

CORPUS
SCRIPTORUM HISTORIAE
BYZANTINAE.

EDITIO EMENDATIORE ET COPIOSIOR,

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C. F.

INSTITUTA,

AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE
BORUSSICAE

CONTINUATA.

[*Vol. XIX.*]

PARS II.

P R O C O P I U S.

VOLUMEN III.

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCCXXXVIII.

²
P R O C O P I U S

Caesariensis

EX RECENSIONE

(Karl) Wilhelm

GUILIELMI DINDORF FIL.

VOL. III.

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCGXXXVIII

CLAUDIUS MALTRETUS ^{v 264}

E SOCIETATE IESU

LECTORI OPTIMO S. D.

ANEKDOTA iam semel anno 1623. Lugduni separate edita, adiungo caeteris PROCOPII Cæsariensis Operibus. Quae quidem ita recenset Nicephorus Callisti F. ut locum Arcanae huic Historiae postremum tribuat. Ego vero dedissem primum, si mutare ob Interpretis meritum licuisset. Novi quantus vir fuerit NICOLAUS ALKMANUS: amplector nitorem styli: Notas, quas historicas appellavit, singulari plenas eruditione deosculor. Addiderat censorias, sive Graeci textus recognitionem, in lectionum diversitate, et eorum, quae Typographus peccaverat, correctione maxime positam. Eiusmodi notas omisi, utpote iam inutiles: cum et lectiones varias in margine disposuerim, et mendas editionis Lugdunensis vitarem. Nonnulla tamen collegi seorsum, retulique in emendationes meas: ubi etiam interpretationem ipsam correxi. Nam hoc in libro ter aut quater Procopius, nisi fallor, aliud Graece, aliud Latine dicit. Id quod valde humanum est. Vix enim potest fieri, ut cum Author quispiam evasit *διγλωσσος* ac lingua duplici loquitur, utraque semper constet, nec diversa interdum proferat. Quamobrem cautius cum iis agere soleo, qui, ut ita dicam, ore sunt gemino praediti. diligenterque attendo, num uno verum pronuntient, altero falsum. Sic attendas velim ad ea, quae ipse in Latinum verti. Iam vero sine, LECTOR, paucis commemorem beneficium R. P. Possini. Eram admodum adolescens, et a consilio suscipiendae interpretationis Procopii longissime aberam; quando inter ipsius manus Codicem vidi huius Historiae MS. quem habet amplissima Bibliotheca ILLUSTRISSIMI CANCELLARII PETRI SEQUIERII. Ex eo ille in exem-

plar Lugdunense transtulit quidquid diversi legerat, ac multis post annis mihi, Procopii interpretationem aggresso, reliquit, Romam proficiscens. Sed hiabat adhuc exordium cum magna parte sequentis narrationis. Neque enim ex MS. utpote mutilo, suppleri potuerant quae desiderabantur. At eruditissimus Possinus in Italiam consilium afferens iuvandi Procopii, feliciter incidit in MS. Bibliothecae Ambrosianae. Unde cum lectiones varias, atque in primis ea, quae exordio deerant, excerpisset, ad me pro sua humanitate misit. Ea nunc, a me Latinae reddita et huic libro inserta, sic lege, ut magistro meo gratiam habeas. Vale.

ILLUSTRISSIMO ET REVERENDISSIMO D.

V 265

D. L U D O V I C O

CARDINALI LUDOVISIO,

S. R. E. CAMERARIO.

Nicolaus Alemannus F.

Qui publicum favorem, sive Principum gratiam sibi conciliare novarum rerum narrationibus consueverunt, nihil opportunius, nihil magis ex usu esse suo hac historia fortasse credent, quam ex Vaticana Bibliotheca depromptam, ad te, CARDINALIS AMPLISSIME, defero: usque adeo rerum novitate, variisque casibus ea referta est. Verum neque haec ita nova sunt, ut acroamata quis esse putet, iucundum scilicet, sed inutile animi delinimentum: neque ego tuam ita quaerere gratiam necesse habeo, qui eam singulari tuo beneficio longe ante tenere visus sim mihi, quam ullis vel factis, vel obsequiis promeruerim: neque tuus ille sublimis animus, quem in gravissimis rebus nunquam non occupatissimum videmus omnes, novis eiusmodi rebus capitur, quibus ut alii capiantur otii suavitas potius concedit, quam negotii severitas. Est tamen haec historia a tuis Ecclesiasticis curis non aliena. Nam Imperatoris Iustiniani (qui huiusce libri est argumentum) in sacerdotalem ordinem, in summos sacrorum Antistites, in rem Ecclesiae publicam, ad hanc ferme diem mirati sumus effusam licentiam: et Cardinalis Baronius aequalis doctrinae vir ac pietatis, cum huius Imperatoris res in annales referret, vehementer etiam atque etiam hunc Procopii librum expectavit, quod inde compertum fore putaret, Imperatoris Iustiniani mores qui fuerint, quod ingenium, quae prudentia, quae denique pietas; cum non bonam de illo opinionem movere videretur illa eius in

Ecclesiasticos licentia, quam in pium probumque Principem cadere minime posse et summus ille vir affirmabat, et boni omnes intelligunt. Haec porro in posterum Christiana Respublica mirari desinet, et quae Iustinianum suspicere adhuc visa est, licet despectura dehinc non sit, est tamen eius vicem, casumve infelicissimum deploratura; cum hic lubricos videbit calles, viamque vitae periculosam, quam Iustinianus ingressus, a vera regiaque deflexit, ac demum ad petram Christum offendit, sibi que praecipitium paravit. Tantum ac tam illustre Iustiniani exemplum sub eius auspiciis in publicum prodire par est, qui in Ecclesiasticas ita curas incumbit, ita sacerdotalem tuetur dignitatem, ita denique propagandae Religioni studet, ut facere te omnes videmus, et publice gratulamur. Nec dubito quin Baronius ad tui quempiam similem delatum hunc librum voluisset, si tum a se inveniri contigisset, cum Apostolicum Bibliothecarium agebat. Nunc vero dum pro munere meo Vaticanam Bibliothecam perlustro, et optimos quosque libros, qui ad publicam utilitatem edantur iussus perquiro, hic se mihi primus obtulit, quasi non temere ac fortuito delitesceret, sed te patronum praestolaretur. Hunc tibi tot nominibus debitum ego pro mea in te observantia defero, do, et si qua pars hic mea est, dedico.

V 275

NICOLAI ALEMANNI
 D E P R O C O P I O,
 ET ARCANA EIUS HISTORIA
 I U D I C I U M.

De Iustiniano Imperatore, deque rebus ab illo gestis ea vulgo est hominum opinio, ut quidquid secus affirmes, quam de eo fama percrebuit, suspicione id carere minime videatur. Quare non ambigo, multos, qui hanc Historiam lecturi sunt, statim dubitatu- ros, num vera illa sit, aut saltem ab odio sincera, et a malevolentia penitus integra.

Quamquam enim in confesso sit apud omnes, neque ulla defendi excusatione queat Iustiniani de Christo sententia plane perversa, et ad religionis dogmata definienda, Ecclesiasticasque sancien- das leges effusa licentia, et in Romanos Pontifices, Agapetum atque Vigiliam, aliosque Praesules saevitia: duo tamen illa huius Historiae summa capita nullus temere credat; ita moribus incompositum eum Principem, qui terrarum orbem sanctissimis legibus temperavit; itaque Reipublicae perniciosum, qui tot urbes, regna, provincias, atque regiones Imperio Romano restituit; exteris ac barbaras gentes aut omnino delevit, aut repressit, aut denique in societatem populi Romani adiunxit. Sane post Constantini tempora Imperium Romanum pene corruens ita sustinuit Iustinianus, ut cum antiquis Imperatoribus merito comparari possit.

Enimvero harum rerum duarum splendor in Iustiniano sic enituit, A 2 ut quidquid culpa, vel criminis in illo fuit, ea sit occultatum claritate. De partis quidem victoriis, Imperioque Romano propagato P II nihil hic attinet dicere, cum sola modo reliqua illorum memoria sit.

Constitutiones autem ab eo sapientissime conditae; vel veterum Imperatorum leges uno in Codice ordine distributae; vel antiquorum Sapientum responsa ex immensa congerie summa studiorum facilitate ac brevitate digesta; vel haec eadem ad Institutionis modum enucleata, eam Iustiniano gloriam pepererunt, ut undecim iam et amplius hominum aetates eandem quasi per manus acceperint, foverint, et magis ac magis amplificaverint. Nec sane facilius Iustiniano quicquam fuit, quam vel hanc solum ob rem gloriae ac nominis laude reliquos omnes Romanos Principes infra se ponere; cum illi pro suorum quisque facinorum praestantia, in Romana Republica, velut in theatro, alius alio vel humiliore, vel editiore loco titulos, nomenque sibi statuisse videantur; ipse vero qui Romanis legibus suum praefixit, eminentissimum locum, atque aeternum invenit.

Quamobrem in tanto publici favoris applausu, sinistri de eo rumores pene siluerunt, ac tanta gloriae ac temporis diuturnitate omnis de illo ingrata memoria exolevit. Exolevit autem tum apud alios, tum apud eos praesertim, qui cum dies noctesque assidui cum Iustiniano sint, eam de illius iustitia, temperantia, pietate, innocentia conceperunt animo opinionem, quae non rebus ab eo gestis, ad quas parum fortassis attendunt animum, respondeat; sed quae latis ab eo legibus conveniat; in quibus nihil fere est, quod non ad absolutam virtutis normam scriptum inveniant, et quasi in imagine suis coloribus expressum contemplantur. Neque ipsis quidem aliter de Iustiniano sentire praestat, cuius commendationem non minimam suorum esse studiorum ornamentum putant. Scilicet Iurisconsultos Procopii haec offendet historia; nec tamen omnes passim, ut arbitror, sed eos duntaxat, qui minus antiqua litterarum monumenta pertractarint. Nam etsi modo in magna priscae historiae penuria, tenebrisque versemur, multique rerum a Iustiniano gestarum scriptores desiderentur, nempe illi Procopii aequales, Hesychius Milesius, Ioannes Lydius, Theophanes Byzantius, Menander Protector, Paulus Florus, Ioannes Antiochenus, Plutarchus Iustiniano a secretis, et alii plerique;

P III supersunt tamen Graeci, Latinique eiusdem aetatis graves Historici, qui Procopio dant praeclarissimum in iis, quae narrat, testimonium; quamquam Principum obtreactionibus sui quisque periculi formidine abstinere soleat. Eaagrius Epiphanius Scholasticus detestatur Iustiniani profundam avaritiam, rerum alienarum rapinas, subiectorum cuiusvis ordinis vexationes; quas et longe diversis artibus ille com-

miniscebatur, et impudentissimis nonnunquam meretricibus ministris in ditissimos quosque parabat. Addit, Magistratus, Praefecturas, Officiaque ab eodem pretio divendita: Ecclesias, Nosocomia, A 3 Monasteria, et alia id genus aedificia ex privatorum exuviis ab illo excitata. Venetorum ita fovisse factionem affirmat, ut Prasinos impiae contrucidandos iis permitteret, eorumque licentia caedibus, rapinis, incendiis omnia completeret; Magistratus vero qui in Venetos egissent ex lege, capite damnaret. Nempe haec summa est eorum, quae Procopius in hac historia prosequitur: quamobrem Euagrii Scholastici verba hic ideo praeterimus, ut in ipso huiusce libri limine argumenti loco opportunius extent. Maiestatem Romanae Reipublicae pene labefactatam initio quidem suae dominationis non minima cum laude Iustinianus, ut dixi, sustentavit. Verum ubi consensit, adeo illi vires, animusque defecit, ut, quemadmodum scribit Menander, non Persis modo, sed Hunnis, Abaribus, Saracenis, Cortiguris, aliisque Barbarorum populis tributarium fecerit Imperium Romanum. Hesychnus Milesius Iustiniani levitatem derisit, qui adulanti Triboniano fore crederet, ut in coelum vivus surriperetur. De illius fraudibus atque fallaciis uberius quam Procopius scripsit Agathias Myrrhinaeus; nam et artes, et epistolarum exempla profert, quibus Hunnorum Ducibus ad invidiam et odia excitatis, et ad civilia bella crudelissimo dissidio inflammatis, eam gentem penitus abolevit. Nec siluit patrimoniorum et haereditatum rapinas aequae in superstitibus liberos, ac in demortuos parentes, crudeles, iniustas, impias. Quare Iustinus successor apud Corippum,

————— *Vivus patri qui substitit haeres,
Thesaurus fidis privatos ferre ministris
Imperat.* —————

Nam Corippus Africanus tam improvidus est Iustiniani atque Iustini P IV adulator, quam levis Poeta; in alterius enim laudibus exultans, alterius in vituperationem labitur incautus, vel potius adductus veritate. Gregorius Turonensis Iustiniani avaritiam a lectissima matrona Iuliana Anicia delusam luculenta narratione commemorat. Vitalianum V. C. Romanae militiae Magistrum, Iustiniani factione interemptum narrat Victor Tunnensis.

Is ipse, et Liberatus Africanus memoriae prodiderunt eiusdem in universum Ecclesiasticum ordinem, in Episcopos Orientis, et Africae, in Romanos Pontifices saevitiam et immanitatem. Contra, V 267

Iustinianus sic Constantinopolitanorum Patriarcharum fastui ac supercilio blanditus est, ut Ioannes Scholasticus Cappadox, Iustiniano, a quo plurimum diligebatur, Rempublicam administrante, primum Oecumenici nomen sibi arrogarit, idemque ratum, gratumque primum omnium Orientis Imperatorum habuerit, atque suis Constitutionibus Iustinianus inscripserit. Quamobrem Epiphanius, qui Ioanni successit, quidquid in Romanos Pontifices ausus et ipse foret, ita sibi facilem Iustinianum futurum, ab eoque sibi adeo nihil fore timendum intelligebat, ut Ioanni Ecclesiae Romanae Pontifici Byzantium appellenti loco cedere noluerit, vixque tandem (ut Marcellinus Iustiniani Canonarius refert, ac Theophanes explicat) dextrum Ecclesiae solium Pontifici Romano aegre concesserit. Demum quod Constantinopolitani, et Chalcedonensis Concilii duobus illis ab Ecclesiae Romanae adversariis decantatis Canonibus Byzantium Praesulum loci praerogativa semper titubaverit, sua fulcire sanctione, stabilireque nixus est Iustinianus.

Mitto quae iidem isti Auctores, ac nominatim Euagrius, Victor ac Liberatus habent de Iustiniani coniuge Theodora: neque enim hic operaepretium est quaerere Procopio testes, cum nullum tam inauditum, tam execrandum piaculum fingi animo possit, quin graviora molita sit perditissima foemina, et re ipsa perpetrarit in Rempublicam, in Senatum, in Magistratus, in plebem, in Deum; quippe Dei filium absolute passum fuisse Edicto pronuntiavit, et hanc exegit vi a Catholicis fidem, scriptamque manu approbationem. Chalcedonense Concilium de medio tollendum, quoad vixit, summo studio curavit. Ecclesiis praefecit, quibus favebat, Haereticos; minis exagitavit Agapetum Romanum Pontificem, Vigilium per urbem Byzantium fune raptavit; exilio, morte Sylverium affecit. Tam infamatum Ecclesiae Catholicae monstrum Cardinalis Baronius non ex Procopio, quem plane vidisse se negat, sed ex veterum scriptorum historiis ita repraesentavit. *Tanta haec mala ordita est pessima foemina (Theodora) quae altera Eva serpenti obaudiens facta est viro malorum omnium causa, novaque Dalila Sampsoni eius vires dolosa arte enervare laborans, Herodias altera sanctissimorum virorum sitiens sanguinem, petulansque summi Sacerdotis Ancilla Petri negationem sollicitans: sed perum sit ipsam huiusmodi rugillasse nominibus, quae reliquas impietate foeminas antecelluit: accipiat potius nomen ab inferis, quod furiis fabulae indiderunt, foemina furens Alecto potius, vel*

Megaera, aut Tisiphone nuncupanda, civis inferni, amica Daemonum, satanico agitata spiritu, oestro percita diabolico, initaque summo labore inimica concordiae, pacisque tedemptae sanguine martyrum, et sudoribus confessorum partae fugatrix.

Idem Baronius haec de Iustiniano Imperatore. *Opera ipsa, quae hinc abeuntem secuta sunt Iustinianum, adversus eum hactenus clamant in chartis, nempe iuge bellum Ecclesiasticum, quod (exule facta, quam reperit, pace) iugiter enutrivit, decedensque reliquit accensum; sacrilegiorum immensitas, cum saepe in Christos Domini sanctos Episcopos violentas manus iniicit, ut inter alios, in Vigilium Romanum Pontificem, et Eutychium sanctissimum Constantinopolitanum Antistitem; crudelitas insuper in cives innocuos ab Evagrio superius deplorata, et avaritia ab eodem pressius sugillata, ut omittamus reliqua. Quam autem mortuus ante horrendum maiestatis divinae tribunal sententiam acceperit, etsi non sit hominis iudicare; opinari tamen si cui licet, facilius est invenire, qui Evagrii de eius condemnatione velit sequi sententiam, quem iure sciat praerogativa temporis, cum quae scripsit, inspexerit, Historicis reliquis esse praefendum, qui longe post Iustiniani tempora, res ab eo gestas scripsere: cum praesertim in eandem proculdubio abiisse sententiam Procopius eiusdem temporis luculentus Historicus visus sit, dum quem ante saepe laudarat, postea scripto volumine, tam ipsum quam Theodoram coniugem, recantans palinodiam, magnopere vituperavit, ut apud Suidam notatum habetur.* V 268 A 5 P VI

Haec modo de Iustiniano et Theodora summatim; complura vero alia fusius in Notis ad singula quaeque Procopii loca confirmanda in medium adducemus. Hic testes duntaxat certissimos, id est, oculos, qui eadem illa Iustiniani aetate vixerunt, satis sit produxisse, ex quorum apprime comperta, testataque fide iudicium Baronius pronunciavit.

Quamquam et posteriorum Historicorum testimonium non minoris momenti in hac Procopii causa censi debet; cum uti synchroni; sic etiam isti Iustiniani, ac Theodorae flagitiorum, et improbitatum non hauserint ex Procopio notitiam. Nam aequalibus quidem tam exploratum est, ignotum hunc librum fuisse, quam nulla re alia, nisi eodem suppresso, salvam sibi Procopius vitam fore putabat. Sane cum Evagrius illustrium Iustiniani factorum expositionem instituit, singulis quibusque capitibus editam iam tum Procopii historiam laudat, et longas ex ea narrationes excerpit, Autoris nomine summa

cum laude memorato; non item ubi refert Iustiniani, Theodoraequae facinora; imo pleraque hoc libro a Procopio praetermissa narrat, et eorum quae ab eo hic nonnunquam incuriose scribantur, ipse loca, tempora, virorum nomina, occasionesque rerum gestarum insuper explicat. Ut plane hinc intelligamus non ex Procopii hoc fonte illa derivata fuisse. Sane in paucorum manus hoc volumen olim pervenisse probavit diligentia doctorum virorum, qui, dum hanc nos editionem parabamus, certatim Viro amplissimo Scipioni Cardinali Sanctae Susannae E. R. Bibliothecario in insignioribus Bibliothecis hunc librum frustra perquisiverunt. Posteriores autem Historici, si quidem ipsis huius copia libelli fuisset, ea minime commisissent, quae ex hac historia in illorum monumentis nunc emendanda occurrunt. Horum sane video neminem, qui operis huiusce meminerit, praeter unum Nicephorum Callisti; is vero neque argumentum, neque titulum recte, certeque nobis explicat, tantum abest ut commentarium ipsum aliquando legerit. Unus Suidas ante aliquot secula bonam eius partem, ac fere luculentiorum decerpit, quam ex eius Collectaneis hinc inde

P VII recollectam unum in locum ad nostras Notas coniecimus, ut argumento sit eandem *Ἀνecdότων* Procopii editionem esse, quam et Suidas habuit, et nos hac demum aetate vulgamus. Hunc quidem posteriores Historici librum non viderunt; quotus tamen quisque illorum est, qui traditam quasi per manus de Iustiniani flagitiis historiam non repetat, atque confirmet? Quaedam narrarunt Theophanes Isauros, vir Sanctus, Autor Chronici Alexandrini, Ioannes Antiochenus, Suidas; nonnulla Anastasius Bibliothecarius, Paulus Diaconus, Aimoinus; pleraque Ioannes Zonaras, Georgius Cedrenus, Nicephorus Callisti, Ephraemius, aliique Chronicorum autores. Quorum omnium

A 6 narrationes eorum maxime testimonio innitantur, qui Procopio aequales fuere, ac eadem quae ille de Iustiniano scripserunt, scilicet Hesy chius Milesius, Paulus Florus, Agathias Myrrhinaeus, Menander Protector, Euagrius Scholasticus, Ioannes Epiphaniensis, Cyrillus Scythopolitanus, Theophilus Iustiniani Praeceptor, Innocentius Maronians, Eustathius Byzantius, et ex Latinis Victor Tunnensis, Flavius Cresconius Corippus, Gregorius Turonensis, Liberatus Afer, Facundus Hermianensis, aliique complures, quorum testimonia in Notis Historicis, prout res ipsa postulabit, in medium afferemus.

Sed non est cur tantopere Historicorum testimonium licet aequa-
V 269 lium hic urgeamus; cum domi testes, iique locupletissimi non desint,

qui ab hac historia falsitatem procul abesse fidem faciant, Iustinianus ipse, Iustinus avunculus, iuniorque alter sororis Iustiniani filius Iustinus. Nam hic quidem, extincto Iustiniano, dirisque Venetorum, Prasinorumque seditionibus adhuc fluctuante Imperio Romano, populorum in Circo, atque Theatro, strictis mucronibus, gladiatorum, vel potius hostium more in sese funestissimo spectaculo irruentium tumultus, qua voce compescere aliquando voluit, eadem Iustinianum malorum omnium prodidit autorem. *Hæc, inquit, cives, Reipublicæ calamitatem sit denique modus. Vobis obtiisse, Veneti, Iustinianum; Prasinis vobis superesse sciatis.* Sic illos, Iustiniani desperato favore, coercuit, hos autem, eiusdem crudelitatem interminatus, deterruit. Hac Iustini voce altera huius historiae pars, quæ de Prasinis agit ac P VIII Venetis, satis comprobatur. De altera vero, quæ infamissimam Theodoræ educationem, vitam, moresque continet (quam uti nos vertere sine rubore, sine stomacho non potuimus, ita neque lecturos alios putamus) si quis dubitet, extat hodieque Iustini Senioris Constitutio, qua mulierum abiectarum Principibus viris permittantur conubia. Illud hac lege Iustinus egit, ne Iustinianus sororis filius, qui Theodoram vilissimum scortum deperibat, eiusque coniugio ut frui posset flagitabat, Imperio, et quacumque alia dignitate hoc ipso prohiberetur. Illud etiam eadem illa lege apertissime testatum posteritati reliquit, e scena Theodoram fuisse: ex omnibus enim abiectis mulierculis, quæ a Principum virorum matrimonio lege Constantiniana excludebantur, scenicas tantummodo ea Constitutione Iustinus complectitur. E scena igitur Theodora cum fuerit, quidquid flagitii, quidquid obscœnitatis de illa commemores, nihil credet nimium, qui credet.

Tertiam huius Historiæ partem, quæ est de Iustiniani criminibus, ipsemet comprobatur Iustinianus; licet autem hæc ille nec singillatim, nec aperte fateatur, tamen rerum a se fere omnium male factarum originem non solum non celat, sed etiam serio profitetur. *Hæc, inquit, omnia apud nos cogitantes ET HIC QUOQUE participem consilii cœsumus eam, quæ a Deo data est nobis, piissimam coniugem.* Felicem plane Iustinianum, eiusque principatum Scriptores omnes fortunatissimum futurum fuisse affirmant, nisi Theodoram consiliorum, rerumque gerendarum participem habuisset. Deinde sua Iustinianus faciora prioribus octo illis historiae Procopii libris omnino visus est confirmasse, quos iam tum ab Autore vulgatos Im-

peratoris consensu universae per Imperium Romanum gentes (ut est libro ultimo) lectitabant. Quare nemini mirum videbitur, si ad historiam *Ἀνέκδοτον* asserendam, hic et in Notis probationes ex reliquis Procopii libris petamus, cum nullam tam veram, tamque fidelem de Iustiniano historiam invenire liceat, quam cui calculum ille album adiecerit, quamque subiectorum manibus totos septem ac decem fere annos pervolitari tam ambitiose viderit, ut aucto honoribus ac dignitatibus (uti statim dicemus) Autore, eidem novorum de suis Aedificiis cadendorum librorum curam demandarit. In ea igitur tam proluxa historia adeo sobrie, ne dicam ieiune, Iustiniani laudes Procopius delibavit; contra vero tam copiosa sparavit eiusdem semina vituperationum, ut neque ibi per adulationem, neque hic per calumniam egisse posteritati videri possit; imo fidem universae historiae ea dicendi libertate concillasse, quam suo Iustinianus suffragio et auctoritate probaverit.

Lector, si vacas, hunc postremum cum reliquis committe Procopii libris, pluraque et graviora quam hic habeantur Iustiniani crimina in illis invenies, pleraque etiam fusius et maiore apparatu explicata; crudelitatem, avaritiam, infidum animum in amicos, datam hostibus fidem, ac violatam, in probos odium, amorem in improbos, ius humanum atque divinum, denique omnia ad Theodoraе imperium, atque libidinem temperata: haec in illis libris raptim indicare non piget. Ioannem Cappadocem Praefectum Praetorio, a Theodora privatas iniurias persequente falso perduellionis accusatum liberare Iustinianus non audet, submissis vero clam nunciis de Angustae insidiis certiores facit: tandem urgente foemina hominem crimine, cuius quidem insimulabatur, vacuum, sibi vero unice gratum atque amicissimum exilio, et honorum proscriptione damnat; ab exilio, nisi extincta Theodora, insontem revocare non ausus. Inita pace cum Chosroe, Alamundarum, et Hunnos ad bellum Persis inferendum spe et pretio sollicitat, idque in gravem Imperii Romani perniciem. Militem per urbes praesidiarium negatis diu stipendiis ad defectionem impellit. Praeter urbanos ac domesticos, in castris duos habuit insignes suae avaritiae ministros, Ioannem Quaestorem exercitus, qui ut sumptibus parceret Imperatoris, pane sordido ingentem militum multitudinem impune necavit; et Alexandrum Forficulam, cuius odio milites rem de industria male gerere in Italia pergebant. Propter avaritiam Logothetas ibidem instituit; et Romae omnes honorum

gradus abolevit. Sceleratissimos quosque semper ad dignitates ac magistratus evexit, inter hos Acacium, cui post caesum Amazaspem, Armeniae imperium concessit; et Ioannem Zibum, qui ut Colchi ad P X Chosroem deficerent autor fuit. Haec, aliaque complura in historia, A 8 quam Iustiniano legendam Procopius tradidit, eodemque vivo publicavit.

Neque posteaquam ii commentarii emissi, atque multorum calumniis et obtreactionibus, ut ferme accidit, expositi sunt, offensionem aliquando Iustiniano fuerunt, vel crearunt auctori periculum: imo non diu post octavum Procopius librum edidit, in quo ab insectandis notandisque Iustiniani criminibus nihilo magis quam antea abstinuit. Nam iterum stipendia militibus negata inculcat; iterum neglectos belli apparatus commemorat; iterum Iustiniani prodigantiam in excipiendo fastosissimo Barbaro Isdiguna Persarum Regis legato vituperat; addit hic vero eas domum retulisse ab Iustiniano divitias, quibus opulentissimos quosque Persarum facile deinde superarit. Praeter haec rem Romanorum sub Iustiniano eo loci venisse dicit, ut Persis tributum quotannis penderetur; Hunnis vero in fines Romanorum perpetuo excurrentibus magnificentissima munera per singulos annos darentur. Denique intempestiva reorum indulgentia, praesertim ducum exercitus, magnopere Iustinianum obfuisse Reipublicae. *Ειπέθει γὰρ Ἰουστινιανὸς βασιλεὺς ἐπιχωρεῖν τὰ πολλὰ τοῖς ἄρχουσιν ἀμαρτάνουσι, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἕξ τε τὴν δλιαταν, καὶ τὴν πολιτείαν ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον παρανομοῦντες ἠλίσκεοντο.* *Consueverat enim, inquit, Iustinianus Imperator ut plurimum crimina ignoscere ducibus exercitus delinquentibus: atque haec causa erat, quonobrem illi cum in disciplinam militarem, tum in Rempublicam gravissime peccare deprehenderentur. Verum ne singula numerando modum excedere videamur, historiam Ἀνέχδοτον, et priores illos libros, quos Iustiniano Procopius obtulerat, ita concinnasse videtur, ut nihil fere in hac sit, quod ex illis Iustiniani ipsius confessione probare non possis.*

Ita sane, inquit, at nemo est, qui non videat huius historiae acerbiteriam, quae ut malevolentiam subolet, ita veritati detrudere iure potest. Nam primo quidem nonnulla Iustiniani facta deteriore in partem accepta animum minime sanum, nodum benevolam scriptoris ostendunt. Deinde documenta studiose conquisita, quibus persuasum sit semihomines furias Iustinianum ac Theodoram

P XI fuisse, praeter odium, habent etiam nescio quid levitatis. Tertio,
 V 271 cum decretas a Iustiniano in Haereticos capitis poenas Procopius
 damnat, in scirpo quaerere nodum videtur, ni forte cum Haereticis
 et ipse sentiebat.

De odio quidem atque malevolentia vetus suspicio est, qua
 omnes fere laborant Historici, qui veritatem liberius profitentur.
 Et in tantis vitiis hominum plura culpanda sunt quam laudanda; tum
 si laudaveris, parcus; si culpaveris, nimis fuisse dicaris: quamvis
 illud plenissime, hoc strictissime feceris. Sed Autoris notitiam ha-
 beamus ante necesse est, quam hic de illo quidpiam statuamus.
 Procopius Caesarea Palaestinae, quae illi patria fuit, sub Anastasio
 A 9 Imperatore Byzantium venit; ubi vir omnis generis litteraturae, sum-
 maeque prudentiae facile in se Principum oculos convertit. Nam
 Iustinus Senior difficillimo Reipublicae tempore, Persis bello praes-
 valentibus, Belisario Procopium a consiliis dedit. Iustinianus vero
 in Africana et Italica expeditione nunquam a Belisarii latere divelli
 Procopium passus est; cuius fide atque consilio non minus quam ar-
 tibus ac virtute Belisarii Romanos fines prolatari atque stabiliri sen-
 tiebat: dumque Belisarius ex Africa recens subiugata in Orientem
 evocatur, Procopius Carthagine apud Solomonem designatum ducem
 exercitus subsistere iussus est, ad formandum in ea Provincia tene-
 rum adhuc imperium, et rebellionibus opportunum. In Perside, in
 Italia, Romae, Neapoli, Syracensis quae gesserit, ipse quidem
 memoravit; at ea per occasionem, temperateque dicta licet minus
 insignia et pauca videantur, parta tamen gloria in Reipublicam
 Procopii merita declarat; nam Illustrium dignitatem adeptus, et in
 Senatum cooptatus est. Post editam vero integram historiam (eam,
 quae tot Iustiniani crimina continet) ad summum Romani Senatus lo-
 cum, id est, Urbanam Praefecturam, anno Iustiniani quinto et tri-
 gesimo pervenit: quo ferme etiam tempore absolvit opus *Ἀνέκδοτον*.

Ergo in homine cordato, tantis honoribus et dignitatibus aucto,
 quis facile repererit adversus Principes beneficentissimos Iustinum et
 Iustinianum malevolentiam? Ego certe nisi dicendi, scribendique li-
 P XII centiam non video, qua ut insigni Procopius fuit, ita non ab Iustiniano
 solum, sed etiam ab amicis, quorum in historia mentio incidisset,
 eam plene sibi dari atque concedi statim in exordio postulavit.
*Πρότερον ἤγειρο φητορικῇ μὲν δειγόντητα, ποιητικῇ δὲ μεθοποιεῖαν,
 συγγραφήν ἀλήθειαν. ταῦτά τοι οὐδὲ τῶν οἱ ἐς ἔργον ἐπιτηδείων*

τὰ μοχθηρὰ ἀπεκρύψατο, ἀλλὰ τὰ πᾶσι ξυνεργήεντα ἔκαστα ἀριβολογούμενος ξυνεγράψατο εἴτε εὖ, εἴτε ἄλλῃ πῃ αὐτοῖς εἰρησται. *Ratus decere Oratores quidem eloquentiam, Poetas vero fabulas, et Historicos veritatem. Quamobrem ne amicissimorum quidem peccata occultavit, sed quas cuique accidissent, sive illa pro dignitate, sive secus ab iis patrata fuerint, summa diligentia conscripsit.* Eam licentiam vel Procopii auctoritati in Senatu clarissimae, vel ingenio eius plane Censorio concessam fuisse cum ex editis ab eo libris, publicoque tunc receptis applausu liquet; tum quia Iustiniani rerum Scriptores Agathias Myrrhinaeus, et Ioannes Epiphaniensis suos Commentarios ad Mauritium usque Imperatorem, ut Evagrius est autor, occultaverunt. Quamquam illi si quid in Iustinianum scripserant, id quam modestissime, cautissimeque fecerunt, ac in reliquis Imperii Romani proceres, quam pro illorum improbitate morum levius egerunt. At Procopius liberrime Ioannis Praefecti Praetorio impietatem obiurgat; Triboniani Quaestoris avaritiam arguit; Arethae ducis ingenium subdolum et infidum vituperat; militum legiones, oppida, et urbes numerat, quae vel omnino abolitae, vel hostibus praedae fuerunt, ob foedissimam Bessae, Acacii, Ioannis A 10 Zabi, et alterius Quaestoris exercitus, atque Forficulae pecuniae cupiditatem; Veri temulentiam accusat; Sergii fastum ac mollietiam; V 272 Maximini ignaviam, nullamque rei militaris peritiam. Artabanem comurationis, Arsacem proditionis crimine, etsi Iustinianus ob generis claritatem absolverit; Procopius tamen neutri etiamnum superstiti aeternae poenam infamiae condonavit. Quid de Belisario dicam, ad cuius unius laudes tota respexisse historia videtur? semel in Italia ignaviter ille rem gessit, haec una Procopio libere de illo scribendi ampla fuit occasio. *Βελισάριος μὲν τὴν ἐπὶ τὸ Βυζάντιον σὺδενὶ κόσμῳ ἦναι, γῆς μὲν τῆς Ἰταλῶν πεντάετες οὐδαμῇ ἐπιβίαις, οὐδέ πῃ οὐδ᾽ ἴσθαι ἐνταῦθα ἰσχύσας, ἀλλὰ φυγῇ κεικουμένην ἐρχόμενος πάντα τοῦτον τὸν χρόνον ἐκ τῆς ὀρθώματος ἐπιθαλασσοῦ τινὸς ἐς ἄλλο ἐπὶ τῆς παραλίας ὀχύρωμα διηνηκὲς ναυτιλλόμενος, P XIII καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἀδέεστερον τοὺς πολεμικοὺς τετύχηαι βώμην τε αὐτὴν ἀνδραποδίσαι, καὶ τὰ ἄλλα ὡς εἰπεῖν ἄπαντα. Τότε δὲ καὶ Περσίαν πόλιν, ἣ πρώτη ἐν Τούσχοις οὖσα ἐτύγγανει, πικρότατα πολιορκουμένην κατέλιπεν, ἥπερ αὐτοῦ οὐδ᾽ ἰόντος κατέκρηε εἰλεῶ. Belisarius nullo decore Byzantium discessit, cum quinque totos annos nunquam in Italia pedem figere potuerit, neque certis iti-*

neribus progredi, sed toto hoc tempore clanculum fugiant ab uno maritimo praesidio ad aliud classe devehatur; unde tanto securius hostes et Romam, et caetera omnia subiugarunt. Perusiam vero primariam Tusciae civitatem dira cinclam obsidione reliquit, quae illo Byzantium contendente, capta est. Haec in primarios Senatores, et Imperii Romani proceres summa sibi necessitudine coniunctos Procopius, ipsa vivis, evulgavit. Quae sane scribendi severitas quemadmodum magnam veritatis laudem eius historiae conciliat, ita omnem removel simultatis suspicionem obiurgationis et censurae gravitas; quae tantum ab odio et maledicentia distat, quantum violatae Reipublicae querelas, iustumque dolorem, et communis damni castigationem spectare videtur. Quod non solum in prooemio τῶν Ἀνεκδότων Auctor ingenue profitetur, sed ipsa etiam re praestitit, cum ea duntaxat de Iustiniano commemoraverit, quae publicae rei damno, et in subditorum perniciem peccavit; illaque ipsa foeda narratio de turpissima Theodoraе vita eo pertinet, ut quantum augustissimam Imperii Romani maiestatem execrandis nuptiis primus violaverit, dehonestaveritque Iustinianus, clarus intelligas.

Quod autem Iustinianum ac Theodoram semihomines furias Auctor appellet; est qui credat, monstra Poetarum narrare Procopium, atque ita suam in Imperatorem evomere acerbiteratem voluisse? Erit de hac re in Notis Historicis opportunior locus.

Quod denique poenam in Haereticos capitalem a Iustiniano constitutam non probet; non tam odii, quam pravae de religione sententiae suspicionem movet atque confirmat. Illud in Procopio saepe miratus sum, quod de nostrae religionis mysteriis ita dicat, ut ab iis modo alienus, nonnunquam recte sentire videatur. Quamquam

A 11 Hesychium Milesium, et Ioannem Lydium aequales Procopii, qui eadem ambiguitate luserunt, Photius atque Suidas Gentilium impietate damnarint. Sane non rata fuit istiusmodi hominum turba Iustiniani tempore, et quidem in Aula Imperatoria (ut in Notis Historicis dicam) officiis ac dignitatibus insignis. Sed ex hac plane Procopium eximo, quod non solum hic, sed etiam in Aedificiorum libris Gentilium sacrificia et libamina, et, ut ipse loquitur, ἀθίσταν τε καὶ κοιλύθίσταν detestetur, et libro Persicorum primo Ioannem Cappadocem Gentilitiae superstitionis damnet; certe Iustinianus de sacris a se excitatis aedificiis historiam Procopio Gentili nunquam commisisset. Haereticos autem et Samaritas, qui Caesareae Palaestinae frequentes

P XIV

admodum erant, prorsus aversatur. Demum in libris aedificiorum Iustiniani aperte Christianorum fidem non semel profitetur. Quamobrem ad eos se composuisse videtur, quos POLITICOS appellant; sed longe verius haeresium omnium sentinas, prorsusque Atheos appellarent; qui licet in speciem Catholici videantur, nullique sectae V 273 nominatim addicti sint, privatis tamen rationibus, vel Reipublicae commodis Christianam religionem, pietatemque metiuntur, neque de Deo quid sentias, quidve doceas, si res ita ferat, vehementer laborant; Haereticos autem et Astrologos, aliasque eiusmodi Catholicae fidei pestes, prout e re, ac tranquillitate publica esse illis videtur, ita recipiant, et insectantur. Quod de Haereticis et Astrologis dico, habes hic in *Ἀνεκδότοις*. De Deo autem libro Gothicorum primo, haec est Procopii sententia, qui cuique pro libidine de Deo credere permittendum potius existimat, quam Reipublicae procellas videre, quibus tum Romanum Imperium ob nonnullas de Fide quaestiones iactabatur. *Πρέσβεις ἐκ Βυζαντίου παρὰ τὸν Ρώμης ἀρχιερέα ἤκον, ὃ τε τῆς Ἐφέσου ἱερέως Ἰπάτιος καὶ Δημήτριος τῶν ἐν Μακεδόσι Φιλιππων δόξης ἔνεκον, ἦν Χριστιανοὶ ἐν σφίσιν αὐτοῖς ἀντιλέγουσιν ἀμφιγνοοῦντες. Τὰ δὲ ἀντιλεγόμενα ἐγὼ ἐξεπιστάμενος ὡς ἤκιστα ἐπιμνησθήσομαι. ἀπονοίας γὰρ μανιώδους τινὸς ἠγοῦμαι εἶναι διερευνησθαι τὴν τοῦ Θεοῦ φύσιν ὅποια ποτέ ἐστιν. Ἄνθρωπῳ γὰρ οὐδὲ τὰ ἀνθρώπεια εἰς τὸ ἀκριβὲς οἶμαι καταληπτὰ, μὴ τί γε δὴ τὰ εἰς Θεοῦ φύσιν ἤκοντα. Ἐμοὶ μὲν ταῦτα ἀκινδύνως σεσιωπήσθω μόνῳ τῷ μὴ ἀπιστῆσαι τετιμημένα. Ἐγὼ γὰρ ἂν οὐδὲν ἄλλο περὶ Θεοῦ ὀτιοῦν εἴποιμι, ἢ ὅτι ἀγαθὸς τε παντάπασιν εἴη, καὶ σύμπαντα ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῇ αὐτοῦ ἔχει. λεγέτω δὲ ὡς πῃ ἕκαστος γινώσκειν ὑπὲρ αὐτῶν οἴεται καὶ ἱερέως καὶ ἰδιώτης. Legati ad Romanum Pontificem Byzantio venerunt Hypatius Ephesorum Antistes, ac Demetrius Philippensium, qui nunt in Macedonia; nimirum de ea quaestione acturi, in qua dubiis sententiis inter se Christiani dissentiunt. Eam controversiam etsi probe ipse teneam, minime tamen commemorabo; quod vesanam esse putem insaniam, Dei quae sit natura disquirere: nam humana haec ipsa, nedum Dei naturam, perfecte assequi mortales haudquaquam existimo. Quare tutius haec ego silentio praeteribo, sola tantum credulitate veneratus. Siquidem de Deo nihil ipse praeterea affirmaverim, nisi quod bonus omni ex parte sit, resque universas sua potentia complectatur. De hisce vero controversiis ita quisque vel sacerdos, vel privatus homo A 12*

loquatur, quemadmodum illi sentire libuerit. De Deo autem atque fortuna nonnunquam permittitur optionem, utrum malit quisque defendere vel casu res humanas, et fortunae temerario impetu ferri, vel Dei providentia gubernari. Qua in re Gentilium saepe nomina usurpat, quod libro secundo belli Vandalici antiquus Censor ad marginem ita reprehendit: Οὐκ ὀρθῶς παρσιφέρεις τῇ τῶν Χριστιανῶν πίστει δαιμόνιον, καὶ τύχην καὶ εἰμαρμένην. Non recte Christianas ingeris religioni Genium, et fortunam ac fatum. et in margine Codicis Vaticani manuscripti ad perversam illam de Deo vocem legitur: Σημειῶσαι εἰ ὀρθόδοξός ἐστιν ὁ συγγραφεύς. Nota num orthodoxus sit autor. Quemadmodum ergo Procopii historia ex his quae hic disputavimus, fidem habet indubitata; ita quae ipse de religione scribit, nullam auctoritatem habere iure censemus.

A 13

I D E M A D L E C T O R E M P X V I

DE PROCOPII LIBRIS ET HAC EDITIONE.

V 274

Pars haec historiarum Procopii Caesariensis, quam tibi fruendam, **L**ECTOR, proponimus, molo licet exigua, et ordine postrema sit; erit tamen minime iniucunda, cum ipsa per sese, tum quia primum in lucem nunc prodit, atque tibi ab Autore lucubrata videtur. Quam enim aequalibus ille suis *ἀνέκδοτον*, abditam esse voluit, solique posteritati destinavit, tibi ex posteris omnibus haec modo conceditur. Plena, prorsusque incorrupta ut tibi concederetur, nos pro virili parte adnisi quidem sumus; verum consueta est et bene vetus Procopii Commentariorum iniqua illa conditio, ut nullam eorum partem ab omni vel hominum, vel temporis iniuria teneamus immunem. Leonardus Aretinus Procopii libros de bello Gotthico primus omnium publicavit; sed ludum eruditus ille vir lusit nobis plane illiberalem. Nam suppressa Graeca historia, et Autoris nomine dissimulato, Latinam quam ipse ex Graeca fecerat, tanquam e variis scriptoribus a se decerptam, de bello Italico praenotat, et Iuliano Caesarino nuncupatam in publicum emittit. Eandem Graece scriptam Blondus Flavius industria primum sua Italiam habuisse memorat; sed is cum in historia Procopii modo desideret quae hodie nos minime desideramus, modo ea carpat, quae in vulgatis editionibus bene habere videmus: antiquas Blondi membranas, vel interpretem, quem ille nactus est, fraudi eidem fuisse nemo non dicat; cum ea ipse nota carere facile possit, qui se linguae Graecae prorsus imperitum fateatur. Christophorus Persona, qui aegre simulationem Leonardi tulit, Autoris integro nomine eandem historiam vertit quidem e Graeco; multis tamen partibus diminutam, et pene laceram dedit. Post illos Raphael Volaterranus reliquos de bello Persico et Vandalico libros **A 14** Latine vulgavit: sed nihilo meliore quam Christophorus Codice **P XVII**

usus est. Certe neuter, licet Vaticanæ Bibliothecæ uterque præfectus, versionem ex Codice hanc Vaticanano, quem plenissimum video, et omni ex parte integrum, atque emendatissimum, ut ex alio fonte eas illorum virorum interpretationes manasse non dubitem. Libros de Iustiniani Aedificiis quales Arnoldus Vesaliensis habuerit, ipsa eius docet interpretatio; de qua, et Volaterrani atque Personæ versionibus, quam bene sensa scriptoris exprimant, aliorum esto iudicium. Græca denique Procopii Editio Augustana, quæ ex multis antiquis manu descriptis libris emendata et aucta, omnibus creditur numeris absoluta, tam longe a primæ scriptionis fide, quam a Vaticani Codicis integritate abesse videtur, ut persuadere tibi vix possis, quantum ex hoc illa locupletari queat. Utinam in eodem volumine, et ex eadem librarii manu, et hunc illarum postremum historiarum libellum haberemus: sed quemadmodum octo illis ab Autore libris in vulgus emissis, nonus hic ad odium Iustiniani, Theodoracque vitandum, semper in angulo caute delituit; ita deinde seorsim ab amanuensibus descriptus est, atque ad posteritatem pervenit. De cuius casibus, atque sinistra fortuna quid loquar? Duo eius exempla servat Vaticana Bibliotheca, alterum ex altero derivatum, utrumque in principio mutilum, multisque passim hiatibus deforme.

V 275 Ex his quod est antiquius etiam sine decurtatum est, recentius vero, licet tumultuaria scriptione exaratum, extremam nobis partem ab interitu conservavit, qui, præter hanc accessionem, nulla nobis in re usui fuit. Sic in brevissima historia tot loci dubii, obscuri, deplorati manserunt. Quamobrem sæpe inter interpretandum duos illos celebres *ἀνecdόται* Procopii Codices expetivimus, Ioannis Lascaris alterum Constantinopoli ad Laurentium Medicem adlatum, quem deinde (ut fama est) Catharina Medices Regina in Gallias asportavit, et Galli hodie in exteris Bibliothecis requirunt. Alterum Ioannis Vincentii Pinelli, quem ante aliquot annos, præter hosce Vaticanos, unicum (quod ego sciam) habuit Italia; sed hic, ut accepimus, in navigatione Neapolitana naufragium fecit. Ex eo tamen quaedam a

P XVIII Petro Pithæo, et Guido Pancirolo, Pinelli familiaribus excerpta fragmenta, maris et undarum discrimen evaserunt. Sed, quæ nec librariorum incuria est, nec temporis, aut maris iniuria, hæc quam tenemus non uno in loco mançã videtur historia, in qua multa narraturum se quidem Autor pollicetur, et tamen promissum non facit. Quibus passim defectibus ita hic hiat commentarius, ut per hæc ve-

luti rimas Procopium pene furtim scribentem deprehendas, et festinatione, vel metu memoria turbatum interdum agnoscas. Accedit, quod annum secundum et trigesimum Principatus Iustiniani narratio haec non excedit, ille vero quadragesimum attingit. Denique illa, *λίαν γὰρ ἐς αὐτὴν ἢ Θεοδώρα ἡγριάλειτο καὶ ἐσεσῆρει*: et illa, *μήτηρ δὲ τῶν τινος ἐν θυμέλῃ πεπορνευμένων*, narrationum particulae sunt, quas olim Suidianus Codex habebat, hic Vaticanus non habet. A 15

De huius porro libri ordine, deque tempore quo scriptus est, sic habeto. Reliquos octo historiae libros ipse vivens Procopius emisit, ac Iustiniano legendos tradidit: immo septem illi primi, nempe duo de Persico bello, de Vandalico totidem, ac tres de Gotthico, ut ipsemet affirmat, *ἤδη ἐξελεχθέντες πανταχόθι δεδήλωντο τῆς Πρωμαίων ἀρχῆς, iam vulgati in universo Romanorum Imperio noti erant*. Quoto vero quisque anno editus fuerit, certum non est; duo haec tantum habeo explorata. Ante obitum Theodoraе, id est, ante annum secundum et vigesimum Iustiniani, Persica, Vandalicaque bella, et bonam Gotthicorum partem Procopium absolvisse; nam in iis Amalasanthae structas insidias a Theodora, ob eius metum tacuisse, indicat in hoc commentario. Praeterea, septem priores libros ante annum Iustiniani sextum et vigesimum divulgatos fuisse. Idque Autor memorat initio libri octavi, quem anno Iustiniani septimo et vigesimo commentabatur. Caeterum octavus ille perperam inscribitur de bello Gotthico: complectitur enim quae cum Persis, Vandalis, et Gotthis, post edita priora volumina, Romanis contigissent; quae quod *γράμμασι τοῖς ἐς τὸ πᾶν δεδηλωμένοις οὐκέτι εἶχον τὰ ἐπιγενόμενα ἐναρμόζειν, monumentis iam omnino in publicum datis addere, haud amplius commodum esse videret Procopius*, in octavum illa omnia librum coniecit, qui ob id historia quaedam *σύμμικτος, miscella*, vel ut ipse ait, *ποικίλη, varia est*. Hic liber editus eodem fere quo scriptus est anno, septimo scilicet et vigesimo Iustiniani. Post hanc universam historiam licet animo Procopius moliretur *Ἀνέκδοτα*, ut ultimo libro declarat: tamen abstinuit, idque operis roiecit in annum secundum et trigesimum Iustiniani, quod hic saepius repetit, eodemque anno absolvit, totumque septennium, id est, ad obitum Imperatoris, ac diutius abditum, atque reconditum habuit. Ex his corrigas aliorum, et Nicephori perversam Procopii librorum partitionem; de quibus Photii sententiam atque censuram in Bibliotheca desideramus. P XIX

Nostra vero translatio sententiis quidem ad Graecae historiae fidem, verbis, et modis ad Latinam consuetudinem aptis composita
 V 276 est. Id genus interpretandi cum Hieronymo, ac universa antiquitate optimum puto; et si historiam interpreteris, id maxime convenire censeo: denique si cuius alterius scriptoris, Procopii certe stylus hoc in primis requirere semper visus est mihi, cuius formam dicendi si spectes, ea sophisticis compta est lenociniis, Atticisque leporibus ad ostentationem instructa, a quo orationis habitu Latina gravitas praesertim in historia quam abhorreat nemo nescit. Operaepretium non est omnia recensere; sed nihil gestum, factumque Procopius dicit, nisi per suam illam perpetuam periphrasin, ut statim in fronte legis *τόδε γενέσθαι ξυνηνέχθη, ξυνέβη, ξυνέπεσε, τετύχηκε.*

A 16 Nec minus offendunt in tam claro scriptore orationis illae particulae, quae passim redundant, potius ad levem quandam ornatum Sophistis exquisitae, quam ad historicam gravitatem. Praeterea scatet eius oratio frequentissimis transitionibus, et epilogis ad brevissimas quasque narratiunculas. Huc accedunt illa, quae Asiatico dicendi genere vel non opportune inculcat, vel longiore verborum ambitu dilatata. Quaedam etiam esse in hac historia video, quae (ut in scriptis *ἀνεκδότοις* plerumque accidit, et de suis affirmat Tullius) minus perpolita limataque sint: sane in hoc brevissimo libello sexcenties repetitam habes illam vocem *ληξομαι*, ne dicam de aliis; quae omnia si Latina modestia et gravitate a me temperata sunt, aequi bonique id consulat Lector, cui ut fidam dare historiam fuit animus, ita non ineptam curavimus interpretationem.

P XX Nostras in calce libri Notas addidimus, easque duplices; Censorias, quibus Graecam contextum mendis emaculatum, quoad fieri potuit, nitidiorem legeres; Historicas, quibus universam de Iustiniano historiam illustratam et confirmatam haberes. Denique in hoc libello ne testimonium antiquitatis fidemque desiderares, Suidiani et Vaticani Codicis collationem hinc inde decerptam adiecimus; nam ex priscis omnibus, ut alibi dixi, unus Suidas hanc legit historiam, quod etiam ex hisce veterum Auctorum, qui Procopii, eiusque librorum meminerunt, testimoniis obiter intelligere poteris.

DE PROCOPIO CAESARIENSI HISTORICO TESTIMONIA VETERUM SCRIPTORUM.

Euagrius lib. 4. cap. 12.

Φιλοκονώτατα, κομψῶς τε καὶ λογίως ἐκτέθειται Προκοπίῳ τῷ ῥήτορι ἃ δὴ πέπρακται ὑπὸ Βελισαρίῳ στρατηγούντι τῶν ἐφῶν δυνάμεων Ῥωμαίοις τε καὶ Πέρσαις πρὸς ἀλλήλους πολεμοῦσι. Procopius Rhetor res a Romanis et Persis dum inter ipsos praeliis decertabant, gestas, Belisario tum Orientalium copiarum duce, accuratissime, disertissimeque narrat.

Agathias Scholasticus lib. 1.

Τὰ πλεῖστα τῶν κατὰ τοὺς Ἰουστινιανοῦ χρόνους γεγενημένων ἐπιδηὴ Προκοπίῳ τῷ ῥήτορι Καισαριεῖσιν ἐς τὸ ἀκριβὲς ἀναγγεγραπται, παρὶτόν ἐκείνα ἔμοιγε, ἅτε δὴ ἀποχρώντως εἰρημένα. Cum omnia fere quae Iustiniani temporibus gesta sunt, a Procopio Caesariensi causidico summa sint diligentia narrata, praetermittenda a me sunt, quippe quae satis iam explicata.

Ioannes Scholasticus Epirhanienensis lib. 1.

A 17

Τὰ μὲν ὅσα Ῥωμαῖοί τε καὶ Μῆδοι πολεμοῦντες ἀλλήλοις ἔκαθόν τε καὶ ἔδρασαν κατὰ τὴν Ἰουστινιανοῦ τοῦ Ῥωμαίων αὐτοκράτορος βασιλείαν γέγραπται Ἀγαθίῳ τῷ Μυρθίναίῳ μετὰ γε Προκοπίον τὸν Καισαρέα. Quae Romani ac Persae in bellis gesserant ac passi sunt Iustiniano Imperatore regnum moderante, consecripit Agathias Myrrhinaeus post Procopium Caesariensem.

Theophylactus Simocata lib. 2. cap. 3.

Ταῦτα Προκοπίῳ τῷ συγγραφεῖ ἐν τῷ πικτικῷ τῆς ἱστορίας ἐγγέγραπται. Haec Procopius in Historiae volumine scripsit.

Symeon Metaphrastes in Vita S. Sabas.

Περὶ τούτων δὲ μικροῦ πάντων καὶ Προκόπιος ὁ Καισαρεύς ἐν γε τῷ πέμπτῳ λόγῳ τῷ περὶ τῶν Ἰουστινιανοῦ κτισμάτων αὐτῷ

φιλοπονηθέντι κατὰ μέρος διαλαμβάνει συνωδὰ Κυρίλλω τῷ τὸν βίον ἐξ ἀρχῆς τοῦ θείου Σάβα συγγραφεμένῳ φθεγγόμενος. De his fere omnibus Procopius Caesariensis libro quinto de Iustiniani aedificiis singillatim commemorat; convenitque eius historia cum Cyrillo, qui Sancti Sabae vitam olim conscripsit.

Constantinus Porphyg. lib. 1. Them. 2.

Οὔτε γὰρ Προκόπιος, οὔτε μὴν Ἀγαθίας, οὔτε Μένανδρος, οὔτε Ἡσύχιος ὁ Ἰλλούστριος ἐμνημόνευσαν τοῦ τοιοῦτου ὀνόματος οἱ τὰ χρονικὰ συντάξαντες ἐπὶ τῆς Ἰουστινιανοῦ βασιλείας. Neque Procopius, neque Agathias, neque Menander, neque Hesychius Illustris, qui tempore Iustiniani Imperatoris Chronica composuerunt, huiusce nominis mentionem faciunt.

Photius in Bibliotheca cap. 63.

Ἀνεγνώσθη Προκοπίου δῆτορος ἱστορικὸν ἐν βιβλίοις ὀκτώ, ἱστορεῖ δὲ τὰ ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ συννεγθέντα πρὸς τὰ Πέρσας Ῥωμαίοις καὶ πρὸς Βανδήλους καὶ Γότθους, ἃ Βελισάριος στρατηγῶν διεπράξατο μάλιστα, ὃ καὶ τὰ πολλὰ συνῶν τὴν ἱστορίαν ἐξ ὧν ὄψει παρείληψε συνεγράψατο. Legi Procopii Caesariensis octo libros historiarum, in quibus exponit quae Persis, ac Romanis, Vandalisque, et Gothis sub Iustiniano acciderunt, quaeve praesertim a Belisario duce exercitus gesta sunt, cuius ipse Rhetor perpetuus comes, et rerum quas narrat spectator fuit.

Idem ibidem cap. 160.

Προκόπιος ὁ Καισαρεύς ὃς εἰς μέγα κτῆμα καὶ ὄφελος κατ' ἐκεῖνο καιροῦ τὰς γραφὰς συντάξας ἀείμνηστον αὐτοῦ κλέος τοῖς
 A 18 σπουδαιοτέροις καταλέλοιπεν. Procopius Caesariensis Iustiniani aetate luculentissimas, maximeque utiles historias conscripsit, aeternumque sibi nomen apud eruditos comparavit.

Suidas in Collectaneis.

Προκόπιος Ἰλλούστριος ὁ Καισαρεύς ἐκ Παλαιστίνης δῆτωρ καὶ σοφιστῆς ἔγραψεν ἱστορίαν Ῥωμαϊκὴν, ἣν οὖν τοὺς πολέμους Βελισαρίου, τὰ κατὰ Ῥώμην, καὶ Λιβύην παραθέντα. γέγονεν ἐπὶ τῶν χρόνων Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως ὑπογραφεὺς χρηματι-

σας Βελισαρίου, καὶ ἀκόλουθος κατὰ πάντας τοὺς συμβάντας πολέμους τε καὶ πράξεις τὰς ὑπ' αὐτοῦ συγγραφείσας. ἔγραψε καὶ ἕτερον βιβλίον τὰ καλούμενα *ΑΝΕΚΔΟΤΑ* τῶν αὐτοῦ πράξεων, ὡς εἶναι ἀμφοτέρω τὰ βιβλία ἑννέα. Τὸ βιβλίον Προκοπίου τὸ καλούμενον *ΑΝΕΚΔΟΤΑ* φύγους καὶ κωμωδίας Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως περιέχει, καὶ τῆς αὐτοῦ γυναῖκός Θεοδώρας, ἀλλὰ μὴν καὶ αὐτοῦ Βελισαρίου καὶ τῆς γαμετῆς αὐτοῦ. Procopius Illustris Caesariensis Palaestinus, Orator et Sophista, scripsit historiam Romanam, bella scilicet Belisarii, res Romae et in Africa gestas. Fuit temporibus Iustiniani Imperatoris, a secretis Belisarii dictus, et comes in omnibus bellis, et rebus a se descriptis interfuit. Scripsit et alium librum qui *ΑΝΕΚΔΟΤΑ* dicitur, de rebus Iustiniani: ut eius libri omnes sint novem. In hoc opere vituperationes et insectationes Iustiniani et Theodorae eius coniugis, atque etiam Belisarii et uxoris eius continentur.

Ioannes Zonaras Tom. 3.

Τῷ Βελισαρίῳ καὶ ὁ Καισαρεὺς συναμάρτυε Προκόπιος, ὃς τὰ περὶ τῶν ἑλκίνου πολέμων ἱστορήσει πλατύτερον. Belisarium secutus est Procopius Caesariensis, qui eius in bello res gestas plenissima historia complexus est.

Georgius Cedrenus in Annal.

Τὰ τοῦ Βελισαρίου στρατηγήματα Προκόπιος ὁ Καισαρεὺς ἐν ὀκτῶ βιβλίοις συνεγράψατο. Belisarii bellica facinora Procopius Caesariensis octo libris narravit.

Anonymus in Chron. Vatic.

Προκόπιος Ἰλλούστριος Καισαρεὺς συνέγραψε τοὺς πολέμους Βελισαρίου τοῦ πατρικίου ἐν βιβλίοις ὀκτώ. Procopius Caesariensis Vir Illustris composuit historiam de bellis a Belisario Patricio gestis octo libris.

Niceph. Callist. lib. 17. cap. 10.

A 19

Facta Iustiniani a Procopio Caesariensi eleganter admodum et docte in temporum suorum historia sunt conscripta. Quatuor autem volumina is ad antiquitatis stylum accedentia composuit: quorum unum Persica nominavit, in quatuor partes divisum opus: secundum pari

divisione Gothica; quae scripta, bella ab ipso Iustiniano et Belisario in orbe Romano feliciter gesta complectuntur. Tertium Aedificia inscripsit, magnifice admodum commemorans, quae opera Iustinianus constraxerit: templa scilicet, regias, oppida et urbes, pontes, atque alia ad publicum usum spectantia. Quartum opus retractatio est orationum, quas apud Iustinianum laudibus eum vehens habuit: quasi quaedam palinodia, seu recantatio minus recte ab eo dictorum.

Petrus Gyllius lib. 1. de Bosphoro Thracio cap. 1.

Procopius restrictius Bosphorum praefinire videtur in libro inscripto *περὶ τῶν ἀνεκδότων*; quem scripsit contra Iustinianum, contraque eius uxorem Theodoram. vide et lib. 3. cap. 4.

CLAUDII MALTRETI
P R A E F A T I O

AD LIBROS DE AEDIFICIIS.

Animus expedi, AMICE LECTOR, et ad longam iter accingę. Orbis Romanus, quam late patuit sub Iustiniano Augusto, obseundus est totus, excepta forte Italia. Se ducem offert PROCORIUS Caesariensis, ubique notus. Tibi ipsum sequenti hospitia nusquam decerunt. Ubivis patebunt Imperatoris illius Aedificia: quae Scriptor hic adeo munit, ut ea non imber edax aut Aquilo impotens possit diruere, aut innumerabilis annorum series et fuga temporum labefactare. Vide et mirare quantum adversus vetustatem bonae litterae valeant. Columnae, Porticus, Sacrae Aedes, Palatia, Pontes, Balneae, Castella, Oppida in foliis eruditus melius stant, quam ubi extracta quondam fuere opere solidissimo. Alibi vel foede mutila sunt, vel omnino nulla: hic nomen, situm formamque retinent. Quanquam visum est aliquando aevum scripta isthaec abolevisse. At cum diu latuissent in pulvere, extitere sensim, arcum instar triumphalium: qui terra iam pridem obruti, paulatim reteguntur. Cum primum summa curvatura apparet, os aliquod effossi cadaveris videre te credas. Humo autem egesta ac solo purgato, decus molemque omnes suspiciunt, et suis honor monumento antiquitatis redditur. Eodem plane modo hi *περὶ κτισμάτων* libri, primum Basileae, subinde Parisiis editi ante annos 120. *) summa quaedam veluti fa-

[*) Videtur Francisci Cranveldii interpretationem Latinam dicere, quae Parisiis primum a. 1537. ex officina Christiani Wecheli. V. Fabric. B. Gr. vol. 7. p. 559. ed. Harl.]

stigia prodere coeperunt. Postea duplo ampliores prodire studio atque opera Davidis Hoeschelii. Iam demum exhibentur integros, praeterquam duobus in locis, ubi admodum pauca librariis exciderunt. Huius beneficii primam originem positam audio in locupletissima Dn. SEGVIERII Illustrissimi Franciae Cancellarii Bibliotheca. Ibi MS. asservatur, cuius, ut ita dicam, propago est codex, unde textus Graecus Regiae huic editioni suppetit. Eum ego codicem in Lectionibus variis Tolosanum iure appello; propterea quod doctissimi Philippi Iacobi Maussaci Tolosatis cura descriptus, post eius obitum, e manibus possessoris optimi ac spectatissimi Dn. Vitelli Senatoris dono transiit ad virum Clarissimum Bernardum Medonium. Qui ut privatum munus publicum faceret, mihi, amico veteri multisque obstricto beneficiis ipsum benignissime obtulit. Ego vero accepi, et accepisse laetor eo magis, quo melius novi praestantem eius humanitatem, doctrinam, atque ingenium. Caeterum moneo non ita me usum eiusmodi MS. ut nunquam ad editionem Angustanam respexerim. Immo semper illam ante oculos habui, ac sicubi meliora obtulit, excepi lubens, contextuique inserui. Quidquid discriminis fuit, id in lectionibus variis reperies. Addo, lecturam te in his libris, quaecumque inedita retulit ex Procopio Petrus Gyllius in Topographia CP. Procul dubio codicem nactus erat vir eruditus nostro similem. Ac forte eo ipso usus est, quem habet Illustrissimus Cancellarius, et olim habuisse dicitur Illustr. ac Reverend. Cardinalis Armaniacus, cuius Bibliothecae Gyllius praefuit. Tenere te, Lector, diutius nolo. Procopius invitat: i, sequere; bonis avibus ingrediere viam: Iustiniani aedificia obi: singula diligenter inspice. Vale.

P R A E F A T I O

GUILIELMI DINDORFII.

Quam librarii rationes diutius differri huius voluminis editionem non paterentur, omissis codicum Vaticanorum aliorumque collationibus, nondum absolutis, ceterisque quae ei destinatae erant accessionibus et indice Graeco quali hic scriptor non indignus mihi videbatur paullo pleniore, opera nostra angustioribus quam solemus finibus est circumscripta: de quo paucis dicemus.

Historiae arcanae librum, quem falluntur qui scriptum a Procopio esse negant, primus edidit Nicolaus Alemannus Lugduni a. 1623. codicibus usque Vaticanis duobus amplisque additis annotationibus, quas locis non paucis ex schedis Alemanni auxi et correxi. Alemannus enim novam, ut videtur, editionem meditatus, veteris exemplar correctionibus suis, partim ex codice Mediolanensi ductis, et additamentis auctum reliquit, quod in bibliotheca Barberiniana aservatur. Ea omnia aliud in exemplar eiusdem editionis ab se transcripta cum L. Elzevirio olim communicavit Lucas Holstenius*): cuius libri usum nos Gaudoveri, Academiae Rheno-Traiectinae doctoris clarissimi, benevolentiae debemus. Proxima Alemanno, sed vix digna memorata editio Ioannis Eichelii est (Helmstadii a. 1654.), verbosis onerata annotationibus. Alemanni editionem integram in suam transtulit Maltretus, textus Graeci vitis plurimis sublatis duorum ope codicum, Segueriani et Mediolanensis, de quibus dixit in prae-

*) Conf. Holstenii epist. ad Elzevir. p. 263. ed. Boisson.

fatione p. V. Maltreti editionem brevibus auctam annotationibus repetivit I. Conradus Orellius, Lipsiae a. 1827. insertis famosis de Theodorae libidine locis, qui a prioribus editoribus suppressi ex codice Vaticano editi sunt in Menagianis vol. 3. p. 255. et seqq. Ego eorundem usus sum apographo Holsteniano.

Reiskii in Historiam arcanam emendationes, mense Februario a. 1751. perscriptas, quae multa utilia continent, de margine exemplaris Alemanniani, quod post mortem Reiskii in bibliothecam regiam Havniensem est illatum, meos in usus descripsit O. D. Blochius.

Libros sex de Aedificiis Iustiniani ex codice et vitioso admodum et lacunoso Conradi Pentingeri primum edidit Hervagius Basileae a. 1531. curante Beato Rhenano, post Hervagium Historiarum libris octo adiunxit Davides Hoeschelius, libris adhibitis duobus, altero Frederici Lindenbrogii, editioni Basileensi simillimo, altero ab Carolo Labbaeo ex veteri codice transcripto, quem licet longe integriorem editione Basileensi fuisse appareat, tamen ipse quoque omni vitiorum genere inquinatus locisque plurimis est defectus: longe emendatius Maltretus, duorum quidem ille, sed parum accurate usus codicum lectionibus, Vaticani et, quem Tolosanum propter rationem in praefatione ab se expositam vocavit, Segueriani. Ego quum idoneis ad hos libros pertractandos codicum praesidiis essem destitutus, Maltreti secutus sum editionem, levioribus quibusdam vitiis correctis, raro Hoeschelianam memoravi. Brevis horum librorum epitome exstat in codice regio Parisino 1941. cuius passim ab me mentio facta est in annotatione litera C designati.

Indices Latinos ab homine confectos verborum non parco ex editione Maltreti repeti numerosque paginarum ad nostram editionem accommodari curavit librarius.

ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ ΚΑΙΣΑΡΕΩΣ

Α Ν Ε Κ Δ Ο Τ Α.

ARGUMENTUM

HISTORIAE ARGANAE.

EX EUAGRIO 4, 30.

Ο Ίουστινιανός ἦν μὲν χρημάτων ἀπληστος καὶ τῶν ἀλλοτρίων οὕτως ἐκτόπως ἐραστὴς, ὡς καὶ τὸ ὑπήκοον ἅπαν χρυσίου πιπράσκειν τοῖς τε τὰς ἀρχὰς ἐπιτροπεύουσι τοῖς τε τοὺς φόρους ἐκλέγουσι καὶ τοῖς ὅσοι ἀπ' οὐδεμιᾶς αἰτίας ῥάπτειν ἐπιβουλὰς τοῖς ἀνθρώποις ἐθέλουσι. πολλοὺς δὲ καὶ ἀναρίθμους τῶν τὰ πολλὰ κεκτημένων προφάσεις ἀπροφασίστους ἐπιχωρῶσας τὰς οὐσίας ἀπάσας ἐξημίωσεν. ἦν δὲ καὶ γυνὴ ἑταιριζομένη ἐποφθαλμίσασά τω ἑμίλιαν τινὰ ἧ μίξιν ἀνέπλασεν, εὐθὺς ἅπαντα φροῦδα τὰ τῶν νόμων καθίστατο, καὶ τὸν Ίουστινιανὸν προσεταιρι-
10 σάμενῃ τοῦ ἀτόπου κέρδους ὅλον τὸν πλοῦτον συκοφαντηθέντος οἴκοι μετεσκευάσατο. καὶ ἀφειδῆς δὲ χρημάτων ὑπῆρχεν, ὥστε καὶ πολλοὺς ἀγίους καὶ ἑκασταχοῦ ναοὺς μεγαλοπρεπεῖς ἀναστῆσαι, ἄλλους τε εὐαγεῖς οἴκους εἰς ἐπιμέλειαν ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν ἀώρων τε καὶ ἐξώρων καὶ τῶν ὑπὸ νοσημάτων ποικίλων

In Iustiniano tam inexplebilis fuit pecuniae cupiditas et tam turpis atque adeo absurda rerum alienarum appetitio, ut omnia subiectorum bona his, qui magistratus administrabant, qui tributa colligebant, qui nulla de causa insidias hominibus struere volebant, ob auri amorem vendiderit. Complures, immo vero innumerabiles, qui multa bona possidebant, causa falsa commentitiaque conficta omnibus fortunis mulctavit. Quod si quae meretrix oculos cupiditatis ad alicuius bona adiciens, consuetudinem se ullam cum eo, vel conjunctionem habuisse simularet, statim omnia iura ac leges, modo Iustinianum turpis lucri socium constitueret, eius causa eversae iacuerunt, facultatesque omnes illius, qui falso in crimen adductus erat, fuerunt in eius domum translatae. Erat porro tam largus in pecunia eroganda, uti multa et magnifica templa in diversis locis extrueret, magnamque seorsum colligeret a suis pecuniarum

ἐνοχλουμένων συντάξεις τε μεγάλας ἀποκληρώσαι, ὅθεν δέοι ταῦτα γίνεσθαι, πρᾶξαι τε καὶ ἄλλα μυρία εὐσεβῆ καὶ θεῶ ἀρ-
σκοντα, εἶπερ ἐξ οἰκείων δρῶν οἱ τούτων ἐργάται καὶ καθαρὰς τὰς σφῶν πράξεις καρποφοροῖεν.

Ibidem 32.

Εἰπεῖν δὲ δεῖ καὶ ἕτερον τῶν Ἰουστινιανοῦ πᾶσαν θηριώδη⁵
γνώμην ἐκβαῖνον, εἴτε δὲ φύσεως ἀμαρτία εἴτε δειλιάς τε καὶ
φόβων ἕγγονον, οὐκ ἔχω λέγειν, ἐκ τῆς δημῶδους στάσεως τοῦ
νῦκα τὴν ἀρχὴν ἔλκον. ἐδόκει γὰρ θατέρῳ τῶν μερῶν, τῶν κυ-
νέων φημί, ἀτεχνῶς προσκεκλισθαι ἐς τοσοῦτον ὥστε καὶ μαι-
φονίας αὐτοὺς ἐν μέσῃ ἡμέρᾳ καὶ ἐν μέσῃ τῇ πόλει ἐργάζεσθαι¹⁰
τῶν ἀπ' ἐναντίας, καὶ μὴ μόνον ποινὰς μὴ δεδιέναι, ἀλλὰ καὶ
γερῶν ἀξιούσθαι, ὡς πολλοὺς ἀνδροφόνους ἐντεῦθεν γενέσθαι.
ἔξῃν δὲ αὐτοῖς καὶ τοῖς οἴκοις ἐπιέναι, καὶ τὰ ἐναποικείμενα κει-
μήλια ληΐζεσθαι, καὶ τοῖς ἀνθρώποις τὰς σφῶν πιπράσκειν σω-
τηρίας. καὶ ἦν τις τῶν ἀρχόντων εἶργειν ἐπειράθη, περὶ τὴν¹⁵
σωτηρίαν ἐκινδύνευεν. ὅθεν ἀμέλει εἰς τις τὴν ἐψᾶν ἐπιτροπεύων
ἀρχὴν, ἐπεὶ ἐνόους τῶν νεωτεριζόντων νεύροις ἐσωφρόνισεν, ἀνὰ
τὸ μεσαίτατον τῆς πόλεως νεύροις ἤκλισθη τε καὶ περιηνέχθη.
Καλλίνικος δὲ τῶν Κιλικίων ἡγούμενος δύο ἀνδροφόνῳ Κίλικε,
Παῦλον καὶ Φανσίτων, ἐπελθόντε οἱ καὶ διαχρήσασθαι βουλο-²⁰

vim, unde ista perficerentur, quae sane pia Deoque accepta essent, si modo vel ille, vel alii qui talia moliantur, de suis ipsorum bonis efficienda curarent, suaeque vitae actiones vacuas a sceleris laebe tanquam hostiam Deo offerrent.

Ibidem 32.

De alio item Iustiniani facto mihi dicendum est, quod quidem sive ex naturae vitio, sive ex formidine et timore ortum sit, non habeo dicere; eius tamen generis fuit, ut omnem belluinam immanitatem longe superaret. Duxit autem initium ab ea seditione populari, quam Νίσα, hoc est VINOS, vocant. Placuit Iustiniano ita vehementer in alteram factionem eorum qui Veneti dicuntur, animo propendere, ut impune posset ipso meridie in media civitate adversarios trucidare, et non modo non poenas metuerent, verum etiam dignarentur honoribus: adeo ut inde multi homicidae existerent. Licebat autem illis in aedes alienas irrumperere, thesauros diripere in illis reconditos, hominibus suam ipsorum salutem ac vitam divendere: et si quis Magistratus illos cohibere moliretur, suo ipsius capiti creavit periculum. Unde certe vir quidam qui gessit in Oriente Magistratum, quoniam nonnullos eorum qui rebus novis studebant, nervis coercere voluit, quo modestiores efficerentur, per mediam urbem circumductus fuit, nervisque graviter caesus. Callinicus porro Praefectus Ciliciae, cum duo Cilices, Paulus et Faustinus, homi-

μένω, ἐπεὶ ταῖς ἐκ νόμων ποιναῖς ὑπέθρακεν, ἀνεσκολίσθη, ποιήν ὑπὲρ ὀρθῆς συνθέσεως καὶ τῶν νόμων ταύτην καταλαβών. ἔντεϋθεν οἱ θιατέρον μέρους τὰ οἰκία περιφυγότες, καὶ πρὸς οὐδενὸς ἀνθρώπων δεξιούμενοι, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄγῃ πάντοθεν ἔλαυ-
5 νόμενοι, τοῖς ὁδοιποροῦσιν ἐφήδρευον, λωποδυσίας τε καὶ μαι-
φροσίας ἐργαζόμενοι καὶ πάντα πλήρη θανάτων αἰώρων, λεηλα-
σίας τε καὶ τῶν λοιπῶν ἀτοπημάτων εἶναι. ἔστιν δὲ οὗ πρὸς τὰ
ἐναντία μετωχωρήσας καὶ αὐτοὺς διεχρήσατο, τοῖς νόμοις ἐκδοὺς,
οὓς ἀφῆκεν ἀνὰ τὰ ἄστη ἀνοσιουργεῖν βαρβάρους ἴσα. καὶ τὰ
10 μὲν περὶ τούτων λεπτομερῶς λέγειν κρεῖττον καὶ λόγου καὶ χρέ-
νου. ἀπόχρη δὲ ταῦτα τεκμηριῶσαι καὶ τὰ ἐπιλοιπα.

EX IOANNE ZONARA.

Ἄρξαντος Ἰουστινιανοῦ οὐκ εἰς μοναρχίαν ἢ βασιλεία κατέ-
στη, ἀλλ' εἰς διπλοῦν τὸ κράτος μεμέριστο. οὐδὲν γὰρ ἦττον
τοῦ κρατοῦντος, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον, ἢ κοινωνὸς αὐτῷ τοῦ βίου δε-
15 δόνητο. ἦν δὲ οὗτος ὁ βασιλεὺς ῥῆστος μὲν πρὸς ἔντευξιν καὶ
ἀναπεπταμένους εἶχε τὰς ἀκοὰς πρὸς διαβολὰς, δξὺς δὲ πρὸς
ἄμυναν, ἀφειδῆς πρὸς χρημάτων ἐξάντησιν, καὶ πρὸς συλλο-
γὴν αἰτῶν ἀφειδέστερος. τὰ μὲν γὰρ ἀνήλκυε πρὸς οἰκοδομὰς,
τὰ δὲ ἔν' αὐτῷ κατορθοῖντο ὅσα οἱ ἐτύγχανε πρὸς βουλῆς, τὰ δὲ

3. οἰκία] οἰκία P.

cida uterque in eum impetum facerent, occidereque in animo haberent, quoniam poena ex legibus constituta eos mulctavit, in crucem actus est, hocque supplicio pro recta conscientia et legum observatione affectus. Inde factum est, ut qui alterius erant factionis cum a domiciliis suis fugissent, et a nemine usquam exciperentur hospitio, sed velut scelera ubique exagitarentur, tendere insidias viatoribus, compilare, caedes facere coeperint, usque eo ut omnia loca nece immatura, direptione, et reliquis id genus maleficis redundarent. Interdum animo in contrariam sententiam mutato, eius generis homines interfecit, legumque permisit potestati etiam eos quos ante passus fuisset more Barbarorum in civitatibus impia scelera consicere. Sed ad ista singillatim persequenda mihi nec tempus suppetit nec facultas dicendi. Atque ea, quae diximus, satis esse poterunt ad coniecturam de reliquis eius facinoribus faciendam.

EX IOANNE ZONARA.

Iustiniano principatum adepto, non unius, sed duorum potestas fuit, cum uxor eius non minus ipso, ac potius plus posset. Fuit hic Imperator adita facultas ad poenam irrogandam aequae promptus atque ad crimina audienda; pecuniam et temere profudit, et per fas ac nefas comparavit; aliam in aedificia, aliam ad exequenda consilia sua, aliam in

εις πολέμους και τὰς πρὸς τοὺς ἀνθισταμένους ταῖς αὐτοῦ θελήσειν ἔριδας. ὅθεν αἰεὶ χρημάτων δεόμενος, ἐξελέγετο ταῦτα ἐκ τρόπων οὐκ εὐαγῶν, και χάριτας ἤδει τοῖς προφάσεις αὐτῶ τοῦ ἀργυρολογεῖν ἐφευρίσκουσι. και οὐχ ὁ μὲν οὕτω διέκειτο, ἢ δὲ βασιλις ἠλαττοῦτο κατά τι τοῦ αὐτοκράτορος ἢ πρὸς ἕξου-5 σίαν, ἢ πρὸς χρημάτων κτήσιν ἐκ τρόπου παντός. ἐδύνατο γὰρ πολλῶ τῶ μέσῳ τοῦ ξυνευνέτου ἐπέκτεινα. ἦν δὲ και ποριμωτάτη πρὸς εὕρεσιν καινοτέρων και πολυτρόπων ἐπινοιῶν. ἐντεῦθεν τοῖς ὑπηκόοις διχόθεν αἰ συμφοραί· οἱ τε γὰρ ἐτήσιοι δασμοὶ ἐπι μείζον ἐξήροντο και καινοὶ προσεπινερόηντο, και οἱ μὲν ὡς μὴ 10 περὶ τὴν εἰς τὸ θεῖον δόξαν ὀρθῶς διακειμένοι, οἱ δὲ ὡς ἀκολάστως βιοῦντες ἢ ἀσειγῶς ἐκολάζοντο και τὰς περιουσίας ἀφῆρηντο, οἱ δὲ διὰ τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφοράς, και ἄλλοι ἐξ ἄλλων τρόπων και ἕτεροι ἐξ ἐτέρων. πάντας γὰρ ἀπαριθμεῖν μακρῶς ἀν δέοιτο ξυγγραφῆς.

rem bellicam, et contentiones eorum, qui voluntati ipsius adversabantur, insumendo. Ita factum, ut cum pecunia semper egeret, eam rationibus parum honestis compararet, ac gratiam haberet iis, qui colligendi argenti vias ostenderent. Neque vero ille sic affectus erat; Imperatrix vero illi sive licentia, sive quovis modo faciendae pecuniae solertia cedebat. Sed et maritum longo intervallo potentia superabat, et novos, eosque varios quaestus ingeniosissime reperiabat. Hinc subditi gemino onere premebantur. Nam et annua tributa exaggebantur, et nova excogitabantur. Alii, ut perperam de religione sentientes mulctabantur: alii ut immodeste et petulanter viventes opibus privabantur: alii ob contentiones inter sese: alii denique aliis de causis; quae omnes breviter recenseri nequeunt.

ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ ΑΝΕΚΔΟΤΑ P 1

PROCOPII ANECDOTA.

A R G U M E N T U M.

EX EDITIONE MALTRETI.

Antoninae genus et educatio. Belisario nupta dedit se adulteriis. Caede Silverii Papae Theodoram Aug. sibi conciliat. Eius flagitia cum Theodosio adolescente. Deprehenditur a Belisario: in delatores saevit: Photium filium suum insidiis petit. Theodosius fit Ephesi monachus. (Cap. 1.) Belisarius adversus Chosroem mittitur. Photium privignum suum hortatur ad necem Theodosii, ad Antoninam reversi. Res Orientis, et in his culpa Belisarii. Ex epistola Theodora Aug. ansam Chosroes carpenti Romanos arripit. (2.) Antoninam Belisarius in custodiam dat. Theodosius Antoninae amasium in templum confugit. Belisarius Byzantium revocatur. Photius Theodosium in vincla coniecit. Theodora in amicos Belisarii saevit: Theodosium Senatorem ad praeseptum damnat: Antoninae Theodosium amasium reddit: Photium habet in carcere: asylum violat. Elabitur Photius monitu Zachariae prophetae in somnis visi. Fit monachus. (3.) Ob prolatam temere vocem, aegrotante Iustiniano, Buses in carcerem subterraneum coniecit. Exauctoratur Belisarius. Indigna passum, tandem Theodora Antoninae condonat. Ioannina Belisarii filia Anastasio spondetur. Altera Belisarii in Italiam expeditio, infelix. Fortuna nihil aliud nisi divina providentia. (4.) Avaritia Belisarii in Italia: ab eo Ioannes se abalienat. Italiam Belisarius afflictam relinquit. Nuptiarum conciliatrix turpissima. Belisarius uxorius. Sergii perfidia ac crudelitas in Legatos. Solomon Pegasium, a quo pie monebatur, occidit: ab Imperatore absolutus, a Deo plectitur. (5.) Iustini senioris genus et patria. Cum esset Praetorianus, mortem evasit, Ioanne in somnis monito, ne illum occideret. Praetorianis ab Anastasio praeficitur. Fit Imperator, quamvis analphabetus. Nova subscribendi ars. Lupicina Iustini usor. Iustiniani ingenium. Auctor coedis Amantii ac Vitaliani. (6.) Factionum Circi licentia egregie describitur. Novitas in cultu corporis. Latrocinia ac caedes. Exarmatae Leges. Libido vaga. Uxoris mira in maritum fides. Iustiniani reprehensio. (7.) Iustinianus asino similis. Aerarium exhaurit: insanas moles in mari substruit: pecuniae quaerendae viam inii in iustam: forma corporis Domitianum refert. De statu Domitiani narratio parum hactenus nota. Iustiniani mores, sane pessimi. (8.) Theodora genus obscurissimum: turpissima educatio: infamiae corporis quaestus. Amasia Iustiniani. Theodotus Cucurbitinus

iniquissime habitus. Uxor Iustini non sinit Iustiniano nubere Theodorum. Iustini lege Senatoribus connubia cum scenicis ac meretricibus permessa. Quo die ad Imperium accitus Iustinianus. (9.) Auctoris iudicium de Iustiniani matrimonio cum Theodora. Quae forma corporis Theodora. Eius consensio cum Iustiniano. (10.) Iustinianus nihil non mutat, ut nomen suum propaget, illud rebus multis indendo. Pecuniam profundit: sua prodigantia Barbaros allicit. Avaritiae causa Haereticos exagitat. Montanistarum horrenda desperatio. Samaritani ad Christum converni, maximam partem ad Manichaeos et Polytheos desciunt. Rustici Samaritani cum suo Rege caesi. Persequitur Iustinianus Gentiles, turpes puero- rum amatores, et Astrologos. (11.) Insignis fraus in Zenonem, in alios Senatores, et in Ioannem Edessenum. Iustinianus ac Theodora Daemones habiti. Iustinianus a Daemone fertur genitus: visus sine capite ambulare. Mira Monachi visio. Iustinianus non cibo, non somno, sed Veneri deditus. Rem cum Lemuribus habet Theodora. Eius somnium. (12.) Iustiniani lenitas affectata: ira in supplices: favor impensus sacerdotibus: qualis pietas: consensio cum Theodora: levitas. Triboniani assentatio. Iustiniani amor et odium: avaritia: pretio fixae et refractae leges. Quinam illi carissimi. Eius perfidia. Ieiunia. (13.) Iustiniani barbaries. Ini- qua iudicia. Nihil Senatui nisi nomen relictum. Pondera librae Themidis, aurum. Referendarii munus. Praetoriani extorquent iudicia. Leo Cilix auctor vendendi iuris. (14.) Theodora crudelitas: cura corporis: factus: pedum oculo: calumniae: saevitia: ignominiosa iniuria in Patri- cium: secessus in Heraeum. (15.) Theodora Amalasanthas parat exitium. Ad id Petrum inducit. Prieco insidiatur. Arcobindum famulum pessime habet. Basianum crudelissime necat. Exagitat Diogenem. Theodorum torquet. (16.) Theodora in crucem agit Praefectum, quod Venetum da- mnavit. Meretrices ad meliorem frugem adigit. Nobiles feminas verat. Ioannem filium suum nothum occidit. Mulieribus adulteris patrocinator. Episcopos et Magistratus creat. Matrimonia nobilium curat. Saturnino meretricem despondet, et querentem illum, ceu puerum, flagro excipit. Acta in Ioannem Cappadocem. (17.) Clades a Iustiniano Orbi illatae. Africana calamitas. Belisarius male ex Africa revocatus. Italiae clades, Fines Imperii Gotthici. Incuriones Barbarorum in Europam. Saraceno- rum ac Persarum irruptiones. Iustinianus bellorum auctor. Praepostere Theologus. Strages civiles. Inundationes fluminum. Terrae motus. Pe- stilentia. (18.) Somnium de Iustiniani avaritia. Relictas ab Imp. Ana- stasio opes profundit. Subditos expilat: in Barbaros prodigus. (19.) Praefectus Vaenaliitii. Instituta monopolia. Praetor plebis et Quaestor nove creati. Deformata Quaestura. Triboniano succedit Iunilus: huic Constantinus. Utriusque mores. (20.) Aërium tributum. Rapacitas Praefectorum Praet. Phocae et Bessi integritas. Praefecturae locatae pretio. Lex de Praefecturis gratis dandis. Magistratus conductitii. Scelerati Reip. praefecti. Barbaris data grassandi copia. (21.) Ioanni Cap- padoci Praefecto Praetorio subrogatur Theodotus: huic Petrus Barsames. Eius scelera. Collector. Frumenti putridi distributio. Petrus Theodo- rae carissimus ob Magiae peritiam. Iustiniani levitas. Petrus acriario praeficitur. Nummus aureus diminutus. (22.) Sublata vectigalium con- donatio. De Annona, Impositione, ac Descriptione. Barbarorum Bysan- tii agentium multitudo. (23.) Verati milites. Triplex eorum ordo. Quam inique a Logothetis habitii. Milites limitanei. Scholarii. Supernumera- rii. Domestici et Protectores. Quinquennale donativum sublatum. (24.) Verati institores. Nummularii. Sericarii. Serici pretium. (25.) Iacent Causidici: Medici et liberalium disciplinarum magistri. Sublata specta- cula: sublatis Consules. Pauperum veratio. Romae Praetorianis relictum a Theodorico stipendium, itemque frumentum pauperibus D. Petri. Haec,

Alexander Forficula resecat. Avertit Hephæstus assignatam a Diocletiano pauperibus Alexandrinis annonam. (26.) Rhodo Alexandriae Praefectus Pauli eiusdem urbis Antistitis impulsu et Iustiniani iussu Proem Diaconum necat. Sententia Vigilii Papae Paulus deiicitur solio. Iustinianus Rhodonem, Theodora Arsenium capite plectunt. Vigilii constantia. Faustinus Samarita reus ab Imp. absolvitur. (27.) Priscus Emesenus falsarius. Praescriptio centenaria Ecclesii data. Longinus Prisci fraudem apprehendit. Hebraeos vexat Iustinianus. (28.) Iustiniani dissimulatio rixam gravissimam parit. Eudaemonis et Euphratae haereditates occupat. Lex de haeredibus Senatorum. Iniqua Iustiniani sententia. Praesente illectus pecunia nec Venetis favet. (29.) Quae olim ratio cursus publici. Sublati a Iustiniano Veredarii plurimis in locis, et Exploratores. Eius ridiculum. Salutandi Imperatoris et Augustae mos. Regiae frequentia. (30.)

V 279° Ὅσα μὲν οὖν Ῥωμαίων τῷ γένει ἐν τε πολέμοις ἄχρι δεῦρο ξυ-
 A 1 ηρέχθη γενέσθαι, τῆδέ μοι δεδιήγηται, ἥπερ δυνατὸν ἐγγόνει
 τῶν πράξεων τὰς δηλώσεις ὑπάσας ἐπὶ καιρῶν τε καὶ χωρίων ἐπι-
 τηδείων ἀρμοσασμένῳ· τὰ δὲ ἐνθένδε οὐκ ἔτι μοι τρόπῳ τῷ εἰ-
 ρημένῳ ξυγκίσειται, ἐπεὶ ἐνταῦθα γεγράφεται πάντα, ὅποσα δὴ 5
 τετύχηκε γενέσθαι πανταχόθι τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς. αἴτιον δέ,
 ὅτι δὴ οὐκ οἶδόν τε ἦν περιόντων ἔτι τῶν αὐτὰ εἰργασμένων ὄντων
 P 2 δεῖ ἀναγράφεσθαι τρόπῳ. οὔτε γὰρ διαλαθεῖν πλήθη κατασκό-
 πων οἶδόν τε ἦν οὔτε φωραθέντα μὴ ἀπολωλέναι θανάτῳ οἰκτί-
 στω· οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τῶν συγγενῶν τοῖς γε οἰκειοτάτοις τὸ θαρρεῖν 10
 εἶχον. ἀλλὰ καὶ πολλῶν τῶν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λόγοις εἰρημέ-
 νων ἀποκρῖνασθαι τὰς αἰτίας ἠναγκάσθη. τὰ τότε δ' οὖν
 τέως ἄρρητα μέλυντα καὶ τῶν ἔμπροσθεν δεδηλωμένων ἐνταῦθα
 μοι τοῦ λόγου τὰς αἰτίας σημῆναι δεήσει. ἀλλὰ μοι εἰς ἀγώνισιν

4. ἐνθένδε Alem. Vulgo ἐνθάδε. 7. ὅτι δὴ] δὴ om. P.
 8. δεῖ] δὴ A (l. e. editio Lugdunensis Alemanni). *ibid.*
 κλήθη κατασκόπων — προγεγενημένων (p. 11, 18.) „Exordium
 parte maxima mutilum in editione Lugdunensi hic damus integrum
 ex MS. cod. Mediolanensi.“ MALT. κλ * οἶδόν τε ἦν, οὔτε φωρα-
 θέντων μὴ ἀπολωλέναι θανάτῳ οἰκίστω. ὁ * συγγενῶν τοῖς γε
 οἰκειοτάτοις τὸ θαρρεῖν εἶχον. * ἀλλὰ καὶ πολλῶν τῶν ἐν * εἰ-
 ρημένων ἀποκρῖνασθαι τὰς αἰτίας ἠναγκάσθη. τότε δ' οὖν *
 καὶ τῶν ἔμπροσθεν δεδηλωμένων ἐντ * ἀλλὰ μοι εἰς ἀγώνισιν ἐπέ-
 ραν ἴδοντι * θεοδώρα βεβιωμένων, βα * ξυμβαίνει, ὅτι δὴ μοι
 τὰ * φανησόμενα τοῖς ὄπκι * καλαιστέρων τὴν ἀκοή * * εὐπορος
 ὑπὸ ἀμαθίας ἢ ἐς τῶν ο γεγενημένων A. 12. ἠναγκάσθη]
 ἠναγκάσθη ἀπογρ. Holst. 13. ἄρρητα ἀπογρ. Holst. ἀπό-
 ρητα P.

Romanæ genti quæ ad hanc ferme diem in bellicis expeditionibus ac-
 cidere, ita plane narravi, ut rerum gestarum eventus suis quique tem-
 poribus ac locis, quoad eius fieri potuit, disponderentur. Nunc reliqua
 haud libet simili ratione distinguere, cum in huic locum conicere sit
 animus quæ sparsim in ditlone Romana contigere. Huiusce vero con-
 siliî eam habeo causam, quod illa scribere qua maxime ratione oportuis-
 set, nequaquam expedire tum mihi videbatur, cum etiamnum superstites
 forent, qui ea perpetrassent. Certe latere ipse diutius non potuissem
 exploratores passim dispositos; neque supplicio crudelissimo non interire,
 si deprehensus fuisset: quando nec sanguine propinquis fidere tuto po-
 teram. Quin et multorum, quæ in superioribus libris memoriæ prodidi,
 silere causas coactus sum. Quare meum erit officium in hac parte hi-

ἑτέραν ἰδόντι χαλεπήν τινα καὶ δεινῶς ἄμαχον τῶν Ἰουστινιανῶν τε
 καὶ Θεοδώρᾳ βεβιωμένων βαμβάλειν τε καὶ ἀναποδίξειν ἐπὶ πλεί-
 στον ἐκείνο διαριθμουμένῳ ἔνυμβαίνει, ὅτι δὴ μοι ταῦτα ἐν τῷ B
 παρόντι γεγράφεται τὰ μήτε πιστὰ μήτε εἰκότα φανησόμενοι τοῖς A 2
 5 ἔπισθεν γενησομένοις, ἄλλως τε ὀπηνίκα ἐπὶ μέγα ρεύσας ὁ χρό- V 280
 νος παλαιότεραν τὴν ἀκοὴν ἀπεργάζεται, δέδοικα μὴ καὶ μυθο-
 λογίας ἀποίσομαι δόξαν κἂν τοῖς τραγωδοδιδασκάλοις τετάξο-
 μαι. ἐκείνῳ μέντοι τὸ θαρρεῖν ἔχων οὐκ ἀποδειλιάσω τὸν ὄγκον
 τοῦ ἔργου, ὡς μοι οὐκ ἁμαρτύρητος ὁ λόγος ἐστίν. οἱ γὰρ νῦν
 10 ἄνθρωποι δαημονέστατοι μάρτυρες τῶν πράξεων ὄντες ἀξίόχρεω
 παράπομοι ἐς τὸν ἔπειτα χρόνον τῆς ὑπὲρ αὐτῶν πίστεως ἔσον-
 ται. καίτοι με καὶ ἄλλο τι ἐς λόγον τόνδε ὀργῶντα πολλάκις ἐπὶ C
 πλείστον ἀνεχάτισε χρόνον. ἰδόξασα γὰρ τοῖς ἐς τὸ ἔπειτα γε-
 νησομένοις ἀξύνφορον ἔσεσθαι τοῦτό γε, ἐπεὶ τῶν ἔργων τὰ πο-
 15 νηρότατα μάλιστα ἔγνωσι ἀγνωστα χρόνῳ τῷ ὑστέρω εἶναι, ἢ
 τοῖς τυράννοις ἐς ἀκοὴν ἦκοντα ζηλωτὰ γίνεσθαι. τῶν γὰρ κρα-
 τούτων αἰ τοῖς πλείστοις εὔπορος ὑπὸ ἀμαθίας ἢ ἐς τῶν προγε-
 γενημένων τὰ κακὰ μίμησις, καὶ πρὸς τὰ ἡμαρτημένα τοῖς πα-
 λαιότεροις ῥῆόν τε καὶ ἀπονώτερον ἐς αἰὲ τρέπονται. ἀλλὰ με
 20 ὕστερον ἐς τῶνδε τῶν ἔργων τὴν ἱστορίαν τοῦτο ἤνεγκεν, ὅτι δὴ
 τοῖς ἐς τὸ ἔπειτα τυραννήσουσιν ἔνδηλον ἔσται ὡς μάλιστα μὲν

6. ἀπεργάζεται] ἀπεργάζεται apogr. Holst. 7. τραγωδοδι-
 σκάλοις] Legebatur τραγωδοδιδασκάλοις. *ibid.* τετάξομαι] τε-
 τάξομαι apogr. Holst. 13. ἰδόξασα] ἰδόξαζον apogr. Holst.
 14. ἀξύνφορον apogr. Holst. ἀσύφορον P. 21. ὡς Alem.
 Vulgo φ.

storiae, cum res silentio suppressas hactenus, tum earum, quae prius
 vulgatae sunt, causas edere. Sed aliud, molestum sane et difficillimum,
 repugnat; nimirum Iustiniani vita ac Theodoraē, ad quam animum ap-
 pellens, tremo, longissimeque retrabor hac cogitatione, ea me iam scri-
 pturum, quae nec fide digna, nec verisimilia posteris videbuntur. Ac
 maxime cum harum rerum historiae longinquus temporis lapsus magnam
 vetustatem attulerit, vereor ne famam fabulatoris tum referam, et cum
 recitatoribus tragoediarum annumerer. At rursus me illud confirmat ve-
 tatque absterreri gravitate materiae, quod nonnisi testata narro. Nam
 qui hodie vivunt, certissimi actorum testes, satis habent auctoritatis,
 ut fidem, quam illa habent, in consequens aevum producant. Quanquam
 et quiddam aliud me ad haec literis mandanda saepe impulsit diutissime
 repressit. Ea nempe haud in rem fore posteritati censebam: cum multo
 magis expediat futuro tempore ignorari improbissime facta, quam, ubi
 ad tyrannorum aures pervenerint, imitanda illis videri. Eorum enim,
 qui rerum potuerunt, plerisque expedita semper via est ad sequenda
 stulte maiorum vitia: atque illi facilius promptiusque ad prava prisco-
 rum facinora dilabi solent. Me vero ad eas res historia prodendas in-

D και τὴν τίσιν αὐτοὺς τῶν ἁμαρτανομένων περιελθεῖν οὐκ ἀπεικὸς εἶη, ὅπερ καὶ τοῖσδε τοῖς ἀνθρώποις ξυνηέθη παθεῖν· ἔπειτα δὲ καὶ ἀνάγραπτοι αὐτῶν αἱ πράξεις καὶ οἱ τρόποι ἐς αἶψα ἔσσονται, ἀπ' αὐτοῦ τε ἴσως δκηρότερον παρανομήσουσιν. τίς γὰρ ἂν τὸν Σεμιράμιδος ἀκόλαστον βλον ἢ τὴν Σαρδαναπάλλου καὶ 5 Νέρωνος μανίαν τῶν ἐπιγενομένων ἀνθρώπων ἔγνω, εἰ μὴ τοῖς τότε γεγραφοῖσι τὰ μνημεῖα ταῦτ' ἐλλείπτο; ἄλλως τε καὶ τοῖς τὰ ὅμοια πεισομένοις, ἂν οὕτω τύχοι, πρὸς τῶν τυράννων οὐκ ἀκερδῆς αὕτη παντάπασιν ἢ ἀκοή ἐσται. παρμιμυθεῖσθαι γὰρ οἱ δυστυχοῦντες εἰώθασιν τῷ μὴ μόνους σφίσι τὰ δεινὰ ξυμπε- 10 σεῖν. διὰ τοι ταῦτα πρῶτα μὲν ὅσα Βελισαρίῳ μοχθηρὰ εἴργασται ἐρῶν ἔρχομαι· ὕστερον δὲ καὶ ὅσα Ἰουστινιανῷ καὶ Θεοδώρῳ μοχθηρὰ εἴργασται ἐγὼ δηλώσω.

P 3 α'. Ἦν τῷ Βελισαρίῳ γυνή, ἥς δὴ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λόγοις ἐμνήσθη, πάππου μὲν καὶ πατρὸς ἠνιόχων, ἔν τε Βυ- 15 ζαντίῳ καὶ Θεσσαλονίκῃ τὸ ἔργον τοῦτο ἐνδειξαμένων, μητρὸς

1. αὐτοὺς τῶν Alem. αὐτῶν A. τῶν P. 5. τὸν Σεμ. A. τὸν om. P. *ibid.* Σαρδαναπάλλου] Vulgo Σαρδανακάλλου. 6. ἀνθρώπων ἔγνω, εἰ μὴ] ἀνθρώπων * μὴ A. 7. καὶ τοῖς — πεισομένοις] καὶ * μένοις A. *ibid.* ταῦτ'] ταῦτα apogr. Holst. 9. παντάπασιν — λόγοις ἐρηθήθη (p. 13, 15.)] πάντα * παρμιμυθεῖσθαι γὰρ οἱ δυστυχοῦντες εἰώθασιν, τῷ μὴ μόνους * εἶν. διάτοι ταῦτα πρῶτα μὲν ὅσα βελισαρίῳ μοχθηρὰ * ὕστερον δὲ καὶ ὅσα Ιουστινιανῷ καὶ Θεοδώρῳ μοχθηρὰ εἴργασται, ἐγὼ * δὴ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λόγοις, ἐμνήσθη πάππου * λονίῃ τὸ ἔργον τοῦτο ἐνδειξαμένων. * τῇ τὰ πρότερα μᾶλλον τινὰ βιώσασα * ὄοις πολλὰ ὠμίληκνῖα καὶ * σαρίῳ γυνή γέγονε. μήτηρ ἦδη * * εἶναι. ξυγκαλύπτειν * λόγος ἐρήθη A. 12. ἐρῶν apogr. Holst. ἐρεῖν P.

duxit, quod qui tyrannidem in posterum exercebunt, facile sibi horum hominum exemplo persuadere poterunt, quae ipsos etiam malefactorum maneat animadversio. Deinde fortasse veritū ne vita moresque sui aeternae posterorum memoriae tradantur, haud ita ad peccandum praecipites erunt. Quotus enim quisque hominum, qui deinde vixerunt, perditam Semiramidis vitam, vel Sardanapali aut Neronis dementiae nosset, nisi haec historiis commendata fuissent? In primis, si qui forte iis, quae hic narrantur, similia a tyrannis olim patientur, illis non omnino inutile erit ista audire. Solent enim miseri eo se consolari, quod non soli sint, quibus acciderint calamitates. Quamobrem primo quidem quae Belisario flagitiose commissa, deinde quae Iustinianus ac Theodora scelerate gesserunt, ego narrabo.

1. Belisarii coniux, de qua feci in superioribus libris mentionem, avum quidem et patrem aurigas habuit, hanc artem Byzantii ac Thessalonicae professos, matrem vero ex earum numero, quae in thymele

δὲ τῶν τινος ἐν θυμῷ πεπορευμένον. αὕτη τὰ πρότερα μάχ-
 λον τινὰ βιώσασα βίον καὶ τὸν τρόπον ἐξεργωνῖα, φαρμακεῦσι
 τε πατρώοις πολλὰ ὠμιληκῖα, καὶ τὴν μύθησιν τῶν οἱ ἀναγ-
 κάλων ποιησαμένη, ἑγγυητὴ ὕστερον Βελισαρίῳ γυνὴ γέγονε, μῆ-
 5 τηρ ἦδη παιδῶν γενομένη πολλῶν. εὐθὺς μὲν οὖν ἤξιλον μοιχεύ-
 τρια τὸ ἐξ ἀρχῆς εἶναι, ξυγκαλύπτειν μέντοι τοῦτον τοῦτο ἐν
 σπουδῇ εἶχεν, ἐγκαταδομένη τοῖς οικείοις ἐπιτηδεύμασιν, οὐδέ B
 τι πρὸς τοῦ ξυνοικοῦντος δειμαίνουσα δέος (οὔτε γὰρ αἰδῶ τινα
 ἔργον ὄτουσιν ἔλαβε πάποτε καὶ τὸν ἄνδρα μαγγανείαις πολλαῖς
 10 κατελιφεν), ἀλλὰ τὴν ἐκ τῆς βασιλίδος ὑποπετεύουσα τίσιν. ἰαν
 γὰρ ἐς αὐτὴν ἡ Θεοδώρα ἠγγιαίνετό τε καὶ ἐσεσῆρει. ἐπεὶ δὲ αὐ-
 τὴν ἐν τοῖς οἱ ἀναγκαιοτάτοις ὑπουργήσασα χειροῦσθαι πεπολεῖται,
 πρῶτα μὲν Σιλβέριον διαχρησμένη τρόπῳ ὥπερ ἐν τοῖς ὀπισθεν
 λόγοις εἰρήσεται, ὕστερον δὲ Ἰωάννην κατεργασαμένη τὸν Καπ-
 15 παδόκην, ὥπερ μοι ἐν τοῖς ἐμπροσθεν λόγοις ἐρρήθη, ἐνταῦθα
 δὴ ἀδελύστερόν τε καὶ οὐκ ἔτι ἀποκρυπτομένη ἅπαντα ἔξαμαρτά- C
 ρεν οὐδαμῇ ἀπέξλου.

1. τῶν τινος Suidas s. v. θυμῷ. Legebatur τῶν τινος τῶν.
 ibid. αὕτη — ὠμιληκῖα] Suidas s. v. μάχλος, et partim s. v. ἐξ-
 εργωνῖα et φαρμακῖς. ibid. τὰ πρότερα] τὸ πρότερον Sui-
 2. καὶ τὸν] καὶ om. Suidas. 4. ἑγγυητὴ — ἐξῆς
 εἶναι] Suidas s. v. ἑγγυησασθαι. ibid. Βελισαρίῳ] βελισσα-
 ρίῳ apogr. Holst. ibid. μῆτηρ pone παιδῶν Suidas. 5. μὲν
 οὖν] μὲν om. Suidas. 6. ἐξ ἀρχῆς] ἐξῆς Suidas. ibid. μέ-
 νοι apogr. Holst. μὲν P. 7. ἐγκαταδομένη] οὐ καταδομένη
 apogr. Holst. correctus. ibid. οὐδέ — πάποτε] Suidas s. v.
 δειμαίνει. οὐδέ τι πρὸς τοῦ Suidas. οὐδέ τὸ πρὸς τοῦ apogr.
 Holst. οὐδέ τοῦ P. 8. γὰρ om. Suidas. 9. ὄτουσιν om.
 Suidas. ibid. ἔλαβε] ἐλάμβανε Suidas. ibid. καὶ τὸν ἄν-
 δρα μαγγανείαις πολλαῖς κατελιφεν ex apogr. Holst. addidit.
 11. ἡ Θεοδώρα] ἡ om. apogr. Holst. ibid. ἐσεσῆρει Suidas s.
 v. ἐσεσῆρειαν. Legebatur ἐμεμήνη. 12. τοῖς οἱ] οἱ om. apogr.
 Holst. 13. ὥπερ apogr. Holst. ὥπερ P. 16. ἀδελύστερον]
 ἀδελύστερον A. ibid. ἀποκρυπτομένη] ἀποκρυπτομένη Pm.

prostituant pudicitiam. Ac prius illa vitae genus, secuta impurissimum, dissoluta, cum veneficis patriis versata diu, et apprime edocta quae ad res ipsius maxime faciebant, desponsa deinde Belisario fuit, cum iam multam sobolem suscepisset. Extemplo autem eam libido perpulit, ut in posterum esset adultera. Cumque in studia sua illa sese immergeret, factum quidem oculare nitebatur, non quod vereretur maritum: nam ipsam nullius unquam flagitii puduit et maritum multis iam praestigii occupaverat: sed ne ab Augusta male multaretur: etenim Theodora in illam animo exasperata odio furebat. Postea vero quam Augustam mitigavit obsequio, et opera illi in summi momenti coeptis impensa, primum quidem vita eo modo, de quo postea, erepta Silverio, dein autem Iohanni Cappadoci illata, ut supra dixi, pernicie, intemperantius palamque peccare nihil pensi habuit.

Ἦν δέ τις νεανίας ἐκ Θυράκης ἐν τῇ Βελισαρίων οἰκίᾳ, Θεο-
 δόσιος τοῦνομα, δόξης γενοῦς ἐκ πατέρων Εὐνομιανῶν καλου-
 μένων. τοῦτον, ἦνίκα ἐς Λιβύην ἀποπλεῖν ἔμελλεν, ἔλουσε μὲν
 V 281 ὁ Βελισάριος τὸ θεῖον λουτρὸν καὶ χερσὶν ἀνελόμενος ἐνθένδε οὐ-
 κείαις εἰσποιητῶν ἐποίησατο ξὶν τῇ γυναικὶ παῖδα, ἥπερ εἰσποιεῖ- 5
 A 3 σθαι Χριστιανοῖς νόμος, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἡ Ἀντωνίνα τὸν Θεοδό-
 D μάλιστα ἐπιμελομένη ὑφ' αὐτὴν εἶχεν. εἰθ' ὕστερον αὐτοῦ ἐρα-
 σθεῖσα ἐκτόπως ἐν τῷ διάπλῳ τούτῳ καὶ κατακορῆς γεγонуῖα τῷ
 πάθει ἀπεισεύατο μὲν θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων δέος 10
 τε καὶ αἰδῶ ἔξυμπασαν, ἐμίγνυτο δὲ αὐτῷ τὰ μὲν πρῶτα ἐν πα-
 ραβύστῳ, τελευτῶσα δὲ καὶ οἰκετῶν καὶ Θεραπεινίδων παρόν-
 των. κάτοχος γὰρ ἤδη τῷ πόθῳ τούτῳ γεγεννημένη καὶ διαφω-
 νῶς ἐρωτόληπτος οὕσα οὐδὲν ἔτι τοῦ ἔργου κώλυμα ἔβλεπε. καὶ
 ποτε ὁ Βελισάριος ἐπ' αὐτοφώρῳ τὴν πρᾶξιν λαβὼν ἐν Καρχη- 15
 P 4 δόνι ἐξηπάτητο πρὸς τῆς γυναικὸς ἑκὼν γε εἶναι. ὁ μὲν γὰρ
 ἄμφω ἐν δωματίῳ καταγείῳ εὐρῶν ἐμεμήνει, ἡ δὲ οὔτε ἀποδει-
 λῶσα οὔτε καταδυσαιμένη τῷ ἔργῳ τούτῳ, Ἐνταῦθα, ἔφη, τῶν

1. Βελισαρίων] βελισσαρίων A, quae ubique duplici σ utitur.
 3. ἔλουσε — νόμος] Suidas. s. v. ἔλουσε, τὸν δὲ Εὐνομιανὸν
 ἔλουσε. B. τὸ θεῖον λουτρὸν, χερσὶ δὲ οὐκείαις ἀνελόμενος εἰσ-
 ποιητῶν ἐποίησατο παῖδα — νόμος. 8. εἰθ' ὕστερον ἐρασθεῖ-
 σα αὐτῆς ἐν παραβύστῳ Suidas s. v. ἐκτόπως. 9. ἐκτόπως
 ἐκτόπως P m inepte. *ibid.* γεγонуῖα] γεγόμενη Suidas s. v.
 κατακορῆς. 11. ἐμίγνυτο δὲ αὐτῷ] ἠράσθη αὐτοῦ Suidas s.
 v. ἐν παραβύστῳ. 13. τούτῳ] τούτου Suidas s. v. κάτοχος.
 15. Βελισάριος] Βελισσάριος P hic et infra saepius. *ibid.* ἐπ'
 — ἑκὼν γε εἶναι] Suidas s. v. ἐπ' αὐτόπῳ. 17. δωματίῳ]
 Vulgo δωματεῖον.

Adolescens nomine Theodosius, parentibus, qui cum Eunomianis sentirent, in Thracia natus, domi apud Belisarium versabatur: quem ipse iamiam in Africam transmissurus, divino iavacro lustratum suis exceperat manibus, et una cum uxore sua filium adoptaverat, quo Christiani more consueverunt liberos addiscere. Ex eo Theodosium Antonina, quippe sacro ritu filium, amare, ut par erat, omnemque eius curam suscipere, dictoque audientem habere. Deinde vero ea navigatione in incredibilem adolescentis amorem incidit; quo penitus imbuta, omnem abiecit divinarum, humanarumque legum formidinem ac verecundiam. Cum eo principio quidem clanculum consuevit; denique inspectantibus etiam vernulis et ancillis; nam nihil suae libidini impedimento esse putavit, quando perditae amore capta, eo iam palam duceretur. Ipse Belisarius aliquando apud Carthaginem manifesto rem deprehendit, verum ab uxore delusus est non invitus. Nam ille subterraneo in cubiculo cum ambos una comperisset, pene furentis in modum commotus est. Antonina eam ob rem nec expavit, nec vitavit conspectum, sed, *huc*, inquit, *in*

λαφύρων τὰ τιμιώτατα σὸν τῷ νεανίᾳ κρύψουσα ἦλθον, ὡς μὴ ἐς βασιλεία ἐκπυστα γένηται. ἡ μὲν οὖν ταῦτα σκηπτομένη εἶπεν, ὁ δὲ ἀναπεισθῆναι δόξας ἀφῆκε, καίπερ τῷ Θεοδοσίῳ ἐκλελυμένον τὸν ἱμάντα ὄρων τὸν ἀμφὶ τὰ αἰδοῖα τὰς ἀναξυρίδας ζυγνύοντα. ἔρωτι γὰρ τῆς ἀνθρώπου ἀναγκασθεὶς ἐβουλέτό οἱ τῆν τῶν οἰκείων ὀφθαλμῶν θάλασσαν ὡς ἥμισυ ἀληθίζεσθαι. τῆς δὲ μαχλοσύνης ἀεὶ προϊούσης ἐς κακὸν ἄφατον οἱ μὲν ἄλλοι θεώμα- B νοι τὰ πραττόμενα ἐν σιωπῇ εἶχον, δούλη δὲ τις Μακεδονία ὄνομα ἐν Συρακούσαις, ἥνικα Σικελίας ἐκράτησε Βελισάριος, ὄρκους 10 δεινοτάτοις τὸν δεσπότην καταλαβοῦσα, μὴ ποτε αὐτὴν τῇ κεκτημένη καταπροήσεσθαι, πάντα αὐτῷ λόγον ἐξήνεγκε, δύο παιδά- A 4 ρια πρὸς μαρτυρίαν παρασχομένη, οἷς δὴ τὰ ἀμφὶ τὸν κοιτῶνα ὑπηρετεῖν ἐπιμελὲς ἦν. ταῦτα μαθὼν Βελισάριος τῶν οἱ ἐπομένων τιλ τὸν Θεοδοσίον ἐκέλευσε διαχειρίσασθαι. ὁ δὲ προμα- 15 θῶν εἰς Ἔφεσον φεύγει. τῶν γὰρ ἐπομένων οἱ πλείστοι τῷ ἀβεβαλίῳ τῆς τοῦ ἀνθρώπου γνώμης ἡγμένοι ἀρέσκων τὴν γυναῖκα μᾶλλον ἐν σπουδῇ εἶχον ἢ τῷ ἀνδρὶ δοκεῖν εὐνοϊκῶς ἔχειν, οἱ γε C καὶ τὰ σφίσις ἐπιχειμένα τότε ἀμφ' αὐτῷ προῦδοσαν. Κωνσταντῖνος δὲ Βελισάριον ὄρων περιώδυνον γεγονότα τοῖς ζυμπεσοῦσι, 20 τὰ τε ἄλλα συνήλγει καὶ τοῦτο ἐπεῖπεν ὡς Ἐγὼγε θᾶσσον ἂν τὴν γυναῖκα ἢ τὸν νεανίαν κατεργασάμην. ὅπερ Ἀντωνίνα μαθοῦσα, κεκρυμμένως αὐτῷ ἐχαλέπαιεν, ὅπως ἔγκοτα ἐνδείξῃται τὸ εἰς

4. ζυγνύοντα] θέοντα Suidas s. v. ἀναξυρίδας. 14. διαχερίσασθαι Maltretus. 20. Ἐγὼγε] Vulgo ἐγὼ γε. 22. ἔγκοτα] αἰσώτως Pm. Ἐγγιστα Vat.

*latebris pretiosissima quaeque spoliorum cum adolescentulo reconditura vasa, ne qua istorum fama ad Caesarem perveniret. Ithaec illa quidem simulavit; hic autem rem et facile dissimulavit, et sibi persuaderi passus est; licet Theodosio ligulam, quae circa pudenda subnectit femoralia, solutam observasset. Nam mulieris victus benevolentia, maluit vera non esse credere, quae sibi oculorum etiam fide probarentur. Ita in dies gliscente in incredibile malum lascivia, caeteri quidem silentio flagitium inspectarunt, famula vero Macedonia nomine, post debellatam a Belisario Siciliam, Syracusis hero sanctissimam iurisiurandi fide primum obstricto, ne unquam Antoninae proderetur, totam ei fabulam detexit, datis praeterea testibus duobus a cubiculo famulis. Re comperta, Belisarius quibusdam ex stipatoribus suis necem imperat Theodosii; ille detectis invidiis Ephesum aufugit. Nam assectatores ingenii Belisarii mobilitate inducti malebant uxori gratum facere quam videri benevolentiam mariti aucupari. Quamobrem iussa contra Theodosium eidem prodidit. Constantinus hoc rerum casu vehementer Belisarii moerentis vicem condoluit, atque illud dicitavit: *Ego mulieri citius interitum quam adolescenti parassem.* Hoc audito Antonina, animo penitus abdito illi succensuit, ut eo gravius in eum acerbiter evomeret. Nam erat ad*

αὐτὸν ἔχθος. ἦν γὰρ σκορπιώδης τε καὶ δορῆν σκοτεινή. οὐ πολλῶ δὲ ὕστερον ἢ μαγγανύσασα ἢ θωπεύσασα πείθει τὸν ἄνδρα ὡς οὐχ ὕγιες τὸ κατηγορήματα τὸ ταύτης γένοιτο· καὶ ὃς Θεοδόσιον μὲν μελλήσει οὐδεμιᾷ μετεπέμψατο, Μακεδονίαν δὲ καὶ
 D τὰ παιδία τῇ γυναικὶ ἐκδοῦναι ὑπέστη. οὗς δὲ ἅπαντας πρῶτα⁵ τὰς γλώττας, ὡσερ λέγουσιν, ἀποτεμοῦσα, εἶτα κατὰ βραχὺ κρεουργήσασα καὶ θυλακίοις ἐμβεβλημένη ἐς τὴν θάλατταν ὀκνήσει οὐδεμιᾷ ἔρριψε, τῶν τινος οἰκειῶν Εὐγενίου ὄνομα ὑπουργήσαντός οἱ ἐς ἅπαν τὸ ἄγος, ᾧ δὲ καὶ τὸ ἐς Σιλβέριον εἴργασται μίασμα. καὶ Κωνσταντῖνον δὲ οὐ πολλῶ ὕστερον Βελισά-
 10 ριος τῇ γυναικὶ ἀναπεισθεὶς κτείνει. τὰ γὰρ ἀμφὶ τῷ Πραισιδίῳ καὶ τοῖς ξιφιδίοις τηρικᾶδε ξυνηρέχθη γενέσθαι ἄπερ μοι ἐν τοῖς
 A 5 ἔμπροσθεν λόγοις δεδήλωται. μέλλοντος γὰρ τοῦ ἀνθρώπου ἀφίσθαι, οὐ πρότερον ἀτήκεν ἢ Ἀντωνίνα, ἕως αὐτὸν τοῦ λόγου
 P 5 ἐτίσατο, οὐπερ ἐγὼ ἀρτίως ἐμνήσθην. καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἔχθος¹⁵ μέγα περιεβάλλετο ὁ Βελισάριος ἐκ τε βασιλέως καὶ τῶν ἐν Ῥωμαίοις λογίων ἀπάντων.

Ταῦτα μὲν οὖν τῆδε κεχώρηκε. Θεοδόσιος δὲ οὐκ ἔφη ἐς Ἰταλίαν ἀφίξασθαι οἷός τε εἶναι, ἵνα δὴ τότε διατριβὴν εἶχον Βελισάριός τε καὶ Ἀντωνίνα, ἦν μὴ Φώτιος ἐκποδῶν γένηται. ὁ 20 γὰρ Φώτιος πρόχειρος μὲν φύσει ἐς τὸ δάκνεισθαι ἦν, ἦν τις αὐ-

1. ἔχθος P et cod. Mediol. ἔχθος A. *ibid.* σκορπιώδης] Suidas s. v. σκορπιαίνεσθαι. 11. περισιδίῳ A. 19. ἵνα δὴ] ἵνα ἤδη A.

indignationem tegendam et animi virus exorendum comparata. Non ita multo post aut veneficiis, aut blandis verborum illecebris falso in se confiatam accusationem persuadet coniugi. Ille nihil moratus Theodosium accersit; Macedoniam vero famulam, ambosque pueros uxori se dediturum pollicetur; quos Antonina linguis, ut fertur, primum resectis, et membratim concisos, sacculis ad extremum inclusos in altum illico demergit. Fuit illi minister sceleris quidam ex famulis Eugenius nomine, qui et commissi contra SILVANIUM piaculi satelles fuerat. Tandem Constantinum etiam suasu coniugis e medio sustulit Belisarius. Nam quae de sicis, Praesidioque prioribus libris narravimus, eo ferme tempore contigerunt. Ubi enim Constantinus iniuriarum in Belisarium et Praesidium erat absolvendus, non prius destitit Antonina quam eius vocis, cuius paulo ante meminimus, ab illo poenas exegisset. Quamobrem magnam Belisarius cum Imperatoris tum Romanorum procerum in se concitavit invidiam.

Theodosius in Italiam (ubi tunc Belisarius et Antonina degebant) se minime venturum respondit, nisi Photius inde longius amandaretur. Nam ea erat natura Photius, ut valde aegro ferret animo, si quis apud aliquem videretur se esse petitor. Igitur secundis Theodosii rebus con-

τοῦ παρ' ὀτιφούν δύνηται μᾶλλον, ἐν μέντοι τοῖς ἀμφὶ Θεοδο-
σίῳ καὶ δικαίως ἀποπνήγεσθαι οἱ ξυνέβαινον, ὅτι δὴ αὐτὸς μὲν V 282
καίπερ υἱὸς ὢν ἐν οὐδενὶ ἐλίγητο λόγῳ, ὁ δὲ δυνάμει τε πολλῇ
ἐχρητο καὶ χρήματα μεγάλα περιεβάλλετο. λέγουσι γὰρ αὐτὸν B
5 ἐκ Καρχηδόνης τε καὶ Ῥαβέννης ἐς ἑκατὸν κεντηνάρια ἐξ ἀμφοῖν
παλατίοιιν συλήσαντα ἔχειν, ἐπεὶ καὶ μόνῳ κατ' ἔξουσίαν δια-
χειρίσαι ταῦτα ξυνέβη. ἡ δὲ Ἀντωνίνα ἐπεὶ τὴν Θεοδοσίου γνώ-
μην ἔμαθεν, οὐ πρότερον ἀνῆκεν ἐνεδρεύουσά τε τὸν παῖδα καὶ
φρονίους τισὶν ἐπιβουλαῖς αὐτὸν μετιοῦσα, ἕως καταπράξασθαι
10 ἰσχυρεῖν αὐτὸν μὲν ἐνθάδε ἀπαλλυγέντα ἐς Βυζάντιον ὁδῶ ἵναί,
οὐκέτι φέρειν τὰς ἐνέδρας οἶόν τε ὄντα, τὸν δὲ Θεοδοσίον ἐς τὴν
Ἰταλίαν παρ' αὐτὴν ἦκεν. οὗ δὴ κατακόρως τῆς τε τοῦ ἐρωμέ-
νου διατριβῆς καὶ τῆς τοῦ ἀνδρὸς εὐθελίας ἀποναμένη χρόνῳ
ὑστερον ξὺν ἀμφοῖν ἐς Βυζάντιον ἦκεν. ἐνθα δὲ Θεοδοσίον ἔδε- C
15 δίσσετο τὸ συνειδέναί καὶ ἔστρεφεν αὐτοῦ τὴν διάνοιαν. λήσειν
γὰρ ἐς τὸ παντελὲς οὐδαμῇ ᾤετο, ἐπεὶ τὴν γυναῖκα ἐώρα οὐκέτι
τὸ πάθος ἐγκρυψιάζειν οἶαν τε οὖσαν, οὐδὲ κεκρυμμένως ἔξερω- A 6
γέται, ἀλλὰ διαρρήθην μοιχαλίδου εἶναι τε καὶ ὀνομάζεσθαι ὡς
ἤκιστα ἀπαξιούσαν. διὸ δὴ αὐθις ἐς τὴν Ἐφεσον ἀφικόμενος καὶ
20 ἀποθριξάμενος ἤπερ εἰθισται ἐνέγραψεν εἰς τοὺς μοναχοὺς κα-
λουμένους αὐτόν. τότε δὲ κατ' ἄκρας ἐμίανη καὶ τὴν ἐσθῆτα

1. δύνηται Alem. P. αὐτῇ δύνηται A. ἄν τι δύνηται Reiskius.
2. ὅτι δὴ Alem. P. ὅτι δὲ A. 10. ἐνθάδε] ἐνθένδε Pm.
13. ἀποναμένη] Vulgo ἀπωναμένη. 14. Θεοδοσίον A. Θεο-
δόσιος P. 15. τὸ Alem. τῶ AP. 19. ἀπαξιούσαν Alem. P.
ἀξιοῦσαν A.

tabescere illi quidem non sine causa videbatur, cum, etsi filius, nullo haberetur loco; contra vero Theodosius multum polleret, ingentibusque afflueret opibus. Nam ea fama erat, ex aerariis Carthagini et Raven-
nae ad decem millia pondo auri eum depeculatum fuisse, cum sine col-
lega, summaque autoritate eas illi pertractare pecunias obvenisset. In-
terea tum Antonina Theodosii percepit animum, non antea desit adver-
sus filium ex insidiis agere, et arte pene parricidali eum circumvenire,
donec obtinuit ut is excederet tot insidiis ferendis impar, Byzantium-
que contenderet; Theodosius vero ad se in Italiam veniret, ubi et ama-
sui consuetudine, et coniugis fatuitate abunde iam oblectata, tandem
utroque comite Byzantium appulit. Hic vero coepit Theodosius con-
scientia perterreri, et in diversas partes agitare consilium. Nam latere
demum posse minime sibi persuadebat, cum feminam nequire amplius
occultare libidinem cerneret, sed effracto iam aperte animo diffuere,
nec ferre graviter publicam adulterii opinionem atque infamiam. Quam-
obrem Ephesum repetit, comaque, sicut fieri consuevit, detonas, in albo
monachorum conscribi voluit. Tum vero Antonina prorsus insanire, ve-

ξὺν τῇ διαίτῃ ἐς τρόπον μεταβαλοῦσα τὸν πένθιμον περιῆει συ-
 χνὰ κατὰ τὴν οἰκίαν κωκύνουσα, ὀλολογῆ τε κεχηρημένη ὠλοφύρετο
 D οὐκ ἀπολειμμένον τάνδρῶς, ὁποῖον αὐτῇ ἀγαθὸν ὀλώλει, ὡς
 πιστὸν, ὡς εὐχαριν, ὡς εὐνοϊκὸν, ὡς δραστήριον. τελευτῶσα
 δὲ καὶ τὸν ἄνδρα ἐς ταύτας δὴ ἐπαγαγομένη τὰς ὀλοφύρσεις ἐκά- 5
 θισεν. ἔκαμε γοῦν ὁ ταλαίπωρος τὸν ποθεινὸν ἀνακαλῶν Θεο-
 δόσιον. ὕστερον καὶ ἐς βασιλέα ἐλθὼν, αὐτὸν τε καὶ τὴν βασι-
 λίδα ἱκετεύων, ἀνέπεισε Θεοδόσιον μεταπέμψασθαι, ἅτε ἀναγ-
 καῖον αὐτῷ κατὰ τὴν οἰκίαν ὄντα τε καὶ ἐσόμενον. ἀλλὰ Θεο-
 δόσιος ἀπέπε μῆδαμῆ ἐνθένδε λέναι, ὡς ἀσφαλέστατα ἐμπεδῶ- 10
 σιν ἰσχυρισάμενος τὸ τῶν μοναχῶν ἐπιτήδευμα. ἦν δὲ ἄρα ὁ
 λόγος κατὰπλαστος, ὅπως ἐπειδὴν τάχιστα Βελισάριος ἐκ Βυζαν-
 τίου ἀποδημοίῃ, αὐτὸς παρὰ τὴν Ἀντωνίαν ἀφίκεται λάθρα.
 ὅπερ οὖν καὶ ἐγένετο.

P 6 β'. Αὐτίκα Βελισάριος μὲν ὡς Χοσρόῃ πολεμήσων ξὺν 15
 τῷ Φωτίῳ ἐστέλλετο, Ἀντωνίαν δὲ αὐτοῦ ἔμεινεν, οὐκ εἰωθὸς
 αὐτῇ πρότερον τοῦτό γε. τοῦ γὰρ μὴ κατὰ μόνας τὸν ἄνθρω-
 πον καθιστάμενον ἐν αὐτῷ τε γενέσθαι καὶ τῶν ἐκείνης μαγα-
 νευμάτων ὀλιγοροῦντα φρονῆσαι τι ἄμφ' αὐτῇ τῶν δέοντων,
 πανταχόσε τῆς γῆς ξὺν αὐτῷ στέλλεσθαι ἐπιμελῆς οἱ ἐγένετο. 20
 ὅπως δὲ καὶ αὐθις Θεοδοσίῳ παρὰ Ἀντωνίαν ἰσκιητὰ εἶη, Φώ-
 A 7 τιον ἐκποδῶν οἱ γενέσθαι ἐν βουλῇ ἐποιεῖτο. πείθει τούτων τῶν

3. οὐκ ἀπολειμμένον] οὐκ ἀπολειμμένη Reisk. *ibid.* αὐτῇ]
 αὐτῇ Reisk. 20. ἐγένετο] ἐγένετο Alam.

sto, victusque ratione prae se ferre moestitiam, identidem circumire do-
 mum lacrimans, ciulansque, illud lamentari marito etiamnum superstite,
 amissam viri optimi fidem, gratiam, benevolentiam, industriam; denique
 conlugem ipsum in eadem ita pertrahere lamentationes, ut impigre ille
 quidem elaboraret, quo adamatius revocaretur Theodosius. Tandem Cae-
 sarem adit, et Augustam, a quibus ut ille accersatur supplex demum
 impetrat, quippe qui sibi non in praesentia solum, sed et in posterum
 domi futurus esset pernecessarius. At inde negat se abiturum Theodo-
 sium, affirmatque esse iam animo ad monachorum institutum penitus
 confirmato. Haec tamen ita simulavit, ut cum primum Byzantio disce-
 deret Belisarius, ipse clam (ut et factum est) Antoninam conveniret.

2. Interea cum Photio Belisarius adversus Chosroem mittitur in
 expeditionem; Antonina, praeter morem pristinum, Byzantii subsistit:
 summopere enim curavit Belisario se comitem adiungendam, quo ille
 cunque terrarum pergeret, verita ne ubi solus esset, ad mentem ipso
 rediret, suisque neglectis praestigiis, de se opportunum aliquod iniret
 consilium. Igitur Theodosio ut ad se veniendi omnis pateret aditus,
 Photium de medio tollere molitur, suadetque nonnullis ex Belisarii sti-

Βελισάριον ἐπομένων τινὺς ἐρεσχάειν τε αὐτὸν ἐς αἰεὶ καὶ προπη-
 λυκῆσαι, οὐδένα ἀνιέντας καιρὸν· αὐτὴ τε γράφουσα ἐς ἡμέ- B
 ραν σχεδὸν τι ἐκάστην διέβαλλέ τε διηνεκὲς καὶ ἐπὶ τῷ παιδί πάν-
 τα ἐκίνει. οἷς δὴ ὁ νεανίας ἀνυγκουστὸς διαβόλως ἔγνω τῇ μη-
 5 τρι χρῆσθαι, ἤκοντά τέ τινα ἐκ Βυζαντίου, ὃς δὴ ἀπήγγελε Θεο-
 δόσιον λάθρα ξὺν Ἀντιωνίῃ διατριβὴν ἔχειν, παρὰ Βελισάριον
 εὐθὺς εἰσάγει, φράζειν ἐπιστελλας τὸν πάντα λόγον. ἄνω ἐπεὶ
 ὁ Βελισάριος ἔγνω, ὃξδ' ἄνωθεν ὑπερφυῶς παρὰ τοῦ Φωτίου
 πόδας ἐπὶ στόμα πίπτει, καὶ αὐτοῦ ἰδέϊτο τιμωρεῖν αὐτῷ πά-
 10 σχοντι ἐφ' ὧν ἤμισα χρῆν ἀνόσια ἔργα „ὦ παῖ“ λέγων „γλυ-
 κύτατε, πατέρα μὲν τὸν σὸν ὅστις ποτὲ ἦν οὐδαμῆ οἰσθα, ἐπεὶ V 283
 σε ὑπὸ τειχοῦ τρεφόμενον ἔτι καταλιπὼν ζυνημετρήσατο τὸν εὐ- C
 τοῦ βίον, οὐ μὴν οὐδέ του τῶν αὐτοῦ ὤνησαι. ἦν γὰρ τὰ ἐς
 τὴν οὐσίαν οὐ λίαν εὐδαίμων. ὑπ' ἐμοὶ δὲ καίπερ ὄντι πατρὸς
 15 τραφεὶς, τὴν τε ἡλικίαν τηλικόσδε ἦς, ὡς σὸν εἶναι ἀμύνειν ἀδι-
 κονμένῳ μοι ἐς τὰ μάλιστα, ἐς τε ὑπῆλτων ἀξίωμα ἦκεις καὶ
 πλοῦτον περιβέβησαι τοσόνδε χρῆμα, ὥστε πατήρ τε καὶ μήτηρ
 καὶ τὸ ξυγγενὲς ἄπαν ἔγωγε καλοῖμην ἄν, ὧ γενναῖε, καὶ εἴην
 δικαίως. οὐχ αἵματι γὰρ, ἀλλὰ τοῖς ἔργοις εἰώθασι δῆτι σταθ-
 20 μᾶσθαι τὴν ἐς ἀλλήλους στοργὴν ἄνθρωποι. ὦρα σοι τοῖνον μὴ

2. ἀντὶ τε Reisk. Vulgo ἀντὶ τε γὰρ. 3. πάντα] πάντας
 Alem. Male. 5. ἀπήγγελε P et MS. Alem. ἀπαγγέλλεσθαι A.
 6. λάθρα addidi ex MS. Alem. 7. ἐπιστελλας] ἐπιστελλας Alem.
 8. παρὰ Alem. P. ὡς παρὰ A. 13. οὐδέ του Alem. οὐδέ
 τοῦ P. 15. τηλικόσδε] Legebatur τηλικούσδε. *ibid.* ἦς]
 ἦ A. 18. ξυγγενὲς A. συγγενὲς P. 19. οὐχ αἵματι γὰρ]
 οὐ φήμασιν Suidas s. v. σταθμᾶσθαι. 20. στοργὴν] ἀργὴν
 Suidas.

patoribus, ne quem diem intermittant, quin eam provocent, probrisque
 insectentur; ipsa vero quotidianis fere litteris illum apud omnes tradu-
 cebat, omnium in filium commovebat animos. Quare adolescens in ma-
 trem parare delationem denique cogitur. Ergo nescio quem Byzantio
 advenientem ad Belisarium introducit, qui Theodosii, Antoninaeque con-
 suetudinem referat, et quemadmodum rem totam prosequatur, ipse prae-
 scribit. Quae cum Belisarius accepisset, vehementi admodum incensus
 ira, ad Photii pedes procumbit, imploratque, ut se velit ulcisci tanta
 laesentium a quibus minime deberet flagitiorum impietate. Et, o fili,
 inquit, suavissime, patrem tu quidem tuum quis fuerit ignoras; nam te
 adhuc nutrix alobat, cum ille cecisset e vita; eius te nihil inuenerunt fortu-
 nae, quae peresiguas valde fuere; apud me vero licet vitricum educatus,
 ad id iam aetatis pervenisti, ut tuarum sit virium mihi praesto esse sum-
 mis iniuriis affecto. Ad consularem te dignitatem coeisi, et opibus amplis-
 simis cumulavi, ut parens, et genitrix, et quidquid est propinquitatis,
 ego sim tibi, ac iure a te appeller. Non enim sanguinis nomine, sed re-

D περιουεῖν ἐμέ μὲν πρὸς τῇ τῆς οἰκίας διαφθορᾷ καὶ χρημάτων
 ἐστερημένον πλήθος τοσούτων, τὴν δὲ μητέρα τὴν σὶν αἰσχος
 ἀναδουμένην οὕτω δὴ μέγα πρὸς πάντων ἀνθρώπων. ἐνθυμοῦ
 A 8 τε ὡς αἱ τῶν γυναικῶν ἁμαρτάδες οὐκ ἐπὶ τοῖς ἀνδραῖς ἴενται
 μόνον, ἀλλὰ καὶ παίδων ἄπτονται μᾶλλον, οὓς γε καὶ δόξαν ὅ
 P 7 τινὰ φέρεσθαι ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον συμβήσεται, ὡς φύσει τὸν
 τρόπον ταῖς γεναμέναις ἑοικασιν. οὕτωςί τε λογίζου· περὶ ἐμοῦ,
 ὡς ἐγὼ τὴν γυναῖκα τὴν ἑμαντοῦ πάνυ μὲν φιλοῦ, καὶ ἦν μοι τί-
 σασθαι τὸν διαφθορεῖα τῆς οἰκίας ἐξῆ, οὐδὲν αὐτὴν ἐργάσομαι
 φραῦλον, περιόντος δὲ Θεοδοσίου ταύτῃ τὸ ἔγκλημα ἐπιχωρεῖν οὐκ 10
 ἂν δυναίμην.“

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Φώτιος ὑπηρετήσκει μὲν ὠμολόγει ἐς
 ἅπαντα, δεδιέναι δὲ μή τι λάβοι ἐνθὲνδε κακόν, τὸ θαρσεῖν ἐπὶ
 τῷ ἀβεβαίῳ τῆς Βελισαρίου γνώμης τά γε ἐς τὴν γυναῖκα οὐ
 σφόδρα ἔχων· ἄλλα τε γὰρ αὐτὸν πολλὰ καὶ τὸ Μακεδονίας δυσ- 15
 ωπεῖν πάθος. διὸ δὴ ἄμφω ἅπαντας ἀλλήλοισι ὠμοσάτην ὅσοι
 δὴ ἐν Χριστιανοῖς δεινότατοι ὄρκοι εἰσὶ τε καὶ ὀνομάζονται, μή-
 ποτε ἀλλήλων καταπροήσεσθαι ἄχρι τῶν ἐς τὸν ὄλεθρον φερόν-
 B των κινδύνων. ἐν μὲν οὖν τῷ παρόντι τῷ ἔργῳ ἐγχειρεῖν ἔδοξε
 σφίσιν ἀξύνφορον εἶναι, ὀπηνίκα δὲ Ἀντωνίνα ἐκ Βυζαντίου ἀφί- 20

2. πλήθος τοσούτων] τοσούτων πλήθος Suidas s. v. ὄρα.
 3. ἀναδουμένην] ἀναδουμένην Alem. Citat h. l. Suidas s. v. ἀνα-
 δουμένος. 4. αἱ τῶν γυναικῶν — ἑοικασιν] Suidas s. v.
 ἁμαρτάδες. ibid. ἴενται] Vulgo ἴενται. 9. ἐξῆ Reisk.
 Vulgo ἐξῆν. 16. ὠμοσάτην — φερόντων] Suidas s. v. κατα-
 προήσεσθαι.

rum declaratione meliori homines mutuam benevolentiam solent. Haec ergo tua est occasio, si et me quidem non abiicis, omnibus fortunis ad ipsam etiam familiae coercionem periclitantem; et parentem tuam in tantum dedecus apud omnes mortales incurrentem. Illud apud animum tuum reputa, feminarum flagitia non solum in coniuges derivari; sed ad liberos multo magis pertingere, quos notam diuturnae turpitudinis ferre contingit, quasi maternam labem natura referant. De me vero sic habeto, Antoninam uxorem a me plurimum diligi, quam nullo affecerim malo, modo meae domus pestem ulcisci liceat: at vero Theodosio superstiti, crimen huic haud possim condonare.

Haec Photius cum audisset, suam in omnibus operam spondet. Verum sibi malum timet, si levi et inconstanti Belisarii animo fidat, praesertim infensa sibi Antonina; aliis enim permultis deterrebatur, et in primis Macedoniae familiae casu. Quare summa quae apud Christianos est, et habetur iuramenti religione mutuo sibi polliciti sunt, nunquam se deserturos invicem, etiamsi vitae supremum discrimen subeundum foret. Visum est tamen, id se tum aggredi citra periculum minime posse: cunctandum vero ad Antoninae usque Byzantio discessum, et Ephesum

κηται, ἐς δὲ τὴν Ἐφεσον Θεοδοσίος ἴοι, τηλικάδε τοῦ χρόνου
 Φώτιον ἐν τῇ Ἐφέσῳ γενόμενον Θεοδοσίον τε καὶ τὰ χρήματα
 οὐδενὶ πόνῳ χειρώσασθαι. τότε μὲν οὖν αὐτοὶ τε τὴν ἐσβολὴν
 παντὶ τῷ στρατῷ ἐς τὴν Περσίδα πεπολήνται χώραν, ἀμφὶ τε
 5 Ἰωάννῃ τῷ Καππαδόκῃ ἐν Βυζαντιῷ ξυνηέχθη γενέσθαι ἄπερ
 μοι ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λόγοις δεδήλωται. ἔνθα δὲ τοῦτο μοι
 τῷ δέει σεσιώπηται μόνον, ὅτι γε οὐκ εἰκὴ τὸν γε Ἰωάννην καὶ
 τὴν αὐτοῦ παῖδα ἢ Ἀντωνίνα ἐξηπατήκει, ἀλλ' ὄρκων αὐτοὺς
 πλήθει, τῶν περ οὐδὲν φοβερώτερον ἔν γε Χριστιανοῖς εἶναι δε- A 9
 10 κεί, πιστωσαμένη, μηδεμιᾷ δολερᾷ γνώμῃ ἐς αὐτοὺς χρῆσθαι. C
 ταῦτά τε διαπεπραγμένη καὶ πολλῶ ἔτι μᾶλλον ἐπὶ τῇ τῆς βασι-
 λίδος θαρροῦσα φίλῃ Θεοδοσίον μὲν ἐς Ἐφεσον στέλλει, αὐτῇ
 δὲ μηδὲν ὑποτοπάζουσα ἐναντίωμα ἐπὶ τὴν ἔω κομίζεται. ἄρτι
 δὲ Βελισαρίῳ τὸ Σισαυράνων φρούριον ἐλόντι ὁδῶ ἰούσα πρὸς
 15 του ἀγγέλλεται. καὶ ὅς τᾶλλα πάντα ἐν οὐδενὶ λόγῳ πεποιημένος
 ὀπίσω ὑπῆγε τὸ στράτευμα. ξυνηέχθη γὰρ, ἥπερ μοι τὰ πρό-
 τερα δεδιήγηται, καὶ ἕτερα ἅττα ἐν τῷ στρατοπέδῳ γενέσθαι,
 ἄπερ αὐτὸν ἐς τὴν ἀναχώρησιν ὤρμα. τοῦτο μέντοι πολλῶ ἔτι
 θῦσσον ἐνταῦθα ἀνήγεν. ἀλλ' ὅπερ τοῦδε τοῦ λόγου ἀρχόμενος
 20 εἶπον, οὗ μοι ἀκίνδυνον τηλικάδε τοῦ χρόνου ἔδοξεν εἶναι τὰς D

7. τὸν γε] τὸν τε Reisk.

8. „τὸν αὐτοῦ παῖδα] Ita uterque

MS. cod. Vat.; sed reponendum ex Mediol. τὴν αὐτοῦ παῖδα, cui Euphemiae nomen fuit, de qua libro primo belli Persici extremo.“
 ALBM. 14. Σισαυράνων] Legebatur Ἰσαυράν. „Libri MSS. et impressi variant, Ἰσαυράνων, Σισαβράνων, Σισαύρων, Σισαύριον. Apud Procopium Aedific. l. II. [p. 36 b.] Σισαυράνων, Photius Σισαύρων, Theophylactus Sideta Σισαύρανον. MS. Mediol. Ἰσαυράνων legit.“ ALBM.

Theodosii reditum; qua data opportunitate, Photius eo se venturum ait, nulloque labore Theodosium, eiusque pecunias captum iri. Ac tum illi quidem in agrum Persicum omnibus copiis invadunt. Byzantii vero contigere quae aliis huius historiae libris de Ioanne Cappadoce narrata sunt; in quibus id a me solum caute praetermissum, quod non inconsulto Ioannem eiusque filiam, Antonina decepit; sed posteaquam data iterum atque iterum iuramenti fide (qua nihil apud Christianos formidolosius) iisdem sancte spondisset, nihil se dolo malo in eos acturam. His peractis, Augustaeque plurimum amicitiae confisa, Theodosium Ephesum dimittit, ipsa vero nihil adversi suspicata in Orientem proficiscitur. Nuper Isauranum praesidium Belisarius occupaverat, cum ei Antoninam adventare nunciatur. Quare caeteris omnibus posthabitis, e vestigio referre pedem militi imperat. Forte et alia, ut antea narravi, in exercitu causa fuit, quamobrem vasa conclamarentur; sed Antoninae adventus eo citius maturavit recessum. Haec causas rerum singulas ante hoc

αίτιας τῶν πεπραγμένων ἀπάσας εἰπεῖν. ἔγκλημά τε ἀπ' αὐτοῦ ἐγένετο Βελισαρίῳ πρὸς πάντων Ῥωμαίων, ὅτι δὴ τῆς πολιτείας τὰ καιριώτατα αὐτὸς περὶ ἐλάσσονος πραγμάτων τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν πεποιήται. ἀρχὴν μὲν γὰρ τῷ τῆς γυναικὸς πάθει ἐχόμενος, ὡς ἀπωτάτω γενέσθαι γῆς τῆς Ῥωμαίων οὐδαμῆ ἤθελεν, 5 ὅπως ἐπειδὴν τάχιστα πύθεται τὴν γυναῖκα ἐκ Βυζαντίου ἦκειν, ἀναστρέψας αὐτίκα δὴ μάλα καταλαβεῖν τε καὶ τίσασθαι οἶός τε εἶη. διὸ δὴ τοὺς μὲν ἀμφὶ Ἀρέθῳ Τίγριν ποταμὸν διαβαίνειν ἐκέλευσεν, οἳ γε οὐδὲν ὅ τι καὶ λόγον ἄξιον διαπεπραγμένοι ἐπ' οἴκου ἀπεκομισθήσαν, αὐτὸς δὲ οὐδὲ ὥρας ὁδῷ ἀπολελειφθαι 10

P 8 ὄρων τῶν Ῥωμαίων ἐν σπουδῇ εἶχε. φρούριον γὰρ τὸ Σισαυρά-
των διὰ μὲν πόλεως Νισίβιδος ἴοντι οὐ πλέον ὁδῷ ἡμέρας εὐζώνων

A 10 ἀνδρὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν ὀρίων δέχει. ἐτέρωθι δὲ τούτου δὴ τοῦ
μέτρον ξυμβαίνει τὸ μεταξὺ εἶναι. καίτοι εἰ παντὶ τῷ στρατῷ

V 284 Τίγριν ποταμὸν διαβῆναι κατ' ἀρχὰς ἤθελεν, οἶμαι ἂν αὐτὸν 15
ξύμπαντα ληίσασθαι τὰ ἐπὶ Ἀσσυρίας χωρὰ, καὶ μέχρι ἐς Κτη-
σιφῶντα πόλιν οὐθενὸς τὸ παράπαν ἀντιστατοῦντος σφίσι ἀφι-
χθαι, καὶ τοὺς τε Ἀντιοχείων αἰχμαλώτους, ὅσοι τε Ῥωμαίων
ἄλλοι ἐνταῦθα ὄντες ἐτόγγανον, διασωσάμενον ἐπανήκειν ἐς τὰ

B πάτρια ἤθη. ἔπειτα δὲ καὶ Χοσρόη αἰτιώτατος γέγονεν ἀδείστε- 20
ρον ἐπ' οἶκον ἀποκομιζέσθαι ἐκ τῆς Κολχίδος. ὄντινα δὲ τρό-
πον τετίχηκε τοῦτο αὐτίκα δηλώσομαι. ἦν τε Χοσρόης ὁ Καβά-

6. ἐπειδὴν Alem. P. εἰδ' ἂν A. 11. Σισαυράων] Legebatur
Ἰσανυρῶν. 14. μεταξὺ] ἡμισυ Alem. 15. οἶμαι ἂν] Ab-
erat ἂν. „Ex altero MS. adde ἂν.“ ALBK. 18. ὅσοι P et
MS. Mediol. ὅσα A. 21. Κολχίδος] κοχλίδος A.

quidem temporis aperire, ut initio praefatus sum, haud tutum mihi visum fuit. Porro ex eo tempore Belisarius male apud populum Romanum audit, quod summis Reipublicae negotiis domestica priora duxisset. Nam iniuria coniugis graviter oppressus aegre ferebat a finibus Romanae ditionis longius discedere, quo paratior esset ad ulciscendum Theodosium, cum primum Antoninam venisse Byzantio accepisset. Quare Aretham iubet cum militari manu Tigrim traficere, qui re infecta, nulla cum laude ad castra regreditur: ipse, ne vel unius horae via a finitimis Romanorum locis abesset in primis studuit: licet Isauranum illud praesidium ab agris limitaneis amplius non distaret quam itinere, quod uno die expedito viro eunti Nisibi conficeretur. Nam aliunde via est ferme dimidio brevior. Caeterum si cum omnibus initio copiis Tigridis ripas superasset, haud dubito futuram fuisse, ut tota Assyriorum provincia ab eo diriperetur, et ad usque Ctesiphontem urbem nullo impedimento perveniretur; Antiocheni vero et quicumque Romani captivi liberarentur, antequam in patriam concederet. Simul et Chosroae domum ex Colchide remeandi omnem opportunitatem fecit et securitatem; id autem quemadmodum evenerit, statim narrabo. Chosroe Cabadae filio in

δου εἰς γῆν ἐμβαλὼν τὴν Κολχίδα τὰ τε ἄλλα διεπράξατο, ἄπερ μοι ἐμπροσθεν δεδειγῆται, καὶ Πέτραν εἶλε, πολλοὺς τεῦ Μήδων στρατοῦ διεφθάρθαι ξυνέβη τῷ τε πολέμῳ καὶ ταῖς δυσχωρίαις. δύσοδος τε γὰρ, ὥσπερ μοι εἶρηται, ἡ Λαζική ἐστὶ καὶ 5 ὄλωσ κρημνώδης. καὶ μὴν καὶ λοιμοῦ ἐπιπεσόντος σφίσι τὸ πλεῖστον τοῦ στρατοῦ ἀπολωλέναι ξυνέπεισε, πολλοὺς δὲ αὐτῶν καὶ τῶν ἀναγκαίων τῇ ἀπορίᾳ διεφθάρθαι ξυνέβη. ἐν τούτῳ δὲ καὶ C τινες ἐκ γῆς τῆς Περσίδος ἐνταῦθα ἐπιχωριάζοντες ἤγγελλον ὡς Ναβίδην μὲν Βελισάριος ἀμφὶ πόλιν Νισιβιν μάχῃ νικήσας πρόσω 10 χωροῖη, πολιορκία δὲ τὸ Σισυραίων ἐλὼν φρούριον Βλησχάμην τε καὶ Περσῶν ἵππεις ὀκτακοσίους δοριαλώτους πεπολήται, στρατευμα δὲ ἄλλο Ῥωμαίων ζῦν γε Ἀρέθα τῷ Σαρακηνῶν ἄρχοντι κέμψειεν, ὅπερ διαβὰν ποταμὸν Τίγριν ζῦμπαντι λεηλατήσῃ τὰ 15 ἐκείνῃ χωρία, πρότερον ἀδήλωτα ὄντα. ἐτύγγανε δὲ καὶ στρατευμα Οὐννων ἐπὶ Ἀρμενίους τοὺς Ῥωμαίων κατηκόους ὁ Χοσρόης στειλας, ὅπως τῇ ἐς αὐτοὺς ἀσχολίᾳ μηδεμίᾳ τοῖς ταύτῃ A 11 Ῥωμαίοις τῶν ἐν Λαζικῇ προυσομένων αἰσθησις γένηται. τοῦ D 20 θέντας τῇ μάχῃ ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον ἀπολωλέναι. ἄπερ οἱ Πέρσαι ἀκούσαντες καὶ κακοπαθεῖα μὲν τῇ ἐν Λαζοῖς κεκακωμένοι, δεδιότες δὲ μή τι ἐν τῇ ἀποπορείᾳ ἐντυχόντες πολεμίων στρατῷ

1. Κολχίδα] κοχλίδα A. 5. λοιμοῦ Alem. λιμοῦ AP. 10. Σισυραίων] Legebatur Ἰσαυραίων. ibid. Βλησχάμην] μλησχάμην A. 11. δοριαλώτους] Vulgo δοριαλώτους. 13. λεηλατήσῃ] λεηλατήσῃς Alem. 15. Οὐννων] οὐννων A. Οὐννων Alem. 22. ἀποπορεία] Legebatur ἀπορία.

Colchidem irrumpente, captaque Petra, iisque gestis, quae a me supra declarata sunt, magnam Persicus miles cladem accepit, qua armorum conflictu, qua regionis asperitate ob scopulos, ut dixi, praeruptoaeque montes vix perviae; qua pestilentia, quae bonam exercitus partem depascobatur; qua denique necessariorum penuria. Interim ex Perside quidam nunciatum venient Belisarium ad urbem Nisiben acie devicto Nabeda progressionem facere; Isaurano praesidio obsidione capto, Bleschamem et octingentos Persarum equites captivos ducere. Praeterea exercita Romanorum alio cum Aretha Saracenorum duce immisso, Tigrium flaviam transgressum, totamque illam provinciam nullis antea incursionibus labefactatam depopulari. Insuper Hunnorum agmen, quod in Armenos Romanae subiectas ditioni Chosroes expedierit (ut eo contentente Romano milite, quid ipse in Colchide moliretur, minus attenderet) in Valerianum et Romanos incidisse, consertisque manibus infelici praelio pugnassee pene ad internecionem. His auditis, Persae iam fere confecti Lazicae regionis iniquitate, veriti ne in tanta rerum difficultate ob-

ἐν κρημοῖς καὶ χωρίοις λοχμῶδεσιν ἅπαντες οὐδενὶ κόσμῳ διαφθαρεῖεν, περιδεῖς ἀμφὶ τε παισὶ καὶ γυναῖξί καὶ τῇ πατρίδι γενημένοι, εἴ τι καθαρὸν ἦν ἐν τῷ Μήδων στρατῷ, Χοσρόη ἐλοιδοροῦντο ἐπικαλοῦντες ὡς ἕς τε τοὺς ὄρκους ἡσεβηκῶς καὶ τὰ κοινὰ νόμιμα πάντων ἀνθρώπων ἐσβάλοι μὲν ἐν σπονδαῖς ἕς Ρω- 5
 P 9 μαιῶν τὴν γῆν οὐδενὶ προσῆκον, ἀδικοῖη δὲ πολιτείαν ἀρχαίαν τε καὶ ἀξιοτάτην πασῶν μάλιστα, ἧς τῷ πολέμῳ περιεῖναι οὐκ ἂν δύνατο· ἐμελλον δὲ νεωτέροις ἐγχειρεῖν πράγμασιν. οἷς δὴ ὁ Χοσρόης ξυτταραχθεὶς εὔρετο τοῦ κακοῦ ἴασιν τήνδε. γράμματα γὰρ αὐτοῖς ἀνελέξατο, ἅπερ ἔναγχος ἡ βασιλεὺς τῷ Ζαβεργάνῃ 10 ἐτύχχανε γράψασα. ἐδήλου δὲ ἡ γραφὴ τάδε „Ὅπως σε, ὦ Ζαβεργάνη, διὰ σπουδῆς ἔχω, εὖνον σε οἰομένη τοῖς ἡμετέροις πράγμασιν εἶναι, οἶσθα ἐπὶ πρεσβείᾳ οὐ πολλῷ πρότερον ἐς ἡμᾶς ἀφικόμενος. οὐκοῦν πρᾶττοις ἂν εἰκότα τῇ δόξῃ, ἦν ἐπὶ σοὶ ἔχω, εἴ γε βασιλείᾳ Χοσρόην εἰρηναῖα πείθοις ἐς πολιτείαν τὴν ἡμετέ- 15
 B ραν βούλεσθαι. οὕτω γάρ σοι ἀγαθὰ μεγάλα πρὸς ἀνδρὸς ἀναδέχομαι τοῦμοῦ ἔσεσθαι, ὅς γε οὐδὲν ἂν ὦ τι καὶ ἄνευ γνώμης
 A 12 τῆς ἐμῆς πράξειεν.“ ταῦτα ὁ Χοσρόης ἀναλεξάμενος, ὄνειδίσας τε Περσῶν τοῖς λόγοις εἰ πολιτείαν οἴονται εἶναι, ἦν γυνὴ διοικεῖται, τὴν τῶν ἀνδρῶν ὄρμην ἀνυστέλλειν ἔσχεν. ἀλλὰ καὶ 20

1. διαφθαρεῖεν] Vulgo διαφθοροῖεν.

3. εἴ τι Vat. ἔτι AP.

5. „ἐν σπονδαῖς] Alter ms. codex ἐν σπονδαῖς: utrumque vitiosum. Procopium scripsisse non dubito ἐσπονδος. Nam violatae fidei Chosroem accusant.“ ALEM.

16. „βούλεσθαι] Rectius βουλίσεσθαι.“ MALT.

viam factis hostibus omnes quicumque incolumes superessent, in abruptis cautibus, saltibusque silvosis cum dedecore, cum liberorum et coniugum ac patriae iactura interirent, quicumque erant in Persarum exercitu spectatissimi, Chosroae conviciari, et neglecti iurisiurandi religionem, violatque communis gentium iuris impietatem obicere; quodque foedere cum Romanis confirmata societate, deinde non iusto bello in illorum agrum excurrat; Rempublicam denique laedat antiquitate, ac dignitate omnium praestantissimam, quam nec superare pugnando possit. Iamque milites ad res novas tentandas erecto animo erant; id vero Chosroes cum vereretur, malo medicinam excogitavit, relectis Augustae litteris, recessit ad Zaberganem in hanc ferme sententiam datis. Quo simus in te, Zabergane, studio, quod nostris te rebus favere non dubitemus, vel tum intelligere potuisti, cum apud nos legationem nuper obires. Quare meae de te opinioni factis plane respondebis, si Chosroae regi ut amico erga rem nostram publicam sit animo persuaseris. Quod si effeceris, recipio fore ut amplissima in te mei coniugis extent beneficia, qui meo absque arbitrio nihil omnino gerit. His lectis, mirari dicebat Chosroes Persarum primoribus, si Rempublicam existimarent, cui femina moderaretur: atque

ὡς ζὸν δέει πολλῶ ἐνθένδε ἀπῆει, τοὺς ἀμφὶ Βελισάριον οἰόμενος σφίσι ἐμποδῶν στήσεσθαι. οὐδενὸς δέ οἱ τῶν πολεμίων ὑπαντιάσαντος ἄσμενος ἐς γῆν τὴν οἰκίαν ἀπεκομίσθη.

γ'. Γενόμενος δὲ ὁ Βελισάριος ἐς γῆν τὴν Ῥωμαίων εὐρί-
5 σκει τὴν γυναικα ἐκ Βυζαντίου ἀφικομένην. καὶ αὐτὴν μὲν ἐν
ἀτιμίᾳ ἐφύλασσε, πολλάκις τε διαχειρίσασθαι αὐτὴν ἐγχειρήσας
ἐμαλθακίσθη, ἔμοι μὲν δοκεῖ ἔρωτος ἥσσηθεις διαπύρου τινός.
φασὶ δὲ αὐτὸν καὶ μαγγανείαις πρὸς τῆς γυναικὸς καταλαμβανό-
μενον ἐν τῷ παραντίκῳ ἐκλύεσθαι. Φώτιος δὲ κάτοχος ἐς τὴν
10 Ἐφέσον στέλλεται, τῶν τινὰ εὐνούχων Καλλίγονον ὄνομα προ-
γωγὸν τῆς κεκτημένης ὄντα δεσμεύσας τε καὶ ζὸν αὐτῷ ἔχων,
ὅσπερ αὐτῷ αἰκλιζόμενος ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἅπαντα ἐξήνεγκε τὰ D
ἀπόρρητα. καὶ Θεοδοσίως μὲν προμαθῶν ἐς τὸ ἱερόν Ἰωάννου
καταφεύγει τοῦ ἀποστόλου, ὅπερ ἐνταῦθα ἀγιώτατόν τε ἐπιεικῶς
15 καὶ ἔντιμόν ἐστιν. Ἀνδρέας δὲ ὁ τῆς Ἐφέσου ἀρχιερεὺς χρήμα-
σιν οἱ ἀναπεσθεις τὸν ἄνθρωπον ἐνεχείρισεν. ἐν τούτῳ ἡ Θεο-
δώρα ἀμφὶ τῇ Ἀντωνίῃ δειμαίνουσα, ἠκηκόει γὰρ ὅσα δὴ αὐτῇ
ἔσπεπταίκε, Βελισάριον ζὸν αὐτῇ ἐς Βυζάντιον μεταπέμπεται.
Φώτιος δὲ ταῦτα ἀκούσας Θεοδοσίω μὲν ἐς Κίλικας πέμπει, ὃ
20 δὴ οἱ δορυφόροι τε καὶ ὑπασπισταὶ διαχειμάζοντες ἔτυχον, τοῖς P 10

3. οἰκίαν] οἰκίαν AP. 4. τῆν Ῥωμαίων] Vulgo τῶν Ῥο-
μαίων. 6. ἐγχειρήσας A. ἐγχειρίσας P. 7. διαπύρου
Alem. P. διαπόρου A. 9. ἐκλύεσθαι] ἐκλελύεσθαι Reisk.
ibid. κάτοχος alter MS. Alem. κάτοικος AP. κατὰ τάχος Reisk.
10. Καλλίγονον] Vulgo Καλλίγονον. Conf. p. 10 d. 18 a.
18. Βελισάριον Alem. P. βελισσάριος A. 19. et p. 26, 2. Κί-
λικας Alem. Κύλικας AP.

ita quidem virorum impetum potuit cohibere. Veritus tamen ne via sibi
praecluderetur a Belisario, inde castra movit, cumque nullum obvium
habuisset hostem, sospes denique in patriam concessit.

3. Ergo Belisarius Romanos iam fines ingressus, uxorem Byzantio
venisse reperit, quam nullo honore in custodiis habuit, saepeque confi-
cere aggressas relanguit, amore, ut equidem reor, mulieris ingenti re-
tardatus. Sed alia fama est, eum a femina praestigiiis praecoccupatum,
statim animo et viribus enervari solitum. Tum Photius velut lymphatus
Ephesum provolat, Calligono eunucho nimirum Antoninae lenone astricto
vinculis secum abducto, qui flagris in via caesus arcana omnia prodidit.
Haec ubi praesensit Theodosius, in Ioannis Apostoli templum confugit,
quod Ephesi veneratione sanctissimum habetur; verum pecunia corruptus
Andreas urbis antistes illum Photio dedit in potestatem. Inter haec
malum Antoninae verita ex iis, quae de illa acceperat Theodora, Belisa-
rium una atque illam Byzantium accivit. Quibus Photius auditis, in Ci-
liciam Theodosium abigit, ubi hastatos atque scutatos milites suos hie-

παραπόμποις ἐπιστελλας λαθραϊότατα μὲν τὸν ἄνδρα τοῦτον δια-
 κομίζειν, ἐς Κίλικας δὲ ἀφικομένους κεκρυμμένως ἐς τὰ μάλι-
 στα ἐν φυλακῇ ἔχιν, μηδενὶ αἰσθησιν παρεχομένους ὅποι γῆς
 A 13 εἶη. αὐτὸς δὲ ξὺν τε Καλλιγόνῳ καὶ τοῖς Θεοδοσίου χηρίμασι
 ἄδροῖς τισιν οὖσιν ἐς Βυζάντιον ἤλθεν. ἐνταῦθα ἡ βασιλεὺς ἐπι- 5
 δεῖξιν πεποίηται ἐς πάντας ἀνθρώπους, ὅτι δὴ χάριτας φονίους
 εἰδείη μετρώσει τε καὶ μιαιωτέροις ἀμειβεσθαι δώροισι. Ἀντωνίνα
 μὲν γὰρ ἕνα οἱ ἔναγχος τὸν Καππαδόκην ἐχθρὸν ἐνεδρεύσασα
 B προὔδωκεν, αὐτὴ δὲ πλήθος ἐκείνη ἐγχειρίσασα ἀνδρῶν ἀνεγκλή-
 τως ἀνήρηκε. τῶν γὰρ Βελισαρίῳ καὶ Φωτίῳ ἐπιτηδεύων τινῶν 10
 μὲν τὰ σώματα αἰκισαμένη, καὶ τοῦτο μόνον ἐπικαλέσασα, ὅτι
 ἐς τὰ ἄνδρα τούτω εὐνοϊκῶς ἔχοιεν, οὕτω διέθετο ὥστε αὐτοῖς
 ἐς ὃ τί ποτε ἡ τύχη ἐτελεύτα οὐπω νῦν ἴσμεν· ἄλλους δὲ φυγῇ
 ἐζημίωσε, ταῦτ' οὗτο ἐπενεγκούσα. ἕνα μέντοι τῶν Φωτίῳ
 ἐς τὴν Ἐφεσον ἐπισπομένων, Θεοδόσιον ὄνομα, καίπερ ἐς ἀξίωμα 15
 βουλῆς ἦκοντα, τὴν οὐσίαν ἀφειλομένην ἐν δωματίῳ καταγείναι τε
 καὶ ἄλλως ζοφώδει ἔστησεν ἐπὶ φάτνης τινὸς βρόχον οἱ τοῦ τραχή-
 λου ἀναψαμένη εἰς τοσόνδε βραχίον, ὥστε αὐτῷ δὴ ἐντεταῖσθαι
 C καὶ χαλαρὸν μηδαμῇ εἶναι. ἔστηκῶς ἀμέλει διηγεκὲς ἐπὶ ταύτης
 δὴ τῆς φάτνης ὁ τάλας ἦσθιέ τε καὶ ἕπνον ἤρειτο, καὶ τὰς ἄλ- 20
 λας ἤνυν ἀπάσας τῆς φύσειωσ χρείας, ἄλλο τέ οἱ οὐδὲν ἐς τὸ

1. ἐπιστελλας] ἐπιτελλας Alem. 2. κεκρυμμένως addidi ex cod.
 Vat. 4. Καλλιγόνῳ] Vulgo Καλιγόνῳ. 8. ἕνα Relak Le-
 gebatur ἔνθα. ἰδίδ. τόν] Ἰωάννην τὸν Pm. 15. ἐπισπο-
 μένων] Vulgo ἐπισκομμένων. 16. βουλῆς Vat. P. τιμῆς A.
 ἰδίδ. δωματίῳ] δωματίῳ AF. 18. αὐτῷ δὴ] αὐτὸν αἰεὶ Reisk.

mare iesserat; illud satellitibus praecipiens, ut hominem quam occultis-
 sime ducant, apud Cilicas vero clam dent in custodiam, nullique mortali-
 am, ubi terrarum sit ille, significant. Ipse cum Calligono, et amplissi-
 mis Theodosii fortunis, Byzantium ire pergit. Hic sane Theodora do-
 cumentum apud omnes homines statuere voluit; nempe sanguinariam re-
 ferre Antoninae gratiam, immo maioribus atque scelestioribus obsequiis
 compensare. Nam illa paulo ante Ioannem Cappadocem ex insidiis Im-
 peratrici tradiderat, ipsa vero magnam illi virorum manum, quos et in-
 sones peremit. Nam ex Belisarii, atque Photii necessariis, alios hoc
 vel solo nomine, quod cum illis intercederet consuetudo, ita verberibus
 accepit, ut, quo tandem eorum calamitates evaserint, incertum hodieque
 sit. Alios vero, quibus eorumdem hominum amicitiam erimini vertit,
 exilio mulctavit. Theodosium quendam Senatorii ordinis virum, qui
 Ephesii comitem itineris se Photio dederat, omnibus privatum bonis, in
 ergastulo subterraneo, ac penitus inculto tenebris ad praesepium stitit,
 tam brevi fune collo devinctum, semper ut corpus intenderet, remittere
 vero minime posset. Ergo miser ad illud praesepium iugiter consistens,
 cibum quietamque carpebat, ac reliquis naturae parebat necessitatibus;

τοῖς ὄνοις εἰκάζεσθαι ὃ τι μὴ βρωμᾶσθαι ἐλέλιπτο. χρόνος δὲ τῷ ἀνθρώπῳ οὐχ ἦσων ἢ μηνῶν τεσσάρων ἐν ταύτῃ τῇ διαίτῃ ἐτρέβη, ἕως μελαγχολίας νόσῳ ἄλους μανείας τε ἐκότπως καὶ οὕτω δὴ ταύτης τῆς εἰρκτῆς ἀφεθείς εἶτα ἀπέθανεν. καὶ Βελισσάριον οὐ τι ἐκούσιον Ἀντωνίνῃ τῇ γυναικὶ καταλλαγήναι ἠνάγκασε. Φώτιον δὲ αἰκισμοῖς τε ἄλλοις ἀνδραποδώδεσι περιβαλοῦσα καὶ ξάνασα κατὰ τε τοῦ νότου καὶ τῶν ὤμων πολλὰς, ἐ- A 14 λέγειν ἐκέλευεν ὅποι ποτὲ γῆς Θεοδοσίος τε καὶ ὁ προαγωγὸς εἶη. D ὁ δὲ καίπερ ὑπὸ τῆς βασάνου κατατεινόμενος τὰ δωμοσομμένα ἐμπεδοῦν ἔγνω, ἀνὴρ νοσώδης μὲν καὶ ἀνειμένος γεγονώς πρότερον, ἐς δὲ τὴν ἀμφοῖ τὸ σῶμα θεραπεύειν ἐσπουδακώς, ὕβρειώς τε γενόμενος ἢ ταλαιπωρίας τινὸς ἄπειρος. οὐδὲν γοῦν αὐτὸς τῶν Βελισσαρίου κεκρυμμένων ἐξεῖπεν. ὕστερον μέντοι ἅπαντα τὰ τέως ἀπόρρητα ἐς φῶς ἐληλύθει. καὶ Καλλίγονον μὲν ἦδ' ἐνταῦθα V 286 15 εὐροῦσα τῆδε παρέδωκε, τὸν δὲ Θεοδοσίον μετακάλεσσα ἐς Βυζάντιον, ἐπειδὴ ἀφίκετο, εὐθὺς μὲν κρύπτει ἐν παλατίῳ, τῇ δὲ ὕστεραία μεταπεμψαμένη Ἀντωνίαν, „ὦ φιλτάτη πατριεὶα“ ἔφη „μιάργυρον ἐς χεῖρας τὰς ἐμὰς τῇ προτεραίᾳ ἐμπέπτωκεν, οἷον οὐδεὶς ποτ' ἀνθρώπων εἶδεν. καὶ σοὶ βουλομένη οὐκ ἂν 20 φθονῆσαιμι τοῦ θεύματος τούτου, ἀλλ' ἐπιδείξω. καὶ ἡ μὲν P 11 οὐ ξυνείσα τοῦ πρασσομένου τὸ μύγαρόν οἱ ἐπιδείξει πολλὰ ἐλαπίρει. ἡ δὲ τὸν Θεοδοσίον ἐξ οἰκίδου τῶν τινοσ ἐυνούχων

7. τοῦ νότου καὶ τῶν ὤμων Vat. τῶν ὤμων καὶ τοῦ νότου P. τῶν νόμων καὶ τοῦ νότου A. 9. ὁμοσομμένα] ὁμοσμένα A hic et infra. 12. ἄπειρος Vat. P. ἐμειρος A. 15. Θεοδοσίον addidit Pm.

cui quidem ut asinum referret, nihil omnino nisi rudere relinquebatur. Quaternis totis mensibus eam homo vitam exegit, cum in furorem actus, prorsusque a mente alienatus, carcere dein emissus, mox interiit. Belisarius vel invitum ac renitentem in pristinam cum Antonina coniuge redire gratiam adegit. Photium humeris ac dorso ceu mancipium, flagellis male acceptum edicere iussit, ubinam Theodosius ageret, ubi leno? Ille supplicio dire confectus licet, (homo quippe valetudinarius, et infirmis antea viribus, curaque corporis studens, et omnium iniuriarum insolens atque calamitatum) tamen iusiurandum conservare maluit, quam arcana Belisarii prodere; quanquam haec omnia in lucem tandem venere. Nam Theodora Calligonum nacta restituit Antoninae; Theodosium vero Byzantium evocatum, in regia occulte habuit; accita autem postridie Antonina: *O amicissima Patricia, inquit, gemma in manus incidit pridie mihi, qualem vidisse neminem puto mortalium; si ulla te eius videndae cupiditas tangit, hoc tibi spectaculum ego non inviderim, sed ultro ostenderim.* Antonina rem non assecuta, gemma ut sibi indicaretur, etiam atque etiam flagitabat. Illa ex cuiusdam eunuchi cubiculo apprehensum

ἔξαγαγοῦσα ἐπέδειξεν. Ἀντωνίνα δὲ τὰ μὲν πρῶτα περιχαρῆς ἄγαν γεγυῖα ὑφ' ἡδονῆς ἀχαρῆς ἔμεινε, χάριτάς τε οἱ δεδρακέναι ὠμολόγει πολλὰς, σώτειράν τε καὶ εὐεργέτην ἀποκαλοῦσα καὶ δέσποιναν ὄντως. τοῦτον δὲ τὸν Θεοδοσίον ἡ βασιλις κατασχοῦσα ἐν παλατίῳ τρουφῆς τε καὶ τῆς ἄλλης εὐπαθείας ἤξιον, στρατηγὸν τε ἠπελλήσε Ῥωμαίοις αὐτὸν οὐκ εἰς μικρὰν καταστήσεισθαι. ἀλλὰ τις προτερήσασα δίκη νόσῳ ἄλόντα δυσεντερίας ἔξ ἀνθρώπων αὐτὸν ἀφανίζει. ἦν δὲ οἰκίδια τῇ Θεοδώρῳ ἀπόκρυφα μὲν A 15 καὶ ὅλως λεληθότα ζοφώδη τε καὶ ἀγέιτονα, ἐνθα δὴ οὔτε νυκτὸς οὔτε ἡμέρας δήλωσις γίνεται. ἐνταῦθα τὸν Φώτιον ἐπὶ 10 χρόνον μῆκος καθείρξασα ἐτήρει. ὄθεν δὴ αὐτῷ ξυνέβη τις τύχη οὐχ ἄπαξ μόνον, ἀλλὰ καὶ δις διαφυγόντα ἀπαλλαγῆναι. καὶ τὰ μὲν πρῶτα καταφυγὼν εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου, ὃς παρὰ Βυζαντιοῖς ἀγιώτατός ἐστι τε καὶ ὠνομάσθη, παρὰ τὴν ἱερὰν τράπεζαν ἰκέτης καθῆστο. ἐντεῦθεν τε αὐτὸν ἀναστήσασα βία τῇ 15 πάσῃ καθείρξεν αὐθις. τὸ δὲ δὴ δεύτερον ἐς τῆς Σοφίας τὸ ἱερὸν ἦκων, ἐς αὐτὴν που τὴν θείαν δεξαμενὴν ἔξαπιναίως ἐκάθισεν, ἦνπερ μάλιστα πάντων νενομίκασι Χριστιανοὶ σέβειν. ἀλλὰ C κἀνθένδε ἐφέλκειν αὐτὸν ἡ γυνὴ ἴσχυσεν. χωρίον γὰρ ἀβέβηλον πῶποτε ἀνέφαπτον αὐτῇ οὐδὲν γέγονεν, ἀλλ' αὐτῇ βιάζεσθαι τὰ 20 ἱερὰ ζῦμπαπτα οὐδὲν πρῶγμα ἐδόκει εἶναι. καὶ ἔν τῷ δῆμῳ οἱ

12. διαφυγόντα] διαφυγόντι Pm.

13. παρὰ Vat περι AP.

14. ἀγιώτατος Alem. ἀξιώτατος AP. *ibid.* παρὰ] περι Pm.

15. ἰκέτης Alem. οἰκέτης AP. 16. ἐς τῆς Σοφίας — ἴσχυσεν]

Suidas s. v. δεξαμενῆ. unde accentum in δεξαμένην correxi.

19. κἀνθένδε] κἀνθένθεν AP.

manu producit Theodosium. Protinus Antonina summo oppressa gaudio stupefacta haesit: utque recepit sese, immortales Augustae gratias egit, servatricem, et beneficentissimam compellavit, ac vere dominam. Imperatrix Theodosium in Palatio continens, omnibus refecit deliciis, et oblectamentis recreavit; illud interminata, brevi se Theodosium exercitus ducem Romanis daturam. Sed plane antevertit ultio divina, quae illum intestinorum difficultate correptum e visis subduxit. Erant Theodorae reconditae, abstrusae, nullisque finitimae habitationibus custodiae, usque adeo terrae, ut inde nullum diei vel noctis, indicium discernere potuisses; vincitum in his Photium diu detinuit. Sed nescio quo casu semel atque iterum inde aufugiendi facta illi est opportunitas. Tum primum in Deiparæ templo, quod Byzantii sanctissimum est, ac nominatur, ad sacram aram supplex consistit; eum inde per vim ac scelus avulsum custodia rursus includit. Secundo deinde inopinato se abdit in sacrum Sophiae templi emissarium, cuius summa Christianis ritu solemnī religio est: verum inde etiam eum abstrahere illa non exhorruit, cui nullus tam sanctus visus est locus, quem non violarit; quin pro nihilo duxit vim omnibus inferre sacris. Ac licet tum populus, et Sacerdotum ordo faci-

τῶν Χριστιανῶν ἱερεῖς καταπεπληγμένοι τῷ δέμῃ ἐξίσταντο καὶ ἐνεχώρουν αὐτῇ ἅπαντα. τριῶν μὲν οὖν αὐτῷ ἐνιαυτῶν χρόνος ἐν ταύτῃ τῇ διαίτῃ ἐτέτριβη, ὕστερον δὲ ὁ προφήτης αὐτῷ Ζαχαρίας ἐπιστάς ὄναρ θυκοῖς φασὶν ἐκέλευε φεύγειν, συλλήψεσθαι 5 οἱ ἐν τῷ ἔργῳ τῷδε ὁμολογήσας. ταύτῃ τε τῇ ὄψει ἀναπεισθεὶς ἀνέστη τε ἐνθένδε καὶ διαλαθὼν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἦλθε, μυρίων μὲν αὐτὸν διερευνωμένων ἀνθρώπων, ἀδενδὸς δὲ τὸν νεανίαν, καίπερ ἐντυχόντα ὄρωντος. οὗ δὲ ἀποθριξάμενός τε καὶ τῶν D μοναχῶν καλουμένων τὸ σχῆμα περιβαλλόμενος τὴν ἐκ Θεοδώρας 10 κόλασιν διαφυγεῖν ἔσχε. Βελισάριος δὲ τὰ ὁμιωσομένα ἠλογηκῶς, τιμωρεῖν τε οὐδαμῇ τούτῳ ἐλόμενος πάσχοντι, ὥσπερ ἐρηγήθη, ἀνόσια ἔργα, ἐς πάντα οἱ λοιπὸν τὰ ἐπιτηδεύματα πολλὰ A 16 μία τὰ πρὸς τοῦ θεοῦ ὡς τὸ εἰκὸς εὔρεν· εὐθὺς γὰρ ἐπὶ τε Μήδους καὶ Χοσρόην σταλεῖς τὸ τρίτον ἐσβαλόντας ἐς Ῥωμαίων τῇ 15 γῆν κακότητα ὤφλε. καίτοι ἐδόκει τι λόγου ἄξιον διαπεπραχῆναι, τὸν πόλεμον ἐνθένδε ἀποσεισάμενος. ἀλλ' ἐπεὶ Χοσρόης Εὐφράτην διαβὰς ποταμὸν Καλλινικὸν πόλιν πολυάνθρωπον οὐδενὸς P 12 ἀμυνομένου εἶλε, μυριάδας ἠνδραπόδισε Ῥωμαίων πολλὰς· Βελισάριος δὲ, ὃς οὐδὲ ὄσον ἐπισπείσθαι τοῖς πολεμίοις ἐν σπουδῇ 20 ἔσχε, δόξαν ἀπήνεγκεν ὡς δυοῖν θάτερον, ἢ ἐθελουκάχῃσας ἢ ἀποδειλιάσας, αὐτοῦ ἔμεινεν.

2. ἐνεχώρουν Vat. ἀνεχώρουν AP. 3. ἐν ταύτῃ τῇ διαίτῃ
 addidi ex Vat. 4. συλλήψεσθαι] συλλήψασθαι AP. 15. κα-
 κότητα Alem. κακώτατα AP. 19. Addidi ὄφ.

bus exhorrescerent, ac detestarentur, ei tamen omnia concesserunt. Tertium iam annum agebat Photius in eo squalore, cum ecce per quietem visus Zacharias Propheta illi est, qui fugam imperaret, praesidiumque sancte polliceretur; quo visu fretus, inde clam erupit, cumque innumeros propemodum persecutores praesens latuisset, tantem Hierosolimam pervenit: ubi detonsa caesarie, sumptoque Monachorum habitu, Theodorae potuit evadere carnificinam. Cui cum Belisarius iniustissimis affecto calamitatibus ire suppetias neglexisset, contra quam sacramenti fide, ut dixi, promiserat, omnibus deinde suis in rebus merito infensum habuit divinum numen. Nam paulo post adversum Persas et Chosroem tertie iam in provincias Romanorum grassantes ducere iussus exercitum, quamquam inde cum laude hostem abegerit, sceleris tamen notam subivit. Cum etenim Chosroem, qui Euphrate transmissa urbe frequentissima Callinico omnibus destituta praesidiis potitus erat, infinita Romanorum multitudine in suam potestatem redacta, Belisarius insequi nihil curaverit, sed in castris se continuerit, suspicionem de se excitavit, quasi vel rem de industria male gereret, vel ignaviter hostibus concederet.

- B δ'. Ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ τι ἕτερον αὐτῷ ἐπιπεσεῖν
 V 287 ξυνηχθήθη τοιούδε. ὁ μὲν λοιμὸς, οὐπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν
 λόγοις ἐμνήσθη, ἐπενέμετο τοὺς ἐν Βυζαντίῳ ἀνθρώπους. βα-
 σιλεῖ δὲ Ἰουστινιανῷ χαλεπώτατα νοσῆσαι ξυνέβη, ὥστε καὶ ἐλέ-
 γετο ὅτι ἀπολώλει. τοῦτον δὲ τὸν λόγον παραγαγοῦσα ἡ φήμη 5
 διεκόμισεν ἄχρι ἐς τὸ Ῥωμαίων στρατόπεδον. ἐνταῦθα ἔλεγον
 τῶν ἀρχόντων τινὲς ὡς, ἦν βασιλεὺς Ῥωμαῖοι ἕτερόν τινα ἐν Βυ-
 ζαντίῳ καταστήσονται σφίσι, οὐ μήποτε αὐτοὶ ἐπιτρέψωσιν.
 ὀλίγῳ δὲ ὕστερον βασιλεῖ μὲν ῥάϊσαι ξυνέβη, τοῖς δὲ τῶν Ῥω-
 C μαίων στρατοῦ ἄρχουσι διαβόλοις ἐπ' ἀλλήλοις γενέσθαι. Πέ-10
 τρος τε γὰρ ὁ στρατηγὸς καὶ Ἰωάννης, ὄνπερ ἐπικλήσιν Φαγαῦν
 ἐκάλουν, Βελισαρίου τε καὶ Βούζου ἐκεῖνα λεγόντων ἰσχυρίζοντο
 ἀκηκοέναι ἄπερ μοι ἀρτίως δεδῶλωται. ταῦτά γε ἡ βασιλὶς Θεο-
 δώρα ἐπικάλεσσα ἐφ' ἑαυτῇ τοῖς ἀνθρώποις εἰρησθαι μεστῇ
 ἐγγόνει. ἄπαντας οὖν εὐθὺς μετακάλεσσα ἐς Βυζάντιον, ζή-15
 A 17 τησὲν τε τοῦ λόγου τούτου ποιησαμένη, τὸν Βούζην μετεπέμψατο
 εἰς τὴν γυναικωνίτην ἑξαπινάλως, ὡς τι αὐτῷ κοινολογησομένη
 τῶν ἄγαν σπουδαίων. ἦν δὲ τι οἴκημα ἐν παλατίῳ κατέγειον,
 ἄσφαλές τε καὶ λαβυρινθῶδες καὶ οἶον ταρτάρῳ εἰκάζεσθαι, ἵνα
 D δὴ τὰς προσκεκρουκότας ὡς τὰ πολλὰ καθείρξασαι ἐντηρηῇ. καὶ 20
 ὁ Βούζης οὖν ἐς τὸ βύραθρον τοῦτο ἐμβέβληται, ἐνταῦθά τε
 ἀνὴρ ἕξ ὑπᾶτων γενόμενος ἄγνωστος ἀεὶ τοῦ παρόντος καιροῦ
 ἔμεινεν. οὔτε γὰρ αὐτὸς ἐν σκότῳ κωδήμενος διαγιγνώσκειν οἶός

5. παραγαγοῦσα] παραλαβοῦσα Reisk.
 ἐπιστρέψωσιν AP.

8. ἐπιτρέψωσιν Reisk.

4. Illud quoque sub idem tempus ei contigit. Cum lues Byzantiorum depasceret multitudinem, ut superioribus libris meminimus, Iustinianus Imperator morbo difficilissimo laborabat, ut iam interlisse etiam diceretur. Fama vulgi rumoribus exagitata ad castra pervasit, militumque Romanum. Hic vero dicitare ex Praefectis nonnulli, si populus Romanus Byzantii permitteretur Caesarem pronunciare, fore omnino ut ipsi in castris perpetuo versarentur. Nec ita multo post e morbo recreari coepit Imperator; tum vero duces exercitus deferunt alius alium, et Belisarii, atque Buzae eam fuisse vocam, quam modo dixi, Petrus, et Ioannes helluo asseverabant. Haec ab iis de se dici interpretata Theodora, ira efferbuit, iussitque omnes extemplo adesse Byzantii. Dicti auctoribus pervestigatis, Buzem repente accersit in gynaeceum, sicuti de re quampiam graviorem cum eo communicatura. Caeterum in regia erat subterraneus ac tutissimus carcer, ad quem ibatur per longos anfractus; Tartaro similem dicebas. Ergo in hoc, ubi vinciebantur, qui illi offensionem fuissent, Buzem habuit; scilicet vir consularis in eam sententiam deturbatus, longo tempore delituit, nulla de eo certa fama; nam diei,

τε ἐγγόνει πότερον ἡμέρα ἢ νύκτωρ εἴη οὔτε ἄλλω τῷ ἐντυχεῖν εἶχεν. ἄνθρωπος γὰρ, ὅσπερ οἱ ἐς ἡμέραν ἐκώστην τὰ σιτία ἐροῖται, ὅσπερ τι θηρίον θηρίῳ ἄφωνος ἀφώνῳ ὠμίλει. καὶ πᾶσι μὲν τετελευτηκέναι εὐθὺς ἔδοξε, λόγον μέντοι ἢ μνήμην 5 ποιεῖσθαι αὐτοῦ οὐδεὶς ἐτόλμα. ἐνιαυτοῖν δὲ δυοῖν ὕστερον πρὸς μῆσι τέσσαρσιν οἰκτισαμένη τὸν ἄνδρα ἀφῆκε. καὶ ὅς ὥσπερ P 13 ἀναβεβιωκῶς ἄπασιν ὤφθη. ξυνέβη τε τῷ ἀνθρώπῳ ἐνθένδε ἀεὶ ἀμβλυώττειν τε καὶ τὸ ἄλλο σῶμα νοσῶδει εἶναι. τὰ μὲν οὖν ἀμφὶ τῷ Βούλῃ τῆδε ἐχώρησε. Βελισάριον δὲ βασιλεὺς, καίπερ 10 οὐδενὸς τῶν κατηγορουμένων ἀλόντα, ἐγκειμένης τῆς βασιλίδος παραλύσας ἧς εἶχεν ἀρχῆς Μαρτίνον ἀντ' αὐτοῦ τῆς ἐφῆας στρατηγὸν κατεστήσατο, τοὺς τε Βελισαρίου δορυφόρους τε καὶ ὑπαπιστάς, καὶ τῶν οἰκτιῶν εἴ τι ἐν πολέμῳ δόκιμον ἦν, τῶν τε ἀρχόντων καὶ τῶν ἐν παλατιῷ εὐνούχων τισὶν ἐπέστειλε διαδάσα- 15 σθαι. οἱ δὲ κλήρους ἐπ' ἐκείνοις ἐμβεβλημένοι αὐτοῖς ὅπλοις ἅπαντας ἐν σφίσιν αὐτοῖς διενείμαντο, ὡς πῆ κατατυχεῖν ἐκάστη συνέβη. καὶ τῶν φίλων δὲ καὶ ἄλλως αὐτῷ τὰ πρότερα ὑποου- B γηκότων πολλοῖς ἀπέειπε παρὰ Βελισαρίῳ μηκέτι εἶναι. καὶ πε- A 18 ριήροχο πικρὸν θάμα καὶ ἄπιστος ὄψις, Βελισάριος ἰδιώτης ἐν 20 Βουλαντίῳ, σχεδὸν τι μόνος, σύννοους ἀεὶ καὶ σκυθρωπὸς καὶ τὸν

1. „ἐντυχεῖν] ἐντυγγάνειν MS.“ MALT. 5. αὐτοῦ οὐδεὶς ἐτόλμα] * ταῦτα τινα οὐδεὶς * A. „Si coniecturis indulgere licet, lacunam sic expleo, τούτου (vel αὐτοῦ) τινα οὐδεὶς ἐτόλμα. Ne scilicet in Theodorae offensioem et odium incurreret.“ ALEX. 6. τέσσαρσιν] τέσσαρσι AP. *ibid.* οἰκτισαμένη Alem. οἰκτισαμένη AP. 14. ἐπέστειλε] ἐπέτειλε Alem. 16. πῆ] Vulgo ποι. 18. ἀπέειπε Alem. P. ἀπέειπον A.

noctisque vicissitudines nullo poterat vel ipse in tenebris iacens indicio distinguere, vel ab alio resciscere; quippe cum in dies singulos qui ei, veluti ferae cuiusdam belluae pastum obiectabat, mutus iuberetur illic penetrare. Interfisse iam putabatur, eiusque memoria sermonibus usurpare nullus plane audebat; cum uno atque altero anno, et quaternis praeterea mensibus elapsis, inde (aliquam fortasse commovens miserationem) emissus, quasi redivivus ab omnibus circumspectabatur; ex eoque coepit tempore caecutire, ac reliquo tempore adversa semper uti valetudine. Itaque Buzae cecidit res. Belisarium autem, nulli licet criminali, cuius insimularetur, obnoxium; Augusta tamen instante, Imperator exauctoravit; Martino eius loco exercitus Orientis duce designato. Praeterea scutatos, hastatosque milites, ac reliquum Belisarii satellitium rei bellicae peritum, quibusdam aulae primatibus et eunuchis concessit, qui coniectis sortibus eos vel sic armatos inter se partirentur. Denique amicis, qui pridem Belisario praesto fuissent, interdicti illius consuetudinem. Miserum sane et acerbum spectaculum, etsi visum, haud tamen facile credita, Belisarium hominem iam privatam urbem obire solum, nunquam

- ἔξ ἐπιβουλῆς ὀρρωδῶν θάνατον. μαθοῦσα δὲ ἡ βασίλις πολλά οἱ ἐπὶ τῆς ἕω χρήματα εἶναι, πέμψασα τῶν ἐν παλατίῳ εὐνούχων τινὰ κεκόμισται πάντα. ἐτύγχανε δὲ Ἀντωνίνα, ὡς μοι εἴρηται, τῷ μὲν ἀνδρὶ διάφορος γεγενημένη, τῇ δὲ βασιλίδι φιλτάτη καὶ ἀναγκαιοτάτη τυγγάνουσα ἐν τοῖς μάλιστα, ἄτε Ἰωάννην ἑναγχος 5
- C κατεργασμένη τὸν Καππαδόκην. διὸ δὴ χαρίσασθαι ἡ βασίλις τῇ Ἀντωνίνῃ βουλευσαμένη, ἕπαντα ἔπραττεν ὅπως ἐξαιτήσασθαι τε τὸν ἄνδρα ἢ γυνῆ καὶ ἀπὸ ζυμοφορῶν τηλικῶνδε ῥύσασθαι δόξειε, ταύτῃ τε οὐ μόνον τῷ τάλαιπύρῳ ἐς τὸ παντελὲς
- V 288 καταλλαγῆναι συμβήσεται, ἀλλὰ καὶ διαρρηθῆν αὐτὸν ἄτε πρὸς 10 αὐτῆς διασεσωσμένον αἰχμάλωτον ἀναρπάσασθαι. ἐγένετο δὲ ὧδε. ἦλθε μὲν ποτε Βελισάριος πρῶτ' ἐς παλάτιον, ἥπερ εἰῶθει, ζῶν ἀνθρώποις οἰκτροῖς τε καὶ ὀλίγοις τισίν. οὐκ εὐμενῶν δὲ πειρασάμενος βασιλέως τε καὶ τῆς βασιλίδος, ἀλλὰ καὶ περιουβρισμένος ἐνταῦθα ὑπ' ἀνδρῶν μοχθηρῶν τε καὶ ἀγελαίων, οἵκαδε 15
- D ἀμφὶ δειλῆν ὄψιαν ἀπιῶν ᾤχετο, συχνά τε περιστροφόμενος ἐν τῇ ἀναχωρήσει ταύτῃ καὶ πανταχόσε περισκοπούμενος, ὁπόθεν ποτὲ προσιόντας αὐτῷ τοὺς ἀπολλύντας ἴδοι. ζῶν ταύτῃ τε τῇ ὀρρωδίᾳ εἰς τὸ δωματίον ἀναβὰς ἐπὶ τῆς στιβάδος καθῆστο μόνος, γενναῖον μὲν οὐδὲν ἐννοῶν, οὐδὲ ὅτι ἀνὴρ ἐγεγόνει ἐν μνήμῃ 20
- A 19 ἔχων, ἰδρῶν δὲ αἰεὶ καὶ ἰλιγγίων καὶ ζῶν τρόμῳ πολλῷ ἀπορού-

1. πολλά οἱ Vat. P. οἱ om. A. 11. ἀναρπάσασθαι] ἀναρτήσασθαι Reink.
 13. εὐμενῶν aut εὐμενοῦς Reiskius. Legebatur εὐμενῶς.
 15. οἵκαδε] ἐς οἰκίαν Vat. 19. στιβάδος] Vulgo στειβάδος.

non cogitandum, ac tristem, sibi timentem insidias caedemque. Sed et Augusta magnam pecuniae vim, quam in Orientem Belisario seruari audierat, eunucho quopiam ex regis destinato, curavit convehendam. Haec Imperatrix in gratiam Antoninae Belisario quidem infensas, summo autem sibi amore et necessitudine devinctae, ob nuperam Ioannis Cap-padocis ruinam curavit eo consilio, ut si quando illa videretur reum conlugem sibi deposcere, et e tantis aerumnis posse vindicare; iam vir ille omnino afflictissimus, non modo similitatem cum Antonina deponeret: sed palam quasi servatum mancipium velut per triumphum traheretur. Quod ita peractum est. Mane Belisarius, ut illi mos erat, in regiam venit, famulis stipatus perpaucis, atque his abiectis et sordidis. Convento Caesare et Augusta, nullamque in illis expertus erga se animi benevolentiam; quin accepta inibi contumelia ab hominibus vilissimis atque nefariis, sub vesperum se domum recepit, in via identidem sese convertens, et huc atque illuc circumspiciens, sicunde videret in se irruentes ad caedem sicarios: conscenso cubiculo tremebundus in toro con-sedit solus, nihil animo versans quod virum fortem deceret, qualem et se fuisse penitus obliviscebatur: sed aestuare ad sudorem, tremefactus

μενος, φόβοις τε ἀνδραποδώδεσι καὶ μερίμναις ἀποκναιόμενος φιλοψύχοις τε καὶ ὄλως ἀνάνδροις. Ἀντωνίνα δὲ ἄτε οὔτε τὰ πρᾶσσόμενα ὄλως ἐπισταμένη οὔτε τι τῶν ἐσομένων καταδοκοῦσα περιπάτους ἐνταῦθα ἐποιεῖτο συχνούς ὀξύρρηγμαν σκηπτομένη· 5 ἔτι γὰρ εἰς ἀλλήλους ἐπόπτως εἶχον. μεταξὺ δὲ τις ἐκ παλατίου, P 14 Κουαδράτος ὄνομα, ἦκεν ἤδη δεδυκότος ἡλίου, τὴν τε αὐλειον ὑπερβὰς ἔξαπινάλως παρὰ τὴν ἀνδρωνίτιδα ἕστηθι θύραν, φάσκων πρὸς τῆς βασιλίδος ἐνταῦθα ἐστάλθαι. ὅπερ ἐπεὶ Βελισάριος ἤκουσε, χεῖρας καὶ πόδας ἐπὶ στιβάδος ἐκλύσας ὑπτίως ἔκειτο, 10 πρὸς τὴν ἀναίρεισιν ἐτοιμότητος· οὕτως ἄπαν αὐτὸν τὸ ἀρρενωπὸν ἀπολελοῖπει. οὐπω τοίνυν ὁ Κουαδράτος παρ' αὐτὸν εἰσελθὼν γράμματά οἱ τῆς βασιλίδος ἐπέδειξεν. ἰδέσθου δὲ ἡ γραφὴ τάδε „*Ἄ μὲν εἰργάσω ἡμᾶς, ὧ βέλτιστε, οἶσθα. ἐγὼ δὲ πολλὰ ὀφείλουσα τῇ σῇ γυναικί, ταύτῃ δὲ τὰ ἐγκλήματά σοι ἀφεῖ-* B 15 *ναι ξέμπαντα ἔγνωκα, ἐκείνη τὴν σὴν δωρουμένη ψυχὴν. τὸ μὲν οὖν ἔσθαι σοι τὸ θαρσεῖν ὑπὲρ τε τῆς σωτηρίας καὶ τῶν χρημάτων περιεστίν· ὁποῖος δὲ σὺ πρὸς αὐτὴν ἔσῃ διὰ τῶν πραχθησομένων εἰσόμεθα.*“ ταῦτα ἐπεὶ Βελισάριος ἀνελέξατο, ἅμα μὲν ἔφ' ἠδονῆς ἐπὶ μέγα ἄρθεῖς, ἅμα δὲ καὶ τῷ παρόντι ἐπίδει-

2. 3. οὔτε — οὔτε] οὐδέ — οὐδέ AP.

ποιομένη· Suidas s. v. ὀξύρρηγμα.

9. στιβάδος] Vulgo στοιβάδος. *ibid.* „ἐκλύσας] Quid si legamus ἐκλύσας?“ ALBM.

11. ἀπολελοῖπει] ἀπέλελοῖπει Alem. Frustra. 13. πολλά

Alem. P. τὰ πολλά A. 14. „ταύτης δὲ] Alter ms. liber ταύ-

τη δὲ. utrumque ἀμφίβολον. nam ad Antoninam referri videtur.

Si sine libris movendum nihil sit, et priorem lectionem retineamus,

subintelligendum erit ἔνεκα: si posteriorem, ταύτη δὲ idem erit

atque ταύτης δὲ ἔνεκα τῆς αἰτίας.“ ALBM. Recepi ταύτη δὲ.

ταύτης δὲ χάριν Reisk.

animi pendere, percussus metu, anxioque sollicitudine mortem ignaviter vereri. Antonina rei prorsus ignara, quam nec fingere animo sibi facile poterat, forte ibidem obambulabat crudelitatem causata, ut graviolem mariti suspicionem averteret, cum ecce post solis occasum e regia Quadratus, superato vestibulo, ostio repente cubiculi adstitit, niasus, ut aiebat, ab Imperatrice. Hoc audito Belisarius, pedibus atque manibus resolutis, in torum decidit resupinus, ad necem paratissimus, adeo omni prorsus animi fortitudine destituebatur. Quadratus adhuc subsistens Augustae litteras manu praeferebat, in hanc ferme sententiam scriptas: *In nos quae commiseris, praeclare vir, non ignoras; sed quod ego plurimum debeam usori tuae, est cur eius causa tua tibi crimina condonem, illi tuam vitam concedam; per eam sit tibi in posterum de salute, deque fortunis bene sperare. Sed in Antoninam te qualem ostenderis, rebus ipsis te nobis declaraturum scito.* Haec ubi perlegit Belisarius, gestire prae laetitia vehementer coepit, sui que animi testem Quadratum etiamnum

Ξιν ἐθέλων ποιῆσθαι τῆς γνώμης, ἀναστὰς εὐθὺς παρὰ τοὺς γυναικὸς πόδας ἐπὶ στόμα πίπτει. καὶ χεὶρ μὲν ἑκατέρα περιλαβὼν αὐτῆς ἄμφω τὰς κνήμας, τὴν δὲ γλῶσσαν αἰετῶν ταρσῶν τῆς γυναικὸς μεταβιβάζων, τοῦ μὲν βίου καὶ τῆς σωτηρίας αἰτίαν ἐκάλει, ἀνδράποδον δὲ αὐτῆς τὸ ἐνθὲνδε πιστὸν ὡμολόγει 5
 C καὶ οὐκ ἀνήρ ἔσεισθαι. καὶ τῶν χρημάτων δὲ ἡ βασιλεὺς ἐς τριά-
 A 20 κοῦτα χρυσοῦ κεντηνάρια τῷ βασιλεῖ δοῦσα, τἄλλα Βελισαρίῳ ἀπέδoto. τὰ μὲν οὖν ἀμφὶ Βελισαρίῳ τῷ στρατηγῷ τῆδε κεχωρήκει, ὧπερ ἡ τύχη οὐ πολλῶ πρότερον Γελιμερά τε καὶ Οὐδίτι-
 γιν δοριαλώτους παρεδεδώκει. ἐκ παλαιοῦ δὲ Ἰουστινιανόν τε 10 καὶ Θεοδώραν πλοῦτος ὁ τούτου τοῦ ἀνδρὸς ἀκριβῶς ἔκνιζεν, ὑπέρογκός τε ὢν καὶ βασιλικῆς ἀλλῆς ἄξιος. ἔφρασκόν τε ὡς τῶν δημοσίων χρημάτων Γελιμερός τε καὶ Οὐδίτιδος τὸ πλεῖστον ἀποκρυψάμενος λάθρα ἔτυχε, μοῖραν δὲ αὐτῶν βραχεῖαν τέ τινα καὶ οὐδαμῇ ἀξιόλογον βασιλεῖ ἔδωκε. πόρους δὲ τοὺς τοῦ ἀν- 15
 D θρώπου καὶ τῶν ἔξωθεν τὴν βλασφημίαν διαριθμούμενοι, ἅμα δὲ καὶ σκῆψιν ἀξιόχρεων ἐπ' αὐτῷ οὐδεμίαν κεκομισμένοι ἤσυχῃ ἔμενον. τότε δὲ ἡ βασιλεὺς αὐτοῦ λαβομένη κατωρρωδηκότος τε καὶ ἀποδειλιάσαντος δλωσ πράξει μιᾷ διεπράξατο ξυμπάσης αὐτοῦ τῆς οὐσίας κυρία γενέσθαι. ἐς κῆδος γὰρ ἀλλήλοις ξυνηλ- 20
 θέτην εὐθὺς Ἰωαννίνα τε ἡ Βελισαρίῳ θυγάτηρ, ἥσπερ μόνῃς ἐγγόνει πατρὸς, Ἀναστασίῳ τῷ τῆς βασιλίδος θυγατριδῷ μνηστῇ

10. δοριαλώτους] Vulgo δορναλώτους.

17. κκομισμένοι] κκορισμένοι Reisk.
 19. κῆδος] ἐξος Reisk.

14. ἐτυχε] ἐξος Reisk.

20. ξυνηλθέτην] συν-

ηλθέτην Suidas a. v. κῆδος.

praesentem sibi parare cupiens; repente ad coniugis pedes effusus, manibus tibias prehensat, modo hunc, modo illum pedem osculatur, salutis illam appellans auctorem; se non maritum, immo mancipium fidele in posterum ait censendum fore. Caeterum Augusta de illa pecuniarum copia ad tria millia auri pondo impartita Caesaris, reliqua Belisario permisit; cui sic ista contigere, quemadmodum Gelimerae ac Vittigi, quos illi fortuna paulo ante subiugarat. Iam inde a multo tempore Iustinianum ac Theodoram graviter pungebat huius viri divitiarum vis immensa, et Imperatorio prorsus aerario digna; conquerebantur vero publicarum Gelimerae Vittigisque pecuniarum partem maximam alicubi penitus ab eo retrorsam, minimam vero ac nullius fere ponderis Imperatori delatam. Verum id tacite tolerant, simul recensitis viri rebus praecclare gestis, simul veriti aliorum obtrectationes, praesertim cum idoneam adversus eum praetendere causam non possent. At ubi trepidantem illum Augusta deprehendit, et animum penitus despondentem, uno effecit conatu ut omnium eius fortunarum adiret possessionem contracta statim affinitate. Nam Ioanninam Belisarii filiam, quae una illi fuit, Anastasio ex

γέγονε. Βελισάριος μὲν οὖν ἄρχὴν τε ἀπολαβεῖν τὴν οἰκίαν ἤξλου
 καὶ στρατηγὸς τῆς ἐφ' αὐτὴν ἀποδειχθεὶς πάλιν ἐπὶ Χοσρόην καὶ Μή-
 δους ἐξηγήσασθαι τῷ Ῥωμαίων στρατῷ, Ἀντωνίνα δὲ οὐδαμῶς
 εἶα περιβρῆσθαι ἐν τοῖς ἐκείνη χωρίοις πρὸς αὐτοῦ ἔφρασκεν,
 5 ἄπερ οὐκέτι τὸ λοιπὸν ὕψασθαι. διὸ δὴ Βελισάριος ἄρχων τῶν P 15
 βασιλικῶν καταστάς ἱπποκόμων ἐς τὴν Ἰταλίαν τὸ δεύτερον ἐστά-
 λη, ὁμολογήσας βασιλεῖ, ὡς φασί, χρήματα μήποτε αὐτὸν ἐν
 τῷδε τῷ πολέμῳ αἰτήσιν, ἀλλὰ ζύμψασαν αὐτὸς τὴν τοῦ πολέ- A 21
 μου παρασκευὴν χρήμασι οἰκείοις ποιήσασθαι. πάντες μὲν οὖν V 289
 10 ὑπετόπαζον τὰ τε ἀμφὶ τῇ γυναικὶ ταύτῃ, ἥπερ ἐρρήθη, Βελι-
 σάριον διοικήσασθαι καὶ βασιλεῖ ταῦτα-ὁμολογήσαι ἀμφὶ τῷ πο-
 λέμῳ, ἀπαλλαξέοντα τῆς ἐν Βυζαντίῳ διατριβῆς, ἐπειδὴν τε
 τάχιστα τοῦ τῆς πόλεως περιβόλου ἐκτὸς γένηται, ἀρπάσασθαι τε
 αὐτίκα τὰ ὄπλα καὶ τι γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν πρέπον ἐπὶ τε τῇ γυναικὶ B
 15 καὶ τοῖς βιασαμένοις φρονῆσαι. αὐτὸς δὲ πάντα τὰ ζυμψέοντα
 ἐν ἀλογία πεποιημένος ὄρκων τε τῶν Φωτίῳ καὶ τοῖς ἄλλοις
 ἐπιτηδεύουσιν ὁμωμοσμένων ἐν λήθῃ τε πολλῇ καὶ ὀλιγωρίᾳ γενόμε-
 νος ἔπειτο τῇ γυναικὶ, καταστάς ἐκτόπως εἰς αὐτὴν ἐρωτόληπτος,
 καὶ ταῦτα ἐξήκοντα ἤδη γεγονυῖαν ἔτη. ἐπειδὴ μὲντοι ἐν Ἰταλίᾳ
 20 ἐγένετο, εἰς ἡμέραν ἐκάσθη ἀπ' ἐναντίας αὐτῷ τὰ πρόγματα
 ἐχώρει, ἐπεὶ οἱ διαρρήθη τὰ ἐκ Θεοῦ πολέμια ἦν. πρῶτον μὲν
 γε τὰ τῷ στρατηγῷ τούτῳ ἐν τοῖς ζυμψέουσιν ἐπὶ τε Θεοδάτῳ C
 καὶ Οὐλίττιν βουλευόμενα, καίπερ οὐκ ἐπιτηδείως τοῖς πρᾶσο-

4. εἶα Alem. P. εἶη A.

ibid. περιβρῆσθαι] γὰρ addit Reisk.

filia nepoti spondendam curat. Interim Belisarius, ut in antiquum resti-
 tuatur dignitatis gradum petit, utque Imperator in Oriente designatus
 adversus Chosroem, et Persam militem Romanum ducat. Antonina re-
 clamat, provinciasque minime se illas prospecturam dicit, in quibus ab
 eo gravissimis affecta fuisset iniuriis. Quare Belisarius Imperatoris sta-
 bulo praefectus, secundo in Italiam mittitur; ea, ut fertur, data Cae-
 sari conditione, nullas ut eo bello pecunias peteret, sed aere suo id ap-
 paratum, agitatumque conficeret. Ita cum Caesare pacisci Belisarium,
 et cum Antonina coniuge rem omnem compositam habere alii quidem sus-
 picabantur, ut qui exire Byzantio disciperet, quo pede muris elato ar-
 riperet arma, et strenue aliquid, suaeque virtute dignum faceret in con-
 iugem, et qui se acerbo casu oppressisset. Verum ille iis quae acci-
 dissent neglectis, et sacramenti, quo Photio, ac reliquis familiaribus
 tenebatur, per summam oblitus iniuriam, totus ab Antonina pende-
 bat, cuius licet annos natae sexaginta ardebat amore flagrantissimo. In Ita-
 liam ubi pervenit, infelices rerum eventus, quandoquidem divino numine
 adverso, in dies coepit experiri. Primo quidem bello contra Theoda-
 tum et Vittigem, quae pro re nata coepit consilia, licet minime oppor-

μένοις δοκοῦντα ἔχειν, ἐς ξύμφορον ἐκ τοῦ ἐπὶ πλείστον ἐτελεύτα
 τέλος· ἐν δὲ τῷ ὑστέρω δόξαν μὲν ἀπήνεγκεν ὅτι δὴ τὰ βελτίω
 βεβούλευται, ἅτε καὶ τῶν κατὰ τὸν πόλεμον τόνδε πράγματων
 γεγωνῶς ἔμπειρος, ἀλλ' ἐν τοῖς ἀποβαίνουσι κακοτυχοῦντι τὰ
 πολλὰ ἐς ἀβουλίαν δόκησιν αὐτῷ ἀπεκρίθη. οὕτως ἄρα οὐκ ἀν- 5
 θρώπων βουλαῖς, ἀλλὰ τῇ ἐκ θεοῦ ῥοπῇ προτανεύεται τὰ ἀν-
 θρώπεια, ὃ δὴ τύχην εἰώθασι καλεῖν ἄνθρωποι, οὐκ εἰδότες ὅτου
 δὴ ἕνεκα ταύτη πρόεισι τὰ ζυμβαίνοντα, ἥπερ αὐτοῖς ἐνδηλα γί-
 νεται. τῷ γὰρ ἀλόγῳ δοκοῦντι εἶναι φιλεῖ τὸ τῆς τύχης ὄνομα
 A 22 προσχωρεῖν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὡς πη ἐκάστῳ φίλον, ταύτη 10
 δοκεῖτω.

D ε'. Βελισάριος δὲ τὸ δεύτερον ἐν Ἰταλίᾳ γενόμενος αἰσχί-
 στα ἐνθάνδε ἀπήλλαξε· τῆς μὲν γὰρ γῆς ἐς πεντάετες ἐπιβῆναι
 οὐκ ἴσχυσεν, ὥσπερ μοι ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λόγοις ἐρρήθη, ὅτι
 P 16 μὴ ἐνθάδε ὀχύρωμα ἦν. ναυτιλλόμενος δὲ πάντα τοῦτον τὸν χρό- 15
 νον τὰ ἐπιθαλάσσια περιῆμι. Τωτίλας δὲ λυσσῶν ἦν αὐτὸν ἔξω
 τείχους λαβεῖν, οὐ μέντοι εὔρεν, ἐπεὶ ὀρρωδία πολλῇ αὐτὸς τε

5. οὕτως — προσχωρεῖν] Suidas s. v. τύχη. οὕτως — δοκεῖτω
 iisdem fere verbis leguntur De bello Gotth. p. 600 c. 8. ἥπερ]
 ἔκπερ vulgo, consentiente Suida. Correxī ex altero loco. 9. ἀλό-
 γῳ] παραλόγῳ 600. 18. ἐπιβῆναι οὐκ ἴσχυσεν Alem. Lege-
 batur ἀποβῆναι ἴσχυσε. De bello Gotth. 3. p. 548 a. γῆς μὲν τῆς
 Ἰταλῶν πεντάετες οὐδαμῇ ἐπιβάς. 14. „ὅτι μὴ ἐνθάδε ὀχύρω-
 μα ἦν] Imo erant praesidia, in quae Belisarius recipere se pote-
 rat; sed haec et quae sequuntur foede a librariis corrupta ex li-
 bro 3 belli Gotthici restitui possunt: ἐκ τε ὀχυρώματος αἰεὶ ἐπιθα-
 λάσσιον τινὸς ἐς ἄλλο ἐπὶ τῆς παραλίης ὀχύρωμα διηγευὲς ναυτιλ-
 λόμενος.“ ALBM. 16. περιῆμι om. A, indicata lacuna. ibid.
 Τωτίλας] τουτίλας Vat. ibid. λυσσῶν ἦν Vat. Aberat ἦν.

tuna rebus viderentur, ad exitus tamen plerumque felices deducta sunt. Secundo vero illa demum fuit aliorum de eo sententia, optime quidem consultare, utpote qui Italici belli administrandi experimentum haberet; at rebus ut plurimum male sic recidentibus, minime sani consilii opinio- nem movit, confirmavitque. Sane res mortalium non humana ratione, sed a deo quibusdam veluti momentis gubernantur; etsi fortunam li vocare consuerunt, qui licet rerum eventus teneant, minime tamen causas, quibus res ipsae ita feruntur, fitque ut quod carere ratione videtur, e vestigio fortunae nomen consequatur. Verum quisque, ut libet, de his ita sentiat.

5. Post secundam ergo Belisarius in Italiam expeditionem turpis- sime inde reducitur, cum e navigiis in terram descendere, ut supra me- moravi, quinquennium totum nequiverit, neque in certum aliquod praesidium se recipere, sed perpetuo maritimam oram classe legeret. Certe licet insane Totilas cuperet, minime tamen illum cum toto Romanorum

καὶ ξύμπας ὁ Ῥωμαίων στρατὸς εἶχετο. διὸ δὴ οὔτε τῶν ἀπολωλότων τι ἀνεσώσατο, ἀλλὰ καὶ Ῥώμην προσαπώλεσε καὶ τᾶλλα ὡς εἰπεῖν ἅπαντα. ἐγένετο δὲ φιλοχρήματος ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ πάντων μάλιστα καὶ κέρδους αἰσχροῦ ἐπιμελητῆς ἀκριβέστατος, 5 αἵτε οὐδὲν ἐκ βασιλέως κεκομισμένος, Ἴταλοὺς ἀμείλει σχεδὸν πάντας, οἵπερ ᾤκητο ἐπὶ Ῥαβέννης καὶ Σικελίας, καὶ εἴ του ἄλλου κατατυχεῖν ἐν ἔξουσιᾳ ἔσχεν, ἐλήσαστο οὐδενὶ κόσμῳ, λογισμοὺς B δῆθεν τῶν βεβιωμένων καταπραττόμενος. οὕτω γοῦν καὶ Ἡρωδιανὸν μετιῶν χρήματα ἤτει, ἅπαντα τῷ ἀνθρώπῳ ἐπινασίων. 10 οἷς δὴ ἐκείνος ἀχθόμενος ἀπετάξατο μὲν τῷ Ῥωμαίων στρατῷ, αὐτὸν δὲ εὐθὺς ξύν τε τοῖς ἐπομένοις καὶ τῷ Σπολετίῳ Τωτίλῃ καὶ Γότθοις ἐνέδωκεν. ὅπως δὲ αὐτῷ τε καὶ Ἰωάννῃ τῷ Βιταλιανοῦ ἀδελφιδῷ διχοστατῆσαι συνέβη, ὅπερ τὰ Ῥωμαίων πράγματα μάλιστα ἔσφηλεν, αὐτίκα δηλώσω. ἐς τοῦτο ἀπεχθείας 15 Γερμανῷ ἡ βασιλεὺς ἦλθεν ἐπιδηλότατόν τε ἅπασι τὸ ἔχθος ἐπολεῖ, ὥστε αὐτῷ κηδεύειν, καίπερ βασιλέως ἀνεψιῶ ὄντι, ἐτόλμα σὺδεις, ἄννηφοί τε αὐτῷ οἱ παῖδες γεγόνασι, μέχρις αὐτῇ ἐβλου. C ἡ τε θυγάτηρ αὐτῷ Ἰουστίνῃ ἐπὶ ὀκτωκαίδεκα ἔτη ἡβήσασα ἔτι A 23 ἀννημένοιο ἦν. διὰ τοι τοῦτο ἠνίκα Ἰωάννης πρὸς Βελισσαρίου

6. ᾤκητο] Vulgo φκοῖντο. 11. αὐτὸν] Vulgo αὐτόν. *ibid.* Σπολετίῳ ex Bello Gotth. addunt Alem. P: om. A, posito asterisco. 12. Βιταλιανῷ Alem. ex MS. Mediol. et P: βιταλιανῷ A. 17. μέχρις αὐτῇ τοῦ βλου A. „Alter codex Vat. μέχρις αὐτοῦ τοῦ βλου, quasi toto vitae tempore Germani liberi Iustinus et Iustinianus sine uxoribus fuerint. Haud ita est. Quare legendum censeo μέχρις αὐτῇ ἐβλου, nempe Theodora: idque in historijs clarum est.“ ALKM. 19. Βελισσαρίου Alem. P. βελισσάριον A.

exercitu timore percussum in aciem deducere potuit. Quare afflictas Italiae res non restituit; quin Romam etiam, et si quae alia reliqua erant, de manibus insuper amisit. Nihil ex aerario Caesaris ad hoc bellum illi fuit; proinde hoc tempore profunda laboravit avaritia, omneque studium ad turpe compendium convertit. Sic Italos fere omnes, Ravennates, Siculoaque indigenas expilavit, et si quos alios fortuna in eius potestatem coniecisset; a quibus nescio quo iure anteactae vitae cogitationum poenas exegit. Sic in Herodianum animadversurus, pecunias petiit, minas omnes intendens; quartum ille pertaesus dictum Romanis sacramentum exuens, cum suis cohortibus seque et Spoletum Totilae, Gotthisque dedit. Libet hic narrare causam, quamobrem a Belisario alieno esse animo coeperit Ioannes Vitaliani ex sorore nepos; ingenti sane damno rei Romanorum publicae. Tantum in Germanum Augusta gerebat odium, tamque omnibus manifestum, ut nullus cum illo, licet Imperatoris fratris filio, connubia iungere auderet. Nam eius liberi, quoad illa vixit, nullas nuptias adepti sunt. Iustina vero filia octavum iam et decimum agebat annum, neque dum tamen nuptiarum solemniam celebrarat. Ergo cum

σταλείς ἀφίκετο ἐς Βυζάντιον, ἐς λόγους αὐτῶ καταστῆναι ὁ Γερ-
 V 290 μανὸς ἀμφὶ τῇ κηδεῖα ἠνάγκαστο, καὶ ταῦτα λίαν ἀπὸ τῆς ἀξίας
 τῆς αὐτοῦ ὄντι. ἐπεὶ τε τὸ πρᾶγμα ἤρεσκεν ἄμφω, δοκοῖς ἀλ-
 λήλους ἔγνωσαν δεινοτάτοις καταλαβεῖν, ἢ μὴν τὸ κῆδος ἐπιτε-
 λῆσειν δυνάμει τῇ πάσῃ, ἐπεὶ αὐτοῖν ἐκάτερος τὸ θαρσεῖν ἐπὶ θα- 5
 τέρῳ ὡς ἤκιστα εἶχεν, ὃ μὲν τῷ ξυνειδέναι ὅτι δὴ τῶν ὑπὲρ τὴν
 D ἀξίαν ὀρέγοιτο, ὃ δὲ κηδεστοῦ ἄποροῦμένος. ἢ δὲ οὐκ ἔχουσα
 τίς γένηται διὰ πάσης ὁδοῦ ἰοῦσαι ἐκάτερον μετιέναι μηχανῇ πάσῃ
 οὐκ ἀπηξίλου, ὅπως ἂν τὰ πραττόμενα μηχανῇ τῇ πάσῃ διακω-
 λούοι. ἐπεὶ δὲ αὐτοῖν καίπερ πολλὰ δεδιξαμένη ἀναπεῖθειν οὐδέ- 10
 τερον ἔσχε, διαρροήδην ἀπολείν τὸν Ἰωάννην ἠπειλήσε. καὶ ἀπ’
 αὐτοῦ Ἰωάννης αὐδὶς ἐς Ἰταλίαν σταλείς οὐδαμῇ ξυμιτῆσαι Βελι-
 σαρίῳ ἐτόλμησε, τὴν ἐξ Ἀντωνίνης ἐπιβουλήν δέσας, ἕως Ἀν-
 τωνίνα ἐς Βυζάντιον ἦλθε. τὴν τε γὰρ βασιλίδα ταύτη ἐπι-
 στείλαι τὸν αὐτοῦ φόνον οὐκ ἄπο τοῦ εἰκότος ἂν τις ὑπό- 15
 πτευσε, καὶ τὸν Ἀντωνίνης σταθμωμένῳ τρόπον ἅπαντά τε
 P 17 Βελισάριον ἐνδιδόναί τῇ γυναικὶ ἐπισταμένῳ δέος ἐγένετο μέγα
 καὶ τὸν ἐσῆμι. τοῦτο γοῦν Ῥωμαίοις τὰ πράγματα καὶ πρότερον

6. τῷ ξυνειδέναι Alem. Legebatur τὸ ξυνειδέναι. 7. ἢ δὲ
 Alem. P. τῶν A. τότε Alem. in schedis. „Θεοδώρα οὐκ οὐκ
 ἔχουσα ὃ τι καὶ γένηται, vel potius οὕτως διαταξαμένῳν αὐτῶν
 οὐκ ἔχουσα cet.“ Reisk. 11. ἀπολείν Vat. P. ἀπόλλαιν A.
 14. ταύτη Alem. P. ταύτην A. 15. ἀπο τοῦ εἰκότος] Vulgo
 ἀπὸ τοῦ εἰκότος. εἰκότος Maltret. 16. σταθμωμένῳ Alem. P.
 σταθμωμένη A. „Quod sequitur ita vertit Alemannus, ut pateat
 fecisse ipsum ex puncto virgulam ac legisse σταθμωμένος pro
 σταθμωμένῳ, et ἐπιστάμενος pro ἐπισταμένῳ.“ MALT. Ante δέος
 punctum ponit Alem. et post δέος inserit οὐκ. 17. Βελισά-
 ριον Alem. P. Βελισσαρίῳ A. 18. τὸν ἐσῆμι] τόπον σωτηρίας
 ἐσῆμι Reisk. Fort. δέος ἐσῆμι μέγα.

Ioanne a Belisario Byzantium legato verba Germanus de ineunda affini-
 tate habere cogitur, quamvis dignitate longe inferiore. Id postquam
 utrique placuit, visum est iureiurando se mutuo sanctissimò devincire,
 ut conficiendis nuptiis pro virili uterque studeret. Nam inter se gravi-
 ter diffidebant; ille quod maiora quam pro dignitate ambiret, hic quod
 alterius affinitatem desperaret. Augusta impotenti haec animo ferens,
 utrumque omnibus circumveniendum curavit artibus, ut rebus inferret
 impedimentum. Cum autem neutrum vel minis gravissimis abducere ab
 instituto posset, Ioanni palam periculum capitis ostentavit. Post haec
 Ioannes in Italiam redire iussus, a Belisarii consuetudine abstinuit, do-
 nec Byzantium Antonina discederet, cuius apprime cavebat insidias.
 Namque illi ab Augusta suam imperatam necem haud vana visa fuit
 suspicio, si quis et Antoninae mores perpenderit, et Belisarium nos-
 set, omnia coniugi indulgentem. Quare ut magna haec erat formido,
 sic ea vehementer Ioannis subivit animum. Hinc ergo res Romanorum

ἐπὶ θατέρου σέιλονος ἐστῶτα προσουδίξει χαμαί. Βελισαρίῳ μὲν σὺν ὁ Γοτθικὸς πόλεμος τῆδε ἐχώρησεν. ἀπογονοὶ δὲ βασιλῶς ἰδεῖτο ὅπως οἱ ἔξῃ ἐνθῆνδε ὅτι τάχιστα ἀπαλλαγῆναι. καὶ ἐπεὶ ἐνδεχόμενον βασιλεὺς τὴν δέησιν ἔγνω, ἄσμενος εὐθὺς ἀπιὼν 5 ὤρχετο, χαίρειν πολλὰ τῷ τε Ῥωμαίων στρατῷ καὶ Ἰταλοῖς φρά- A 24
σας, καὶ τὰ μὲν πλεῖστα ὑποχείρια τοῖς πολεμίοις ἀπολιπεὼν, Περυσίαν δὲ πικρότατα πολιορκίᾳ πιεζομένην, ἥπερ ἔτι αὐτοῦ ὁδῷ λόγτος κατ' ἄκρας ἀλούσα ἐς πᾶσαν κακοῦ ἰδέαν ἤλθεν, ἥπερ μοι πρότερον διεδίχηται. ξυνηρέχθη δὲ καὶ κατὰ τὴν οἰκίαν τῷ-
10 χης ἐναντίαμα ξυμπεσεῖν τοῖόνδε. Θεοδώρα ἡ βασιλὶς τῆς Βελισαρίου παιδὸς ἐξεργάζεσθαι τὴν ἐγγύην πεποιμένη τῷ θυγα- B
τριδῷ, συχρὰ γράφουσα τοὺς γειναμένους τὴν κόρην ἠνώχλει. οἱ δὲ τὸ κῆδος ἀναδύμενοι ἀπετίθεντο μὲν ἐς παρουσίαν τὴν σφετέραν τὸν γάμον, μεταπεμπομένης δὲ αὐτοὺς ἐς Βυζάντιον
15 τῆς βασιλίδος, ἀδύνατοι εἶναι ἀπαλλύσεσθαι τανῦν ἐξ Ἰταλίας ἐσκήπτοντο. ἡ δὲ γλιχομένη μὲν κύριον τὸν θυγατριδοῦν τοῦ Βελισαρίου καταστήσεσθαι πλούτου, ἥδει γὰρ ἐπίκληρον ἰσομέ-
την τὴν παῖδα, οὐκ ὄντος Βελισαρίῳ ἑτέρου του γόνου, ἐπὶ μέντοι τῇ Ἀντωνίνης γνώμῃ θαρσεῖν οὐδαμῆ ἔχουσα, δειμαίνου-
20 σά τε μὴ μετὰ τὴν τοῦ βίου καταστροφὴν οὐ φανείσα πιστὴ ἐς τὸν αὐτῆς οἶκον, καίπερ αὐτῆς οὕτω φιλανθρώπου ἐν τοῖς ἀναγ- C
καιωτάτοις τυχοῦσα, διασπάσθαι τὰ ξυγκείμενα, ἐργάζεται ἀνό-
σιον ἔργον. τῷ γὰρ μειρακίῳ τὴν παιδίσκην ξυνοικίξει οὐδενί

6. τὰ μὲν Alem. P. τῷ μὲν A. 7. ἔτι Alem. ἐπὶ AP.
8. [λόγτος] Vulgo ἰέντος. 11. θυγατριδῷ] θυγατρίδῳ A.
16. γλιχομένη Alem. γλιχομένη A. γλιχομένη P.

altero veluti ianixae pede, ad terram penitus collapsae ruina sunt. Sic bello Gotthico procedente, Belisarius re desperata, ut sibi quam primum ex Italia decedendi facultas fiat, Principem rogat; quo preces admittente, alacer e vestigio abit, Romanum militem, Italiamque valere iubens; quam maiore ex parte sub hostium potestate, et Perusiam dira obsidione reliquit oppressam; quae, dum ipse in suscepto itinere est, expugnata, in omnia, ut supra narravimus, mala devenit. Sed domi suae hoc interim Belisarius tulit infortunium. Theodora Augusta Belisarii filiae nuptias Anastasio nepoti perficere maturabat, ut et frequenter datis epistolis parentibus esset molestiae. Illi vitandi connubii causa in reditum nuptiae reiciunt; accersiti vero Byzantium, tunc ex Italia proficisci non posse praetexunt. Verum haec intelligens haud dubio puellam (nullis praeterea Belisario liberis) adituram haereditatem, bonorum Belisarii possessionem peroptat Anastasio. Antoninae tamen nihil fidi ingenio; quia etiam veretur, ne ubi natura sibi vitae finem fecerit, benevolentiam, quam summis in rebus experta esset, et erga suam domum fidem abiciat, rescindatque pactiones. Ea re factum impium aggredi-

νόμῳ. φασὶ δὲ ὡς καὶ πλησιάσαι οὗτι ἔκουσαν ἠγάγκασε κρό-
 βδην, οὕτω τε διαπεπαρθενευμένη τὸν ὑμέναιον τῇ κύρῃ ξυστή-
 ναι, τοῦ μὴ βασιλέα τὰ πρᾶσσόμενα διακωλύσαι. τοῦ μέντοι
 ἔργου ἔξωρασμένου ἔρωτι ἀλλήλοιν διαπύρω τινὶ ὃ τε Ἀναστά-
 σιος καὶ ἡ παῖς εἶχοντο, καὶ χρόνος σφίσιν οὐκ ἦσσαν ἢ ὀκτὼ 5
 A 25 μηνῶν ἐν ταύτῃ τῇ διαίτῃ ἐτροιβῆ. ἤνικα δὲ Ἀντωνίνα τῆς βα-
 σιλλδος ἀπογενομένης ἐς Βυζάντιον ἦλθεν, ἐπιλάθετο μὲν ἐθε-
 λουσία ὧν ἐκείνη ἔναγχος ἐς αὐτὴν εἴργαστο, ὡς ἥμιστα δὲ ὑπο-
 λογισαμένη ὡς, ἦν τῷ ἐτέρῳ ἢ παῖς αὐτῇ ξυνοικίζοιτο, πε-
 D πορνευμένη τὰ πρότερα ἔσται, τὸν Θεοδώρας ἔκγονον κηδεστήν 10
 ἀτιμάζει, τὴν τε παῖδα ὡς μάλιστα ἀκουσίαν βιασαμένη ἀνδρὸς
 τοῦ ἔρωμένου ἀπέστησε. μεγάλην τε ἀγνωμοσύνης ἐκ τοῦ ἔργου
 τούτου ἀπηνέγκατο δόξαν εἰς πάντας ἀνθρώπους, ἥκοτὰ τε οὐ-
 δενὶ πόνη ἀναπέθει τὸν ἀνδρα τοῦ ἄγους αὐτῇ μεταλαχεῖν τοῦδε.
 ὥστε διαρρηθῆναι τηρικᾶδε ὃ τοῦ ἀνθρώπου τρόπος ἐλήλεγκται. 15
 καίτοι διομοσάμενος Φωτίῳ τε καὶ τῶν ἐπιτηδείων τισὶ πρότερον
 καὶ τὰ δμωμοσμένα οὐδαμῆ ἐμπεδώσας συγγνώμης ἐτύγγανε πρὸς
 πάντων ἀνθρώπων. αἴτιον γὰρ τοῦ ἀπίστου τάνδρος οὐ τὴν
 γυναικοκράτειαν, ἀλλὰ τὸ ἐκ τῆς βασιλλδος ὑπώπτειον εἶναι.
 P 18 ἐπεὶ δὲ Θεοδώρας ἀπογενομένης, ὥσπερ μοι εἴρηται, οὔτε Φω- 20
 τίου οὔτε ἄλλου του τῶν οἱ ἀναγκαίων λόγος γεγένητο, ἀλλ’
 αὐτῷ δέσποινα μὲν ἢ γυνὴ ἐφαίνετο οὕσα, κύριος δὲ Καλλίγονος

8. τὰ πρᾶσσόμενα] Aberat τὰ.

9. ἦν τῷ Alem. ἦν τῷ AP.

16. διομοσάμενος AP.

17. δμωμοσμένα] ὁμοσμένα A.

18. τάνδρος Alem. ἀνδρὸς AP.

20. ἐπεὶ δὲ] ἐκαὶ καὶ A.

ibid. οὔτε — οὔτε] οὐδὲ — οὐδὲ AP.

tur, puellamque contra ius fasque ephebo contubernio iungit, non sine rumore per vim prostratae clanculum pudicitiae, ut sponsalibus illato puellae vitio confirmatis, Princeps esse rebus impedimento non posset. Hoc facto nihilominus octo mensibus Anastasius, puellamque eodem usi contubernio, amore mutuo iam tenebantur, eoque ardentissimo. Extincta Imperatrice, ubi Byzantina appulit Antonina, sciens, prudensque in se nuper gestorum simulat oblivionem, nullamve reputans infamiam stupri, si filiam nuptui sic alteri collocaret, spreto desponso Theodoraep nepote, filiam sane invitam ab eius amore per vim abducit. Quam quidem ob rem apud omnes magnam retulit improbitatis opinionem; venientem vero ex Italia coniugem in partem tanti sceleris trahit nullo negotio. Et quidem ingenium Belisari aperte tandem deprehensum tum est. Nam quod pridem Photio, nonnullisque necessariis promissi fidem non praestiterit, facile veniam apud omnes invenit, qui nunquam suspicarentur coniugis dominatu, sed Imperatricis formidine fidem labefactatam: verum ea, ut dixi. defuncta cum nullam Photii, nullam familiarium rationem duceret, sed coniugem, eiusque Ionem Calligonum imperitantes

ὁ προαγωγὸς ἦν, τότε δὴ ἀπογόνους αὐτοῦ ἕπαντες ἐχλεύαζόν V 291
 τε διαφρυλλοῦντες καὶ ὅτε ἄνοιαν ὀφλισκάνοντι ἔλοιδοροῦντο. τὰ
 μὲν οὖν ἡμαρτημένα Βελισαρίῳ ἀπαρακαλύπτως εἰπεῖν ταύτη πη
 ἔχει· τὰ δὲ Σεργίῳ τῷ Βάκχου παιδί ἐπὶ Λιβύης ἡμαρτημένα
 5 διαρκῶς μὲν ἐν λόγοις μοι τοῖς ἐπιτηθείοις δεδήλωται, ὅς δὴ αἰ-
 τιώτατος γέγονε Ῥωμαίοις ἐνταῦθα διαφθαρεῖναι τὰ πράγματα τὰ
 τε πρὸς Λευέθας αὐτῷ πρὸς τῶν εὐαγγελίων ὁμωμοσμένα ἐν ἀλο-
 γίᾳ πεποιημένος καὶ τοὺς ὀδοήκοντα πρέσβεις οὐδενὶ λόγῳ δια- B
 χρησάμενος, τοσοῦτον δὲ μοι ταῦν ἐντιθέναι τῷ λόγῳ δεήσει, ὡς
 10 οὔτε νῦν δολερῶ οἱ ἄνδρες οὔτοι παρὰ Σέργιον ἦλθον οὔτε τινὰ A 26
 σκῆψιν ὁ Σέργιος ὑποψίας περὶ αὐτοὺς εἶχεν, ἀλλ' ἀδιώματος ἐπὶ
 Θόινην καλέσας τοὺς ἄνδρας διεχρήσατο οὐδενὶ κόσμῳ. ἀφ' οὗ
 δὴ Σολόμωνι καὶ τῷ Ῥωμαίων στρατῷ καὶ Λιβύσι πᾶσι διε-
 φθάρθαι ξυνέβη. δι' αὐτὸν γὰρ, ἄλλως τε καὶ Σολόμωνος τε-
 15 τελευτηκότος, ὥσπερ μοι εἴρηται, οὔτε τις ἄρχων οὔτε τις στρα-
 τιώτης ἐς πολέμου κίνδυνον ἵεναι ἤξιον. μάλιστα δὲ πάντων
 Ἰωάννης ὁ Σισινιόλου τῷ ἐς αὐτὸν ἔχθει ἀπόμαχος ἦν, ἕως
 Ἀρεόβινδος ἐς Λιβύην ἀφίκετο. ἦν γὰρ ὁ Σέργιος μαλθακὸς μὲν C
 καὶ ἀπόλεμος, τὸ δὲ ἤθος καὶ τὴν ἡλικίαν κομιδῆ νέος, φθόνῳ
 20 τε καὶ ἀλαζονείᾳ ἐς ὑπερβολὴν ἐχόμενος ἐς πάντας ἀνθρώπους,
 τεθρυσμένος τε τὴν διαίταν καὶ τὰς γνάθους φουσῶν. ἀλλ'

1. ἀπογόνους] καταγόνους Reisk. 2. διαφρυλλοῦντες AP.
 5. ὁς Alem. P. ὡς A. 7. Λευέθας] Λευεθάς P. λευεθαῖ A.
 ἰβιδ. ὁμωμοσμένα] ὁμωσμένα A. ὁμωσμένα P. 15. οὔτε
 τις — οὔτε] Vulgo οὐδέ τις — οὔτα. 17. ἔχθει Alem. ἔχθει
 AP. ἰβιδ. ἀπόμαχος] Vulgo ἀπομαζόμενος. 21. τεθρυσ-
 μένος Alem. τεθρυσλημένος AP. ἰβιδ. φουσῶν] φουσῶν AP.

haberet: tunc enimvero contemni ab omnibus et veluti demens subsan-
 nari. Haec quidem, ut libere dicam, peccavit Belisarius. Quae autem
 Sergius Bacchi filius commisit in Africa, iam satis opportuno loco nar-
 rata sunt: eius enim causa res male gesta Romanis in ea provincia;
 Levathis iurata fides, conceptis ad Evangelia verbis, et violata tamen;
 trucidati nulla ratione octoginta legati, qui (quod mox praeterea dicen-
 dum) nec dolo malo ad Sergium proficiscerentur, nec ullus esset suspi-
 cionis locus; apparatus tamen epulis acceptos, neglecto sacramento, per
 scelus interfecit; quae fuit origo non modo Solomonis ducis, sed Roma-
 norum etiam, et Africanorum interitus. Extincto Solomone, cum duces
 alii, tum milites pugnae discrimina detrectarunt, omniumque maxime
 Iovannes Sisinoli, qui ad Areobindi usque in Africanam adventum praelio
 abstinuit, nempe in Sergium odio, quodque is esset imbellis et delicatus,
 ac ut aetate prorsus juvenili, sic etiam moribus; invidia et petulantia
 in omnes homines effusissimus, molli fractoque cultu, et buccis ad su-
 perbiam inflatis. Verum quod Antoninae Belisarii coniugis septem sibi

ἐπεὶ τῆς Ἀντωνίνης τῆς Βαλισαρίου γυναικὸς ἐγγόνης ἐτύχανε
 μνηστῆρ γειγινῶς, τίσιν τινὰ ἐς αὐτὸν ἢ βασιλεὺς ἐξενεγκεῖν ἢ
 παραλύειν τῆς ἀρχῆς οὐδαμῆ ἤθελε, καίπερ ἐνδεδεχέστατα δια-
 φθειρομένην Λιβύην ὄρωσα, ἐπεὶ καὶ Σολόμωννα τὸν Σεργίου
 ἀδελφὸν τοῦ Πηγασίου φόνου αὐτῆ τε καὶ βασιλεὺς ἀθῶον ἀφή- 5
 κεν. ὃ τι δὲ τοῦτ' ἔστιν αὐτίκα δηλώσω. ἐπειδὴ ὁ Πηγάσιος
 D τὸν Σολόμωνα πρὸς τῶν Λευαθῶν ἀνήγατο καὶ οἱ βάρβαροι ἐπ'
 οἴκου ἀπεκομίσθησαν, ὁ μὲν Σολόμων ζῶν τε Πηγασίῳ τῷ ἐωνη-
 μένῳ καὶ στρατιώταις ὀλίγοις τισὶν εἰς Καρχηδόνα ἐστέλλετο, ἐν
 δὲ τῇ ὁδῷ ταύτῃ λαβὼν ὁ Πηγάσιος ὃ τι δὴ ἀδικοῦντα Σολόμωνα 10
 χρῆναί οἱ ἔρασκεν ἐν μνήμῃ εἶναι ὡς αὐτὸν ἔναγχος ἐκ τῶν πολε-
 μίων ὁ θεὸς ἔρυσαιτο. ὁ δὲ χαλεπήνας, ὅτι δὴ οἱ ἄτε δοριαλώτῳ
 ἀνείδισε, τὸν Πηγάσιον εὐθὺς ἔκτεινε, ταῦτά τε σώστρα τῷ ἀν-
 A 27 θρώπῳ ἀπέδωκεν. ἐπειδὴ τε ὁ Σολόμων ἐς Βυζάντιον ἦλθε, κα-
 θαρὸν αὐτὸν βασιλεὺς τοῦ φόνου ἐπολεῖ, ἄτε προδότην ἀνελόντα 15
 τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς. γράμματά τε αὐτῷ ἐδίδου τὴν ὑπὲρ τού-
 των ἀσφάλειαν παρεχόμενος. καὶ ὁ μὲν Σολόμων οὕτω τὴν τίσιν
 διαφυγῶν ἐπὶ τὴν ἔψαν ἄσμενος ἦει, τὴν τε πατρίδα καὶ γένος
 τὸ κατὰ τὴν οἰκίαν ὑψόμενος. ἢ δὲ ἀπὸ τοῦ θεοῦ τίσις ἐν ταύτῃ
 τῇ ὁδῷ καταλαβοῦσα ἐξ ἀνθρώπων αὐτὸν ἀφανίζει. τὰ μὲν οὖν 20
 ἀμφὶ Σολόμωνί τε καὶ Πηγασίῳ τῆδε ἐχώρησεν.

P 19 ζ'. Οἵτινες δὲ ἀνθρώπῳ Ἰουστινιανός τε καὶ Θεοδώρου
 ἦσθη τρόπῳ τε δῖα διεσπάσαντο τὰ Ῥωμαίων πράγματα ἐρῶν

12. δοριαλώτῳ AP.
 θεοῦ A. τοῦ om. P.

14. 17. Σολόμων] σολομών A. 19. τοῦ
 21. Σολόμωνι P. σολομώντα A. σο-
 λομώντι Alem. 22. ἀνθρώπῳ Reisk. Vulgo ἀνθρώπων.

desponderat, in eum animadvertere nunquam Augusta voluit, nec imperio spoliare, quamquam properante ruina Africam collabentem videret. Quin et iuniorem Sergii fratrem Solomonem interempti Pegasii crimine liberavit ipsa et Imperator. Id uti se habuit, paucis expedio. Posteaquam Leuathis pro Solomone pretium solvit Pegasius, reductis domum barbaris, ipse cum Pegasio, a quo redemptus fuerat, et parva militum manu, petebat Carthaginem. Quo in itinere manifestum flagitii Solomonem monet Pegasius, meminisset nuper se divinitus ereptum ab hostibus: ille indigne ferens obiectam sibi quasi mancipio libertatem, repente Pegasium interimit, illud vitae servatae praemium rependens. Ut vero Byzantium venit, ab Imperatore caedis absolvitur, tanquam ipse morte perdidit perduellem Imperii Rom. scriptoque accipit indemnitate. Ubi supplicium ille sic evasit, patriam propinquos iae revisurus in Orientem alacer properavit: sed divina ultione persequente, in itinere decessit e vita. Ita haec de Pegasio et Solomone gesta.

6. Venio nunc ad Iustinianum et Theodoram, dicturus quid hominum uterque fuerint, quibusve modis rem Romanam affligerint. Byzan-

ἔρχομαι. *Λέοντος ἐν Βυζαντίῳ τὴν αὐτοκράτορα ἀρχὴν ἔχοντος, γεωργοὶ νεανίαι τρεῖς, Ἰλλυριοὶ γένος, Ζιμαρχὸς τε καὶ Διτύβιστος καὶ Ἰουστίνος ὁ ἐκ Βεδεριανῆς, πρῶγμασιν ἐνδεδιχέστατα τοῖς ἀπὸ τῆς πενίας οἴκοι μαχόμενοι τούτων τε ἀπαλλαξέμενοι 5 ἐπὶ τῷ στρατεῦσθαι ὤρμησαν. καὶ περὶ βυδίζοντες ἐς Βυζάντιον ἦσαν, σισύρας ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοὶ φέροντες, ἐν αἷς δὴ ἄλλο οὐδὲν ὄτι μὴ διπύρους ἄριτους οἴκοθεν ἐμβεβλημένοι ἀφίοντο, ταχθέντας τε ἐν τοῖς στρατιωτικαῖς καταλόγοις βασιλεὺς αὐτοὺς ἐς τοῦ παλατίου τὴν φυλακὴν ἐπεξέλεξατο. κάλλιστοι γὰρ 10 ἅπαντες τὰ σώματα ἦσαν. χρόνῳ δὲ ὕστερον Ἀναστασίῳ τὴν βασιλείαν παραλαβόντι πόλεμος πρὸς τὸ Ἰσαύρων ἔθνος ὄπλα ἐπ' αὐτὸν ἀραμένους κατέστη. στρατιάν τε λόγου ἀξίαν ἐπ' αὐτοὺς ἐπεμψεν, ἥσπερ Ἰωάννης ἠγεῖτο, ἐπὶ κλησιν κυρτός. οὗτος Ἰωάννης τὸν Ἰουστίνον ἀμαρτάδος τινὸς ἕνεκα ἐν δεσμομητρίῳ καθείρ- 15 ξεν, ἡμέρᾳ τε τῇ ἐπιούσῃ ἕξ ἀνθρώπων αὐτὸν ἀφανιστὴν ἐμελλεν, εἰ μὴ τις μεταξὺ ἐπιγενομένη ὄψις ὄνειρον ἐκάλυπεν. ἔφη γὰρ οἱ ἐν ὄνειρῳ ὁ στρατηγὸς ἐντοχεῖν τινα παμμεγέθη τε τὸ σῶμα καὶ 20 τᾶλλα κρείσσω ἢ ἀνθρώπῳ εἰκάζεσθαι. καὶ τὸν μὲν οἱ ἐπισκήψαι μεθεῖναι τὸν ἄνδρα, ὄνπερ καθείρξας ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ ἐτόγχανεν· αὐτὸν δὲ τοῦ ὕπνου ἐξαναστάντα ἐν ἀλογία τὴν τοῦ ὄνειρου ὄψιν ποιήσασθαι. ἐπιλαβούσης δὲ καὶ ἑτέρας τυκτὸς ἐδόκει μὲν ἐν τῷ ὄνειρῳ καὶ αὐθις τῶν λόγων ἀκούειν ὄνπερ ἠχηκῶς*

3. ἐνδεδιχέστατα τοῖς ἀπὸ] ἐνδεδιχέστατης ἀπὸ Suidas s. v. ἐνδεδιχέστατα. 4. τοῖς Alem. Malt. τῆς AP. 7. διπύρους Suidas s. v. διπύρους et σισύρα. πηροῦς AP. 10. ἅπαντες] ἀπάντων Reisk. 12. κατέστη Alem. P. ὄπλις A. 14. Ἰουστίνον Alem. ex MS. Med. et P. Ἰουστινιανόν A et codd. Vat. 15. ἀφανιστὴν Reisk. ἀφανίζεῖν Alem. ἀφίειν A. ἀφίειν P. 22. μὲν Reisk. μένειν AP.

tii Leo summam habebat Imperii, cum tres in Illyria nati, exercendis-
 que agris assueti adolescentes Zimarchus, Ditybius et Iustinus (cuius
 Bederiana patria fuit) summae, qua domi premebantur, egestatis vitan-
 dae causa, militiam sequuntur, pedibusque Byzantium veniunt, relictis
 post terga sagis, in quibus praeter secundarios panes, nihil eis quod re-
 condere, ex re domestica fuit. Numeris militaribus inscripti ab Impe-
 ratore, utpote egregia corporis forma conspicui, ad regiae custodiam
 seliguntur. Imperio deinde potitus Anastasius, in Isauros, qui arma
 sumpserant, florentissimum immittit exercitum, quem Ioannes gibbus du-
 ctavit. Is Iustinum criminis reum includit carcere, postridie statim ca-
 pite plectendum. Verum, ut dux ille narrare solebat, a proposito de-
 terretur, viso per quietem sibi, qui proceritate ac reliquo corporis ha-
 bitu praestantius quid homine prae se ferret, iuberetque dimitti quem
 pridie tradidisset custodiae. Ille somno excitus non magni ducit quae in

D τὸ πρότερον, ἐπιτελέσαι δὲ τὰ ἐπιτεταγμένα οὐδ' ὡς βεβουλήσθαι. τρίτον τέ οἱ ἐπιστάσαν τὴν τοῦ οὐείρου ὄψιν ἀπειλήσαι μὲν τὰ ἀνήκεστα, ἦν μὴ τὰ ἐπηγγελμένα ποιολῆ, ἐπειπεῖν τε ὡς αὐτοῦ τε τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ξυγγενείας χάρος οἱ μέγα ὀργισθησομένῳ ἐς χρόνον τὸν ὄπισθεν εἶη. τότε μὲν οὖν οὕτως Ἰου-5 στίῳ περιεῖναι ξυνέβη, προϋόντος δὲ τοῦ χρόνου ἐς μέγα δυνάμειως οἷτος Ἰουστινὸς ἐχώρησεν. ἄρχοντα γὰρ αὐτὸν Ἄνουστάσιος βασιλεὺς κατεστήσατο τῶν ἐν παλατιῷ γυλάκων. ἐπειδὴ τε ὁ βασιλεὺς ἐξ ἀνθρώπων ἠφάνιστο, αὐτὸς τῇ τῆς ἀρχῆς δυνάμει τὴν βασιλείαν παρέλαβε, τυμβογέρων μὲν γεγονῶς ἤδη, ἀμάθη-10 τος δὲ γραμμῶν ἀπάντων καὶ τὸ δὴ λεγόμενον ἀναγράφητος P 20 ὢν, οὐ γεγονὸς ἐν Ῥωμαίοις πρότερον τοῦτό γε. εἰδισμένον δὲ γράμματα οἰκεῖα τοῖς βιβλίοις ἐντιθέσθαι τὸν βασιλέα, ὅσα ἂν ἐπαγγέλλοντος αὐτοῦ γίνοντο, αὐτὸς μέντοι οὔτε ἐπηγγέλλεν οὔτε τοῖς πρασσομένοις ξυνεπίστασθαι οἷός τε ἦν. ὃς δὲ παρεδρεύειν 15 αὐτῷ ἔλαχεν ἀρχὴν τὴν τοῦ καλουμένου κοιαιστορος Πρὸκλος ὄνομα, αὐτὸς δὴ αὐτονόμῳ γνώμῃ ἅπαντα ἔπρασσε. ὅπως δὲ μαρτυρίαν τῆς βασιλείως χειρὸς ἔχοιεν, οἷς ἐπίκειται τὸ ἔργον τοῦτο, ἐπενοήθη τάδε. Ζύλῳ εἰργασμένῳ βραχεῖ ἐγκολάψαντες μορφήν A 29 B τινὰ γραμμῶν τεττάρων, ἅπερ ἀναγνῶναι τῇ Λατίνων φωνῇ 20 δύνανται, γραφίδα τε βαφῇ βάψαντες, ἧ βασιλεῖς γράφειν εἰώθασιν, ἐνεχειρίζοντο τῷ βασιλεῖ τούτῳ. καὶ τὸ ζύλον, οὐπερ

10. τυμβογέρων] Suidas s. h. v. *ibid.* ἀμάθητος — ἀναγράφητος] Suidas s. v. Ἰουστινός. 14. ἐπηγγέλλεν P. ἐπηγγέλλεν A. 15. „ξυνεπίστασθαι] ξυνεπίσθαι, aut ξυνεπίστασθαι. Prius rectius.“ Reisk. 18. οἷς ἐπίκειται P. ἧ * * * ἐπίκειται A. 22. ἐνεχειρίζον δὲ τῷ βασιλεῖ ταύτην Reisk.

somno visa forent, nocteque insequente iisdem in quiete visis-et auditis, ac nihilominus neglectis; tertio ab eadem illa specie atrocioribus minis exagitur, ut dicto pareat: Nam hoc, inquit, homine, huiusque propinquus opus cum primis erit, quando ira mihi mox concitabitur. Sic mortem evadere Iustino contigit. Tempore delnde procedente, magnam is consequitur potentiam, Praetorianis militibus praefectus ab Anastasio Principe: qui ubi fato concessit, ea fretus Iustinus praefectura capessivit Imperium, senex iam licet capularis, et, quod Romanis antehac non evenit, adeo litterarum expertus et, quod dicitur, alphabeticus, ut cum sui soleat nominis apices libellis indere Princeps, cum quid imperat faciendum, ipse neque imperare neque compos esse posset rerum gerendarum, sed Proclus, qui officio Quaestoris fungebatur eique assidebat, omnia faceret pro arbitrio. Verum ut aliquod Imperatoris manus extaret argumentum, a magistratu, qui id muneris habet, excogitatum hoc est. Tabellae lignae perpolitae formam quatuor literarum, quae legi Latine possent, incidendam curant, eaque libello imposita, calamus colore im-

ἐμνήσθην, τῷ βιβλίῳ ἐνθήμενοι, λαβόμενοι τε τῆς βασιλέως χει-
 ρός, περιήγον μὲν ξὺν τῇ γραφίδι ἐς τῶν τεττάρων γραμμῶν
 τὸν τύπον, ἐς πάσας τε τὰς τοῦ ξύλου αὐτὴν περιελίξαντες ἐντο-
 μὰς οὕτω δὴ ἀπηλλάσσοντο, τοιαῦτα βασιλέως γράμματα φέ-
 5 ροντες. τὰ μὲν ἀμφὶ τῷ Ἰουστίνῳ ταύτῃ Ῥωμαίοι εἶχε. γυ-
 ναικὶ δὲ ὄνομα Λουπικίῃ ξυνώκει. αὐτὴ δὲ δοῦλη τε καὶ βάρ-
 βαρος οὔσα τοῦ πρόσθεν αὐτὴν ἐωνημένον παλλακὴ γέγονε. καὶ
 αὐτὴ μὲν ξὺν Ἰουστίνῳ ἐπὶ βίου δυσμαῖς τὴν βασιλείαν ἔσχεν.
 Ἰουστίνος μὲν οὖν οὔτε τι πονηρὸν τοὺς ὑπηκόους ἐργάζεσθαι
 10 οὔτε ἀγαθὸν ἴσχυεν. εὐθελὲς γὰρ πολλῇ εἶχeto, ἄγλωττός τε C
 παντάπασιν ὦν καὶ ἀγροικιζόμενος μάλιστα. ἀδελφιδοῦς δὲ αὐτῷ
 Ἰουστινιανὸς νέος ὦν ἔτι διωκεῖτο τὴν ἀρχὴν ζύμπασαν καὶ γέγονε
 Ῥωμαίοις ξυμφορῶν αἴτιος, οἷας τε καὶ οὐσας ἐς τὸν ἅπαντα αἰῶ-
 να οὐδεὶς που πρότερον ἀκοῆ ἔλαβεν. ἔς τε γὰρ ἀνθρώπων ἄδι-
 15 κων φόνον καὶ χρημάτων ἀρπαγὴν ἀλλοτρῶν ῥᾶστα ἐχώρει, καὶ
 οὐδὲν ἦν αὐτῷ μυριάδας πολλὰς ἀνθρώπων ἀφανισθῆναι, καί-
 περ αὐτῷ αἰτίων οὐδεμίαν παρασχομένων. καὶ φυλάσσειν μὲν
 τῶν καθεσταμένων οὐδὲν ἤξιλον, ἅπαντα δὲ νεοχμοῦν ἐς αἰὶ ἤθε-
 λε, καὶ τὸ ζύμπαν εἰπεῖν, μέγιστος δὴ οὗτος διαφθορεὶς τῶν εὖ
 20 καθεσταμένων. τὸν μὲν οὖν λοιμὸν, ὅσπερ μοι ἐν τοῖς ἔμπροσθεν D
 λόγοις ἐρρήθη, καίπερ ἐπισκῆψαντα εἰς τὴν γῆν ζύμπωσαν, διέ-
 φυγον ἄνθρωποι οὐχ ἡσσοὺς ἢ ὄσοις διαφθαρεῖναι τετύχηκεν, ἢ

1. ἐνθήμενοι] ἐπιθήμενοι Reiskius. 2. τῶν τεττάρων] τὸν
 τεττάρων AP. 14. ἀνθρώπων Alem. P. ἐξ ἀνθρώπων A.
 18. καθεσταμένων] καθεσταμένων Suidas s. v. νεοχμοῦν. ibid.
 νεοχμοῦν Alem. P. νεοχμοῦν A. 22. ἢ ὄσοις P cum Suida
 s. v. ἐπισκῆψα. ἢ om. A.

butas, quo scribere mos est Imperatoribus, huic Principi tradebatur in
 manum, quam alii prehensantes ducebant, circumagebantque calamum
 per quatuor illas litterarum formas, nempe singulas tabellae incisuras,
 atque ita demum iis ab Imperatore litteris reportatis recedebant. Is qui-
 dem Romanus erat Iustinus. Coniux vero, cui nomen Lupicinae fuit,
 serva eaque barbara, sui pellex emptoris Iustini, et ad usque vitae
 exitum Imperii socia. Neque malo subiectis, neque bono esse Iustianus
 quidem potuit, insignis homo stoliditatis, summa cum infantia summa-
 que cum rusticitate coniunctae. At eius sororis filius Iustinianus aetate
 adhuc iunior, et qui summam moderabatur Imperii, is demum fuit Ro-
 manis tot tantorumque malorum auctor, quot et quanta audita non sunt
 ex omni superiorum aetatum memoria. Facile prorumpibat in opum alio-
 quarum rapinas, in caedes, sic ut pro nihilo duceret innumeram perdere
 omnem criminis insontem multitudinem. Statuta servare nequaquam illi
 animus; contra semper rebus studere novis, et, uno verbo, bene con-
 stititatis pestem importare funestissimam. Luem illam, quam superioribus

- A 30 οὐδαμῇ τῇ νόσῳ ἀλόντες ἢ ὑγιαζόμενοι, ἐπειδὴ σφίσιν ἀλῶναι
 ξυνέβη. ἄνδρα δὲ τοῦτον διαφυγεῖν ἀνθρώπῳ γε ὄντι τῶν πάν-
 των Ῥωμαίων οὐδενὶ ξυνηέχθη, ἀλλ' ὥσπερ τι ἄλλο ἐξ οὐρα-
 νοῦ πάθος ὄλω τῷ γένει ἐπεισπεσὸν ἀνέπαφον οὐδένα παντελῶς
 εἶασε. τοὺς μὲν γὰρ ἔκτεινεν οὐδενὶ λόγῳ, τοὺς δὲ πενία μαχο- 5
 μένους ἀφείδ' ἀθλιωτέρους τῶν τετελευτηκότων εἰργάζετο, εὐχομέ-
 νους τὰ παρόντα σφίσι διαλῦσαι θανάτῳ οἰκτίστῳ. τινῶν μὲν-
 τοι ξὺν τοῖς χρήμασι καὶ τὰς ψυχὰς εἶλεν. ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἦν αἰ-
 τῷ μόνῃ καταλῦσαι τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν, Λιβύης τε καὶ Ἰτα-
 V. 298 λίας οὐκ ἄλλον του ἕκκα πεποιῆσθαι τὴν ἐπικράτησιν ἴσχυσεν 10
 P 21 ἢ ὥστε ξὺν τοῖς πρότερον ὑφ' αὐτῷ οὔσι διολλέσαι τοὺς ταύτη ἀν-
 θρώπους. οὐπω γοῦν δεκαταῖος εἰς τὴν δύναμιν γεγονὼς Ἀμάν-
 τιον τῶν ἐν παλατιῷ εὐνούχων ἄρχοντα ξὺν ἑτέροις τισὶν ἐξ αἰ-
 τίας οὐδεμιᾶς ἔκτεινεν, ἄλλο οὐδὲν τῷ ἀνθρώπῳ ἐπενεγκῶν, πλήν
 γε δὴ ὅτι ἐς Ἰωάννην τὸν τῆς πόλεως ἀρχιερέα λόγον τινα προ- 15
 πατῆ εἶποι. καὶ ἀπ' αὐτοῦ φοβερώτατος γέγονεν ἀνθρώπων
 ἀπάντων. αὐτίκα δὲ καὶ Βιταλιανὸν τὸν τύραννον μετεπέμψατο,
 ᾧ δὴ τὰ πιστὰ πρότερον ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας παρέσχετο, διαλα-
 χὼν αὐτῷ καὶ τῶν ἐν Χριστιανοῖς μυστηρίων. ὀλίγῳ τε ὕστερον
 ἐξ ὑποψίας αὐτῷ προσκεκροκότα ξὺν τοῖς ἐπιτηδεύεις ἐν παλα- 20
 τιῳ λόγῳ οὐδενὶ διεχρήσατο, πλίστεις οὕτω δεινοτάτας ἐμπειδῶσαι
 οὐδαμῇ ἀξιώσας.

1. ἢ ὑγιαζόμενοι ex MS. Med. Alem. et P. ἢ * γενόμενοι A: unde
 Tourpius ἢ περιγενόμενοι. *ibid.* σφίσι] σφίσι AP. 10. ἴσχυ-
 σεν] ἔσπευσεν Keisk. 16. φοβερώτατος P. φοβερώτερος A.

libris in totum fere terrarum orbem pervasisse narravimus, non pauciores homines vel non conceptam effugere contigit, vel conceptam depellere, quam ea perire. At Iustinianum evitavit nemo Romanorum omnium, qui velut e caelo immissa pernicies ac labes nullum non infecit, alios nefarie de medio sustulit; aliis vitam dira afflictandam egestate condonans, perditis miseriores effecit, qui vel crudelissimo supplicio tantis malis solvi cuperent; aliorum demum nec fortunis parcere, nec vitae libuit. Non illi satis Romanum Imperium evertisse; ad subiugandam Africam et Italiam vires convertit, ut cum subiectis sibi Provinciis illas etiam gentes unum in exitium deturbaret. Vix decimus dies abierat ex quo cum potestate fuit, et Amantium eunuchorum aulae principem nonnullis cum aliis interfecit, in crimen illum ea tantum re ducens, quod nescio quam vocem petulantius in Ioannem iactavit urbis antistitem; ex quo omnium hominum evasit formidolosissimus. Illico vocatum mittit Vitalianum Tyrannum fide publica, impunitate promissa, et una susceptis Christianorum mysteriis. Paulo deinde post dato suspicioni, atque offensionis loco, eum ac necessarios in Aula impie contrucidavit, nihil veritus fidem fallere tam formidandam.

ζ'. Τοῦ δὲ δήμου ἐκ παλαιοῦ ἐς μόρας δύο διεστηκότος, B
ὥσπερ μοι ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λόγοις ἐρρήθη, μίαν αὐτὸς τὴν
Βενέτων ἑταιρισάμενος, ἢ οἱ καὶ τὸ πρότερον κατεσπουδασμένη
ἐτύχανε, ξυγχῆν τε καὶ συνταράξαι ἅπαντα ἴσχυσε. καὶ ἀπ' A 31
5 αὐτοῦ ἐς γόνυ ἰλθεῖν Ῥωμαίοις τὴν πολιτείαν πεποίηκεν. οὐχ
ἅπαντες δὲ οἱ Βένετοι ἐπισπείσθαι τῇ τοῦδε ἀνδρὸς γνώμῃ ἔγνω- A 31
σαν, ἀλλ' ὅσοι στασιῶται ὄντες ἐτύχانون. καὶ αὐτοὶ μέντοι
προϊόντος ἤδη τοῦ δεινοῦ σωφρονέστατοι ἔδοξαν εἶναι ἀνθρώπων
ἀπάντων. ἐνδειστέρως γὰρ ἢ κατὰ τὴν ἔξουσίαν ἡμάρτανον. οὐ C
10 μὴν οὐδὲ τῶν πρασίνων οἱ στασιῶται ἤσυχῃ ἔμενον, ἀλλὰ καὶ
αὐτοὶ ἔπρασσον αἰετὰ ἐγκλήματα ἐς ὅσον σφίσι δυνατὰ ἐγεγόνει,
καίπερ κατὰ μόνας διηκεῖς κολαζόμενοι. ὅπερ αὐτοὺς ἐς τὸ
θρασύνεσθαι πολλῶ ἔτι μᾶλλον ἐς αἰετὴν ἤγεν. ἀδικούμενοι γὰρ
εὐώσασιν ἐς ἀπόνοιαν τρέπεσθαι ἀνθρωποὶ. τότε οὖν τοὺς Βε-
15 νέτους αὐτοῦ ῥηπίζοντός τε καὶ διαφανῶς ἐρεθίζοντος ἅπασα κατ'
ἄκρας ἢ Ῥωμαίων ἀρχὴ ἐκινήθη ὥσπερ σεισμοῦ ἢ κατακλυσμοῦ
ἐπιπεσόντος ἢ πόλεως ἐκείστης πρὸς τῶν πολεμίων ἀλοῦσης. πάν- D
τα γὰρ ἐν ἅπασι ξυνεταράχθη καὶ οὐδὲν ὑφ' ἑαυτοῦ τὸ λοιπὸν
ἔμεινε, ἀλλ' οἱ τε νόμοι καὶ ὁ τῆς πολιτείας κόσμος ξυγγύσεως
20 ἐκινενομένης ἐς πᾶν τοῦναντίον ἐχώρησαν. καὶ πρῶτα μὲν τοῖς
στασιώταις τὰ ἐς τὴν κόμην ἐς νεώτερόν τινα μετεβέβλητο τρό-

3. Βενέτων] βένετον A. 6. τοῦδε ἀνδρὸς] τοῦδε τάνδρὸς αὐτ
τοῦ ἀνδρὸς Reisk. 8. τοῦ δεινοῦ Alem. δεινοῦ P. νοῦ A.
13. ἐς αἰετὴν ἤγεν] ἐσηγεν Reisk. ibid. ἀδικούμενοι — ἀνθρω-
ποι.] Suidas s. v. ἀπόνοια. 15. αὐτοῦ Alem. P. αὐτῶν A.
18. ὑφ'] ἐφ' Reisk. 21. ἐς τὴν] ἀμφὶ τὴν Suidas s. v. εὐ-
κάρωσα. ibid. μετεβέβλητο] παραβέβληται Suidas.

7. Cum pridem duae populi, ut diximus, factiones essent, conciliata sibi altera Venetorum, cuius iam antea studia acquisierat, ita miscere omnia potuit ac perturbare, ut exinde rem Romanorum publicam inclinam labefactarit, licet Venetorum seditiosi quique duntaxat illius libidini obtemperarent, qui tamen gliscente calamitate, omnium mortalium moderatissimi habitus sunt, quod data peccandi potestate parcius abuterentur. Ex prasinis vicissim, qui seditiones agitent, haud sese continerunt; sed ut sibi facultas fuit, ita facinora perpetrarunt, quamquam identidem occultis affecti suppliciis; ex quibus quotidie nihilominus sumerent maiores spiritus. Nam usu venit, ut iniuriis lacessiti ad maiora flagitia traducant animum. Ergo proritatis tum ab eo concitatusque palam Venetis, universum convulsam suis sedibus est Romanum Imperium, quasi ab hostibus vastatae urbes, vel terrae quodam motu prostratae, vel clavione oppressae; nam omnia passim concussa, locoque dimota, iura, leges, ac totus Reipub. status susque deque tracta sunt. Factionis

πον. ἀπεκείροντο γὰρ αὐτὴν οὐδὲν ὁμοίως τοῖς ἄλλοις Ῥωμαίοις. τοῦ μὲν γὰρ μύστακος καὶ τοῦ γενείου οὐδαμῆ ἤπτοντο, ἀλλ' αὐτοῖς κατακομῶν ἐπὶ πλείστον ὥσπερ οἱ Πέρσαι ἐς αἰετὴν ἤθελον. τῶν δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ τριχῶν τὰ ἔμπροσθεν ἄχρι ἐς τοὺς κροτάφους ἀποτεμόμενοι τὰ ὀπισθεν ἀποκρέμασθαι σφίσι ἐπὶ μικρότατον λόγῳ 5
P 22 οὐδενὶ εἶων, ὥσπερ οἱ Μασσαγέται. διὸ δὴ καὶ Οὐννικὸν τὸ τοιοῦτον εἶδος ἐκάλουν. ἔπειτα δὲ τὰ ἐς τὰ ἱμάτια εὐπάρουφοι ἤξιον εἶναι ἅπαντες, κομπωδεστέραν ἢ κατὰ τὴν ἐκάστου ἀξίαν ἐνδιδυσκό-
A 32 κόντων παρῆν. τοῦ δὲ χιτῶνος τὸ ἀμφὶ τῷ χεῖρι μέρος ἐς τὸν 10 καρπὸν ξυνήει σφίσι ἐν στενῷ μάλιστα. τὰ δὲ ἐνθῆνδε ἄχρι ἐς ὤμιον ἐκάτερον ἐς ἄφατόν τι εὗρος διεκέχυτο χρῆμα. ὁσάκις τε ἡ χεὶρ αὐτοῖς σείοιτο ἀναβοῶσιν ἐν τοῖς θεάτροις τε καὶ ἵπποδρομίοις, ἢ ἐγκελευόμενοις, ἥπερ εἰώθει, ἐς ὕψος αὐτοῖς τοῦτο τὸ μέρος ἀτεχνῶς ἤρητο, αἰσθησιν παρεχόμενον τοῖς ἀνοήτοις, ὅτι 15
B δὴ αὐτοῖς οὕτω καλὸν τε τὸ σῶμα καὶ ἀδρὸν εἶη ἄν, ὥστε δεῖν γε αὐτοῖς πρὸς τῶν τοιούτων ἱματίων καλύπτεσθαι, οὐκ ἐννοοῦσιν ὅτι δὴ αὐτοῖς τῷ τῆς ἐσθῆτος ἡραιωμένῳ τε καὶ κενῷ πολλῷ ἔτι μᾶλλον τὸ τοῦ σώματος ἐξίτηλον διελεγχθεῖη. αἱ ἐπωμίδες δὲ

1. αὐτὴν P cum Suida. αὐτοὶ A. 2. αὐτοῖς] αὐτὸν Suidas. 5. ἀποτεμόμενοι] ἀποτεμνόμενοι Suidas. *ibid.* σφίσι Suidas. σφίσι AP. *ibid.* ἐπὶ μικρότατον ex Suida addidi. 6. Οὐννικὸν P. οὐννικὸν A. Οὔνιον Suidas. *ibid.* τοιοῦτον] αὐτὸ Suidas. 7. τὰ ἱμάτια P cum Suida. ταρμάτια A. 9. ἐξ οὗ Suidas. ἐξ οὗ AP. 10. τὸ ἀμφὶ Alem. ex MS. Med. τοῦ ἀμφὶ AP et Suidas. *ibid.* μέρος Alem. P. μέρος αὐτοῖς A et Suidas. 11. μάλιστα P cum Suida. μάλιστα δὲ A. μάλιστα δὴ Reisk. 12. εὗρος] εὗρος Suidas, omisso quod sequitur χρῆμα. 14. τοῦτο τὸ — παρεχόμενον τοῖς ex Suida add. Alem. P. 18. ἡραιωμένῳ Suidas. ἡρηωμένῳ AP. ἡνωμένῳ aut ἡσηρημένῳ Reisk. *ibid.* κενῷ] κενῷ Suidas. 19. διελεγχθεῖη AP. Correxī ex Suida.

statim comere caesariem, ac novo quodam, et Romanis alieno cultu recidere; nam mento et alis intonsis, quae Persarum more prolixè lubebat promittere, sinciput capillitio ad tempora usque nudarunt, coma ad occipitium permissa, ut Massagetae solent, nulla lege diffuere; quare et hunc habitum Hunnicum appellavere. Omnes sibi curarunt vestes arte laboratas, iisque quam pro dignitate splendidioribus amiciebantur, quas iniquis sibi praedis poterant comparare. Vestis manicae ad volam strictissime colbant; inde vero ad humeros in miram amplitudinem diffundebantur. Cum autem in Theatro vel Circo intenta manu vociferarentur, vel alios, ut fit, incitarent; ea potissimum vestimenti pars exerebatur, ut Bardis opinionem afferrent, tam plena fortique esse se corporis habitudine, ut illo egeret vestium amictu; neque viderunt tumida et inanī veste tanto magis sui corporis prodendam tenuitatem. Humera-

καὶ ἀναξυρίδες καὶ τῶν ὑποδημάτων τὰ πλεῖστα ἐς τῶν Οὐννων
 τό τε ὄνομα καὶ τὸν τρόπον ἀπεκέκρητο σφίσι. ζειδηροφόρον
 δὲ νύκτωρ μὲν τὰ πρῶτα ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς ἅπαντες σχεδὸν, ἐν
 δὲ γε ἡμέρα ξιφίδια περὶ τὸν μηρὸν δίστομα ὑπὸ τῷ ἱματίῳ ἀπο- V 294
 5 κρυψάμενοι, ξυνιστάμενοι τε κατὰ συμμορίας, ἐπειδὴν συσκο-
 τάζοι, ἐλωποδύτουν τοὺς ἐπιεικεστέρους ἐν τε ὄλη ἀγορᾷ καὶ τοῖς C
 στενωποῖς, ἀφαιρούμενοι τοὺς παραπεπτωκότας τὰ τε ἱμάτια
 ζῶνας τε καὶ περόνας χρυσοῦς καὶ εἴ τι ἄλλο ἐν χερσὶν ἔχοιεν. τι-
 νὰς δὲ πρὸς τῇ ἀρπαγῇ καὶ κτείνειν ἤξιλον, ὅπως μηδενὶ τὰ ξυμ-
 10 πτόντα σφίσι ἀναγγελλοῦσιν. οἷς δὲ ἅπαντες καὶ τῶν Βενέτων
 οἱ μὴ στασιῶται μάλιστα ἤχθοντο. ἐπεὶ δὲ οὐδὲ αὐτοὶ ἀπαθείς
 ἔμενον, καὶ ἀπ' αὐτοῦ χαλκαῖς τὸ λοιπὸν ζῶνας τε καὶ περόνας
 καὶ ἱματίοις πολλῶν ἐλασσόνως ἢ κατὰ τὴν ἀξίαν ὡς πλεῖστοι
 ἐχρῶντο, ὅπως δὲ μὴ τῷ φιλοκάλῳ ἀπόλωνται, καὶ οὐπω δεδν-
 15 κότος ἡλίου εἰς τὰς οἰκίας ἀναχωροῦντες ἐκρύπτοντο. μηχανο-
 μένον δὲ τοῦ κακοῦ καὶ οὐδεμιᾶς ἐπιστροφῆς ἐς τοὺς ἡμαρτηκό-
 τας πρὸς τῆς τῷ δῆμῳ ἐφροσύνης ἀρχῆς γινομένης ἐπὶ μέγα τὸ D
 τῶν ἀνδρῶν θράσος ἐς αἰὶ ἤρετο. ἀμαρτία γὰρ παρρησίας ἀξίω- A 33
 θεῖσα ἐπ' ἄπειρον φύρεσθαι πέρυκεν, ἐπεὶ καὶ κολαζόμενα τὰ
 20 ἐγκλήματα φιλεῖ οὐκ ἐς τὸ παντελὲς ἀποκόπτεσθαι. φύσει γὰρ
 οἱ πλεῖστοι ἐς τὸ ἀμαρτάνειν εὐπετῶς τρέπονται. τὰ μὲν οὖν
 τῶν Βενέτων ἐφέρετο τῆδε. τῶν δὲ ἀντιστασιωτῶν οἱ μὲν εἰς
 τὴν ἐκείνων ἀπέκλιον μοῖραν, ἐπιθυμίᾳ τοῦ ξυναμαρτάνοντος

1. Οὐννων Suidas s. v. ἐκωμῖς. Οὐννων P. οὐνων A. 6. ὄλη] τῇ Reisk. 7. ἀφαιρούμενοι Alem. P. ἀφανιούμενοι A. 19. φύρεσθαι] φέρεσθαι Reisk.

lia, tibialia, et pleraque calceamentorum genera, Hunnorum ad ritus, nomenque usurparunt. Antehac armati fere omnes noctu palam incedebant; interdū ancipitibus ad femur ficis sub veste occultis. Prima nocte in tarmas coacti, vel aperto foro, vel angiportis obseassis, obvios quosque innoxios viros depraedabantur, palliis, balteis, aureisque detractis fibulis, et quidquid esset prae manibus; suppilatos iam alios caedebant, ne cui referrent quae sibi accidissent. Passim haec omnes graviter tulerunt; et Venetorum quisquis seditionibus abstineret. Ut vero nec ipsi abibant impune, exinde plerique aereis fibulis, balteisque uti coeperunt, necnon vestibus longe quam pro dignitate villioribus, ne vitae insidiaretur ornatus; et ante solis occasum domum se recipiebant et contabantur. Hoc malo latius serpente, neque sontibus ab urbis praefecto coercitis, magis ac magis illis in dies animus addebatur. Nam facta peccandi licentia latius scelera propagantur, quod et funditus recidi supplicii non possint, et in ea naturae quaedam impetu plerique rapiantur. Venetorum ita se res habuere; contrariae vero factionis popularium alii discesserunt in illorum partes libidine vindicandarum in plebe offen-

δήμου δοῦναι τὴν δίκην, οἱ δὲ φυγῆ ἐχόμενοι ἐς ἑτέρας τινὰς ἐλάσσαντο χώρας· πολλοὶ δὲ καὶ αὐτοῦ καταλαμβανόμενοι διεφθίοντο πρὸς τῶν ἐναντίων ἢ πρὸς τῆς ἀρχῆς κολαζόμενοι. καὶ ἄλλοι δὲ νεανίαι πολλοὶ ἐς ταύτην δὴ τὴν ἑταιρειαν ζυνέριον οὐδὲ πώποτε πρότερον περὶ ταῦτα ἐσπουδακότες, ἀλλὰ δυνάμειός τε καὶ ὕβρεως ἐξουσία ἐνταῦθα ἡγμένοι. οὐ γὰρ ἔστιν οὐδὲν μίσμα ὑπὸ ἀνθρώπων ὠνομασμένον, ὅπερ οὐχ ἡμαρτήθη τε ἐν

P 23 τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ τιμωρίας ἐκτὸς ἔμεινε. πρῶτον μὲν οὖν σφῶν τοὺς ἀντιστασιώτας διέφθειρον, προϊόντες δὲ καὶ τοὺς οὐδὲν προσκεκρουκότες αὐτοῖς διέφθειρον. πολλοὶ δὲ καὶ χρήμα- 10 σιν αὐτοὺς ἀναπεύσαντες ἀπειδείκνυον τοὺς σφετέρους ἐχθρούς, οὓσπερ ἐκείνοι διεχρῶντο εὐθὺς ὄνομα μὲν πρασίνων αὐτοῖς ἐπενεγκόντες, ἀγνώτας δὲ σφίσι παντάπασιν ὄντας. καὶ ταῦτα οὐκ ἐν σκοτίῳ ἤδη ἢ ἐν παρυβίστῳ ἐγένετο, ἀλλ' ἐν ἅπασιν μὲν τῆς ἡμέρας καιροῖς, ἐν ἐκάστῳ δὲ τῆς πόλεως χώρῳ, ἀνδράσι τοῖς 15 λογιμωτάτοις τῶν πραιοσομένων, ἃν οὕτω τίχοι, ἐν ὀφθαλμοῖς ὄντων. οὐδὲν γὰρ ἐπικαλύπτειν ἐδέοντο τὰ ἐγκλήματα, ἐπεὶ τοὶ αὐτοῖς οὐκ ἐπέκειτο κολάσιος δόλος, ἀλλὰ τις προσῆν καὶ φιλοτι-

B μίας ἀξίωσις, ἰσχύος τε καὶ ἀνδρείας ἐμποιοιμένοις ἐπίδειξιν, ὅτι δὴ πληγῆ μιῇ τῶν τινα παραπεπτωκῶτων γυμνὸν ἔκτεινον, 20

A 34 ἑλίπς τε οὐδενὶ τοῦ ἔτι βιώσεσθαι ἐν τῷ τῆς διαίτης σφαλερῷ ἔμεινε. πάντες γὰρ ἐγκέισθαι σφίσι τὸν θάνατον τῷ περιδεεῖς εἰ-

1. δήμον προφάσει μηδεμίαν δοῦναι δίκην vel ἐπὶ μηδεὶν δοῦναι τὴν δίκην Reisk. *ibid.* ἐχόμενοι] οἰχόμενοι Reisk. 6. οὐδὲν Alem. P. οὐδὲ A.

sionum; pars fuga lapsi alicubi delituerunt; complures comprehensi, vel ab adversariis, vel a magistratu suppliciis adigebantur ad necem. Demum frequens civitatis pubes in eandem confluit societatem, non quidem illis pridem addicta studiis, sed ad ea sequenda vel viribus inflammata, vel flagitiosa licentia allecta. Nam nullum est hominibus notum placulum, quod non hoc tempore patratum, et insultum relictum sit. Principio quidem in adversae factionis homines desaevierunt; deinde in eos etiam qui se nunquam offendissent. A multis pecunia corrupti, eorum inimicos, accepto indicio, morte mactarunt, Prasinorum causam iis affingentes, quos omnino ignorarent. Neque haec amplius in obscuro, vel clam patrata sunt, sed horis diei singulis, et quolibet urbis loco, et virorum etiam primatum, si quando id accidisset, in oculis. Neque enim occultato erat opus, quidquid perpetrassent, ubi nulla esset poenae formido. Quin et occasio parandae gloriae, et ostentandae fortitudinis esse videbatur, obvium quemque inermem uno ictu conficere. In quo sane rerum discrimine nemo sibi spem vitae fecit; sed mors imminere ex ipso terrore credebatur, praesertim cum nullus videretur ad salutem vel tutus locus, vel tempus opportunum; sed in augustioribus quibusque tem-

ναι ὑπόπτεον, καὶ οὐδὲ τόπος τις δχυρὸς οὐδὲ καιρὸς ἐχέγγυός
 τινι ἐς τὴν σωτηρίαν ἔδοξεν εἶναι, ἐπεὶ κὰν τοῖς τῶν ἱερῶν τιμω-
 τάτοις κὰν ταῖς πανηγύρεσι λόγῳ οὐδενὶ διεφθείροντο, πίστις τε
 οὐδεμία πρὸς τε τῶν φίλων καὶ τῶν ξυγγενῶν ἔτι ἐλλείπτο.
 5 πολλοὶ γὰρ καὶ τῇ τῶν οἰκειοτάτων ἐπιβουλῇ ἔθνησκον. ζήτησις
 μέντοι οὐδεμία τῶν πεπραγμένων ἐγένετο, ἀλλὰ τὰ πάθη ἀπρο-
 δόκητα πᾶσιν ἐπιπτε καὶ τοῖς πεπτωκόσιν οὐδεὶς ἤμυνε. νόμον
 δὲ τινος ἢ συμβολαίου δύναμις τις ἐν τῷ βεβαίῳ τῆς τάξεως
 οὐκέτι ἐλλείπτο, ἀλλ' ἐπὶ τὸ βιαιότερον ἅπαντα τετραμμένα C.
 10 ξυνεταράχθη, τυραννίδι τε ἦν πολιτεία ἐμφορῆς μάλιστα, οὐ
 καθεστῶση μέντοι γε, ἀλλὰ καθ' ἐκάστην τε ἀμειβομένη καὶ ἀεὶ
 ἀρχομένη. τῶν τε ἀρχόντων αἱ γνώμαι ὡσπερ ἐκπεληγμέναις
 ἐώκισαν, ἐνδὸς ἀνδρὸς φόβῳ δεδουλωμένοι τὸ φρόνημα, οἳ τε
 δικάζοντες τὰς ὑπὲρ τῶν ἀντιλεγομένων ποιούμενοι γνώμας τὰς
 15 ψήφους ἐδίδοσαν, οὐχ ἥπερ αὐτοῖς ἐδόκει δίκαιά τε καὶ νόμιμα
 εἶναι, ἀλλ' ὡσπερ τῶν διαφερομένων ἐκάστῳ τὰ ἐκ τῶν στασιω-
 τῶν δυσμενῆ τε καὶ φίλα ἐτύχχανεν ὄντα. δικαστῆ γὰρ ὠλιγωρη-
 κότι τῆς ἐκείνων προρρησέως θάνατος ἢ ζήμια ἐκέκριτο. καὶ πολλοὶ
 μὲν δανειστοὶ τὰ γραμματεῖα τοῖς ὠφληκόσι ξὺν βίᾳ πολλῇ οὐδὲν
 20 τοῦ ὀφλήματος κεκομισμένοι ἀπέδοντο, πολλοὶ δὲ οὔτι ἐκούσιοι D
 ἔλεσθέρους τοὺς οἰκέτας ἀφῆκαν. φασὶ δὲ καὶ γυναῖκάς τινας
 πολλὰ ὧν οὐκ βρούλοντο τοῖς αὐτῶν δούλοις ἀναγκασθῆναι. ἥδη

4. ξυγγενῶν A. συγγενῶν P. 7. ἐπιπτε] ἐπέπιπτεν Reisk.
 8. τις delet Reisk. 13. ἐώκισαν] ἐώκισαν Alem. ibid. δε-
 δουλωμένοι] δεδουλωμένοι A. 16. στασιωτῶν MS. Med. P.
 στρατιωτῶν A. 17. γὰρ addidit Reisk. 21. τινας πρὸς
 πολλὰ Reisk. τινας πολλὰ AP.

plis, interque celebritates, ac religionis nulla lege ingularentur. Nulla
 vel apud amicos, vel propinquos iam reliqua fides, cum et maxime ne-
 cessariorum insidiis plerique interirent. Nulla maleficiorum fuit inquisi-
 tio, sed inopinatis quique calamitatibus oppressi sunt, et oppressis nemo
 esse auxilio potuit. Nullus legum et conventionum vigor, certusve locus
 superfuit, sed perturbate, perque vim omnia decernebantur. Respublica
 degeneraverat in quoddam genus tyrannidis inconstantis quidem ac ver-
 satilis, sed novo semper principio erumpentis. Principes perculti ani-
 mis, et unius hominis terrore visi sunt in servitutem adacti. Iudices in
 sententiis de rebus controversis pronuntiandis non ad legum praescriptas;
 sed ut factiosi erga litigatorum quemque vel bono essent animo, vel
 malo, ferebant calculum. Nam iussa Venetorum spernere erat iudici
 capitale. Ita plerique creditores compulsi sunt syngrapham debitoribus
 reddere, fraudati pecunia. Libertate alii donare servos, mancipiorum
 cupiditatibus parere mulieres, vel repugnantes coactae sunt. Iam vero

δὲ καὶ παῖδες οὐκ ἀφανῶν ἀνδρῶν τούτοις δὴ τοῖς νεανίαις ἀνα-
 V 295 μιχθέντες τοὺς πατέρας ἠνάγκαζον ἄλλα τε πολλὰ οὔτι ἐθειλου-
 A 85 σίους ποιεῖν καὶ τὰ χρήματα σφίσι προΐσθαι. πολλοὶ δὲ καὶ
 ἀκούσιοι παῖδες τοῖς στασιωταῖς ἐς κοίτην ἀνοσίαν οὐκ ἀγνοούν-
 των ἠναγκάσθησαν τῶν πατέρων ἐλθεῖν. καὶ γυναιξὶ μέντοι ἀν- 5
 δράσι ξυνοικούσαις ταῦτὸν τοῦτο ξυνέβη παθεῖν. καὶ λέγεται
 γυνὴ μὴ κόσμον περιβεβλημένη πολὺν πλεῖν μὲν σὺν τῷ ἀνδρὶ ἐπὶ
 P 24 τὸ προύστιον τὸ ἐν τῇ ἀντιπέρας ἠπειρώ, ἐντυχόντων δὲ σφίσι
 ἐν τῷ διάπλω τούτῳ τῶν στασιωτῶν, καὶ τοῦ μὲν ἀνδρὸς αὐτὴν
 ξὺν ἀπειλῇ ἀφαιρουμένων, ἐς δὲ ἄκατον τὴν οἰκίαν ἐμβιβασάν- 10
 των, ἐσελθεῖν μὲν ἐς τὴν ἄκατον ξὺν τοῖς νεανίαις, ἐγκελυσα-
 μένην τῷ ἀνδρὶ λάθρα θαρσεῖν τε καὶ μηδὲν ἐπ' αὐτῇ δεδιέναι
 φραῦλον· οὐ γάρ τοι ξυμβήσεσθαι ἐς τὸ σῶμα αὐτῇ ὑβρισθῆναι·
 ἔτι δὲ τοῦ ἀνδρὸς ξὺν πένθει μεγάλῳ ἐς αὐτὴν βλέποντος ἐς τε
 τὴν θύλασσαν καθεῖναι τὸ σῶμα καὶ αὐτίκα μάλα ἐξ ἀνθρώπων 15
 B ἀφανισθῆναι. τοιαῦτα μὲν ἦν τὰ τούτοις δὴ τότε τοῖς στασιω-
 ταῖς ἐν Βυζαντίῳ τετολημένα. ἤσσαν δὲ ταῦτα τοὺς παραπε-
 πτωκότας ἡνία ἢ τὰ πρὸς Ἰουστινιανοῦ ἐς τὴν πολιτείαν ἀμαρ-
 τηθέντα, ἐπεὶ τοῖς παρὰ τῶν κακουργούντων πεπονθόσι τὰ χυ-
 λεπώτατα μέρος ἀφαιρεῖται τὸ πλεῖστον τῆς διὰ τῶν ἔξω ἐμβύ- 20
 σης ἀνίης τὸ προσδοκᾶν αἰεὶ τὴν πρὸς τῶν νόμων τε καὶ τῆς ἀρ-
 χῆς τίσιν. ἐν γὰρ τῷ πρὸς τὰ μέλλοντα εὐέλπιδες εἶναι ῥῆθόν τε
 καὶ ἀπονώτερον τὰ παρόντα σφίσι φέρουσιν ἄνθρωποι, βιαζό-

6. τοῦτο] τούτῳ AP. 18. πολιτείαν] πόλιν Suidas s. v. ἤσσαν.
 20. διὰ τῶν ἔξω Alem. P. διατάξεως A. δι' ἀταξίας Reisk.

et civium liberi non obscuro loco nati, huius iuventutis studia sectantes, cum pleraque alia, tum pecunias extorserunt ab invitis parentibus. Im-
 puberes filii vel reluctantes pati coacti sunt sceleratos factiosorum con-
 cubitus, non insciis parentibus; neque immunes hac violentia nuptae fem-
 inae. Mulieri haud diviti mundo ornatae, quae cum marito in adver-
 sae orae suburbanum navigio vehebatur, factiosos istos occurrisse fe-
 runt, qui minaciter a viro abstractam in suam cymbam eam induce-
 rent. Conscedentem illam coniugi iussisse tacite bono esse animo, ni-
 hilque indigne de se vereri. Nam in hoc corpus, inquit, nullam scias
 me labem admissuram. Ergo marito graviter indolente, et in coniugem
 etiamnum prospectante, in altum illa sese demisit, moxque interit. Haec
 quae Byzantii turbulenti homines tunc ausi sunt, minus offensorem an-
 xerunt animos quam quae Iustinianus commisit in rempublicam. Nam
 miserum in modum afflictis contracti pars maxima doloris minuitur, cum
 apud magistratum et legum vindices aliqua ultionis spes relinquitur in
 nefarios. Nam spe quamdiu bona sustentatur animus, fit ut praesentia
 mala facilius praefereant homines: contra cum opprimuntur a principe,

μενοι δὲ πρὸς τῆς τῆ πολιτείας ἐφειστώσεως ἀρχῆς τοῖς τε ξυμπα- C
 σοῦσιν ἔτι μᾶλλον, ὡς τὸ εἶδος, περιαλοῦσι καὶ ἐς τὴν ἀπό-
 γνωσιν τῷ ἀπροσοδοκῆτῳ τῆς τιμωρίας ἐς αἰετὸν τρέπονται. ἡμῶρ-
 ταντε δὲ οὐχ ὅτι μόνον προσποιεῖσθαι τοὺς κακουμένους ἤμισα
 5 ἤθελεν, ἀλλ' ὅτι προστάτης τῶν στασιωτῶν ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς
 καθίστασθαι οὐδαμῆ ἀπηξίον, χρήματά τε μεγάλα τοῖς νεα- A 36
 νταῖς τούτοις προίετο, καὶ πολλοὺς μὲν ὅμψ' αὐτὸν εἶχε, τινὰς
 δὲ αὐτῶν ἐς τε τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ ἄλλα ἀξιώματα καλεῖν ἐδίκαιον.

ἦ. Ταῦτα μὲν ὄν ἐν τε Βυζαντίῳ ἐπράττετο καὶ πόλει D
 10 ἐκάσθη. ὡσπερ γὰρ ἄλλο τι νόσημα ἐνθρόνδε ἀρξάμενον τὸ κακὸν
 παταχοῦ ἐπέσκηψε τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς. βασιλεῖ δὲ τῶν πρᾶσ-
 σομένων ἤμισα ἔμελεν, ἐπεὶ οὐδέ τις αἰσθησις τῷ ἀνθρώπῳ
 ἐγένετο, καίπερ αὐτόπτη τῶν δρωμένων ἐν τοῖς ἵπποδρομοῖς αἰε
 15 γινομένη. ἡλίθιος τε γὰρ ὑπερφυῶς ἦν καὶ νοθεῖ ὄνῳ ἐμφε-
 15 ρῆς μάλιστα καὶ οἶος τῷ τὸν χαλινὸν ἔλκοντι ἐπεσθαι, συχνά
 οἱ σειομένων τῶν ὄτων. Ἰουστινιανὸς ταῦτά τε ἔπρασε καὶ
 ξύμπαντα τᾶλλα ἐκύκα. ὅσπερ ἐπειδὴ τάχιστα ἐπελάβετο τῆς
 τοῦ Θεοῦ ἀρχῆς, χρήματα μὲν τὰ δημόσια εὐθὺς καταναλοῦν
 κόσμῳ οὐδενὶ ἐν σπουδῇ εἶχεν, ἅτε αὐτῶν κύριος γεγονώς. Οὐν-
 20 των γὰρ τοῖς αἰε προστιγχνάνουσι πλείστα ἐπὶ τῆ πολιτείας προίετο. P 25

5. ἐμφανὸς Alem. P. ἀφανοῦς A. 13. αὐτόπτη τῶν Alem. P.
 ἀτόν ἢ * τῶν A. 14. γινομένη Alem. P. γινόμενον A.
 ibid. νοθεῖ] νοθεῖς Suidas s. v. ἡλίθιος. 15. ἐπεσθαι] κελ-
 θεσθαι Suidas. 19. Οὐννων P. οὐνων A. 20. πολυτε-
 λεία Alem. πολιτεία AP. „Πολιτεία quid est? Ego sic accipio,
 Iustinianum praeter nimis magnos sumptus multas alias in excipien-
 dis Hunnis profudisse divitias, κλείετα ἐπὶ τῆ πολυτελείᾳ προίετο.
 Librarius iterum infra p. 43. l. 8. πολιτείας scripsit pro πολυτέ-
 λειαν.“ ALEM.

penes quem publica res est, eo sane gravius aerumnas sentiant, et de-
 sperata ultione, sibi tandem ipsi desperant. Peccavit, inquam, Iustinia-
 nus non modo quod afflictorum minime querelasmitteret; sed etiam
 quod in ore atque oculis omnium sua studia factiosae iuventuti, et qui-
 dem volenti animo profiteretur, iisque magnas elargiretur opes, et com-
 plures eorum haberet assectatores, ac nonnullos ad magistratus et digni-
 tates vocaret.

8. Ista quemadmodum Byzantii, sic et in singulis municipiis gesta
 sunt. Siquidem id mali, tanquam ibi concepta pestis, in universum
 deinde Romanum invasit imperium, nihil id Caesare curante, cum neque
 eorum sensum aliquem acciperet, quae se spectante in Circo fierent.
 Nam mire stolidus fuit, et lento quam simillimus asino, capistro facile
 trahendus, cui et aures subinde agitarèntur. Haec dum Iustinianus ne-
 gligeret, reliqua omnia perturbavit. Simulatque capessivit Avunculi prin-
 cipatum, id omni studio, nulla dignitate egit, ut publicum aerarium,
 quo iam potiebatur, exhauriret. Nam Hunnos, qui saepius ad se ad-

ἐξ οὗ δὴ ἐφόδοις ἀποκεῖσθαι συχναῖς ξυνέβαινε Ῥωμαίων τὴν γῆν. ἀπογευσάμενοι γὰρ οἱ βάρβαροι οὗτοι Ῥωμαίου πλοῦτον μεθίεσθαι οὐκέτι ἠνείχοντο τῆς ἐνταῦθα φεροῦσης ὁδοῦ. πολλὰ δὲ ῥίπτειν καὶ ἐς θαλαττοὺς οἰκοδομίας τινὰς ἤξιον, βιαζόμενος τὸ τῶν κυμάτων ἐς αἰὲ ῥόδιον. ἐκ γὰρ τῆς ἡόνος ταῖς τῶν 5 λίθων ἐπιβολαῖς ἐπιπροσθεν ἦει φιλονεικῶν ταῖς ἐκ τοῦ πόντου ἐπιρροαῖς καὶ καθάπερ ἐξουσία πλοῦτου πρὸς τὴν τῆς θαλάττης ἀντιφιλοτιμούμενος δύναμιν. τὰς τε τῶν Ῥωμαίων ἰδίας ἐκάστων οὐσίας ἐκ πάσης γῆς ἐς αὐτὸν ἤγειρε, τοῖς μὲν ὅ τι δὴ ἔγκλημα οὐχ ἁμαρτηθὲν ἐπικαλέσας, τῶν δὲ καὶ τὴν γνώμην ἕτερου 10
 A 37 B αὐτὸν δεδωρημένων τερατευσάμενος. πολλοὶ δὲ φόνων τε καὶ ἄλλων ἐγκλημάτων τοιούτων ἀλόγους, εἶτα ἐξιστάμενοι αὐτῶ τῶν πάντων χρημάτων διέφυγον ὧν ἡμαρτον μὴ δοῦναι τὴν δίκην·
 V 296 ἕτεροι δὲ χωρίων, οὐ δέον, τοῖς πέλας τινῶν, ἃν οὕτω τόχοι, ἀμφισβητοῦντες, ἐπεὶ καταδικαιήσασθαι τῶν ἀντιδίκων οὐδαμῆ 15 εἶχον τοῦ νόμου σφίσι ἀντιστατοῦντος, οἱ δὲ τούτοις δὴ τοῖς ἀντιλεγόμενοις αὐτὸν δωρησάμενοι ἀπηλλάσσοντο, αὐτοὶ μὲν χάριτι ἀζημίω κερδάναντες τὸ γνῶριμοὶ γεγονέναι τῷ ἀνδρὶ τούτῳ, τρόπῳ δὲ παρανομητάῳ καταδικάσασθαι τῶν ἀντιδίκων ἰσχύσαντες. 20

Ὅσα ἀπο δὲ καιροῦ ἡγοῦμαι εἶναι καὶ τὸ εἶδος τούτου δὴ τοῦ ἀνθρώπου σημεῖνα. τὸ μὲν οὖν σῶμα οὔτε μακρὸς οὔτε κο-

5. ἡόνος] ἡόνος AP. 6. ἦει] ἦει A. *ibid.* φιλονεικῶν Reisk. φιλονεικῶς AP. 7. πλοῦτον Alem. πλοῦ AP. 16. ὁδὸς P. οἱ δὲ A. 17. αὐτοὶ μὲν Reisk. αὐτοὶ δὲ AP. 21. ἀπο] ἀπό AP.

ventarent, praeter impensas magnis etiam largitionibus auxit. Unde Romanorum provinciae frequentibus barbarorum expositae sunt incursionibus, qui ad Romanas opes, quas semel delibassent, redibant, ab iisque divelli se non patiebantur. Libuit ei magnum pecuniarum pondus marinis substructionum molibus demergere ad fluctuum amollendam vim, et magnorum lapidum obicibus contra Ponti confluentis impetum ire pertinacius, et quodam divitiarum conatu maris violentiae quaesita gloria obluctari. Privatas Romanorum substantias undecumque sibi contraxit, his quidem vanis oblectis criminibus, ab aliis dono sibi destinatas fortunas, inepte commemorans. Plerique parricidiorum, et eiusmodi scele- rum rei poenas evasuri, omnibus ei bonis cesserunt. Alii cum vicinis nullo iure, ut fit, de praediis iudicio contententes, postquam secundis legibus causam in adversarios obtinere actores iniqui non poterant, in rem Caesaris litem verterunt; id saltem consecuti, quod nullo damno ei fierent noti gratique, deinde iniquissimo iure adversarios oppressissent.

Haud ab re esse puto huius hominis formae ducere lineamenta. Corpore neque procero fuit neque pusillo nimis, sed quo staturam iu-

λυβὸς ἄγαν, ἀλλὰ μέτριος ἦν, οὐ μέντοι ἰσχνός, ἀλλὰ κατὰ C
 βραχὺ εὐσαρκος, τὴν δὲ δὴ ὕψιν στρογγύλος τε καὶ οὐκ ἄμορ-
 φος· ἐπυρρία γὰρ καὶ δυοῖν ἡμέραιν ἀπόσιτος ὤν. ὅπως δὲ
 ἄπιν αὐτοῦ τὸ εἶδος συλλήβδην σημήνω, Δομετιανῷ τῷ Οὐεσπα-
 5 σιανοῦ παιδί ἐκ τοῦ ἐπὶ πλείστον ἐμπεφερότερος ἦν, οὐπερ Ῥω-
 μαῖοι τῆς κακοτροπίας ἐς τοσοῦνδε ἀπώναντο ὥστε οὐδὲ κρευρογῆ-
 σαντες ὄλον ἐκλῦσαι τὴν ἐς αὐτὸν ὄργην ἔγνωσαν, ἀλλὰ δόγμα
 ἐγεγόνει τῆς συγκλήτου βουλῆς μηδὲ ὄνομα τοῦ βασιλέως τούτου
 ἐν γραμμασιν εἶναι μηδ' εἰκόνα ἠντιναοῦν αὐτοῦ διασώζεσθαι.
 10 τό τε γοῦν ὄνομα τοῦτο πανταχόσε ἐπὶ τῶν τῆς Ῥώμης γραμμα-
 τῶν καὶ εἴ που ἄλλη τοῦτο γυγράφθαι ξυνέβη ἐκκεκολαμμένον
 ἰδεῖν μεταξὺ τῶν ἄλλων πάρεστι μόνον, καὶ τις αὐτῷ εἰκὼν οὐ-
 15 δαμῆ φαίνεται οὕσα τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς, ὅτι μὴ χαλκῆ μία ἐξ
 αἰτίας τοιαύδε. ἦν τῷ Δομετιανῷ γυνὴ ἑλευθέριος καὶ ἄλλως
 20 κοσμία, καὶ οὐδὲ αὐτῇ κακὸν τι οὐδένα ἐργάσατο πώποτε τῶν
 πάντων ἀνθρώπων, οὐδέ τις αὐτῇ τῶν τοῦ ἀνδρὸς πράξεων
 ἤρρακε. διόπερ αὐτὴν ἄγαν ἀγαπωμένην ἢ βουλή τότε μεταπεμ-
 ψαμένη αἰτεῖσθαι ὅ τι ἂν αὐτῇ βουλομένη εἴη ἐκέλευεν. ἢ δὲ A 38
 τοῦτο μόνον ἰκέτευε, τό τε Δομετιανοῦ σῶμα λαβοῦσα θάψαι
 30 καὶ μίαν αὐτῷ ἀναθεῖναι εἰκόνα χαλκῆν, ὅποίαν ἐθέλοι. καὶ ἢ
 μὲν βουλή ξυνεχώρει ταῦτα· ἢ δὲ γυνὴ τῆς ἀπανθρωπίας τῶν

3. ἐπυρρία Alem. ἐπυρία AP. ἐσφορία Reisk. 6. κρουρογῆ-
 σαντις A. 11. ἐκκεκολαμμένον Alem. ἐγκεκολασμένον A. ἐγ-
 κεκολαμμένον P. 16. οὐδέ τις] οὐδέ τι Alem. 18. ἢ δὲ]
 ἦδε AP. 20. ὅποι ἂν Alem. ὅποίαν AP. „Ὅποίαν. Non
 ita, sed ubi ei videretur ac placeret, ὅποι ἂν· nam ad Capitolii
 civium locare statuerat.“ ALEM.

stam non excederet; neque omnino gracili, sed succi moderate pleno;
 vultu tereti, nec invenusto, quippe qui post biduum ruberet ieiunus;
 eius species, ut verbo statuam, Domitianum Vespasiani filium plurimum
 referebat; cuius morum improbitatem sic experti sunt Romani, ut neque
 post laniatum odium in eum concoxerint, sed Senatusconsulto cautum sit
 ne Domitiani nomen titulis consignatum vel statua ulla extaret. Certo
 Romae, vel alibi nominis illius inscriptionem videre non est, nisi insculptum
 sicubi fuerit cum principibus aliis; signum vero nusquam gentium
 apparet in orbe Romano, praeter unum aeneum, hac de causa positum.
 Erat Domitiano libera et alioqui honesta coniux, quae nemini aliquando
 hominum molestiae, vel fraudi fuerit, et mariti scelera nunquam probaverit.
 Haec tum, quod plurimum diligeretur, in Senatum accita, petere
 quidquid liberet iubebatur. Illa rogat dumtaxat ut Domitiani corpus
 condere, eidemque vel unam ex aere statuam, ubi sibi videretur, locare
 liceret. Permisit haec Senatus. Femina, ut crudelitatis lanionum mariti

τὸν ἄνδρα κρευοργησάντων ἀπολείψαι βουλομένη μνημεῖα κῶ
 ὄπισθεν χρόνῳ ὑπενόει ταῦδε. τὰ Δομετιανοῦ συλλεξαμένη κρέα,
 P 26 ξυνθεῖσα τε αὐτὰ ἐς τὸ ἀκριβές καὶ ἐναρμοσαμένη ἐς ἄλλα κα-
 τέγραψε μὲν τὸ σῶμα ὅλον, τοῖς δὲ πλύσταις ἐνδειξαμένη ἐν εἰ-
 κόνι χαλκῇ τὸ πάθος ἀπομιμῆσθαι τοῦτο ἐκέλευεν. οἱ μὲν οὖν 5
 τεχνῆται τὴν εἰκόνα εὐθὺς ἐποίουν. λαβοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ἔστησεν
 ἐπὶ τῆς εἰς τὸ καπετώλιον φεροῦσης ἀνόδου ἐν δεξιᾷ ἐκ τῆς ἀγο-
 ρᾶς ἐνταῦθα ἴοντι, εἰδὸς τε τὸ Δομετιανοῦ καὶ τὸ πάθος δη-
 λοῦσαν ἐς τὸδε τοῦ χρόνου. εἰκάσειεν ἂν τις τό τε ἄλλο Ἰουστι-
 νιανοῦ σῶμα καὶ τὴν ὄψιν αὐτὴν καὶ τὰ τοῦ προσώπου ἅπαντα 10
 ἦθθ' ἐν ταύτῃ τῇ εἰκόνι διαφανῶς εἶναι.

B Τὸ μὲν οὖν εἶδος τοιοῦτός τις ἦν· τὸν δὲ τρόπον ἐς μὲν
 τὸ ἀκριβές οὐκ ἂν φράσαμι. ἦν γὰρ οὗτος ἀνὴρ κακοῦργός τε
 καὶ εὐπαράγωγος, ὃν δὴ μωροκακοῆθθ' καλοῦσιν, οὔτε αὐτὸς
 ἀληθιζόμενος τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ἀλλὰ κῶ δολερῶ ἅπαντα ἐς αἰὶ 15
 καὶ λέγων καὶ πράττων, καὶ τοῖς ἑξαπατῶν ἐθέλουσιν ὑποκείμε-
 νος οὐδενὶ πόνῳ. καὶ τις ἀήθης καρᾶσις ἐν αὐτῷ ἐπιφύκει ἐκ τε
 ἀνοίας καὶ κακοτροπίας ξυγκεκραμένη. καὶ τάχα τοῦτο ἦν ὅπερ
 ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις τῶν τις ἐκ τοῦ περιπάτου φιλοσόφων ἀπε-
 φθέγγατο, ὡς καὶ τὰ ἐναντιώτατα ἐν ἀνθρώπου φύσει ξυμβαίνει 20

A 39 εἶναι, ὥσπερ ἐν τῶν χρωμάτων τῇ μίξει. γράφω μέντοι ὧν μοι

1. ἀπολείψαι P. ἀπαλείψαι A, de quo Alem. „Cur in illa statua
 lanionum Domitiani crudelitatem representabat, si eam prorsus ob-
 literare erat animus? Quare legendum censeo ἀκατέγγει, nisi ma-
 lis ἀπολείψαι. Hoc placet.“ 18. ἦν γὰρ — καλοῦσιν] Sui-
 das s. v. μωροκακοῆθθης. 18. ὅπερ Alem. ὅσπερ AP.
 19. περιπάτου] περιπάτους AP.

posteris monumentum relinqueret, hoc excogitavit. Conquisitis Domitiani
 frustis apteque inter se coactis, compactisque, sic illum in unum cada-
 ver coagmentatum statuariis ostentat, utque ex aere ducant id spectacu-
 lum imperat. Statuum illioco fudere artifices; quam illa ad clium sta-
 tuat Capitolinum, dextrorsum ex foro euntibus; ea vero ad hanc aeta-
 tem Domitiani et vultum et fortunam refert. Est in hac imagine per-
 spicue contemplari Iustiniani corporis habitum et oris effigiem ac re-
 liqui vultus simulacra sensusque.

Species quidem haec Iustiniano fuit, qui autem eidem mores, fru-
 stra nitatur, si dicere velim exquisitae. Erat hic homo iuxta malignus et
 deceptu facilis; cuiusmodi ingenium fatuum pravumque appellamus.
 Nam aduentibus omnia mente mala, nihil aut re, aut verbis praeferebat
 veri; ipse nihilominus fraudibus passim omnium expositus. Insolente
 hoc fatuae perditaeque mentis temperamento is sane fuit. Nimirum hoc
 illud est, quod nescio quis Peripateticorum olim affirmavit, sicuti in co-
 lorum temperie, ita et hominum natura comparatum esse, ut in utrisque
 maxime contraria convenient. Ut igitur scribam quae penitus discernere

ἐφικέσθαι δυνατόν γέγονεν. ἦν τοίνυν ὁ βασιλεὺς οὗτος εἴρων, C
 δολερὸς, κατάπλαστος, σκότιος ὀργῆν, διπλοῦς, ἄνθρωπος δει-
 νός, ὑποκρίσασθαι γνώμην τελειώτατος, καὶ δάκρυα οὐκ ὑφ'
 ἡδονῆς τινος ἢ πάθους ἐκφέρων. ἀλλὰ τεχνάζων ἐπὶ καιροῦ κατὰ
 5 τὸ τῆς χρείας παρὸν, ψευδόμενος ἐς αἶν, οὐκ εἰκῆ μέντοι, ἀλλὰ
 καὶ γράμματα καὶ ὄρκους δεινοτάτους ἐπὶ τοῖς ἔυγεκίμενοις πε-
 ποιημένος, καὶ ταῦτα πρὸς τοὺς κατηκόους τοὺς αὐτοῦ. ἀνε-
 χῶρει δὲ τῶν τε ὠμολογημένων καὶ ὁμωμοσμένων εὐθὺς, ὡσπερ
 τῶν ἀνδραπόδων τὰ χεῖριστα, δέει τῶν ἐγχεκίμενων σφίσι βασιά-
 10 νων, διώμοτα εἰς τὴν ὁμολογίαν ἡγμένα. φίλος ἀβέβαιος, ἐχθρὸς
 ἄσπονδος, φόνων τε καὶ χρημάτων διάπυρος ἐραστὴς, δύσερις τε D
 καὶ νεωτεροποιὸς, μάλιστα ἐς μὲν τὰ κακὰ εὐπαράγωγος, ἐς δὲ
 τὰ ἀγαθὰ οὐδεμιᾷ ἔμβουλή ἤκων, ἐπινοῆσαι μὲν τὰ φαῦλα
 καὶ ἐπιτελεῖσαι ὄξυς, τῶν δὲ δὴ ἀγαθῶν καὶ αὐτὴν ποῦ τὴν ἀκοῆν
 15 ἄλμυρὰν εἶναι οἰόμενος. πῶς ἂν τις τῶν Ἰουστινιανοῦ τρόπων V 297
 ἐφικέσθαι τῷ λόγῳ δυνατός εἴη; ταῦτά τε καὶ πολλὰ ἔτι μελιζῶ
 κακὰ οὐ κατὰ ἄνθρωπον ἔχων ἐφαίνεται, ἀλλὰ πῦσαν ἢ φύσις
 ἰδοῦκε τὴν κακοτροπίαν ἀφελομένη τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἐν τῇ
 τοῦδε τοῦ ἀνδρὸς καταθέσθαι ψυχῇ. ἦν δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐς
 20 μὲν τὰς διαβολὰς εὐκόλος ἄγαν, ἐς δὲ τὰς τιμωρίας ὀξύς. οὐ
 γὰρ τι πώποτε διερευνησάμενος ἔκρινεν, ἀλλὰ ἀκούσας τοῦ δια-
 βάλλοντος τὴν γνώσιν εὐθὺς ἐξενεγκεῖν ἔγνω. ἔγραφέ τε γράμ-

2. δολερὸς — ὀργῆν] Suidas s. v. σκότιος. *ibid.* δεινὸς ὑπο-
 κρίσασθαι γνώμην τελειώτατος Reisk. 8. ὁμωμοσμένων] ὁμω-
 μένων AP. 13. ἔμβουλή Alem. ἔμβουλίη AP. ἔμβουλίη
 Reisk. *ibid.* ἤκων] εἰκων Reisk. 20. ἄγαν Alem. P.
 ἄγαν A.

potui; fuit hic princeps usque adeo veri dissimulator, ut fraudum tegan-
 darum et obscure ferendae indignationis versuteque agendi, et occul-
 tandae animi sententiae esset absolutissimus artifex. Non laetitia, vel
 dolore illi opus ad lacrimas, arte iam paratas pro opportunitate, et oc-
 casione rei praesentis. Mendaciis fallebat, etsi semper, non tamen for-
 tuito, sed confectis tabulis, dataque verbis religiosissimis fide, de qui-
 bus esset conventum etiam cum subditis: tum vero a conditionibus, et
 sacramento recedebat, non secus ac villissima mancipia, quae periura,
 tandem ad conventiones adiguntur parati supplicii formidine. Inconstans
 amicis fuit et inimicis inexorabilis. Aurum ardentissime sitiivit et san-
 guinem. Contentionum rerumque novarum studiosissimus. Ad scelera
 perfacile, ad optima suasionibus commoveri poterat. Acer in com-
 miniscendis perpetrandisque facinoribus, honesti vero vel nomen illi in-
 suave. His atque plurimis aliis laboravit vitiis ultra modum humanae
 pravitatis, quam a singulis hominibus elicitam in illius coniecisse ani-
 mum natura visa est. Nam praeterea delationes facillime admisit et
 interrogavit poenas. Nunquam cognita causa iudicavit, sed audito delatore

- P 27 ματα οὐδεμιᾷ δκνήσει, χωρίων τε ἀλώσεις καὶ πόλεων ἐμπρη-
 A 40 σμούς καὶ ἄλλων ἔθνῶν ἀνδραποδισμούς ἐξ αἰτίας οὐδεμιᾶς ἔχον-
 τας. ὥστε εἴ τις ἄνωθεν ἅπαντα τὰ Ῥωμαίοις ξυνεγεχθέντα σταθ-
 μώμενος ἀντισηκοῦν ἀτὰ τούτοις ἐθέλει, δοκεῖ μοι ἂν πλείω
 φόνον εὔρεσθαι ἀνθρώπων πρὸς τοῦ ἀνδρὸς τοῦδε ξυμβάντα ἢ 5
 ἐν τῷ ἄλλῳ παντὶ αἰῶνι γεγενῆσθαι τετύχηκε. τῶν δὲ ἄλλων
 χρημάτων ἐς μὲν τὴν ἀναίσθητον κτῆσιν ἀοκνότατος ἦν· οὐδὲ
 γὰρ οὐδὲ σκῆψιν ἠέλιου τινὰ παραπέτασμα τοῦ δικαίου περιβε-
 βλημένος τῶν οὐ προσηκόντων ἐπιβατεύειν· γενομένων δὲ οὐ-
 κείων ἔτοιμότητος ἦν ἀλογίστη φιλοτιμίᾳ περιφρονεῖν τε καὶ τοῖς 10
 βαρβάροις προῖεσθαι οὐδενὶ λόγῳ. καὶ τὸ ξύμπαν εἰπεῖν, χρῆ-
 B ματα οὔτε αὐτὸς εἶχεν οὔτε ἄλλων τινὰ ἔχειν τῶν ἀπάντων εἶα,
 ὥσπερ οὐ φιλοχρηματίας ἠσώμενος, ἀλλὰ φθόνῳ ἐς τοὺς ταῦτα
 κεκτημένους ἐχόμενος. ἔξοικίσας οὖν ῥῆματα τὸν πλοῦτον ἐκ Ῥω-
 μαίων τῆς γῆς πενίας δημιουργὸς ἅπασι γέγονεν. 15
 C 9'. Ἰουστινιανῷ μὲν οὖν τὰ ἐς τὸν τρόπον ὅσα γε ἡμᾶς
 δύνασθαι φράσαι τῆδέ πη εἶχεν. ἔγημε δὲ γυνυῖκα, ἢ ὄντινα
 τρόπον γενομένη τε καὶ τραφεῖσι καὶ τῷδε τῷ ἀνθρώπῳ ἐς γάμον
 ξυναφθεῖσα πρόρριζον Ῥωμαίοις τὴν πολιτείαν ἐξέτριπεν, ἐγὼ
 δηλώσω. Ἀκάκιος ἦν τις ἐν Βυζαντίῳ θηριοκόμος τῶν ἐν κνη- 20
 γειῳ θηρίων μοίρας πρᾶσίνων, ὄνπερ ἀρκτοτρόφον καλοῦσιν.
 οὗτος ὁ ἀνὴρ Ἀναστασίου τὴν ἀπτοκράτορα ἀρχὴν ἔχοντος ἐτε-
 λέυτησε νόσῳ παίδων οἱ ἀπολελειμμένων τριῶν θῆλιος γένους,

12. οὔτε ἄλλων] οὐδὲ ἄλλων AP.

16. τὰ ἐς] ἐς τὰ AP.

actutum sententiam tulit, litterisque confectis temere decrevit locorum excidia, urbium incendia, populorum direptiones. Quare si quis inde a principio repetere casus Romanorum singulos cumque his velit committere, mea quidem sententia longe plures inveniet factas ab hoc homine caedes quam ex omni acto tempore. In privatorum mutas fortunae praecipiti aviditate ferebatur, neque aliquam iuris speciem praetexuit rapinis bonorum; quae cum in aere suo fuissent, iam nihil ducebat, sed insana munificentia nullaque ratione barbaris effundebat. Et ut paucis absolvam, neque illi erant pecuniae, neque ut aliis essent, permisit; quasi non avaritia solum eas appeteret, sed etiam possessorum invidia. Sic tota Romanorum ditio facile divitiis exhausta, egestatis omnibus auctor fuit.

9. Hoc Iustinianus erat ingenio, si tamen verbis illud assecuti sumus. Uxorem is habuit, cuius mox ortum dicam et educationem, et quomodo huic viro iuncta matrimonio Romanorum funditus evertit Rempublicam. Acacius quidam erat Byzantii bestii ad amphitheatrales prasinorum venationes alendis praefectus, quem vocant ursarium. Hic Anastasio principe morbo periit, tribus femellis relictis, Comitona, Thee-

Κομιτοῦς τε καὶ Θεοδώρας καὶ Ἀναστασίας, ὧν ἡ πρεσβυτάτη οὐπω ἐπταέτης γεγονυῖα ἐτύγχανεν. ἡ δὲ γυνὴ ἐκπεσοῦσα ἐτέρῳ D ἀνδρὶ ἐς κοίτην ἦλθεν, ὅς δὴ ξὺν αὐτῇ τῶν τε κατὰ τὴν οἰκίαν καὶ τοῦ ἔργου τούτου ἐπιμελήσεσθαι τὸ λοιπὸν ἔμελλεν. ὁ δὲ τῶν 5 πρᾶσιων ὄρχηστῆς Ἀστέριος ὄνομα χρήμασι πρὸς ἐτέρου ἀναπεισθεὶς τούτους μὲν τῆς τιμῆς ταύτης ἀπέστησε, τὸν δὲ οἱ τὺ A 41 χρήματα δόντα ἐς αὐτὴν ἀντικατέστησεν οὐδενὶ πόνῳ. τοῖς γὰρ ὄρχησταῖς τὰ τοιαῦτα ἐξῆν διοικεῖσθαι κατ' ἐξουσίαν ἢ βούλοιντο. ἐπεὶ δὲ τὸν δῆμον ξύμπαντα ἡ γυνὴ ἐν κνηγεσίῳ ἀγγηγεμέ- 10 νον εἶδε στέμματα ταῖς παισὶν ἐν τε κεφαλῇ καὶ ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἐνθεμένη ἐς τὴν ἰκετείαν ἐκάθισεν. ἀλλ' οἱ πράσινοι μὲν προσέειπεν τὴν ἰκετείαν οὐδαμῇ ἔγνωσαν, Βένετοι δὲ αὐτὰς ἐπὶ P 28 ταύτης δὴ κατεστήσαντο τῆς τιμῆς, ἐπεὶ ὁ Θηριοκόμος ἐτετελευτήκει καὶ αὐτοῖς ἔναγχος. ἐπεὶ δὲ τὰ παιδία ταῦτα ἐς ἦβην ἦλθε, 15 καθῆκεν αὐτὰ ἐπὶ τῆς ἐνταῦθα σκηνῆς αὐτίκα ἡ μήτηρ, ἐπεὶ εὐπρεπεῖς τὴν ἔψιν ἦσαν, οὐ μέντοι ὑπὸ χρόνον τὸν αὐτὸν ἀπάσας, ἀλλ' ὡς ἐκάστη ἔδοξεν οἱ ἐς τὸ ἔργον τοῦτο ὠραία εἶναι. ἡ μὲν οὖν πρώτη Κομιτῶ ἤδη ἐν ταῖς καθ' αὐτὴν ἑταίραις λαμπρὰ ἐγε- γόνη· Θεοδώρα δὲ ἡ μετ' ἐκείνην χιτωνίσκον χειριδωτὰν ἀμπε- 20 χομένη δούλῳ παιδὶ πρέποντα τὰ τε ἄλλα ὑπηρετοῦσα εἶπετο καὶ τὸ βᾶθρον ἐπὶ τῶν ὤμων αἰετῶν ἔφερεν, ἐφ' οὐπερ ἐκείνη ἐν τοῖς ξυλλόγοις καθῆσθαι εἰώθει. τέως μὲν οὖν ἄωρος οὕσα ἡ Θεοδώρα ἐς κοίτην ἀνδρὶ ξυνιέναι οὐδαμῇ εἶχεν, οὐδὲ οἶα γυνὴ μίγνυσθαι·

1. Κομιτοῦς] Κομητοῦς et infra Κομητῶ Reisk. 8. ἡ Alem. et AP. 19. χιτωνίσκον — πρέποντα] Suidas s. v. χιτών. 22. τέως μὲν — διατριβὴν εἶχεν Vat. Med.: om. AP.

dora et Anastasia, quarum nata maior vix septimum annum attigerat. Mater orbata viro, alterius torum quaesivit, qui secum in posterum et domesticam, et eiusdem muneris curam susciperet. Verum Asterius orchestrae prasinorum magister ab alio pecunia praeoccupatus hos excedere officio voluit, aeris largitore in locum nullo obice cooptato. Nam isthaec orchestrae magistris pro arbitrato disponere licebat. At mater ubi frequentem populum ad venationes aliquando confluentem vidit, impositis puellarum capitibus manibusque coronis eas publice supplicaturas exposuit. Prasinii abiiciendam plane supplicationem decernunt. Veneti nuper et ipsi bestiarum altore destituti eas muneri praeficiunt. Quas mater, ut erat quaeque viripotens, omnes alioqui forma elegantes immittebat in scenam, non quidem sub idem tempus, sed ut singulae rei videbantur opportunae. Comitona nata maior insignis iam inter aequales erat prostibulas. Theodora quae illam aetate proxime sequebatur, manuleata, ut servulae solent, induta tunicula ei omnia ministravit, humerisque subsellium detulit cui illa insideret in circulis. Per id temporis Theodora adhuc intempestiva toro coniungi viro et feminarum ritu con-

ἡ δὲ τοῖς κακοδαιμονοῦσιν ἀνδρῶσι τινὰ μισητὴν ἀνεμισγοτο, καὶ ταῦτα δούλοις, ὅσοι τοῖς κεκτημένοις ἐπόμνητοι ἐς τὸ θέατρον πάρεργον τῆς οὔσης αὐτοῖς εὐκαιρίας τὸν ὄλεθρον τοῦτον ἐργάζοντο, ἐν τε μαστροπέῳ πολὺν τινα χρόνον ἐπὶ ταύτῃ δὴ τῇ παρὰ φύ-
 B σιν ἐργασία τοῦ σώματος διατριβὴν εἶχεν. ἐπειδὴ δὲ τάχιστα ἐς 5
 V 298 τε τὴν ἡβην ἀφίκετο καὶ ὠραία ἦν ἤδη, εἰς τὰς ἐπὶ σκηπῆς κα-
 θρωποὶ ἐκάλουν πεζῆν. οὐ γὰρ ἀυλήτρια οὐδὲ ψάλτρια ἦν, οὐ μὴν οὐδὲ τὰ ἐς τὴν ὀρχήστραν αὐτῇ ἡσκητο, ἀλλὰ τὴν ὤραν τοῖς ἀεὶ περιπίπτουσιν ἀπεδίδοτο μόνον ἐκ παντὸς ἐργαζομένη τοῦ σώ-
 ματος. εἶτα τοῖς μίμοις τὰ ἐς τὸ θέατρον πάντα ὠμίλει καὶ τῶν ἐνταῦθα ἐπιτηδευμάτων μετεῖχεν αὐτοῖς, γελωτοποιοῖς τισὶ βω-
 μολοχίαις ὑπερετούσα. ἦν γὰρ ἀστεία διαφερόντως καὶ σκώ-
 A 42 πτρια, ἀπόβλεπτός τε ἐκ τοῦ ἔργου εὐθὺς ἐγεγόνει. οὐ γὰρ τι-
 C νος αἰδοῦς τῇ ἀνθρώπῳ μετῆν ἢ διατραπεῖσάν τις αὐτὴν πώποτε 15
 εἶδεν, ἀλλ' ἐς ἀναισχύντους ὑπουργίας οὐδεμιᾶ ὀκνήσει ἐχώρει, καὶ τοιαύτη τις ἦν οἷα ῥαπιζομένη μὲν τε καὶ κατὰ κόρρης πα-
 τασσομένη χαριεντίζειν τε καὶ μέγιστα ἀνακαγχάζειν, ἀποδυσά-
 μένη τε τὰ τε πρόσω καὶ τὰ ὀπίσω τοῖς ἐντυγχάνουσι γυμνὰ ἐπι-
 δεῖξαι, ἃ τοῖς ἀνδράσι θέμις ἕδηλά τε καὶ ἀφανῆ εἶναι. ἐς δὲ 20
 τοὺς ἐραστὰς ἐχλευάζε τε βλακεύουσα καὶ νεωτέραις ἀεὶ τῶν μί-

1. μισητὴν] μισητῆσαν Med. μισητῆν Vat. 4. μαστροπέῳ
 Alem. apographum: reliqua μαστροπέα. 8. οὐδὲ] οὐτε AP.
 10. μόνον ἐκ] μόνον οὐκ ἐκ Reisk. 17. μὲν τε] ἑμάντι Reisk.
 18. ἀποδυσάμενη — τὰς μέγιστας ποιοῦνται] Haec ex Vat. et Med.
 accesserunt: om. AP. 21. ἐχλευάζε τε] ἐχλευάζετο Vat.
 ibid. νεωτέραις] νεωτέροις MSS.

venire, perdito masculorum more se villissimis servis prostituit, qui domi-
 nos in theatrum secuti tempestive fortuitum illud scelus otiosi nancisceban-
 tur, diuque in lupanari hanc naturae invisam sui corporis artem obtrivit.
 Ut primum vero ad aetatis florem et maturitatem pervenit, scenae desti-
 natur a matre, statimque inter prostibulas habetur, quas veteres vocarunt
 planipedes. Neque enim tibicinia fuit, vel cantatrix, aut orchestrae habuit
 usum, sed uti quisque obvius fuit, copiam illi fecit suae pulchritudinis, toto
 plane corpore. Deinde nimis in theatro ad omnia se praebuit ministram,
 sociamque studiorum et ridicularum quarumdam fabularum actricem.
 Nam erat apprime cum dicitate faceta; quamobrem statim omnium in
 se convertit oculos, praesertim cum nihil in ea verecundum, nihil all-
 quando pudens appareret, sed in quemvis impudicum morem facile pro-
 laberetur. Sic autem erat comparata, ut inflictas alapas tumentibus ge-
 nis excipiens lepide quereretur, ac tum fuse cachinnos tolleret, et
 nuda quoquoersum spectanda praeberet, quae maribus obscura tectaque
 vult esse pudor. Amicorum animos facetiarum illecebris et excogitatis
 lasciviae artibus demolliens perpetuo irretitos habuit. Neque enim prae-

ξων ἐνδιαθροπτομένη ἐπιτεχνήσῃ παραστήσασθαι τὰς τῶν ἀκολάστων ψυχὰς ἐς αἰὲ ἴσχυειν, ἐπεὶ οὐδὲ πειρᾶσθαι πρὸς τοὺς τῶν ἐντυγχανόντων ἡξίου, ἀλλ' ἀνάπαλιν αὐτῇ γελιοιάζουσα τε καὶ βωμολόχως ἰσχυιάζουσα τοὺς παραπεπτωκότας ἅπαντας, ἄλλως τε 5 καὶ ἀγενελοὺς ὄντας ἐπέιρα. ἦσαν γάρ τις ἡδονῆς οὕτως ἀπάσης οὐδαμῇ γέγονεν, ἐπεὶ καὶ ἐς ξυναγώγῃσι δειπνον πολλάκις ἐλθοῦσα ξὺν νεανίαις δέκα, ἢ τούτων πλεοσιν, ἰσχυί τε σώματος ἀκμάζουσι λίαν καὶ τὸ λαγνεύειν πεποιοημένοις ἔργον, ξυνοικοιτάζετο μὲν τὴν νύκτα ὅλην τοῖς συνδειπνοῖς ἅπασιν, ἐπεὶ δὲ 10 πρὸς τὸ ἔργον τοῦτο πάντες ἀπέποιον, ἦδε παρὰ τοὺς ἐκείνων οἰκέτας ἰούσα τριάκοντα ὄντας, ἂν οὕτω τύχοι, ξυνεδυάζετο μὲν τούτων ἑκάστῳ, κόρον δὲ οὐδὲ ὡς ταύτης μὲν τῆς μισητίας ἐλάμβανε. καὶ ποτε ἐς τῶν τινος ἐπιφανῶν οἰκίαν ἐλθοῦσα μεταξὺ τοῦ πότου θειωμένων αὐτῆν, ὡς φασί, τῶν ξυμποτῶν 15 ἁπάντων, ἐς τὸ προὔχον ἀναβᾶσα τῆς κλίνης, ἀμφὶ τὰ πρὸς ποδῶν ἀνασύρασα τε τὰ ἱμάτια, οὐδενὶ κόσμῳ ἐνταῦθα οὐκ ἀπηξίωσε τὴν ἀκολασίαν ἐνδείκνυσθαι. ἡ δὲ καὶ τῶν τριῶν τρυπημάτων ἐργαζομένη ἐνεκάλει τῇ φύσει, δυσφορομένη ὅτι δὴ μὴ καὶ τοὺς τιθεοὺς αὐτῇ εὐρύτερον ἢ τῶν εἰσι τρυπήτῃ, ὅπως 20 καὶ ἄλλην ἐνταῦθα μίξιν ἐπιτεχνᾶσθαι δυνατὴ εἴη. καὶ συγνᾶ

4. „[ισχυιάζουσα] Hoc verbum in lexicis nostris non comparat. Notavit tamen H. Steph. in indice sub v. Ἰσχυίς haec: „pro ἰσχυιάζειν, quod in v. l. esse dicitur, inter eundem in utramque partem declinare, Hesychius habet ἰσχυιάζειν.“ Nimirum ille hoc verbum explicat ἐπὶ τῇ πορείᾳ πολὺ ἐφ' ἑκάτερα ἐκκλίσειν. Atqui plane ita Suidas interpretatur ἰσχυιάζειν, eique accedit Photius. Ergo etiam Hesychius scripsit ἰσχυιάζειν. Theognostus apud Bekker. Anecd. Gr. p. 1384. Ἰσχυιάζειν, ἀναβάλλειν τὸ ἰσχυίον.“ Huschke. Anal. p. 73. 10. ἀπειποιῶν] ἀπειποιῶν Med. 12. μισητίας] μισητίας MSS. 17. ἐνδείκνυσθαι] ἐκιδείκνυσθαι Vat. ibid. τῶν τριῶν Med. τῶν om. Vat. 19. ὅπως καὶ ἄλλην ἐνταῦθα μίξιν ἐπιτεχνᾶσθαι δυνατὴ εἴη] ὅπως δυνατὴ εἴη καὶ ἑαίτην ἐργάζεσθαι Vat.

stolabatur ut ab ullo ganeonum sollicitaretur, sed ipsa ludibunda singulos, vel etiam impuberes ad inguina depalpans sale suo atque lepore pellicebat. Nulla enim, ut illa, sic omnibus debacchata est voluptatibus, nonnunquam cum denis et amplius adolescentibus quibus et laterum esset robur et exercitata salacitas ad coenam venit, suosque convivas passa tota nocte, ubi e re illi languerent, haec illorum expetebat famulos ferme tricesmos, seseque praebebat singulis semper inexplebili libidine. Domum aliquando cuiusdam ex primoribus ingressa super coenam omnibus convivis, ut fertur, spectantibus in lecti marginem recidens, vestis ora, quae fuit ad pedes, impudentissime reducta, pandere propudia non erubuit: simul naturae succensens, quod tres tantum aperuerit vias ad lasciviam, nec papillas latius patere voluerit, per quas ipsa novam ali-

μὲν ἐκεί, πάντα δὲ σχεδὸν τεχνάζουσα ἐξαμβλύσκειν εὐθὺς ἴσχυε. πολλὰκις δὲ κὰν τῷ θεάτρῳ ὑπὸ θεατῆ παντὶ τῷ δῆμῳ ἀπεδύ-
 σατό τε καὶ γυμνῆ διὰ μέσον ἐγένετο, ἀμφὶ τὰ αἰδοῖα καὶ τοὺς
 βουβῶνας διὰζῶμα ἔχουσα μόνον, οὐχ ὅτι μέντοι ἤσχυνετο καὶ
 ταῦτα τῷ δῆμῳ δεικνύναι, ἀλλ' ὅτι ἐνταῦθα παντάπασι παρὶ- 5
 ναι οὐδενὶ ἔξεστιν ὅτι μὴ τῷ ἀμφὶ τοὺς βουβῶνας μόνον διά-
 ζῶμα ἔχοντι. οὕτω μέντοι τοῦ σχήματος ἔχουσα, ἀναπεπτωκυῖά
 τε ἐν τῷ ἐδάφει, ὑπὲρ ἔκειτο. Θῆτες δὲ τινες, οἷς δὴ τὸ ἔρ-
 γον τόδε ἐνέκειτο, κριθὺς αὐτῇ ὑπερθεῖν τῶν αἰδοίων ἐρρίπτουν,
 αἷς δὴ οἱ χῆνες, οἱ ἐς τοῦτο παρεσκευασμένοι ἐτύγγανον, τοῖς 10
 στόμασιν ἐνθρόνδε κατὰ μίαν ἀνελόμενοι ἦσθιον. ἡ δὲ οὐχ ὅτι
 οὐκ ἐρυθριῶσα ἐξανίστατο, ἀλλὰ καὶ φιλοτιμουμένη ἐπὶ ταύτῃ
 δὴ τῇ πράξει ἐψέκει. ἦν γὰρ οὐκ ἀναίσχυντος μόνον, ἀλλὰ καὶ
 ἀναισχυντοποιδὸς πάντων μάλιστα. πολλὰκις δὲ καὶ ἀποδυσμένη
 ζῆν τοῖς μίμοις ἐν μέσῳ εἰστήκει λορδουμένη τε καὶ τὰ ὀπίσω 15
 ἀποκοντῶσα τοῖς τε διάπειραν αὐτῆς ἔχουσι καὶ τοῖς οὐπω πε-
 πλησιακόσι τὰ ἐκ παλαιστρας τῆς αὐτῆς εἰωθυίας βρενθυομένη.
 οὕτω δὲ ἀκολάστως εἰς τὸ σῶμα τὸ αὐτῆς ὕβριζεν, ὥστε τὴν
 αἰδῶ οὐκ ἐν τῇ τῆς φύσεως χώρῃ κατὰ ταῦτα ταῖς ἄλλαις
 γυναιξίν, ἀλλὰ ἐν τῷ προσώπῳ ἔχειν ἐδόκει. οἱ μὲν οὖν 20
 αὐτῇ πλησιάζοντες ἐνδηλοὶ εὐθὺς ἀπ' αὐτοῦ ἦσαν, ὅτι δὴ
 οὐ κατὰ νόμον τῆς φύσεως τὸς μίξεις ποιοῦνται· ὅσοι δὲ

6. τῷ om. Vat. 9. ἐρρίπτουν] ἐρριπτον Vat. 11. ἦ-
 σθιον] εἰσθιον Med. εἰσθειον Vat. 14. ἀποδυσμένη —
 ἀποκοντῶσα] Suidas s. v. λορδουμένη. 15. ζῆν] ζῆν Vat.
 ibid. λορδουμένη] πορδουμένη Med. 17. βρενθυομένη] βρεν-
 θυωμένη Med. 22. ποιοῦνται] ποιοῦντες Vat.

quam voluptatem exploratum irret. Quos saepe foetus conciperet, medi-
 camentis fere omnes statim abortu egererat. In theatro nonnunquam fre-
 quente populo ad spectaculum nuda processit in medium, cincticulo ad
 inguina pubemque solum praecincta non quod haec aperire populo ve-
 reretur, sed quod illuc nemini prodire sine subligaculo penitus liceat.
 Hoc habitu resupina iacebat humi. Servi, quibus id erat curae, verenda
 illi hordeo conspergere, anseresque paratos immittere, qui grana inde
 siacula captarent ad pastum. Istorum adeo illam non pudebat, ut etiam
 insisteret ac videretur e re laudem quaerere. Erat enim non solum
 impudica, sed impudicitiarum magistra omnium ingeniosissima. Nam in-
 ter medios mimos saepe nudum corpus atque incurvum obscenissime agi-
 tabat, et cum apud familiares tum apud eos qui secum adhuc non con-
 suessent, artem palaestrae suae magnifice iactabat. Tanta demum insolentia
 lasciviae suo corpore abusa est, ut in fronte ipsa praeferre turpitudinem
 videretur, quam feminis natura seclis. Qui cum Theodora rem habuissent
 eo deprehendebantur, quod Venere uterentur alienis a natura legibus.

αὐτῇ ἐν ἀγορᾷ τῶν ἐπιεικεστέρων ἐντόχοισιν, ἀποκλινόμενοι σπουδῇ ὑπεχώρουν, μὴ του τῶν ἱματίων τῆς ἀνθρώπου ἀφόμενοι μεταλαχεῖν τοῦ μιάσματος τούτου δόξειαν. ἦν γὰρ τοῖς ὁρώσιν ἄλλως τε καὶ ἀρχομένης ἡμέρας βλάσφημος οἰωνός. ἐς μέντοι τὰς συνθεατρίας ἀγριώτατα εἰώθει ἐς αἰεὶ σκορπιαλεῖσθαι· βασκανία γὰρ πολλῇ εἶχετο. Ἐκηβόλω δὲ ὕστερον Τυρίῳ ἀνδρὶ τὴν ἀρχὴν παραλαβόντι πενταπόλεως ἐς τὰ αἰσχίστα ὑπηρετήσουσα εἶπετο, ἀλλὰ τι τῷ ἀνθρώπῳ προσκεκροσκηῖα ἐνθίνδε ὅτι τὰχίστα ἀπηλαύνετο· διὸ δὴ αὐτῇ ἀπορεῖσθαι τῶν ἀναγκαίων 5 ξυνέπεισιν, ἄπερ τὸ λοιπὸν ἐπορίζετο τὴν ἐς σῶμα παρνομιαν, ἧπερ εἶθιστο, ἐργαζομένη. ἐς μὲν οἷν Ἀλεξάνδρειαν τὰ πρῶτα ἦκεν. ἔπειτα δὲ πῦσαν τὴν ἕω περιελθοῦσα ἐς Βυζάντιον ἐπανήκεν, ἐργασία χρωμένη ἐν πόλει ἐκίστη, ἦν γε ὀνομάζοντι, οἷμαι, ἀνθρώπῳ οὐκ ἔν ποτε ἴλεως ὁ θεὸς εἶη, ὥσπερ οὐκ ἀνε- 15 χομένου τοῦ δαίμονος χῶρόν τινα τῆς Θεοδώρας ἀκολασίας ἀγνώτα εἶναι.

Οὕτω μὲν τετέχθαι τε τῆδε τῇ γυναικὶ καὶ τετράφθαι ξυνέβη καὶ ὑπὲρ δημοσίους πολλὰς διαβοήτω γεγενῆσθαι ἐς πάντας ἀνθρώπους. ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ἐς Βυζάντιον αὐθις, ἠρώσθη ἀ- 20 τῆς Ἰουστινιανὸς ἔρωτα ἐξαίσιον οἶον, καὶ τὰ πρῶτα ἐπλησίαζεν P 29 ὡς ἐρωμέκη, καίπερ αὐτὴν ἀναγαγὼν ἐς τὸ τῶν πατρικίων ἄξιμα. A 43 δύναμιν τοίνυν ἐξαισίαν τινὰ καὶ χρήματα ἐπιεικῶς μεγάλα

2. μὴ του] μὴ σου Alem. 4. ἐς μέντοι — εἶχετο] Suidas s. v. σκορπιαλεῖσθαι. 10. ἐς σῶμα] ἐς τὸ σῶμα Reisk. 17. οὕτω μὲν] οὕν addit Reisk. 18. ὅπερ — διαβοήτω Alem. P. ἐς — διαβοήτως A. ἐς δημοσίους πόρνας διαβοήτω Reisk.: unde διαβοήτω ascivi.

Quare vitae sanioris homines quicumque obviam illam habuissent in foro, vitabundi se subduxerunt, ne vestium contactu tantum scelus in se derivatum putaretur. Quia prima luce, quibus in conspectum venisset, habebatur avis infausta. In mulliculas eiusdem theatri ut se truculentius gereret, livida malevolentia usque stimulabatur. Post haec cum Pentapolis praefecto Hecebolo Tyrio in eam provinciam venit, scilicet illius voluptatibus servitura; sed in viri offensionem incidens, illinc e vestigio exturbatur; eoque necessariorum egestate pressa, sibi haec suppeditare cogitur ex consueta corporis prostitutione. Alexandriam primum appellit, Oriente deinde toto peragrato, Byzantium reducitur, eam ubique artem exercens, quam ne nominet quidem, deum habere qui sibi propitiam velit. Sic certe daemones curarunt ut nullus esset Theodorianaee vacuus impudicitiae locus.

Ita nasci et educari hanc feminam contigit, et multarum fieri meretricum apud omnes mortales longe celeberrimam. Ut vero Byzantium rediit, ingenti eius amore exarsit Iustinianus. Et primo cum ea tanquam amasia versabatur, licet ad Patriciam dignitatem evecta. Fuit haec sta-

περιβαλλέσθαι ἢ Θεοδώρα εὐθὺς ἴσχυσε. πάντων γὰρ ἥδιστον τῷ ἀνθρώπῳ φαίνεται, ὃ δὴ ζυμβαίνειν τοῖς ἐκτόπως ἐρῶσι φιλεῖ, χάριτάς τε πάσας καὶ χρήματα πάντα τῇ ἐρωμένῃ χαρίζεσθαι. ἐγένετό τε ἡ πολυτέλεια τοῦ ἔρωτος τοῦδε ὑπέκκαυμα. ξὺν αὐτῇ τοῖσιν πολλῶν ἔτι μᾶλλον τὸν δῆμον διέφθειρεν οὐκ ἐν-5 ταῖθα μόνον, ἀλλ' ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ῥωμαίων ἀρχήν. ἄμφω γὰρ μοίρας τῆς Βενέτων ἐκ παλαιοῦ ὄντες ἐν πολλῇ ἔξουσίᾳ τούτοις δὴ τοῖς στασιώταις τὰ ἐς τὴν πολιτείαν ἔθεντο πράγματα. B χρόνῳ δὲ πολλῷ ὕστερον τὸ πλεῖστον τοῦ κακοῦ ἐλειωφῆκει τρόπῳ τοιῷδε. Ἰουστινιανῷ ἐν ἡμέραις πολλαῖς νοσῆσαι ξυνέβη, ἐν 10 δὲ τῇ νόσῳ ταύτῃ ἐς τόσον κινδύνου ἀφίκετο ὥστε καὶ ἐλέχθη ὅτι δὴ ἀποθάνοι· οἱ μέντοι στασιώται ταῦτα ἄπερ ἐρρήθη ἡμέραν, καὶ τινα Ὑπάτιον οὐκ ἀφανῆ ἄνδρα δι' ἡμέρας ἐν τῷ τῆς Σοφίας ἱερῷ διεχρήσαντο. ἐξεργασμένου δὲ τοῦ κακοῦντος ἔργου ταραχὴ ἐς βασιλεία ἦλθε, τῶν τε ἀμφ' αὐτὸν ἕκαστος, ἐπεὶ τῆς 15 Ἰουστινιανοῦ ἀπουσίας ἐλάβετο, τὴν τῶν πεπραγμένων ἀτοπίαν ἐπὶ μέγα αἰρεῖν ἐν σπουδῇ ἐποιεῖτο, καταλέγων ἕξ ἀρχῆς ἅπαντα, ὅσα δὴ γενέσθαι τετύχηκε. τότε δὴ ὁ βασιλεὺς τῷ τῆς πόλεως ἐπύρχῳ ἐπέστειλε τῶν πεπραγμένων ἀπάντων ποιῆσθαι τὰς τί- C σεις. ἦν δὲ οὗτος ὁ ἀνὴρ Θεόδωτος ὄνομα, ὄνπερ κολοκύνθιον 20 ἐπίκλησιν ἐκάλουν. καὶ ὁ διερευνώμενος ἅπαντα πολλοὺς μὲν τῶν κακούργων ἐλεῖν τε καὶ διαχρήσασθαι νόμῳ ἴσχυσε, πολλοὶ

4. πολυτέλεια Alem. P. πολιτεία A. 14. κακοῦντος] κακοῦ
 τοσοῦτον vel potius κακοῦ καὶ ἀνοσίῳ. Reisk. 19. ἐπέστειλες]
 ἐπέστειλε Alem. hic, ut alibi, frustra. 21. ἅπαντα Reisk.
 ἅπαντας AP.

tim Theodorae (qua nullum Iustiniano delictum erat suavius) ad magnam auctoritatem, et opes sane ingentes via facilis: ita ut ille (quod perditae amantibus usu venit) omnibus indulgeret amicis votis, divitiisque potiundis; qua rerum affluentia amori addebantur faces. Hac socia perendis popullis usus est Iustinianus non modo Byzantii, sed ubique locorum Romani Imperii, praesertim cum iam antea Venetae uterque factionis esset, atque in horum hominum seditiosorum potestatem rempublicam plane coniecissent; licet hoc malum residere post diu nonnihil coeperit hoc eventus. Morbo Iustinianus urgebatur diuturno et periculoso, quo extinctum iam illum fama volabat. Interim a seditiosis ea facinorose committebantur, quae iam commemoravi, et in Sophias templo Hypatii vir minime obscurus interdum obruncatur. Quo facto scelere excitatae turbae et ad Imperatorem delatae: nam quisque occasionem absentis Caesaris nactus factorum in se et in alios flagitiorum atrocitates efferre, a capite quaecumque patrata essent recensere. Tum de his omnibus vindicandis, Praefecto urbis Theodoro Cucurbitino scribit Imperator. Ille facinorosis hominibus perquisitis captisque nonnullis, egit

δὲ καὶ διαλυθόντες ἐσώθησαν. μεταξὺ γὰρ ἐπαπολέσθαι αὐτοὺς
 πράγμασι Ῥωμαίων ἔδει. ὁ δὲ πυράδοξόν ἴδιασθεὶς σωτηρίαν **A 44**
 καὶ τὸν Θεόδοτον κτείνειν ἄτε φαρμακία καὶ μύγον εὐθύς ἐνεχεί-
 ρει. ἐπεὶ δὲ οὐκ εἶχεν ὅτιω ποτὲ χρώμενος τὸν ἄνθρωπον δια-
 5 φθείρει, τῶν οἱ ἐπιτηδείων τινὰς πικρότατα αἰκισάμενος ἠνάγ-
 καζε λόγους ὡς ἤκιστα ἐγχεῖς ἐπ' αὐτῷ φθέγγεσθαι. πάντων δὲ
 οἱ ἐκποδῶν ἰσταμένων καὶ σιωπῇ τὴν ἐς τὸν Θεόδοτον ὀδυρομέ-
 νων ἐπιβουλήν, μόνος ὁ Πρόκλος τὴν τοῦ καλουμένου κοιαιστο-
 ρος ἔχων ἀρχὴν κηθαρόν ἀπέβαινε τοῦ ἐγκλήματος εἶναι τὸν ἄν-
 10 θρωπον καὶ θανάτου οὐδαμῇ ἄξιον. διὸ δὴ Θεόδοτος ἐς τὰ Ἱε- **V 299**
 ροσόλυμα βασιλέως κομίζεται γνώμη. γνοὺς δὲ ἤκειν τινὰς ἐν- **D**
 ταῦθα, οἵπερ αὐτὸν διαφθερουσιν, ἐν τῷ ἱερῷ ἦν κρυπτόμενος
 τὸν ἅπαντα χρόνον, οὕτω τε διαβιοὺς ἐτελεύτησε. τὰ μὲν οὖν
 ἀμφὶ Θεόδοτον ταύτῃ πη ἔσχεν. οἱ δὲ στασιῶται σωφρονέστα-
 15 τοι τὸ ἐντεῦθεν γέγοντο ἀνθρώπων ἁπάντων. οὐ γὰρ ἔτι τὰ
 τοιαῦτα ἐξαμαρτάνειν ἠέλγοντο, καίπερ σφίσι παρὸν ἀδέεστερον
 τῇ ἐς τὴν δίκαιαν παρανομία χρῆσθαι. τεκμήριον δὲ ὀλλῶν
 γὰρ τινων ἕστερον τόλμαν τὴν ὁμοίαν ἐνδειξαμένων τίσιν οὐδεμία
 ἐς αὐτοὺς γέγονεν. οἱ γὰρ τοῦ κολάζειν τὴν ἔξουσίαν αἰεὶ ἔχοντες
 20 παρρησίαν τοῦ διαλυθάνειν τοῖς τὰ δεινὰ εἰργασμένοις παρει-

1. ἐπαπολέσθαι] ἐπιαπολέσθαι A. 2. Ῥωμαίων P. Ῥωμαίους A.
 „Est lacuna praeter propter sic supplenda, μεταξὺ γὰρ ἔτι ἀπολέ-
 σθαι αὐτοὺς, ἀνίστηναι ὁ βασιλεὺς ἐκ τῆς νόσον, καὶ εὐθὺς ὁ
 μὲν Θεόδοτος παρελύθη τῆς ἀρχῆς, ὁ μήποτε τοῖς πράγμασι τοῖς
 Ῥωμαίοις ἔδει.“ RUSK. Aliquem hinc sensum elicere studuimus,
 satis tamen nobis ipsi non fecimus. ALBK. 12. διαφθείρουσιν]
 Praestat διαφθεροῦσιν. 20. παρρησίαν posuit pro αἰδιαν.
 Soloecismus est, sed apparet ex toto Procopii habitu, cum veterum
 simiam esse, Musis inuitis natum. RUSK.

ex lego; aliis vitae consulentibus recessu ac latebris, quos dein cum
 Romana republica maneret interitus. Caesar ut ex morbo miro sane
 casu convalescit, Theodotum ipsum perdere tentat, quasi praestigiarum
 et veneficii reum; sed nulla ex causa homini perneciem inveniens, quos-
 dam ex familiaribus dire caesos impellit ad falsas illius delationes. Ergo
 reliquo Senatu illi contra nihil dicente, sed apud se deplorante paratas
 Theodoto insidias, unus Proclus Quaestor insonantem illum pronunciat,
 nec morte puniendum. Quare Theodotus decreto Caesaris Hierosolymam
 deportatur; qui summissos illuc audiens ad suam necem sicarios, quoad
 vixit, in templo delatuit, ac diem obivit. Res Theodoti sic habuere.
 Verum sediciosi omnium moderatissimi in posterum evaserunt, qui iam
 ab eiusmodi flagitii temperarent, quamquam impotentissima dominatione
 audacius abuti possent. Nam paulo post in nonnullos, qui eadem capi-
 talia ausi fuissent, nihil animadversum, quod puniendis reis praefecti

ἐθελουσίῳ ἀμβλιώσειν. ἄλλο τέ μοι ἐνδεῖν ἤθους περί μνημονεύ-
 σαι τοῦδε τοῦ ἀνθρώπου οὐδ' ὅτι οὖν οἶμαι. ἅπαντα γὰρ αὐτοῦ
 τὰ τῆς ψυχῆς πάθη οὗτος ἄν ἀξιοχρεως ὁ γάμος σημήναι διαρ-
 V 300 κῶς εἶη, ἐρμηνεύς τε καὶ μάρτυς τοῦ τρόπου καὶ λογογράφος γι-
 B νόμενος. ἐπεὶ ὅστις ἀλογήσας τὴν ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων ἀισχύ- 5
 νην οὐκ ἀπαξιοῖ τοῖς ἐντυγχάνουσι βδελυρὸς φαίνεσθαι, τούτῳ
 δὴ οὐδεμία παρανομίας ἀταμπὸς ἄβυτος, ἀλλὰ τὴν ἀναίδειαν ἀεὶ
 τοῦ μετώπου προβεβλημένος ῥᾶστά τε καὶ οὐδενὶ πόνῳ ἐς τῶν
 πράξεων τὸς μιαιρωτάτας χωρεῖ. οὐ μὴν οὐδέ τις ἐκ τῆς συγ-
 κλήτου βουλῆς τὸ ἀισχος τοῦτο ἀναδουμένην τὴν πολιτείαν ὄρων 10
 δυσφορεῖσθαι τε καὶ τὴν πράξιν ἀπειπεῖν ἔγνω, καίπερ αὐτὴν
 ἅπαντες ἴσα θεῶν προσκυνήσαντες. ἀλλ' οὐδέ τις ἱερὸς δεινο-
 παθῶν ἐνθῆλος γέγονε, καὶ ταῦτα δέσποιναν αὐτὴν προσερεῖν
 μέλλοντες. καὶ ὁ πρότερον αὐτῆς θεατῆς δῆμος δοῦλος εὐθὺς
 οὐδενὶ κόσμῳ αὐτῆς εἶναι τε καὶ ὀνομάζεσθαι ὑπταίης ἐδικαίου 15
 χερσίν. οὐδέ τις στρατιώτης ἠγρίωτο, εἰ τοῖς ἐν τοῖς στρατο-
 C πέδοις κινδύνους ὑπὲρ τῶν τῆς Θεοδώρας πραγμάτων ὑφίστα-
 A 47 σθαι μέλλοι οὐδέ τις αὐτῇ ἄλλος ἀπήντησε τῶν ἀπάντων ἀνθρώ-
 πων, ἀλλὰ πάντες, οἶμαι, τῷ ταῦτα οὕτως δεδοσθαι κεκλιμέ-
 νοι ἀνεχώρησαν συμπερινεσθαι τὸ μίασμα τοῦτο, ὥσπερ τῆς 20
 τύχης ἐπίδειξιν τῆς δυνάμειος πεποιημένης, ἣ δὴ ἅπαντα πρυτα-
 νευούσῃ τὰ ἀνθρώπεια ὡς ἤμιστα μέλει οὔτε ὅπως ἄν τὰ

1. τέ μοι] δέ μοι Alem. ὥστε ἄλλο τί μοι Reisk. *ibid.* περί
 μνημονεύσαι Reisk. περιμνημονεύσαι AP. 10. ἀναδουμένην]
 ἀναδουμένην Alem. male. 12 ἴσα] ἴσα AP. 16. εἰ τοὺς]
 εἰς τοὺς AP. 19. κεκλιμένοι Pm. κεκλιμένοι AP. οὕτως δε-
 δόσθαι κεκλιμένῳ συνεχώρησαν Reisk. 21. ἣ δὴ ἅπαντα πρυ-
 τανευούσῃ Reisk. ἣ δὴ ἅπαντα πρυτανευούσης AP. 22. μέλει
 Reisk. μέλλει AP. *ibid.* οὔτε — οὔτε] οὐδὲ — οὐδὲ AP.

ultra abortibus egestorum. Sane Iustiniani ingenio declarando nihil de-
 esse iam reor, quando vel hoc coniugium eius animi affectus satis
 indicare possit et mores aperire contestarique. Nam qui male factis
 admittere dedecus non veretur, neque gravate fert aliorum ob id exe-
 crationem, hic demum nullam interclusam sibi viam putat ad scelera;
 quia vultum induens audacem, facile iam in terrissima quaeque ruit fla-
 gitia. Nullus ex Senatu, qui reipublicae videret eam labem inferri,
 prohibendam censuit rem detestabilem, iamiam Theodoram quasi deam
 veneraturus. Nullus antistitum graviter affici visus est, qui eam do-
 minam esset compellaturus. Et qui pridem in theatro populi Theodora
 fuerant spectatores, eius se tanquam servitium supinis manibus per dede-
 cus profitebantur. Nec miles ea re truculentior, scilicet pro Theodora
 belli discrimen in posterum aditurus; nemo denique mortalium repugna-
 vit. Quod vero id, uti reor, ita decretum esset, conficiendo flagitio
 omnes concessere: visaque tum est quodammodo fortuna vires ostentasse,

πραττόμενα εικότα εἶη οὔτε ὅπως ταῦτα κατὰ λόγον τοῖς ἀνθρώποις γεγενῆσθαι δοκῆ. ἐπαιρεῖ γοῦν τινα ἔξαπιναίως ἀλογίστω τινὶ ἔξουσίᾳ ἐς ὕψος μέγα, ὥπερ ἐναντιώματι μὲν πολλὰ ξυμπεπλῆσθαι δοκεῖ, ἀντιστατεῖ δὲ παρὰ τι ἔργον τῶν πάντων σοῦδέν, ἀλλ' ἄγεται μηχανῇ πύση ὅπη ποτὲ αὐτῇ διατέτακται, D ἀπάντων ἐτοίμως ἐξισταμένων τε καὶ ὑποχωρούντων προοιούσῃ τῇ τύχῃ.

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὅπη τῷ Θεῷ φίλον, ταύτῃ ἐχέτω τε καὶ λεγέσθω. ἡ δὲ Θεοδώρα εὐπρόσωπος μὲν ἦν καὶ εὐχαρις ἄλλως, 10 κολοβὸς δὲ καὶ ὠρακιῶσα οὐ παντίησιν μὲν, ἀλλ' ὅσον ὑπόχλωρος εἶναι, γοργόν τε καὶ συνεστραμμένον αἶε βλέπουσα. τῶν δὲ δὴ αὐτῇ βεβιωμένων ἐν τῇ θυμῆλῃ τὰ μὲν πλείστα λέγοντι οὐκ ἂν ὁ πᾶς αἰὼν ἐπαρκέσαι, ὀλίγα δὲ ἅττα ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λόγοις ἀπολεξάμενος τοῦ τῆς γυναικὸς τρόπου τοῖς ἐπιγενησομένοις 15 ὄλην ἂν πεποιῆσθαι τὴν δῆλωσιν ἱκανὸς εἶην. νῦν δὲ αὐτῆς καὶ τῶνδρός τὰ πεπραγμένα ἐν ὀλίγῳ δηλωτέον ἡμῖν, ἐπεὶ οὐδέ τι ἀλλήλοισιν χωρὶς ἐς τὴν δίαίταν ἐπραξάτην. χρόνον μὲν γὰρ πολὺν ἔδοξαν ἅπασιν ταῖς γνώμαις αἶε καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασι κατα- P 32 τικρὸν ἀλλήλοισιν ἵεναι, ὕστερον μέντοι ἐξεπίτηδες αὐτοῖν ξυμπεπλάσθαι ἢ δόκησις αὐτῆ ἐγνώσθη, τοῦ μὴ ξυμφρονήσαντας τοὺς κατηκόους σφίσι ἐπιναστῆναι, ἀλλὰ διεστάναι τὰς γνώμας ἐπ'

1. εἰκότα Alem. Reisk. εἰκότω A. εἰκότως P. 4. ἀντιστατεῖ Reisk. ἀντιστατοῖ AP. *ibid.* παρὰ τι (sic P.: τοι A.) ἔργον] ἀπαρχομένῳ τοῦ ἔργου Reisk. 13. ἀπαρκέσαι] ἀπαρκέση AP. *ibid.* ἅττα] ἅττα AP.

quod ita mortalium rebus moderetur, ut opus non sit aliqua gerendis rebus convenientia, vel ut e consilio factae hominibus videantur, quando temeraria potentia repente ad summum ipsa fastigium possit evehere, quod multis habeatur difficultatibus implicatam; nec quicquam rerum omnium ei obviam obsistat, sed obices mollita feratur quo illi cumque constitutum est, omnesque properanti fortunae assurgant decedantque via.

Verum haec non nisi ad dei providentiam facta dictaque credantur. Erat Theodora venusta facie, et alioqui pergrata, statura brevi, pallore suffusa medico ac temperato, acribus oculis, et huc atque illuc incitato aspectu. Res ab ea gestas in scena si quis singillatim dicere velit, prius illum tempus deficiat. Sed paucis illis, quae supra delibavimus, satis indicatis posteris reor huiusce feminae mores. Nunc vero summam habeamus rerum ab ea coniugeque gestarum; nam illis in re gerenda nihil non in communi actitatum; licet diu multumque omnibus opinionem fecerint, quasi in diversas irent sententias, et contraria studia: nam deprehensum est demum ex industria hanc illos speciem simulationis induisse; ne subditi, communicatis consiliis, seditionem agerent quamdiu de illis opinio esset in ambiguo. Principio quidem simulatis

- A 48 αὐτοὺς ἕπασι. πρῶτα μὲν οὖν τοὺς Χριστιανοὺς διαναστήσαν-
τες καὶ τὴν ἐναντία ἔν γε τοῖς ἀντιλεγόμενοις σκηπτομένω ἀλλή-
λοιν λέναι διεσπάσαντο οὕτως ἅπαντας, ὥσπερ μοι λελέξεται οὐ
B πολλῷ ὕστερον, ἔπειτα δὲ τοὺς στασιώτας διελλοντο. καὶ ἡ μὲν
δυνάμει τῇ πάσῃ μεταποιεῖσθαι τῶν Βενέτων ἐπλάσσετο καὶ τὴν 5
ἐξουσίαν αὐτοῖς ἐπὶ τοὺς ἀντιστασιώτας ἀναπετάσασα ἐνεδίδου,
κόσμῳ ἐν οὐδενὶ ἁμαρτάνειν τε καὶ βιάζεσθαι τὰ ἀνήκιστα. ὁ δὲ
ὥσπερ ἀγανακτοῦντι μὲν καὶ ἀποσκύζοντι λάθρα ἔψκει, κελεύ-
σεως δὲ τῇ γυναικὶ ἀντιστατεῖν οὐχ οἶψ τε ὄντι, πολλάκις δὲ καὶ
μεταμπισχόμενοι τὴν τοῦ δύνασθαι δόξαν σφίσι αὐτοῖς τὴν ἐναν- 10
τίαν. ὁ μὲν γὰρ τοὺς Βενέτους οἷα ἐξαμαρτάνοντας κολάζειν
ἤξιον, ἡ δὲ τῷ λόγῳ χαλεπυίνουσα ἐδυσφορεῖτο ὅτι δὴ οὐχ ἐκού-
C σα τάνδρὸς ἡσηθηίη. τῶν μέντοι Βενέτων οἱ στασιῶται, ὥσ-
περ μοι εἴρηται, σωφρονέστατοι ἔδοξαν εἶναι. τοὺς γὰρ πέλας
βιάζεσθαι ὅσα ἐξῆν οὐδαμῇ ἐδικαίουν, ἐν τε ταῖς περὶ τὰς δίκας 15
φιλονεικίαις ἐδόκει μὲν ἐκάτερος ἐν τῶν διαφόρων ἀμύνειν, νικᾶν
δὲ αὐτοῖν τὸν λόγῳ τῷ ἀδίκῳ ξυνιστάμενον ἐπάναγκες ἦν· οὕτω
δὲ τὰ πλεῖστα χρημάτων αὐτοὺς τῶν ἀντιλεγόμενων ληΐζεσθαι.
πολλοὺς μὲν οὖν ὅδε ὁ αὐτοκράτωρ ἐν τοῖς αὐτῷ καταλέγων ἐπι-
τηδεῖοις ἐς τὴν ἐξουσίαν ἀνεβίβαζε τοῦ βιάζεσθαι τε καὶ εἰς τὴν 20
D πολιτείαν ἐξαμαρτάνειν ἢ βούλοιντο, ἐπειδὴν δὲ πλοῦτου τι χρῆμα
περιβεβλημένοι φανεῖν, εὐθύς τι προσκεχρονοῦντες τῇ γυναικὶ διά-
V 301 φοροὶ ἦσαν. ὧν δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν μεταποιεῖσθαι πάσῃ προθυ-

8. κελεύσεως] κελύσει Reisk. κελύσει Pm. 9. τῇ γυναικὶ]
τῆς γυναικὸς Reisk. 10. αὐτοῖς τὴν] αὐτοῖς ἐφαινοντο τὴν
Reisk. 16. διαφόρων Alem. P. διαφορῶν A. 23. μὲν
addidit Reisk.

his ex adverso studiis Christianos inter se quaestionibus, ut paulo post dicam, concitatos, deinde vero factionum populares distraxerunt. Theodora summa contentione studere Venetis dissimulavit, licentia in adversarios permissa per vim ac scelus quidquid liberet atrocissime peccandi. Iustinianus id graviter ferre et indignari, et coniugem in officio continere vel ipsis iussionibus non posse simulabat. Contra nonnunquam hoc alter sumpsit specimen auctoritatis: nam ille Venetorum facinora punienda decernebat; haec in speciem succensere, et iniquo animo se delusam a marito dictitare. Verum, ut dixi, Veneti omnium moderatissimi visi sunt, cum minus quam pro facta licentia vim aliis inferrent. In causis forensibus alter alteri litigatorum per simulationem favit, quorum illum obtinere causam necesse erat, qui inferiorem defenderet, ac principes maiorem partem aeris carpebant controversi. Multis a Iustiniano in familiaritatem receptis, iniuriarum ac scelerum in rempublicam potestas pro libidine permissa fuit, qui postquam largas opes concessissent, ut primum Theodoraе offensionī erant, iam habebantur infideles. Caete-

μία οὐδαμῆ ἀπηξίου, ἕστερον δὲ τὴν ἐς τοὺς ἀνθρώπους μεθεῖς εὐνοίαν τὰ ἐς τὴν σπουδὴν τάρραχος ἐκ τοῦ αἰφνιδίου ἐγίνετο. καὶ ἡ μὲν ἀντίκα εἰργάζετο αὐτοὺς ἀνήκεστα ἔργα, ὁ δὲ δῆθεν οὐκ A 49 ἐπαισθανόμενος τῶν πραττομένων σύμπασαν αὐτῶν τὴν οὐσίαν ἑκτῆσι ἀναισχύντῳ ἠσπάζετο. τούτοις τε αἰεὶ τοῖς μηχανήμασιν ἐν σφίσι μὲν αὐτοῖς ξυμφρονοῦντες, ἐς δὲ τὸ ἐμφανὲς στασιάζειν ποιούμενοι, διαστήσασθαι τε τοὺς ὑπηκόους καὶ τὴν τυραννίδα βεβηυῖατα κρατύνεσθαι ἔσχον.

ἰα'. Ἐπειδὴ οὖν Ἰουστινιανὸς τὴν βασιλείαν παρέλαβε, συ- P 33
10 χεῖν ἅπαντα εὐθὺς ἔσχυσεν. ἃ γὰρ ἔμπροσθεν νόμῳ ἀπορρηθέντα ἐτύγγαεν, ἐς τὴν πολιτείαν εἰσήγε, τὰ τε ὄντα καὶ ξυνειδισμένα καθελὼν σύμπαντα, ὥσπερ ἐπὶ τούτῳ κεκοσμημένος τὸ τῆς βασιλείας σχῆμα, ἐφ' ᾧ ἅπαντα μεταλλάσσοι ἐφ' ἕτερον σχῆμα. ἀρχάς τε γὰρ τὰς μὲν οὐσας ἀνήρει, τὰς δὲ οὐκ οὐσας ἐφίστη 15 τοῖς πράγμασι· τοὺς τε νόμους καὶ τῶν στρατιωτῶν τοὺς καταλόγους ταυτὸ τοῦτο ἐποίη, οὐ τῷ δικαίῳ εἰκῶν οὐδὲ τῷ ξυμφόρῳ ἐς τοῦτο ἡγμένος, ἀλλ' ὅπως δὴ ἅπαντα νεώτερά τε καὶ αὐτοῦ ἐπώ- B
10 νυμια εἶη. ἦν δὲ τι καὶ μεταλαβεῖν ἐν τῷ παραντίκῳ ἦκιστα ἔσχυσεν, ἀλλὰ τούτῳ γε τὴν ἐπωνυμίαν τὴν αὐτοῦ ἔθετο. *χημαίων*· 20 δὲ ἀρπαγῆς ἢ φόνου ἀνθρώπων κήρος αὐτὸν οὐδεὶς ἔλαβε πώποτε, ἀλλ' οἰκίαι μὲν παμπληθεῖς ληισάμενος εὐδαιμόνων ἀνδρῶν ἐτέρας ἐζήτει, προέμενος εὐθὺς τῶν βαρβάρων τισιν, ἢ ἀνοήτοις

2. τὰ ἐς τὴν σπουδὴν τάρραχος] πρὸς τὰ ἐς τὴν σπουδὴν παραχθεις Reisk. 7. ποιούμενοι A. προσποιούμενοι Alem. P. „Ποιούμενοι est idem atque προσποιούμενοι. Saepe Zosimus verbo utitur eo sensu.“ Reisk. 14. τὰς μὲν οὐσας Alem. μενούσας AP.

rum initio eorum causam se acturam ille omni officio in se recipiebat; sed abiecta demum benevolentia illud ipsum studium in improvisas turbas evasis, ac Theodora tum in eos crudelissime saevit; princeps vero tanquam inscius quid in illos gereretur, adiit impudenter universae substantiae possessionem. His artibus, re quidem inter se condita, sed palam simulatis dissidiis, ac subditorum animis in diversa actis, tyrannidem sibi firmiter asseruerunt.

11. Potius imperio Iustinianus extemplo omnia miscere, quae prius legibus prohibita essent, in rempublicam introducere; quae consuetudine obtinuissent, haec interdiceret; quasi imperatorum paludamentum induisset, ut aliam rebus faciem induceret. Nam statis magistratum formis, legumque ac militarium ordinum abrogatis, alias invenit, non iure, non publico commodo adductus; sed ut omnia nova, et de suo nomine dicerentur. Rei, cuius statim abolendae copia non fuisset, saltem suum indidit vocabulum. Sanguinis et auri nunquam sitim explevit, sed ex opulentissimis pecuniosorum hominum domibus factis

οικοδομίαις λείας τῆς προτέρας τὰ χρήματα. μυρίους δὲ ἴσως λόγῳ οὐδενὶ ἀνελὼν ἐς πλείονων ἄλλων ἐπιβουλήν αὐτίκα μάλα C καθίστατο. εἰρήνης τοίνυν Ῥωμαῖοι οὔσης ἐς πάντας ἀνθρώπους οὐκ ἔχων ὅστις γένηται τῶν φόνων ἐπιθυμία πάντας βαρβάρους πρὸς ἀλλήλους ξυνέκρουε, τῶν δὲ Οὐννων τοὺς ἡγουμένους ἐξ αἰτίας οὐδεμιᾶς μετακαλῶν χρήματι μεγάλα σφίσιον ἀτόπω φιλοτιμίᾳ προτέτο, φίλας ἐνέχυρα δῆθεν τῷ λόγῳ ταῦτα A 50 ποιούμενος· ὅπερ αὐτὸν ἐρρήθη καὶ ὑπὸ τὸν χρόνον τῆς Ἰουστίνου βασιλείας πεποιηκέναι. οἱ δὲ τὰ χρήματα κεκομισμένοι τῶν ξυναρχόντων τινὰς ξὺν τοῖς ἐπομένοις τοῖς αὐτῶν ἐπιμπον, κατα- 10 D θείν ἐξ ἐπιδρομῆς γῆν τὴν βασιλέως κελεύοντες, ὅπως καὶ αὐτοὶ τὴν εἰρήνην ἀπεμπολᾶν τῷ ταύτην ὠνεῖσθαι λόγῳ οὐδενὶ βουλομένοι δυνατοὶ εἶεν. καὶ οἱ μὲν αὐτίκα ἠνδροπόδιζόν τε τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν καὶ οὐδὲν τι ἤσσαν ἔμμισθοι πρὸς τοῦ βασιλέως ἐγίνοντο· ἕτεροι δὲ μετ' ἐκείνους εὐθὺς ἐς τὸ ληϊξέσθαι τοὺς τα- 15 λαιπύρους Ῥωμαίους καθίσταντο, καὶ μετὰ τὴν λείαν ἄθλα τῆς ἐφόδου τὴν βασιλέως φιλοτιμίαν ἐδέχοντο. οὕτω τε ἅπαντες ξυλλήβδην εἰπεῖν οὐδένα ἀνέντες καιρὸν ἐκ περιτροπῆς ἤγόν τε καὶ P 34 ἔφερον ἡπαξάπαντα. ἀρχόντων γάρ εἰσι τοῖς βαρβάροις τούτοις ξυμμοραὶ πολλαὶ καὶ περιήρχετο πόλεμος τὴν μὲν αἰτίαν ἐκ φιλο- 20 τιμίας ἀλογίστου λαβῶν, τὸ δὲ πέρας εὐρέσθαι οὐδαμῇ ἔχων,

1. οικοδομίαις] ἐκχέας addit Reiskius.
κατὰ μυρίους A. 5. πρὸς Reiskius.

ibid. μυρίοις Alem. P.
πρὸς τε AP. 8. Ἰου-
στίνου Alem. P. Ἰουστινιανοῦ A.
12. ἀπεμπολᾶν] ἀπεμπο-
λεῖν AP.

sibi manubiis, alios impetebat. Quas fortunarum rapinas illico vel prodegit barbaris, vel in insana aedificia insumpsit. Vesanis multorum caedibus pollutus, pluribus iam aliis paravit insidias. Tranquillam Romani cum exteris gentibus pacem habebant; hic sanguinario furore standi loco impatiens, omnes undique barbaros inter se commisit; et Hunnorum ductibus nulla occasione accersitis, immanes pecunias perditam munificentia largitus fuit, amicitiae, ut aiebat, causa conciliandae firmandaeque; quod et sub Iustino principe factitatum ab eo iam diximus. Illi accepta pecunia alios duces, eorumque cohortes sollicitabant, qui in fines imperii excurrerent populabundi, venum et ipsi pacem daturi, cui sic eam mercari libitum esset. Hi statim Romanorum urbes depraedati sunt, sua nihilominus meriti apud imperatorem stipendia. Post hos en tibi e vestigio alios profligatae gentis Romanae populatores, qui acta praeda ius super incursionis mercedem consequerentur a munificentissimo principe. Et, ut paucis absolvam, nullum tempus intermiserunt ab hisce, quasi in orbem redeuntibus rapinis et excursionibus. Nam cum multiplices horum essent barbarorum tribuni atque stationes, bellum quasi per manus tradebatur, ab immoderatis Augusti largitionibus coeptum, nullo fine

ἀλλ' ἐφ' ἑαυτὸν ἀνακυκλούμενος τὸν πάντα αἰῶνα. διὸ δὴ χῶ-
 ρος μὲν τις ἢ ὄρος ἢ σπήλαιον ἢ ἄλλο τι τῆς Ῥωμαίων γῆς ὑπὸ
 τὸν χρόνον τοῦτον ἀδῆγτον οὐδαμῆ ἔμεινε, χῶραις δὲ πολλαῖς
 πλέον ἢ πεντάκις ἀλῶναι συνέβη. καὶ ταῦτα μέντοι καὶ ὅσα πρὸς
 5 Μήδων τε καὶ Σαρακηνῶν καὶ Σκλαβηνῶν καὶ Ἀντῶν καὶ τῶν
 ἄλλων βαρβάρων ξυνηγέθη γενέσθαι ἐν τοῖς ἔμπροσθέν μοι δε-
 δειγῆται λόγοις· ἀλλ' ὅπερ τοῦδε ἀρχόμενος τοῦ λόγου ὑπέειπον,
 τὴν αἰτίαν τῶν ξυμπεπτωκότων ἐνταῦθά μοι ἦν ἀναγκαῖον εἰπεῖν. B
 καὶ Χοσρόη μὲν κεντηναρίων πλήθος ὑπὲρ τῆς εἰρήνης προέμενος, V 302
 10 αὐτογνωμονίας δὲ οὐδενὶ λόγῳ αἰτιώτατος τοῦ λελείσθαι τὰς
 σπονδὰς γέγονεν, Ἀλαμούνδαρον τε καὶ Οὐννοὺς τοὺς Πέρσαις
 ἐνοσπόνδους σπουδάζων τε καὶ διατεινόμενος ἐταιρίζεσθαι, ὅπερ A 51
 μοι ἐν λόγοις τοῖς ὑπὲρ αὐτῶν οὐκ ἀπαρακαλύπτως εἰρησθαι δο-
 κεῖ. ἐν ᾧ δὲ τὰ ἐκ τῶν στάσεών τε καὶ πολέμων κακὰ Ῥωμαίοις
 15 ἀνήγειρε καὶ ἐρρίπιζεν, ἐν τούτῳ βουλευσάμενος, αἵματος ἀνθρω-
 πείου τὴν γῆν πύλλαις μηχαναῖς ἔμπλεων γίνεσθαι καὶ χρήματα
 ληΐζεσθαι πλείω, φόνον καὶ σάλον τῶν ὑπηκόων ἐπενόει πολὺν C
 τρόπῳ τοιῦδε. Χριστιανῶν δόξα ἀπόβλητοι πολλαὶ εἰσιν ἐν πάσῃ
 τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ, ὅπερ αἰρέσεις καλεῖν νενομίκασι, Μοντανῶν
 20 τε καὶ Σαββατιανῶν καὶ ὅσαις ἄλλαις πλανῆσθαι αἰ τῶν ἀνθρώ-
 πων εἰώθασι γινῶμι. τούτους ἀπαντας δόξαν τὴν παλαιὰν ἐκέ-

5. Ἀσλαβηνῶν] Alibi scribitur Σκλαβηνῶν. ALEM. Reposui Σκλαβη-
 νῶν. *ibid.* Ἀντῶν Alem. P. αὐτῶν A. „Sunt autem Ἄνται barbari
 a quibus devictis Iustinianus Anticus dici voluit.“ ALEM. 9. μὲν
 Reiskius. δὲ AP. 11. Πέρσαις Alem. P. Πέρσας A. „Hunni
 qui Alamundarum tribunalum sequebantur, Persarum erant foederati, ut
 est libro 1. et 2. belli Persici.“ ALEM. 14. πολέμων Alem. P.
 πόλειον A. 15. βουλευσάμενος Reiskius. βουλευσαντες A.
 βουλεύσας P. 17. σάλον Pm. ἄλλον AP.

claudendum. Semper enim a principio in orbem redibat; ita ut sub id tem-
 pus nullus fuerit Romanorum locus, aut mons, aut specus a praedibus immune;
 quin multae provinciae quinta et amplius oppressae sint vastatione. Haec
 mala ab his illata, necnon a Medis, Saracenis, Sclavenis, Antis et barbaris
 aliis, a me superioribus libris narrata sunt; huc vero, ut iam praefatus sum,
 illorum omnium causam reicere operae pretium fuit. Magnam profudit pec-
 cuniarum vim pro pace cum Chosroe stabilienda; at pervicacius suam secu-
 tus sententiam, solvendi nulla causa foederis auctoris fuit, omni studio atque
 conatu in societatem pertractis Alamundaro et Hunnis, Persarum sociis ac
 foederatis, quod opportuno loco aperte dixisse mihi videor. Eo ferme tem-
 pore, quo seditiones et bella in Romanorum perniciem excitavit, ut omnibus
 provinciis diversis artibus humano sanguine completis, opimiora spolia repor-
 taret, alias ita excogitavit subditorum clades. Sunt in universo Romano im-
 perio complures Christianorum sectae minime probatae, quas haereses vulgo
 dicunt, Montanistarum, Sabbatianorum, aliorumque complurium, quae men-
 tes hominum transversas agunt. Hos omnes priori sententia decedere iussit,

λενε μετατίθεσθαι, ἄλλα τε ἀπειλήσας ἀπειθοῦσι πολλὰ καὶ τὰς οὐσίας ἐς τοὺς παῖδας ἢ ξυγγενεῖς μηκέτι παραπέμπειν οἷόν τε εἶναι τούτων δὲ τὰ ἱερὰ τῶν αἱρετικῶν καλουμένων, καὶ διαφερόντως οἷοπερ ἢ τοῦ Ἀρείου ἡσκητο δόξῃ, πλοῦτόν τινα εἶχεν ἀκοῆς κρείττω. οὔτε γὰρ ἢ σύγκλητος βουλή ξύμπυσα οὔτε τις ἄλλη 5
 D μεγίστη μοῖρα τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς τά γε εἰς τὴν οὐσίαν εἰκά-
 ζεσθαι τούτοις δὴ τοῖς ἱεροῖς ἔσχε. κειμήλιά τε γὰρ αὐτοῖς χρυσᾶ
 τε καὶ ἀργυρᾶ καὶ ξυγκείμενα ἐκ λίθων ἐντίμων ἀμύθητά τε καὶ ἀνυρίθμητα ἦν, οἰκίαι τε καὶ κῶμαι παμπληθεῖς, καὶ χώρα πολλή
 πανταχόθι τῆς γῆς, καὶ ὄση ἄλλη πλοῦτου ἰδέα ἐστὶ τε καὶ ὄνο- 10
 μίζεται ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις, εἴτε οὐδενὸς αὐτὰ τῶν πρόποτε βε-
 βασιλευκότων ὀχλήσαντος. πολλοὶ τε ἀνθρώποι, καὶ ταῦτα δόξης
 ὄντες ὀρθῆς, τῇ τῶν σφετέρων ἐπιτηδευμάτων προφάσει ἐνθὲνδε
 αἰ τοῦ βίου τὰς ἀφορμὰς εἶχον. τούτων μὲν οὖν τῶν ἱερῶν πρῶ-
 τον τὰς οὐσίας δημοσιώσας Ἰουστινιανὸς βασιλεὺς ἀφειλετο ἕξαπι- 15
 A 52 ναίως τὰ χρήματα πάντα. ἕξ οὖ τοῖς πολλοῖς ἀποκεκλειῶσθαι τὸ
 λοιπὸν τοῦ βίου συνέβη. πολλοὶ δὲ εὐθὺς πανταχόσε περιμόντες
 δόξης τῆς πατρίου τοὺς παραπίπτοντας ἠνάγκαζον μεταβάλλεσθαι.
 P 35 ἄπερ ἐπεὶ ἀνθρώποις ἀγροικοῖς οὐχ ὄσια ἔδοξεν εἶναι, τοῖς ταῦτα
 ἐπαγγέλλουσιν ἀντιστατεῖν ἅπαντες ἔγνωσαν. πολλοὶ μὲν οὖν πρὸς 20
 τῶν στασιωτῶν διεφθείροντο, πολλοὶ δὲ καὶ σφᾶς αὐτοὺς διεχρή-
 σαντο εὐσεβεῖν μάλιστα ὑπὸ ἀβελτηρίας οἰόμενοι, καὶ αὐτῶν ὁ
 μὲν πλεῖστος ὄμιλος γῆς τῆς πατρίδος ἐξιστάμενοι ἔφενγον, Μον-
 τανοὶ δὲ, οἳ ἐν Φρυγίᾳ κατώκηντο, σφᾶς αὐτοὺς ἐν ἱεροῖς τοῖς

17. περιμόντες Reisk. περιόντες AP.

protervis tum alia minatus, tum et ne liberis, aut propinquis bona relinquerent interdictioens. In horum, quos vocant, haeticorum fanis, ac iis praesertim, in quibus Arii secta celebraretur, opes recondebantur plane supra quam credibile cuiquam sit. Neque enim Senatus universus, aut alia Romani praecipua pars imperii de divitiis cum his delubris conferri potest. Nam iis omnibus erat sacra suppellex ex auro argentoque, pretiosis lapidibus omni opulentia et copia maior; domus et pagi refertissima; possessiones ubique gentium, et si quid aliud est mortalibus opum genus; utpote quibus nemo principum aliquando molestiam intulisset. Quin et multis rectae sententiae hominibus per occasionem artis et instituti necessaria ad vitam inde suppeditata sunt. Horum ergo templorum publicata bona praedae fuerunt Iustiniano Augusto. Exinde vitae usus quamplurimis praeclusus. Huc atque illuc palantes alii obvium quemque patriam cogebant mutare sententiam. Id homines agrestes impium ratı, suadentibus haec sese opponere deliberant; sed a seditionum popularibus passim mactati, alii superstitione et insana religione sibi manus intulerunt; pars occupata fuga patrio solo sese populatim caecit: qui erant in Phrygia Montani sectatores, templis in quae se coege-

σφετέροις καθείρξαντες τούτους τε τοὺς νεὼς αὐτίκα ἐμπρήσαντες
 ξυνορθώθησαν οὐδενὶ λόγῳ, πᾶσά τε ἀπ' αὐτοῦ ἡ Ῥωμαίων
 ἀρχὴ φόνου τε ἦν καὶ φυγῆς ἔμπλεως. νόμον δὲ τοῦ τοιοῦτου
 καὶ ἀμφὶ τοὺς Σαμαρείτας αὐτίκα τεθέντος τυραγῆ ἄκριτος τὴν
 5 Παλαιστίνην κατέλαβεν. ὅσοι μὲν οὖν ἔν τε Καισαρείᾳ τῇ ἐμῇ B
 καὶ ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ὄκουν, παρὰ φανῶν ἡγησόμενοι κακοπά-
 θειάν τινα ὑπὲρ ἀνοήτου φέρεσθαι δόγματος, ὄνομα Χριστιανῶν
 τοῦ σφίσι παρόντος ἀνταλλαζόμενοι τῷ προσχήματι τούτῳ τὸν
 ἐκ τοῦ νόμου ἀποσεύσασθαι κίνδυνον ἴσχυσαν. καὶ αὐτῶν ὄσοις
 10 μὲν τι λογισμοῦ καὶ ἐπιεικειᾶς μετῆν, πιστοὶ εἶναι τὰ ἐς δόξαν
 τήνδε οὐδαμῇ ἀπήξουσιν, οἱ μὲντοι πλεῖστοι ὥσπερ ἀνανακτοῦν-
 τες, ὅτι δὴ οὐχ ἐκούσιοι, ἀλλὰ τῷ νόμῳ ἡναγκασμένοι δόγμα
 τὸ πάτριον μετεβάλλοντο, αὐτίκα δὴ μάλα ἐπὶ τε Μανιχαίους καὶ
 τοὺς καλουμένους πολυθέους ἀπέκλιναν. οἱ δὲ γεωργοὶ ξύμπατες C
 15 ἄθροοι γεγεννημένοι ὄπλι ἀνταρῆν βασιλεῖ ἔγνωσαν, βασιλέα σφίσι
 τῶν τινα ληστῶν προβεβλημένοι, Ἰουλιανὸν ὄνομα Σαβάρου υἱόν.
 καὶ χρόνον μὲν τινα τοῖς στρατιώταις ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἀντείχον,
 ἔπειτα δὲ ἤττηθέντες τῇ μάχῃ διεφθάρησαν ξὺν τῷ ἡγεμόνι. καὶ A 53
 λέγονται μυριάδες ἀνθρώπων δέκα ἐν τῷ πόνῳ τούτῳ ἀπολωλέναι,
 20 καὶ χώρα ἡ πύσης γῆς ἀγαθὴ μάλιστα ἔρημος γεωργῶν ἀπ' αὐτοῦ
 γέγονε. τοῖς τε τῶν χωρίων κυρίοις Χριστιανοῖς οὕσι τὸ πρῶγμα
 τοῦτο ἐς μέγα κακὸν ἐτελεύτησεν. ἀναγκαῖον γὰρ γέγονε σφίσιν
 οὐδὲν ἐνθένδε μετακομιζόμενοις φόρον τὸν ἐπέτειον ἄδρὸν τινα
 ὄντα ἐς τὸν ἅπαντα αἰῶνα βασιλεῖ φέρειν, ἐπεὶ οὐδεμιῦ φειδοῖ ἡ

10. μὲν τι Reisk. μέντοι AP.

rant, occisus atque succensis, una cum iis temere conflagrarunt. Atque ex
 hoc tempore ubique in Romano imperio fugae caedesque. Lege hac lata
 etiam in Samaritas ingens Palaestinam tumultus pervasit. Qui ergo vel
 Caesareae apud nos erant, vel in urbibus aliis, indignum rati si pro insano
 dogmate subirent incommoda, Christianorum nomine, quod in promptu erat,
 cum suo permutato, hac specie legis discrimen evitarunt: etsi quibus mens
 erat bona, ii a fidelium sententia non abhorruerint. Verum pars maior in-
 digne ferentes, quod praeter voluntatem lege coacti essent avitam religio-
 nem deserere, illico ad Manichaeos et quos vocant polytheos defecerunt.
 At agrestes agmine facto in Caesarem arripiunt arma, designatoque sibi Im-
 peratore Sabari filio Iuliano praedone, manus cum milite conserunt; pugna-
 tumque Marte aliquamdiu incerto est: demum praelio victi cum Iuliano duce
 contrucidati sunt, deletis, ut ferunt, eo conflictu centenis hominum millibus.
 Agris vero omnium longe feracissimis a cultoribus iam tum destitutis, ma-
 gnam acceperunt ex ea re iacturam Christiani possessores, quibus opus fue-
 rit nullis terrae bonis repositis, annum Imperatori vectigal, et quidem in-
 sigae singulis quibusque pendere annis; exactione nullo humanitatis modo

D τοῦ ἔργου τούτου ἐπιτροπή γέγονεν. ἐντεῦθεν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας
 V 303 καλουμένους τὴν δίωξιν ἤγεν αἰκίζόμενός τε τὰ σώματα καὶ τὰ
 χρήματα ληϊζόμενος. ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ὅσοι τοῦ Χριστιανῶν ὀνό-
 ματος δῆθεν τῷ λόγῳ μεταλαχεῖν ἔγνωσαν, καιρὸν τὸν παρόντα
 σφίσι ἐκκρούοντες, οὗτοι δὴ οὐ πολλῶ ἕστερον ἐπὶ ταῖς σπον- 5
 δαῖς καὶ θυσίαις καὶ ἄλλοις οὐχ ὀσίοις ἔργοις ἐκ τοῦ ἐπιπλείστον
 ἠλίσκοντο. τὰ γὰρ ἀμφὶ τοῖς Χριστιανοῖς εἰργασμένα ἐν τοῖς
 ὀπισθέν μοι λόγοις λελέξεται. μετὰ δὲ καὶ τὸ παιδευαστεῖν νόμῳ
 ἀπεῖργεν, οὐ τὰ μετὰ τὸν νόμον διερευνώμενος, ἀλλὰ τοὺς πύλαι
 ποτὲ ταύτη δὴ τῇ νόσῳ ἀλόντας. ἐγίνετό τε ἡ ἐς αὐτοὺς ἀπο- 10
 στρουφὴ οὐδενὶ κόσμῳ, ἐπεὶ καὶ κατηγοροῦν χωρὶς ἐπράσσετο ἡ
 ἐς αὐτοὺς τίσις, ἐνός τε ἀνδρός ἢ παιδὸς λόγος, καὶ τούτου δοῦ-
 λου, ὣν οὕτω τόχοι, καὶ ἀκουσίῳ μωρτυρεῖν ἐπὶ τὸν κεκτημένον
 ἀναγκασθέντος, ἔδραξεν εἶναι ἀκριβῆς ἐλεγχος. τοὺς τε οὕτως
 P 36 ἀλίσκομένους τὰ αἰδοῦν περιηρημένους ἐπόμπευεν. οὐκ ἐς πάν- 15
 τας μέντοι τὸ κακὸν κατ' ἀρχὰς ἤγετο, ἀλλ' ὅσοι ἢ Πρώσινοι
 εἶναι ἢ μεγάλα περιβεβλήσθαι χρήματα ἔδραξαν ἢ ἄλλο τι προσ-
 κεκρονηκότες ἐτύγγανον. καὶ μὴν καὶ τοῖς μετεωρολόγοις χυλε-
 πῶς εἶχεν. διὸ δὴ αὐτοὺς καὶ ἡ ἐπὶ τοῖς κλέπτεις τεταγμένη ἀρχὴ
 A 54 ἤκλιετό τε ἀπ' οὐδεμιᾶς ἄλλης αἰτίας καὶ ζαίνουσα κατὰ νότου 20
 πολλὰς ἐπὶ καμῆλων φερομένους ἐπόμπευεν ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν
 γέροντάς τε καὶ ἄλλως ἐπιεικεῖς ὄντας, ἄλλο αὐτοῖς ἐπικαλεῖν οὐ-
 δὲν ἔχουσα, πλὴν γε δὴ ὅτι σοφοὶ τὰ περὶ τοὺς ἄστέρους ἐν τοιού-

1. οὐδεμιᾶ φειδοῖ ἢ τοῦ ἔργου τούτου ἐπιτροπή Alem. Legebatur
 οὐδεμία φειδῶ ἢ (ἢ Reisk.) τοῦ ἔργου τούτου ἐντροπή. 4. και-
 ρὸν Alem. P. τῷ A. 15. ἐπόμπευεν P. ἐπόμπευον A. 19. εἶ-
 χεν P. εἶχον A. *ibid.* καὶ ἡ Alem. P. ἡ om. A. 21. πολ-
 λὰς Alem. πολλοὺς AP. *ibid.* ἐπόμπευεν Alem. P. ἐπόμπευον A.

imperata. Hoc facto, iam in gentiles saevitiam convertit, qua caesis corpo-
 ribus, qua fortunis directis, quorum qui nomina Christo dederunt, utpote
 qui per speciem malorumque vitandorum id causa fecissent, tandem inter li-
 bamina et sacrificia, atque impias religiones deprehensi sunt. Quae vero
 in Christianos ipsos commisit, infra dicturi sumus. Post haec turpes puero-
 rum amores lege vetuit; non a lege lata, sed iam diu antea ea labe notatos
 iudicio arcessens, nullo prorsus decore in eos facta animadversione. Hos
 nemine quaestionem ferente mulctavit, unico teste viro, vel puero, eoque
 saepenumero servo, etiam invito, et in dominum coacto dicere testimonium;
 sic enim de causa videbatur liquere. Cuius criminis qui rei agerentur, pu-
 dendis truncati publice ludibrio erant; licet initio non omnibus haec severi-
 tas, sed iis adhiberetur qui vel Praesinae factioni studerent, vel magnis co-
 piis affluentes celebrarentur, vel essent apud principem in offensa. Astro-
 logos iniquo patiebatur animo; hos namque qui latrocinii vindicandis prae-
 erat magistratus, alioqui senes, et bonae frugis homines, camelis per univer-
 sam urbem infami sane spectaculo vexit, caeciditque humeris, hoc illis ob-

τῷ χώρῳ ἐβούλοντό εἶναι. ἔφευγον τοίνυν ἀνθρώπων διηνεκῆς ὄμιλος πολὺς οὐκ ἐς βαρβάρους μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐς τοὺς μακρῶν Β ἠκισμένους Ῥωμαίων, ἦν τε ἰδεῖν ἐν χώρᾳ τε αἰεὶ καὶ πόλει ἐκάστη τοὺς πλείστον ξένους. τοῦ γὰρ διαλαθεῖν ἕνεκα γῆς τῆς 5 πατρίδας τὴν ἀλλοτριάν ἠλλάξαντο εὐπετῶς ἕκαστοι, ὡσπερ τῆς πατρίδος αὐτοῖς ὑπὸ πολεμίων ἀλούσης. τὸν μὲν ὅν πλοῦτον τῶν εὐδαιμόνων εἶναι δοκούντων ἐν Βυζαντίῳ καὶ πόλει ἐκάστη μετὰ γε τοὺς ἐκ τῆς συγκλήτου βουλῆς, τρόποις οἷσπερ εἴρηται Ἰουστινιανός τε καὶ Θεοδώρα ληισιάμενοι ἔσχον. ὅπως δὲ καὶ 10 τοὺς ἐκ βουλῆς ἀφαιρεῖσθαι τὰ χρήματα πάντα ἴσχυσαν, αὐτίκα δὴ γλώσω.

ιβ'. Ἦν τις ἐν Βυζαντίῳ Ζήνων ὄνομα, ἐκείνου Ἀνθεμίου C τῶνός, ὅσπερ ἐν τῇ ἐσπερίᾳ τὴν βασιλείαν τὰ πρότερα ἔσχεν. τοῦτον δὲ ἔξεπίτηδες ἄρχοντα ἐπ' Αἰγύπτου καταστησάμενοι ἔστελ- 15 λον. ἀλλ' ὁ μὲν χρημάτων τὸ πλοῖον τῶν τιμιωτάτων ἐμπλησάμενος τὰ ἐς τὴν ἀναγωγὴν διετείνετο· ἦσαν γὰρ αὐτῷ σταθμῶς τε ἀργύρου ἀναρίθμητος καὶ χρυσώματα μαργάροις τε καὶ σμυρῶνδοις καλλωπισθέντα καὶ λίθοις ἄλλοις τοιοῦτοις ἐντίμοις· οἱ δὲ τινὰς ἀναπέσαντες τῶν οἱ πιστοτάτων εἶναι δοκούντων τὰ μὲν 20 χρήματα ἐνθ' ἐνδεὶ ὅτι τάχιστα ἐκφορήσαντες, πῦρ δὲ ἐν κολλῇ νηὶ ἐμβεβλημένοι τῷ Ζήνωνι ἀπαγγέλλειν ἐκέλευον ἀπὸ ταυτομάτου τὴν τε γλῶσα ἐν τῷ πλοίῳ ξυνηγῆθαι καὶ διολωλέναι τὰ χρήματα. χρόνῳ δὲ ὕστερον Ζήνωνι μὲν ἑξαπιναιῶς ἀπογενέσθαι ξυτέπειν,

1. χώρῳ] χωρίῳ Pm.

ibid. διηνεκῆς] διηνεκῶς Reiskius.

3. Ῥωμαίων Alem. P. Ῥωμαίους A.

8. τοὺς ἐκ Alem P.

τῶν ἐκ A.

16. διετείνετο] διέθετο Pm.

διετείνετο πραγ-

ματευσάμενος (vel παρασκευάζων) Reisk.

20. ἐκφορήσαντας

— ἐμβεβλημένους Reisk.

iecto dumtaxat, quod astrorum scientiae periti, ea in urbe degerent. Quare frequens hominum multitudo non ad barbaros dilabebatur modo, sed ad longe dissitas ab orbe Romano nationes. In singulis quibusque provinciis ac civitatibus plerosque vidisses convenas, qui latendi causa in alienas urbes ultra commigrassent, patria quasi post hostilem devastationem deserta. Qui ergo Byzantii, vel aliis in urbibus opulentiores et Senatoribus essent, sic a Iustiniano ac Theodora de bonis omnibus deturbati sunt; Senatores vero ut ab fidei emungi fortunis potuerint, iam dico.

12. Zeno Anthemii nepos eius, qui pridem in Occidente imperium obtinuerat, Byzantii tum erat; hunc de industria designatum Aegypti praesidem in provinciam dimiserunt. Navigio iam pretiosissimis opibus onusto, discessum ille ducebat in dies, immanemque argenti vim, aurea vasa gemmis, smaragdis, magnique pretii lapillis distincta in navim convexerat. Illi persuadent nonnullis, qui Zenoni haberentur fidissimi, ut auro quamprimum egesto, ignem in imam navim iniiciant; Zenoni vero nunciant, casu concepta flamma in navigio opes periisse. Non ita multo post Zeno repente

αὐτοὶ δὲ κύριοι τῆς οὐσίας εὐθὺς ἅτε κληρονόμοι γηγόνασιν. δια-
 θήκην γάρ τινα προῦφερον, ἤνεργ οὐ παρ' ἐκείνου ξυγκείσθαι δια-
 P 37 τεθρύληται. καὶ Τατιανῶ τε καὶ Δημοσθένους καὶ τῆς Ἰλαριῶς
 τρόπῳ τῷ ὁμοίῳ σφῶς αὐτοὺς κληρονόμους πεποίηται, ὅπερ τὰ
 τε ἄλλα καὶ τὸ ἀξίωμα πρῶτοι ἐν γε Ῥωμαίων τῇ βουλῇ ἦσαν.⁵
 τινῶν δὲ οὐ διαθήκας, ἀλλ' ἐπιστολάς διεσκευασμένοι τὴν οὐσίαν
 ἔσχον. οὕτω γὰρ Διονυσίου τε κληρονόμοι γηγόνασιν, ὃς ἐν Λι-
 βανῶ ἔκει, καὶ Ἰωάννου τοῦ βασιλείου παιδὸς, ὃς ἐπιφανέστατος
 V 304 μὲν Ἐδεσηνῶν ἐγεγόνει πάντων, βίη δὲ πρὸς Βελισαρίου ἐν ἡμέ-
 ρων λόγῳ ἐκδέδοται τοῖς Πέρσαις, ὥσπερ μοι ἐν τοῖς ἔμπροσθεν¹⁰
 λόγοις ἐρρήθη. τοῦτον γὰρ τὸν Ἰωάννην ὁ μὲν Χοσρόης οὐκέτι
 ἤφιει, ἐπικαλῶν Ῥωμαίοις ἠλογηκέναι τὰ ξυγκείμενα πάντα, ἐφ'
 οἷς αὐτῷ πρὸς Βελισαρίου δοθεὶς ἐτύγγανεν, ἀποδίδοσθαι μὲν-
 B τοι ἅτε δορυάλωτον γεγονότα ἤξιον. ἡ δὲ τοῦ ἀνδρὸς μίμμη (πε-
 ριοῦσα γὰρ ἐτύγγανεν ἔτι) τὰ λύτρα παρεχομένη οὐκ ἦσαν ἢ δια-¹⁵
 χιλίας λίτρας ἀργύρου τὸν νύωνδ ὠνήσεσθαι ἐπίδοξος ἦν. ἀλλ'
 ἐπεὶ τὰ λύτρα ταῦτα ἐς Δάρας ἤλθε, μαθὼν ὁ βασιλεὺς τὸ συμ-
 βόλαιον γενέσθαι οὐκ εἶα, ὡς μὴ ἐς τοὺς βαρβύρους, εἰπὼν, ὁ
 Ῥωμαίων κομίζεται πλοῦτος. οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον τῷ μὲν Ἰωάννη
 νοσήσαντι ξυμβέβη ἕξ ἀνθρώπων ἀφανισθῆναι, ὁ δὲ τὴν πόλιν ἐπι-²⁰
 τροπέων ἐπιστολὴν ἀναπλάσας τινὰ, ἔφη πρὸς αὐτὸν ἅτε φίλον
 οὐ πολλῷ ἔμπροσθεν τὸν Ἰωάννην γράψαι ὡς οἱ βουλομένῳ εἴη
 εἰς τὸν βασιλέα τὴν αὐτοῦ οὐσίαν ἐλθεῖν. πάντων δὲ τῶν ἄλλων

2. τινα Alem. τινες AP. *ibid.* διατεθρύληται AP. 8. Ἰωάν-
 νου Alem. P. Ἰωάννης A. 10. ἐκδέδοται Alem. P. ἐνδέδοται A.
 14. δορυάλωτον AP. 16. ὠνήσεσθαι] ὠνεισθαι Suidas s. ἐπί-
 δοξος. 22. οἱ βουλομένῳ Reisk. οἱ αὐτῶ βουλομένῳ AP.
 23. αὐτοῦ οὐσίαν Reisk. Aberat αὐτοῦ.

vita concessit; illi statim bonorum possessionem quasi haeredes adeunt, pro-
 ductis tabulis, quas ab eo minime confectas fama erat. Hac eadem arte Ta-
 tiani se factitarunt haeredes, Demosthenis item ac Hilarae, qui tum rebus
 aliis tum dignitate primas tenerent in Senatu Romano. Aliorum non tabu-
 lis, sed confectis epistolis substantias invaserunt, sic haeredes ipsi Dionysii
 eius qui debebat ad Libanum; et Ioannis Basilii filii, Edessenorum omnium
 praeclearissimi, qui, ut aliis libris narravi, a Belisario Persis datus est obses
 inventus. Certe Chosroes causatus neglectas a Romanis conditiones, quibus
 Ioannem Belisarius vadem dederat, illum negabat reddendum, nisi qua lege
 captivi solent. Quare Ioannis avia etiam tum superstes bis mille argenti
 pondo redimendo nepoti persolutura credebatur. Pretium id Darum con-
 vectum ubi Caesar accepit pacisci cum barbaris vetuit, ne ad eos, inquit,
 veniant Romanorum opes. Non multo post Ioannes morbo languit periit-
 que; tum Darae Praefectus Ioannis ad se velut amicum nuperam simulat epi-
 stolam, qua Principem et suae substantiae haereditatem scriberet, et eam sibi
 esse mentem extremam. Sed plane difficile memoratu est, quot hominum

τὰ ὑνόματι καταλέγειν οὐκ ἂν δυναίμην ὥσπερ αὐτόματοι κληρο-
νόμοι γεγένηται. ἀλλὰ μέχρι μὲν οὖν ἡ τοῦ νίκαια καλουμένη στά- C
σις ἐγένετο, κατὰ μίαν διαλέγεσθαι τὰς τῶν εὐδαιμόνων οὐσίας A 56
ἤξιουν· ἐπεὶ δὲ ταύτην, ὥσπερ μοι ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λόγοις ἐρ-
5 ρήθη, γενέσθαι ξυνέβη, τότε δὲ ἀθρόας εἰπεῖν σχεδόν τι ἀπάκτων
τῶν ἀπὸ τῆς συγκλήτου βουλῆς τὰς οὐσίας δημοσιώσαντες, τὰ μὲν
ἔπιπλα πάντα καὶ τῶν χωρίων ὅσα κάλλιστα ἦν ἤπερ ἐβούλοντο διε-
χείρησαν, ἀπολέξαντες δὲ τὰ φόρον πικροῦ τε καὶ βαρυτάτου ὑπο-
τελῆ ὄντα, φιλανθρωπίας προσχήματι τοῖς πάλαι κεκτημένοις
10 ἀπέδοντο. διὸ δὴ πρός τε τῶν φορολόγων ἀγχόμενοι καὶ ἀποκναιό-
μενοι τόκοις ὀφλημάτων ἀειρρῦτοις τισὶ δυσθανατοῦντες ἀκούσιοι
διεβίωσαν. διὸ δὴ ἔμοι τε καὶ τοῖς πολλοῖς ἡμῶν οὐδενώποτε
ἔδοξαν οὗτοι ἄνθρωποι εἶναι, ἀλλὰ δαίμονες παλαμναῖοί τινες καὶ D
ὥσπερ οἱ ποιεῖται λέγουσι βροτολογίῳ ἦσθην, οἳ δὴ ἐπὶ κοινῆς βου-
15 λευσάμενοι ὅπως ἅπαντα ἀνθρώπεια γένη τε καὶ ἔργα ὡς ῥᾶστα
καὶ τάχιστα διαφθεῖρειν ἱκανοὶ εἶεν, ἀνθρώπειόν τε ἡμπέλοχοντο
σῶμα καὶ ἀνθρωποδαίμονες γεγενημένοι τῷ τρόπῳ τούτῳ ξύμπα-
σαν τὴν οἰκουμένην κατέσεισαν. τεκμηριώσαι δ' ἂν τις τὸ τοιοῦτο
πολλοῖς τε ἄλλοις καὶ τῇ τῶν πεπραγμένων δυνάμει. τὰ γὰρ δαι-
20 μόνια τῶν ἀνθρωπέων ξυμβαίνει πολλῷ τῷ διαλλάσσοντι διακε-
κρίσθαι. πολλῶν ἀμέλει γεγονότων ἐκ τοῦ παντὸς αἰῶνος ἀνθρώ-
πων τύχη ἢ φύσει φοβερῶν ἐς τὰ μάλιστα, οἳ μὲν πόλεις, οἳ δὲ
χώρας, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτο καθ' αὐτὸ ἔσφηλαν, ὄλεθρον δὲ ξυμπάν- P 38

14. βροτολογίῳ Suidas s. h. v. Legebatur βροτολογίῳ. 17. ξύμ-
πασαν κατέσεισαν τὴν οἰκουμένην Suidas s. ἀνθρωποδαίμονες.
18. τεκμηριώσαι] τεκμηριώση AP. 19. τε ἄλλοις] τε καὶ ἄλ-
λοῖς AP. 23. καθ' αὐτό] Legebatur καθ' αὐτοῦ. καθ' αὐτοῦς
vel καθ' ὄλον Alemannus.

sese ultroneos haeredes instituerint. Nam antequam seditio existeret Victo-
riatorum, divitum sibi bona singulatim legerunt; at ubi illi erupere, tum
enim vero omnium fere ordinis Senatorii acervatim facultatibus publicatis,
ex his totam suppellectilem, et optima quaeque praediorum pro arbitratu occu-
parunt; decumana vero quae gravissimis tributis solvendis obnoxia essent,
quodam humanitatis specie reddiderunt possessoribus; qui cum a vectigalium
collectoribus urgerentur, et perpetuo aeris alieni foenore opprimerentur, in-
viti, retardata morte, vitam trahebant. Quamobrem et mihi, et mei ordinis
plerisque hi nunquam homines visi sunt, sed perniciosi daemones et funes-
tae hominum pestes, qui in commune consuluerint, ut omnes hominum na-
tiones, atque negotia facile, citoque perditum irent, eoque humanas induti
formas, quasi semihomines furiae, sic universum terrarum orbem convulse-
rint. Id et aliunde coniecere est, et scelerum immanitate, qua longe mul-
tisque exuperant daemones mortalium conatus. Nam multi licet prioribus
saeculis extiterint homines vel natura, vel eventu praeter modum formidabi-

των ἀνθρώπων ξυμφοράς τε γῆς τῆς οἰκουμένης ἀπάσης οὐδεὶς ἔτι μὴ οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐργάζεσθαι ἰκανῶς ἔσχον, ὧν δὴ καὶ ἡ τύχη ὑπόρρει τῇ γνώμῃ συγκατεργαζομένη τῶν ἀνθρώπων διαφορῶν.

- A 57 σεισμοῖς τε γὰρ καὶ λοιμοῖς καὶ ὑδάτων ποταμῶν ἐπιρροαῖς ὑπὸ τὸν χρόνον τοῦτον πλεῖστα διολωλέναι τετύχηκεν, ὡς μοι αὐτίκα 5
λελέξεται. οὕτως οὐκ ἀνθρωπεῖω, ἀλλ' ἐτέρω σθένει τὰ δεινὰ ἔπρασσον. λέγουσι δὲ αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα φάναι τῶν ἐπιτηδίων τισὶν ὡς οὐ Σαββατίου τοῦ αὐτῆς ἀνδρὸς οὐδὲ ἀνθρώπων τινὸς υἱὸς εἶη. ἤνικα γὰρ αὐτὸν κύειν ἔμελλεν, ἐπιφοιτᾶν αὐτῇ δαιμό-
B νιον οὐχ ὀρώμενον, ἀλλ' αἰσθησὶν τινα ὅτι δὴ πάρεστιν αὐτῇ πα- 10
ρασχόν, ἕτε ἀνδρα γυναικὶ πλησιάσαντα, καθάπερ ἐν ὄνειρῳ ἀφανισθῆναι. τινὲς δὲ τῶν αὐτῷ παρόντων τε πόρρω που τῶν νοκτῶν καὶ ξυγγινομένων ἐν παλιτίῳ δηλονότι, οἷσπερ ἐν καθαρωῇ ἢ ψυχῇ ἦν, φάντασμα τι θεύσασθαι δαιμόνιον ἤηδες σφίσι ἀντ' αὐτοῦ ἔδοξαν. ὁ μὲν γὰρ ἔφασκεν ἄφνω μὲν αὐτὸν θρόνου τοῦ βασι- 15
λείου ἔξαναστάντα περιπάτους ἐνταῦθα ποιεῖν· συχρὸν γὰρ καθῆσθαι οὐδαμῇ εἰδιστο· τῆς δὲ κεφαλῆς ἐν τῷ παρατίκα τῷ Ἰουστινιανῷ ἀφανισθείσης τὸ ἄλλο οἱ σῶμα τούτους δὴ τοὺς μακροὺς διαύλους ποιεῖν δοκεῖν, αὐτόν τε, ἕτε οἱ τῶν ὀμμάτων περὶ τὴν θείαν ὡς ἤκιστα ὑγαινόντων, ἀσχύλλοντα καὶ διαπορούμενον ἐπὶ πλεῖ- 20
C στον ἐστάναι. ὕστερον μέντοι τῆς κεφαλῆς τῷ σώματι ἐπανηκού-

2. οἱ ἄνθρωποι Reisk. Aberat οἱ. 4. ποταμῶν Alem. ποταμῶν AP. 11. ἄτε] εἶτα ἄτε Reisk. 14. ἦν] εἶη AP. Correctum ex Suida s. πόρρω που, ubi ἦν ἢ ψυχῇ, φάσμα —. *ibid.* τι Reisk. τε AP. Omittit Suidas. 18. μακροῦς additum ex Suida s. διαυλος. 19. Addidi τῶν. *ibid.* ὀμμάτων addidit Alem. in schedis Mss. ὀφθαλμῶν in exemplari impresso: unde recepit P. 20. διαπορούμενον Alem. P. διαπορευόμενον A.

les, qui urbes, provincias, nonnullasque regiones pessumdederint, nullus tamen, ut isti, funditus hominum genus atque universum terrarum orbem quivit evertere. In quorum sane consiliis ministram se praebebit fortuna ad mortalium perniciem; quandoquidem sub id tempus, ut statim narrabo, et terrae motibus, et pestilentiis, et fluminum eluvionibus tot acciderunt vastationes, ut illa etiam ab his non humana vi facta videantur. Certe Iustiniani matrem nonnullis ex necessariis narrasse ferunt, hunc non Sabbati coniugis, aut hominum cuiuspiam esse sobolem; sed eo gravis antequam esset, quandam Genii speciem ad se ventitasse, quae non ad visum, sed ad contactum se praeberet, accubaretque sibi, et quasi maritus se coniugem iniret, denique veluti per insomnium evanesceret. Quidam a cubiculo, quibus purior esset animus, dum nocte concubia Iustiniano praesto erant, sibi visi sunt insolentem pro illo genii larvam videre. Ex his alter affirmabat, repente Iustinianum regia sella excitum obambulatam ire (nam considerare diutius nunquam consueverat) tum capite illi subito in auras resoluta, reliquo corpore illas conficere deambulationes; se vero ea re stupente, haerenteque diu, et suis tanquam infirmis, et minime ad visum fidelibus oculis succensente, tan-

σης τὰ τέως λειπόμενα οἴεσθαι παρὰ δόξαν ἀναπιμπλάναι. ἄλλος δὲ παρεστάναι οἱ καθημένῳ ἔφη, ἐκ δὲ τοῦ αἰφνιδίου τὸ πρόσω- πόν οἱ κρέατι ἀσήμεν ἰδεῖν ἐμπερὲς γεγονός· οὔτε γὰρ ὄφρως οὔτε V 305 ὄφθαλμοὺς ἐπὶ χώρας τῆς αὐτῶν ὄντας οὔτε ἄλλο τι τὸ παρὰπαν ἔφερε γνώρισμα· χρόνου μέντοι αὐτῷ τὸ σχῆμα τῆς ὄψεως ἐπα- νῆκον ἰδεῖν. ταῦτα οὐκ αὐτὸς θεασάμενος γράφω, ἀλλὰ τῶν τότε θεάσασθαι ἰσχυριζομένων ἀκούσας. λέγουσι δὲ καὶ μοναχόν τινα τῷ θεῷ ἐς τὰ μάλιστα φίλον πρὸς τῶν αὐτῷ γῆν τὴν ἔρημον ξυ- A 58 οικούντων ἀναπεισθέντα σταλῆναι μὲν ἐς Βυζάντιον τοῖς ἄγχιστα D 10 σφίσι ἐνωχημένοις ἐπαμνοῦντα, βιαζομένοις τε καὶ ἀδικουμένοις ἀνύποιστα, ἐνταῦθα δὲ ἀφικόμενον ἀντίκα εἰσόδου τῆς παρὰ τὸν βασιλέα τυχεῖν· μέλλοντα δὲ εἶσω παρ' αὐτὸν γενέσθαι, ἀμείψαι μὲν τὸν ἐκεῖσε ρῦδὸν θατέρῳ τῶν ποδῶν, ἔξαπιναιῶς δὲ ἀναποδί- ζοντα ὀπίσω ἰέναι. εὐνοῦχον μὲν οὖν τὸν εἰσαγωγέα καὶ τοὺς τῆ- 15 δε παρόντας πολλὰ τὸν ἀνθρώπον λιπαρεῖν ἐπίπροσθεν βαίνειν. τὸν δὲ οὐδέν τι ἀποκρινάμενον, ἀλλὰ καὶ παραπλήγῃ ἑοικότα ἐς τὸ δωμάτιον, οὗ δὴ κατέλυε, γεγονότα, τῶν τέ οἱ ἐπομένων ἀναπυ- θανομένων ὅτου ἕνεκα ταῦτα ποιόη, φάναι λέγουσιν αὐτὸν ἀντι- κρως ὡς τῶν δαιμόνων τὸν ἄρχοντα ἐν τῷ παλατίῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου 20 καθήμενον ἴδοι, ᾧ δὴ ξυγγενέσθαι ἢ τι παρ' αὐτοῦ αἰτεῖσθαι P 39 οὐκ ἂν ἀξιοίη. πῶς δὲ οὐκ ἐμελλεν ὄδε ὁ ἀνὴρ δαίμων τις ἀλι- τήριος εἶναι, ὅς γε ποτοῦ ἢ σιτίων καὶ ὕπνου εἰς κόρον οὐδέποτε ἤλαθεν, ἀλλ' ἀμωσγέπως τῶν παρατεθέντων ἀπογευσάμενος ἀωρῇ

1. οἴεσθαι] ὀράσθαι Alem. *ibid.* ἄλλος] Legebatur ἀνθρώπος.
 13. θατέρῳ τῶν ποδῶν Reisk. θατέρῳ τῷ πόδε AP. 22. καὶ ὕπνου] ἢ ὕπνον Pm.;

dem inopinato ad corporis compagem caput rediisse. Alter adstare se Insti- miano sedenti commemorabat, cui facies illico in carnem vertebatur infor- mem, nullis superciliorum, nullis oculorum extantibus suo loco vestigiis, nulla denique vera imagine; nec diu post quaedam submitti simulacra vultus conspexisse. Scribo non quae ego viderim, sed quae vidiisse se alii mihi se- rio affirmarint. Illud quoque narrant, monachum deo insigniter gratum, persuasum ab his, qui secum idem colerent solitudinis contubernium, venisse Byzantium causam acturum gentium finitimarum, quibus per vim ac nefas erant res afflictissimae. Eo ubi pervenit, facilem ad Imperatorem aditum reperisse; sed ut ad illum penetrandum fuit, e limine actutum retulisse pe- dem, ac retrorsum prima via redeuntem, ab eunucho admissionali, atque adstantibus magnopere rogatum, ut ultra ire pergeret, illum vesano similem nihil respondentem ad contubernii se inde tugurium surripuisse. Socii vero facti causam quaeritantibus, aperte fassum, in regia daemonum principem residentem in solio vidiisse, quem nec adire, nec rogare quicquam esset ani- mus. Equidem nescio cui non dirum et furiale caput is videretur, qui licet Veneris perditae studiosus, nunquam potus, cibi, vel somni se expleverit sa- Procopius III. 6

- νύκτωρ περιήρχετο τὰ βασιλεια, καίπερ ἕς τὰ ἀφροδίσια δαιμονίως ἔσπουδακώς. λέγουσι δὲ καὶ τῶν Θεοδώρας ἑραστῶν τινες, ἦν ἴκα ἐπὶ τῆς σκηπῆς ἦν, νύκτωρ τι αὐτοῖς ἐπισκῆψαν δαιμόνιον ἔξελάσαι τοῦ δωματίου, ἵνα δὴ σὺν αὐτῇ ἐνυκτέρευεν· ὀρχηστρίδς
- B** δὲ τις Μακεδονία ὄνομα ἐγεγόνει τοῖς ἐν Ἀντιοχεῶσι Βενέτοις, δὴ-5
ναμιν περιβεβλημένη πολλήν. γράμματα γὰρ Ἰουστινιανῶ γράφουσα ἔτι Ἰουστίνου διοικουμένου τὴν βασιλείαν, οὗς ἂν βούλοιο τῶν ἐν τοῖς εἰσίοις λογίμων ἀνήρει οὐδενὶ πόνῳ, καὶ αὐτῶν τὰ χρήματα ἐποίει ἀνάγραπτα ἕς τὸ δημόσιον γίνεσθαι. ταύτην τὴν Μακεδονίαν φασὶν ἔξ Αἰγύπτου καὶ Λιβύης ποτὲ ἤκουσαν τὴν 10
- A** 59 Θεοδώραν ἀσπασομένην, ἐπειδὴ λίαν δυσφορομένην τε αὐτὴν καὶ ἀσχάλλουσαν εἶδεν οἷς δὴ περιύβριστό τε πρὸς τοῦ Ἐκρηβόλου καὶ τῷ χρήματά οἱ ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἀπολωλέναι, πολλὰ παρηγορεῖν
- C** τε καὶ παραθρασύνειν τὴν ἄνθρωπον, ἅτε τῆς τύχης οἷας τε οὔσης καὶ αὐτῆς αὐτῇ χορηγοῦ γενέσθαι χρημάτων μεγάλων. τότε 15
λέγουσι τὴν Θεοδώραν εἰπεῖν ὡς καὶ ὄναρ αὐτῇ ἐπισκῆψαν τὴν νύκτα ἐκείνην πλοῦτου ἕνεκα μηδεμίαν κελεύσαι ποιῆσθαι φροντίδα. ἐπειδὴν γὰρ ἕς Βυζάντιον ἵκοιτο, τῷ τῶν δαιμόνων ἄρχοντι ἕς εὐνὴν ἤξειν, τούτῳ τε ἅτε γαμετὴν γυναῖκα ξυνοικήσεσθαι μηχανῇ πάσῃ, καὶ ἀπ' αὐτοῦ κυρίαν αὐτὴν πάντων χρημάτων 20
γενήσεσθαι.
- D** *γ/*. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὕτω δὴ δόξης τοῖς πλείστοις εἶχεν. Ἰουστινιανὸς δὲ τοιοῦτος μὲν τὸ ἄλλο ἤθος οἷος δεδήλωται.

7. Ἰουστίνου Alem. P. Ἰουστινιανῶ A. 12. εἶδεν] οἶδεν AP. *ibid.* καὶ τῷ Reisk. Aberat τῷ. 13. ἀπολωλέναι] ἀπολώλει P. ex Alem. coniectura. *ibid.* πολλὰ Alem. P. ἀλλὰ A. 17. κελύσαι] κελύσαι AP. 19. ξυνοικήσεσθαι Reisk. ξυνοικήσασθαι AP. 21. γενήσεσθαι Reisk. γενέσθαι MS. Mediol. γεγενῆμένην AP.

tietate; sed utcumque degustatis ferculis intempesta nocte regiam obambulet. De Theodora cum adhuc erat in scena, eius amasii ferunt, nocturnos lemures in fornicem irrupentes inde se abegisse, ubi multam noctem cum illa traherent. Saltatricula Venetorum Antiochensium, cui et nomen Macedonia fuit, et magna apud Iustinianum auctoritas (quippe quem litteris etiamnum Iustino Principe ad necem optimatum Orientis, et eorumdem proscriptionem bonorum pro sua libidine facile impelleret) ex Aegypto et Africa venientem Theodoram salutans, cum graviter moerentem vidiisset, et acceptis ab Hecebolio iniuriis, factaque eo in itinere pecuniae iactura, indignam solabatur, iubebatque bene sperare de fortuna, quae potis esset magnas opes illi rursum elargiri; tum vero dixisse Theodoram, quod quidem ad opes eadem nocte se in somnis iussam, omnem curam deponere; fore enim ut postea quam Byzantium tenuisset, Genii maximi lectum conscenderet, et artis ope tandem coniungeretur eidem foedere coniugali, atque exinde ad omnes divitias emergeret.

13. De his quidem ita ferebat plurimorum opinio. Iustinianus vero iis

εὐπρόσιτον δὲ παρεῖχεν αὐτὸν καὶ πρῶτον τοῖς ἐντυγχάνουσιν, οὐδενί
 τε τῶν πάντων ἀποκεκλείσθαι τῆς εἰς αὐτὸν εἰσόδου συνέβαινεν,
 ἀλλὰ καὶ τοῖς οὐκ ἐν κόσμῳ παρ' αὐτὸν ἐστῶσιν ἢ φθεγγόμενοις
 οὐδέποτε χαλεπῶς ἔσχεν. οὐ μέντοι ἤρυσθη τινὰ τῶν πρὸς αὐτοῦ
 5 ἀπολουμένων. οὐ μὴν οὐδὲ ὀργῆς πώποτε τι ἢ ἀκροχολίας ὑπο-
 φαίνων ἐς τοὺς προσκεκρουκότας ἐνδηλος γέγονεν, ἀλλὰ πρῶτος μὲν
 τῷ προσώπῳ, καθειμέναις δὲ ταῖς ὀφρῦσιν, ὑφειμένη δὲ τῇ φωνῇ
 ἐκέλευε μυριάδας μὲν διαφθαρεῖναι μηδὲν ἡδικοκτότων ἀνθρώπων,
 πόλεις δὲ καθελεῖν, χρήματά τε ἀνάγραπτα ἐς τὸ δημόσιον πάντα
 10 ποιεῖσθαι. εἶκασεν ἂν τις ἐκ τοῦδε τοῦ ἤθους προβατίου γνώμην P 40
 τὸν ἀνθρώπον ἔχειν. ἦν μέντοι τις αὐτὸν ἰλεούμενος τοὺς παρα- V 30
 πετωκότας ἰκετοῖσι λιταῖς παρατεῖσθαι πειρωτό, ἐνταῦθα ἡγγιω-
 μένος-τε καὶ σεσηρῶς μεστοῦσθαι ἐδόκει, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐπὶ
 φθόρῳ τῶν κατηκόων. τοῖς τε γὰρ ἱερεῦσιν ἄδεεστερον τοὺς πέ- A 60
 15 λας συνεχῶρει βιάζεσθαι καὶ ληϊζομένοις τὰ τῶν ὁμόρων συνέχαι-
 ρεν, ἐσσεβῆν ταύτη ἀμφὶ τὸ θεῖον οἰόμενος. δίκας τε τοιαύτας
 δικάζων τὰ ὅσια ποιεῖν ᾤετο, ἦν τις ἱερῶν λόγῳ τῶν τι οὐ προσ-
 ηκόντων ἀρπάσας νενικηκώς τε ἀπιὼν ᾤχετο. τὸ γὰρ δίκαιον
 ἐν τῷ περιεῖναι τοὺς ἱερέας τῶν ἐναντίων ᾤετο εἶναι. καὶ αὐτὸς
 20 δὲ κτώμενος ἔξ οὐ προσηκόντων τὰς τῶν περιόντων ἢ τετελετηκό-
 των οὐσίας, καὶ ταύτας τῶν τι νειῶν εὐθὺς ἀνατιθείς τῷ τῆς B

1. εὐπρόσιτον Alem. P. ἀπρόσιτον A. 4. οὐ μέντοι] διὰ ταῦτα
 addit Alem. *ibid.* ἤρυσθη τινὰ] Sic et Iustinianus loquitur No-
 vella 25. ὅσπερ ἐκείνος οὔτε τοὺς ἡμετέρους λόγους οὔτε τοὺς νό-
 μους οὔτε τὸ τῆς ἀρχῆς ἐρυσθῆναι σῆμα, οὔτω οὐδὲ ἡμεῖς αὐτὸν
 ἐρυσθῆναι σμεν. ALAM. 12. πειρωτό vel ἐπειρωτό Reisk. ἐπει-
 ρώτο AP.

flicet moribus esset, omnibus tamen ita se praebeuit in congressu facilem ac
 lenem, ut neminem acciderit eius aditu prohiberi, nec unquam aegre ipse tu-
 lerit, si quis indecore apud se vel stare vel loqueretur. Nihil commoveba-
 tur exitio, quod aliis pararet. In infestos nunquam iracundia, nedum ira
 concitari visus eat; sed fronte placida, demisso supercilio, summissa voce
 imperabat infinitae innoxiorum hominum multitudinis interneccionem, devasta-
 tiones urbium, bonorum publicationes, ex quo quidem habitu mansuetissimum
 hominis ingenium interpretarere. Si quis attem eius implorare clementiam
 suppliciter niteretur, misereque afflictis patrocinari, tum enimvero turbati ac
 ringere, iraque tumescere in subditorum caput. Sacerdotibus in vicinos
 fidenter sane peccantibus indulgebatur, et finitumorum bona occupantibus gra-
 talabatur, sic ratus adversus deum colere pietatem. Si quando huiusmodi
 causas cognosceret, religionis esse putavit, ut victa causa discederent, qui
 sacri nomine rem alienam occupassent; in eoque ius statuebat, ut sacerdo-
 tum adversarii tandem causa caderent. Ipse male parta aliorum bona sive
 superessent, sive de vita illi decessissent, templis addidit, ut sic et crimem

εὐσεβείας ἐφιλοτιμιεῖτο παραπετώσασθαι, ὡς μὴ ἐς τοὺς βιασθέντας ἢ τοῦτων ἀνδρῶν ἐπανόιοι κτησίσι. ἀλλὰ καὶ φόνων ἀριθμὸν ἀκριτον διὰ ταῦτα εἰργάζετο. εἰς μίαν γὰρ ἀμφὶ τῷ Χριστῷ δόξαν συναγαγεῖν ἀπαντας ἐν σπουδῇ ἔχων λόγῳ οὐδενὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους διέφθειρε, καὶ ταῦτα ἐν τῷ τῆς εὐσεβείας προσχήματι 5 πρῶστων· οὐ γὰρ οἱ ἐδόκει φόνος ἀνθρώπων εἶναι, ἦν γε μὴ τῆς αὐτοῦ δόξης οἱ τελευτῶντες τύχοιεν ὄντες. οὕτως ἦν κατεσπουδασμένος οἱ τῶν ἀνθρώπων ἑσαεὶ φθόρος, ἐπινοῶν τε ζῆν τῇ γαμετῇ οὐποτε ἀνίει τὰς εἰς τοῦτον φερούσας αἰτίας. ἄμφω γὰρ

C τῷδε τῷ ἀνθρώπῳ τὰς ἐπιθυμίας ἐκ τοῦ ἐπιπλεῖστον ἀδελφῶς εἶ- 10 χον, οὗ δὲ αὐτοῖς καὶ διαλλάσσειν τὸν τρόπον ξυνέβη, πονηρὸς μὲν ἑκάτερος ἦν, τὰ μέντοι ἐναντιώτατα ἐνδεικνύμενοι τοὺς ὑπὲρ κόνους διέφθειρον. ὁ μὲν γὰρ κονιορτοῦ τὸ ἐς τὴν γνώμην κοφότερος ἦν, ὑποκείμενος τοῖς αἰεὶ παράγειν ὅποι ποτ' ἐδόκει βουλομένοις αὐτὸν, ἦν μὴ τὸ πρᾶγμα ἐς φιλανθρωπίαν ἢ ἀκερδίαν 15 ἄγοι, θῦπιάς τε λόγους ἐνδεδεχέστατα προσέμενος. ἐπειθον γὰρ αὐτὸν οἱ κολακεύοντες οὐδενὶ πόνῳ ὅτι μετέωρος ἀρθείη καὶ ἀ-

A 61 ροβατοίη. καὶ ποτε αὐτῷ παρεδρεύων Τριβωνιανὸς ἔφη περιδεῆς ἄτεχνῶς εἶναι μὴ ποτε αὐτὸς ὑπὸ εὐσεβείας ἐς τὸν οὐρανὸν ἀναλη-

D θθθεῖς λάθοι. τοιοῦτους δὲ τοὺς ἐπαίνους ἤτοι σκώμματα ἐν τῷ 20 τῆς διανοίας ἐποιεῖτο βεβαίῳ. ἀλλὰ καὶ του θανμάσας, ἂν οὕτω τύχοι, τὴν ἀρετὴν, ὀλίγῳ ὕστερον ἄτε πονηρῷ ἐλοιδορεῖτο. καὶ

2. ἐπανόιοι] ἐπανόιοι AP. 4. συναγαγεῖν addidit P. συνδραμεῖν addebat Alem. 8. οἱ Reiskius. ὁ AP. et Suidas a. φθόρος. 14. ὑποκείμενος Alem. P. ὑποκείμενοις A. *ibid.* παράγειν Reisk. παράγουσιν AP. *ibid.* ποτ' ἐδόκει Alem. P. ποτε δοκεῖ A. 21. καὶ του Reisk. Aberat καί.

obtegeret pietate, et nunquam in posterum ad vexatos olim possessores facultates redirent. Quin se infinitis caedibus praepostera hac pietate cruentavit. Illud etiam pugnavit, ut in unam omnes convenirent de Christo sententiam; eaque specie religionis aliis vitam violavit, haud esse homicidium ratus, quod in alienae opinionis populares committeretur. Sic erat semper perdendis populis intentus, ut etiam cum Theodora coniuge ab his comminiscendis occasionibus nunquam desisteret. Nam ut erat maxima utriusque similitudo cupiditatum, sic etiam morum et improbitatis, licet palam discordiam simularent, ut subiectos impellerent in exitium. Erat Iustiniano animus pulvisculo levior huc atque illuc facile trahendus, praeterquam ad humanitatem, vel a turpi compendio abstrahendus. Assentatoribus cum primis patefaciebat aures, quibus facile fore crederet, ut sublimis aliquando raptus aera penetraret. Tribonianus illi assidens, vereri se vehementer affirmabat, ne ob singularem pietatem in coelum improviso surriperetur. Quam laudem, vel potius cavillum apud animum sic plane suum constanter habebat. Si cuius aliquando virtutem probasset, non dubitavit eundem mox improbum

καίλας τῶν τινα ὑπηκόων αὐτοῦ ἐπαιρέτης γίνετο οὐδενὶ λόγῳ ἔξ οὐδεμιᾶς μεταβεβλημένος αἰτίας. τὰ γὰρ τῆς γνώμης αὐτῷ ἔξ ἐναντίας ἦει ὧν τε αὐτὸς ἔλεγε καὶ ἐβούλετο ἐνδεῆλος εἶναι. ὅπως μέντοι ὁ τρόπος αὐτῷ τὰ ἐς φίλῳν τε καὶ ἔχθρος εἶχεν, ἐπεὶ 5 πον ἤδη, τοῖς τῷ ἀνθρώπῳ ἐκ τοῦ ἐπιπλεῖστον ἐργασμένοις τεκμηριώσας. ἔχθρος μὲν γὰρ ἀσφαλῆς τε καὶ ἄτρεπτος ἦν, ἐς δὲ τοὺς φίλους ἄγαν ἀβέβαιος. ὥστε ἀμέλει τῶν μὲν οἱ ἐσπουδασμέ- P 41
νων κατειργάσατο πλείστον, φίλος δὲ τῶν πώποτε μισουμένων οὐδενὶ γέγονεν. οὓς δὲ μάλιστα γνωρίμους καὶ ἐπιτηδείους ἔδοξεν 10 ἔχειν, τούτους τῇ ὁμοζυγίῃ ἢ ἄλλῳ ὄπωπῳ χαριζόμενος ἀπολουμένους οὐκ ἐς μακρὰν προῦδωκε, καίπερ εὖ εἰδὼς ὅτι δὴ ἐς αὐτὸν ἐδούλας ἔνεκα τεθνήξονται μόνης. ἄπιστος γὰρ ἐν πᾶσι πλήν γε δὴ τῆς τε ἀπανθρωπίας καὶ φιλοχρηματίας διαφανῶς ἦν. ταύτης γὰρ αὐτὸν ἀποστῆσαι δυνατὸν οὐδενὶ γέγονεν. ἀλλὰ καὶ ἐς αὐτὸν 15 πείθειν αὐτὸν ἢ γαμετῇ οὐκ εἶχε, χρημάτων αὐτῷ μεγάλων ἐλπίδας ἐκ τοῦ ἔργου ἐσομένων ἐμβαλομένη εἰς τὴν πρῶξιν ἦνπερ ἐβούλετο οὕτι ἐθελούσιον τὸν ἄνδρα ἐφείλκε. κέρδους γὰρ οὐκ εὑρεποῦς ἔνεκα καὶ νόμους τιθέναι καὶ αὐτὸν πάλιν αὐτοὺς καθελείν οὐ- B
δαμῇ ἀπήξλου. ἐδίκαζέ τε οὐ κατὰ τοὺς νόμους, οὓς αὐτὸς ἔγρα- 20 ψεν, ἀλλ' ἐνθα ἂν αὐτὸν μελλῶν τε ὄφθεισα καὶ μεγαλοπρεπεστέρα A 62
ἢ τῶν χρημάτων ὑπόσχεσις ἄγοι. καὶ κατὰ μικρὸν γὰρ κλέπτοντι ἀφαιρεῖσθαι τὰς τῶν ὑπηκόων οὐσίας αἰσχύνῃ αὐτῷ φέρειν τινὰ οὐδαμῇ ᾤετο, ἦνκα δὴ οὐχ ἀπαξάπαντα ἀφελέσθαι λόγῳ τινὶ

1 οὐδενὶ addidit Reiskius.

AP.

16 ἦνπερ Reiskius.

10 ὁμοζυγίῃ Reiskius. ὁμοζυγίᾳ

ἦνπερ AP.

dicere; ac rursus quemcumque subiectorum vituperasset, statim oratione commendavit exaggerata; in contrarias ideo sententias temere discedens, quod non aequo animo responderent quae affirmaret ipse, quaeve ab aliis vellet intelligi. Caeterum quemadmodum amore, vel odio moveretur, ex eius potissimum factis coniecisse indicasseque mihi videor. Nam odia exercuit pertinacia et implacabilia; cum amicis nulla constantia. Certe sui studiosorum longe plurimos necavit; nullius vero quem aliquando odisset, rediit in amicitiam. Qui inter notes sibi que pernecessarios haberentur, hos coniugi, aut cuilibet gratificans, mactandos non multo post tradidit, quos solo erga se benevolentiae nomine perituros haud ignoraret. Denique fuit Iustianus nulla in re stabilis, praeterquam crudelitate, studioque pecuniae, a quibus nullus eum cohibere unquam potuit. Theodora certe coniux si quando illam non haberet obsequentem, iniecta spe magnarum ex negotiis pecuniarum, tandem invitum ductabat quo ipsa cumque vellet. Nam non est veritus et leges ferre, et quas tulisset refingere, dummodo turpi lucro esset; neque ad eas quas scripsit constitutiones exegit iudicia, sed ad quas traheretur pecunias, seu lucentiores visas, sive promissas munificentius. Nullam admittere se dedecus putavit, cum subditorum suppleret facultates, ubi simul omnium rapiendarum nulla suppeteret causa, hoc est, agendi crimi-

- εἶχεν ἢ ἔγκλημα ἐπενεγκῶν ἀπροσδόκητον, ἢ διαθήκης οὐ γεγεννη-
 μένης προσχήματι. ἔμεινε τε αὐτοῦ Ῥωμαίων ἄρχοντας, οὐ πίστις
 πρὸς θεὸν ἀσφαλῆς, οὐ δεξιὰ, οὐ νόμος ὀχυρὸς, οὐ πρᾶξις βε-
 V. 307 βαία, οὐ συμβόλαιον οὐδέν. στελλομένων δὲ πρὸς αὐτοῦ τῶν οἰ-
 ἐπιτηδείων τινὲς ἐπὶ τινα πρᾶξιν, εἰ μὲν δὴ αὐτοῖς ἀπολωλεκέναι 5
 C ζυνέβη τῶν σφίσι παραπεπτωκότων πολλοὺς καὶ χρημάτων τι-
 λησασθαι πλῆθος, οἷτοι δὲ εὐδόκιμοι τῷ αὐτοκράτορι ἐδόκουν
 τε εἶναι καὶ ὀνομάζεσθαι, ἅτε δὴ ἅπαντα ἐς τὸ ἀκριβὲς τὰ ἐπηγ-
 γελμένα ἐπιτελέσαντες· εἰ δὲ φειδοῖ τινα ἐς ἀνθρώπους χρησά-
 μνοι παρ' αὐτὸν ἵκοιντο, δύσνους τε αὐτοῖς τὸ λοιπὸν καὶ πολέ- 10
 μιος ἦν. ἀπογνοῦς τε, ὥσπερ ἀρχαιότροπὸν τινα τὴν τῶν ἀν-
 δρῶν φύσιν, ἐς τὴν ὑπουργίαν οὐκέτι ἐκάλει. ὥστε καὶ πολλοὶ
 ἐν σπουδῇ ἐποιοῦντο ἐνδείκνυσθαι αὐτῷ ὡς πονηροὶ εἶεν, καίπερ
 σφίσι τῶν ἐπιτηδευμάτων οὐ ταύτη ἐχόντων. ὑποσχόμενος δὲ τισι
 πολλάκις καὶ ὄρκω ἢ γράμμασι τὴν ὑπόσχεσιν ὀχυρωτέραν πεποι- 15
 μένος, εὐθύς ἐθελοσύσιος ἐς λήθην ἀφῆκτο, δόξης τι φέρειν αὐτῷ
 τὸ ἔργον τοῦτο οὐόμενος, καὶ ταῦτα Ἰουστινιανῷ οὐ μόνον ἐς
 D τοὺς ὑπῆκόους ἐπράσσετο, ἀλλὰ καὶ ἐς τῶν πολεμίων πολλοὺς,
 ὥσπερ μοι εἴρηται ἔμπροσθεν. ἦν τε ἄϋπνός τε καὶ ἄσιτος ἐπι-
 πλεῖστον εἰπεῖν καὶ σιτοῖσι μὲν ἢ ποτῷ κατακορῆς οὐδαμῇ γέγονεν, 20
 ἀλλὰ σχεδὸν τι ἄκρω δακτύλῳ ἀπογενεσάμενος ἀπηλλάσσετο, ὥσπερ

8 οὐ δεξιὰ Reiskius. ἢ δόξα AP. 6 ἐπιτηδείων τινὲς] τι-
 γὲς om. Alem. P. ibid. ἀπολωλεκέναι] ἀπολωλέναι Med. 6 τι]
 Aut delendum aut μέγα τι legendum. Reisk. 8 ὀνομάζεσθαι]
 ὀνομάζοντο Reisk. 10 ἵκοιντο] ἀνῆκοιντο Reisk. 17 Ἰουστι-
 νιανῷ Reisk. Ἰουστινιανὸς AP. 19 ἦν τε] ἦν δὲ Reisk.
 ibid. ἄϋπνός τε καὶ ἄσιτος Reisk. Legebatur ἀσύνος τε καὶ, omisso
 ἄσιτος. Conf. p. 45 a. 21 σχεδὸν τι ἄκρω Reisk. σχεδὸν
 τᾶκρω AP. σχεδὸν ἄκρω Suidas s. γ. κατακορῆς. ibid. γενεά-
 μενος ἀπηλλάττετο Suidas.

nose, vel supposititii testamenti obtendendi. Hoc Romanorum Principe, nulla firma de deo fuit sententia, vel fides; nullum stabile ius; pactio vel res constans nulla. Familiars, quibus dedisset aliquod negotium, si hos qui sibi incidissent in manus confertim profligassent, et magnam abstraxissent auri vim, hi Caesari videbantur erantque probati, ut qui absolutissime imperata fecissent; qui vero abstinuissent aliorum iniuriis, in hos post reditum odio erat hostili, pertaesusque illorum mores antiquos et ignavum ingenium, haud vocabat in posterum ad provincias gerendas; ob idque nonnulli affectarunt apud illum opinionem improbitatis, a qua plane moribus vitaeque abhorrent. Factorum saepentemero sponsonum, et sacramento vel tabulis confirmatarum, statim oblivionem simulavit, quasi laudem hinc sibi aliquam compararet, idque non apud suos tantum, sed, quod supra narravimus, etiam apud hostes. Nunquam amavit otiosum negotium; cibua, potus-

γάρ τι αὐτῷ πάρεργον τῆς φύσεως ἀγγαρευομένης τὰ τοιαῦτα
 ἐφαίνετο εἶναι, ἐπεὶ καὶ ἀπόσιτος ἡμέρας τε καὶ νύκτας δύο τὰ A 63
 πολλὰ ἔμενον, ἄλλως τε ἡνίκα ὁ πρὸ τῆς πασχάλιας καλουμένης
 ἰορτῆς χρόνος ἐνταῦθα ἄγοι. τότε γὰρ πολλάκις ἡμέραιν δυοῖν,
 5 ὥσπερ εἴρηται, γεγονῶς ἄσιτος ὕδατι τε βραχεῖ ἀποξῆν ἐπιξίου
 καὶ βοτάναις ἀγροῖαις τισίν, ὥρην τε, ἂν οὕτω τύχοι, καταδα-
 ρῶν μίαν, εἶτα περιπάτους ἀεὶ ποιούμενος τὸν ἄλλον κατέτριβε P 42
 χρόνον. καίτοι εἰ τοῦτον αὐτὸν καιρὸν ἐς πράξεις δαπανᾶν ἀγα-
 θὰς ἤθελεν, ἐπὶ μέγα ἂν τι εὐδαιμονίας ἐκεχωρήκει τὰ πράγματα.
 10 πῦν δὲ τῇ φύσεως ἰσχυρῶς ἐπὶ τῷ Ῥωμαίων πονηρῷ χρώμενος ξέμ-
 πασαν αὐτῶν τὴν πολιτείαν ἐς τὸ ἔδαφος καθελὲν ἰσχυσεν. ἐρη-
 γορέναι τε γὰρ διηκεῖς καὶ ταλαιπωρεῖν καὶ πονεῖσθαι οὐκ ἄλλο
 του ἔνεκα ἔργον πεποιήται ἢ ὥστε κομπωδεστέρας ἀεὶ καθ' ἐκάστην
 τοῖς ὑπηκόοις ἐπιτεχνῶσθαι τὰς συμφοράς. ἦν γὰρ, ὅπερ εἴρηται,
 15 διαφερόντως δεξὸς ἐπινοῆσαι τε καὶ ταχὺς ἀποτελέσαι ἀνόσια ἔργα,
 ὥστε αὐτῷ καὶ τὰ τῆς φύσεως ἀγαθὰ ἐπὶ λύμῃ τῶν ὑπηκόων ἀπο-
 κερῖσθαι ξυνέβαινε.

ιδ' Πραγματῶν γὰρ ἦν ἀωρία πολλή καὶ τῶν εἰωθότων B
 οὐδὲν ἔμεινεν, ὧν πῆρ μοι ὀλίγων ὑπομνησθέντι σιωπῇ δοτέον τὰ
 20 λοιπὰ, ὡς μή μοι ὁ λόγος ἀπέραντος εἴη. πρῶτα μὲν γὰρ οὐδὲν
 ἐς βασιλικὸν ἀξίωμα ἐπιτηδείως ἔχον οὔτε αὐτὸς εἶχεν οὔτε ξυμ-
 φυλάσσειν ἤξιον, ἀλλὰ τὴν τε γλῶττιαν καὶ τὸ σῆμα καὶ τὴν

1 τῆς φύσεως αὐτὸν ἀγγαρευομένης περὶ τὰ βροχίατα ἐφαίνετο εἶναι
 Suidas s. v. ἀγγαρος. 2 ἐπεὶ καὶ — ἀποξῆν] Verbis nonnihil
 mutatis affert Suidas s. ἀπόσιτος. 6 τύχοι add. Alem. P. om. A.
 ibid. καταδαρῶν] Scribebatur καταδραθῶν. 18 γὰρ om. P.
 20 ὡς μή μοι ὁ Alem. ὡς μοι ὁ (sic) A. ὡς μή ὁ P.

que illi nunquam ad satietatem, sed pene extremis digitis delibatis ferculis, mensam tolli iussit, praeter operam id esse ratas et ex violento naturae quodam imperio. Quare saepe unum atque alterum diem noctemque cibi abstinuit, praesertim eius festi pervigiliis, quod Pascha dicimus, quando biduum brevi aqua et agresti olere vicitans, et horam somno indulgens, reliquum tempus continuus terebat deambulationibus. Quod si rebus insumpsisset bene gerendis, pervenisset profecto republica ad summam felicitatem; nunc vero his naturae viribus utebatur ad Romanorum perniciem, illorumque penitus rem ad terram affligendam; cuius perpetuae vigiliae, labores, conatus in eo vertebantur, ut atrocior in dies fieret subditorum calamitas; praesertim cum ad excogitanda scelera, uti monui, peracri esset ingenio, ad patranda festino, necque illius animi dotes subiectorum pestis evaderent.

14. Nulla rebus agendis erat opportunitas, nullum vestigium antiquitatis. Hic vero, ne infanitus faciam, pauca commemoratis complura praeteribo. Principio quidem nihil, quod Imperatoriam deceret maiestatem vel habuit, vel curavit, ad barbarorum morem se citius comparavit sermone,

διάνοιαν ἐβαρβάριζεν. ὅσα τε γράφεσθαι πρὸς αὐτοῦ βούλοιντο, οὐ τῷ τὴν κοιαιστωρος ἔχοντι τιμὴν, ἤπερ εἰδῶει, ἐπέστελλεν προῖεσθαι, ἀλλ' αὐτὸς τε τὰ πλεῖστα, καίπερ οὕτω τῆς γλώττης ἔχων, ἐκφέρειν ἤξιον καὶ τῶν παρατυχόντων πολλὸς ὄμιλος, ὥστε τοὺς ἐνθῆνδε ἡδικομένους οὐκ ἔχειν ὅτι ἐπικαλοῖεν. τοῖς δὲ ἀση-5 κρητις καλουμένοις οὐκ ἀπεκέκριτο τὸ ἀξίωμα ἐς τὸ τὰ βασιλέως ἀπόρητα γράφειν, ἐφ' ᾧπερ τὸ ἀνέκαθεν ἐτειάχато, ἀλλὰ τά τε ἄλλα ἔγραψεν αὐτὸς ὡς εἰπεῖν ἄπυντα καὶ εἴ ποῦ διατάσσειν τοὺς διαιτῶντας ἐν πόλει δεήσειεν, ἡγγούον ὅποι ποτὲ αὐτοῖς τὰ ἐς τὴν D γνῶσιν ἰτέον εἶη. οὐ γὰρ εἶα τινὰ ἐν γε τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ γνῶ-10 μη αὐτονόμῳ τὰς ψήφους διδόναι, ἀλλὰ ἀθθαδιαζόμενος ἀλογι-στω τινὶ παρηρησιᾷ κρίσεις τε αὐτὸς τὰς ἐσομένας ἐρρῶθμιζεν ἀκοῆς λόγον πρὸς τοῦ τῶν διαφερομένων λαβῶν καὶ ἀνάδικα εἰ- V 308 θῆς τὰ δεδικασμένα ἐπολεῖ οὐ νόμῳ τινὶ ἢ δικαίῳ ἡγμένος, ἀλλ' ἀπαρακαλύπτως ἀισχροκερδεῖα ἡσώμενος. δωροδοκῶν γὰρ ὁ 15 βασιλεὺς οὐκ ἠσχύνετο, πᾶσαν αὐτοῦ τὴν αἰδῶ τῆς ἀπληστίας ἀφελομένης. πολλάκις δὲ τὰ συγκλήτῳ βουλῇ καὶ τῷ αὐτοκρά-τορι δεδοκίμασμένα εἰς ἑτέραν τινὰ ἐτελεύτησε κρίσιν. ἢ μὲν P 43 γὰρ βουλῇ ὡσπερ ἐν εἰκόνι ἐκάθητο, οὔτε τῆς ψήφου οὔτε τοῦ καλοῦ κυρία οὕσα, σχήματος δὲ μόνου καὶ νόμου ξυνειλεγμένη 20

2 κοιαιστωρος] Ita passim. Sed rectius κραιστωρος. ALEM. *ibid.* ἐπέστελλε προῖεσθαι Reisk. ἐπέστελλεν οἰεσθαι AP. ἐπέστελλε γράφεσθαι Alem. 4 ἡξιόν καὶ A. ἡξιόν. ἦν P. 5 τοὺς — ἡδικομένους Reisk. τοῖς — ἡδικομένοις AP. 7 ᾧπερ Reisk. ᾧπερ AP. *ibid.* τά τε] Aberat τε. 8 ἔγραψεν αὐτὸς Alem. ἔγραψεν αὐτοὶ AP. 9 ἡγγούον addidit Reisk. 10 γνῶσιν] ἰόντα διαθησομένοις addit Reisk. 12 ἐσομένας] ἐσαγομένας Reisk. 13 ἀκοῆς] ἀκοῇ Reisk. 14 δεδικασμένα Suidas s. ἀνάδικα. Legebatur δεδοκίμασμένα. 19 οὔτε τῆς] Legebatur οὐδὲ τῆς. 20 καλοῦ] κάλου Reisk.

habitu, ingenio. Quae sibi scripto respondenda forent, haec non, uti mos est, Quaestori committebat, sed ut plurimum sumebat sibi pronuntianda, licet ei barbore sonaret oratio. Exinde iam turba frequens complevit tribunal postulatura quaestionem; sed apud quos iudices institueret, non habuit. Eorum, qui sunt a secretis et si antiquissimum munus est Principis arcana scribere, concessum id tamen illis non fuit; sed ipse cum reliqua plane omnia scribebat, tum quae magistratus municipiorum sententias ferentes decernere oporteret, nulli in orbe Romano libera iuris dicundi potestate permissa. Sibi omnia imprudenti fastu arrogavit, temperavitque sic iudicia, ut alterutro litigatorum audito sententiam diceret, idque iudicatum esse vellet. Haec non ex aequo aut iure, sed turpi lucro ab eo factitari palam erat, cum accipere munera Caesarem non puderet, cui iam omnem extinxisset pudorem avaritia. Saepissime factum est, ut quae Senatus, quaeve Caesar de eadem re decrevissent, in contrarium caderent; nam fuit Senatus inane quoddam simulacrum, penes quem neque sententiae dicendae, neque tuendi honesti arbitrium esset:

παλαιού Ξνεκα, ἐπει οὐδὲ φωνὴν ἀφεῖναι τινα ὄψων τῶν ἐνταῦθα
 ξυνειλεγμένων τὸ παράπαν ἔξην, ἀλλ' ὃ τε βασιλεὺς καὶ ἡ
 σύνοικος ἐκ τῶν ἐπιπλείστον διαλαγχάνειν μὲν ἀλλήλοισιν τῶν δια-
 φερομένων ἔσκηπτον, ἐνίκα δὲ τὰ ἐν σφίσι αὐτοῖς ὑπὲρ τούτων
 βεβηγέμενα. ἦν δὲ τῷ δόξειεν οὐκ ἀσφαλὲς εἶναι παρανομη-
 κότε νενικηκέναι, ὁδε καὶ ἄλλο τι χρυσίον τῷ βασιλεῖ τούτῳ προέ-
 μενος νόμον εὐθὺς διεπράττετο ἀπ' ἐναντίας ἀπάντων ἐλθόντα
 τῶν πρόσθε κειμένων. ἦν δὲ καὶ τις ἕτερος τούτον δὴ τὸν νόμον. B
 τὸν ἀπολωλότα ἐπιζητοῖ, αὐθις αὐτὸν μετακαλεῖν τε καὶ ἀντικα-
 10 θιστάναι αὐτοκράτωρ οὐδαμῇ ἀπηξίου, οὐδέν τε ἐν τῷ τῆς δυνά-
 μεως βεβαίῳ ἐστήκει, ἀλλ' ἐπλανᾶτο πανταχόσε περιφερομένη ἡ
 τῆς δίκης ῥοπὴ ὅπη ἂν αὐτὴν βαρῆσας ὁ πλείων χρυσὸς ἀνθέλκειν A 65
 ἰσχύοι. ἔκειτό τε ἐν τῷ δημοσίῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ ταῦτα ἐκ παλα-
 τίου καὶ προὔτιθετο οὐ δικαστικῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ νομοθετικῆς
 15 πωλητήρια. τοὺς δὲ φαιφηρενδαρίους καλουμένους οὐκέτι ἀπέχρη
 ἀνεγκεῖν ἐς τὸν βασιλέα τὰς τῶν ἰκετευόντων δεήσεις, ἐς δὲ
 τὰς ἀρχὰς ἀναγγεῖλαι μόνον, ἥπερ εἰώθει, ὃ τε ἂν αὐτῷ ἀμφὶ
 τῷ ἰκέτῃ δοκῆ, ἀλλὰ ξυμφορήσαντες ἐκ πάντων ἀνθρώπων
 τὸν ἀδικὸν λόγον, φενακισμοῖς μὲν τὸν Ἰουστινιανὸν καὶ παρα- C
 20 γωγαῖς τισιν ἔξηπάτων, τοῖς ταῦτα ἐπιτηδεύουσιν ὑποκείμενον

4 ὑπὲρ τῶν διαφορομένων ἐσκήπτοντο Reisk. 13 καὶ ταῦτα
 ἐν] πάντα τὰ ἐκ τοῦ — opes palatii omnes iacebant in publico foro
 venum expositas, omnis iudicandi vetandique potestas erat venalis.
 Reisk. 15 πωλητήρια Alem. πολιτηρίας AP. Interpretationem
 Latinam ex schedis Alemanni correxi. ibid. τοῖς δὲ φαιφερ-
 16 ἐς δὲ
 τὰς ἀρχὰς] οὐδὲ τὴν ἀρχὴν Alem. 17 ἀναγγεῖλαι Med. ἀγγεῖ-
 λαι AP. 18 ἰκέτῃ] Med. P. οἰκέτῃ M δοκῆ] Legebatur δοκεῖ.
 20 ἔξηπάτων Alem. ἔξηπάτων AP. ibid. ὑποκείμενον Reisk.
 ἀποκείμενον AP.

sed consensus impleret ad speciem quandam et ex prisca lege, ac nemini plane
 nutire liceret; sed ea de quibus consulendum esset, Imperator ac Theodora
 sibi sumerent, et quae apud se ipsi statuissent, haec obtinerent. Si quis
 vero causam sibi reo adjudicatam esse haud tutum putavit, praemium Impe-
 ratori dedit, qui statim legem conditurus esset omnibus iam olim statutis con-
 trariam. Eam vero legem si quis abrogatam repeteret, Caesar non dedigna-
 batur postliminio revocatum restituere. Ita nihil certum et fixum erat, sed
 ius volubile atque erroneum; et aequitatis lanceas eo propendere, quo auri
 graviore pondere deprimerentur; adeoque publicae in foro patebant officinae,
 ubi non solum iudicium sententiae, sed et leges ipsae ex Palatio venum
 prostant. Referendaris vix erat locus opportunus supplicum libellos Cae-
 sari ministrandi, nedum preces exponendi, ut moris est, vel suam de supplice
 sententiam aperiendi; qui tamen conquisitis undique rationibus iniustis, Im-
 peratorem, suapte natura deceptionibus opportunum, in fraudem impellebant;
 deinde ad litigatores egressi, dissimulatis quae cum Caesare egissent, ab his

φύσει. ἔξω δὲ αὐτίκα γενόμενοι καὶ τῶν σφίσιν ὠμυληκότων τοὺς ἀντιδίκους καθείρξαντες χρήματα οὐδενὸς ἀμυνομένου ἀνεξέλεγκτως ἐπράσσοντο ὅσα ἂν αὐτοῖς διαρκῆ εἶη. καὶ στρατιῶται οὖ τὴν ἐν παλατίῳ φρουρὰν ἔχοντες ἐν τῇ βασιλείῳ στοῦ παρὰ τοὺς διαιτῶντας γενόμενοι βιαίῳ χειρὶ τὰς δίκας ἐσῆγον. πάντες τε 5 ὡς εἰπεῖν τὴν αὐτῶν ἐκλιπόντες τῆξιν ὁδοῦς τότε κατ' ἐξουσίαν ἐβιάδιζον ἀπόρους τε καὶ ἀστιβήτους σφίσι τὰ πρότερα οὖσας, καὶ τὰ πράγματα πλημμελῶς πάντα ἐφέρετο, οὐδὲ ὀνόματός τινος ἰδίου μεταλαχόντα, ἔφκει τε ἡ πολιτεία βασιλίδι παιζόντων παι-
D δίων. ἀλλὰ τᾶλλα μοι παριτέον, ὥσπερ τοῦδε ἀρχόμενος τοῦ 10 λόγου ὑπέειπον. λελέξεται δὲ ὅστις ἀνὴρ πρῶτος δικάζοντα δωροδοκεῖν τὸν βασιλέα τοῦτον ἀνέπεισε. Λέων ἦν τις, Κιλίξ μὲν γένος, ἐς δὲ φιλοχρηματίαν δαιμονίως ἐσπουδακός. οὗτος ὁ Λέων κράτιστος ἐγένετο κολάκων ἀπάντων, καὶ ὅσος ταῖς τῶν ἀμαθῶν διανοίαις τὸ δόξαν ὑποβαλέσθαι. πειθῶ γάρ οἱ τινα ξυναί- 15 ρομένην ἐς τοῦ τυράννου τὴν ἀβελτηρίαν ἐπὶ φθόρῳ τῶν ἀνθρώπων εἶχεν. οὗτος ὁ ἀνὴρ πρῶτος Ἰουστινιανὸν ἀναπέθει ἀπεμπολᾶν χρημάτων τὰς δίκας. ἐπειδὴ τε κλέπτειν ὅδε ὁ ἀνὴρ τρό-
A 66 πῶ τῷ εἰρημένῳ ἔγνω, οὐκέτι ἀνίει, ἀλλ' ὁδῶ προῖον τὸ κακὸν τοῦτο ἐπὶ μέγα ἐχώρει, ὅστις τε δίκην λαθεῖν ἄδικον τῶν τινε 20 ἐπεικῶν ἐν σπουδῇ εἶχεν, εὐθὺς παρὰ τὸν Λέοντα ἦει, καὶ μῶραν τῶν ἀντιλεγόμενων τινὰ ὁμολογήσας τῷ τε τυράννῳ καὶ αὐτῷ κείσεσθαι, αὐτίκα νενικηκώς, οὐ δέον, ἀπηλλάσσετο ἐκ τοῦ παλα-
P 44 τίου, καὶ Λέων μὲν χρήματα ἐνθῆνδε περιβαλέσθαι μεγάλα κο-

1 ἀνεξέλεγκτως addidj ex Med.
 τὸ. 17 ὁ ἀνήρ] Aberat ὁ,
 λειν Med.

15 τὸ δόξαν Reisk. Aberat
 ibid. ἀπεμπολᾶν] ἀπεμπο-

satis commodam pecuniam nullo vindice emungebant. Praetoriani ipsi milites in regia curia conventis iudicibus per vim extorquebant iudicia. Ita nullus stabat ordine, sed quaecumque liberet per devia vagabatur: omnia deformata munia, ne integris quidem nominibus; erat respublica quasi lascivientium puerorum regina; sed ut initio statui, mitto iam reliqua. Caeterum ad quaesturium hoc genus iudiciorum Imperatorem primus allexit Leo quidam genere Cilix, homo sane hiantis avaritiae, et singulare adulatorii dedecoris exemplum, aptissimus occupandis animis atque sententiis imperitorum, et huius tyranni; quippe cuius fatuitate suadela quodam adminiculo uteretur in subditorum perniciem: hic, inquam, Iustiniano pensandis auro iudiciis primus auctor. Qui ubi hanc sibi constituit artem rapinarum, nihil unquam remisit; sed malo latius manante eo perventum est, ut quisquis in virum probum iniquam obtinere causam cuperet, Leonem adiret, illique controversorum bonorum parte ac Caesari constituta, statim contra ius fasque et regia discederet viota causa. Sic Leo rem pecuniariam amplissimam fecit, et late pa-

μιδῆ ἴσχυσε, χώρας τε πολλῆς κύριος γέγονε, Ῥωμαίοις δὲ τὴν πολιτείαν αἰτιώτατος γέγονεν ἐς γόνυ ἐλθεῖν. ἦν τε οὐδὲν τοῖς ξυμβεβηκόσιν δχρῶμα, οὐ νόμος, οὐχ ὄρκος, οὐ γράμματα, οὐ ποιητὴ ξυγκειμένη, οὐκ ἄλλο τῶν ἀπάντων οὐδὲν, ὅτι μὴ Λέοντι 5 καὶ βουσιεὶ χρήματα προέσθαι. οὐ μὴν οὐδὲ τοῦτο ἐν τῷ βεβαίῳ τῆς γνώμης τῆς τοῦ Λέοντος ἔμενεν, ἀλλὰ μισθαρεῖν καὶ πρὸς τῶν ἐναντίων ἤξιον. κλέπτων γὰρ αἰεὶ ἐφ' ἑκάτερα τῶν ἐπ' αὐτῷ προστεταραρηκότων ὀλιγωρεῖν τε καὶ ἀπ' ἐναντίας ἵναί Β οὐδαμῆ ἀισχύνῃν ὑπώπτευεν εἶναι. οὐδὲν γὰρ ἀισχρὸν, εἰ μό- 10 νον τὸ κερδαίνειν προσῆ, ἐδόξαζεν οἱ αὐτῷ ἐπαμφοτεροῦζοντι ἕσθαι.

ἰὲ Ὅ μὲν οὖν Ἰουστινιανὸς τοιοῦτός τις ἦν. Θεοδώρα V 309 δὲ ἐν τῷ βεβαίῳ τῆς ἀπανθρωπίας ἐνδεδεχέστατα ἐπεπύγει τὴν γνώμην. ἄλλω μὲν γὰρ ἀναπεισθεῖσα ἢ ἀναγκασθεῖσα ἐργάζετο 15 οὐδὲν πώποτε, αὐτὴ δὲ τὰ δόξαντα ἐπετελεῖ ἀσθαδιαζομένη δυνάμει τῇ πάσῃ, οὐθενὸς ἐξαιτεῖσθαι τὸν παραπεπτωκότα τολμῶντος. οὐδὲ γὰρ χρόνου μῆκος, οὐ κολάσεως πλησμονή, οὐχ ἰκε- C τείας μηχανή, οὐ θανάτου ἀπειλή, ὅτι δὴ ἐξ οὐρανοῦ πεσιῖται τῷ παντὶ γένει ἐπίδοξος οὔσα, καταθέσθαι αὐτὴν τι τῆς ὀργῆς 20 ἔπειθε. καὶ συλλήβδην Θεοδώραν τῷ προσκεκρουκότι καταλλαγεῖσαν οὐδεὶς ποτε εἶδεν ἢ ζῶντι ἢ ἐξ ἀνθρώπων ἀφανισθέντι, ἀλλὰ τοῦ τετελευτηκότος ὁ παῖς διαδεξάμενος τὸ τῆς βασιλίδος ἕχθος ὡσπερ ἄλλο τι τοῦ πατέρος ἐς τριγωνίαν παρέπεμπεν. ὁ

10 αὐτῷ delet Reisk, 21 ἢ ζῶντι addidit Reisk. *ibid.* ἢ ἐξ Α. καὶ ἐξ Ρ. *ibid.* ἀφανισθέντι Alem. Ρ. ἀφανισθέντα Α. 23 τριγωνίαν Suidas s. h. v. Legebatur τριγένειαν. *Idem sequentia excerptis s. v. λωφήσαι.*

tentes agros possedit, publica Romanorum interim praecipitata re. Nulla iam conventionibus erat vis ex lege, ex data fide, ex syngrapha, ex poenae stipulatione, aliove compacto, sed ex pecunia tantum Leoni ac Caesari destinata. Neque id vero solum apud illum ratum firmumque fuit; quin ab adversariis lucra ligurire studuit; nam utroque cliente fiduciario emuncto, tandem alterutri nullo dedecore fraudem faciebat; nihil ratus indignum hac ambiguitate fallere, quae sibi compendio foret.

15. Ita quidem Iustinianus. At Theodora sic erat propenso et obfirmato ad crudelitatem animo, ut nullius vel suasionē, vel stimulo aliquando peccarit; sed quae sibi visa essent, haec procaci animo summaque contentione actitaret. Ab ea deposcere sibi reum nemo ausus est; cum neque temporis diuturnitas, neque supplicii expleta crudelitas, neque studiosae preces, neque imminētis irae caelestis terror, quicquam posset illius furorē sistere. Nemo plane vidit unquam Theodorae invisum quempiam in antiquam cum ea gratiam ne post mortem quidem redisse. Nam extincti parentis liberi Imperatricis odium cum paterna adibant haereditate, transmittabantque ad ne-

γὰρ θυμὸς αὐτῇ κινεῖσθαι μὲν εἰς ἀνθρώπων φθορὰν ἐτοιμώτατος ἦν, ἐς δὲ τὸ λωφῆσαι ἀμήχανος. τὸ μέντοι σῶμα ἐθεράπευε μειζόνως μὲν ἢ κατὰ τὴν χρεῖαν, ἐλασσόνως δὲ ἢ κατὰ τὴν αὐτῆς ἐπιθυμίαν. ταχύτατα μὲν γὰρ ἐς τὸ βαλανεῖον εἰσῆει, ὀψιαιτάτα δὲ ἀπαλλαγεῖσα καὶ καταλουσομένη ἐς τὸ ἀκρατεῖσθαι ἐνθύνδε

D ἐχώρει. ἀκρατισομένη δὲ ἤσυχίαν ἤγεν. ἀριστώσα μέντοι καὶ δεῖπνον αἰρουμένη ἐς πᾶσαν ἰδέαν ἐδωδῆμων τε καὶ ποτῶν ἤρχετο, ὕπνοι τε αὐτῆς ἀεὶ μακρότατοι ἀντελαμβάνοντο, ἡμερινοὶ μὲν ἄχρι πρώτων νυκτῶν, νυκτερινοὶ δὲ ἄχρις ἡλλου ἀνίσχοντος. εἰς πᾶσάν τε οὕτως ἀκρασίας ἐκπεπρωκυῖα τρίβον ἐς τόσον ἡμέρας **10** κειρόν ἄπασαν διοικεῖσθαι ἤξιον τὴν Ῥωμαίων ἀρχήν. καὶ ἦν τῷ ἐπιστελλεῖ πρᾶξιν τινα ὁ βασιλεὺς οὐκ αὐτῆς γνώμη, ἐς τοῦτο τύχης περιεστήκει τούτῳ δὴ τῷ ἀνθρώπῳ τὰ πράγματα, ὥστε οὐ πολλῷ ὕστερον τῆς τε τιμῆς παρὰλυθῆναι σὺν ὕβρει μεγάλη

P 45 καὶ ἀπολωλέναι θανάτῳ αἰσχίστῳ. τῷ μὲν Ἰουστινιανῷ ἄπαντι **15** πράσσειν ῥάδιον ἦν, οὐχ ὅσον τῷ τῆς διανοίας εὐκόλῳ, ἀλλ' ὅτι καὶ ἄπνους ἐπιπλεῖστον, ὥσπερ εἴρηται, καὶ εὐπρόσοδος πάντων μάλιστα. πολλῇ γὰρ ἀνθρώποις ἐξουσία ἐγένετο, καίτοι ἀδόξοις τε καὶ ἀφανέσι παντάπασιν οὖσιν, οὐχ ὅτι ἐντυχεῖν τῷ τυράννῳ τούτῳ, ἀλλὰ καὶ κοινολογεῖσθαι καὶ ἕξ ἀπορρήτων συγγίνεσθαι. **20** παρὰ δὲ τὴν βασιλῖδα οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τινὶ ὅτι μὴ χρόνῳ τε πολλῷ καὶ πόνῳ εἰσιτητὰ ἦν, ἀλλὰ προσήδρευον μὲν ἀεὶ ἄπαντες, ἀνδραποδώδη τινα προσεδρεῖλαν ἐν δωματίῳ στενῷ τε καὶ πνιγρῷ

6 ἀκρατισομένη — ἤγεν] Suidas s. v. ἀκρατεῖζω.

10 ἐκπεπρω-

κυῖα Suidas s. ἀκρασία. Legebatur ἐμπεπρωκυῖα.

16 εὐκόλῳ]

εὐλόγῳ Pm.

18 πολλῇ Alem. P. πολλῷ A.

22 προσ-

ἤδρευον Alem. προσεδρεῖνον AP. προσεδρεύομεν Pm.

potes: ut enim facile in hominum exitium succendebatur furore, ita nunquam deflagabant irae. Corporis curae studuit, etsi ultra necessitatem, tamen citra animi libidinem. Maturrime balneum ingressa absolutis tardissime lavationibus pergebat ad ientaculum, mox se tradebat quieti. Ad prandium, ad coenam nullam non adhibuit ciborum varietatem et copiam. Somni semper illi longissimi, ac succedanei, diurni quidem usque ad primam noctem, nocturni vero ad solem Orientem; sic vero in omnem intemperantiam prolapsa, tantulum reliqui temporis esse sibi satis putavit ad Romanum moderandum Imperium. Si cui Caesar negotium daret inconsulta Theodora, eo loci res illi deveniebat, ut mox summo cum dedecore magistratu abeunti turpissima morte pereundum foret. Rebus mature conficiendis plane natus Iustinianus erat non solum continuus vigiliis, ut diximus, sed etiam ingenii et aditus facilitate, qua tanta fuit, ut ignotis, omninoque obscuris hominibus locus esset, non illius conveniendi modo, sed in communi conserendi sermonis, et secreta libertate loquendi. At apud Augustam sero ac difficile summatis ipsis aditus patebat, qui tanquam mancipia gregatim singulis diebus in angusto et aestuoso

τὸν ἅπαντα χρόνον. κίνδυνος γὰρ ἀπολείεσθαι τῶν ἀρχόντων
 τινὲ ἀνὸποιος ἦν. Ἰσταντο δὲ διηκεῖς ἐπ' ἄκρων δακτύλων, B
 καθυπέριερον ἕκαστος τῶν πέλας διατεινόμενος τὸ πρόσωπον
 ἔχειν, ὅπως αὐτὸν ἔνδοθεν ἐξιώντες εὐνοῦχοι ὀρῶεν. ἐκαλοῦντο
 5 δὲ αὐτῶν τινες μὸλις τε καὶ ἡμέραις πολλαῖς ὕστερον, εἰσιόντες
 δὲ παρ' αὐτὴν ξὺν δέει πολλῶ ὅτι τάχιστα ἀπηλλάσσοντο, προσ-
 κνήσαντες μόνον καὶ ταρσοῦ ἑκατέρου ποδὸς ἄκρῳ χεῖλει ἀψά-
 μενοι. φθέγγεσθαι γὰρ ἢ αἰτεῖσθαι τι μὴ ἐκείνης ἐγκειλενομένης
 οὐδεμία πυρρησία ἐγένετο. ἐς δουλοπρέπειαν γὰρ ἡ πολιτεία
 10 ἦλθε, δουλοδιδάσκαλον αὐτὴν ἔχουσα. οὕτω τε Ῥωμαίοις τὰ
 πράγματα διεφθείρετο, τοῦ μὲν τυράννου τῷ ἄγαν εὐθήτει δο-
 κοῦντι εἶναι, Θεοδώρας δὲ τῷ χαλεπῷ καὶ λίαν δυσκόλῳ. ἐν C
 μὲν γὰρ τῷ εὐθήτει τὸ ἀβέβυιον ἦν, ἐν δὲ τῷ δυσκόλῳ τὸ ὑπρακ-
 τον. ἐν τοῖς μὲν οὖν τῆς τε γνώμης αὐτοῖς καὶ τῆς διαίτης τὸ
 15 διαλλάσσον ἐφαίνετο, κοινὰ δὲ ἦν αὐτοῖς ἢ τε φιλοχρηματία
 καὶ ἡ τῶν φόνων ἐπιθυμία καὶ τὸ μηδεὶ ἀληθίεσθαι. ἄμφο
 γὰρ ἐπιτηδείως ἐς τὰ μάλιστα ψεύδεσθαι εἶχον, καὶ ἦν μὲν τις
 τῶν Θεοδώρα προσκεκρουκότων ἀμυρτάνειν λέγοιτό τι βραχὺ τε
 καὶ λόγου οὐδαμῆ ἄξιον, αἰτίας εὐθὺς ἀναπλάσσουσα τῷ ἀνθρώπῳ
 20 οὐδὲν προσηκούσας, ἐς μέγα τι κακοῦ τὸ πρᾶγμα ἦρεν. ἐγκλη- V 310
 μάτων τε ἠκούετο πλήθος καὶ καταλύσεως πέρι τῶν κατηκῶν
 ληΐζεσθαι δικαστήριον ἦν, καὶ δικασταὶ ξυνελέγοντο πρὸς αὐτῆς
 ἀγεφόμενοι, οἳ δὲ ἔμελλον διαμαχέσασθαι πρὸς ἀλλήλους, ὅστις D
 ἂν αὐτῶν μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀρέσκειν τῆ ἐς τὴν γνῶσιν ἀπανθρω-

2 Ἰσταντο Alem. Ἰστατο AP. 19 ἀνακλάσσουσα P. ἀνακλάσ-
 σασα A. 22 ληΐζεσθαι delet Alem. τῶν ὑπηκῶν αὐτῆ ἰζό-
 μενον δικ. Reisk. 24 ἀρέσκειν Alem. ἀρέσκη AP.

cubiculo assidebant, ne absentes graviter periclitarentur. Adstabant vero summis pedibus innixi, erectis cervicibus, extante facie, ut egredientibus eunuchis essent conspicui. Accersebantur autem certi quidam, lique vix, et diebus post multis. Ad illam ingressi perpavidi statim se subducebant, eam venerati dumtaxat, summisque labiis utrumque pedem osculati. Nam, loqui vel aliquid petere nemo iniussus audebat. Degeneraverat in servilem hanc adulationem Senatus, Theodora magistra; Romanumque Imperium deformabatur, partim levitate tyranni, qua nihil firmum erat, partim difficili Theodora protervia, quae peragendis rebus officeret. Sic illi quidem inter se distarunt ingenio vivendique ratione; sed aequae mens fuit utrique auri ac sanguinis avida, et veri nescia; nam fuerunt ambo mendaciorum artifices ingeniosissimi. Si quis Theodoraefestus levissimae culpae insimularetur, inde confata calumnia, quae in hominem minime conveniret, exacerbatoque crimine uno, iam infinita alia aggerabantur, statimque iudicium de expilandis subditis constinebatur, ad se convocabat iudices ambiciose inter se certa-

πία τῇ βασιλίδι τὸ βούλημα ἱκανὸς γένοιτο. οὕτω τε τοῦ παρα-
 πετωκότος τὴν μὲν οὐσίαν αὐτίκα ἐς τὸ δημόσιον ἀνάγραπτον
 ἐποίηε, πικρότατα δὲ αὐτὸν αἰκισαμένη, καίπερ ἴσως εὐπατρίδην
 τὸ ἀνέκαθεν ὄντα, ἢ φυγῇ ζῆμιοῦν ἢ θανάτῳ οὐδαμῇ ἀπήξιον,
 ἦν δὲ γε τῶν αὐτῇ ἐσπουδασμένων τινὲ ἐπὶ φρόνους ἀδίκους ἢ ἑτέρῳ 5
 τῶν μεγίστων ἀδικημάτων ἁλῶναι ξυμβαίη, διασύρουσα καὶ
 χλευάζουσα τὴν τῶν κατηγορῶν ὀρυμνὴν σιωπᾶν τὰ προσπεσόντα
 οὗτι ἐθελουσίους ἠνάγκαζεν. ἀλλὰ καὶ τῶν πραγμάτων τὰ
 σπουδαιότατα εἰς γελωτοποιίαν μεταβάλλειν, ὅταν αὐτῇ δοκῇ,
 ὡςπερ ἐν σκηπῇ καὶ θεάτρῳ ἔργον πεποιήται. καὶ ποτὲ τις τῶν 10
 πατρικίων γέρων τε καὶ χρόνον πολλὸν ἐν ἀρχῇ γεγονῶς, οὗπερ
 ἐγὼ τὸ ὄνομα ξεπιστάμενος ὡς ἥκιστα ἐπιμνήσομαι, ὡς μὴ ἀπέ-
 P 46 ραντον τὴν ἐς αὐτὸν ὕβριν ποιήσωμαι, τῶν αὐτῇ ὑπηρετούντων
 τινὰ ὀφελοντὰ οἱ χρήματα μεγάλα εἰσπράξασθαι οὐχ οἷός τε ὦν
 ἐσῆλθε παρ' αὐτὴν, τὸν τε συμβαλόντα αἰτιασόμενος καὶ δεηθῆ- 15
 σόμενος αὐτῷ βοηθῆσαι τὰ δίκαια. ὅπερ ἡ Θεοδώρα προμα-
 θοῦσα τοῖς εὐνούχοις ἐπέστελλεν, ἐπειδὴν ὁ πατρικίος πρὸς αὐτὴν
 ἴκοιτο, κυκλώσασθαι μὲν αὐτὸν ἅπαντας, ἐπακούειν δὲ αὐτῇ
 φθειρομένη, ὑπειπούσα δ' τι αὐτοὺς ἀντιφθέγγεσθαι δεῖ. ἐπεὶ
 δὲ ὁ πατρικίος ἐς τὴν γυναικωνίτιν εἰσῆλθε, προσεκίνησε μὲν ὡς- 20
 περ αὐτὴν προσκυνεῖν εἰδίστο, δευακρυμένῳ δὲ εἰκῶς „ὦ δέ-
 σποινα“, ἔφη, „χαλεπὸν πατρικίῳ ἀνδρὶ χρημάτων δεῖσθαι. ἂ
 B γὰρ τοῖς ἄλλοις συγγνώμην τε καὶ ἔλεον φέρει, ταῦτα ἐς ὕβριν τῶ-

1 οὕτω Reisk. τούτῳ AP. 5 τινὲ Reisk. τὴς AP. 9 ὀρ-
 μῆν] ὀργῆν Reisk. 15 συμβαλόντα Reisk. συμβάλλοντα AP.
 16 ὅπερ — προμαθοῦσα Alem. ὡςπερ — προμαθοῦσα AP. 20 γυ-
 ναικωνίτιν Alem. γυναικωνίτην AP. *ibid.* εἰσῆλθε addidit Alem.

turos de sententia ad Augustæ crudelitatem attemperanda. Tum vero illa
 fortunis publicatis, reum, maiorum licet clarum nobilitate, virgis crudelissime
 caesum, vel exilio, vel ultima poena damnavit. Contra si viri quibus ipsa
 studeret, aut caedis, aut nefariorum criminum manum retenderentur,
 accusatorum conatus nunc asperius, nunc facitius eludens, a causa iudicioque
 deterruit vel invitos. Quin et res gravissimas data opera ad iocos et risum
 pro libidine revocavit, quasi in scena ac theatro. Vir ordinis Patricii, senio
 et gesto diu magistratu gravis (cuius notum nomen reticendum mihi est, ne
 tanta eius contumelia ad memoriam veniat posteritatis aeternam) a Theo-
 dora familiari cum grave aes creditum exigere non posset, eam adit debi-
 torem interpellaturus, illamque ut se aequo iure complecteretur rogaturus,
 Theodora re praecognita, imperat eunuchis venientem Patricium ut omnes
 ad unum circumstant, sibi que dicenti adiciant animum, conductumque car-
 men intercinant. Ergo Patricius cubiculum ingressus, se, ut moris erat, ad
 illius pedes abiecit, ac pene lacrimabundus: *Dura*, inquit, *o domina, Pa-*
tricii conditio est, qui numaria difficultate urgeatur; id enim quod aliis
veniam commiserationemque conciliat, huic ordini est indignissimae cala-

δε ξυμβαίνει τῷ ἀξιώματι ἀποκεκρίσθαι. ἄλλω μὲν γὰρ δῶρον
 ἀπορομένην τὰ ἔσχατα πάρεστιν αὐτὸ τοῦτο εἰπόντι τοῖς χρήσταις
 ὄχλου τοῦ ἐνθένδε εὐθὺς ἀπηλλάχθαι, πατρίκιος δὲ ἀνὴρ οὐκ
 ἔχων ὄφειν ἂν ἐκτίσαι τοῖς χρήσταις τὰ ὀφλήματα ἱκανὸς εἴη μύ-
 5 λιστα μὲν τοῦτο ἂν εἰπεῖν ἀσχυρθεῖη, εἰπὼν δὲ οὐκ ἂν ποτε πείσαι
 ὡς οὐκ οἶόν τε ὄν τῷδε πενίαν τῷ τάγματι ξυνοικίξασθαι. ἦν A 70
 δὲ γε καὶ πείσῃ, τὰ πάντων αὐτῷ αἰσχιστά τε καὶ ἀνιαρότατα
 πεπονθέναι ξυμβήσεται. οὐκοῦν, ὦ δέσποινα, εἰσί μοι χρήσται,
 οἱ μὲν δανείσαντες τὰ σφέτερα αὐτῶν, οἱ δὲ παρ' ἐμοῦ δεδανεισ- C
 10 μένοι. καὶ τοὺς μὲν δανείσαντας ἐνδελεχέστατα ἐγκειμένους οὐκ
 οἶός τέ εἰμι αἰδοῖ τοῦ ἀξιώματος ἀποκρούσασθαι, οἱ δὲ γε ὀφεί-
 λοντες, οὐ γὰρ πατρίκιοι τυγχάνουσι ὄντες, εἰς σκῆψεις τινὰς
 ἀπανθρώπους χωροῦσιν. ἀντιβολῶ τολῶν καὶ ἰκετεύω καὶ δέομαι
 βοηθῆσαι τέ μοι τὰ δίκαια καὶ τῶν παρόντων ἀπαλλάξαι κακῶν.“
 15 ὁ μὲν ταῦτα εἶπεν.“ ἡ δὲ γυνὴ ἀπεκρίνατο ἐμμελῶς, πατρίκιε ὁ
 δεῖνα, καὶ ὁ τῶν ἐδνούχων χορὸς ὑπολαβὼν ἀντεφθέγγετο, μεγάλην
 κήλην ἔχεας. αὐτῶν δὲ τοῦ ἀνθρώπου ἰκετεύσαντος καὶ ῥῆσιν τινα
 ἐμπερῆ τοῖς ἐμπροσθεν εἰρημένους εἰπόντος κατὰ ταῦτά πάλιν ἡ τε
 γυνὴ ἀπεκρίνατο καὶ ὁ χορὸς ἀντεφθέγγετο, ἕως ἂν ὑπειπὼν ὁ
 20 ταλαπῆρωρος προσεκύνησέ τε ἥπερ εἰώθει καὶ ἀπιὼν ὄχετο οἴκαδε. D
 ἐν προαστείοις δὲ τοῖς ἐπιθαλαττίοις τὸ πλεῖστον τοῦ ἔτους καὶ
 οὐκ ἦκιστα ἐν τῷ καλουμένῳ Ἑραίῳ διατριβὴν εἶχε, καὶ αὐτοῦ τῶν
 ἐπομένων ὁ πολλὸς ὄμιλος κακοπαθεῖα πολλῇ εἶχετο. τῶν τε γὰρ

4 ἔχων Alem. P. ἔχων A. 5 πείσαι] πείσῃ AP. 6 τάγματι
 Reisk. πράγματι AP. 22 Ἑραίῳ Alem. ἥραῳ AP. ἀραῳ Med.
 ibid. αὐτόν] ἀπ' αὐτῶν Med. 23 γὰρ addidit Reisk.

mitati. Summa prematur alius indigentia; hanc ipsam aperiat debitori;
 superabit aerumnas suas haec aerumna. Patricius qui aes alienum sol-
 vendo non sit, ipsum hoc fatenti pudori esset; si vero fateatur, cui tandem
 id persuadeat? cum in nostrum ordinem inopiam cadere non posse omni-
 bus persuasissimum sit. Si denique illi fides habeatur, actum iam de il-
 lius est fama ac dignitate. Sum ego quidem, o domina, in alieno aere,
 in meo sunt alii. Ego, quod virum Patricium non deceat, haud meos fraudo
 creditores, ab iis licet gravissime premar. Quos autem habeo debitores,
 minime illi quidem Patricii, iniustus elabendi causas quaerunt. Quam-
 obrem peto supplicique oro ut honesta in causa praesto esse et his malis
 eripere me velis. Haec quidem ille; cui Theodora modulata voce; PATRICIUS.
 Ac tum chorus eunuchorum resonabat; HERNIA TUMIDA LABORAS. Sed eo
 insistente supplicis, et aliquid dicente in eandem sententiam, idem Theo-
 dora carnea recinebat, idemque chorus modulabatur. Tandem miser ille
 rem pertaesus, de more veneratus Theodoram se domum recepit. Anni
 maiorem partem in maritima suburbana, praesertim in Heraeum secedebat
 magno servitiourum incommodo, quae numeroso comitatu illuc eam sequeban-

ἀναγκαίων ἐσπίνιζον καὶ θαλαττίοις ὠμίλων κινδύνοις, ἄλλως τε καὶ χειμῶνος, ἂν οὕτω τύχοι, ἐπιπεσόντος, ἢ του κήτους ἐνταῦθα ποι ἐπισκήψαντος. ἀλλ' αὐτοὶ τὰ πάντων ἀνθρώπων κακὰ οὐδὲν πρῶγμα ᾤοντο εἶναι, ὅσον ἦν γε μόνον αὐτοῖς τρυφᾶν ἐξείη. ὁποῖος δὲ Θεοδώρας τρόπος πρὸς τοὺς προσκεκρουκότας ἐφαίνετο, 5 αὐτίκα δηλώσω, ὀλίγων δηλονότι ἐπιμνησθεῖς, ὡς μὴ ἀτελεύτητα πονεῖν δόξαιμι.

V 311 ἰδ'. Ἦνίκα Ἀμαλασοῦνθα τῆς ἐν Γότθοις ἀπαλλαξέλουσα
 P 47 διατριβῆς μεταμπλοχεσθαι τὸν βίον ἔγνω, καὶ τὴν ἐπὶ τὸ Βυζάν-
 A 71 τιον διενοεῖτο πορεύεσθαι, ὡσπερ μοι ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λόγοις 10 ἐρρήθη, λογισαμένη ἢ Θεοδώρα ὡς εὐπατρίδης τε ἢ γυνὴ καὶ βασιλῆς εἶη, καὶ ἰδεῖν μὲν εὐπρεπῆς ἄγαν, ἐπινοεῖν δὲ ὅ τι ἂν βούλοιο γοργὸς μάλιστα, ὑποπτον δὲ αὐτῆς ποιησαμένη τό τε μεγαλοπρεπὲς καὶ διαφερόντως ἄρρενωπὸν, ἅμα δὲ καὶ τὸ τοῦ ἀνδρὸς ἐλαφρὸν δεύσασα, οὐκ ἐπὶ μικροῖς τὴν ζηλοτυπίαν ἐξήνεγκεν, ἀλλ' 15 ἐνδρεῦειν τὴν γυναῖκα μέχρις ἐς θάνατον ἐν βουλή ἔσχεν. αὐτίκα τοίνυν ἀναπέθει τὸν ἄνδρα, Πέτρον μόνον αὐτὸν ἄτε πρεσβύσοντα ἐς Ἰταλίαν πέμψαι. ᾧ δὲ στέλλομένῳ βασιλεὺς μὲν B ἐπέστελλεν ἕπερ μοι ἐν τοῖς ἐγκαίροις δεδιήγηται λόγοις, ἵνα δὴ μοι τῶν πεπραγμένων ἐκπύστους ποιῆσθαι τὰς ἀληθείας δέει τῆς 20 βασιλίδος ἀδύνατα ἦν. αὐτὴ δὲ τοῦτο ἐπήγγελλε μόνον, ὅτι τάχιστα τὴν γυναῖκα ἐξ ἀνθρώπων ἀφανιεῖν, ἐπ' ἐλπίδος ὀχεῖσθαι μεγάλων ἀγαθῶν, ἣν τὰ ἐπηγγελμένα ποιότη καταστησαμένη τὸν

4 ὅσον delendum aut post τρυφᾶν inserendum ὅσον ἤθελον. REISK.
 5 ὁ Θεοδώρας Alem. ib:d, τρόπος addidit Alem. ibid. κότος
 post ἐφαίνετο inserebat Reisk. 19 ἐπέστελλεν] ἐπέτελλεν Alem.

tur, qua necessariorum penuria, qua freti, qua repente obortae tempestatis, vel etiam irrupentis ceti periculis. Verum si gravissima quaeque incommoda pro nihilo putarunt, dummodo liceret vacare deliciis. Ut vero erga sibi infestos Theodora se gereret paucis absolvam, ne infinitum hic mihi laborem sumam.

16. Posteaquam Amalasantha, ut libris superioribus declaravimus, Gothorum abdicatis rebus, aliud vitae genus quaesivit, cogitavitque Byzantium aequo cum civibus iure victura, Theodora statim occurrit foeminae illius nobile genus, regia dignitas, forma corporis singularis, acre et industrium ingenium; ob idque non dubitavit, quin sibi et ab illius virili animi maiestate, et levitate coniugis metuendum foret. Nec sane leviter hanc patefecit rivalitatem, sed insidias ac necem reginae molita, viro confestim persuasit, ut Petrum ad eam legaret in Italiam. Huic ergo Caesar proficiscenti, quae opportuno loco narravi, imperat; at Augusta (cuius metu verae tunc locus narrationi non fuit) hoc unum committit, ut Amalasanthae paret maturetque necem, magnorum infecta spe bonorum, si iussis pareat. Ille vel dignitatis,

ἀνθρώπων. καὶ ὅς ἐν Ἰταλίᾳ γενόμενος (οὐ γὰρ εἶδεν ἀνθρώπου
 γένους ὀκνηρῶς ἐς ἄδικον γόνον ἵναί, ἀρχῆς τινος ἴσως ἢ χρημά-
 των ἐν ἐλπίδι κειμένων μεγάλων) οὐκ οἶδα ἦντινα Θεοδώτῳ πα-
 ραίνοισιν ποιησόμενος διαχορήσασθαι τὴν Ἀμαλασοῦνθαν ἀνέπεισε. C
 5 καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἕξ τε τὸ τοῦ μαγίστρου ἀξίωμα ἦλθε καὶ ἐπὶ πλεῖ-
 στον δυνάμειος καὶ μάλιστα πάντων ἐχθρῶν. τὰ μὲν οὖν κατὰ
 τὴν Ἀμαλασοῦνθαν ἐς τοῦτο ἐτελεύτα. ἦν δέ τις Ἰουστινιανῷ
 ἐπιστολογράφος Πρίσκος ὄνοματι, ἄγαν πονηρὸς μὲν καὶ Παφλα-
 γῶν καὶ πρέπων τοῦ προστάτου τὸν τρόπον ἀρέσκειν, λίαν δὲ
 10 πρὸς αὐτὸν εὐνοϊκῶς ἔχων καὶ πρὸς αὐτοῦ τυγχάνειν τῶν ὁμοίων
 οἰόμενος· διὸ δὴ καὶ χρημάτων μεγάλων ὧν κύριος ὑπῆρχε οὐκ
 ἐν δίκῃ τάχιστα γέγονε. τοῦτον δὴ ἄτε ὁφραύζοντά τε καὶ οἱ ἀν-
 τιτείνειν πειρώμενον ἢ Θεοδώρα ἐς τὸν ἄνδρα διέβαλε. καὶ τὰ A 72
 μὲν πρῶτα οὐδὲν ἤνυσεν, οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον αὐτῇ μὲν τὸν ἄν-
 15 θρώπων εἰς καὴν ἐμβιβάσασα ὅπῃ ἐβούλετο ἔπεμψε καὶ ἀποθρί-
 ξασα ἱερέα οὔτι ἐκούσιον ἠνάγκασεν εἶναι. αὐτὸς δὲ δόκησιν παρε-
 χόμενος ὅτι δὴ τῶν ποιουμένων οὐδὲν εἰδείη Πρίσκον μὲν οὐ διη- D
 ρευῆναι ὅπῃ γῆς εἴη οὐδὲ ἐν μνήμῃ τὸ λοιπὸν εἶχεν, ἀλλὰ σιωπῇ
 ὥσπερ ληθάρῳ ἀλοὺς καθῆστο, τὰ μέντοι χρήματα ὀλίγων οἱ
 20 ἀπολελειμμένων ἐληίστατο πάντα. ὑποψίας δὲ ἐμπεισοῦσης αὐτῇ P 48
 εἰς τῶν οἰκετῶν ἕνα Ἀρεοβίνδον ὄνομα, βάρβαρον μὲν γένος,

3. ἐλπίδι] ἐλπίσι Pm. 5. ἀπ' Alem. P. ἐπ' AP. *ibid.* μαγίστρου
 Alem. P. μαγιστράτου A. 6. καὶ μάλιστα πάντων ἐχθρῶν]
 κατὰ πάντων καὶ μάλιστα τῶν ἐχθρῶν Reisk. 9. πρέπων]
 σπεύδων Reisk. *ibid.* τοῦ προστάτου] τῷ προστάτῃ Alem.
 11. μεγάλων κύριος, ἀπ' ἀρχῆς κενιχρὸς ὧν, οὐκ ἐν δίκῃ Reiskius.
 18. οὐδε] Legebatur οὔτε. 19. ὀλίγων] πλὴν ὀλίγων Reisk.
 20. ἐμπεισοῦσης Alem. συμπεσοῦσης AP.

vel divitiarum spe in Italiam statim transmittit; nam ad nefarias caedes mo-
 derate venire mens humana nequit; Theodatum rationibus mihi quidem ob-
 scuris in Amalasanthae caedem impellit. Exinde Petrus ad Magistri dignita-
 tem magna quidem potentia, sed odio omnium evehitur. Atque is fuit Ama-
 lasanthae rerum exitus. Erat Iustiniano ab epistolis Priscus quidam homo
 bene ac naviter improbus ex Paphlagonia, aptus ad patronum sibi ex moribus
 conciliandum, quem unice diligebat, ab illoque mutuo se diligere nequaquam
 dubitabat; quare brevi tempore praeter ius fasque ad magnas opes pervenit.
 Huius Theodora supercilio et contumaciae indignata in eum delationibus agit
 apud coniugem, ac tum certe inani conatu. Ergo non ita multo post Pri-
 cum in navim contrudit, et quo tandem libuit ablegatum detondet, invitum-
 que adigit ad sacerdotium. Iustinianus interim facti conscientia simulata, ne-
 que ubi terrarum Priscus esset curavit, neque deinceps tanquam occupatus
 veterno ullam de eo cogitationem admisit, tantum paucas quae Prisco super-
 fuerant, corradit pecunias. Insederat Theodora suspicio in Areobindum
 famulum genere barbarum, sed formosae indolis adolescentem; quem sibi

εὐπρεπῆ δὲ καὶ νεανίαν, ὄνπερ ταμίαν αὐτῆ καταστησαμένη ἐτύγ-
 χανεν, ἀπολύσασθαι βουλομένη τὸ ἔγκλημα, καίπερ, ὡς φασί,
 τοῦ ἀνθρώπου δαιμονίως ἐρώσα, ἐν μὲν τῶν παρόντι πικρότατα
 αὐτὸν ἀπ' οὐδεμιᾶς αἰτίας ἀκίχασθαι ἔγνω, τὸ δὲ λοιπὸν οὐδέν
 τι ἄμφ' αὐτῷ ἔγνωμεν, οὐδέ τις αὐτὸν ἄχρι νῦν εἶδεν. ἦν γὰρ 5
 τι τῶν πρῆσσομένων ἀποκρίπτεσθαι αὐτῇ βουλομένη εἶη, τοῦτο
 δὴ ἄρρητόν τε καὶ ἀμνημόνευτον ἄπασιν ἔμεινε, καὶ οὔτε τῷ
 ἐπισταμένῳ ἀγγεῖλαι τῶν τινι ἀναγκαίων ἐξῆν οὔτε τῷ μανθάνειν
B βουλομένην πυνθάνεσθαι, κἄν πάνν τις περιέργος ἦν. τοιοῦτο
 γὰρ δέος ἐξ οὗ γέγονασιν ἄνθρωποι ἐκ τυράννων οὐδενὸς γέγονεν, 10
 ἐπεὶ οὐδὲ λαθεῖν τι τὸν προσκεκρουκότα οἶόν τε ἦν. πλήθος γὰρ
 κατασκόπων αὐτῇ τὰ λεγόμενα καὶ πρᾶσσόμενα ἐν τε τῇ ἀγορᾷ
 καὶ ταῖς οἰκίαις ἐσήγγελλον. ἤνικα τοίνυν τοῦ παραπεπιτωκότος
 τὴν κόλασιν ἐκφέρεσθαι οὐδαμῆ ἤθελεν, ἐποίηε τάδε. τὸν ἄν-
 θρωπον μετακαλεσαμένη, ἦν τις τῶν λογίμων ἐτύγχανεν ὢν, μόνη 15
V 312 τε αὐτῇ τῶν ὑπουργούντων τινὶ παραδοῦσα μόνῳ ἐπήγγελλεν εἰς
A 73 τὰς ἐσχατιῶς αὐτὸν μετακομίσαι τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς. καὶ ὅς
 ἄωρὶ τῶν νυκτῶν κατακεκλυμμένον αὐτὸν καὶ δεθέντα εἰς ναῦν
 ἐμβιβάσας καὶ σὺν αὐτῷ γεγονώς, οὗ οἱ πρὸς τῆς γυναικὸς ἐπετέ-
C τακτο, ἐνταῦθα παρεδίδου λαθρευιώτερον τῷ ἐς ταύτην τὴν 20
 ὑποργίαν ἰκανῶς ἔχοντι, φυλάσσειν τε ὡς ἀσφαλέστατα ἐπιστεί-
 λας τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐπειρῶν μηδενὶ φράζειν, ἕως ἂν ἡ τὸν τα-
 λαίπωρον ἢ βασιλῆς οἰκτιρίζεται ἢ χρόνον πολὺν τῇ ἐνταῦθα κακο-
 παθείᾳ δυσθανατήσας τε καὶ καταμαρανθεὶς τελευτήσειεν, ἀπηλ-
 λίσσετο. καὶ Βασιανὸν δὲ τινα Πράσινον, οὐκ ἄφανῆ νέον ὄντα,

4. οὐδέν τι οὐδέν τοι AP.

habuit a supellectile. Hanc ad elucendum crimen nulla primo de causa (licet
 illum, ut fama est, deperiret) dire flagris excepit; demum quid actum de
 illo sit, neque nos, neque ad hanc diem alii norunt. Nam quod Theodora
 esse obscurum vellet, id ab ore ac memoria omnium ut evelleret, portarre-
 bat rei conscios (sic ut nullus antehac tyrannus) quo neque necessariis, ne-
 que curiose flagitantibus rem aperirent. Contra nihil adversariorum fuit,
 quod illam latuerit, cui per compita perque domos essent qui singulorum
 negotia et confabulationes explorarent. Quem vero a se mulctatum nasci
 cuperet, clam accersitum (si ex Patriciis esset) sola sine arbitris, uni trade-
 bat satelliti in extremas oras Romanae ditionis deportandum; quem intem-
 pesta nocte obvelatum capite, constrictum vinculis, navigioque impositum ad
 imperatas exilli sedes satelles duceret, apud alterum non insolentem tantae
 crudelitatis ministrum, custodilis fidissimis secretissimisque clanculum con-
 cludendum, donec vel eius serumnis Augusta commoveretur, vel diuturno
 squalore extrema pene in morte aegre vivens contabesceret caderetque. Ba-
 sianus adolescens factione Prasinus illustri loco natus cavillo in Theodoram

αὐτῇ διαλοιδωρησόμενον δι' ὀργῆς ἔσχε. διὸ δὴ ὁ Βασιανὸς (οὗ γὰρ ἀνήκοος ταύτης δὴ τῆς ὀργῆς ἐγγόνει) ἐς τοῦ ἀρχαγγέλου τὸν νεῶν φεύγει. ἡ δὲ οἱ ἐπέστησεν κτύπησιν τὴν τῷ δῆμῳ ἐφροσύναν ἀρχὴν, οὐδὲν μὲντοι λοιδωρίας ἐπικαλεῖν ἐπαγγελιασα, ὅτι δὲ παι-
 5 δεραστοίη ἐπενεγκοῦσα. καὶ ἡ μὲν ἀρχὴ ἐκ τοῦ ἱεροῦ τὸν ἄνθρω- D
 πον ἀνυστήσασα ἤκλιετο ἀνυποσίτω τῇ κολάσει, ὃ δὲ δῆμος ἄπας ἐπεὶ ἐν τοιαύταις ξυμφοραῖς εἶδε σῶμα ἐλευθέριον τε καὶ ἀνει-
 μένη ἄνωθεν διαίτη ἐντροφὴν, ἀπήλγησέ τε τὸ πάθος εὐθὺς καὶ
 σὺν οἰμωγῇ ἀνέκραγον οὐράνιον ὅσον ἐξαιτούμενοι τὸν νεανίαν.
 10 ἡ δὲ αὐτὸν ἔτι μᾶλλον κολάσασα καὶ τὸ αἰδοῦν ἀποτεμομένη διέ-
 φθειρεν ἀνεξέλεγκτος, καὶ τὴν οὐσίαν ἐς τὸ δημόσιον ἀνεγράψατο.
 οὕτως ἦνικα ὀργῆν τὸ γύναιον τοῦτο, οὔτε ἱερὸν ὄχυρον ἐγγόνει
 οὔτε νόμον του ἀπαγβρευσις οὔτε πόλεως ἀντιβόλησις ἐξελέσθαι
 τὸν παραπεπτωκότα ἱκανὴ ἐφαίνετο οὕτω, οὔτε ἄλλο αὐτῇ ἀπήνητα
 15 τῶν ὑπάντων οὐδέν. καὶ Λιογένην δὲ τινα οἶα Πράσινον ὄντα
 δι' ὀργῆς ἔχουσα, ἄνδρα ἀστεῖον καὶ ποθεινὸν ἅπασί τε καὶ αὐτῷ
 τῷ βασιλεῖ, οὐδὲν τι ἦσσαν γύμων ἀνδρείων ἐν σπουδῇ συκοφαν- A 74
 τεῖν εἶχε. δύο γούν ἀνυπέσασα τῶν αὐτοῦ οἰκετῶν κατηγορούς τε P 49
 καὶ μάρτυρας τῷ κεκτημένῳ ἐπέστησε. τοῦ δὲ οὐ κρύβδην ἐξε-
 20 ταζομένου καὶ λαθραῖως, ἥπερ εἰώθει, ἀλλ' ἐν δημοσίῳ, δικαστῶν
 ἤρημένων πολλῶν τε καὶ οὐκ ἀδόξων, διὰ τὴν Λιογένους δόξαν,
 ἐπεὶ οὐκ ἐδόκουν ἀκριβολογουμένοις τοῖς δικασταῖς οἱ τῶν οἰκετῶν

4. ὅτι δὲ] κλήν δτι Suidas s. ἐπικαλῶ. 9. οὐράνιον ὅσον] Suidas s. h. v. 10. ἀποτεμομένη] ἀποτεμουμένη AP. 18. εἶχε Pm. ἔχουσα AP. ἐσυκοφάντει ἔχειν Reiskius. 20 λαθραῖως ὄσπερ (debebat ἥπερ) Alem. λαθραῖότητι ἄπερ AP. λαθραῖα τινι, ἄπερ Reisk. qui δικαστηρίῳ post δικαστῶν addit.

luserat; cuius ob id in se concitatum iram intelligens in templum concedit Michaelis Archangeli. Huc statim illa Praetorem plebis immittit, iubetque non cavilli, sed infamis puerorum amoris Basianum reum agere. E templo abstractus acerbissimo supplicio a magistratu excruciat; sed populi multitudine, ingenui splendoris corpus, mollibus assuetum deliciis in saevissimum dari cruciamentum videns, eius interitum commiserata, pene in caelum sub lato clamore complorans, salvum sibi deposcebat adolescentem. Mulier pertinacius instare suppliciiis, pudendisque resectis, sic eum indicta causa iniudicatum indemnatumque peremit, ac tandem etiam fisco illius addixit bona. Scilicet cum haec etiam puerorum concubinatum crimen intendens, duos illius verbas in domini caput subornat, calumniatores iuxta ac testes. Verum cum hoc non ex consuetis illius esset clandestinis iudiciis, sed pro viri dignitate multi atque insignes in Diogenem iudices sedere in foro, et vernularum

- λόγοι ἀξιόχρηστοι ἐς τὴν κρίσιν εἶναι, ἄλλως τε καὶ παιδαρίων ὄντων, Θεόδωρον τῶν Διογένοι ἀναγκαίων τινὰ ἐν τοῖς εἰωθόσιν οἰκιδίοις καθεῖρξεν. ἐνταῦθα πολλαῖς μὲν θωπείαις, πολλοῖς δὲ τὸν ἄνθρωπον αἰκισμοῖς περιῆλθεν. ἐπεὶ τὲ οἱ οὐδὲν προὐχώρει,
- B** νευρὰν βοεῖαν ἐς τοῦ ἀνθρώπου τὴν κεφαλὴν ἀμφὶ τὰ ὦτα περιε- 5
 λξάντας τὴν νευρὰν στρέφειν τε καὶ σφίγγειν ἐκέλευε. καὶ τοὺς μὲν οἱ ὀφθαλμοὺς Θεοδώρα ἐκπεπηδηκέναι τὴν οἰκίαν λιπόντας χῶραν ὑπώπτευσεν, οὐδὲν μέντοι τῶν οὐ γεγονότων ἀπαγγέλλειν ἔγνω. διὸ δὴ οἱ μὲν δικασταὶ ἄτε ἀμαρτυρήτου δίκης ἀπέγνωσαν, ἡ δὲ πόλις ἑορτὴν ἀπ' αὐτοῦ πανδημεῖ ἤγειν. 10
- C** ἰζ' Ἀλλὰ τοῦτο μὲν τῆδε ἐχώρησεν. ἐρρήθη δὲ ἀρχο-
 μένω μοι τοῦδε τοῦ λόγου καὶ ὅσα Βελισάριόν τε καὶ Φώτιον καὶ Βούζην αὐτῇ ἐργασθείη. στασιῶται δὲ Βένετοι δύο Κιλικίης γέ-
 νος Καλλινίκῳ τῷ Κιλικίας δευτέρως ἄρχοντι σὺν Θορόβῳ πολλῶν ἐπιστάντες χειρῶν ἀδίκων ἐπ' αὐτὸν ἤρξαν, τὸν τε αὐτοῦ ἵππο- 15
 κόμον ἄγχιστά που ἐστῶτα καὶ ἀμύνειν τῷ κεκτημένῳ πειρώμενον ἔκτειναν, τοῦ τε ἄρχοντος καὶ τῶ δῆμου θειωμένου παντός. καὶ ὁ μὲν τοὺς στασιώτας ἄλλων τε πολλῶν καὶ τοῦδε ἁλόνας τοῦ
- V 313** φόνου ἐν δίκῃ ἀνέειλεν, ἡ δὲ μαθούσα ὅτι καὶ τοὺς Βένετους προσ-
 ποιεῖται ἐνδεικνυμένη, ἔτι αὐτὸν τὴν ἀρχὴν ἔχοντα ἐν τῷ τῶν 20
- A 75** φρονέων τάσφ' ἀνεσκολόπισεν οὐδενὶ λόγῳ. βασιλεὺς δὲ κλάειν τε καὶ δόρυεσθαι τὸν ἀπολωλότα σκηπτόμενος καθῆστο γρυλλίζων, πολλά τε τοῖς ἐς τὴν πρᾶξιν ὑπουργηκόσιν ἀνατεινόμενος οὐδὲν
2. τῶν Alem. τὸν AP. *ibid.* Διογένοι] Διογένους Pm. 5. ὦτα Alem. ὦτα AP. *ibid.* περιελλέξαντας Alem. περιελλέξαντες AP. 8. ἀπαγγέλλειν Alem. ἀπολλάσσειν A. ἀπαλλάσσειν P. 13. αὐτῇ Reisk. αὐτῆ AP.

testimonium etiam aetate minorum haud ad causam idoneum haberent, Theodorum quendam Diogenis familiarem in consuetas custodias condit Augusta, circumvenitque modo blanditiis, modo cruciatibus. Nam ubi vidit sibi rem non procedere, nervo bovino a fronte ad aures circumfacto, illi caput astringi iubet, haud fore dubitans quin elisi oculi suis sedibus evibrarentur, ille tamen potius habuit nihil mentiri. Quare iudices causam de qua non liqueret, abiecerunt, civibus publice ob id gratulantibus.

17. Hactenus haec: nam initio narravimus quae in Belisarium, in Phottium, in Buzem haec foemina commiserit. Duo partis Venetae factiosi Cilices Callinicum secundae Ciliciae praefectum in seditione per vim aggressi, eius agasonem astantem et vim hero defendere paratum confodiunt, ipso iuspectante praefecto populoque. Hos ille et huius homicidii aliorumque permultorum convictos iure capite plectit. Id ubi reascivit Theodora, suam in Venetos propensionem confirmatura, eum adhuc in provincia ad sicariorum tumultum insontem agit in crucem. Imperator simulatis lacrimis eius causam dolere, domi apud se grunnire, multas intendere minas in caedis satellites nullo eventu; caeterum pecuniarum defuncti rapinam non abnuit. In illa

ἔδρασε, τὰ μέντοι χρήματα τοῦ τετελευτηκότος ληΐζεσθαι ὡς ἤκιστα ἀπηξίωσεν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ἁμαρτῶν τῶν ἐς τὸ σῶμα κολάσεις τῇ Θεοδώρᾳ ἐπινοεῖν ἐπιμελὲς ἦν. πόρνος ἀμέλει πλέον ἢ πεντακοσίας ἀγείρασα ἐν ἀγορᾷ μέσῃ ἐς τριώβολον, ὅσον ἀπο-
 5 ζῆν μισθαρονοῦσας, ἐς τε τὴν ἀντιπέρας ἤπειρον στείλασα ἐν τῷ κα- P 50
 λουμένῳ Μετανοίας μοναστηρίῳ καθέριξε τὸν βίον μεταμφέουσθαι ἀναγκάζουσα. ὧν δὲ τινες ἐρριπτοῦν αὐτὰς ἀφ' ὑψηλοῦ νύκτωρ, ταύτῃ τε τῆς ἀκουσίου μεταβολῆς ἀπηλλάσσοντο. δέο δὲ κόραι ἐν Βυζαντίῳ ἀδελφαὶ ἦτην, οὐκ ἐκ πατρὸς τε καὶ τριγο-
 10 ρίας ὑπάτων μόνον, ἀλλ' ἀνεκαθεν αἵματος τοῦ πρώτου ἐν γει τῇ συγκλήτῳ βουλῇ γεγονῶται. ταύταις ἤδη ἐς γάμον ἐλθοῦσαις ἀπολωλῶτων τῶν ἀνδρῶν χήραις γεγονέναι ξυνέπισεν. αὐτίκα δὲ ἄνδρας ἢ Θεοδώρα δύο ἀγελαίους τε καὶ βδελυροὺς ἀπολέξασα ξυνοικεῖν αὐταῖς ἐν σπουδῇ εἶχεν, ἐπικαλοῦσα μὴ σωφρόνως βιωῦν.
 15 ὅπερ ἵνα μὴ γένηται δέισασαι, ἐς τὸ τῆς Σοφίας ἱερὸν φεύγουσιν, B
 ἐς τε τὸν θεῖον λουτρῶνα ἐλθοῦσαι τῆς ἐνταῦθα κολυμβήθρας ἀπριξέχοντο, ἀλλὰ τοσαύτην αὐταῖς ἀνάγκην τε καὶ κακοπάθειαν προσερέψατο ἢ βασιλισσῶν ὥστε αὐταῖς ἀπυλλαξιούσαις τῶν ἐν-
 20 θένδε κακῶν τὸν γάμον αὐτῶν ἀνταλλάξασθαι ἐν σπουδῇ γέγονεν. οὕτως αὐτῇ ἕχραντος οὐδεὶς ἢ ἕσυλος μεμένηκε χῶρος. αὐταὶ μὲν οὖν ἀνδράσι πτωχοῖς τε καὶ ἀπερριμμένοις πολλῶ ἀπὸ τῆς σφετέρως ἀξίας ἀκούσαι ξυνοικίσθησαν, καίπερ εὐπατριδῶν σφίσι παρόντων μνηστήρων. ἢ δὲ μήτηρ αὐταῖς χήρα καὶ αὐτὴ γεγο- A 76
 νῆα οὔτε ἀνομιῶσαι οὔτε ἀποκλαῦσαι τολμῶσα τὸ πάθος παρῆν

6. Addidi Μετανοίας: de quo v. annotationem Alem. 8. ταύτην
 τε Reisk. Aberat τε. 12. ἀνδρῶν] Legebatur ἀνδρώπων.

etiam cura versata est Theodora, ut prostitutentes corpora mulierculas puniret; nam scorta ferme quingenta, quae se ad triobolarem quaeestum, vitamque medio in foro vulgarent, in adversam Bosphori partem, facto grege amandavit, retrusitque in monasterium, meliorem vitae rationem inire coactas. Ex his pleraeque noctu e sublimi praecipites egerunt sese, ac sponte mori quam invito sic vivere maluerunt. Duae Byzantii adolescentulae sorores erant, non paterno solum et avito consulum splendore illustres, sed perantiqua etiam maiorum gloria primariae in senatu nobilitatis. Hae post nuptiales faces extinctis maritis viduae iacebant; quarum Theodora vitae honestatem oriminata duos, quibus nuberent, ex ultima plebe homines quaerit, ac plane execrandos. Id illae veritae ad Sophianum templum convolant, in sacrum se condunt lavacrum, fontemque manibus prehensant; sed tot aerumnis, tanta rerum necessitate illas divexavit Augusta, ut sat haberint eas eligere nuptias, quo e tantis malis emergerent. Sic illi nunquam inviolatum mansit asyli ius. Ergo quae Patriciae nobilitatis procos haberent, traduntur invitae maritis egentibus, abiectis, ab illarum dignitate longe alienis. Parens et ipsa vidua lacrimis et moerore compressis sponsalibus intererat. Denique

τῇ ἐγγύῃ. ὕστερον δὲ ἀποσειομένη ἢ Θεοδώρα τὸ μίασμα, δη-
C μοσίαις αὐτὰς παρηγορησαί ξυμποραῖς ἔγνω. ἄρχοντα γὰρ ἐκά-
 τερον κατεστήσατο. καὶ ταῖς μὲν κόραις παραψυχὴ οὐδ' ὡς γέ-
 γονε, πάθῃ δὲ ἀνήμιστα καὶ ἀνόποιστα ταῖς ὑπηκόοις σχεδὸν ἄπυσι
 πρὸς τῶν ἀνδρῶν τούτων ξυνητέχθη παθεῖν, ἄπερ μοι ἐν τοῖς 5
 ἐμπροσθεν λόγοις λελέξεται. Θεοδώρα γὰρ οὔτε ἀρχῆς οὔτε πο-
 λιτείας ἀξίωσις οὔτε τι ἄλλο ἐπιμελὲς ἦν, εἰ τὸ βούλημα περανεῖ-
 ται μόνον. ἐτύγγανε δὲ ὑπὸ τοῦ κηθήσασα τῶν ξραστῶν, ἡνίκα
 ἔτι ἐπὶ σκηπῆς ἦν, τοῦ δὲ κακοῦ ὄψε τοῦ καιροῦ ἀσθομένη πάντα
 μὲν ἐς τὸ ἀμβλύσκειν, ὡσπερ εἰώθει, ἐποίει, ἄωρον δὲ ἀποκτιν- 10
 νῦναι τὸ βροίφος οὐδεμιᾷ μηχανῇ εἶχεν, ἐπεὶ οὐ πολλῶ ἀπελείπειτο
 τὸ ἀνθρωποειδὲς γένος γεγονέναι. διὸ δὴ ἐπεὶ οὐδὲν προϋχώρει,
 τῆς πείρας ἀφεμένη τίκτειν ἠνάγκιστο. δρῶν δὲ αὐτὴν ὁ τοῦ
D τεχθέντος πατὴρ ἀπορουμένην τε καὶ ἀσφάλουσαν, ὅτι μήτηρ
 γενομένη τῷ σώματι ὁμοίως ἐργάζεσθαι οὐκέτι δυνατὴ εἶη, ἐπεὶ 15
 καὶ ἀληθῶς δὴ ὑπῆσθετο ὡς διαχρήσεται τὸ παιδίον, ἀνελετό τε
 καὶ Ἰωάννην ἐπονομάσας, ἐπεὶ ἄρσεν ἦν, ἐς τὴν Ἀραβίαν ἐς ἡνπερ
 ὤρητο ἀπιῶν ὤχετο. ἐπεὶ δὲ αὐτὸς μὲν τελευτᾶν ἐμελλεν, Ἰωάν-
 νης τε ἤδη μειράκιον ἦν, τὸν πάντα λόγον αὐτῷ ἀμφὶ τῇ μητρὶ
 ὁ πατὴρ ἔφρασε, καὶ ὡς πάντα ἐπὶ τῷ πατρὶ τὰ νόμιμα ποιήσας 20
 ἐξ ἀνθρώπων ἀφαισθέντι, χρόνῳ τινὶ ὕστερον ἐς Βυζάντιον ἦλθε
 καὶ τοῖς περὶ τὴν μητέρα τὰς εἰσόδους αἰεὶ ποιοιμένοις τὸ πρῶγμα
 ἀγγέλλει. οἱ δὲ οὐδὲν ἀπὸ τοῦ ἀνθρωπείου τρόπου αὐτὴν λογισ-
P 51 σθαι ὑποτοπίσαντες ἐπαγγέλλουσι τῇ μητρὶ ὅτι δὴ αὐτῆς Ἰωάν-

9. πάντα μὲν ὡσπερ ἀμβλύσκειν εἰώθει A. Recte Alem. P, πάντα
 μὲν ὡσπερ ἀμβλύσκειν εἰώθει Reisk. 12. τοῦ ἀνθρωποειδὲς
 σῆνος Reisk. 16. ἀληθῶς Reisk. ἀληθῆ AP. 18. τε
 post Ἰωάννης addidit Reisk. 22. παρὰ] περὶ Med.

sum Theodora facinus detestata, adolescentulas publicis damnis solandas curavit, aucto dignitatibus utroque marito. Verum hoc illis nullum fuit solatium, cum in subditos ii, ut paulo post edisseram, non ferenda crudelitate se gesserint; neque enim Theodora magistratum, vel reipublicae, vel alterius muneris dignitatem pensi habebat, dum animum expleret suum. Cum adhuc in scena versaretur, fuit ex amico gravis, idque sero ac tum sensit, cum omnia frustra tentabat, ut partum (sicut illi mos erat) iamaturum enectumque abigeret, cui ad humanam formam non multum deerat; quare deserit artes quae nihil proficerent, parere iam coacta. Ut vero marito subulit negro illam animo esse, et indignari, quod interim foeta meretricio corporis quaestu prohiberetur, ille soboli vehementer a matre timeas interitum, prolem, quam marem suscepit, atque Ioannem vocovit, in Arabiam quo iam cogitabat, secum abducit. Is iamiam moriturus filio tum adulto totam aperit de matre rem. Ille iustis paterno funeri persolutis, certo post tempore Byzantium venit; et famulis qui aditum ad matrem darent, rem narrat. Hi rati nihil inhumani parentem molituram, adesse Ioannem filium nunciant. Verita

τες ὁ υἱὸς ἦκοι. δείσασα δὲ γυνὴ μὴ ἐς τὸν ἄνδρα ἔκπυστος ὁ A 77
 λόγος γένηται, τὸν παῖδά οἱ ἐς ὕψιν ἐκέλευεν ἦκειν. ἐπεὶ τε εἶδε
 παραγενόμενον, τῶν οἰκείων τιτὶ ἐνεχείρισεν, ὥπερ αἰεὶ τὰ τοιαῦτα
 ἐπιστέλλειν εἰώθει. καὶ τρόπῳ μὲν ὅτι ὁ ταλαίπωρος ἐξ ἀνθρώ-
 5 πων ἠφάνισται οὐκ ἔγω εἰπεῖν, οὐδεὶς δὲ αὐτὸν ἄχρι δεῦρο ἰδεῖν
 οὐδὲ ἀπογενομένης τῆς βασιλίδος ἔσχεν. τότε καὶ ταῖς γυναιξὶ
 σχεδόν τι ἀπάσαις τὸν τρόπον διεφθάρθαι ξυνέβη. ἐξήμαρτον
 γὰρ ἐς τοὺς ἄνδρας ἐξουσίᾳ τῇ πάσῃ, οὐ φέροντος αὐταῖς κίνδυνόν
 τινι ἢ βλάβην τοῦ ἔργου, ἐπεὶ καὶ ὄσαι μοιχείας ἕλοιεν, αὐταὶ V 314
 10 μὲν κακῶν ἀπαθεῖς ἔμενον, παρὰ δὲ τὴν βασιλίδα αὐτικά ἰούσαι,
 ἀντίτροφοί τε γενόμενοι καὶ δίκην οὐ γεγονότων ἐγκλημάτων ἀντι-
 λαχοῦσαι τοὺς ἄνδρας ἔπηγον. περιῆν τε αὐτοῖς ἀνεξελέγκτοις B
 οὔσαι τὴν μὲν προῖκα ἐν διπλασίῳ ἀποτινόνται, μεμαστιγμένοις δὲ
 ἐκ τοῦ ἐπιπλεῖστον ἐς τὸ δεσμιωτήριον ἀπαχθῆναι, καὶ αὐτὴν πύλιν
 15 τὰς μοιχευτρίδας ἐπιθεῖν, κεκομψευμένας τε καὶ πρὸς τῶν μοιχῶν
 ἀδέεστερον λαγνεομένας. τῶν δὲ μοιχῶν πολλοὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ
 ἔργου καὶ τιμῆς ἔτυχον. διόπερ οἱ πλείστοι τὸ λοιπὸν πάσχοντες
 πρὸς τῶν γυναικῶν ἀνόσια ἔργα ἀσμενέστατα ἀμαστιγῶτοι σιωπῇ
 ἔμενον, τὴν πυρρησίαν αὐταῖς τῷ μὴ πεφωρῶσθαι δοκεῖν ἐνδιδόν-
 20 τες. αὕτη ἅπαντα πρυτανεύειν αὐτογνωμονοῦσα τὰ ἐν τῇ πολι-
 τεῖᾳ ἤξιον. τὰς τε γὰρ ἀρχὰς καὶ ἱερωσύνας ἐχειροτόνει, ἐκεῖνο
 μόνον διερευνημένη καὶ φυλασσομένη ἐνδελεχέστατα, μὴ καλὸς C
 κἀγαθός τις ὁ τὸ ἀξίωμα μετιῶν εἴη, καὶ οὐχ οἷός τε οἱ ἐσόμενος
 ἐς τὰ ἐπαγγελλόμενα ὑπουργήσειν. καὶ τοὺς γάμους ἅπαντας τῇ

4. ἐπιστέλλειν Alem. ἐπέχειν AP. 9. αὐταὶ μὲν Reisk. αὐτὰς
 AP, omisso μὲν. 20. αὕτη] ταύτη Reisk., nisi aliquid exciderit.
 23. κἀγαθός Reisk. ἢ ἀγαθός AP. 24. ἅπαντας αὕτη ὀφθαίξ
 τιτὶ ἐξουσίᾳ Reisk. ἅπαντας τῇ οἰκείᾳ ἐξουσίᾳ εἰ Alem.

foemina ne id fama comiux acciperet, in conspectum ingredi filium iubet, et
 coram exceptum ex domesticis cuidam talium scilicet negotiorum praefecto,
 in manus tradit. Verum qua miser ille casu sit interceptus, compertum non
 est: certe nemo extincta iam Augusta, illum denique vidit. Hae tempestate
 omnium fore mulieres mores corrupti; quae per summam licentiam impune
 peccabant in maritos, et in crimen adulterii vocatae dimittebantur inultae;
 adita statim imperatrice, ac reddito iterum de eadem causa plano contra-
 rio iudicio, criminum immunes pronuntiabantur; maritis qui probationes non
 implescent, in carmen adductis, duplici poena dotem solventibus, multis
 vapulantibus, in carcere squalentibus ac vinculis, et rursus inspectantibus
 calamistratas adolteras libere a corruptoribus constuprari, qui etiam dignita-
 tes mercedem sceleris consequerentur. Quamobrem plerique ne flagriones
 fierent, impiam coniugum libidinem ultro dissimularunt, quin etiam illis, ne
 quando manifesto deprobderentur, omnem fecerunt opportunitatem. Rem-
 publicam pro arbitrato moderari sic Theodora contendit, ut ipsa magistratus
 et sacerdotes crearet; id etiam atque etiam satagens, ne vir quisquam pro-

- A 78 *Θεία ἔξουσία τινὲ διοικεῖτο, τότε γαμῖν πρῶτον οὐδεμίαν ἄνθρωποι ἐγγύην ἐκουσίαν πεποιήνται. γυνή ἐκάστῳ ἑξαπινάτως ἐγίνετο, οὐκ ὅτι δὴ αὐτὸν ἤρσεκεν, ὅπερ κὰν τοῖς βαρβάροις εἰώθει, ἀλλ' ὅτι βουλομένη τῇ Θεοδώρῃ εἶη, ὅπερ αὐτὴ καὶ ταῖς γαμιουμέναις ἀνάπαιλιν ξυνέβαινε πάσχειν, ἀνδράσι ξυνιέναι οὐδαμῇ ἐθελούσαις 5 ἠνυγκάζοντο. πολλάκις δὲ καὶ τὴν νύμφην ἐκ τῆς πιστάδος ἀποβιβάσασα λόγῳ οὐδενὶ ἀνυμέναιον τὸν νυμφίον ἀφῆκε, τοῦτο μὲν*
- D *νον ξὺν ἀκροχολίᾳ εἰποῦσα, ὅτι δὴ αὐτὴν ἀπαρέσκει. ὅπερ ἄλλους τε πολλοὺς ἔδρασε καὶ Λεόντιον, ὅπερ ῥαιφερενδύριος ἦν τὴν τιμὴν, καὶ Σατορνίνον, Ἐρμογένους τοῦ μαγίστρου ἀπογεγο- 10 νότος ἐπὶ μνηστῇ. τούτῳ γὰρ τῷ Σατορνίνῳ ἦν τις ἀνεμιαδῆ παρθένος μνηστῆ, ἑλευθέριος καὶ κοσμία, ἥνπερ οἱ Κύριλλος ὁ πατὴρ κατηγορήσεν Ἐρμογένους τοῦ βίου ἤδη ἀπυλυθέντος. πεπηγνίας τε αὐτοῖς τῆς πιστάδος τὸν νυμφίον καθείρξεν, ὃς ἐς τὴν ἑτέραν πιστάδα ἤχθη, ἐγγίμῃ τε κωκίων καὶ οὐμῶζων ὄσον 15 τὴν Χρυσομαλλοῦς παιῖδα. Χρυσομαλλῶ δὲ αὕτη πάλαι μὲν ὀρχηστρίτις ἐγεγόνει καὶ αὐθις ἑταῖρα, τότε δὲ ξὺν ἑτέρᾳ Χρυσου-*
- P 52 *μαλλοῖ καὶ Ἰνδαροῖ ἐν παλατιῷ δίαιταν εἶχεν. ἀντὶ γὰρ τοῦ φαλλοῦ καὶ τῆς ἐν Θεάτρῳ διατριβῆς τῆδε διοικούντο τὰ πράγματα. ξυγκαταδαρθῶν δὲ ὁ Σατορνίνος τῇ νύμφῃ καὶ διαπεπαρθενεμύ- 20 ρην εὐρών ἐς τινα τῶν ἐπιτηδείων ἐξήνεγκεν ὅτι δὴ οὐκ ἄτρητον γῆμαι. ὅπερ ἐπεὶ ἐς Θεοδώραν ἦλθε, τοὺς ὑπὲρτάς ἐκέλευεν.*

1. τότε πρὸ τοῦ γαμῖν οὐδεμίαν Alem. 3. αὐτὸν Alem. P. ἐς αὐτὸν A. 10. τὸν Ἐρμογένους AP. τὸν delet Alem. *ibid.* ἀπογεγονότος Alem. γεγονότος AP. 15. ὄσον] μέγιστον addit Reisk. 17. ἑταῖρα Alem. ἑτέρα AP. *ibid.* ἑτέρα Reisk. ἑταῖρα AP. 19 τῆδε Alem. P. τῇ A. τῇ Θεοδώρᾳ Reisk. 20. ξυγκαταδαρθῶν AP. 22. γῆμαι] γῆμοι AP.

bus ac integer dignitates obtineret, qui parere sibi nollet. Connubiale ius totum penes se esse voluit; nullus ante nuptias sponsus voluntarius; subito cuique coniuix haec erat, non quae (ut vel barbaris usu venit) cuique placeret, sed quae Theodora. Haec et puellis erat subeunda fortuna, ut in matrimonium invitae viros acciperent. Saepe per vim sponsa e thalamo abstracta, matrimonio sponsum exturbavit; se lubente id fieri irate negans. Hac iniuria et alios complures affecit et Leontium referendarium, et Saturninum, extincto statim a sponsalibus Hermogene officiorum magistro. Nam erat Saturnino abneptis virgo nubilis, libera, honestaque, quam defuncto Hermogene Cyrillus ei pater desponderat. Ergo post adornatum illis thalamum sponsum Theodora coniicit in vincula, qui demum cadentibus ad querelas lacrimis trahitur in nuptias filiae Chrysomallae, quae primum saltatrix, deinde prostibula fuit. Nam erat hoc tempore Theodora familiaris in Regia consuetudo cum Chrysomalla et Indara, quae pro veretro ac theatri exercitio ibi rempublicam tractarent. Caeterum Saturninus sponsae ut concubuit atque corruptam invenit, illud apud amicum extulit, puellam duxisse se laud imperviam. Quod ut accepit Theodora, servitius imperat ut subla-

ἄτε ἀποσεμνονόμενον καὶ ὀρκωθέντα οὐδὲν αὐτῷ προσήκον, με-
 τώρον αἶρειν, οἷα τὰ ἐς γραμματιστοῦ φοιτῶντα παιδία, ξαι-
 τουσά τε κατὰ τῶν νῶτων πολλὰς ἀπέειπεν αὐτῷ μὴ φλυαροῦ εἶναι.
 οἷα μέντοι καὶ Ἰωάννην τὸν Καππαδόκην ἐργάσατο ἐν τοῖς ἔμ- A 79
 5 προσθεν λόγοις ἐρρήθη, ἄπερ αὐτῇ διαπέπρακται τῷ ἀνθρώπῳ B
 χαλεπαινοῦσῃ, οὐχ ὑπὲρ ὧν ἐς τὴν πολιτείαν ἡμάρτανε (τεκμήριον
 δὲ τῶν γὰρ ὕστερον δευότερα ἐς τοὺς ὑπηκόους ἐργουσαμένων οὐ-
 δένα τοῦτο πεποίηται), ἀλλ' ὅτι τὰ τε ἄλλα τῇ γυναικὶ καταντι-
 10 κρὸν ἐτόλμα εἶναι καὶ αὐτὴν ἐς τὸν βουσιλέα διέβαλλεν, ὥστε αὐ-
 10 τῇ καὶ τὸν ἄνδρα ἐκπεπολεμῶσθαι παρ' ὀλίγον ἐλθεῖν. τῶν γὰρ
 αἰτιῶν, ὅπερ ὑπέειπον, ἐνταῦθά μοι μάλιστα τὰς ἀληθεσιτάτας
 ἀναγκαῖον εἰπεῖν. ἦνίκα τε αὐτὸν ἐπ' Αἰγύπτου καθειῖρξε πεπον-
 15 θότα ὅσα μοι ἀμφ' αὐτῷ προδεδήλωται, οὐδ' ὡς τινα ἔλαβε
 τῆς τοῦ ἀνθρώπου κολάσεως κόρον, ἀλλὰ ψευδομάρτυρος ἐπ' C
 15 ἐκείνῳ διερευνωμένη οὐδέποτε ἀνίει. τέτρασι δὲ ἐνιαυτοῖς ὕστε-
 ρον Πρωσίονους εὐρέσθαι δύο τῶν ἐν Κυζίκῳ στασιωτῶν ἰσχυσεν,
 ὅπερ τῶν τῷ ἐπισκόπῳ ἐπανουστάντων ἐλέγοντο εἶναι. καὶ αὐ-
 τοὺς θωπεύεις τε καὶ λόγοις καὶ ἀπειλαῖς κατορθωδύσας καὶ ταῖς
 ἐλπίσιν ἐπαρθεῖς τὸ μίσημα τοῦ φόνου ἐς τὸν Ἰωάννην ἀνήγειρεν.
 20 ὃ δὲ δὴ ἕτερος τῆς ἀληθείας ἀπεναντίας ἐλθεῖν οὐδαμῇ ἔγνω, καί-
 περ οὕτως ἐκ τῆς βουσίονου καταταθεῖς, ὥστε ὅτι δὴ καὶ τεθνήξε-
 20 ται αὐτίκα μύλα ἐπίδοξος ἦν. διὸ δὴ τὸν μὲν Ἰωάννην τούτῳ D
 δὴ τῷ παραπετάσματι διακρήσασθαι οὐδεμιᾷ μηχανῇ ἔσχε, τοῖν V 315

1. ὀρκωθέντα)?

Maltretus. οὐδὲν AP.

15. ἀνίει] ἀνίη AP.

3. ἀπέειπεν] ἐπέειπεν Alem.

ibid. τῇ Reisk. τῇ τε Alem. P. τὰ τε A.

18. Lacunam post ἀπειλαῖς indicavit Alem.

tum (ceu pueros in ludo litterario) Saturninum temerarium iactatorem et per-
 iurum caederent. Multisque dorso plagis vapulantem ipsa monebat ut lin-
 guam garrulam cohiberet. Quo supplicio Ioannem Cappadocem affecerit,
 libris aliis diximus, haud vindicans ab eo in rempublicam commissa, quae
 sane gravius alii deinde patrarint impune, sed privatas iniurias persequens.
 Nam minime veritus est Ioannes Augustae refragari, et delatione adversus
 eam uti aliquando apud Caesarem, quem prope fuit, ut in illam concitaret.
 Hic, ut dixi, verissimae rerum causae memorandae mihi sunt. Tum vero in
 Aegyptum, ut narravi, hunc male mulctatum amandavit; nec tamen vexan-
 di hominis modum aliquando fecit, quae nunquam desisteret a falsis in eum
 restibus quaerendis. Nam quarto post anno ex Cyzici seditiosis duos nacta
 Prasinos, qui ex iis esse dicerentur, qui antistitem per vim aggressi fuissent:
 his praemia modo, modo formidinem ostentabat: quorum alter minis territus,
 et spe illectus Ioanni parricidium ascripsit, alter tantam rem mentiri noluit,
 etiam ita acceptus supplicio, ut eo statim periturus crederetur. Quare neque
 his artibus Ioanni creare potuit exitium. At tamen dextris utrumque adoles-

δὲ νεανίαιν τούτοις χεῖρας τὰς δεξιὰς ἔτεμε, τοῦ μὲν ὅτι ψευδομαρτυρεῖν οὐδαμῇ ἤθελε, τοῦ δὲ ὅπως μὴ ἐπιφανῆς ἢ ἐπιβουλή ἐς τὸ πᾶν γένηται. τούτων δὲ οὕτως ἐν τῷ δημοσίῳ πρῆσσομένων τῆς ἀγορᾶς, ἐποιεῖτο τῶν πρασσομένων μηδένα τὸ πυρῶσαν ξυνεῖναι. 5

P 53 . ιη. Ὅτι δὲ οὐκ ἄνθρωπος, ἀλλὰ δαίμων τις, ὥσπερ εἶρη-
 A 80 ται, ἀνθρωπόμορφος ἦν, τεκμηριώσασαι ἂν τις τῷ μεγέθει σταθμώμενος ὧν εἰς τοὺς ἀνθρώπους κακῶν ἔδρασεν. ἐν γὰρ τῷ ὑπερβάλλοντι τῶν πεπραγμένων καὶ ἡ τοῦ δεδριχότος δύναμις ἐδηλος γίνεται. τὸ μὲν οὖν μέτρον ἐς τὸ ἀκριβὲς τῶν ὑπ' αὐτοῦ 10 ἀνηρημένων εἰπεῖν οὐκ ἂν ποτέ μοι δοκεῖ τῶν πάντων τιτὴ ἢ τῷ θεῷ δυνατὰ εἶναι. Θᾶσσον γάρ τις, οἶμαι, τὴν πῦσαν ψάμμον
 B ἔξαριθμήσειεν ἢ ὅσους βασιλεὺς οὕτως ἀνήρηκε. τὴν δὲ χώραν ἐπιπλεῖστον διαριθμούμενος, ἦνπερ ἔρημον τῶν ἐνοικούντων ξυμπέπτωκεν εἶναι, μυριάδας μυριάδων μυρίας φημί ἀπολώλεκεναι. 15 Λιβύην μὲν γὰρ ἐς τοσοῦτον διήκουσαν μέτρον οὕτω ἀπολώλεκεν ὥστε ὁδὸν ἰόντι πολλὴν ἀνδρὶ ἐντυχεῖν χυλεπόν τε καὶ λόγου ἄξιον εἶναι. καίτοι Βανδύλων μὲν τῶν ὄπλα ἀναιρομένων ἐνταῦθα μυριάδες ὀκτὼ ἐτύγχανον οὔσαι, γυναιῶν δὲ καὶ παιδικῶν καὶ θεραπόντων αὐτῶν τίς ἂν εἰκάσει μέτρον; Λιβύων δὲ τῶν ἐν ταῖς 20
 C πόλεσιν ὠκνημένων τὰ πρότερα καὶ γῆν γεωργοῦντων ἐργασίαν τε τὴν κατὰ θάλασσαν ἐργαζομένων, ὑπερ μοι αὐτόπτη ἐπιπλεῖστον

4. ἐποιεῖτο] σπουδῆν ἐποιεῖτο Alem. 6. δὲ Suidas s. v. τεκμηριον. δὴ AP. 9. ἐδηλος Suidas. ἐνδηλος AP. 11. εἰπεῖν addidit Alem. ibid. δοκεῖ] δοκῆ AP. ibid. ἢ] εἰ μὴ Reisk. 12. εἶναι Alem. P. εἶη A. 15. ἀπολωλέναι Suidas s. v. θᾶσσον. 16. ἀπολώλεκεν Reisk. ἀπόλωλεν AP. 18. ἀναιρομένων Alem. ἀργυρουμένων AP. 20. τίς ἂν Reisk. τίςιν A. τίς Alem. P.

contem truncavit; hunc, quod sceleratum dicere testimonium rennerit; illum, ne prorsus paterent insidiae: scilicet clam esse alios curabat quae publice gererentur in foro.

18. Quod vero non homo, sed sub humana specie furia visus sit Iustinianus, documento esse possunt ingentia quibus affecit homines mala, quippe cum ex atrocitate facinorum auctoris virium immanitas palam fiat. Sane profligatorum a Iustiniano gentium absolutam rationem ac numerum nemo omnium secundum deum habeat, sed arenam citius ad calculum reducat. Ego certe universas animo regiones complectens, quas habitatoribus ille desolatam ivit, dico ab stirpe periisse hominum ducenties decies centena millia. Nam quae longe lateque patet, Africam sic devastavit, ut difficile sit, immo dictu mirabile post multorum ibi dierum viam obvium habere quemquam. Ex Vandalis enim, qui arma tractarent, ad centum sexaginta millia hic degebant; puerorum vero, mulierum ac servitorum quis numerum dicat? quis Africanorum veterum indigenarum, qui urbes, qui agros colerent, qui mari-

γεγονέναι τετύχηκε, πῶς ἂν τις τὸ πλῆθος διαριθμῆσθαι τῶν πάντων ἀνθρώπων ἰκανὸς εἴη; τούτων δὲ πολλῶ ἔτι πλείους Μαν-
 ρούσιοι ἦσαν ἐνταῦθα, οἷς δὴ ἔπασσι ζύν τε γυναιξὶ καὶ γόνῳ
 διεφθάρθαι ξυμβῆθαι. πολλοὺς δὲ αὖ καὶ Ῥωμαίων στρατιωτῶν
 5 καὶ τῶν αὐτοῖς ἐκ Βυζαντίου ἐπισπομένων ἢ γῆ ἔκρουσεν. ὥστε
 εἴ τις μυριάδας ἀνθρώπων ἐν τε Λιβύῃ πεντακοσίας ἰσχυροῦσθαι
 ἀποκωλέναι, οὐκ ἂν ποτε τῷ πράγματι, οἶμαι, διαρκῶς εἴποι. D
 αἴτιον δὲ ὅτι Βανδύλων εὐθὺς ἤσσημένων οὐκ ὅπως κρατύνοιτο
 τὴν τῆς χώρας ἐπικράτησιν ἐπιμελὲς οἱ ἐγένετο, οὐδ' ὅπως οἱ ἢ
 10 τῶν ἀγαθῶν φυλακὴ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ εὐνοίᾳ τῶν κατηκόνων εἴη
 προὔνησεν, ἀλλὰ Βελισάριον αὐτίκα μελήσει οὐδεμιᾷ μετεπέμπετο, A 81
 τυραννίδα οἱ οὐδαμῶθεν προσήκουσαν ἐπεγαλέσας, ὅπως τὸ
 ἐνθὲνδε διοικούμενος κατ' ἐξουσίαν Λιβύην καταπιῶν ὄλην ληΐζι-
 ται. τιμητὰς ἀμέλει τῆς γῆς ἐπέμπε καὶ φόρους ἐπιτίθει πικρο-
 15 τάτους τινὰς οὐ πρότερον ὄντας. καὶ τῶν χωρίων προσποιεῖτο,
 εἴ τι ἄριστον ἦν, καὶ Ἀρμενιῶν τῶν ἐν σφίσις αὐτοῖς μυστηρίων
 εἶργε. κἄν ταῖς στρατιωτικαῖς δυνάμεσιν ὑπερήμερος ἦν, καὶ P 54
 ἄλλως τοῖς στρατιώταις ἐγγόνει βαρὺς. ἐξ ὧν αἱ στάσεις φνό-
 μεναι τετελευτήκασιν εἰς ὕλεθρον μέγα. οὐ γὰρ μένει ἐν τοῖς
 20 καθεστῶσι ποτε ἴσχυεν, ἀλλὰ ξυγγεῖν τε καὶ ἀναθολοῦν ἐπεσφάκει
 πάντα. Ἰταλία δὲ οὐκ ἦσσαν ἢ τριπλασία Λιβύης οὕσα ἔρημος
 ἀνθρώπων πολλῶ μᾶλλον ἢ ἔτι ἐκείνη πανταχόθι γεγένηται. ὥστε
 δὴ μέτρον τῶν κἀνταῦθα ἀνηρημένων ἢ δῆλωσις ἔσται *** γὰρ

4. αὐτὸ Reisk. αὐτὴ A. αὐτοῦ Alem. P. 10. εὐνοία] τῆς εὐ-
 νοίας Alem. 17. ὑπερήμερος Alem. ὑπερήμερος AP. 22. ὥστε]
 ὄθεν? 23. Post ἔσται indicavi lacunam. ibid. ἢ δῆλωσις.
 ἔσται γὰρ (ἢ τε γὰρ Alem.) αἰτία A. δῆλωσις ἔσται, ἢ τε αἰτία P.
 τίς δῆλωσις ἔσται; ἢ γὰρ αἰτία Reisk.

timam mercataram facerent? quorum ego infinitam vim longo tempore praesens contemplatus sum. His omnibus longe plures erant Mauritanii, qui populum cum uxoribus ac liberis interiere. Hic etiam pars magna exercitus Romani, et qui eius signa secuti sunt, exterorum occubuit. Quare haud scio an satis conveniat numerus ai quis affirmet in Africa quinquies decies centena hominum millia deleta. Id vero quod post debellatos Vandalos minus curavit Iustinianus, imperium in ea regione stabilendum, et rem communendam firma subiectorum benevolentia; sed Belisarium confestim, nullaque mora evocavit insinulatam tyrannidis, quae haud in hominem conveniret. Scilicet ut ipse liberius exinde omnia traheret, abactisque spoliis absumeret Africam universam. Nimirum censitores provinciae mittere, imperare nova, et gravissima vectigalium nomina, agrorum quidquid optimum occupare. Arianis suis ritibus interdiceret, bellica auxilia protrahere, vexare militem, unde seditiones excitarentur ultimo discrimine deflagaturae, certo in statu consistendi impotens, ad omnia miscenda ac perturbanda natus. Italia triplo licet Africa maior, magis tamen multo quam illa mortalibus viduata; unde et huius stra-

αἰτία τῶν ἐν Ἰταλίᾳ συμπεπτωκότων ἤδη μοι ἔμπροσθεν δεδιήγηται. ἅπαντα γὰρ ὅσα ἐν Λιβύῃ, κἀνταῦθα ἀντιῦ ἡμαρτήθη. καὶ τοὺς
 B καλουμένους λογοθέτους προσεπιέμφας ἀνεχάιτισέ τε καὶ διέφθει-
 ρεν εἰθὺς ἅπαντα. κατέτεινε δὲ ἡ Γότθων ἀρχὴ πρὸ τοῦδε τοῦ
 πολέμου ἐκ Γάλλων τῆς γῆς ἄχρι τῶν Λακίας ὄριον· οὗ δὲ πό- 5
 V 316 λης τὸ Σίρμιον ἔστι. Γαλλίας μὲν οὖν καὶ Βενετίων γῆν τὴν πολ-
 λὴν Γερμανοὶ ἔσχον, ἐπειδὴ ἀφίκετο ἐς Ἰταλίαν ὁ Ῥωμαίων στρα-
 τός. Σίρμιον δὲ καὶ τὰ ἐκείνη πεδία Γήπαιδες κατέχουσιν, ἅπαντα
 μέντοι συλλήβδην εἰπεῖν ἀνθρώπων παντελῶς ἔρημα. τοὺς μὲν
 γὰρ ὁ πόλεμος, τοὺς δὲ νόσος τε καὶ λιμὸς διεχρήσαντο, ἃ δὲ 10
 τῷ πολέμῳ ἐπεσθαι πέφυκεν. Ἰλλυριοὺς δὲ καὶ Θράκην ὅλην,
 εἴη δ' ἂν ἐκ κόλπου τοῦ Ἰονίου μέχρι ἐς τὰ Βυζαντιῶν προύστεια,
 A 82 ἐν τοῖς Ἑλλάς τε καὶ Χερρονησιῶν ἡ χώρα ἔστιν, Οὐννοὶ τε καὶ
 C Σκλαβηνοὶ καὶ Ἄνται σχεδόν τι ἀνὰ πᾶν καταθέοντες ἔτος, ἐξ οὗ
 Ἰουστινιανὸς παρέλαβε τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν, ἀνήκεστα ἔργα ἐργά- 15
 σαντο τοὺς ταύτη ἀνθρώπους. πλέον γὰρ ἐν ἐκάστη ἐμβολῇ οἶμαι
 ἢ κατὰ μυριάδας εἴκοσιν εἶναι τῶν τε ἀνηρημένων καὶ ἡνδραπο-
 δισμένων ἐνταῦθα Ῥωμαίων, ὥστε τὴν Σκυθῶν ἐρημίαν ἀμέλει.
 ταύτης πανταχόσε τῆς γῆς ξυμβαίνειν.

Τὰ μὲν οὖν ἐν Λιβύῃ τε καὶ Εὐρώπῃ κατὰ τὸν πόλεμον 20
 ξυνεχθέντα τοιαῦτά ἐστι. Σαρακηνοὶ δὲ τοὺς ἑώους Ῥωμαίους
 ἐκ τῆς Αἰγύπτου μέχρι τῶν Περσίδος ὄριων πάντας τοῦτον τὸν

2. ἅπαντά τε AP. τε delevit Reisk. 3. προσεπιέμφας Alem. P.
 παρασεπιέμφας A: unde Reisk. ἢ μᾶλλον σαρακτὰς ἐπιέμφας.
 13. Χερρονησιῶν Alem. Legebatur Χερρόνησος τῶν. 16. ἐμβολῇ
 Alem. ἐκβολῇ AP. ἐσβολῇ Pm. 18. ὥστε addidit Reisk.

his numerum sumere licet; nam de origine Italici belli iam supra disserui. Quae in Africa, haec et in Italia peccavit; huc etiam censitoribus, quos logothetas dicunt, destinatis, omnia statim excussit corruptique. Ante bellum Italicum Gothorum imperium ex Gallorum agro ad usque Daciae fines, ubi civitas Sirmium est, protendebatur. Caeterum cum Romanorum copiae erant in Italia, Gallicani et Venetici agri magnam partem Germani occupabant; Sirmium vero vicinamque regionem Gepaedes habebant. Totus hic terrarum tractus prorsus est mortalibus destitutus, partim bello deletis, partim lue morbisve, quae consequi bella solent. Illyricum, Thraciamque totam, Graeciam, Chersonesum, et omnes quae a faucibus Ionii maris ad Byzantiorum usque suburbana interiectae regiones populique sunt, ex quo tempore rerum potitus est Iustinianus, Hunni, Sclabeni, Antae pene quotannis incursionibus crudelissime depopulati sunt. Crederem Romanorum supra ducentena millia singulis irruptionibus, qua fusa, qua in servitutem abacta; ut in his provinciis pene Scythicas solitudines videre sit.

Haec quidem in Africa et Europa hoc bello acciderunt. Porro autem Saraceni in Oriente ad Aegyptiorum ad Persarum usque fines hoc toto tempore in Romanorum urbes transgressi, adeo pertinaciter populos afflixerunt,

χρόνον διηγεκῶς καταθέοντες οὕτω δὴ ἐνδελεχέστατα κατειργά-
 σαντο, ὥστε ὀλιγανθρωπότατα ζύμπαντα ἐγεγόνει τὰ ἐκείνη χω-
 ρία, καὶ οὐ μήποτε ἀνθρώπων, οἶμαι, δυνατὰ ἔσται τὸ μέτρον τῶν **D**
 οὕτως ἀπολωλότων διερενωμένῳ εὐρέσθαι. Πέρσαι τε καὶ Χοσ-
 5 ρόης τρις μὲν ἐμβάλλοντες ἐς τὴν ἄλλην Ῥωμαίων ἀρχὴν τὰς τε
 πόλεις καθεῖλον καὶ τοὺς ἀνθρώπους οὓς ἂν λάβοιεν ἐν τε πόλεσι
 ταῖς ἀλισκομέναις καὶ χώρῃ ἐκάστη τοὺς μὲν κτείνοντες, τοὺς δὲ
 ξὲν αὐτοῖς ἐπαγόμενοι, ἔρημον τὴν γῆν κατεστήσαντο τῶν ἐνοι-
 κούντων, ἥπερ αὐτοὺς ἐπισκῆψαι ξυνέπειεν. ἔξ οὗ δὲ καὶ εἰς
 10 γῆν τὴν Κολχίδα εἰσῆλασαν, αὐτοῖς τε καὶ Λαζοῖς καὶ Ῥωμαίοις
 διαφθεῖρεσθαι μέχρι δεῦρο ξυμβαίνει. οὐ μέντοι οὐδὲ Πέρσαις
 ἢ Σαρακηνοῖς ἢ Οὐννοῖς ἢ τῷ Σκλαβηνῶν γένει ἢ τῶν ἄλλων βαρ-
 βάρων τισὶν ἀκραιφνήσιν ἐκ Ῥωμαίων τῆς γῆς ξυνηρέχθη ἀπαλ-
 λαγῆναι. ἐν τε γὰρ ταῖς ἐφόδοις καὶ πολλῶ ἔτι μᾶλλον ἐν τε πο-
 15 λιορκίαις καὶ ξυμβολαῖς ἐναντιώμασι πολλοῖς προσεπταιχότες οὐ-
 δὲν τι ἤσπον ξυνδιεφθάρησαν. οὐ γὰρ Ῥωμαῖοι μόνον, ἀλλὰ **P 55**
 καὶ βάρβαροι σχεδόν τι πάντες τῆς Ἰουστινιανοῦ μαιφονίας **A 83**
 ἀπώναντο. ἦν μὲν γὰρ τοι καὶ Χοσρόης αὐτὸς τε ποτηρὸς τὸ
 ἦθος καὶ, ὡς μοι ἐν λόγοις εἶρηται τοῖς καθήκουσι, τὰς μὲν αἰτίας
 20 αὐτῷ τοῦ πολέμου ὅδε παρείχετο πύσας. οὐ γὰρ ἠξίου τοῖς και-
 ροῖς ἐναρμόζειν τὰς πράξεις, ἀλλ' ἀπὸ καιροῦ πάντα εἰργάζετο,
 ἐν μὲν εἰρήνῃ καὶ σπονδαῖς ἔξαρτώμενος αἰεὶ κῆ δολερῶ ἐπὶ τοὺς
 πύσας πολέμου αἰτίας, ἐν δὲ τῷ πολέμῳ ἀναπεπτωκῶς τε οὐδενὶ
 λόγῳ καὶ τὴν τῶν ἔργων παρυσκευὴν ὀκνηρῶς ἄγαν διὰ φιλοχρη-

17. τῆς — μαιφονίας Reisk. τῆ — μαιφονία AP. 18. γὰρ τοι
 Reisk. γὰρ τε AP. 20. αὐτῷ Alem. P. αὐτῶν A. 22. ἔξαρ-
 τώμενος Suidas s. ἔξαρτήσας. ἔξαρτύμενος A. ἔξαρτύόμενος P.

ut nulla sit hominum ibi frequentia; et caesorum multitudinem assequi nume-
 rando non possis. Persae atque Chosroes tertio in reliquum Romanum agrum
 signa intulerunt. Qua vero illi cumque pervasere excisis urbibus, atque in
 his extinctis ubique populis, abactis undecumque captivis regiones habitato-
 ribus desolaverunt: ex quo vero in Colchida incursionem fecere vicissim ipsi,
 Romani, Lazique, alii alias etiamnum clades accipiunt. Neque vero Persae,
 vel Saraceni, vel Hunni, vel Sclabeni, alii barbari ex agro Romano inte-
 gros exercitus domum reduxere. Nam in impressionibus factis, multoque
 magis in obsidionibus praehisq; sinistro saepe Marte atque cruento et ipsis
 pugnatum est; ut non Romani modo, sed barbari quoque sanguinarium Iustiniani
 furorem experti sint. Fuit et Chosroes, ut opportuno loco dixi, vir
 malo pravoque ingenio; bellorum tamen incendia Iustinianus perpetuo exci-
 tavit. Nam in rebus agendis nunquam tempori consulere libuit, omnia intem-
 pestive actitata. Pace, induciisque manentibus; semper in finitimos bellorum
 offensiones mente mala captare; indicto bello inconsulte recidere, seros pro-

ματιαν ποιούμενος, ἀντί τε σπουδῆς τῆς περὶ ταῦτα περισκοπιῶν
 μὲν τὰ μετέωρα, περιέρχος δὲ ἀμφὶ τῇ τοῦ Θεοῦ γένεσι γινόμενος,
 B καὶ οὔτε τὸν πόλεμον μεθίεις, τῷ μαισιόνοσ τις καὶ τυραννικὸς
 εἶναι, οὔτε περιεῖναι τῶν πολεμίων οἷός τε ὦν, τῷ μὴ τὰ δέοντα
 ὑπὸ σμικρολογίας περιεργάζεσθαι. ταύτη τε αὐτοῦ βυσιλεύοντος 5
 ἡ γῆ ξύμπασα ἔμπλεως αἵματος ἀνθρωπεῖου ἔκ τε Ῥωμαίων καὶ
 βυρβύρων σχεδόν τι πάντων διαρκῶς γέγονε. ταῦτα μέντοι κατὰ
 τὸν πόλεμον πανταχόθι τῆς Ῥωμαίων ξυλλήβδην εἰπεῖν ὑπὸ τοῦ-
 τον τὸν χρόνον ξυνηλέχθη γενέσθαι. τὰ δε κατὰ στάσις ἔν τε
 Βυζαντίῳ καὶ πόλει ἐκίστη ξυνερχθέντα διαριθμούμενος οὐκ 10
 ἐλάσσω ἀνθρώπων γόνον ταύτη ξυμβῆναι ἢ κατὰ τὸν πόλεμον
 οἴομαι. τοῦ γὰρ δικαίου καὶ τῆς ὁμοίας ἐπιστροφῆς τοῖς ἀμαρ-
 τανομένοις ὡς ἤκιστα ὄντων, ἀλλὰ κατεσπονδασμένου τῷ βασιλεῖ
 Φατέρου τοῖν μεροῖν μάλιστα ἡσυχίαν οὐδὲ θάτεροι ἦγον, ἀλλ'
 οἱ μὲν τῷ ἐλασσοῦσθαι, οἱ δὲ τῷ θαρσεῖν εἰς ἀπόγνωσίν τε καὶ 15
 C ἀπόνοιαν ἀεὶ ἔβλεπον, καὶ πῆ μὲν ἀθρόοι ἐπ' ἀλλήλους ἰόντες,
 πῆ δὲ κατ' ὀλίγους μαχόμενοι, ἢ καὶ κατ' ἄνδρα ἓνα τὰς ἐνέδρας,
 ἂν οὔτω τύχοι, ποιούμενοι ἐς δύο καὶ τριάκοντα ἐνιαυτοὺς οὐδένα
 A 84 ἀνιέντες κειρὸν υἱοὶ τε εἰργάζοντο ἀλλήλους ἀνήκεστα ἔργα καὶ
 πρὸς τῆς τῷ δήμῳ ἐφειστώσης ἀρχῆς ὡς τὰ πολλὰ διεφθείροντο. 20
 V 317 ἡ μέντοι τίσις τῶν ἀμαρτανομένων ἐκ τοῦ ἐπιπλεῖστον εἰς τοὺς
 Πρασίνοους ἐγένετο. ἔτι μὲν καὶ ἡ ἐς τοὺς Σαμαρείτας καὶ τοὺς
 καλουμένους αἰρετικὸς κόλασις γόνου ἐπέπληξε τὴν Ῥωμαίων
 ἀρχήν. ταῦτα δὲ μοι ὅσον ἐν κεφαλαίῳ εἰρησθαι ἀπομνημο-

4. πόλεμον Reisk. πολέμιον AP. 5. αὐτοῦ Reisk. Legebatur
 τοῦ. 22. μὴν] μὲν AP. 23 φόνου Alem. P. φόνον A. φό-
 νων Reisk. 24. ἀπομνημονεύεσθαι AP. Correxist Alem.

pter avaritiam apparatus facere; pro quo studio animum ad sublimia tradere, dei naturam curiosius perscrutari, interim neque ab armis discedere ob crudelitatem ac tyrannidem, neque hostem debellare, a comparandis necessariis sordide abstinendo. Ita imperante Iustiniano Romanorum, atque omnium fere barbarorum cruce universus terrarum orbis abunde redundavit. Militiae quidem haec per totam fere Romanorum imperii dittonem hac tempestate contigerunt; domi vero non minores quam belli strages, si ab excitationis partibus Byzantii atque in urbibus aliis patratas enumeremus. Quippe cum in fontes non aequa caset animadversio, quod alterius partis populares magis Caesari studerent, neutri quiescerent; sed hi principis favore destituti, illi freti, per summam vel desperationem vel dementia periclitarentur; nunc facta agmine concurrere inter sese; nunc manipulatim congregi; nunc singulari certamine dimicare; vel si ferret occasio, ex insidiis agere; duos atque triginta totos annos tempus nullum remittentes alii in alios saevire; ab urbis Praefecto persaepe capite puniti; licet plerumque ob maleficia in prasinis esset animadversio; nec minus ab Samaritis et haereticis petitis poenis sanguine complebatur Romanum imperium. Haec quae modo ad summam

γενέσθω τανῶν, ἐπεὶ μοι ἰκανῶς ἄλλω ἐμπροσθεν δεδιήγηται, ταῦτα μὲν κατὰ τὸν ἐν σώματι γινόμενον δαίμονα τετύχηκε γενέσθαι ἐς πάντας ἀνθρώπους, ὥνπερ τὰς αἰτίας αὐτὸς ἄτε βασιλεὺς καταστὰς ἴδωκε· ὅσα μὲντοι κατακεκρυμμένη δυνάμει καὶ φύσει 5 δαιμονία διεργάσατο ἀνθρώπους κακὰ, ἐγὼ δηλώσω. τούτῳ γὰρ Ῥωμαίων διοικουμένῳ τὰ πράγματα πολλὰ καὶ ἄλλα πάθῃ ξυνηχθῆ γενέσθαι, ἅπερ οἱ μὲν τῇ τοῦ πονηροῦ δαίμονος τῆδε παρουσίᾳ ἰσχυρίζοντο καὶ μηχανῇ ξυμβῆναι, οἱ δὲ αὐτοῦ τὸ θεῖον τὰ ἔργα μισῆσαν ἀποστραφέν τε ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς, χώραν 10 δαίμοσι τοῖς παλαμναίοις ἐνδεδωκέναι, ταῦτα διαπράξασθαι τῆδε. Ἔδεσαν μὲν γὰρ Σιριτὸς ἐπικλύσας ὁ ποταμὸς μυρίων δημοιῶν P 56 γὸς τοῖς ἐκείνη ἀνθρώποις συμφορῶν γέγονεν, ὡς μοι ἐν τοῖς ἐμπροσθεν λόγοις γέγραπται. Νεῖλος δὲ ἀναβάς μὲν ἤπερ εἰώθει, χρόνοις δὲ οὐκ ἀποβάς τοῖς καθήκονσι, τινὰ τῶν ὑκμημένων εἰρ- 15 γάσατο ἔρημα, ἕπερ μοι καὶ πρότερον δεδιήγηται. Κύνδος δὲ Τυρσοὺν περιβαλλόμενος σχεδὸν τε πῦσαν ἡμέρας τε αὐτὴν ἐπικλύσας πολλὰς οὐ πρότερον ἀπέστη ἢ ὡς αὐτὴν ἀνήκιστα κακὰ ἔδρασε. σεισμοὶ δὲ Ἀντιόχειάν τε καθεῖλον τὴν τῆς ἐώας πρώτην καὶ Σελεύκειαν, ἤπερ αὐτῆς ἐκ γειτόνων οἰκεῖται, καὶ τὴν ἐν Κί- 20 λιξιν ἐπιφανιστάτην Ἀνάζαρβον. ἐν αἷς τῶν ἀπολωλότων τὸ μέτρον τίς ἂν διαριθμῆσθαι δυνατὸς εἴη; προσθείη δὲ ἂν τις τὰ Β τε Ἰβωρα καὶ Ἀμάσειαν, ἣ πρώτη ἐν πόντῳ ἐτύχησεν οὕσα, Πιο- A 85 λέβοτόν τε τὴν ἐν Φρυγίᾳ καὶ ἣν Πισιδίαι Φιλομηθὴν καλοῦσι,

2. ταῦτα] καὶ ταῦτα Reisk. 4. ὅσα Reisk. καὶ ὅσα AP. 5. τούτων — διοικουμένον Alem. 6. ἄλλα] ἀλλόκοτα Reisk. 11. Ἔδεσαν] Ἔδεσαν AP. ibid Σιριτὸς Pm. Σιριτὸς AP. 15. ἔρημα Reisk. Legebatur ἔρημα. Quo vitio non animadverso Alem. δεῖνὰ τοὺς ὑκμημένους εἰργάσατο ἔρημα 17. ἢ ὡς Reisk. Aberat ἦ.

revocavimus, et paulo ante fusius narravimus, hoc vel homine vel daemone imperatore, et auctore eodem mortalibus evenere. Quae veri mox dicturus sum, furiali quadam vi ac nobis obscura effecit. Nam illo summam Romanae rei moderante abunde mala contigerunt, quae alii Genio huius hominis comiti, eiusdemque violentiae adscriberent, pars dicitaret iratum mortalibus numen, Romanamque exotum imperium, perniciosis furis potestatem fecisse tantorum malorum. Ad urbem Edessam Scirtus gravissimis incolarum damnis exundavit. Nilus Aegyptum de more irrigans haud stato tempore recessit, colosisque causa calamitatum fuit, quas iam narravi. Aucto Cydno, Tarsus ferme tota multos dies stagnavit; nec antea flumen subsedit, quam urbem illam malis ingentibus obruit. Prostratae terrae motibus sunt Antiochia urbs Orientis primaria, vicinaque Seleucia, et in Cilicia incluta Anazarbus; quarum civiumque ruinam quis referat? Praeter has Iboras, Amasia Ponti urbem nobilissima, Polybotus Phrygiae, et quae a Pisidiis populis vocatur

Λύχνιδόν τε τὴν ἐν Ἡπειρώτιαις καὶ Κόρινθον, αἱ δὲ πολυανθρωπόταται ἐκ παλαιοῦ ἦσαν. ταύταις γὰρ ἀπαξασάδαις ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον σεισμῶ τε καταπεσεῖν καὶ τοῖς ὄχλημένοις σχεδὸν τι πᾶσι ξυνδιολωλέναι τετύχηκεν. ἐπιγενόμενος δὲ καὶ ὁ λοιμὸς, οὗ πρόσθεν ἐμνήσθη, τὴν ἡμίσειαν μάλιστα τῶν περι-5 γινομένων ἀνθρώπων ἀπῆνεγκε μοῖραν. τοσοῦτων μὲν ἀνθρώπων γίνετο φθόρος, Ἰουστινιανοῦ πρότερον Ῥωμαίοις διοικουμένου τὴν πολιτείαν καὶ ὕστερον τὴν αὐτοκράτορι ἀρχὴν ἔχοντος.

C εῖ'. Ὅπως δὲ καὶ τὰ χρήματα ἀφείλετο ἀπαξάπαντα ἐρῶν ἔρχομαι, ὕψιν ὀνείρου ὑπεῖπὼν πρότερον ἤπερ κατ' ἀρχὰς τῆς 10 Ἰουστινιανοῦ βασιλείας τῶν τιμῶν ἐπιφανῶν ἰδεῖν ξυνηρέχθη. ἔφη γάρ οἱ δοκεῖν ἐν τῷ ὀνείρῳ ἐστάναι μὲν πον ἐν Βυζαντίῳ παρὰ τὴν τῆς θαλάσσης ἡύονα, ἣ δὲ Χαλκηδόνος καταντικρὺ ἐστίν, ὄραν δὲ τοῦτον κατὰ τὸν ἐκείνη πορθμὸν ἐστῶτα μέσον. καὶ πρῶτον μέντοι τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης αὐτὸν ἐκπιεῖν ὅλον, ὥστε 15 οἴεσθαι τὸ λοιπὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἡείρου ἐστάναι, οὐκέτι τοῦ πορθμοῦ ταύτῃ ἐπιόντος, ἔπειτα ὕδωρ ἄλλο ῥύπου τε πολλοῦ καὶ φωρυτοῦ γέμιον βρούσαν ἐξ ὑπονόμων ἐκατέρωθεν ὄντων ἐν-ταῦθα γενέσθαι, καὶ αὐτὸ μὲν τοῦτον ἐκπιεῖν ἅμα, γυμνὸν τε

D αὐτίς ἐξεργάσασθαι τοῦ πορθμοῦ χῶρον. ἣ μὲν τοῦ ὀνείρου ὄψις 20 ἐδήλου τοιαῦτα. Ἰουστινιανὸς δὲ οὗτος, ἥλικα οἱ ὁ θεῖος Ἰουστινὸς τὴν βασιλείαν παρέλαβε, χρημάτων δημοσίων ἐμπλεων τὴν πολιτείαν εἶρεν. Ἀναστάσιος γὰρ προνοητικώτατός τε ἅμα καὶ οἰκονομητικώτατος πάντων αὐτοκρατόρων γενόμενος, δεισις ὅπερ

A 86 ἐγένετο, μή οἱ ὁ τὴν βασιλείαν ἐκδεξόμενος χρημάτων ὑποσπανίζων 25

5. λοιμὸς Alem. λιμὸς AP.

25. ὑποσπανίζων] Suidas s. h. v.

Philomida, Lychnidus in Epiro, et Corinthus, civitates ab antiquo frequentissimae, hac tempestate extremo pene civium suoque interitu corrue-
runt. Ingruens deinde pestis, de qua supra memoravi, dimidiam ferme reliquorum hominum partem depasta est. Hanc hominum genus cladem accepit Iustiniano pridem Romanis rempublicam administrante, eodemque demum imperatore.

19. Porro dicam quemadmodum omnium pecunias compilavit, memorata primum specie quadam somnii, quae viro illustri loco nato sub initium huius dominationis occurrit. Affirmabat is per quietem visum sibi fuisse ad littus esse Bospori, qua parte in Chalcedonem pertinet, vidissequae hic Iustinianum in medio extantem freto, totamque ingurgitantem maris vim, ut illa demum exhausta, neque eo amplius influente, imae terrae insisteret. Tum alios aquarum rivis turbidos illos atque caenosos utrinque ex cloacis eodem confluentes, nihilominus hunc epotasse, freti alveo iterum subsidente. Haec ille in quiete. Verum Iustinianus, cum avunculus cepit imperium, reipublicae aerarium refertissimum habuit. Nam Anastasius omnium imperatorum providendo publicae ac domesticae rei aptissimus, veritus ne (ut plane accidit) successor imperii, arcta re subiectos exagigaret; antequam lato conce-

ἴσως τοὺς κατηκόους ληΐζεται, χρυσοῦ τοὺς θησαυροὺς ἅπαν-
 τας κατακόρως ἐμπλησάμενος, τὸν βίον ξυνεμετρήσατο. οὕσπερ P 57
 ἅπαντας Ἰουστινιανὸς ὡς τάχιστα διεσπάσατο, πῆ μὲν θαλασσίους
 οἰκοδομίαις λόγον οὐκ ἐχούσαις, πῆ δὲ τῆ ἐς τοὺς βαρβάρους φρι-
 5 λότητι, καίτοι ἠήθη ἄν τις αὐτοὺς βασιλεῖ ἐς ἄγαν ἀσώτῳ τε V 318
 ἔσομένῳ ἐτῶν ἑκατὸν ἐπαρκέσειν. ἰσχυρίζοντο γὰρ οἱ τοῖς θησαυ-
 ροῖς τε καὶ ταμείοις καὶ ἄλλοις ἕπασιν τοῖς βασιλικοῖς χρήμασιν
 ἐφεισιτώτες, Ἀνουστιασίου μὲν Ῥωμαίων ἔτη πλέον ἢ ἑπτὰ καὶ εἴκο-
 σιν ἄρξαντος διακόσια καὶ τρισχίλια χρυσοῦ κεντηνῦρια ἐς τὴν
 10 βασιλείαν εἰσκομισθῆναι οὐδενὶ πόνῳ, καὶ τούτων ἀπάντων οὐδ'
 ὅτιοῦν ἀπολελεῖσθαι, ἀλλ' ἔτι περιόντος Ἰουστίνου πρὸς τοῦδε
 τοῦ ἀνθρώπου δεδαπανῆσθαι ἤπερ μοι ἐν τοῖς ἐμπροσθεν λόγοις
 εἴρηται. ἄπερ γὰρ αὐτὸς ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ σφετερίζεσθαι τε οὐ B
 δέον καὶ ἀναλοῦν ἴσχυσεν, οὐδ' ἄν τινα λόγον ἢ λογισμὸν ἢ μέ-
 15 τρον φανῆναι μηχανή τις οὐδεμία ἐστίν. ὥσπερ γὰρ τις ποταμὸς
 ἀένυος ἐς ἡμέραν ἐκάστην ἐκδηιούμενος κατελιζέτο τοὺς ὑπη-
 κόους, ἐπέρρει δὲ ἅπαντι τοῖς βαρβάροις ἐδθῆς. πλοῦτον οὕτω
 τὸν δημόσιον ἐδθῆς ἐκφορήσας ἐπὶ τοὺς κατηκόους τὸ βλέμμα
 ἤγε, πλείστους τε αὐτίκα τὺς οὐσίας ἀφείλετο ἀρπάζων τε καὶ βια-
 20 ζόμενος οὐδενὶ λόγῳ, τῶν ἐγκλημάτων τε οὐδαμῆ γεγονότων ὑπά-
 γων τοὺς εὐδαίμονας ἐν τε Βυζαντίῳ καὶ πόλει ἐκάστη δοκοῦντας
 εἶναι, καὶ τοῖς μὲν πολυθέταν, τοῖς δὲ δόξης ἐν Χριστιανοῖς οὐκ

3. πῆ — πῆ] ποι — ποι AP. 5. αὐτοὺς Reisk. ἀτέφ A. αὐτὸ
 Alem. P. ibid. ἀσώτῳ τε] καὶ μακροβίῳ vel καὶ φιλοδαπάνῳ
 addit Reisk. 7. ἄλλοις ᾧ. τοῖς] τοῖς ἄλλοις ᾧ. Alem. 10. πόνῳ
 Alem. νόμῳ AP. 11. Ἰουστίνου Alem. P. Ἰουστινιανοῦ A.
 14. οὐδ' ἄν τινα] οὐδ' ἄν τινα Reisk. 15. φανῆναι] φάναι
 aut φῆναι Reisk. 16. ἀένυος] ἀένυος AP. ibid. ἐκδηι-
 ούμενος] Verbo simplici ἐδθῶν τε καὶ ἐλιζέτο utitur Suidas s.
 ἀένυος.

deret, thesauros affatim opplevit auro, quod statim dilapidavit Iustinianus, partim marinis minime necessariis substructionibus, partim barbaris conciliandis: quam pecuniam perpetuos centum annos vel perditus nepos imperator vincere sua libidine nequivisset. Nam praefecti thesauris, aerariusque publicis affirmarunt, annis amplius septem et viginti, quibus in imperio fuit Anastasius, reposita ter centum et viginti millia auri pondo nullo labore; quorum deinde nihil reliqui fuerit, sed Iustino etiamnum superstitē, ut supra narravi, ea Iustinianum profudisse. Quantam enim pecuniam, quoad vixit, contra ius fasque rapuit, omnibusque modis traxit, vexavitque, incredibile plane memoratu est; quippe qui veluti immensa vorago omnes subiectorum fortunas perpetuo absorberet, easdemque barbaris refino gurgite evomeret. Hac publicarum opum facta iactura, tum privatos ad praedam petivit. Multos praedivites cum Byzantii, tum alibi eorum substantiis per vim directis, falsorum criminum reos egit, hos quidem cultus multorum deorum, illos depravatae Christianae sententiae, alios puerorum concubinitus, nonnullos sancti-

ὀρθῆς αἵρεσιν, τοῖς δὲ παιδευαστίας, ἐτέροις ἱερῶν γυναικῶν ἔρω-
 C τας, ἢ ἄλλας τινὰς οὐ θεμιτὰς μίξεις, ἄλλοις στάσεως ἀφορμῆν,
 A 87 ἢ μέρους Πρασίνου στοργῆν, ἢ ἐς αὐτὸν ὑβρίζειν, ἢ ὄνομα ὀτι-
 οῦν ἄλλο ἐπενεγκῶν, ἢ κληρονόμος αὐτόματος τοῖς τετελευτηκόσιν
 ἢ καὶ περιοῦσιν, ἂν οὕτω τύχοι, γενόμενος. αἱ γὰρ δὴ σεμνότα- 5
 ται τῶν πράξεων αὐτῶ τοιούται ἦσαν. ὅπως δὲ καὶ τὴν γενομέ-
 νην ἐπ' αὐτὸν στάσιν, ἣν νίκα ἐκάλουν, διοικησάμενος πᾶσι κλη-
 ρονόμος τοῖς ἐκ βουλῆς εὐθὺς γέγονεν ἤδη μοι ἔναγχος δεδιήγηται,
 καὶ ὅπως τῆς στάσεως ὀλίγω πρότερον αὐτὸς ἰδίᾳ ἐκάστου τὴν οὐ-
 σίαν ἀφείλετο. τοὺς δὲ βαρβάρους ἅπαντας οὐδένα ἀνιῆς καιρὸν 10
 χρήμασιν ἐδώρειτο μεγάλοις, ἐφόους τε καὶ ἐσπερίους πρὸς τε
 ἄρκτον καὶ μεσημβρίαν, ἄχρι ἐς τοὺς ἐν Βρεττανίαις ὤκημένους
 D καὶ γῆς πανταχόθι τῆς οἰκουμένης, ὧν περ τὰ ἔθνη οὐδὲ ὅσον
 ἀκοῆ πρότερον εἴχομεν, ἀλλὰ πρῶτον ἰδόντες εἶτα τοῦ γένους ὄνομα
 ἔγνωμεν. αὐτοὶ τε γὰρ πυνθανόμενοι τὸ τοῦ ἀνδρὸς ἦθος ἐπ' 15
 αὐτὸν δὴ ἐκ πάσης γῆς ξυνέρρειον ἐς Βυζάντιον. καὶ ὃς οὐδε-
 μιᾷ ὀκνήσει, ἀλλ' ὑπερηδόμενος τῷ ἔργῳ τούτῳ, καὶ τι καὶ ἔρ-
 μαιον εἶναι οἰόμενος τὸν μὲν Ῥωμαίων ἔξαντλεῖν πλοῦτον, βαρβά-
 ροις δὲ ἀνθρώποις ἢ ῥοθίοις τισὶ θαλαττίοις προῖεσθαι, ἀεὶ καθ'
 ἐκάστην αὐτῶν ἕκαστον ξὺν ἄδροις χρήμασιν ἀπεπέμπετο. ταύτῃ 20
 τε οἱ βάρβαροι ἅπαντες κύριοι τοῦ Ῥωμαίων παντάπασι γεγένη-
 ται πλοῦτου, ἢ τὰ χρήματα πρὸς τοῦ βασιλέως κεκομισμένοι ἢ λη-
 P 58 ζόμενοι τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴν, ἢ τοὺς αἰχμαλώτους ἀποδιδό-
 μενοι, ἢ τὴν ἐκεχειρίαν ἀπεμπολῶντες, τὴν τε τοῦ ὀνείρου ὄψιν,

8. ὑβρίζειν] ὑβρίν vel ὑβρίσιν Reisk.

9. ὀλίγω Alem. Legeba-

tur οὐκ ὀλίγω.

13. τῆς οἰκουμένης τὰ ἔθνη, ἄπερ, οὐδὲ ὅσον

ἀκοῆ, πρότερον εἶδομεν Reisk.

17. καὶ τι Reisk. καίτοι AP.

24. ἀεμπολῶντες] ἀεμπολοῦντες AP.

monialium stupri, quosdam scelerati coitus, alios seditionis, Prasinorum studii,
 laesae maiestatis; vel demortuis, aut etiam superstitibus haeredem inopinatum
 se scripsit. Haec nempe egregiorum eius facinorum summa fuit. Ut
 vero senatorum omnium facultates occuparit usus victoriarum manu, quo-
 rum seditio eo excitata est imperatore, et paulo ante quam excitaretur, ut
 privatorum quorumque bona raptum iverit, supra memoravi. Nam barbarorum
 gentes, quae ad ortum et occasum pertinent, quaeve ad meridiem et se-
 pentriones; ipsos etiam Britannos, et alios ubique locorum degentes, nullo
 non tempore magnis largitionibus auxit: quos antehac ne fama quidem acce-
 peramus; sed coram ante vidimus, quam gentis nomen audiremus. Hi, ob-
 servato viri genio, ad eum ex toto terrarum orbe Byzantium confluere; ille
 vicissim promptus, hilarisque hanc amare rem, et in lucro deputare, ac tum
 opes exhaurire Romanas, et quidquid ex maritimis aedificiis reliqui esset, bar-
 baris effundere, lautissimae onustos magnificentissimis dimittere. Ita Roma-
 norum aerarium totum fuit barbaris destinatum, vel largitiones accipientibus,

ἤς ἄρτι ληγήσθην, ἐς τοῦτο τῷ ἰδόντι ἀποκεκρίσθαι τετύχηκε. καὶ ἄλλους μέντοι ἐπιτεχνήσασθαι τῆς τῶν κατηκόων ληλασίας τρόπους ἴσχυσεν, ὅπερ ἐς ὅσον δυνατὸς ἂν εἴην αὐτίκα μάλα λέλξονται, δι' ὧν οὐκ ἀθρόως, ἀλλὰ κατὰ βραχὺ τὰς πάντων οὐ-

5 σίας ληΐζεσθαι διαρκῶς ἔσχε.

κ'. Πρῶτα τῷ δήμῳ ἔπαρχον ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον ἐφί- V 319
στη, ὃς δὴ ἐμέλλε τοῖς τὰ πωλητήρια ἔχουσι πόρον ἐνιαύσιον ἐν- A 88
θένδε διαλαγγάνων ἐς τὴν ἔξουσίαν αὐτοὺς ἐμβιβάζειν τοῦ τὰ B
ἄνια ὄπη βουλοῖντο ἀποδίδουσθαι. καὶ περιεστήκει ταῖς τῆδε ἀν-
10 θρώποις ἀνεῖσθαι τὰ ἐπιτήδεια, τριπλασίονα μὲν καταβαλλομένοις
τιμήματα, ὅτω δὲ ἂν διὰ ταῦτα ἐπικαλοῖεν, οὐδαμῆ ἔχουσι. μέγα
τε τὸ ἀπὸ τοῦ ἔργου βλάβος ἠγείρετο. μέρος γὰρ τῆς βασιλείας
τοῦδε φερομένης τοῦ πόρου πλουτεῖν ἀπ' αὐτοῦ ἢ τῷ πράγματι
ἐγεστώσα ἀρχὴ ἤθελε. τὸ δε ἐνθένδε οἱ τε τῆς ἀρχῆς ὑπηρεταί
15 τῆς αἰσχυρᾶς ταύτης ὑπουργίας ἐπειλημμένοι καὶ οἱ τὰ πωλητήρια
ἔχοντες τῆς τοῦ παρανομεῖν ἔξουσίας δραξάμενοι ἀνῆκεστα ἔργα C
τοῖς τότε ἀνεῖσθαι δεομένους ἐργάζοντο, οὐχ ὅσον, ὡς εἴρηται,
πολλαπλάσια τὰ τιμήματα κομιζόμενοι, ἀλλὰ καὶ δολώσεις ἐν τοῖς
ῶνίοις μηχανώμενοι ἀμυθῆτους τινάς. ἔπειτα δὲ πῦλλὰ καταστη-
20 σάμενος τὰ καλούμενα μονοπώλια τὴν τε κατηκόων σωτηρίαν
ἀπεμπολήσας τοῖς τὸ ἄγος τοῦτο ἐνεργολαβεῖν ἀξιοῦσιν, αὐ-
τὸς μὲν τίμημα τοῦ ἔργου τούτου ἀντιφορτισάμενος ἀπηλλάσ-
σετο, τοῖς δὲ αὐτῷ ξυμβεβληκόσι παρείχετο τὴν ἐργασίαν ἢ βού-

4. κατὰ addidit Alem.

6. δήμῳ. AP. οἱ delevit Maltretus.

7. ἐνιαύσιον Reisk. ἔνον Alem. ἔνον P. ἐνοῦ A. πόρον in πόρον
mutabat Maltretus.

17. οὐχ ὅσον, ὡς εἴρηται Alem. P. οὐχ
ὅσον πολλὰ εἴρηται A. οὐχ ὡς (vel ὅ) πάλα εἴρηται Reisk.

vel agitanti bus praedas, vel reddenti bus captivos, vel inducias vendenti bus, atque ad hoc illa, de qua modo dixi, somnii species pertinuit. Excogitavit et alia, quae (quantum queo) dicam rapinarum genera, quibus paulatim subiectorum bona decerperet.

20. Plebi dedit magistratum, cuius negotium esset, venalitiis, qui officinas haberent, anquo imposito censu, potestatem facere vendendorum quantumque venalium. Cives uti foro cogebantur, pretio ter tanto maiore; nec illis tamen copia erat, etsi ingenti damno vexatis, in alicuius caput ea de re quaestionem habere; quod ex eo provenit pars bona rediret, cum ad imperatorem, tum ad opes huius magistratus angendas. Nec minorem emptoribus fraudem fecit detestanda satellitum magistratus industria, et venalitiarum impunita licentia, quibus esset potestas non solum licitationem facere, sed etiam omnibus modis venalia adulterare. Deinde plurima instituit monopolia; his divendita subiectorum libertate, qui impium hoc negotium inirent: atque his imposito vectigali, rem a pactis conventis pro animi sententia administrandam permisit. Sic palam et cum aliis magistratibus atque praefectis actitabatur, qui eo licentius clientum bona vexarunt, quo magis

λοινο διοικήσασθαι. ὅπερ ἀπαρακαλύπτως ἡμαρτάνετο κἀν ταῖς ἄλλαις ὑπίσασαις ἀρχαῖς. βασιλέως γὰρ αἰεὶ μοῖράν τινα οὐ πολλὴν τῶν φωρίων κομιζομένον αἶ τε ἀρχαὶ ἀπ' αὐτοῦ καὶ οἱ D πράγματι ἐφροστώτες ἐκάστῳ ἀδεέστερον τοὺς σφίσι παραπίπτοντας ἐληΐζοντο. ὡσπερ δὲ οἱ οὐχ ἰκανῶν ἐς τοῦτο οὐσῶν τῶν πά-5 λαι διατεταγμένων ἀρχῶν, ἐτέρας δύο ἐπὶ τῇ πολιτείᾳ ἐπετεργήσατο, καίτοι ἅπαντα μετῆι πρότερον τὰ ἐγκλήματα ἢ τῷ δῆμῳ ἐφροστώσα ἀρχή. ἀλλ' ὅπως αἰεὶ πλείους τε οἱ συκοφάνται εἰεν A 89 καὶ πολλῶν ἔτι θάσσον τῶν οὐδὲν ἐπταικῶτων τὰ σώματα αἰκίζοιτο, ταύτας δὴ τὰς ἀρχὰς ἐπινοεῖν ἔγνω. καὶ αὐταῖν τὴν ἐτέραν μὲν 10 τοῖς κλέπταις δῆθεν τῷ λόγῳ ἐπέστησεν, ὄνομα ταύτῃ ἐπιθεῖς πρῶτῳρα δῆμιον· τῇ δὲ δὴ ἐτέρα τοὺς τε παιδευαστοῦντας ἐς αἰεὶ τίνυσθαι καὶ γυναιξίν οὐ νόμιμα μινυμένους ἐπήγγελλε, καὶ ἐπὶ τῷ τὰ ἐς τὸ θεῖον οὐκ ὀρθῶς ἤσκηται, ὄνομα ταύτῃ ἐπιθεῖς κοι-αισιώτωρα. ὁ μὲν οὖν πρῶτῳρα εἶ τινα ἐν τοῖς φωρίοις λόγου πολ-15 P 59 λοῦ ἄξια εὔρε, ταῦτα δὴ τῷ αὐτοκράτορι ἀποφέρειν ἤξιον, φάσκων οὐδαμῇ φαίνεσθαι τοὺς τούτων κυρίους. ταύτῃ τε χρημάτων αἰεὶ τῶν τιμιωτάτων διαλαγχάνειν ὁ βασιλεὺς εἶχεν. ὁ δὲ δὴ κοιαισιώτωρ καλούμενος τοὺς παραπεπτωκότας κατεργαζόμενος, αἰ μὲν βούλοιο ἐφερεν, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἤσσον ἐπλούτει τοῖς ἄλλο-20 τρισὶν οὐδενὶ νόμῳ. οἱ γὰρ δὴ τούτων τῶν ἀρχῶν ὑπηρεταὶ οὔτε κατ' ἀρχὰς κατηγοροῦντες ἐπήγοντο οὔτε μάρτυρας τῶν πεπραγμένων παρείχοντο, ἀλλὰ διηλεκτικῶς πάντα τοῦτον τὸν χρόνον ἀκατηγόρητοί B τε καὶ ἀνέξιλέγκτοι ὡς λαθραιοτάτα ἐντυχόντες ἐκτείνοντό τε καὶ ἀφροῦντο τὰ χρήματα. ὕστερον δὲ ὁ παλαμναῖος οὗτος ταύταις

14. οὐκ ὀρθῶς] οὐκ om. Med.

15. κοιαισιώτωρα] κναισιώτωρα

Alem. P.

18. διαλαγχάνειν Alem. P. διαλανθάνειν A.

21. οὐτε

μαρτυρας] οὐδὲ μάρτυρας AP.

23. ἀκατηγόρητοι Alem. κατή-

γοροι AP.

Caesar furtorum partem quamvis exiguam acciperet. Quasi vero ad hoc ei satis non essent antiqui magistratus, (nam praefectus urbis omnem olim habuit criminum quaestionem) duos alios invexit, ut eo plures sibi delatores essent, et facilius de viris innoxiiis supplicia sumeret. Horum alterum praetorem plebis vocavit, qui furtis ulciscendis praeesset; alterum quaesitorem, cui cognoscendum foret de puerorum concubinato, de praeposteris mulierum stupris, deque superstitione et falsa religione. Ergo praetor illustriora quaeque furta deferenda imperatori curavit, horum nullos apparere dominos dicitant, atque ita Caesar rebus quotidie pretiosissimis affluebat. Quaesitor vero dicta in reos capitis sententia, quaecumque collibuisse, afferebat Caesari, atque ipse nullo iure alienis opibus nihilominus ditescere. Namque huius magistratus exactores principio neque accusationem petivere, neque testes induxere delictorum; sed hoc toto tempore incognita, indemnatique causa, rei capite et bonorum proscriptione clam puniti sunt. Tum demum

τε καὶ τῇ τῷ δῆμιῳ ἐφεσιώσῃ ἀρχῇ πάντων ὁμοίως ἐπιμελεῖσθαι τῶν ἐγκλημάτων ἐπέστελλεν, ἐρῖζειν σφίσιν πρὸς ἀλλήλους εἰπὼν ὅστις αὐτῶν πλείους τε καὶ θύσσον διαφθεῖρειν ἱκανὸς εἴη. καὶ αὐτῶν ἓνα μὲν αὐτὸν εὐθὺς ἐρέσθαι φασίν, ἦν ἐς τοὺς τρεῖς τίς 5 ποτε διαβύλλοιτο, τίνος ἂν αὐτῶν ἢ τοῦ πράγματος διάγνωσις εἴη· τὰ δὲ ὑπολαμβάνεται φάναι, ὅστις ἂν αὐτῶν προτερήσας τοὺς ἄλλους φθάνοι. ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ κοιμιστωρος καλουμένην ἀρχὴν διεθετο οὐδενὶ κόσμῳ, ἥσπερ διαφερόντως ἐπιμελοῦντο οἱ πρότερον βεβασιλευκότες, ὡς εἰπεῖν, ἅπαντες, ὅπως τὰ τε ἄλλα ἔμπει- 10 ροὶ καὶ σοφοὶ καὶ τὰ ἐς τοὺς νόμους μάλιστα εἶεν οἱ ταύτην δια- A 90 χειρίσαντες καὶ χρημάτων διαφανῶς ἀδωρότατοι, ὡς οὐκ ἄνευ C μεγάλου ὀλέθρου τούτου γε τῇ πολιτείᾳ γενησομένου, εἶπερ οἱ ταύτην τὴν ἀρχὴν ἔχοντες ἢ ἀπειρία τινὲ ἔχοντο ἢ φιλοχρηματίᾳ ἐφείντο. ὁ δὲ βυσιλευὸς οὗτος πρῶτον μὲν ἐπὶ ταύτης Τριβωνια- 15 νὸν κατεστήσατο, ὃπερ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λό- γοις διαρκῶς εἴρηται. ἐπεὶ δὲ ὁ Τριβωνιανὸς ἐξ ἀνθρώπων ἠφά- V 320 νιστο, μοῖραν μὲν αὐτοῦ τῆς οὐσίας ἀφαιλετο, καίτοι παιδὸς τέ οἱ ἀπολελειμμένοι καὶ πλήθους ἐκγόνων, ὧν ἐπεγένετο τῷ ἀνθρώ- πῳ ἢ τέλειος ἡμέρα τοῦ βίου. Ἰούνιλον δὲ Λίβρον γένος ἐπὶ τῆς 20 τιμῆς κατεστήσατο ταύτης, νόμον μὲν οὐδενὸς οὐδὲ ἐς ἀκοὴν ἐλ- θόντα, ἐπεὶ οὐδὲ τῶν ῥητόρων τις ἦν, γράμματα δὲ Λατῖνα μὲν ἐξεπιστάμενον, Ἑλληνικῶν μέντοι ἕνεκα οὐδὲ πεφοιτηκότα πρὸς

3. διαφθεῖρειν Alem. διαφέρειν AP. 4. αὐτῶν Alem. αὐτὸν AP.
 7. φθάνοι Alem. φάνοι AP. 8. ἐπιμελοῦντο Alem. ἐπεμε-
 λῶντο AP. 9 τὰ τε Reisk. τε τὰ AP. 12. εἶπερ Alem.
 οὐκ ἐρ AP. 18. ὅν addidit Reisk. 19. Λίβρον Reisk. Λι-
 βύην AP., 20. νόμον μὲν οὐδὲ ὃς ἀκοὴν ἔχοντα AP. Correxist
 Reiskius.

nefarius hic homo ambobus hisce magistratibus, urbisque praefecto omnia sine discrimine permisit cognoscenda crimina, iussus ut pluribus citiusque per-
 dendis hominibus inter se certarent. Ex his vero quopiam, ut aiunt, ab eo
 percontante, cui potissimum cognitio staret causae, ad singulos quosque forte
 deferendae. Ei stabit, inquit, qui iudicio collegas antevertat. Sed et quaes-
 turae munus indignis modis accepit; cuius olim singulare fuit reliquorum
 sane omnium Caesarum studium, scilicet ut a viris tractaretur cum aliarum
 rerum ac disciplinarum, tum vero iuris apprime consultissimis, et omni pro-
 ximas exutis avaritia; summo reipublicae damno alioqui futuris, qui vel insci-
 tia, vel divitiarum cupidine laborantes id munus capesserent. Hic tamen
 princeps primum quaesturae Tribonianum praefecit, cuius facinora satis alibi
 dicta sunt. Eo autem vita functo, parteque illius facultatum, licet super-
 stite filio, et bene multis nepotibus, proscripta, Iunilus Afer in eo gradu lo-
 catur, homo cui leges ne fama quidem notae, cum in albo causidicorum non
 fuerit, et licet Latinarum litterarum non ignarus, Graecarum certe causa ne

D γραμματιστοῦ πώποτε, οὐδὲ τὴν γλῶτταν αὐτὴν ἑλληνίζειν δυνάμενον. πολλάκις ἀμέλει φωνῆν Ἑλληνίδα προθυμηθεὶς ἀφείναι πρὸς τῶν ὑπηρετούντων γέλωτα ὤφλε, ἐς δὲ τὴν αἰσχροκερδεῖαν δαιμονίως ἐσπουδακότα, ὃς δὴ γράμματα μὲν τὰ βασιλέως ἐν δημοσίῳ ἀπεμπολῶν ὡς ἥκιστα κατεδέετο. ἐνὸς δὲ στατήρος χρυ- 5 σοῦ ἕνεκα τὴν χεῖρα δρέγειν τοῖς ἐντυγχάνουσιν οὐδαμῆ ὤκνει. οὐχ ἥσσόν τε ἢ ἐπὶ ἐνιαυτῶν χρόνον τοῦτον ἢ πολιτεία τὸν γέλωτα ὤφλεν. ἐπεὶ δὲ καὶ Ἰούνιος ἐς τὸ μέτρον τοῦ βίου ἀφίκετο, Κωνσταντῖνον ἐπὶ τοῦδε τοῦ ἀξιώματος κατεστήσατο, νόμων μὲν ὄντα οὐκ ἀμελέτητον, νέον δὲ κομιδῆ καὶ οὐπω ἀγωνίας δικανικῆς εἰς 10 πείραν ἐλθόντα, κλεπτίστατον δὲ καὶ ἀλαζονικώτατον ἀνθρώπων ἀπάντων. οὗτος Ἰουστινιανῷ ποθεινότατός τε ἄγαν καὶ φιλιετός

P 60 ἐν τοῖς μάλιστα λέγεται, ἐπεὶ καὶ δι' αὐτοῦ κλέπτειν τε καὶ δικάζειν ὁ βασιλεὺς οὗτος αἰεὶ οὐδαμῆ ἀπηξίου. διὸ δὴ χρήματα μεγάλα χρόνου ὀλίγου Κωνσταντῖνος ἔσχε καὶ ἕπερφηεῖ τιμὴ κόμ- 15 πῳ ἐχρήτο, ἀεροβατῶν τε καὶ πάντας ἀνθρώπους περιφρονῶν, κἂν μὲν τινες αὐτῷ πολλὰ βούλοιντο χρήματα προέσθαι, ταῦτα δὴ κατατιθέμεντες τῶν οἱ πιστοτάτων τισὶ τὰ σφίσιν ἐσπουδασμένα κατορθοῦν ἴσχον. αὐτῷ μέντοι ἐντυχεῖν ἢ ξυγγενέσθαι τῶν πάντων οὐδενὶ γέγονε δυνατόν, ὅτι μὴ ἐς βασιλεία δρομῶ ἰόντι ἢ 20 ἀπαλλασσομένῳ ἐνθένδε οὐ βάδην, ἀλλὰ σπουδῆ τε καὶ τάχει πολλῷ τοῦ μή τινα οἱ ἀκερδῆ ἀσχαλίαν τοὺς προσιώντας προστρέβασθαι.

B κα'. Ταῦτα μὲν οὖν τῆδε βασιλεῖ τῆδε εἶχεν. πρὸς δὲ

4. ὃς δὴ] ὃς δὲ AP. 5. κατεδέετο] κατηδεύετο Reisk. 24. Ταῦτα Alem. P. τὰ τὴν A.

salutatum quidem aliquando ludimagistrum venit, sed et efferendis Graecis vocibus sic fuit inepta lingua, ut si id unquam tentaret, famulis risum exprimeret. Turpi lucro sic inhians, ut minime vereretur imperatoris litteras palam dinundinari, vel pro aureo statere promptissime olentibus manum porrigere; septem ipsis annis reipublicae Romanae hic probro fuit. Quo tandem extincto, eam adeptus est dignitatem Constantinus legum haud imperitus, sed plane adolescens, qui neo dum forensibus se exercuisset concertationibus; longe post homines natos furacissimus, idemque fastuosissimus. Hic Iustiniano si quis alius carissimus fuit; quem illi et suarum rapinarum praefectum, et iudiciorum arbitrum habere libuit. Quare Constantinus brevi amplissimam sibi pecuniam conflagavit. Sed erat superbia plane inaudita, sic tumido fastu omnes despiciens, ut qui peragendorum causa negotiorum optimas ad eum opes deferrent, illas domesticorum fidei credere cogentur; quod nemini hominum datum esset illum alloqui et convenire, nisi ad Caesarem euntem redeuntemque; tum vero etiam praepropere ac tumultuarie, ne forte sine quaestu ab adventantibus detineretur.

21. Haec ita Iustinianus. Praefectus praetorio praeter publicum cen-

τοῦ τῶν πραιτωρίων ἐπάρχου ἀνὰ πᾶν ἔτος πλέον ἢ τριάκοντα κεν-
τηνάρια πρὸς τοῖς δημοσίοις ἐπράσσετο φόροις. οἷς δὴ ὄνομα τὸ
ἀερικὸν ἐπιτέθεικεν, λέγειν, οἶμαι, παραδηλῶν, ὅτι δὴ οὐ τετα-
γμένη τις οὐδὲ ξυνειθισμένη οὔσα ἢ φορὰ ἐτόγγαυεν αὐτή, ἀλλὰ
5 τίχη τῶ ὡπερ ἔξ ἀέρος ἀεὶ αὐτὴν φερομένην ἐλάμβανε, δέον τῆς
πονηρίας τῆς αὐτοῦ ταῦτα ἐπικαλεῖν ἔργα. ὧν δὴ τῶ ὀνόματι οἱ
ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τεταγμένοι ἀδεέστερον ἀεὶ ταῖς ἐς τοὺς κατηκόους C
ληστέιαις ἐχρῶντο. καὶ ταῦτα μὲν τῷ αὐτοκράτορι ἀποφέρειν
ἤξιον, αὐτοὶ δὲ πλοῦτον βασιλικὸν περιεβάλλοντο οὐδενὶ πόνῳ.
10 ὧνπερ Ἰουστινιανὸς ἐπιτροφὴν οὐδεμίαν ἐδικαίον ποιῆσθαι, και-
ροφυλακῶν ὄπως, ἐπειδὴν τάχιστα πλοῦτον τι μέγα περιβάλλονται
χρῆμα, ὃ τι δὴ αὐτοῖς ἐπενεγκῶν ἀπροφάσιστον ἀθρόον αὐτοῖς
ἀφαιρεῖσθαι τὴν οὐσίαν ἱκανὸς εἴη. ὅπερ Ἰωάννην τὸν Καππα-
δόκην εἰργάσατο. ἅπαντες οὖν ἀμέλει ὅσοι τῆς τιμῆς ὑπὸ τὸν
15 χρόνον τοῦτον ἐλάμβανον, πλούσιοι ἔξαπιναίως οὐδενὶ γεγένηται D
μέτρῳ, δυοῖν μέντοι χωρὶς, Φωκᾶ τε, ὅπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν A 72
λόγοις ἐμνήσθη, (ἅτε τοῦ δικαίου ἐς τὸ ἀκρότατον ἐπιμελητοῦ
γεγονότος· κέρδους γὰρ ὅτουσιν οὗτος ὁ ἀνὴρ ἐν τῷ ἀξιώματι κα-
θαρός ἔμενε) καὶ Βάσσου, ὃς δὴ ἐν χρόνῳ τῷ ὑστέρῳ τὴν ἀρχὴν
20 ἔλαβεν. ὧνπερ οὐδέτερος ἐνιαιτὸν διασώσασθαι τὴν τιμὴν ἔσχεν,
ἀλλ' ἀχρεῖοί τε καὶ τοῦ καιροῦ τὸ παράπαν ἀλλόκοτοι μηνῶν που
δύλων τοῦ ἀξιώματος ἔξω γεγένηται. ἵνα δὲ μὴ τὸ καθ' ἕκα-
στὸν μαι διηγουμένῳ ἀτελεύτητος ὁ λόγος εἴη, ταῦτα καὶ ταῖς ἄλλ- V 322

3. ἐπιτέθεικεν Reisk. ἐπιτέθηκεν AP. 11. περιβάλλονται Reisk.
περιβάλλονται AP. 14. τῆς τιμῆς] τὴν τιμὴν Alem. Servata
genitivo Reisk. ἐλάμβανον in ἔλαχον mutat. ibid. ἐπὶ Reisk.
ἄπερ AP. περὶ Alem. 23. ταῦτά καθ' ταῦτα καὶ AP. ταῦτά
μὲν καὶ Reisk.

sum, amplius ter mille auri ponde Caesari quotannis pendebat, eumque pro-
ventum nec lege nec more maiorum receptum, sed quasi fortuito aliunde sibi
ex aëre adventitium, aerium ob id, ut credo, vocavit, suae potius improbi-
tatis facinus vocandum; quo nomine praefecti praetorio abusi sunt ad libe-
rius lacerandas subiectorum fortunas, eoque obtentu Caesari deferendas;
quibus nihilominus opes ipsi suas imperatorum ad luxum facile auxerunt. Id
per Iustinianum illis erat impune, quoad amplissimas ebibissent pecunias; tum
enimvero usus ille temporis opportunitate, impositaque calumnia inevitabili,
omnes ab eis facultates (quemadmodum a Iohanne Cappadoco) expressit. Ut
quique per id tempus hanc dignitatem consecuti sunt, ita in infinitas opes re-
pente omnes creverunt. Duos excipio, Phocam, cuius antea memini, virum
aequi iustique observantissimum, in eoque munere ab omni quaestu purum
ac vacuum; et Bassum in eodem gradu postea successorem, qui veluti non
bonae frugis homines, neque morum eius aetatis ad paucos menses eam sibi
dignitatem servare integram non potuerant. Ne vero singula persequens in-
finitum faciam, eadem lege cum reliquis magistratibus Byzantii agitatum est.

λαις ἐπράσσετε ταῖς ἐν Βυζαντίῳ ἀρχαῖς. πανταχόθι μέντοι τῆς
 P 61 Ῥωμαίων γῆς ὁ Ἰουστινιανὸς ἐποίει τάδε. τοὺς πονηροτάτους
 τῶν ἀνθρώπων ἀπολεξάμενος διεφθάρθαι ἀπεδίδοτο τὰς ἀρχὰς
 σφίσι χρημάτων μεγάλων. σῶφρονι γὰρ ἀνδρὶ ἢ ξυνέσειως ὀπισ-
 τιοῦν μεταλαχόντι ἔννοια οὐδεμίᾳ ἐγένετο χρήματα οἰκτεῖα προῖτε-5
 σθαι, ἐφ' ᾗ δὴ τοὺς οὐδὲν ἡδικηκότας ληΐζεται. τοῦτ' οὖν
 χρυσίον πρὸς τῶν ξυμβαλλόντων κεκομισμένος ἐς τὴν ἔξουσίαν ἀν-
 τοὺς ἐνεβίβαζε τοῦ τοὺς κατηκόους πάντα ἐργάζεσθαι. ἄφ' ὧν
 ἔμελλον τὰς χώρας αὐτοῖς ἀνθρώποις ἀπολοῦντες ὑπάσας ἡλούσιοι
 τὸ λοιπὸν ἔσσεσθαι αὐτοί. οἱ δὲ τὰς τῶν πόλεων τιμὰς ἐπὶ τόκοις 10
 ἄδροῖς τισιν ἀπὸ τῆς τραπέζης δεδανεισμένοι καὶ τῷ ἀποδοδομένῳ
 ἀπαριθμήσαντες, ἐπειδὴ ἐγένοντο ἐν ταῖς πόλεσι, πῦσαν κακοῦ
 B ἰδέαν ἐς τοὺς ἀρχομένους αἰεὶ ἐνδεικνύμενοι οὐκ ἄλλον του ἐν ἐπιμε-
 λείᾳ καθίσταντο ἢ ὅπως τοῖς χρήσταις τὰ ὠμολογημένα τελέσειαν
 καὶ αὐτοὶ τὸ λοιπὸν ἐν τοῖς πλουσιωτάτοις τετάζονται, οὐκ ἔχον-15
 τος αὐτοῖς κίνδυνόν τινα ἢ ὕβριν τοῦ ἔργου, φέροντος δὲ τι καὶ
 δόξης μᾶλλον, ὅσῳ καὶ πλείους τῶν σφίσι παραπεπτωκότων οὐδενὶ
 A 93 λόγῳ ἀποκτείναντες ληΐζεσθαι ἴσχυον. τὸ γὰρ τοῦ φονέως τε καὶ
 ληστοῦ ὄνομα ἐς τὸ τοῦ δραστηρίου αὐτοῖς ἀποκεκρίσθαι ξυνέβαι-
 νεν. δούσης μέντοι τῶν ἐχόντων ἀρχὰς ἦσθετο πλοῦτιν ἀκμάζον-20
 τας, τούτους δὲ σκῆψει σαγηνεύσας εὐθὺς ἅπαντα συλλήβδην
 ἀφηρεῖτο τὰ χρήματα. μετὰ δὲ νόμον τοὺς τὰς ἀρχὰς ἔγραψε
 D μετιόντας ὁμνῦναι ἢ μὴν καθαρὸς ἀπὸ πύσης κλοπῆς σφᾶς αὐ-

8. Ante διεφθάρθαι videtur aliquid excidisse. Ruisk. 8. πάντα
 Alem. P. πάντα A. 9 αὐτοῖς ἀνθρώποις Alem. P. αὐτῶν
 ἄνθρωποι οἱ A. 14. ἢ ὅπως Alem. P. ἢ om. A. 16. τι
 Alem. τοι AP. 17. οὐδενὶ λόγῳ Alem. P. λόγῳ om. A.
 21. τούτους δὲ] τούτους δὴ Reisk.

Per urbes vero imperii Romani Iustinianus perditissimis quibusque hominibus perquam maximi praefecturas locavit, ab illis utique deformandas. Nec enim vir quisquam moderatus, vel qui tantulum asperet, quo insontes expulsum iret fortunis, suas sibi putasset prodigendas. Ubi pecuniam Iustinianus accepisset ab iis, quibuscum pacisceretur, iam illis concidendos populos, provinciasque permittebat, ex quarum eversione divites ipsi futuri essent. Hi magno foenore acceptis mutuo praefectarum pretiis, ac de mensa publica Caesari numeratis, cum in provinciis erant, iniquissimis modis accipiebant subditos, ut servatis omni studio foeneratori tabulis, ad opes ipsi magnas venirent; praesertim cum ob eam rem ne lege repetundarum vel poena tenerentur, eis timendum non foret, quin maior pro immanitate caedium ac rapinarum gloria speranda; quandoquidem eorum scelerum nomina iam illis industriae verterentur. Verum Iustinianus postquam horum quemque qui magistratus haberent, evasisse opulentissimum observasset, calumniis irretito omnes omnino pecunias illico detraxit. Legem scripserat, ut qui magistratus provinciasque peterent, sacramento profiterentur nullis se unquam ra-

τοὺς ἴσασθαι, καὶ μήτε τι δώσειν τῆς ἀρχῆς ἕνεκα μήτε λήψασθαι. ἀράς τε πάσας ἐπέβουλεν, ὅσαι πρὸς τῶν παλαιωτάτων ὠνομασμέναι εἰσιν, ἣν τις τῶν γεγραμμένων ἐκβαλεῖ. ἀλλὰ τοῦ νόμου τε-
 5 νέντος οὐπω ἐνιαυτὸν αὐτὸς μὲν τῶν γεγραμμένων καὶ κατηραμέ-
 10 νων ὀλιγορήσας, καὶ τῆς ὑπὲρ τούτων αἰσχίνης ἀδέεστερον τὰ
 τιμήματα τῶν ἀρχῶν ἐν παραβύστῳ, ἀλλ' ἐς τὸ δημόσιον τῆς ἀγο-
 ρᾶς ἔπραττεν. οἱ δὲ τὰς ἀρχὰς ὠνημένοι διώμοτοι μᾶλλον ἢ
 πρότερον πάντα ἐσύλων. ὕστερον δὲ καὶ ἄλλο τι ἐπέτεχνήσατο
 ἀκοῆς κρεῖσσον. τῶν ἀρχῶν, ὡς περ ἀξιοτάτας ἐν τε Βυζαντίῳ **D**
 10 καὶ πόλεσι ταῖς ἄλλαις ᾤετο εἶναι, οὐδέτι ἀπεμπολᾶν ἔγνω ἤπερ
 τὰ πρότερα, μισθωτοὺς δὲ διερευνώμενος χειροτόνει, τάξας αὐ-
 τοῖς ὅτι δὴ μισθαροῦντας ἀποφέρειν αὐτῷ τὰ χωρία πάντα.
 οἱ δὲ τὴν μισθωσιν κεκομισμένοι ἀδέεστερον ζυμφορήσαντες ἐκ
 15 πάσης γῆς ἅπαντα ἔφερον καὶ περιήρατο μισθοφόρος ἕξουσία
 τῷ τῆς ἀρχῆς ὀνόματι καταληξιζομένη τοὺς ὑπηκόους. οὕτως ὁ
 βασιλεὺς ἀκριβολογούμενος τὸν ἅπαντα χρόνον ἐκείνους ἐπίστη
 τοῖς πράγμασιν οἳ δὲ πάντων κατὰ τὸν ἀληθῆ λόγον μαρῶ- **P 62**
 20 ται οἶον ἦσαν, ἀεὶ τε τὸ κακὸν τοῦτο ἰχνηλατῶν κατετόγγαεν. ἤνικα **A 94**
 οὐκ ἀμέλει τοὺς πρώτους πονηροὺς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς κατεστήσατο ἐς
 20 φῶς τε αὐτῶν ἢ τῆς δυνάμεως ἕξουσία τὴν κακοτροπίαν ἐξήνεγκεν,
 ἐθανμάζομεν γε ὅπως δὴ κακότητι τοσαύτην ἀνθρώπου φύσις
 ἐχώρισεν. ἐπεὶ δὲ αὐτοὺς οἱ χρόνῳ τῷ ἀρχὰς ἐκδέξάμενοι πολ-
 λῷ τῷ περιόντι παρελᾶν ἴσχυσαν, διηγοροῦντο πρὸς ἀλλήλους οἳ
 ἀνθρωποὶ ὄντινα τρόπον οἱ πρόσθεν πονηρότατοι δόξαντες τοσού-
 9 ἀπεμπολᾶν] ἀπεμπολεῖν AP. 12. ὅτι δὲ μισθαροῦντας Alem.
 ὅτι διαμισθαροῦντας AP. *ibid.* χωρία] Suspectum, REIK.

pinis foedaturos, nihilque daturus pro dignitatibus, vel accepturos, qui secus
 fecissent, diris omnibus more maiorum devoverentur. A lata lege vix annus
 abierat, cum ipse decreto, dirarum obnunciatione, pudoreque neglectis, dig-
 nitates haud obscure, sed palam in foro per summam impudentiam pretio di-
 vendidat; ac dignitatum licitatores periuri foedius quam antea omnia rape-
 rent. Demum illud etiam excogitavit, quod pene incredibile memoratu est;
 Byzantii atque municipiorum summos quosque magistratus haud amplius ve-
 nales habere collibuit; verum quosdam eis praeficere conductitios, pacta
 mercede, qui omnes ad eum locorum proventus conveherent. Illi accepto
 stipendio undecumque terrarum per impudentiam susque deque trahebant om-
 nia comportabantque. Videres magistratum conductitium huc atque illuc
 oberrantem, praelatoque nomine dignitatis in provinciales saevientem. In
 magno id semper negotio Iustinianus habuit, nec sua illum fefellit industria;
 ut quique sine controversia consceleratissimi rebus praecessent. Cum ergo
 primum nefarios ad dignitates evexit, eorumque improbitatem potestatis li-
 centia prodidit, perquam mirum visum est, si tantam ferre posset malignita-
 tem humanum ingenium: at illos ubi longo intervallo successores superassent,
 quaerebant homines, qui tandem visi priores illi longe flagitiosissimi ab his

- τω παραλόγω, ἕτε αὐτοὶ καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ γεγονότες ἐν τοῖς σφε-
B τέροις ἐπιτηδεύμασι, πρὸς τῶν ἐπιγεγενημένων ἡσθήθησαν, αὐ-
 θίς τε οἱ τρίτοι τοὺς δευτέρους ὑπερηκόντισαν πονηρία τῇ πίσῃ,
 καὶ μετ' ἐκείνους ἕτεροι τοῖς τῶν ἐγκλημάτων καινοτομήμασι ὄνο-
 μα χρηστῶν τοῖς φθάσασι προσετέριψαντο. μηχανομένου δὲ τοῦ 5
 κακοῦ πῦσιν ἐκμεμαθημένοι τῷ ἔργῳ ξυνέβη ὅτι δὴ τοῖς ἀνθρώποις
 ἐπ' ἄπειρον μὲν ἡ πονηρία φύεσθαι εἴωθε, μαθήσει δὲ τῶν προ-
 γεγενημένων ἐκτρεφομένη καὶ τῇ τῆς παρουσίας ἐξουσίᾳ ἐς τὸ λυ-
 μαινεσθαι τοῖς παραπλίτουσιν ἐξυγομένη ἐς τοσόνδε αἰεὶ ἐξικνεῖσθαι
 δοκεῖ ἐς ὅσον δύναται ἢ τῶν βλαπτομένων σταθμῶσθαι δόξα. Ῥω- 10
C μαίοις μὲν οὖν τὰ γε ἀμφὶ τοῖς ἄρχουσι ταύτῃ πη εἶχε. πολλάκις
 δὲ καὶ Οὐννων πολεμίων στρατῶ ἀνδραποδίσασί τε καὶ ληισαμένοις
V 322 τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν οἱ Θρακῶν τε καὶ Ἰλλυριῶν στρατηγοὶ βεβου-
 λευμένοι ἀναχωροῦσιν ἐπιθήσεσθαι ἀνεπήδησαν, ἐπεὶ βασιλέως
 Ἰουστινιανοῦ γράμματα εἶδον, ἀπεροῦντα σφίσι τὴν ἐς τοὺς βαρ- 15
 βάρους ἐπίθεσιν, ἀναγκαίων αὐτῶν ἐς ξυμμαχίαν Ῥωμαίοις ὄντων
 ἐπὶ Γότθους ἴσως ἢ ἐπὶ ἄλλους πολεμίων τινάς. καὶ ἀπ' αὐτοῦ
A 95 οἱ βάρβαροι οὗτοι ἐληλίζοντο μὲν ὡς πολέμοι καὶ ἡνδραποδίζοντο
 τοὺς τῆδε Ῥωμαίους, ξύν τε τῇ ἄλλῃ λεία καὶ τοῖς αἰχμαλώτοις
 αἰτέ φίλοι καὶ ζύμμαχοι Ῥωμαίοις ὄντες ἐπ' οἶκον ἀπεχομίζοντο. 20
D πολλάκις δὲ καὶ γεωργῶν τῶν ἐνταῦθά τινες, παίδων τε σφετέρων
 καὶ γυναικῶν πόθῳ ἐξηνδραποδισμένων ἡγμένοι, ἀθρόοι τε γεγενη-
 μένοι ἀναχωροῦσι πολλοὺς κτείναντες, καὶ αὐτῶν τοὺς ἵππους ἴσχυ-

2. ἐπιγεγενημένων Reisk. ἐπιγεγενησομένων A. ἐπιγεγενομένων vel
 ἐπιγεγενησαμένων Alem. 8. παρουσίας ἐξουσίᾳ] παρανομίας vel
 ἀρχῆς ἐξουσίᾳ Reisk. ἐξουσίας περιουσίᾳ Alem. 15. ἀπεροῦντα
 Alem. ἀπερ οὖν τὰ AP. 19. ξύν τε Reisk. ξύν δὲ AP.
 23. ἀναχωροῦσι] ἀναχωροῦντας Alem. ἐπιθέμενοι pro γεγενημένοι
 Reisk. *ibid.* καὶ αὐτῶν Pm. καὶ om. AP.

tantopere vincerentur, ut boni prohibere ab ipsis iam factis haberi possent :
 tertii vero, et ab his alii deinceps sic priorum debilitarunt facinora, nova ro-
 bustioris improbitatis industria, ut illis optimum nomen famamque concilia-
 rint. Sic vero publicis gravescentibus malis, periculo compertum est, nul-
 lis circumscribi certis terminis humanam improbitatem, quae si maiorem ex-
 emplo coalescat, atque dignitatis licentia in subditorum perniciem exeratur,
 quo tandem possit evadere non nisi afflictorum aerumnis perpendi queat.
 Romanis hoc statu res magistratuum fuit. Saepae accidit, ut Hunnos in Ro-
 manorum praedatoria manu grassantes, iam iamque recessuros, Thracum,
 atque Illyriorum duces aggredi constituerint, simul acceptis a Iustiniano ea
 super re litteris, utpote socii imperii Romani, atque adversus Gothos alios-
 que Romani nominis hostes, bellorum particeps. Barbari ea data opportu-
 nitate hostilem in modum Romanis afflictis domum sociali securitate redeunt
 abacta praeda atque captivis. Verum agrestes liberorum atque coniugum
 captivarum pietate stimulati, facto agmine abeuntes barbaros insectantur,

σαν ξὺν πάσῃ ἀφελῆσθαι τῇ λείᾳ, πραγμάτων μέντοι ἐς πείραν ἤλθον ἐνθὲνδε δυσκόλων. ἐκ Βυζαντίου γάρ τινες ἐσταλμένοι αἰκλιῆσθαι τε αὐτῶν καὶ λωβῆσθαι τὰ σώματα καὶ χρήμασι ζημιῶν οὐδεμιᾷ δκνήσει ἤξιον, ἕως τοὺς ἵππους ἅπαντας δοῖεν οὔσπερ 5 τοὺς βαρβάρους ἀφείλοντο.

κβ'. Ἠνίκα δὲ βυσιλεύς τε καὶ Θεοδώρα τὸν Καππαδόκην P 63 Ἰωάννην ἀνείλον, ἀντικαθιστάναι μὲν ἐς τιμὴν τὴν αὐτοῦ ἤθελον, ἄνδρα δὲ τινα πονηρότερον εὔρειν ἐπὶ κοινῆς ἐποιοῦντο, περισκοπούμενοι τε τὸ τοιοῦτο τῆς τυραννίδος ὄργανον καὶ ἀπίσας διερευ- 10 νῶντες τὰς τῶν ἀνθρώπων γνώμας, ὅπως ἔτι θῦσον τοὺς ὑπηκόους ἀπολεῖν δύνωνται. ἐν μὲν οὖν τῷ παρυντίκα Θεόδοτον ἀντ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς κατέστησαν, ἄνδρα οὐ καλοῖσθαι μὲν, οὐ σφόδρα δὲ ἀρέσκειν αὐτοῖς ἱκανὸν γεγονότα. ἕστερον δὲ ἅπαν διερευνῶμενοι περιήρχοντο. εἶρον δὲ παρὰ δόξαν ἀργυράμοιβόν B 15 τινα Πέτρον δνύματι, Σύρον γένος, ὄνπερ ἐπίκλησιν Βαρσύμην ἐκάλουν· ὃς πάλαι μὲν ἐπὶ τῆς τοῦ χαλκοῦ τραπέζης καθήμενος κέρδη αἰσχροτάτα ἐκ ταύτης δὴ ἐπορρίζετο τῆς ἐργασίας, τὴν περὶ τοὺς ὀβολοὺς κλοπὴν εὖ μάλα τεχνάζων καὶ τοὺς αὐτῷ ξυμβάλλον- 20 τας αἰεὶ τῷ τῶν δακτύλων τάχει ἐκκρούων. δεξιὸς γὰρ ἦν κλέψαι μὲν τὰ τῶν αὐτῷ περιπετωκότων ἀναίδην, ἄλους δὲ δμόσαι καὶ τῶν χειρῶν τὸ ἀμάρτημα τῷ τῆς γλώττης περικαλέψαι θράσει. C ἐν δὲ τοῖς τῶν ὑπάρχων στρατιώταις καταλεχθῆεις ἐς τοσοῦτον A 96

3 ζημιῶν Alem. P. ζημιῶν A. 7. ἀντικαθιστάναι μὲν] Adde ἄλλον vel tale quid. ΑΛΕΚ. 8. ἐπὶ κοινῆς] διὰ κενῆς? Rbisk. ibid. ἐποιοῦντο] ἐν σπουδῇ ἐποιοῦντο Alem. 9. καὶ ἀπ. Reisk. Aberat καὶ. 13. ἅπαν] ἅπαντας Alem. ἅπαντα Pm. 15. τινα Alem. P. τς A. 20. μὲν τὰ Alem. μετὰ A et Suidas s. Θεόδοτος. μὲν P.

trucidant, captisque illorum iumentis sarcinariis praedas redimunt. At perip-commode res haec illis cecidit; nam Byzantio missi satellites, horum agrestium virgis, vulneribus cruciari corpora, fortunas atterere, quoad capta barbarorum iumenta redderentur.

22. Posteaquam Iustinianus, Theodoraque Ioannem Cappadocem perdidit, successorem loci quaesierunt alium, atque in communi exploratis singulorum ingenii curarunt suae tyrannidis, et subiectorum exitii ministram hominem perversissimum. Interim Theodotum in eo gradu collocant, haud laudandis moribus virum, non iis tamen, quibus prorsus illis perplaceret. Tandem observatis omnibus, forte oblatus illis est Petrus quidam genere Syrus, cognomento Barsymes nummularius; is apud mensam aerariam olim assidens, quaestus ex aere circumforaneo foedissimos fecerat, perquam ingeniosa arte circumveniens exactores obolaribus furtis micantium digitorum celeritate interceptis; in quo tanta fuit industria et impudentia, ut cum deprehenderetur, deiceret, labentibusque digitis casum, et quidem audacter adscriberet. Hic inter praetorianos milites adscriptus eo improbitatis pervenit, ut Theo-

ἀτοπίως ἐλίλακεν ὥστε Θεοδώρα ἀρόσκειν τε ἐν τοῖς μάλιστα καὶ ἐς τῶν ἀδίκων αὐτῆ βουλευμάτων ῥῆστα ὑπουργεῖν τὰ ἀμήχανα. διὸ δὴ Θεόδοτος μὲν, ὄνπερ μετὰ τὸν Καππαδόκην καταστησάμενοι ἔτυχον, τῆς τιμῆς αὐτίκα παρέλυσαν, Πέτρον δὲ ταύτη ἐπέστησαν, ὄνπερ αὐτοῖν διεπράξατο κατὰ νοῦν ἅπαντα. τοὺς τε 5 γὰρ στρατευομένους ἀποστερῶν τὰς ξυντάξεις ἀπάσας οὔτε αὐ-
D σχνυθῆεις οὔτε δέισας πάποτε ᾤφθη, ἀλλὰ καὶ ὠνόους τὰς ἀρχὰς ἔτι μᾶλλον ἢ πρότερον προῦθηνεν, ἀτιμωτέρας τε αὐτὰς καταστησάμενος ἀπεδίδοτο τοῖς ταύτην δὴ οὐκ ἀποκνοῦσιν τὴν ἀνοσίαν ἐμπορῶσθαι πρᾶξιν, ἐφίεις διαρρηδὴν τοῖς τὰς ἀρχὰς ὠνησιμέ-10
 ροις ταῖς τῶν ἀρχομένων ψυχαῖς τε καὶ οὐσίαις ἢ βούλοιντο χρήσασθαι. αὐτῷ τε γὰρ εὐθὺς καὶ τῷ τῆς χώρας καταβεβληκότη τὸ τίμημα ἢ τοῦ σὺλᾶν τε καὶ ἄλλως ἀρπάζειν ἔξουσία ξυνέκειτο. καὶ προφει μὲν ἐκ τοῦ κεφαλαίου τῆς πολιτείας ἢ τῶν βίων ὠνῆ, ἐπράττετό τε τὸ συμβόλαιον τῆς τῶν πόλεων διαφθορῆς, ἔν τε 15 τῶν δικαστηρίων τοῖς προῦχουσι καὶ τῷ δημοσίῳ τῆς ἀγορᾶς περιήρχετο λησιτῆς ἔννομος, ὄνομα τὴν πρᾶξιν τιθεῖς τὴν συλλογὴν
P 64 τῶν ἐπὶ τοῖς τιμήμασι τῆς ἀρχῆς καταβεβλημένων χρημάτων, οὐκ ἐχούσης τινὰ ἐλπίδα τῆς τῶν ἁμαρτανομένων ἐπιστροφῆς. ἐκ πάντων δὲ τῶν τῇ ἀρχῇ ὑπηρετούντων, πολλῶν τε καὶ δοκίμων 20 ὄντων, τοὺς πονηροὺς ἀεὶ ἐς αὐτὸν εἴλακε. τοῦτο δὲ οὐκ αὐτὸς
V 323 ἔξήμαρτε μόνος, ἀλλὰ καὶ ὅσοι ταύτην πρότερόν τε καὶ ὕστερον τὴν τιμὴν ἔσχον. ἤμαρτάνετο δὲ τοιοῦτο κἂν τῇ τοῦ μυγίστρου καλουμένῃ ἀρχῇ κἂν τοῖς παλατινοῖς, οἳ δὴ ἀμφὶ τε τὸν θησαυ-

14. τοῦ κεφαλαίου] Id est Iustiniani. R. B. I. K. Praefecti praetorii vel imperatoris. M. A. L. T. 15. πόλεων Alem. P. πολεμίωv A. 19. ἐκ Alem. P. καὶ A.

dorae si quis unquam arrideret, facilemque se praeberet ad viam nefariis eius consiliis inveniendam. Quare Theodoto Cappadocis successore a dignitate amoto, Petrum eidem praeficiunt; a quo sibi omnia ex sententia constituerentur. Principio is militem stipendio privare castrensi nullo pudore, vel metu aliquando visus est: deinde foedius quam antea venum dignitates exposuit; impiam negotiationem capessentibus pretio dedit viliorē; provincialium fortunās et animas istorum cupiditatibus plane concessit, sibi provinciaeque emptori, post numeratam pecuniam furandi rapiendive omni permissa potestate. Ex reipublicae capite procedebat animarum nundinatio. Conventa illa de profigandis urbibus in primariis tribunalibus, vel publico in foro agitata; ac tum in provinciam recessit grassator legitimus, nomine collector, corrasurus pecuniam pro adepta dignitate solutam, saevitia in fontes implacabili. Tandem Petrus ex sui officii ministeriis, quorum plurimi erant probati, tamen improbos ipse adhibuit; idque non ab eo solum peccatum est, sed ab aliis etiam, qui cum antea, tum post id temporis eam dignitatem attigere; eademque magister officiorum commisit, commiserere palatini largitionales, privatianique ac patrimoniales; demum omnes urbani, et municipales magi-

ροὺς καὶ τὰ πριβάτα καλούμενα τὸ τε πατριμόνιον ἐπιτελεῖν ἕει A 97
 τὴν ὑπουργίαν εἰώθασιν, ἐν πάσαις τε συλλήβδην εἰπεῖν ταῖς ἐν
 Βυζαντίῳ καὶ πόλεσι ταῖς ἄλλαις τεταγμέναις ἀρχαῖς. ἔξ οὗ γὰρ
 ὁδε ὁ τύραννος τὰ πράγματα διωκῆσατο ἐν ἀρχῇ ἐκάστη τοὺς τοῖς
 5 ἐπηρετοῦσι προσήκοντας πόρους πῆ μὲν αὐτὸς, πῆ δὲ ὁ τὴν τιμὴν
 ἔχων προσεποιούντο οὐδενὶ λόγῳ, οἱ τε αὐτοῖς ἐπιτάττουσιν ὑπουρ-
 γοῦντες πενόμενοι τὰ ἔσχατα πάντα τοῦτον τὸν χρόνον δουλοπρε-
 πέστατα ὑπουργεῖν ἠναγκάζοντο. οἴτου δὲ πολλοῦ κομιδῆ ἐς Βυ- B
 ζάντιον κεκομισμένον ἰσσεῖται μὲν ὁ πλείστος ἤδη, αὐτὸς δὲ τοῦ-
 10 τον πόλεσι ταῖς ἐώαις ἐπέβαλλε κατὰ λόγον ἐκάστη, καίπερ οὐκ
 ἔχοντα ἐπιτηδεῖως εἰς βρωσιν ἀνθρώπων, ἐπέβαλλέ τε, οὐχ ἤπερ
 ἀποδίδοσθαι τὸν κάλλιστον σίτον εἰώθει, ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἀξιώ-
 15 τερον, ἦν τε τοῖς ὠνουμένοις ἐπύναγκες χρήματα μεγάλα προεμί- C
 νοις ἐπὶ τιμήμασι φορτικωτάτοις, εἶτα τὸν σίτον ἐς τὴν θάλασ-
 20 σαν ἢ ἐς τινα ὑδροχόην ἀπορριπτεῖν. ἐπεὶ δὲ καὶ σίτου ἀκραιφ-
 νοῦς τε καὶ οὐπω σεσηπότος μέγα τι πλῆθος ἐνταῦθα ἀπέκειτο,
 καὶ τοῦτο πλείσταις τῶν πόλεων ταῖς σίτου ὑποσπανιζούσαις ἀπεμ-
 πολᾶν ἔγνω. ταύτη γὰρ διπλάσια τὰ χρήματα ἐποίει ἤπερ τοῖς
 ὑποτελεῖσι τὸ δημόσιον ὑπὲρ τουτουὶ τοῦ σίτου τὰ πρότερον ἐλελύ-
 20 γιστο. ἀλλ' ἐπεὶ ἐς νέωτα οὐκέτι ὁμοίως ἢ τῶν καρπῶν φορὰ
 ἤμαζεν, ἐνδεοτέρως δὴ ἢ κατὰ τὴν χρεῖαν ἐς Βυζάντιον ὁ σιτα-
 γωγὸς στόλος ἀφίκετο, Πέτρος τοῖς παροῦσι διαπορούμενος, ἐκ
 τῶν ἐν τε Βιθυνίᾳ καὶ Φρυγίᾳ καὶ Θράκῃ χωρίων περᾶσθαι D

15. ὑδροχόην Alem. ὑδροχόαν AP. 17. πλείσταις τῶν πόλεων
 Alem. P. πλείστων τῶν πολεμίων A. ibid. ἀπεμολᾶν Alem.
 ἀπεμολεῖν AP. 18. ἤπερ Alem. P. ἄπερ A. 19. τουτουὶ
 Alem. P. τοῦτο δὲ A. 21. ἤμαζεν Alem P. ἢ ἀμάζειν A.
 22. ἐκ τῶν add. Alem. 23. περᾶσθαι Alem. πειρᾶσθαι AP.
 et Suidas s. συνωνή.

stratas. Ex quo enim tyrannus hic rempublicam cepit, cuiusque dignitatis ministeriorum merces vel ab eo, vel a praefectis pro stelus intercepta est; ipsiq; coacti nihilominus sunt tanquam villissima mancipia, summa licet pressi egestate illis imperitantibus toto hoc tempore deservire. Frumentum largissime importati maxima iam pars computruerat; id ipse licet hominibus cibo non caset, pro rata parte atque portione civitatibus orientis emendam imperat longe maiore pretio quam optimum quodque esset. Oppidanū emptores in eam fortunam devenerant, ut iniquo coemptum pretio triticum denique in mare vel cloacas abicerent. Quod vero integrum et incorruptum, illudque copiosissimum Byzantiū servabatur, quae annonae difficultate laborarent urbibus vendendum curat duplo quam frumentariis provinciis vectigali publico constitutum fuerat. Ubi vero proximo anno arctior annona fuit, et frumentaria classis tenuior quam pro necessitudine Byzantium appulit, Petrus in his angustiis remedii inops atque consilii, tamen ex Bithyniae, Phrygiae Thraciaeque agris magnam annonae copiam curat exportandam, coa-

μέγα τι χρῆμα σίτου ἤξιον. ἦν τε ἀναγκαῖον τοῖς ταύτῃ οἰ-
 καῦσι μέχρι μὲν ἐς τὴν θάλασσαν πόνω πολλῶ τὰ φορτία φέρειν,
 A 89 ἐς Βυζάντιον δὲ ξὺν κινδύνῳ αὐτὰ ἐσκομιζέσθαι καὶ βραχέα μὲν
 τιμῆματα δῆθεν τῷ λόγῳ πρὸς αὐτοῦ φέρεσθαι, τὴν ζημίαν δὲ
 αὐτοῖς ἐς τοσόνδε μεγέθους καθίστασθαι ὥστε ἀγαπᾶν ἦν τις αὐ- 5
 τοὺς ἐψῆ τὸν τε σίτον τῷ δημοσίῳ χαρίζεσθαι καὶ τίμημα ἕτερον
 ὑπὲρ αὐτοῦ κατατιθέναι. τοῦτ' ἔστι τὸ ἄγθος ὅπερ καλεῖν συν-
 ωνὴν νενομίκασιν. ἐπεὶ δὲ οὐδ' ὡς σίτος ἐν Βυζαντίῳ κατὰ τὴν
 χρεῖαν ἱκανὸς ἐγεγόνει, πολλοὶ τὸ πρῶγμα ἐς βασιλέα διέβαλλον.
 ἅμα δὲ καὶ οἱ στρατευόμενοι σχεδόν τι ἅπαντες, ἅτε τὰς εἰλωθνίας 10
 οὐ κεκομισμένοι ξυντάξεις, θορόβιῳ τε ἀνὰ τὴν πόλιν καὶ ταραχῇ
 πολλῇ εἶχοντο. βασιλεὺς μὲν οὖν ἤδη τε αὐτῷ χαλεπῶς ἔχειν
 ἔδοξε καὶ παραλύειν αὐτὸν τῆς ἀρχῆς ἤθελε διὰ τε ταῦτα ἄπερ
 P 65 ἐρρήθη καὶ ὅτι χρήματα δαιμονίως μεγάλα ἠκηκόει αὐτῷ ἀποκε-
 κρῦφθαι, ἄπερ ἐκ τοῦ δημοσίου σεσυληκῶς ἔτυχε. καὶ ἦν δὲ οὐ- 15
 τως. Θεοδώρα δὲ τὸν ἄνδρα οὐκ εἶα. ἐκτόπως γὰρ τὸν Βαρσύ-
 μην ἠγάπα. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ τῆς τε πονηρίας ἕνεκα καὶ τοῦ τοῖς κα-
 τηκόοις διαφερόντως λυμάνεσθαι. αὐτῆ τε γὰρ ὠμοσύνη ἦν καὶ
 ἀπανθρωπίας ἀτεχνῶς ἔμπλεως καὶ τοὺς ὑπουργοῦντας ἤξιον τὰ
 ἐς τὸν τρόπον αὐτῇ ὡς μάλιστα ἐπιτηδεῖως ἔχειν. φασὶ δὲ αὐ- 20
 τὴν καὶ καταμαγευθεῖσαν πρὸς τοῦ Πέτρον ἀκούσιον αὐτῷ εὐνοί-
 κῶς ἔχειν. περὶ τε γὰρ τοὺς φαρμακείας καὶ τὰ δαιμόνια περιέρ-
 γως ἐσπονδάκει ὁ Βαρσύμης οὗτος, καὶ τοὺς καλουμένους μανι-
 χαίους ἐτεθήπει τε καὶ αὐτῶν προστατεῖν ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς οὐδαμῇ
 B ἀπηξίου. καίτοι καὶ ταῦτα ἡ βασιλις ἀκούσασα οὐ μεθήκε τὴν 25

6. τῷ δημοσίῳ Suidas. οἶκῳ δημοσίῳ AP.

7. συνωνὴν Suidas.

συνωνεῖν AP.

ctis colonis eam ad maritima primum loca magno labore, deinde non minore periculo Byzantium convehere; pretia pro re vilissima accipere, damnum denique tum grande referre, ut potius haberent frumento publicis horreis condonato pretium insuper duplum persolvere. Hoc onus vocari annonae consuevit. Cum vero ad urbis necessitatem neque haec satis frumentatio fuisset, plerique rem ad imperatorem deferunt, omnesque fere ordines militares aere diruti tumultuantur per civitatem turbasque concitant, sic ut iratio iam illi Caesar fieret; magistratum et iis de causis adempturus, et quod haud vana fama audisset, plane grandes ei divitias esse in latebris ex peculatu. Verum cohibuit coniugem Theodora, ut quae Barsamen impotenter amaret, et de malis artibus, ut ego quidem reor, deque insigni adversus subiectos saevitia. Nam cum ipsa in primis esset animo ad crudelitatem comparato, et prorsus plena inhumanitate, sic et moribus coniunctissimos ut haberet ministros curavit. Sed alia fama est; Petrum sibi Theodora animo alioquin alienum praestigiis devinxisse, utpote qui impense operam veneficiis ac daemonibus dedisset, et de his studiis Manichaeos suspiceret, eisque palam praesidio esse

ἐς τὸν ἄνθρωπον εὐνοίαν, ἀλλὰ μᾶλλον ἔτι διὰ ταῦτα περιστέλλειν
 τε καὶ ἀγαπᾶν ἔγνω. μάγοις τε γὰρ καὶ φαρμακεῦσι καὶ αὐτῇ
 ὀμιλήσασα ἐκ παιδός, ἄτε τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῆν ἐς τοῦτο
 ἀγόντων, διεβίω πιστεύουσα τε τῷ πράγματι τούτῳ καὶ αὐτῷ τὸ A 99
 5 φαρσεῖν ἐς αἰὲ ἔχουσα. λέγουσι δὲ καὶ τὸν Ἰουστινιανὸν οὐ το-
 σοῦτον θωπεύουσαν χειροῆθη ποιήσασθαι, ὅσον τῇ ἐκ τῶν δαιμο-
 νίων ἀνάγκη. οὐ γὰρ τις ἦν εὐφρων ἢ δίκαιος ὃδε ἀνὴρ ἢ ἐς τὸ
 ἀγαθὸν βέβαιος, ὥστε κρείσσων ποτὲ τῆς τοιαυτῆς ἐπιβουλῆς εἶναι,
 ἀλλὰ φόνων μὲν καὶ χρημάτων ἔρωτος διαφινῶς ἦσσιον, τοῖς δὲ
 10 αὐτὸν ἔξαπατῶσι καὶ κολακεύουσιν οὐ χαλεπῶς εἰκίον. ἔν τε
 πράξεισι ταῖς μάλιστα οἱ ἐσπουδασμέναις μετεβάλλετό τε οὐδενὶ C
 λόγῳ καὶ κονιορτῷ ἐνδεδιχεύετο ἐμφερῆς ἐγγόνει. ταῦτά τοι
 οὐδέ τις τῶν αὐτοῦ ξυγγενῶν ἢ ἄλλως γνωρίμων ἐλπίδα τινά ποτε
 ἀσφαλῆ ἐπ' αὐτῷ ἔσχεν, ἀλλὰ μεταναστίσεις αὐτῷ ἐς αἰὲ τῆς ἐς V 324
 15 τὰ ἐπιτηδεύματα ἐγίνοντο γνώμης. οὕτω τε καὶ τοῖς φαρμακεῦ-
 σιν, ὅπερ ἐρρήθη, ἐδέφοδος ὢν καὶ τῇ Θεοδώρῃ πόνῳ οὐδενὶ
 ὑποχείριος ἐγγόνει, καὶ ἀπ' αὐτοῦ μάλιστα ἢ βασιλῆς ἄτε σπου-
 δαῖον τὰ τοιαῦτα Πέτρον ὄντα ὑπερηγάπα. ἀρχῆς μὲν οὖν ἤς τὰ
 πρότερα εἶχε βασιλεὺς αὐτὸν παρέλκυσε μόλις, Θεοδώρας τε ἐγκει-
 20 μένης οὐ πολλῷ ὕστερον ἄρχοντα τῶν θησαυρῶν αὐτὸν κατεστή-
 σατο, Ἰωάννην παραλύσας ταύτης δὴ τῆς τιμῆς, ὅπερ αὐτῆν
 παρειληφῶς μισί που ὀλίγοις πρότερον ἔτυχεν. ἦν δὲ οὗτος ὁ D
 ἀνὴρ γένος μὲν Παλαιστίνος, πρῶτος δὲ καὶ ἀγαθὸς ἄγαν, καὶ
 οὐδέ πορρῆσθαι χρημάτων ἰδικῶν πόρους εἰδὼς, οὐδέ τῳ λυμη-

23. ὁ ἀνήρ] ὁ om. AP.
 ἰβιδ. Παλαιστίνος Alem.

ἰβιδ. γένος Alem. P. γενόμενος A.
 Παλαιστῖναιος AP.

non dubitaret, idque licet non ignoraret Augusta, benevolentiae tamen in
 eam nihil remisit, quin ea re humanius complectebatur, ac diligebat, ut quae
 ab ineunte aetate cum magis atque veneficis (sua huc arte adacta) consueverat
 huic rei fidem habens, et ea nunquam non freta. Namque Iustiniano non
 tam delinimentis quam, ut ferunt, daemonum vi mansuetio usa est atque
 tractabili. Certe vir ille neque ea sollertia fuit, neque ingenio ad iustitiam
 bonumque ita composito, ut iis minime pateret insidiis, quin animo caedibus
 et avaritia plane prostrato, adulationibus atque deceptionibus exposito, et
 gravissimis in rebus facili non secus ac pulvisculus versari, ut nulla propin-
 quis vel amicis in illo firma certaue spes ostenderetur; mente denique huc
 atque illuc in incerto negotiorum vaga; sane veneficis aggredientibus, et ex-
 pugnantī Theodoraē peropportunos. Quare Petrum ab his artibus instru-
 ctum amavit Augusta ut quae maxime; quem licet imperator vix aegre de
 praetoriana praefectura tandem dimisisset, paulo post nitente Theodora ae-
 rario praefecit, ea dignitate Joanni abrogata, qui paucis ante mensibus illam
 susceperat. Is erat genere Palaestinus insigni vir mansuetudine ac probi-
 tate, qui ne in re quidem familiari instituere sibi quaestum sciverit, neque

νάμενος πώποτε τῶν πάντων ἀνθρώπων. ἀμείλει καὶ διαφερόντως ἡγάπων αὐτὸν ὁ λεῶς ἄπας. διὰ τοι τοῦτο Ἰουστινιανὸν τε καὶ τὴν ὁμόζυγα οὐδαμῆ ἤρεσκειν, ὅπερ ἐπειδὴ τῶν σφίσιν ὑποργούντων καλὸν τε καὶ ἀγαθὸν παρὰ δόξαν τινὰ ἴδοιεν, ἠλεγγιώντες
 A 100 καὶ δυσφορούμενοι ἐς τὰ μάλιστα πάση μηχανῇ αὐτὸν ὅτι τάχιστα⁵ διωθεῖσθαι ἐν σπουδῇ ἐποιοῦντο. οὕτω γοῦν καὶ τοῦτον τὸν Ἰωάννην ὁ Πέτρος ἐκδεξάμενος Θησαυρῶν τε τῶν βασιλικῶν προὔστη
 P 66 καὶ συμφορῶν αὐθις μεγάλων αἰτιώτατος ἦυσι γέγονεν. ἀποτεμνόμενος γὰρ τῶν χρημάτων τὸ πλεῖστον μέρος, ἅπερ ἐν παραψυχῆς λόγῳ πολλοῖς χορηγεῖσθαι ἀνὰ πᾶν ἔτος πρὸς βασιλείας ἐκ 10 παλαιοῦ διατέτακται, αὐτὸς μὲν τοῖς δημοσίοις οὐ δέον ἐπλοῦται καὶ μοῖραν ἐνθὲνδε βασιλεῖ ἀνέφερεν. οἱ δὲ τὰ χρήματα περιηρημένοι ἐν πένθει μάλιστ' ἐπεκράθησαν, ἔπει καὶ τὸ χρυσοῦν νόμισμα οὐχ ἤπερ εἰώθει ἐκφέρειν ἤξιον, ἀλλ' ἔλασσον αὐτὸ καταστησάμενος, πρῶγμα οὐδεπώποτε γερονὸς πρότερον. τὰ μὲν 15 ἀμφὶ τοῖς ἄρχουσι βασιλεῖ ταύτῃ πη εἶχεν. ὅπως δὲ τοὺς τὰ χωρία κεκτημένους πανταχοῦ πη διέφθειρεν ἐρῶν ἐρχομαι. ἀπέχρη μὲν οὖν ἡμῖν εἰπεῖν τῶν ἐς τὰς πόλεις ἀπύσους στελλομένων ἀρχόντων ἐπιμνησθεῖσιν οὐ πολλῶ πρότερον καὶ τούτων δὴ τῶν ἀνθρώπων σημῆναι τὰ πάθη. πρῶτους γὰρ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι τοὺς 20 τῶν χωρίων κυρίους βιαζόμενοι ἐληίζοντο, καὶ ὥς δὲ τᾶλλα ἂ εἴρηται πάντα.

B *κγ*. Πρῶτα μὲν εἰθισμένοι ὄν ἐκ παλαιοῦ ἕκαστον τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν ἔχοντα οὐχ ἕπαξ μόνον, ἀλλὰ καὶ πολλάκις τοῖς τῶν

14. ἡξίον Reisk. ἡξίον AP. 16. *πη*] ποι AP. 18. *εἰπεῖν* delet Alem. οὐδὲν ἄλλο εἰπεῖν Reisk. 20 *σημῆναι*] *σημῆνασι* Reisk. *ibid.* οὗτοι Alem. P. οὕτω A. 21. *ἂ εἴρηται* Alem. *εἰρήσεται* AP.

villum aliquando hominum laeserit. Quare quemadmodum in oculis erat multitudinis, ita Iustiniano ac Theodoraе minime gratus; qui uti quemque ex administris bonum probumque praeter opinionem experti sunt, hunc penitus stomachati aversatique omni curarunt studio quamque citissime abigendum. Ergo Petrus post Ioannem aerario praefectus, magnarum omnibus fuit calamitatum auctor, maxima ex parte imminuta pecunia, quae sublevandis multorum rebus prisco more, institutoque Caesaris quotannis impartienda erat; ex hoc aere publico sua ad principem parte delata, iniquas sibi opes hic inventit; interim in squalore iacuerunt, quibus extenuata ea foret largitio. Aureum item numisma, quod nunquam antea factitatum est, cudit minus, et erogavit. Haec magistratum facies sub hoc principe fuit. Quemadmodum vero praediorum possessoribus corruptum iverit rem, dicam; licet istorum explicandis aerumnis vel ea sat essent, quae de praefectis in provincias discedentibus paulo ante commemoravi; cum ante alia omnia, quae narraui, si praediorum dominos per vim diripiendos curarent.

23. Fuit Romanis imperatoribus mos perantiquus, ut quae superessent

δημοσίων ὀφλημάτων λεκράνοις τοὺς κατηκόους δωρεῖσθαι πάν-
 τας, τοῦ μήτε τοὺς ἀπορουμένους τε καὶ ὄθεν ἂν ἐκτίνοιεν τὰ λεί-
 ψανα ταῦτα οὐδαμῆ ἔχοντας διηρηκὲς ἀποπνίγεσθαι μήτε τοῖς
 φορολόγοις σκήψεις παρέχεσθαι, συκοφαντεῖν ἔχειροῦσι τῶν τοῦ
 5 φόρου ὑποτελῶν τοὺς οὐδὲν ὀφείλοντας, οὗτος ἐς δύο καὶ τριάνοντα
 ἐτῶν χρόνον οὐδὲν τιοῦτο ἐς τοὺς κατηκόους εἰργάσατο. καὶ A 101
 ἀπ' αὐτοῦ τοῖς μὲν ἀπορουμένοις ἀναγκαιὸν ἦν ἀποδρῶναι τε γῆν C
 καὶ μηκέτι ἐπανιέναι. καὶ οἱ συκοφάνται τοὺς ἐπιεικεστέρους
 ἀπέκναιον κατηγορίαν ἐπανασείοντες, αἵτε τὸ τέλος ἐνδειστερώς ἐκ
 10 παλαιῶ καταβάλλοντας τῆς ἔγκειμένης τῷ χωρίῳ φορᾶς. οὐ
 γὰρ ὅσον οἱ ταλαίπωροι τὴν καινὴν τοῦ φόρου ἀπαγωγὴν ἐδεδί-
 σαν, ἀλλὰ καὶ χρόνων τοσοῦτων τὸ πλῆθος οὐδὲν προσῆκον
 βαρύνεσθαι φόροις. πολλοὶ γοῦν ἀμέλει τὰ σφέτερα αὐτῶν τοῖς
 συκοφάνταις ἢ τῷ δημοσίῳ προέμενοι ἀπηλλάσσοντο. ἔπειτα
 15 δὲ Μήδων μὲν καὶ Σαρακηνῶν τῆς Ἀσίας γῆν τὴν πολλήν, τῶν D
 δὲ δὴ Οὐγγῶν καὶ Σκλαβηρῶν ξύμπασαν Ἐδρώπην ληϊσμενῶν,
 καὶ τῶν πόλεων τὰς μὲν καθελόντων εἰς ἔδαφος, τὰς δὲ ἀργυρο-
 λογησάντων ἐς τὸ ἀκριβὲς μάλιστα, τοὺς δὲ ἀνθρώπους ἔξανδρα-
 ποδισάντων ξὺν χρήμασι πᾶσιν, ἔρημόν τε τῶν οἰκητόρων κατα-
 20 στησαμένων χώραν ἐκάστην ταῖς καθ' ἡμέραν ἐπιδρομαῖς, φόρον
 μὲν οὐδεὶ τῶν ἀπάντων ἀφήκε, πλὴν γε δὴ ὅσον ἐνιαυτοῦ ταῖς
 ἀλούσαις τῶν πόλεων μόνον. καίτοι εἰ καθ' ἕπερ Ἀναστάσιος βα- V 325
 σιλεὺς ἐπέτατες ταῖς ἀλούσαις τὰ τέλη ἐπιχωρεῖν ἔγνω, οἶμαι δ' P 67

8. τοὺς ἐκ. Alem. P. καὶ ἐκ. A. 15. γῆν τῆν] γῆν recte delet
 Reisk. 16. ξύμπασαν P. καὶ ξύμπασαν A. καὶ Γότθων (vel
 Ἄντων) ξύμπασαν Alem.

aevis alieni publici partes tenuiores, harum remissionem non semel, sed ite-
 rum ac saepius subditis darent, ne qui attritis fortunis nomina haec dissolven-
 do non essent, perpetuo in his angustiis versarentur, neve indebito exagi-
 tandi vectigales ansam quaestores haberent. Hic autem princeps intra annos
 duos atque triginta nihil tale subiectis condonavit; ob id egentibus desperato
 reditu fugiendum erat, probi quique a calumniatoribus urgeri interminanti-
 bus accusationibus tanquam olim persolutis publicis minus quam ad constitu-
 tum praediis tributum. Quare miseri non tam novam vectigalis impositionem
 veriti quam longissimi temporis gravem atque iniquam exactionem, crimino-
 sis hominibus vel fisco suis praediis cessere. Praeterea Asia magna ex parte
 Persarum et Saracenorum armis, Europa universa Hunnorum atque Sclebe-
 norum populationibus belloque Gotthico devastatis, aequatis solo urbibus,
 accisis penitus opibus, populis in servitutem cum fortunis abductis, direptis
 quotidie regionibus, et ab colonis desertis; nullas tamen Iustinianus, nisi
 captas ipsas urbes duntaxat a vectigalibus liberas, idque omnino per annum
 esse voluit. Qui, si vel septennalem, ut Anastasius imperator, illis indul-
 gisset publicorum dissolutionem, ne sic quidem satis pro rei ac temporis con-

ἂν αὐδ' ὡς αὐτὸν πεποιῆσθαι τὰ δέοντα. ἐπεὶ Καβάδης μὲν
 ταῖς οἰκοδομαῖς ὡς ἥμιστα λυμηνάμενος ἀπιὼν ᾤχετο, Χοσρόης
 δὲ ἅπαντα πυρπολήσας καθείλεν εἰς ἔδαφος, μέλλω τε προσετρί-
 ψατο τοῖς περιπεπωκόσι τὰ πάθη. καὶ τούτοις μὲν τοῖς ἀνθρώ-
 ποις οἴσπερ τὸ γελοιῶδες τοῦτο τοῦ φόρου ἀφῆκε καὶ τοῖς ἄλλοις⁵
 ἄπασι, πολλὰκις μὲν δεξαμένους τὸν Μήδων στρατὸν, διηκεῖς δὲ
 Οὐννων τε καὶ βαρβάρων Σαρακηνῶν γῆν τὴν ἑῶαν ληισαμένων,
 οὐδὲν δὲ ἦσσαν καὶ ἐπὶ τῆς Εὐρώπης βαρβάρων ταῦτα ἐργαζομέ-
 Β των αἰεὶ καὶ κυθ' ἐκάστην τοὺς ἐκείνη Ῥωμαίους, βασιλεὺς οὗτος
 Α 102 χαλεπώτερος εὐθὺς γέγονε βαρβάρων ὑπάντων. συνωναῖς τε γὰρ¹⁰
 καὶ ταῖς καλουμέναις ἐπιβολαῖς τε καὶ διαγραφαῖς οἱ τῶν χωρίων
 κύριοι τῶν πολεμίων ἀνακεχωρηκότων αὐτίκα μάλα ἠλλοκοντο. ὅ
 τι δὲ τὰ ὄνόματά ἐστί τε καὶ βούλεται ταῦτα, ἐγὼ δηλώσω. τοὺς
 τὰ χωρία κεκτημένους ἀναγκάζουσι τὸν Ῥωμαίων ἐκτρέφειν στρα-
 τὸν κατὰ τὸ μέτρον τῆς κειμένης ἐκάστῃ φορᾶς, τιμημάτων κα-
 15 ταβαλλομένων οὐχ ἥπερ ἐφῆσιν ὁ παρῶν τῇ χρεῖα καιρὸς, ἀλλ'¹⁵
 ἥπερ ἔξεστι καὶ διώρισται. οὐ διερευνώμενοι δὲ, εἴπερ αὐτοῖς
 ἐπιτήδεια ἐν τῇ χώρᾳ ξυμβαίνει, περιεσθηκέ τε τοὺς δειλοὺς τού-
 τους ἀνάγκη τὰ μὲν ἐπιτήδεια στρατιωταῖς τε καὶ ἵπποις ἐσκομίζε-
 C σθαι, πάντα ὠνούμενους αὐτὰ τιμημάτων πολλῶν ἐς ἄγαν ἀξιο-²⁰
 τέρων καὶ ταῦτα ἐκ χώρας μακρὰν που οὔσης, ἂν οὕτω τόχοι, ἐς
 τὸ χωρίον ἀποκομίζειν, οὗ δὴ τὸ στρατόπεδον ξυμβαίνει εἶναι,
 μετρεῖν τε τοῖς τῶν στρατιωτῶν χορηγοῖς, οὐ καθάπερ πᾶσιν ἀν-
 θρώποις νόμος, ἀλλ' ἥπερ ἐκείνοις ἂν βουλομένοις εἴη. καὶ τοῦτ'

15. οὐ τιμημάτων καταβαλλομένων οὐδ' ἥπερ ἔξεστι καὶ ἐφῆσιν
 ὁ καιρὸς, ἀλλ' ἥπερ διώρισται. οὐ διερευνῶσι γὰρ εἴπερ αὐτοῖς
 τὰ ἐπιτήδεια Reisk. 17. ἔξεστι] ἐξετέθη Alem.

ditlone fecisset. Cabades enim sartis tectis focus arisque victor discessit; at
 Chosroes omnibus igni ferroque ad terram afflictis, eo graviore populis in-
 tulit calamitates. Verum enimvero' fimeet quos deridicula plane tributii parte
 relevasset, ac caeteri praeterea, qui saepe ingruentes Persas, sive Hunnos,
 Saracenosque per orientem, vel qui per Europam constituti Romani barba-
 ros alios praedabundos quotidie passi forent, Iustinianum omnibus saeviore
 barbaris experiebantur; cuius statim ab hostium discessu, annonae, imposi-
 tionum, descriptionumque decretis quique praediorum domini irretirentur.
 Ha vero decreta quae continerent, expediam. Agrorum possessores pro sua
 quique portione annonae copiam Romano militi suppeditare iubentur; huius-
 que summa vectigalis non ad praesentis rei difficultatem, sed ad publicam
 sanctionem eis penditur; si vero com meatus ad equos militesque suis in prae-
 diis non suppetant, gravi miseris coemendi pretio sunt, et ex remotiore etiam
 provincia, si res ita ferret, ad castra, et tibi miles stationem habet, con-
 vehendi; simul et exercitus optionibus metiendi pro illorum libidine, non ex
 aequa hominum aestimatione. Annonam hanc rem appellant; qua praedio-

ἔστι τὸ πρᾶγμα ὅπερ συνωνή καλεῖται, ἐξ οὗ δὴ ἡπάσιον ἐκνευρί-
σθαι τοῖς τῶν χωρίων κυρίοις ξυμβαίνει. φόρον γὰρ ἀπ' αὐτοῦ
τὸν ἐπέτειον οὐχ ἤσσονα ἢ δεκαπλασίονα κατατιθέναι σφίσι ἐπά-
ναγκες, οἷς γε οὐ μόνον τῶ στρατῶ χρηγεῖν, ἀλλὰ καὶ σίτον ἐς
5 Βυζάντιον πολλάκις διακομίζειν ταῦτα πεπονθόσι ξυνέπειεν, ἐπεὶ
οὐχ ὁ Βαρσύμης καλούμενος μόνος τὸ τοιοῦτο ἄγος ἐξαμαρτάνειν
τετόλμηκεν, ἀλλὰ καὶ πρότερον μὲν ὁ Καππαδόκης, ὕστερον δὲ D
οἱ ματὰ τὸν Βαρσύμην τοῦτο δὴ τὸ τῆς ἀρχῆς παραλαβόντες
ἄξιωμα. τὰ μὲν οὖν τῆς συνωνῆς ταύτη πη ἔχει· τὸ δὲ τῆς
10 ἐπιβολῆς ὄνομα ὕλεθρός τις ἐστὶν ἀπρόοπτος ἐξαπιναιῶς τοῖς τὰ
χωρία κεκτημένοις ἐπιγεγόμενος πρόρριζόν τε αὐτοῖς ἐκτρίβων τὴν
τοῦ βίου ἐλπίδα. χωρίων γὰρ τὸ τέλος τῶν ἐρήμων τε καὶ ἀπό- A 103
ρων γεγενημένων, ὧν δὴ τοῖς τε κυρίοις καὶ τοῖς γεωργοῖς ἤδη τε-
τόχηκεν ἢ παντάπασιν ἀπολωλέναι, ἢ γῆν πατρῶαν ἀπολιποῦσι
15 τοῖς ἐγκειμένοις σφίσι διὰ ταῦτα κακοῖς κρύπτεσθαι οὐκ ἀπαξιού-
σιν ἐπιφέρειν τοῖς οὕτω διεφθαρμένοις παντάνασι. τοιοῦτο μὲν
καὶ τὸ τῆς ἐπιβολῆς ὄνομά ἐστιν, ἐπιπολάσαν ὡς τὸ εἶδος ἐπὶ τὸν
χρόνον μάλιστα τοῦτον. τὰ δὲ τῶν διαγραφῶν ὡς συντομώτατα
φράσασαι ἀπηλλάχθαι τῆδέ πη ἔχει. ζημίαις πολλαῖς ἄλλως τε
20 καὶ ὑπὸ τοὺς χρόνους τούτους περιβαλέσθαι τὰς πόλεις ἦν ἀνάγκη· P 68
ἔσπερον τὰς τε ἀφορμὰς καὶ τοὺς τρόπους ἀφιήμι λέγειν ἐν τῶ πα-
ρόντι, ὡς μή μοι ὁ λόγος ἀπέραντος εἴη. ταύτας οἱ τὰ χωρία
ἔχοντες κατατιθέντες κατὰ λόγον τῆς ἐγκειμένης ἐκάστῃ φορῆς***

2. αὐτοῦ] αὐτῶν Med.

3. κατατιθέναι] ἐγκατατιθέναι Pm.

15. τοῖς ἐγκειμένοις — κακοῖς] τοῖς ἐγκειμένους — κακοῖς Suidas

a. v. ἐπιβολῆ. ibid. ἀπαξιούειν] ἀπηλείου Suidas. 16. οὐ-

τω Alem. οὐπω AP et Suidas. 19. τῆδέ πη — περιβαλέ-

σθαι om. Med. 20. ἦν addidit Reisk. 23. κατὰ λόγον

Alem. κατ' ὀλίγον AP. ibid. Post φορῆς indicavi lacunam.

ἔλυσον addebat Alem. „Fort. addendum ἀπεσείοντο. Sed videtur plus

et aliud quid deesse.“ REISK.

rum possessoribus decies tanto maius tributum annuatim persolventibus frangi
nervos oportet, praesertim ubi a calamitate militaris annonae Byzantium
amplius comportandum frumentum sit. Nam non Barsamae modo, sed Ioan-
nis etiam Cappadociae, ac deinde successorum flagitium hoc fuit. Ita quidem
annona. Impositio vero quaedam est veluti improvisa pestis in possessores
agrorum repente ingruens omni spe vitae ab stirpe praecisa; nam vastis om-
ninoque sylvescentibus praediis (quorum domini, colonique seu perissent,
sive post tot mala patriam fugientes, gravissimeque afflicti usquam latitent)
vectigal imponere Iustinianus non dubitavit; id autem impositionum genus
his maxime tempestatibus valuit. Descriptiones demum, ut paucis absolvam,
decretae sunt, quo damna, quae frequenter hoc tempore civitates fecissent,
ab arborum possessoribus pro vectigalium portione resarcirentur: sed illo-
rum causas atque eventus hoc loco dicere penes infinitum esset. Verum non

οὐκ ἄχρι δὲ τούτων αὐτοῖς τὸ κακὸν ἔσθη, ἀλλὰ καὶ τοῦ λοιμοῦ
 ξύμπασαν περιλαβόντος τὴν τε ἄλλην οἰκουμένην καὶ οὐχ ἥμισθα
 τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴν τῶν τε γεωργῶν ἀφανίσαντος μέρος τὸ
 πλεῖστον, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐρήμων ὡς τὸ εἶδος γεγενημένων τῶν
 χωρίων, οὐδεμιᾶ φειδοῖ ἐχρήσατο ἐς τοὺς τούτων κυρίους. φθό- 5
 ρον γὰρ τὸν ἐπέτειον οὐ τότε ἀνέει πραττόμενος οὐχ ἥπερ ἐκάστῳ
 Β ἐπέβαλλε μόνον, ἀλλὰ καὶ γειτόνων τῶν ἀπολωλότων τὴν μοῖραν.
 προσῆν δὲ αὐτοῖς καὶ τᾶλλα πάντα ὥνπερ ἐμνήσθη ἀριτίως, ἕτε
 τοῖς τῶν χωρίων δεδυστυχηκόσι τὴν κτῆσιν ἀεὶ ἐγκειμένων, ἕτε
 μέντοι καὶ τοῖς μὲν στρατιώταις ἀνὰ τὰ κάλλιστα τε καὶ τιμιώτα- 10
 τα δωματίων τῶν σφετέρων ὑπὸ κτημένοις ὑπηρετεῖν, αὐτοῖς δὲ πάντα
 τοῦτον τὸν χρόνον ἐν τοῖς φραυλοτάτοις τε καὶ ἀπημελημένοις τῶν
 οἰκιδίων διαίταν ἔχειν. ἄπερ ἅπαντα ὑπὸ τὴν Ἰουστινιανοῦ τε
 V 326 καὶ Θεοδώρου βασιλείαν τοῖς ἀνθρώποις ἀεὶ γίνεσθαι ξυνέβη,
 ἐπεὶ οὔτε πόλεμον οὔτε τι ἄλλο τῶν μεγίστων κακῶν ἐν τούτῳ δὴ 15
 A 104 τῷ χρόνῳ λελωφηνέμεν τετύχηκεν. ἐπεὶ δὲ δωματίων ἐμνήσθη,
 C οὐδὲ τοῦτο παριτέον ἡμῖν, ὅτι δὴ οἱ κεκτημένοι τὰς ἐν Βυζαντίῳ
 οἰκίας βυρβάρους ἐνταῦθα καταλύειν παρεχόμενοι ἐπτακισμυροῖς
 μάλιστα οὖσιν, οὐχ ὅπως τῶν σφετέρων δύνασθαι σῶσαι εἶχον,
 ἀλλὰ καὶ προσετίθειτο δυσκόλοισ ἐτέροις. 20
 D κδ'. Οὐ μὴν οὐδὲ τὰ ἐς τοὺς στρατιώτας αὐτῷ εἰργασμένα
 σιωπῇ δοτέον, οἷς δὴ τότε οὕτως ἐπέστησεν ἀνθρώπων ἀπάντων
 χρήματα σφᾶς ὅτι πλεῖστα ξυλλέγειν ἐνθένδε κτελεύσας, ἐὶ εἰδότας
 ὡς μοῖρα τῶν πορισθησομένων ἢ δωδεκάτῃ αὐτοῖς κείσεται. ὄνομα

6. οὐδὲ τότε ἀνέει εἰσπραττόμενος Alem. 9 ἔτι Alem. ἔστι AP.
 22. τούτους] Lego κακίστους vel simile. ALAM.

hic illorum mala constitere: nam licet pestilentia, quae in reliquum terrarum orbem ac Romanum pervasit imperium, cultores agrorum vulgo passim connumerarentur, incultis interea atque desertis arvis, nulla tamen modestia annuis vectigalibus temperatum est; quin ad partem viritum constitutam, et ad ea omnia, quae paulo ante commemoravi, demortui cuiusque contermini nomina exacta, denique militem pulchrioribus atque honestioribus aedificiorum cubiculis exceptum, bene ac liberaliter habuerunt, ipsi in male materiata vilioraque receptacula interea sedentes. Haec accidere mortalibus Iustiniano Theodoraque imperium gerentibus, quando neque bella neque extrema malorum quidquam deferbuere. Sed quoniam de domiciliis sermo incidit, silendum non est, Byzantii ad septuaginta millia barbarorum aliquando fuisse, quos aedibus possessores exciperent suis, non modo domesticis exclusi commoditatibus, sed aliis etiam difficultatibus conficiati.

24. Neque silentio praeterire libet quae commisit Iustinianus in militibus; dedit iis censitores (hos logothetas vocavit) iussos ex omni hominum genere quam maximam pecuniam in castris colligere; duodecima quaque parte

δὲ λογοθέτας αὐτοῖς ἔθετο. οἱ δὲ ἀνὰ πᾶν ἔτος ἐπενόουν τάδε. τὰς στρατιωτικὰς συντάξεις οὐχ ὁμοίως νόμος χορηγεῖσθαι ἐφεξῆς ἔπαυον, ἀλλὰ νέοις μὲν ἔτι αὐτοῖς οὖσι καὶ στρατευσαμένοις ἀρτίως ἐλάσσων ὁ πόρος, πεπονηκόσι δὲ καὶ μέσοις που ἤδη κατα-
 5 λόγου γεγενημένοις ἐπὶ μείζον χωρεῖ. γεγηρακόσι μέντοι καὶ μέλλουσι τῆς στρατείας ἀφίεσθαι πολλῶ ἔτι κομπωδεστέρα ἢ σύνταξις, ὅπως αὐτοὶ τε τὸ λοιπὸν ἰδίᾳ βιοῦντες ἐς τὸ ἀποζῆν διαρκῶς ἔχοιεν, καὶ ἐπειδὴν αὐτοῖς ἑνυμετρήσασθαι τὸν βίον ἑνυμβαίη, παραψυχῆν τινα τῶν οἰκείων ὑπολαπεῖν τοῖς κατὰ τὴν οἰκίαν δυνατοί
 10 εἶεν. ὁ τοίνυν χρόνος τῶν στρατιωτῶν τοὺς καταδεστέρους ἐς τῶν P 69 τετελετηκότων ἢ τῆς στρατείας ἀφεμένων τοὺς βαθμοὺς αἰεὶ ἀναβιβάζων προτανεύει κατὰ προσηβία τὰς ἐκ τοῦ δημοσίου συντάξεις ἰκασίῳ. ἀλλ' οἱ λογοθέται καλούμενοι οὐκ εἶων ἐκ τῶν καταλόγων ἀφαιρεῖσθαι τὰ τῶν τετελετηκότων ὀνόματα, καίπερ ὁμοῦ
 15 διαφθειρομένων, ἄλλως τε καὶ κατὰ τοὺς πολέμους συγχρόνους γινόμενους τῶν πλείστων. οὐ μὴν οὐδὲ τοὺς καταλόγους ἔτι ἐπλήρουν, καὶ ταῦτα χρόνου συγχροῦ. καὶ ἀπ' αὐτοῦ περιεσιτήκει τῇ A 105 μὲν πολιτεία τὸν τῶν στρατευομένων ἀριθμὸν ἐνδείστερον αἰεὶ εἶναι, τῶν στρατιωτῶν τοῖς περιούσι πρὸς τῶν πάλαι τετελετη-
 20 κότων διωδουμένοις ἐπὶ μόρας παρὰ τὴν ἄξιαν τῆς καταδεστέρας ἀπολελεῖσθαι, τὰς τε ἑντάξεις ἐλασσόνως ἢ κατὰ τὴν προσ- B ἴχουσαν κομίζεσθαι τάξιν, τοῖς δὲ λογοθέταις διαλαγχάνειν Ἰουστινιανῶ τῶν στρατιωτικῶν χρημάτων πάντα τοῦτον τὸν χρόνον. ἔτι μέντοι καὶ ἄλλαις ζημιῶν ἰδέαις πολλαῖς τοὺς στρατιώ-

5. χωρεῖ Alem. χωρεῖν AP. 6. τῆς Reisk. τὰς AP. 9. ἐκ τῶν οἰκείων Alem. 15. πολέμους Alem. πολεμίους AP. 20. μόρας Alem. ζείρας AP.

haud dubie ipsis constituta, qui quotannis ad militem artibus vexandum incumberent. Usu legeque castrensi receptum est, ut non omnibus aequae stipendia numerentur, sed tironibus tenuiora, exercitatus autem rotariis, et medio fere iam albo recepta, maiora; postremo veteranis, et quibus missio indulgenda sit, longe magnificentiora, ut iis privatim agentibus vitam necessaria suppetere, et naturae cedentes aliquid solatii ex peculio castrensi domesticis relinquerent. Ergo emeritis morte vel missione abeuntibus militiae ordinis inferiores, qui gradatim in locum succedunt, pro temporis ratione stipendia ex publico merentur. Verum censorios prohibuerunt militum nomina passim licet in praeliis occisorum ex albo deleri, aut album a longo tempore instaurari. Unde respublica eo devenerat, ut exercitus numero exiguus esset, miles superstes extinctis emeritis, praeter dignitatem in inferioribus detineretur ordinibus, stipendia quam pro loco et gradu acciperet minor, reliqua castrensis pecunia Iustiniano a censoribus toto hoc tempore corrogaretur, damnis praeterea perquam multis aliis milites afficerentur, ita compensatis periculis, quae per sua corpora in praelio subirent; Grae-

τας ἀπέκναιον, ὥσπερ ἀμειβόμενοι τῶν ἐν τοῖς πολέμοις κινδύνων, ἐπικαλοῦντες τοῖς μὲν ὡς Γραικοὶ εἶεν, ὥσπερ οὐκ ἔξδν τῶν ἀπὸ τῆς τὸ παράπαν τιμῆς γενναίῳ γενέσθαι, τοῖς δὲ ὡς οὐκ ἐπιτεταγμένον πρὸς βασιλείῳ σφίσι στρατεύεσθαι, καίπερ ἀμφὶ τούτῳ γράμματα βασιλείῳ ἐνδεικνυμένοις, ἄπερ οἱ λογοθεῖται διαβάλλειν οὐ-
 C δεμιῶ δκνήσει ἐτόλμων· ἄλλοις δὲ, ὅτι δὴ τῶν ἐταίρων ἡμέρας σφίσι ἀπολελεῖσθαι τινὰς ξυμφαίη. ὕστερον καὶ τῶν ἐν παλατιῳ φυλάκων τινὲς ἀνὰ πᾶσαν στελλόμενοι τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν διηρουνῶτο δῆθεν τῷ λόγῳ ἐν τοῖς καταλόγοις τοὺς ἐς τὸ στρατεύεσθαι ἐπιτηδεύουσ ὄντας ὡς ἥκιστα, καὶ αὐτῶν τινὰς μὲν ἕτε
 10 ἀχρεῖλους ὄντας καὶ γεγηρακότας ἀφαιρεῖσθαι τὰς ζῶνας ἐτόλμων, οἵπερ τὸ λοιπὸν ἐκ τῶν εὐσεβοῦντων ἐν τῷ δημοσίῳ τῆς ἀγορᾶς προσαιτοῦντες τροφὴν δακρύων τε καὶ ὀλοφύρσεως αἰεὶ προφάσεις τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐγίνοντο πᾶσι, τοὺς δὲ λοιποὺς, ὅπως δὴ μὴ ταῦτα καὶ αὐτοὶ πείσωνται, χρήματα μεγάλα ἐπράττοντο, ὧν
 15 ἐπιλιπόντων τοὺς στρατιώτας, ἕτε τρόποις ἐκνευρισμένους πολλοῖς, πτωχοτέρους τε γεγενῆσθαι καὶ οὐδαμῆ ἐς τὸ πολεμεῖν προθυμείσθαι ξυνέβη. ὅθεν Ῥωμαῖοις καὶ τὰ ἐν Ἰταλίᾳ πράγματα λε-
 A 106 λύσθαι ξυνέπεσεν. οὗ δὴ Ἀλέξανδρος ὁ λογοθετῆς σταλεῖς τοῖς μὲν στρατιώταις ταῦτα ἐπικαλεῖν οὐδεμιᾶ δκνήσει ἐθάρρει, τοὺς 20 δὲ Ἰταλοὺς χρήματα ἐπράττεν, τῶν ἐς Θεόδωρον καὶ Γότθους
 V 327 πεπολιτευμένων ἀμύνεσθαι φύσκειν. οὐ μόνον δὲ οἱ στρατιῶται πενία τε καὶ ἀπορία πρὸς τῶν λογοθετῶν ἐπιέζοντο, ἀλλὰ καὶ οἱ

1. ἀπέκναιον Pm. ἐπέκναιον AP. 2. ἀπὸ τῆς] Γραικίας vel Ἑλλάδος addit Alem. 6. ἐταίρων Alem. P. ἐτέρων A. 10. ὡς ἥκιστα] καὶ τοὺς ὡς ἥκιστα Reisk. 15. ἐπράττοντο vel εἰσεπράττοντο Alem. ἐπράττετο A. ibid. ὧν ἐπιλιπόντων Reisk. Legebatur οὕτως πάντων, quod Alem. in οὕτως πάντως mutaverat. οὗ δὴ Alem. P. οὐδαμῆ A.

cumque nomen ut probum aliis obiectaretur, quasi nullum Graecia ferret strenuum militem; pars respueretur, ut quae iniussu principis militaret; eius prolata diplomata facile in suspicionem vocarentur; demum alii, ut qui frequenter a commilitonibus et castris abessent. Post haec quidam ex praetorianis militibus in univēsam Romanorum ditionem destinantur ex albo militiae, nimirum exploraturi, quicumque bello apti non essent. Nonnulli exacta aetate, quasi minime idonei cingulo spoliati proplam in fora stipem a religiosis viris emendicare et obvis quibusque acerbum et lacrimabile spectaculum praebere; alii ne eadem ipsi paterentur, se a conquisitoribus grandi pecunia redimebant; ita miles multifariam debilitatus ac destitutus necessariis, animo sic abhorruit a militia, ut Romanorum et Italiae res omnino dilaberentur. Nam Alexander, qui eo censitor missus est, crimini haec militibus per impudentiam dedit; Italos vero per speciem ulciscendarum Theodorici Gothorumque iniuriarum gravi aere mulctavit. Verum non militem modo, sed etiam exercitus ducum administratos, numero plurimos, et gloria pridem in-

πᾶσιν ὑπηρετοῦντες τοῖς στρατηγοῖς παμπληθεῖς τε καὶ δόξῃ με-
 γάλῃ τὰ πρότερα ὄντες, λιμῶ καὶ πένιμ δεινῇ ἤχθοντο. οὐ γὰρ
 εἶχον ὄθεν τὰ εἰωθότα σφίσι πορίζονται. προσθήσω δέ τι τούτοις
 καὶ ἕτερον, ἐπεὶ με ὁ τῶν στρατιωτῶν λόγος ἐς τοῦτο ἄγει. οἱ
 5 Ῥωμαίων βεβασιλευκότες ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις πανταχόσε τῶν τῆς
 πολιτείας ἐσχατιῶν πάμπολυ κατεστήσαντο στρατιωτῶν πλῆθος
 ἐπὶ φυλακῇ τῶν ὀρίων τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς, καὶ κατὰ τὴν ἰῶαν P 70
 μάλιστα μοῖραν ταύτῃ τὰς ἐφόδους Περσῶν τε καὶ Σαρακηνῶν
 ἀναστέλλοντες, οὐσπερ λιμιταναίους ἐκάλουν. τούτοις ὁ βασιλεὺς
 10 κατ' ἀρχὰς μὲν οὕτω δὴ παρέργως τε καὶ φάυλως ἐχρήτο, ὥστε
 τεσσάρων ἢ πέντε αὐτοῖς ἐνιαυτῶν τῶν συντάξεων τοὺς χορηγούς
 ὑπερημέρους εἶναι, καὶ ἐπειδὴν Ῥωμαίοις τε καὶ Πέρσαις εἰρήνη
 γένοιτο, ἠραγκάζοντο οἱ ταλαίπωροι οὗτοι, ἅτε καὶ αὐτοὶ τῶν ἐκ
 τῆς εἰρήνης ἀγαθῶν ἀπολαύσοντες, χρόνον ῥητοῦ τὰς ὑφειλομέ-
 15 νας σφίσι συντάξεις τῷ δημοσίῳ χαρίζεσθαι· ὕστερον δὲ καὶ
 αὐτὸ τῆς στρατείας ὄνομα αὐτοὺς ὑφειλετο οὐδενὶ λόγῳ. τὸ λοι-
 πὸν τὰ μὲν ὄρια τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς φυλακτηρίων ἐκτὸς ἔμεινε,
 οἱ δὲ στρατιῶται ἔξαιπινάλως ἔβλεπον εἰς τῶν εὐσεβεῖν εἰωθότων B
 τὰς χεῖρας. ἕτεροι στρατιῶται οὐχ ἤσσους ἢ πενταχόσιοι καὶ τρισ-
 20 χίλιοι τὰ ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ φυλακῇ τοῦ παλατίου κατέστησαν, οὐσπερ
 σχολαρίους καλοῦσιν. καὶ αὐτοῖς συντάξεις ἀνέκαθεν πλείους ἢ A 107
 τοῖς ἄλλοις ἅπασιν τὸ δημόσιον ἀεὶ χορηγεῖν εἴωθε. τούτους οἱ
 πρότερον μὲν ἀριστινὴν ἀπολέξαντες ἐξ Ἀρμενίων ἐς ταύτην δὴ
 τὴν τιμὴν ἤγον. ἐξ οὗ δὲ Ζήνων τὴν βασιλείαν παρέλαβε, πᾶσιν

8. Περσῶν] Ῥωμαίων A. Correctum ex Suida s. λιμιταναίοι. 9. λι-
 μιταναίους Suidas. λιμηταναίους AP. 10. παρέργως Suidas.
 περιέργων AP. 20. παλατίου] κάλλαντος Suidas s. v. σχολαρίοι.

signes in summam inopiam ac rerum omnium egestatem censitores impulere,
 quibus non esset unde sibi necessaria suppeditarent. Illud hic addere libet,
 quoniam de militibus locus admovent, olim Romani imperatores passim in ex-
 tremis oris frequentes militum manipulos constituerunt, qui limites imperii
 Romani, praecipue per orientis provincias tuerentur, indeque Persarum at-
 que Saracenorum incuriones vimque arcerent, quos et limitaneos appel-
 lanere. Hos Iustinianus adeo statim despiciatui duxit, ut quadriennalia et
 quinquennalia stipendia illis a quaestribus differrentur. Romanis vero Per-
 sisque inducias agitantiibus, miseris illis commodo pacis fructibus certa erant
 ex aerario concedenda stipendia; tandem eos Caesar per iniuriam ex albo
 militum expungit; ita demum Romanorum fines praesidio destituti; miles li-
 mitaneus ex piorum manibus et largitate pendebat. Aula imperatoria trium
 millium ac quingentorum militum, quos vocant scholarios, olim praesidiis
 tenebatur; his ab aerario maiora quam reliquis omnibus erant ab antiquo
 salaria; nec nisi Armenorum triarii et selectissimi quique hunc honorem a
 maioribus acceperunt. Postea vero quam Zenoni fuit imperium, inertii et

ἐξουσία γένητο καὶ ἀνάνδροι καὶ ἀπολέμοι οἷσι παντάπασι τούτου δὴ τοῦ ὀνόματος ἐπιβατεύειν. προϋόντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ ἀνδράποδα κατατιθέντες τμήμα τὴν στρατείαν ὠνοῦντο ταύτην.

- C ἤνικα τοίνυν Ἰουστίνος τὴν βασιλείαν παρέλαβεν, οὗτος Ἰουστινιανὸς πολλοὺς εἰς τὴν τιμὴν κατεστήσατο ταύτην, χρήματα μεγάλα 5 περιβαλλόμενος. ἐπεὶ δὲ τούτοις καταλόγοις οὐδένα ἐνδεῖν τὸ λοιπὸν ᾔσθετο, ἑτέρους αὐτοῖς εἰς διασχίλους ἐντέθεικεν, οὓσπερ ὑπερμερίθμους ἐκάλουν. ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς τὴν βασιλείαν ἔσχεν, τούτους δὴ τοὺς ὑπερμερίθμους ἀπεσεύσατο αὐτίκα μύλα, τῶν χρημάτων οὐδ' ὅτιοῦν ἀποδοὺς σφίσι. εἰς μέντοι τοὺς ἐντὸς τοῦ 10 τῶν σχολαρίων ἀριθμοῦ ὄντας ἐπενβεί ταδε. ἤνικα στρατεύμα ἐπὶ Λιβύην ἢ Ἰταλίαν ἢ ἐπὶ Πέρσας ὡς σταλήσεται ἐπίδοξον ἦν, καὶ αὐτοῖς ὡς ξυστρατεύουσιν ἐπήγγελλε συσκευάζεσθαι, καίπερ ἔξεπιστάμενος ἐπιτηδείως αὐτοὺς εἰς τὸ στρατεύεσθαι ὡς ἥκιστα
- D ἔχειν, οἱ δὲ τοῦτο ἵνα μὴ γένηται δεισαντες χρόνον οἱ φητοῦ τὰς 15 συντάξεις ἀφίεσαν. ταῦτα μὲν τοῖς σχολαρίοις πολλάκις ξυνήνεχθη παθεῖν. καὶ Πέτρος δὲ τὸν ἅπαντα χρόνον ἤνικα τὴν τοῦ μαγίστρου κυλουμένου εἶχεν ἀρχὴν, αἰεὶ καθ' ἡμέραν αὐτοὺς κλοπαῖς ἀμυνθήτοισι ἀπέκναιε. πρῶτος μὲν γὰρ ἦν καὶ ὡς ἥκιστα ὑβρίζειν εἰδὼς, κλεπτίστατος δὲ ἀνθρώπων ἀπάντων καὶ ῥύπου 20 αἰσχροῦ ἀτεχνῶς ἔμπλεως. τούτου τοῦ Πέτρου κὰν τοῖς ἔμπροσθεν λόγοις ἐμνήσθη, αἶτε τὸν Ἀμαλασούνθης φόνον τῆς Θεοδο-
- A 108 ρίχου παιδὸς εἰργασμένου. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι τῶν ἐν παλατίῳ πολλοὶ ἀξιώτεροι, ἐπεὶ καὶ πλείω τὸ δημόσιον αὐτοῖς χορηγεῖν

3. ἀνδράποδα Alem. ἀνδραπόδοις AP. 13. αὐτοῖς ὡς ξυστρατεύουσιν Reisk. αὐτοῖς ξυστρατεύουσιν AP. 15. οἱ δὲ Alem. P. οὐδὲ A. 24. πολλοὶ] πολλῶ Reisk.

imbelli cuique nomen id sibi adsciscere licuit; tandem et calonibus, qui hanc sibi militiam praesenti pecunia commercarentur. Iustino autem principe, complures magno aere ad eam dignitatem Iustinianus vocavit, post ubi nullum deficere albo nomen animadvertit, alios ferme bis mille addidit, eosque supernumerarios appellavit; quibus ut ipse cum imperio fuit, e vestigio integra retenta pecunia missionem dedit. Porro autem statuti numeri scholarios cum in Africam, vel in Italiam, vel in Persidem exercitus immittendi fama esset, eos licet ignaros insolentesque bellorum comparare se ad bellum cum delecto milite iussit. Illi rem veriti certa stipendia (idque non raro factum) Caesari condonarunt. Senserunt hi ingentes ac pene quotidianas Petri officiorum magistri rapinas; qui etiamsi miti atque minime iniurio esset ingenio, fuit tamen furacium hominum postremus, turpisque compendii plenus, qui etiam, ut supra exposui, Theodorici filiae Amalasanthae necis auctor fuit. Sunt in imperatoria domo dignioris plane ordinis milites alii, quibus quo maiore pretio militiae nomina sibi comparant, eo maior ab aeriario pu-

εἶδεν, ἄτε καὶ μελῶ κατατιθεῖσι τοῦ τῆς στρατείας δνόματος τὰ τιμήματα, οἳ δὴ δομέστικοί τε καὶ προτήκτορες ἐπικαλοῦνται καὶ ἀνέκαθεν ἀμελέτητοί εἰσι πολεμίων ἔργων. τάξεως γὰρ καὶ προσώπου ἕνεκα μόνον ἐν παλατίῳ εἰώθασι καταλέγεσθαι. καὶ 71
 8 αὐτῶν οἱ μὲν ἐν Βυζαντίῳ, οἳ δὲ ἐπὶ τε Γαλατίας ἐκ παλαιοῦ καὶ P
 χωρίων ἐτέρων ἴδρυνται. ἀλλὰ καὶ τούτους Ἰουστινιανὸς τρόπῳ
 αἰεὶ δεδισσόμενος τῷ εἰρημένῳ μεδίεσθαι ἠγάγαζε τῶν προσηκου-
 σῶν σφίσι συντάξαι. ἐν κεφαλῶν δὲ τοῦτο εἰρήσεται. νόμος
 ἦν ἀνὰ πενταετηρίδα ἐκάστην τὸν βασιλέα τῶν στρατιωτῶν ἑκα-
 10 στον δωρεῖσθαι χρυσῶ τακτῶ. πέμποντες δὲ ἀνὰ πεντάετες παν-
 ταχόσε τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς παρείχοντο στατήρας χρυσοῦς στρα-
 τιωτῆ ἐκάστῳ πέντε. καὶ τοῦτο οὐχ οἶόν τε ἦν μὴ πρόσσεσθαι
 αἰεὶ μηχανῇ πάσῃ. ἔξ ὅτου δὲ ἀνὴρ ὕδε διωκῆσατο τὴν πολιτείαν, B
 τοιοῦτο οὐδὲν οὔτε διεπαράξατο οὔτε ἐμέλλησε, καίπερ χρόνον δύο V 328
 15 καὶ τριάκοντα ἐνιαυτῶν τριβέντος ἤδη, ὥστε καὶ λήθην τοῦ ἔργου
 τοῦτου τοῖς ἀνθρώποις γενέσθαι τινά. τρόπον δὲ καὶ ἄλλον τῆς
 ἑς τοὺς κατηκόους λεηλασίας ἐρῶν ἔρχομαι. οἱ βασιλεῖ τε καὶ
 ταῖς ἀρχαῖς ἐν Βυζαντίῳ ἢ ὀπλιζόμενοι ἢ γράμματα διαχειρίζον-
 τες ἢ ἄλλο ὅτιοῦν ὑπηρετοῦντες τάσσονται μὲν ἐν τοῖς καταλόγοις
 20 ἀρχῆν ἔσχατοι, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἀναβαίνοντες αἰεὶ ἑς τῶν
 ἀπογονομένων ἢ ἐπεξιόντων τὴν χώραν τάξεως ἕκαστοι τῆς κατ'
 αὐτοὺς ἑς τὸδε χωροῦσιν, ἕως ἂν τις βαθμοῦ ἐπιβεβηκῶς τοῦ
 πρώτου ἤδη ἑς τὸ τιμῆς ἀφίκηται πέρασ. καὶ τοῖς ἑς τοῦτο A 109
 ἀξιώματος ἤκουσι χρήματα ἐκ παλαιοῦ διατέτακται τοσαῦτα τὸ C

1. κατατιθεῖσιν ὑπὲρ τοῦ Reisk. 3. καὶ ἀνέκαθεν Reiskius.
 Aberat καὶ. 8. συντάξεων Alem. τάξεων AP. 14. ἐμεί-
 λησε Reisk. ἐμέλλησε AP. 22. ἑς τὸδε] ἑς τὸ πρόσσω Reisk.

blico solvitur pensio. Domestici et protectores vocantur, bellicae omnino virtutis expertes, et ordine ac dignitate modo in regia censetur; pars Byzantii, pars in Galatia olim, vel aliis in provinciis habuere stationes. Hosce Eisdem artibus perterritos, suis cedere pensionibus adegit Iustinianus. Sed plura de his ad hoc unum caput revocemus. Ex prisca lege imperator quinquenniali donativo, certaue auri summa exercitum prosequi consuevit, ergo per urbes Romanæ ditionis quinto quoque anno quæstores mittebantur, qui singulis militibus stateres aureos quinque penderent; idque rato inviolatoque non receptum erat. Ex quo vero ad rempublicam Iustinianus accessit (inde duo iam et triginta excurrunt anni) ita huius rei curam abiecit, ut eius pene cepere mortales oblivio. Sed iam alias de subditis actas prædabatur. Qui Byzantii seu Caesari, sive magistratibus a re litteraria, vel militari, aut alio quocumque munere sunt, locum statim tenent in albo postremum, sensimque decedentibus vel abeuntibus suo quique in ordine perpetuo succedunt, quoad et supremum locum, simul et dignitatis apicem teneant. His, qui ad id honoris pervenissent, proventus ab antiquo singulis decreti sunt annis,

πληθος ὥστε πλέον ἀνὰ πᾶν ἔτος ἢ ἐς ἑκατὸν χρυσοῦ ἀγίρεσθαι κεντηνάρια τούτοις, καὶ αὐτούς τε γηροκομείσθαι καὶ τῶν ἄλλων πολλοὺς μετέχειν αὐτοῖς ὠφελείας ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον τοῖς ἐνθεν ξυνέβαινε, τῆς τε πολιτείας τὰ πράγματα ἐπὶ μέγα εὐπορίας αἰ ταύτῃ ἐχώρει. ἀλλὰ βασιλεὺς ὄδε τούτων αὐτοὺς ἀποστερήσας⁵ σχεδόν τι ἀπάντων, αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις κακὰ ἤνεγκεν. ἀψαμένῃ γὰρ αὐτῶν ἢ πενία πρῶτον, εἶτα καὶ διὰ τῶν ἄλλων ἐχώρει, οἷς τι καὶ πρότερον ὠφελείας μετήν. καὶ ἦν τις τὴν ἑμπειτωκυῖαν αὐτοῖς ἐνθένδε ζημίαν ἐς ἔτη δύο καὶ τριάκοντα διαριθμοῖτο, εὐρήσει τὸ μέτρον ὥπερ αὐτοὺς ἀποστερεῖ-10 σθαι ξηνέπεισε.

D κέ. Τούς μὲν στρατενομένους οὕτως ὁ τύραννος διεχρή-
σατο. ἄπερ δὲ αὐτῷ εἰς ἐμπόρους τε καὶ ναύτας καὶ βαναύσους
καὶ ἀγοραίους ἀνθρώπους, δι' αὐτῶν δὲ καὶ ἐς τοὺς ἄλλους ἀπαν-
τας εἴργασται, φράσων ἔρχομαι. πορθμῷ δύο ἐκατέρωθεν Βυ-15
ζαντίου ἑστὸν, ἕτερος μὲν ἐφ' Ἑλλησπόντου ἀμφὶ Σηστόν τε καὶ
Ἄβυδον, ὃ δὲ δὴ ἕτερος ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ Ἐδξείνου καλου-
μένου πόντου, οὗ τὸ ἱερὸν ὀνομάζεται. ἐν μὲν οὖν τῷ Ἑλλησπόν-
του πορθμῷ τελωνεῖον μὲν ἐν δημοσίῳ ὡς ἥκιστα ἦν, ἄρχων δὲ
P 72 τις ἐκ βασιλικῶς στελλόμενος ἐν Ἀβύδιῳ καθῆστο, διερευνῶμενος²⁰
μὲν, ἦν ναῦς ὄπλα φέρουσι ἐς Βυζάντιον οὗ βασιλικῶς ἴοι γνώμη,
καὶ ἦν τις ἐκ Βυζαντίου ἀνάγοιτο οὗ φερόμενος γράμματα τῶν ὀν-

2 καὶ αὐτοὺς Reisk. Aberat καὶ. 3. καὶ ἐκ τοῦ ἐπιπλεῖστον
τοῖς ἐνδεετέροις πλουτεῖν ξυνέβαινε Reisk. *ibid.* τοῖς] τῆς
Alem. 6. τι ἀπάντων Reisk. διὰ πάντων AP. δὴ ἀπάντων
Alem. 9. ζημίαν] ἐρημίαν Pm. 14. δὲ καὶ Reisk. τε καὶ AP.
18. οὗ τὸ ἱερὸν] Lege ὃ τὸ ἱερὸν. Est nomen proprium promon-
torii, non templum. Rkisk. 19. τελωνεῖον Suidas s. v. πορθμός.
τελώνιον AP.

auri pondo amplius decem millia, ut et suam illi regere senectatem et plerisque aliis utilitati esse possent. Enimvero negotiorum reipublicae bene gerendorum magnum id erat momentum. Hic vero princeps tum hos omnibus pene redivitibus exclusos, tum mortales etiam alios evertit; ab iis enim ad alios sicuti prius commoda, ita demum et inopia pertingit. Porro si quis duo et triginta annorum damna his illata perpendat, rationem subducet pecuniae, qua illos expoliari contigit.

25. Militem ita tyrannus hic divexavit. Quae vero in mercatores, nautas, artifices, forenses, et per hos in populares alios egit, dicere iam aggredior. Freta duo sunt ad utrumque Byzantii litus, alterum in Hellesponto, qua Sestus Abydum spectat, alterum ad ipsas maris Euxini fauces, ubi dei matris templum celebre est. Igitur in Hellesponti freto nullus publicanorum ordo, vel mensa fuit; sed missus ab imperatore praetor Abydi sedes habuit, quia interesset observare merces, arma, quae haud lubente principe Byzantium navigiis aveherentur, quive inde solvisset sine litteris ac tessera magi-

δρῶν καὶ σημεῖα οἷς ἐπικεῖται ἡ τιμὴ αὐτῆ (οὐ γὰρ θέμις τινὰ ἐκ Βυζαντίου ἀνάγεσθαι οὐκ ἀφειμένον πρὸς τῶν ἀνδρῶν, οὐ τῆ τοῦ μεγίστου καλουμένου ἀρχῆ ἵπουργοῦσιν) πραττόμενος δὲ τοὺς A 110 τῶν πλοίων κυρίους τέλος οὐδενὶ αἰσθησὶν παρεχόμενον ἐλάμβανεν· ὁ δὲ ἐπὶ πορθμοῦ τοῦ ἑτέρου στελλόμενος μισθὸν αἰεὶ πρὸς βασιλέως κεκομισμένος ἦν καὶ διερευνώμενος ἐς τὸ ἀκριβὲς ταῦτα, ἅπερ μοι εἴρηται, καὶ ἦν τις ἐς τοὺς βαρβάρους κομίζοιτο, οὐ παρὰ τὸν Εὐξείνου ἴδρυνται πόντον, ὥνπερ οὐ θέμις ἐκ Ῥωμαίων τῆς γῆς ἐς τοὺς πολεμίους κομίζεσθαι. οὐδὲν μέντοι ἐξῆν τῷ 10 ἀνδρὶ τούτῳ πρὸς τῶν τῆδε ναυτιλλομένων προσέεσθαι. ἐξ οὗ δὲ Β Ἰουστινιανὸς τὴν βασιλείαν παρέλαβε, τελωνεῖν τε δημόσιον κατεστήσατο ἐν πορθμῷ ἑκατέρῳ καὶ μισθοφόρους ἀρχοντας δύο ἐς αἰεὶ πέμπων μίσθωσιν μὲν αὐτοῖς παρείχετο τὴν συγκεκμημένην, ἐπήγγελλε δὲ χρήματά οἱ ὅτι πλεῖστα ἐνθένδε ἀποφέρειν δυνάμει 15 τῆ πάση. οἱ δὲ ἄλλο οὐδὲν ἢ εὐνοίαν τῆ ἐπ' αὐτὸν ἐνδείκνυσθαι ἐν σπονδῇ ἔχοντες ἀπαξάπαντα πρὸς τῶν πλεόντων τὰ τῶν πορτίων τιμήματα ληϊζόμενοι ἀπηλλάσσοντο. ἐν μὲν οὖν πορθμῷ ἑκατέρῳ ταῦτα ἐποίε· ἐν δὲ Βυζαντίῳ ἐπενόει τάδε. τῶν τινῶ οἱ ἐπιτηδείων προῦστήσατο, Σύρον μὲν γένος, ὄνομα δὲ Ἀδδαῖον, 20 ᾧ δὴ ἐπήγγελλεν ἐκ νηῶν τῶν ἐνταῦθα καταιρουσῶν ὄνησιν τινὰ οἱ πορίζεσθαι. ὁ δὲ πλοῖα ἅπαντα τὰ καταίροντα ἐς τὸν Βυζάντιον λιμένα οὐκέτι ἤφρει, ἀλλὰ τοὺς ναυκλήρους ἢ τοῖς τιμήμασιν ἐξημίκου νηῶν τῶν σφετέρων ἢ ἀναφορεῖν ἐς τε Λιβύην καὶ Ἰτα-

3. οὐκ ἀφειμένον (sic) post μεγίστου legebatur. Correxit et transposuit Alem. 4. τέλος P. τέλος δὲ A. 6. κεκομισμένος] τὴν ἀρχὴν addit Reisk. ibid. ἦν Suidas et P. εἰη A. 8. ἀνπερ] ἦν γὰρ Reisk. τελωνεῖον] τελώνιον AP. 19. Ἀδδαῖον] Ἀδδέον AP.

stratus, cuius ea res esset. Neque enim Byzantio moliri naves fas est, cui per magistrī officiorum administratos non liceat. Ergo quod portorii nomine inde praetor exigeret a naucleris, id perquam exiguum erat; qui vero ad alterum fretum mittebatur, eadem illa, quae modo dixi, explorabat, et si quid mercium ad barbaros, qui secundum oram Euxini maris incolunt, distraheretur, quas ad hostes ex Romanorum urbibus exportari interdictum sit. Huic praetori nihil a nautis accipere lucri licebat. Postea vero quam Iustinianus cepit imperium ad utrumque fretum publicanorum ordines instituti, duo praetores certa mercede conducti, iussique summa ope niti, ut quam maximam inde pecuniam conquirerent. Hi vero quibus quam studium erga Caesarem declarare nihil erat optatius, singularum a nautis portoria mercium extorquebant. Haec in utroque freto. Ad portum vero Byzantii familiarem quemdam Addaeum gento Syrum constituit, cui ut appellentium eo navigationum commercia ad quaestum illi aliquem revocaret praeccepit. Is quae naves Byzantium portum tenuissent, inde solvere non permisit, coactis naucleris, vel navigatorum nautium pendere, vel merces in Africam, aut Italiam

λίαν ἠνάγκαζε. καὶ αὐτῶν οἱ μὲν οὔτε ἀντιφορτίζεσθαι οὔτε θαλαττοῦργεῖν ἔτι ἤθελον, ἀλλὰ καύσαντες τὰ σφέτερα πλοῖα εὐθὺς ἄσμενοι ἀπηλλάσσοντο. ὅσοις μέντοι ἐπάναγκες ἦν ἐκ ταύτης δὴ
 V 329 τῆς ἐργασίας τὸν βίον ποιῆσθαι, οὗτοι τριπλασίαν πρὸς τῶν ἐμ-5
 A 111 πόρων τὴν μίσθωσιν κεκομισμένοι τὸ λοιπὸν ἐφορτίζοντο τοῖς τε ἐμπόροις περιειστήκει ταύτην σφίσιν αὐτοῖς τὴν ζημίαν πρὸς τῶν τὰ φορτία ὠνούμενων ἴσασθαι, οὔτω τε λιμοκτονεῖσθαι πάσῃ μηχανῇ τοὺς Ῥωμαίους ξυνέβαιεν.

D Ἀλλὰ ταῦτα μὲν τῆδε κατὰ τὴν πολιτείαν ἐφέρετο. ἃ δὲ 10 καὶ ἐς τὰ κέρματα τοῖς βασιλεῦσιν εἴργασται, οὗ μοι παριτέον οἶομαι εἶναι. τῶν γὰρ ἀργυραμοιβῶν πρότερον δέκα καὶ διακοσίους ὀβολοὺς, οὓς φόλις καλοῦσιν, ὑπὲρ ἑνὸς στατήρος χρυσοῦ προῖεσθαι τοῖς ξημβάλλουσιν εἰωθότων, αὐτοὶ ἐπιτεχνώμενοι κέρδη οὐκ εἰς ὀβολοὺς ἀλλὰ ἐκάστον ὑπὲρ τοῦ στατήρος δίδοσθαι 15 τοὺς ὀβολοὺς διετάξαντο. ταύτῃ δὲ νομισματοῦ ἐκάστον χρυσοῦ ἕκτην ἀπέτεμον μοῖραν ** πάντων ἀνθρώπων. ἐπεὶ δὲ οἱ βασιλεῖς οὗτοι τῶν ὠνίων τὰ πλεῖστα εἰς τὰ καλούμενα περιωστήσαντες

P 78 μονοπώλια, τοὺς τι ὠνήσασθαι βυυλομένους ἀεὶ καθ' ἐκάστην ἀπέπνιγον, μόνα δὲ αὐτοῖς ἀνέπαπτα τὰ τῆς ἐσθῆτος ἐλλείπειτο 20 πωλητήρια, μηχανῶνται καὶ ἀμφ' αὐτοῖς τάδε. ἱμάτια τὰ ἐκ μετᾶξης ἐν Βηρυτῶ μὲν καὶ Τύρῳ πόλεσι ταῖς ἐπὶ Φοινίκης ἐργάζεσθαι ἐκ παλαιοῦ εἰώθει. οἱ τε τούτων ἔμποροί τε καὶ ἐπιδημιουργοὶ καὶ τεχνῖται ἐνταῦθα τὸ ἀνέκυθεν ὥκουν, ἐνθὲν τε ἐς γῆν ἄπασαν φέρεσθαι τὸ ἐμπόλημα τοῦτο ξυνέβαιεν. ἐπὶ δὲ 25

16. διετάξαντο Pm. διεκράξαντο AP. *ibid.* ταύτῃ Reiskius. ταύτην AP. 17. Ante πάντων lacunam indicavit Reisk. 18. εἰς τὰ add. Alem. 22. ἐν add. Maltretus.

comportare; quorum nonnulli et onera et navigationem detrectantes, igne corruptis navigiis omni cura liberi discesserunt. At quibus ad traducendam vitam id negotii suscipiendum fuit, hi ter tanto maiore mercede ad onera conducti sunt a mercatoribus, qui damnis denique emptorum sua resarcienda curaturi essent; atque hisce diversis artibus una est demum Romanis parata communis pernicies.

His in negotiis hic fuit reipublicae status. Sed mittendum minime arbitror, ut ex teruncis hi principes aersucarint. Olim nummularii singulos stateres aureos decem atque ducentis obolis, quos pholes vocant, exactoribus pendebant; principes, quod sibi fore compendio vident, centum et octoginta commutari decernunt; scilicet parte sexta cuiusque aurei numismatis subditis omnibus decocta. Cum vero alias fere omnes merces incredibili et quotidiano emptorum incommodo ad monopolia revocassent, una modo integra re vestiaria, atque eius emporiis, haec tandem de his etiam comminiscuntur. Olim sericæ vestis mercatores, et opifices in duabus Phoeniciæ urbibus Beryto atque Tyro negotiabantur, et officinas exercebant; unde in reliquum deinde terrarum orbem id mercimonii distraxerunt. Sed imperatore Iustī-

Ἰουστινιανοῦ βασιλεύοντος οἱ ἐπὶ ταύτῃ τῇ ἐργασίᾳ ἔν τε Βυζαν-
 τίῳ καὶ πόλεσι ταῖς ἄλλαις ὄντες ἀξιοτέραν ἀπεδίδοντο τὴν ἐσθῆτα
 ταύτην, αἰτιώμενοι μείζον μὲν ἢ πρότερον ἐν χρόνῳ τῷ παρόντι
 ὑπὲρ αὐτῆς καταβάλλεσθαι τὸ τίμημα Πέρσαις, πλείω δὲ νῦν τὰ Β
 5 δεκατετάρηα εἶναι ἐν γῆ τῇ Ῥωμαίων, δόκησιν ἄπασιν ὁ αὐτο-
 κράτωρ παρεχόμενος ὅτι δὴ ἐπὶ τούτῳ ἀγαπητοῦ, νόμῳ ἄπασιν
 ἀπέειπε μὴ πλεόν ἢ ὅκτω χρυσῶν τῆς τοιαύτης ἐσθῆτος τὴν λίτραν
 εἶναι. καὶ προστίμημα ἔκειτο τοῖς παραβησομένοις τὸν νόμον A 112
 τῶν ὑπαρχόντων στερεῖσθαι χρημάτων. ταῦτα ἀνθρώποις ἀμή-
 10 γανά τε καὶ ἄπορα ἐδόκει παντάπασιν εἶναι. οὐ γὰρ οἶόν τε ἦν
 τοὺς ἐμπόρους μείζονος τιμῆς τὰ φορτία ἐωτημένους ἐλάσσονος
 τιμῆς τοῖς ξυμβάλλουσιν ἀποδίδεσθαι. διὸ δὴ ταύτην μὲν τὴν
 ἐμπορίαν ἐργολαβεῖν οὐκέτι ἤξιον, ἐπικλοπώτερον δὲ φορτίων
 τῶν σφίσι ἀπολελειμμένων ἐποιῶντο κατὰ βραχὺ τὰς πράξεις, C
 15 δηλοῦσι τῶν γνωρίμων τισὶν, οἷσπερ τὰ τριαῦτα καλλωπίζειν τὰ
 σφέτερον αὐτῶν προιεμένοις ἐν ἡδονῇ ἦν ἢ τροπῶ τῳ ἀναγκαῖον
 ἐγένετο. ὣν δὴ ἡ βασιλεὺς ἐπιψευδίζοντων τινῶν αἰσθημένη, κα-
 περ οὐ βουανίσασα τὰ θρυλούμενα, ξύμπαντα εὐθὺς τὰ φορτία
 τοὺς ἀνθρώπους ἀφείλετο, καὶ χρυσὸν αὐτοὺς ἐς κεντηνάριον
 20 ἐπιετιμησαμένη. ἄρχει δὲ ταύτης ἐν γε Ῥωμαίοις τῆς ἐργασίας
 ὁ τοῖς βασιλικοῖς ἐφεστῶς θησαυροῖς. Πέτρον οὖν τὸν Βαρσά-
 μην ἐπέκλησιν ἐπὶ ταύτης καταστησάμενοι τῆς τιμῆς οὐ πολλῶ
 ἕστερον ἐπεχώρουν αὐτῷ πράσσειν ἀνόσια ἔργα. τοὺς μὲν ἄλλους
 ἄπαντας τὸν νόμον ἐς τὸ ἀκριβὲς ἐδικαίου τηρεῖν, τοὺς δὲ τοῦ

11. ἐωτημένους Alem. ἐωτημένοις AP. 15. οἷσπερ Alem.
 εἷπερ AP. 18. θρυλούμενα AP. 22. καταστησάμενοι Alem. P.
 καταστησάμενος A.

niano, Byzantii et per alias urbes cum versarentur, mercem fecere cariorē,
 simul auctis, ut aiebant, eius rei pretiis apud Persas, simul et decumis in
 Romanorum ditone. Quod verbum in pectus Caesari altius descendisse om-
 nes intellexerunt, ubi lego cautum ab eo est, ut serici libra octonis aureis
 vaeniret, quique secus fecissent, proscriptione honorum mulctarentur. Haec
 cum negotiatoribus omnino viderentur absurda, quibus haud esset e re, em-
 ptas quam plurimo merces, vaenum ire quam minime, maluerunt mercatura
 desistere. Ergo quidquid reliqui mercium fuit notis hominibus furtim obtru-
 serunt, scilicet quibus sic suum prodigere, eamque rei speciem quaerere vel
 aliam quampiam necessitatem caset voluptati. Quod cum incerto autore,
 levique fama in vulgus spargi Theodora audisset, incomperta re, mercatores
 centum auri pondo mulctat, ereptis praeterea mercibus. Nunc vero apud
 Romanos hoc totum officium penes praefectum imperatorii thesauri est;
 quare Petro Barsamas illa dein aucta praefectura, omnem improbitatis licen-
 tiam permiserunt. Qui sericariis sibi tantum artem facere coactis, alios se-
 vera illa teneri lege voluit. Is non clanculum, sed aperto foro unciam serici

ἔργου τούτου τεχνίτας αὐτῷ μόνῳ ἀναγκάζων ἐργάζεσθαι ἐπει-
 D δοτο, οὐκέτι ἐπικρουπτόμενος, ἀλλ' ἐν τῷ δημοσίῳ τῆς ἀγορᾶς
 βαφῆς μὲν τῆς προστυχούσης τὴν οὐγκίαν οὐχ ἤσσαν ἢ κατὰ ἕξ
 χρυσῶν, βάμματος δὲ τοῦ βασιλικοῦ, ὅπερ καλεῖν ὀλόβηρον νενο-
 μίκασι, πλέον ἢ τεσσάρων καὶ εἴκοσι χρυσῶν. καὶ βασιλεῖ μὲν 5
 ἐνθ' ἐνδε μεγάλα χρήματα ἔφερον, αὐτὸς δὲ περιβαλλόμενος πλείω
 ἐλάνθανεν, ὅπερ ἀπ' αὐτοῦ ἀρξάμενον ἐς αἰὲ ἔμεινε. μόνος γὰρ
 ἐς τότε τοῦ χρόνου ἔμπορός τε ἀπαρακαλύπτως καὶ κάπηλος τοῦ
 ἐμπολήματος τοῦδε καδίσταται. ἔμποροι μὲν οὖν ὅσοι πρότερον
 τὴν ἐργασίαν ταύτην μετήεσαν ἐν τε Βυζαντίῳ καὶ πόλει ἐκάστη 10
 θαλαττοῦργοι τε καὶ ἔγγειοι ἐφέροντο ὡς τὸ εἶδος τὰ ἐκ τῆς ἐργα-
 A 113 σίας κακά. ἐν δὲ πόλεσιν ὁ δῆμος σχεδὸν τι ὄλος ταῖς εἰρημέναις
 προσαιτητῆς ἑξαπιναιῶς ἐγένετο. βάνανσοι γὰρ ἀνδρωποὶ καὶ
 χειρωνάκται λιμῶν πυλαίειν ὡς τὸ εἶδος ἠναγκάζοντο, πολλοὶ τε
 ἀπ' αὐτοῦ τὴν πολιτείαν μεταβαλλόμενοι φεύγοντες ὄχοντο ἐς τὰ 15
 P 74 Περσῶν ἤθη. μόνος δὲ αἰὲ ὁ τῶν θησαυρῶν ἀρχῶν ἐνεργολαβῶν
 τὸ ἐμπόλημα τοῦτο μοῖραν μὲν βασιλεῖ, ὡσπερ εἴρηται, πόρῶν
 τῶν ἐνθ' ἐνδε ἀποσφῆρειν ἤξιον, αὐτὸς δὲ τὰ πλείω φερόμενος δη-
 μουσίαις συμφοραῖς ἐπλούτει. ταῦτα μὲν οὖν τῆδε κεχώρηκεν.
 V 330 κς'. Ὅντινα δὲ τρόπον τῶν πόλεων τοὺς κόσμους καὶ τὰ 20
 B ἐγκαλλωπίσματα πάντα ἐν τε Βυζαντίῳ καὶ πόλει ἐκάστη καθε-
 λεῖν ἴσχυσεν αὐτίκα ἐροῦμεν. πρῶτα μὲν καταλύειν τὸ τῶν ῥη-
 τῶρων ἀξίωμα ἔγω. τὰ τε γὰρ ἑπαθλα ἀφείλετο αὐτοὺς ἅπαντα,
 ὅσπερ τρυφᾶν τε τὰ πρότερα καὶ ἐγκαλλωπίεσθαι τῆς συνηγο-
 1 μόνῳ] νόμῳ Maltretus. *ibid.* ἐπειδίδοτο] ἀπειδίδοτο Reisk.
 3. οὐγκίαν Alem. P. οἰκίαν AP. 13. προσαιτητῆς Alem. P.
 προσαιτεῖν τὴν A. 14. χειρωνάπται] χειρωνάκτες Pm. 20. τρό-
 πον hoc loco P: post πόλεων A. 24. οἴπερ — ταῖς συνηγορίαις
 — εἰώθεισαν Reisk.

alia quidem tinctura imbuti sex aureis, regio vero suffecti colore, quem ho-
 loverum vocant, quatuor ac viginti et amplius dedit; ex quo Caesari magnas
 pecunias, sibi clam maiores comparavit: quod inde coeptum hodieque per-
 durat; unusque ille institoriam hanc rem etiamnum palam exercet. Quare
 ipsi negotiatores cum Byzantii tum aliis in urbibus incommoda profligatae
 artis terra marique sensere; Tyri atque Beryti pene universa plebs fullonico
 manuarioque illi exercitio addicta, collatitiam quaerere stipem, vel fame con-
 fici coacta fuit; pars commutata colonia ad Persas transfugit; nam, ut dixi,
 solus imperatorii thesauri praefectus eam negotiationem habens, lucri parte
 Caesari delata, sibi quoque maiore seposita, sic opes auget suas publicis calami-
 tatibus. Sed haec haec hactenus.

26. Ut autem Byzantium, ac reliquas urbes ornamentis spoliarit, modo
 dicendum est. Primo causidicorum ordinem statuit evertendam, omnibus
 denegatis praemia, quibus illi amplissimis, advocacione perfuncti, donari
 olim et augeri consueverant; iusque litigatoribus in seque et in litem iurare,

ρίας ἀφειμενοι εἰάθασι, καὶ διωμότους συνίστασθαι τοὺς διαφε-
 ρομένους ἐκέλευσε, καὶ ἀπ' αὐτοῦ περιουρισμένοι ἐν πολλῇ ἀθυ-
 μία ἐγένοντο. ἐπεὶ δὲ τῶν τε ἀπὸ τῆς συγκλήτου βουλῆς καὶ τῶν
 ἄλλων εὐδαιμόνων δοκούντων εἶναι ἐν τε Βυζαντίῳ καὶ πάσῃ τῇ
 5 Ῥωμαίων ἀρχῇ πάσας, ὡσπερ ἐρηγήθη, τὰς οὐσίας ἀφείλετο, ἀφ- C
 γεῖν τὸ λοιπὸν τῷ ἐπιτηδεύματι τούτῳ ἐλλείπτο. οὐ γὰρ εἶχον
 ἄνθρωποι λόγου ὅτουοῦν οὐδὲν ἄξιον, οὐπερ ἂν καὶ ἀμφισβητοῖεν
 ἀλλήλοις. αὐτίκα τοίνυν ἐκ πολλῶν μὲν ὀλίγοι, ἐξ ἐνδόξων δὲ
 λίαν κομιδῇ ἄδοξοι πανταχόθι γεγονότες τῆς γῆς πενία μὲν, ὡς
 10 τὸ εἶδος, πολλῇ εἶχοντο, μόνην δὲ ὕβριν τὴν ἀπὸ τοῦ ἔργου φε-
 ρόμενοι ἀπηλλάσσοντο. ἀλλὰ καὶ τοὺς ἰατροὺς τε καὶ διδασκά-
 λους τῶν ἑλευθερίων τῶν ἀναγκαίων στερεῖσθαι πεποίηκε. τὰς τε
 γὰρ σιτήσεις, ὡς οἱ πρότερον βεβουσιλευκότες ἐκ τοῦ δημοσίου A 114
 χορηγεῖσθαι τούτοις δὴ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἔταξαν, ταύτας δὲ οὐ-
 15 τος ἀφείλετο πάσας. καὶ μὴν καὶ ὄσους οἱ τὰς πόλεις οἰκοῦντες D
 ἀπάσας πολιτικῶν σφίσις ἢ θεωρητικῶν οἰκοθεν πεποίηται πόρους,
 καὶ τούτους μεταγαγὼν φόροις ἀναμιξίει τοῖς δημοσίοις ἐτόλμησε.
 καὶ οὔτε ἰατρῶν τις ἢ διδασκάλων τὸ λοιπὸν ἐγένετο λόγος οὔτε
 δημοσίας τις ἔτι οἰκοδομίας προνοεῖν ἴσχυσεν οὔτε λύχνα ταῖς
 20 πόλεσιν ἐν δημοσίῳ ἐκάστη οὔτε τις ἦν ἄλλη παραψυχῇ τοῖς ταύ-
 τας οἰκοῦσι. τὰ τε γὰρ θέατρα καὶ ἰππόδρομοι καὶ κωνηγέσια ἐκ
 τοῦ ἐπιπλείστον ἄπαντα ἤργει. οὐ δὴ οἱ τὴν γυναικία τετέχθαι
 τε καὶ τετράφθαι καὶ πεπαιθεῦσθαι ξυνέβαινε. ὕστερον δὲ ταῦτα
 δὴ ἀργεῖν ἐν Βυζαντίῳ ἐκέλευσε τὰ θεάματα, τοῦ μὴ τὰ εἰλωθότα

1. τοῖς διαφερομένοις Suidas s. v. διαμότος. 2. ἀθυμία Alem.
 ἀθυμία AP. 3. ἐπεὶ Alem. ἐπὶ AP. 7. λόγον Alem. λόγον AP.
 15. ὄσους Alem. ὄσους AP. 19. λύχνα] Vid. Vales. ad Ammian.
 Marcell. 14, 1. REISK. 20. ἐκάστη] ἐκάστω Pm.

causidicorum sane cum probro ac moerore. Caeterum ex quo tempore Iu-
 stinianus senatores opulentosque alios qui vel Byzantii, vel ubicumque in
 imperio Romano essent, omnibus, ut declaravi, fortunis evertit, summo in
 otio fuit hic ordo, nulla iam reliqua digna re, de qua sibi lites mortales concir-
 eant. Quamobrem causidici numero ac dignitate praecipui iam perpauci
 ac penitus abiecti, et in summa rerum ubique terrarum erant inopia, uno re-
 liquo instituto, quod ipsum illis esset ostentui. Sed et medicos ac libera-
 liam disciplinarum magistros necessariis ad vitam exclusit; quam enim prio-
 res Romani principes his ab aerario largiti sunt, sportulam ademit. Quos
 oppidani sibi vel ad rempublicam vel ad spectacula fecissent proventus, ve-
 ritus non est in publicum censum referre; ob eaque in posterum nulla medi-
 corum, magistrorumve honoraria, nulla publicorum aedificiorum cura, nulla
 urbibus in communi luminum procuratio, nulla civibus laetitia; quandoqui-
 dem a longo iam tempore ludii theatrales, circenses, atque venationes facent,
 in quibus Theodora uxor nata educataque adolescentiam exercuit. Demum
 Byzantium quoque ab iis vacare spectaculis voluit, consuetis ex aerario im-

χορηγεῖν τὸ δημόσιον, πολλοῖς τε καὶ σχεδὸν τι ἀναρίθμους οὔσιν,
 P 75 οἷς ἐνθὲνδε ὁ βίος. ἦν τε ἰδίᾳ τε καὶ κοινῇ λύπη τε καὶ κατή-
 φρεια, ὥσπερ ἄλλο τι τῶν ἀπ' οὐρανοῦ ἐπισκήψασαι πάθος, καὶ
 βίος πᾶσιν ἀγέλαστος. ἄλλο τε τὸ παράπαν οὐδὲν ἐφέρετο τοῖς
 ἀνθρώποις ἐν διηγήμασιν, οἴκοι τε οὔσι καὶ ἀγοραῖζουσι κὰν τοῖς 5
 ἱεροῖς διατριβουσιν ἢ συμφοραὶ τε καὶ πάθη καὶ καινοτέρων ἀτυχη-
 μάτων ὑπερβολή. ταῦτα μὲν οὕτω ταῖς πόλεσιν εἶχεν. ὁ δὲ τῷ
 λόγῳ λείπεται, τοῦτο εἰπεῖν ἄξιον. ὕπατοι Ῥωμαίων ἀνὰ πᾶν
 ἔτος ἐγενέσθη δύο, ἄτερος μὲν ἐν Ῥώμῃ, ὁ δὲ δὴ ἕτερος ἐν Βυ-
 ζαντίῳ. οὔστις δὲ εἰς τὴν τιμὴν ἐκαλεῖτο ταύτην πλέον ἢ κεντηνά- 10
 ρια χρυσοῦ εἰκοσιν ἐς τὴν πολιτείαν ἀναλοῦν ἐμελλεν, ὀλίγα μὲν
 B οἰκεῖα, τὰ δὲ πλεῖστα πρὸς βασιλέως κεκομισμένος. ταῦτά τε τὰ
 A 115 χρήματα ἔς τε τοὺς ἄλλους, ὥνπερ ἐμνήσθη, καὶ ἐκ τοῦ ἐπὶ
 πλεῖστον ἐς τῶν βίων τοὺς ἀπορωτέρους φερόμενα καὶ διαφερόν-
 τως ἐς τοὺς ἐπὶ σκηπῆς ἅπαντα τὰ πράγματα ἐς αἰὲ τῇ πόλει ἀνί- 15
 στη. ἔξ οὗ δὲ Ἰουστινιανὸς τὴν βασιλείαν παρελαβεν, οὐκέτι και-
 ροῖς τοῖς καθήκουσι ταῦτα ἐπράσσετο· ἄλλοτε μὲν πολλοῦ Ῥω-
 μαίοις ὕπατος καθίστατο χρόνον, τελευτῶντες δὲ οὐδὲ ὄναρ τὸ
 πρῶγμα ἐώρων, ἔξ οὗ δὴ πενία τινὲ ἐνδελεχέστατα ἐσφίγγετο τὰ
 ἀνθρώπεια, τὰ μὲν εἰωθότα οὐκέτι τοῖς ὑπηκόοις παρεχομένου, τὰ 20
 δὲ ὑπάρχοντα τρόποις ἅπασιν πανταχόθεν ἀφαιρουμένου.

Ὡς μὲν οὖν τὰ δημόσια καταπιὼν ζῦμπαντα χρήματα τοὺς
 ἐκ τῆς συγκλήτου βουλῆς ὁ λυμεὼν οὗτος ἕκαστόν τε ἰδίᾳ καὶ
 κοινῇ ζῦμπαντας τὰς οὐσίας ἀφῆρηται, διαρκῶς δεδιηγήσθαι οἰ-

3. ἐπισκηπάντων Alem. ἐπισκήψασθαι Pm. 11. πολιτείαν]
 ὑπατείαν Reisk. 17. ἄλλοτε Alem. P. ἀλλὰ τὰ A.

pensis parsurus, damno infinitae pene multitudinis, quae indidem victitaret. Quare publice privatimque omnes in aqualore versantur, vacua iucunditatis vita, quasi caelitus ingruente malo; sub lare quisque suo, in foro, in templis nihil nisi aerumnas, calamitates vel portentosum recentis fortunae casum commemorant. Haec urbium singularum conditio fuit; sed quod huic narrationi deest, dicere praestat. Singulis annis duo Romanis consules creabantur, Romae quidem alter, alter Byzantii. Ad eam dignitatem vocata in publicam rem amplius bis mille auri pondo erant insumenda; de sue quidem panca, plurima de publico ex imperatoris largitate. Caeterum illud aes cum ad ea quae dixi munera exhibenda, tum in egenos, tum praecipue in aesciosos actores erogatum, mirum quantum civitatibus rem sustentavit. Postea vero quam obtinuit Iustinianus imperium, haud est his rebus statutum tempus; diu quis multumque consulatum gerit; vel non est omnino comitia videre consularia. Quare extrema mortales oppressi sunt egestate, simul consueti subditis Caesare negante, simul eos locis, modisque omnibus deturbante fortunis.

Namque satis narratum arbitror de publicis pecuniis, deque virorum consularium in communi, atque privatim substantiis, in quas hic helmo ac pe-

μα. ὡς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἐδδαιμόνας δοκοῦντας εἶναι συγκο- V 331
 φαντῖα περιῶν ἀφαιρεῖσθαι τὰ χρήματα ἴσχυσεν, ἰκανώτατά C
 μοι εἰρησθαι νομίζω· καὶ μέντοι στρατιώτας τε καὶ ἄρχουσι πᾶ-
 σιν ὑπηρετοῦντας καὶ τοὺς ἐν παλατιῷ στρατενομένους, γεωργούς
 5 τε καὶ χωρίων κτήτορας καὶ κυρίους καὶ οἷς ἐν λόγοις τὰ ἐπιτη-
 δεύματά ἐστιν, ἀλλὰ μὴν ἐμπόρους τε καὶ ναυκλήρους καὶ ναύ-
 τας βαναύσους τε καὶ χειρῶνακτας καὶ ἀγοραίους καὶ οἷς ἀπὸ
 τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐπιτηδευμάτων ὁ βίος, καὶ μὴν καὶ τοὺς ἄλ-
 λους ὡς εἰπεῖν ὑπαντας, ἐς οὓς δικνεῖσθαι βλάβος τὸ ἐς τοῦσδε
 10 συμβαίνει. οἷα δὲ τοὺς τε προσαιτητὰς καὶ ἀγελαίους ἀνθρώπους
 καὶ πτωχοὺς τε καὶ λώβη πάση ἔχομένους εἰργάσατο, αὐτίκα
 ἐροῦμεν· τὰ γὰρ ἀμφὶ τοῖς ἱερεῦσιν αὐτῷ πεπραγμένα ἐν τοῖς D
 ὀπισθεν λόγοις λελέξεται. πρῶτα μὲν, ὅπερ εἴρηται, ὑπαντα
 περιβεβλημένος τὰ πωλητήρια καὶ ὠνίων τῶν ἀναγκαιοτάτων τὰ
 15 λεγόμενά καταστησάμενος μονοπώλια πλέον ἢ τριπλάσια τιμήματα
 πάντας ἀνθρώπους ἐπράττετο. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐπεὶ ἀνάριθμά A 116
 μοι ἔδοξεν εἶναι, οὐκ ἂν ἔγωγε λόγῳ ἀτελευτήτῳ καταλέγειν φι-
 λονεακοίην· ἀπὸ δὲ τῶν τοὺς ἄρτους ἀνουμένων πικρότατα ἐς
 πάντα τὸν αἰῶνα ἐσύλει, οὓς δὴ καὶ χειρῶνακτας καὶ πτωχοὺς καὶ
 20 πάσῃ λώβῃ ἔχομένους ἀνθρώπους οὐκ ὠνεῖσθαι ἀδύνατον. αὐ-
 τὸς μὲν γὰρ ἐς τρία κεντηνάρια φέρεσθαι ἀνὰ πᾶν ἔτος ἤξιον ἐν-
 θένδε, ὅπως οἱ ἄρτοι ᾧσι καὶ σποδοῦ ἔμπλεοι· οὐδὲ γὰρ ἐς τοῦτο P 76
 δὴ τὸ αἰσχροκερδίας ἀσέβημα ὁ βασιλεὺς οὗτος δκηρὸς ἦει· ταύτη
 δὲ τῇ σκήψει οἰκεία κέρδη ἐπιτεχνῶμενοι οἷς ἐπέκειτο ἡ τιμὴ αὐτῆ
 25 αὐτοὶ μὲν ῥᾶστα ἐς πλοῦτόν τινα περιστάσαντο μέγαν, λιμὸν δὲ τοῖς

3. καὶ — στρατιώτας Reisk. ἐν — στρατιώταις AP. 23. ἦει] εἶη AP.

stis sese ingurgitavit; praeterea de bonis, quibus ditissimos quosque per ca-
lumniam circumventos fraudavit, vel imperatorum satellites, aliorumque
principum ministros, militem in castris et regia, colonos, agrorumque
possessores, liberalium disciplinarum cultores, mercatores, nauceros, nau-
tas, artifices, turbamve forensem, ac scenicam, atque illos denique, in quos
horum incommoda derivantur. Sed quam misere inopes habuerit, homines-
que illos gregarios, et in extremam inopiam miseriamque coniectos, iam di-
cere libet; nam de commissis ab eo in sacerdotes infra locus erit. Insti-
miatus, quod saepe dixi, in suam rem omnia fora converterat, et necessaria
quaeque venalia ad monopolium iam revocarat, tripla pretiorum parte a
subiectis omnibus extorta. Neque modo immensa oratione alia prosequi con-
tenderim, quae pene infinita mihi visa sunt. Ex pane modo, quem sibi ar-
tifices, pauperes, et quisque corpore laesus coemere cogitur, durum atque
perpetuum ille sibi census conflaverat, scilicet in annos singulos ad tercen-
tam auri pondo, ut panis sordidus ille foret atque pulverulentus; nam ad
haec etiam impietatem Caesaris avaritia facile redundavit. Hinc annonae
praefecti quaestus occasione captata sibi magnas opes, egentibus vero la-

πτωχοῖς χειροποιήτων ἐν εὐθνηνοῦσι χρόνοις αἰεὶ παρὰ δόξαν εὐργάζοντο, ἐπεὶ οὐδὲ σίτον ἐτέρωθεν τιμὴν εἰσχυμίζεσθαι τὸ παράπαν ἔξην, ἀλλὰ ἀναγκαῖον ἦν ἅπασιν τούτους δὴ ὠνούμενους ἄρτους ἐσθίειν. τὸν δὲ τῆς πόλεως ὄχετον διεφρωγύτα τε ὄρωντες καὶ μοῖραν ὕδατος οὐκ ὀλίγην τινὰ ἐς τὴν πόλιν εἰσάγοντα ὑπεριεώρων 5
B κεκλεισμένων ἁπάντων, καίτοι ἐς οἰκοδομίας θαλασσίους τε καὶ ἀνοήτους ἄλλας μέγεθος χρημάτων οὐδενὶ λόγῳ προΐετο, πανταχόθεν τῶν προαστείων ἐπιτεχνώμενος, ὥσπερ τῶν βασιλείων αὐτοὺς 10
 οὐ χωροῦντων, ἐν οἷς δὴ ἅπαντες οἱ πρότερον βεβασίλευκότες διαβιοῦν ἐς αἰεὶ ἤθελον. οὕτως οὐ χρημάτων φειδοῖ, ἀλλὰ φθόρου ἀνθρώπων ἕνεκα, τῆς τοῦ ὄχετος οἰκοδομίας ὀλιγωρεῖν ἔγνω, ἐπεὶ οὐδαμῶς ἐκ τοῦ παντὸς χρόνου Ἰουστινιανοῦ τοῦδε ἐτοιμότερος γέγονεν ἀνθρώπων ἁπάντων χρήματα προσποιεῖσθαι κακῶς, καὶ ταῦτα 15
A 117 χειρόνως αὐτίκα δὴ μάλα προέσθαι. δυοῖν τοίνυν ἀπολελειμμένοι ἐν τε ποτῶ καὶ τοῖς ἐδωδίμοις τυτὸς τὰ ἔσχατα πενομένοις καὶ
C πτωχοῖς οὔσιν, ὕδατος καὶ ἄρτου, δι' ἀμφοῖν αὐτοὺς, ὥσπερ μοι δεδιήγηται, βασιλεὺς ὄδε ἔβλαψε, τὸ μὲν ἄπορον σφίσι, τὸν δὲ πολλῶ ἀξιώτερον ἔργασάμενος. οὐ μόνον δὲ τοὺς ἐν Βυζαντίῳ 20
 προσαιτητὰς, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐτέρωθεν ὑκνημένων τινὰς ἔδρασε ταῦτα, ὥσπερ μοι αὐτίκα λελέξεται. Ἰταλίαν γὰρ Θεωδέριχος ἐλὼν τοὺς
 ἐν τῷ Ῥώμης παλατίῳ στρατευομένους αὐτοῦ εἶασεν, ὅπως τε διασώζοιτο πολιτείας τῆς παλαιῆς ἔχνος, μιαν ἀπολιτῶν σύνταξιν

3. ὠνούμενους] ὠνούμενοις Maltretus.
 23. αὐτοῦ Reisk. αὐτοῦς AP.

5. οὐκ addidit Reisk.

xiore annonae, famem inopinatam ingeniose quaesierunt. Nam aliunde rem frumentariam curare omnino nemini licuit, sed emptitio pane cuique vivendum fuit. Effracto aquarum ductu, tenuissime in urbem aquas derivari principes observarant; rem tamen neglexerunt, et omnibus abstinere sumptibus; quamquam frequenter multitudo aquarum veniens sese ad fontes opprimeret, balnea quoque iam nullae paterent; atque Caesar nihilominus singulis in suburbis ad maritima aedificia immanes pecunias perquam insane profunderet, quasi seque et uxorem regia non caperet, in qua priores Caesares dilutius perque libenter versati fuissent. Sic plane visi sunt non parsimonia, sed nulla intereuntis populi miseratione aquae ductus restaurationem praetermississe. Nam alioqui nullus post homines natos vel corradendis inique pecuniis promptior, vel repente dilapidandis profusior Iustiniano. Igitur extrema pauperibus indigentibus laborantibus, quibus vescendo panis, potando aqua dumtaxat reliqua esset, utrumque Iustinianus vexavit, huius difficultate, illius caritate invecata. Verum non Byzantii solum, sed alibi sic egenos afflixit, quod sane non pigebit referre. Theodoricus, Italia subiugata, ut Romae aliquod reipublicae extaret vestigium, praetorianos milites, relicto sin-

ἐς ἡμέραν ἐκύστω. ἦσαν δὲ οὗτοι παμπληθεῖς ἄγαν. οἳ τε γὰρ
 σιλεντιάριοι κυλούμενοι καὶ δομέστικοι καὶ σχολάριοι ἐν αὐτοῖς
 ἦσαν, οἷς δὴ ἄλλο οὐδὲν ὑπελλέλειτο ἢ τὸ τῆς στρατείας ὄνομα
 μόνον, καὶ ἡ σύνταξις αὐτῆ ἐς τὸ ἀποζῆν ἀποχωρῶσα μόλις αὐτοῖς, **D**
5 ἄπερ ἐς τε παῖδας καὶ ἀπογόνους Θεοδέριχος αὐτοὺς παραπέμπειν
 ἐκέλευσε. τοῖς τε προσαιτηταῖς οἱ παρὰ τὸν Πέτρον τοῦ ἀποστό-
 λου νεῶν δίαιταν εἶχον, τρισχιλίους σίτου μεδίμους χορηγεῖν ἀεὶ
 τὸ δημόσιον ἀνὰ πᾶν ἔτος δῶρισε· ἄπερ ὑπαντες οὗτοι διαγε-
 γόνασι κομιζόμενοι ἕως Ἀλέξανδρος ὁ ψαλίδιος ἐς τὴν Ἰταλίαν
10 ἀφίκετο. πάντα γὰρ εὐθὺς οὗτος ὁ ἀνὴρ ὀκνήσει οὐδεμιᾷ περι-
 λεῖν ἔγνω. ταῦτα μαθὼν Ἰουστινιανὸς Ῥωμαίων ἀντοκράτωρ τὴν
 τε πρῶξιν προσήκατο ταύτην καὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἔτι μᾶλλον ἢ
 πρότερον διὰ τιμῆς ἔσχεν. ἐν ταύτῃ Ἀλέξανδρος τῇ πορείᾳ καὶ
 τοὺς Ἑλληνας εἰργάσατο τάδε. τοῦ ἐν Θερμοπύλαις φυλακτηρίου
15 οἱ τὰ κείνη γεωργοῦντες χωρία ἐκ παλαιοῦ ἐπεμελοῦντο, ἐκ περι- **V 832**
 τροπῆς τε τὸ ἐνταῦθα εἶχος ἐφύλασσαν, ἤνικα δὴ ἐφοδος βαρβάρων **P 77**
 τινῶν ὡς ἐπισκήψει ἐς τὴν Πελοπόννησον ἐπίδοξος ἦν. ἀλλ'
 ἐνταῦθα γενόμενος τότε Ἀλέξανδρος οὗτος προνοεῖν Πελοποννησίων **A 118**
 σκηπτόμενος οὐκ ἔφη γεωργοῖς τὸ ταύτῃ φυλακτήριον ἐπιτρέψαι.
20 στρατιώτης οὖν ἐνταῦθα εἰς δισχιλίους καταστησάμενος οὐκ ἐκ
 τοῦ δημοσίου χορηγεῖσθαι σφίσι τὰς συντάξεις δῶρισε, ἀλλὰ
 τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι πασῶν πόλεων τὰ τε πολιτικὰ καὶ θεωρικὰ
 ξόμπαντα χρήματα ἐς τὸ δημόσιον ἐπὶ τῷ προσήματι τούτῳ με-
 τήνεγκεν, ἐφ' ᾧ ἐνθένδε οἱ στρατιῶται οὗτοι σιτίζοντο, καὶ ἂν
 αὐτοῦ ἐν τε τῇ ἄλλῃ πίσῃ Ἑλλάδι καὶ οὐχ ἥκιστα ἐν Ἀθῆναις αὐ-

2. σιλεντιάριοι Alem. P. σιλεντηάριοι A. 22. θεωρικὰ] θεωρητικὰ AP.

guis diario, esse voluit; porro autem horum numerosa fuit manus, cum in
 his etiam silentiaris, domestici, scholarisque censerentur, quibus, si nihil
 aliud, militiae saltem auctoramentum fuit et annona, vix dum ipsis tamen ad
 vitam satis; quae liberis nepotibusque transmitti Theodoricus indulsit. Pau-
 peribus vero, qui ad Petri Apostoli templum sedes habent, tritici e publico
 tria millia modium quotannis attribuit. Haec ad Alexandri usque forfi-
 culae in Italiam adventum illi retulere; nam is statim omnia sustulit, factum-
 que id ut accepit Romanorum imperator Iustinianus probavit, et Alexandrum
 ut cum maxime in honore habuit; is Graecos etiam hoc in itinere sic affecit.
 Ad Thermopylas indigenae coloni iam olim praesidium agitabant, cumque in
 Peloponnesum barbarorum incursiones timerentur, ad murum in ipsis mon-
 tium faucibus alternas excubias habebant. Huc Alexander delatus, perinde
 quasi Peloponnesiorum rem ageret, haud fidendum eo loci affirmat agrestium
 praesidio; quamobrem inibi ad duo millia militum constituit, decretis non ab
 aerarie publico stipendiis, sed a singulis Graeciae civitatibus, quarum civi-
 cos theatralesque redditus, alendorum specie militum praesidiariorum, ad pu-
 blicam aerarium reduxit, ex eo autem cum in Graecia, tum ipsis Athenis nul-

ταῖς οὔτε τις ἐν δημοσίῳ οἰκοδομία οὔτε ἄλλο ἀγαθὸν γενέσθαι
 ξυνήθη. Ἰουστινιανὸς μέντοι τὰ τῆδε διωκημένα τῷ ψαλιδίῳ οὐ-
 δεμιᾷ μελλήσει ἐπέρρωσε. ταῦτα μὲν οὖν τῆδε κεχώρηκεν. ἰτέον
 δὲ καὶ εἰς τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πτωχοῦς. Ἐφραιμὸς τις ἐν τοῖς
 ἐνταῦθα ῥήτορσιν ἐγγόνει, ὅσπερ παραλαβὼν τὴν Ἀλεξανδρέων
 ἀρχὴν τὸν μὲν δῆμον τοῦ στασιάζειν κατέπαυσε, φοβερὸς τοῖς στα-
 σιώταις φανείς, ἔσχατα δὲ ἔσχατων κακὰ τοῖς τῆδε ὠκνημένοις ἐν-
 δέδεικται πᾶσι. πάντα γὰρ εὐθὺς τὰ τῆς πόλεως πωλητήρια ἐς
 τὸ καλούμενον μονοπώλιον καταστησάμενος ἄλλων μὲν ἐμπόρων
 οὐδένα ταύτην δὴ τὴν ἐργασίαν ἐργάζεσθαι εἶασε, μόνος δὲ ἀπάν-
 10
 των αὐτὸς γεγωνὸς κάπηλος παρεδίδοτο τὰ ὄνια πάντα, δηλονότι
 C τὰς τούτων τιμὰς τῇ τῆς ἀρχῆς ἔξουσίᾳ σταθμώμενος, ἀπεπνίγετό
 τε τῇ τῶν ἀναγκαίων σπάνει ἢ τῶν Ἀλεξανδρέων πόλις, οὗ δὴ
 καὶ τοῖς τὰ ἔσχατα πενομένοις τὰ πρότερα εὐθίως διαρκῶς ἐγγόνει
 πάντα, μάλιστα δὲ αὐτοὺς ἀμφὶ τῷ ἄρτῳ ἐπίεξε. τὸν γὰρ σῆ-
 15
 τον αὐτὸς ἐξ Αἰγυπτίων ὠνεῖτο μόνος, οὐδὲ ὅσον ἐς μέδιμον ἕνα
 ἑτέρῳ διδοὺς πρίασθαι, ταύτῃ τε τοὺς ἄρτους καὶ τὰ τῶν ἄρ-
 A 119 των τιμήματα διετίθετο ἥπερ ἐβούλετο. πλοῦτον τοίνυν ἀμύθη-
 τον αὐτὸς τε δι' ὀλίγου περιεβάλλετο καὶ βασιλεῖ τὴν ἀμφὶ τούτῳ
 ἐπιδυμίαν ἐνεπλήσατο. καὶ τῶν μὲν Ἀλεξανδρέων ὁ δῆμος δέει 20
 ; τοῦ Ἐφραιμοῦ τὰ παρόντα σφίσιν ἡσυχῇ ἔφερεν, ὁ δὲ αὐτοκρά-
 τωρ υἱδοῖ τῶν οἱ ἐς αἰὲ ἐσκομιζομένων χρημάτων ἐν τοῖς μάλιστα
 ὑπερηγάπα τὸν ἄνθρωπον. βουλευσας δὲ Ἐφραιμὸς οὗτος ὅπως
 D τὴν βασιλείως διάνοιαν πολλῶ ἔτι μᾶλλον ἐξελεῖν δύνηται, προσε-

8. πόλεως addidit Alem. 10. εἶασε Alem. P. εἶωθε A. 11. κα-
 ρεδίδοτο] ἀπεδίδοτο Reisk.

lum publice vel aedificium, vel urbanum commodum procuratum est. Quae
 sic a fornicula constituta, rata deinde grataque Iustinianus habuit. Hactenus
 haec; iam ad Alexandrinos pauperes pergamus. Erat Alexandriae inter
 caesidicos quidam Hephæstus, qui posteaquam eius urbis iniiit praefecturam,
 seditiosis truculentior in plebe tumultus sedavit; verum cives ad extremas
 adduxit calamitates. Nam in singulis venalium foris monopolio constituto
 (a quo reliquos negotiatores exclusos sibi que id uni servatum vellet) omnia
 ad praefecturae licentiam facto pretio vendidit. Summa ob id necessariorum
 penuria urbs premebatur; pauperibus nec eorum copia erat, quae pridem
 vilissime venirent; sed annonae potissimum caritate eos ivit oppressum.
 Nam unus ipse cum in Aegypto frumentaretur, ea emptione vel ad unicum
 medimnum reliquos interdictis pro libidine annonae pretium accendit. Ergo
 brevi magnis sibi partis opibus, eandem imperatori explendam curavit pe-
 cuniarum cupiditatem. Ac populo Alexandrino ob formidinem haec omnia
 obscure ferente, eo magis Caesar perpetuis aeris convectationibus illectus,
 Hephæstum unice amavit; sed is ut penitas Iustiniani animum occuparet,

πετέχνησατο τάδε. Διοκλητιανὸς Ῥωμαίων γεγωνὸς αὐτοκράτωρ
 σίτου μέγα τι χρῆμα δίδοσθαι παρὰ τοῦ δημοσίου τῶν Ἀλεξαν-
 δρέων τοῖς δεομένοις ἀνὰ πῦν ἔτος διώρισε. ταῦτα ὁ δῆμος τη-
 ρικαδέε διαδασάμενοι ἐν σφίσι αὐτοῖς ἐς ἀπογόνους τοὺς μέχρι
 5 δεῦρο παρέπεμψαν. ἀλλ' Ἡφαίστος ἐνθὺνδε μυριάδας ἐς δια-
 κοσίας ἐπετείους μεδίμνων τοὺς τῶν ἀναγκαίων ὑποσπανίζοντας
 ἀφελόμενος τῷ δημοσίῳ ἐντέθεικε, βασιλεῖ γράψας ὡς οὐ δικαίως
 σὸδὲ ἢ ἔνυμφεροι τοῖς πράγμασι μέχρι νῦν ταῦτα οἱ ἄνδρες οὗτοι
 κομίζονται. καὶ ἀπ' αὐτοῦ βασιλεὺς μὲν ἐμπιδώσας τὴν πρᾶξιν
 10 διὰ σπουδῆς αὐτὸν μεζονος ἔσχεν, Ἀλεξανδρέων δὲ ὅσοι ταύτην P 78
 εἶχον τοῦ βίου τὴν ἐλπίδα, ταύτης δὲ ἐν τοῖς ἀναγκαιοτάτοις τῆς
 ἀπανθρωπίας ἀπώναντο.

κζ'. Τὰ μὲν Ἰουστινιανῷ εἰργασμένα τοσαῦτά ἐστιν, ὡς V 333
 μεθὲ τὸν πάντα αἰῶνα τῷ περὶ αὐτῶν λόγῳ ἐπαρκεῖν δύνασθαι. B
 15 ἄλλα δέ μοι ἄττα ἐκ πάντων ἀπολεξαμένῳ ἀποχρήσει εἰπεῖν, δι'
 ὧν αὐτοῦ ἐνθῆλον καὶ τοῖς ὀπισθεν γεννησομένοις τὸ ἦθος ἅπαν
 διαφανῶς ἕσται, ὡς εἶρων τε ἦν καὶ οὔτε θεοῦ οὔτε ἱερέων οὔτε
 νόμων αὐτῷ ἔμελεν, οὐδὲ δῆμον κατεσπονδασμένου αὐτῷ δοκοῦν-
 τος εἶναι, οὐ μὴν οὔτε τινὸς τὸ παράπαν αἰδοῦς ἢ τοῦ τῆς πολι-
 20 τείας ἔνυμφόρου ἢ ὅτου τι προὔργου ἐς αὐτὴν γένοιτο, ἢ ὅπως A 120
 σκήψιώς τινος τὰ πρᾶσσόμενα τυχεῖν δύναίτο, οὔτε ἄλλο τι αὐ-
 τῶν ἐσῆι, ὅτι μὴ μόνη ἀφαίρεσις τῶν ἐν πάσῃ γῆ κειμένων χρη-

2. δημοσίου Vales. ad Euaqr. 2, 3. δῆμον AP. 4. διαδασά-
 μενοι Petavius ad Synes. p. 58. διαδικασάμενοι AP. 5. παρέ-
 πεμψαν Alem. P. παραπέμψαι A. 8. ἢ Reiskius. εἰ AP.
 9. βασιλεὺς Alem. βασιλεῖ AP. 14. μεθὲ] μήτε AP. *ibid.* τῷ
 Reisk. τὰ AP. 17. ὡς] Legebatur καὶ ὡς. 20. ὅτου]
 ὅπον Reisk. 21. σκήψιως] ἐπισκήψιως Reisk.

ita rem conficit. Romanorum imperator Diocletianus magnam frumenti co-
 piam quotannis in egenos distribui populo Alexandrino iusserat; quam illi ad
 portionem inter se iam inde distributam etiamnum transmittabant ad poste-
 res. Hephæstus bis decies centena millia medimnum fraudatis egenis in
 horrea publica imperavit, Caesare monito, Alexandrinos id perpetuo contra
 usurpasse atque liceret, rei que publicae interesset. Rem imperator firmam
 sua autoritate fecit, acceptumque magis ac magis Hephæstum habuit;
 Alexandrini, qui in eo spem vitae constituisent, hanc saevitiam tanto magis
 summa in necessitate sensere.

27. Verum enimvero tot Iustiniani sunt flagitia, ut ad ea numeranda
 nullum tempus satis futurum esset; at ex multis pauca legam, e quibus po-
 steritati plane compertum sit eius ingenium promptum dissimulare, paratum
 contemnere numen, sacerdotes, leges, populum eius studiis addictum, ratio-
 nem neque verecundiae ullam habere, neque reipublicae bene utiliterque ge-
 rundae, vel scelerum colore aliquo tegendorum, nisi expilandarum modo toto

Ο μύτων. ἄρξομαι δὲ ἐνθένδε. ἀρχιερέα κατεστήσατο Ἀλεξαν-
 δρεῦσιν αὐτὸς Παῦλον ὄνομα. ἐτύγγανε δὲ Ῥόδιον τις Φοινίξ
 γένος ἔχων τριηκάδε τὴν Ἀλεξανδρείας ἀρχήν. ᾧ δὲ ἐπέστειλεν
 ἐς ἅπαντα Παύλῳ ὑπηρετεῖν προθυμῆ τῇ πίσσῃ, ὅπως δὲ ἀτελεύ-
 τητον μένοι τῶν πρὸς αὐτοῦ ἐπαγγελλομένων μηδέν. ταύτη γὰρ ⁵
 τῶν Ἀλεξανδρέων τοὺς ** ἐταιρίζεσθαι αὐτὸν ἐς τὴν ἐν Καλχη-
 δόνη σύνυδον ᾧετο δυνατὸν ἔσεσθαι. ἦν δὲ τις Ἀρσένιος Πυλαι-
 στίνος γένος, ὅσπερ Θεοδώρα βασιλίδι ἐν τοῖς μάλιστα ἀναγκαιο-
 τάτοις ἐπιτήδειος γεγωνῶς, καὶ ἀπ' αὐτοῦ δύναμιν τε πολλὴν καὶ
 μεγάλα περιβαλλόμενος χρήματα ἐς βουλήν ἀξίωμα ἤλθε, καίπερ ¹⁰
 μιαιφώτατος ὢν. οὗτος Σαμαρείτης μὲν ἦν, τοῦ δὲ μὴ τὴν ὑπέρ-
 χουσαν προέσθαι δύναμιν ὀνόματος ἀντιλαβέσθαι τοῦ Χριστια-
Δ νῶν ἔγνω. ὁ μέντοι πατὴρ τε καὶ ἀδελφὸς τῇ τούτου δυνάμει
 θαρροῦντες διαγεγόνασι μὲν ἐν Σκυθοπόλει, περιστέλλοντες τὴν
 πατριον δόξαν, γνώμη δὲ αὐτοῦ ἀνήκεστα τοὺς Χριστιανοὺς εἰρ- ¹⁵
 γάζοντο πάντας. διὸ δὲ οἱ πολῖται σφίσι ἐπαναστάντες ἀμφω
 ἔκτειναν θανάτῳ οἰκτίστῳ, κακὰ τε πολλὰ ξυνηρέχθη Παλαιστί-
 νοις ἐνθένδε γενέσθαι. τότε μὲν οὖν αὐτὸν οὔτε Ἰουστινιανὸς
 οὔτε βασιλεὺς κακὸν τι ἔδρασαν, καίπερ αἰτιώτατον γεγονότα δυσ-
 κόλων ἀπάντων, ἀπέπειον δὲ αὐτῷ ἐς παλάτιον μηκέτι ἵναί. ἐν- ²⁰
 δελεχέστατα γὰρ τούτου δὲ ἕνεκα πρὸς Χριστιανῶν ἠνωχλοῦντο.
Ρ 79 οὗτος Ἀρσένιος βασιλεῖ χαριεῖσθαι οἰόμενος οὐ πολλῷ ὕστερον ζῶν
Α 121 τῷ Παύλῳ ἐς τὴν Ἀλεξανδρείαν στέλλεται, ὡς δὲ τὰ τε ἄλλα

6. τοὺς **] Supple εὐδοκιμωτέροισι vel λογιμωτάτους. ALBM. πρώ-
 τος vel πλείστους Reisk. 18. οὔτε — οὔτε] οὐδὲ — οὐδὲ AP.
 20. ἀπέπειον Alem. P. ἀπειπὼν A.

terrarum orbe pecuniarum. Dederat Paulum, ut hinc exordiar, Alexandri-
 nis antistitem, Rhodone quodam ex Phoenicia illius urbis praefecto; cui
 scripsit, ut Paulo, omni data occasione, quam diligentissime praesto esset,
 ne quid infectum caderet, quod ipse factum averet, cuius opera facile Ale-
 xandrinorum primatus studia ad Calchedonensis concilii firmitatem crede-
 ret excitanda. Arsenius quidam ex Palaestina homo sceleratissimus, in re-
 bus pernecessariis Theodora Augustae sic animum ceperat, ut magnam con-
 secutus auctoritatem et pecuniarum vim, tandem in senatum pervenerit.
 Sentiebat ille cum Samaritis, verum ne tantas potentias iacturam faceret,
 Christianorum sibi consulto nomen adsciverat; cuius parens fraterque Scy-
 thopoli patria secta dissimulata, eius freti auctoritate, et suasionibus impulsi,
 contumeliosissime Christianos vexarunt. Quamobrem factione civium cru-
 delissimum supplicium ambo dederunt, eaque multorum malorum fuit origo
 Palaestinis. Arsenium vero quamquam omnium turbarum auctorem nullo
 principes affecerunt incommodo, nisi quod regia prohibere, ne diutius ea
 super re Christianorum votis fatigarentur. Arsenius hic ergo quasi rem Cae-
 sari facturum gratam, non ita multo post cum Paulo Alexandriam venit, cum

ὑπηρετήσων καὶ τὴν ἐς τοὺς Ἀλεξανδρεῖς πειθῶ συγκατεργασόμε-
 νος αὐτῷ δυνάμει τῇ πάσῃ. ἰσχυρίζετο γὰρ ὑπὸ τὸν χρόνον τοῦ-
 τον, ἤνικα οἱ τοῦ παλατιῶν ἀποκεκλειῶσθαι ξυνέπεσε, τῶν ἐν Χρι-
 στιανοῖς οὐκ ἀμελέτητον γεγονέναι δογματῶν ἀπάντων. ὅπερ τὴν
 5 Θεοδώραν ἤγασεν· τὴν ἐναντίαν γὰρ ἐσκήπτετο τῷ βασιλεῖ ἐς
 τοῦτο ἵεναι, ὡς μοι ἐν τοῖς ὀπισθεν λόγοις εἴρηται. ἐπεὶ ἐν Ἀλε-
 ξανδρεῦσιν ἐγένοντο, διάκονόν τινα Ψόην ὄνομα Ῥόδωνι Παύλος
 παρέδωκε τεθνηξόμενον, φάσκων δὴ αὐτὸν μόνον οἱ ἐμποδῶν ἴστα-
 σθαι τοῦ μὴ τὰ βασιλεῖ δεδογμένα ὑποτελέσαι. τοῖς δὲ βασιλέως B
 10 γράμμασι Ῥόδων ἡγμένος, συγχοῖς τε εὖσι καὶ λίαν σπουδαίσι,
 αἰκίζεσθαι τὸν ἄνθρωπον ἔγνω, ὅς ὑπὸ τῆς βασάνου καταπι-
 νόμενος αὐτίκα θνήσκει. ἄπερ ἐπεὶ ἐς βασιλέα ἦλθεν, ἐγκεμήνης
 ἰσχυρότατα τῆς βασιλίδος, ἅπαντα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Παύλῳ τε καὶ
 Ῥόδωνι καὶ Ἀρσενίῳ εὐθὺς ἐκίνει, ὥσπερ τῶν πρὸς αὐτοῦ τούτοις
 15 δὴ τοῖς ἀνθρώποις ἐπηγγελμένων ἐπιλεησμένους ἀπάντων. Λι-
 βέριον οὖν τὸν ἐκ Ῥώμης ἄνδρα πατριῶν καταστησάμενος ἐπὶ
 τῆς Ἀλεξάνδρου ἀρχῆς καὶ τῶν δοκίμων ἱερέων τινὰς ἐς τὴν Ἀλε-
 ξάνδρειαν ἔστειλε τὴν τοῦ πράγματος ποιησομένους διάγνωσιν, ἐν
 οἷς καὶ ὁ Ῥώμης ἀρχidiaconos Πελάγιος ἦν, τὸ Βιγίλιον τοῦ ἀρ- C
 20 χιεῖως ὑποδὸς πρόσωπον, ἐπιτεταγμένον οἱ τοῦτο γε πρὸς τοῦ Βι-
 γίλιον· τοῦ τε φόνου ἐληλεγμένου Παύλου τῆς ἱερωσύνης εὐθὺς
 καθεῖλον, φυγόντα δὲ Ῥόδωνα ἐς Βυζάντιον τὴν τε κεφαλὴν ἀφεί-
 λετο ὁ βασιλεὺς καὶ τὰ χρήματα ἐς τὸ δημόσιον ἀνάγραπτα ἐποίη- V 334

6. εἴρηται Reisk. εἰρήσεται AP. *ibid.* ἐν addidit Alem. 8. οἱ
 Reisk. οἱ αὐτῷ AP. 12. βασιλέα ἦλθεν Alem. P. βασι ** A.
 17. Ἀλεξάνδρου] Rectius forte Ἀλεξανδρέων. Scio tamen scriptores
 eius saeculi frequenter τὴν Ἀλεξάνδρον, τὴν Ἀντιόχον, τὴν Σελεύκον
 absolute dicere pro Alexandria, Antiochia, Seleucia, aliaque similia.
 ALEM. *ibid.* Ἀλεξανδρείαν Reisk. Ἀλεξανδρέων AP.

ad alia praesto illi futurus, tum ad alliciendos omni studio Alexandrinos. Nam
 quamdiu regia exclusus est, tamdiu se Christianorum dogmatibus operam
 navasse affirmabat; in quo plane Theodoram offendit, quae contrariis Cae-
 sari studia, ut supra dixi, ea in re niti visa est. Ubi Paulus Alexandriam
 tenuit, Psoem diaconum Rhodoni praefecto necandum tradit, quem unum per-
 agendis Caesaris imperatis obicem se pati diceret. Imperatoris crebris il-
 lis et perquam studiosis litteris Rhodo permotus vapulare hominem iubet, qui
 cruciatus confectus periiit. Quod ut Iustinianus accepit, summa ope Theo-
 dora nitente, omnia in Paulum, Rhodonem atque Arsenium movebat animo,
 quasi vero iam imperata viris oblitus. Liberium Patricium Romanum Alexan-
 driae praeficit; antistites viros probatos Alexandriam de causa cognituros
 mitit: inter hos fuit Pelagius ecclesiae Romanae archidiaconus, qui Vigili
 pontificis ab eodem iussus, personam sustineret. Paulus homicidii convictus
 sacerdotio deturbatur; Rhodonem Byzantii perfugam Caesar capite plectit,
 publicatque bona; quamquam ab eo ternis denis prolatiis epistolis, quibus

σατο, καίπερ τρισκαίδεκα ἐπιστολάς τοῦ ἀνθρώπου ἐνδειξαμένον,
 ὕπερ αὐτῷ βασιλεὺς ἔγραψε σπουδαίων τε καὶ διατεινόμενος
 A 122 ἄγαν, ἐπαγγέλλων τε ἅπαντα τῷ Παύλῳ ὑπηρετεῖν ἐπιτάττοντι
 καὶ μηδ' ὄτιωσιν ἀντιτείνειν, ὅπως ἐπὶ τῇ δόξῃ ἐπιτελέσαι τὰ δό-
 ξαντα δυνατὸς εἴη. Ἀρσένιον τε Λιβέριος γνώμη Θεοδώρας 5
 ἀνεσκόλοπισε, καὶ αὐτοῦ τὰ χρήματα δημοσιοῦν βασιλεὺς ἔγνω,
 D καίπερ οὐδὲν αὐτῷ ἐπεγκαλεῖν ἔχων ἢ ὅτι ζὸν τῷ Παύλῳ διάταξαι
 εἴχε. ταῦτα μὲν οὖν εἴτε ὀρθῶς εἴτε ἄλλη πῃ αὐτῷ εἰργασται,
 οὐκ ἔχω εἰπεῖν, ὅτου δὲ δὴ ἔνεκα ταῦτά μοι εἴρηται αὐτίκα δη-
 λώσω. ὁ Παῦλος χρόνῳ τινὶ ὕστερον ἐς Βυζάντιον ἦκων ἐπὶ τε 10
 χρυσοῦ κεντηνάρια τῷ βασιλεῖ τούτῳ προέμενος ἤξιον τὴν ἱερωσύ-
 νην ἀπολαβεῖν, ἅτε αὐτὴν οὐδενὶ νόμῳ ἀφηρημένος. Ἰουστινια-
 νὸς δὲ τὰ τε χρήματα ἐδέξατο πρῶως καὶ τὸν ἄνθρωπον ἐν τιμῇ
 ἔσχεν, ἀρχιερέα τε ὠμολόγησεν Ἀλεξανδρεῦσιν αὐτὸν καταστήσε-
 σθαι αὐτίκα δὴ μάλα, καίπερ ἐτέρου τὴν τιμὴν ἔχοντος, ὡσπερ 15
 οὐκ εἰδὼς ὅτι δὴ τοὺς αὐτῷ ξυνοικήσαντάς τε καὶ ὑπουργεῖν τε-
 τολμηκότας ἔκτεινέ τε αὐτὸς καὶ τὰς οὐσίας ἀφελετο. ὁ μὲν
 οὖν Σεβαστὸς ἐς ἄγαν διατεινόμενος τὸ πρῶγμα ἐν σπουδῇ ἐποιεῖτο,
 P 80 Παῦλος δὲ διαρρήδην ἐπίδοξος ἦν τὴν ἱερωσύνην ἀπολήψεσθαι
 μηχανῇ τῇ πάσῃ. ἀλλὰ Βυγίλιος τηρικιάδε παρὼν εἶκεν βασιλεῖ 20
 τῷ τοιοῦτον ἐπιτάττοντι οὐδαμῇ ἔγνω. ἔφρασκε γὰρ οὐχ οἷός τε
 εἶναι ψῆφον τὴν οἰκείαν αὐτὸς ἀνάδικον διεργάσθαι, τὴν Πελα-
 γίου παραδηλῶν γνώσιν. οὕτως ἄλλου οὐδενὸς τῷ βασιλεῖ τούτῳ
 ὅτι μὴ χρημάτων ἀφαιρέσεως αἰεὶ ἔμελεν. εἰρήσεται δὲ καὶ ἄλλο

17. αὐτὸς P. αὐτοῦς. 19. ἀπολήψεσθαι] ἀπολήφεται AP. unde
 Maltretus ὡς post ἐπίδοξος ἦν inserebat.

Caesare gravissimis verbis etiam atque etiam iussus fuerat Paulum praeci-
 pientem audire, contraque nihil dicere, ut de religione, quae visa essent, re
 ille perficeret. Arsenium Liberius ex Theodoraе praecocepte in crucem agit;
 Iustinianus nihil nisi consuetudinem causatus, quae illi cum Paulo fuisset,
 etiam facultates proscripsit. Recte ille haec an secus, parum compertum
 habeo; sed quorsum haec spectet narratio, iam dicam. Paulus haud diu fuit
 cum Byzantio appulit, rogaturus imperatorem, et pondo septies centum
 auri oblaturus, ut in sacerdotium restitueretur, a quo se per iniuriam de-
 lectum contendebat. Pecuniam Iustinianus accepit, Paulumque comiter et
 perhonorifice habuit, eumque propediem antistitem Alexandrinis (licet alteri
 sacerdotium id esset) restituendum affirmabat, quasi non a se de viris illius
 contubernalibus, et auxiliariis pecunia et capite acquisitum. Ea vero cum
 Caesarem cura studiumque vehementer intentum haberet, nemini iam dubium
 erat, quin sacerdotium Paulus esset consecuturus. Verum enimvero prin-
 cipi id imperanti haud quaquam Vigilius (qui per id tempus Byzantii versa-
 batur) concedendum censuit, neque de sententia a se nimirum per Pelagium
 lata decedendum. Sic omnibus in negotiis uni pecuniae corradendae Iusti-

τοιόνδε. Φαυστίνος ἦν τις Παλαιστίνος γένος, Σαμαρείτης μὲν
γεγονὼς ἄνωθεν, ὀνόματος δὲ τοῦ Χριστιανῶν ἀντιλαμβανόμενος **A 123**
ἀνάγκη τοῦ νόμου. οὗτος ὁ Φαυστίνος ἐς βουλῆς ἀξίωμα ἦλθε **B**
καὶ τῆς χώρας τὴν ἀρχὴν ἔσχεν, ἥσπερ αὐτὸν παραλυθέντα οὐ
5 πολλῶ ὑστερον ἐς τε τὸ Βυζάντιον ἦγοντα τῶν τινες ἱερέων δι-
βαλλον ἐπενεγκάμενοι ὡς Σαμαρειτῶν νόμιμα περιστέλλει, καὶ
Χριστιανὸς δράσειε τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ ὠκνημένους ἀνόσια ἔργα.
Ἰουστινιανὸς δὲ ἀγριαινεσθαί τε καὶ δεινὰ ποιεῖν διὰ ταῦτα ἐδόκει,
ὅτι δὴ αὐτοῦ τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν ἔχοντος τὸ τοῦ Χριστοῦ ὄνομα
10 ἔφ' ὅτιανοῦν διασύροίτο. οἱ μὲν οὖν τῆς συγκλήτου βουλῆς τὴν
διώγνωσιν πεποιημένοι τοῦ πράγματος φυγῇ τὸν Φαυστίνον ἐξ- **C**
μίσωσαν, βασιλέως ἔγκειμένον σφίσι. βασιλεὺς δὲ πρὸς αὐτοῦ
χρήματα ὅσα ἐβούλετο κεκομισμένος ἀνάδικα εὐθὺς τὰ δεδικασ-
μένα ἐποίησε. Φαυστίνος δὲ αὐθις τὸ πρότερον ἀξίωμα ἔχων,
15 βασιλεῖ τε ὠμίλει, ἐπίτροπός τε καταστάς τῶν ἐν Παλαιστίνῃ τε
καὶ Φοινίκῃ βασιλικῶν χωρῶν ἀδεέστερον ἅπαντα κατειργάζετο
ὅσα οἱ αὐτῷ βουλομένῳ εἶη. ὕντινα μὲν οὖν Ἰουστινιανὸς τρόπον
τὰ Χριστιανῶν δικαιώματα περιστέλλειν ἤξιον, καίπερ οὐ πολλῶν
εἰρημένων ἡμῖν, ἀλλ' ἐκ τῶνδε βραχέων ὄντων, τεκμηριοῦν ἔστιν.
20 ὅπως δὲ καὶ τοὺς νόμους οὐδεμιᾷ ὀκνήσει κατέσειε χρημάτων κει-
μένων βραχυτάτῳ δηλωθήσεται λόγῳ.

κῆ'. Πρίσκοις τις ἐν τῇ Ἐμεσηνῶν ἐγένετο πόλει, ὅσπερ **V 335**
ἀλλότρια γράμματα μιμεισθαί εὐφυῶς ἐξηπίστατο, τεχνίτης τε **D**
ἦν περὶ τὸ κακὸν τοῦτο δεξιῶς ἄγαν. ἐτόγγανε δὲ ἡ τῶν Ἐμεση-

8. ποιεῖν] καθεῖν Alem. 10. ὅτιανοῦν Reisk. ὅτιοῦν AP.
15. ἐν Παλαιστίνῃ τε καὶ Φοινίκῃ Alem. P. ἐκ Παλαιστίνης τε καὶ
Φοινίκης A. 20. κειμένων] προκειμένων Reisk. 23. εὐφυῶς]
ἐπεφυῶς Suidas s. v. Πρίσκοις.

mianus intentus erat. Simile quid narrare lubet: Faustinus quidam in Palaestina Samaritae parentibus maioribusque natus, Christianum nomen legis praetulit necessitate, lectus in senatum eum proconsulatum obtinuit; quem ubi post paulo deposuit, Byzantii a sacerdotibus dissimulatae Samaritarum sectae, et in provinciales Christianos saevitiae ac impietatis fit reus. Ergo impotenti furere Iustinianus concitatus, suam credit calamitatem, quod Christianum nomen, Romanorum principe se, a quoquam traducatur. Causa in senatu cognita, Faustinus, instante Caesare, ex senatusconsulto exulatum abibat. Sed interim princeps quanta libuit maxima corruptum pecunia, iudicium rescidit; moxque Faustinus eandem sustinere dignitatem, actitate cum Augusto, agros in Palaestina et Phoenicia Caesarianos procurare, omnia secure perque libidinem gerere. Pauca quidem haec, ex quibus intelligere tamen liceat, ut Iustiniano libuit Christianorum sanctiones pervertere; nam de abolitis pecunia legibus brevissima narratione dicam.

23. Priscus quidam apud Emesenas fuit, alienae manus perquam ingeniose mentienidae peritus, eiusque fraudis plane idoneus artifex. Porro Eme-

νῶν ἐκκλησία τῶν τινος ἐπιφανῶν κληρονόμος γεγενημένη χρόνοις
 τισὶ πολλοῖς ἔμπροσθεν. ἦν δὲ τις ἀνὴρ πατρικίος μὲν τὸ ἀξίωμα,
 Μαμμιανὸς δὲ ὄνομα, γένει λαμπρὸς καὶ περιουσίᾳ χρημάτων.

- A 124 ἐπὶ δὲ Ἰουστινιανοῦ βασιλεύοντος ὁ Πρίσκος διερευνησάμενος πό-
 λεως τῆς εἰρημένης τὰς οἰκίας πάσας, εἴ τινας εὐρὲ τε πλοῦτιν ἀκ- 5
 μαζούσας καὶ πρὸς ζημίαν χρημάτων μεγάλων διαρκῶς ἐχούσας,
 τούτων διερευνησάμενος ἐς τὸ ἀκριβὲς τοὺς προπάτορας, γράμμα-
 P 81 σιν αὐτῶν παλαιοῖς ἐντυχῶν, βιβλίδια πολλὰ ὡς παρ' ἐκείνων γε-
 γραμμένα πεποιήται, ὁμολογούντων πολλὰ χρήματα τῷ Μαμμιανῷ
 ἀποδώσειν, ἅτε παρακαταθήκης λόγῳ ταῦτα πρὸς ἐκείνου κεκο- 10
 μισμένων. τὸ τε ὁμολογημένον ἐν τούτοις δὴ τοῖς καταπλάστοις
 γραμματίοις χρυσίον ξυγγίει οὐχ ἦσσαν ἢ ἐς ἑκατὸν κεντηνάρια.
 καὶ ἀνδρὸς δὲ τινος, ὅσπερ ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τηνικάδε τοῦ χρόνου
 καθήμενος, ἦν ἵκα ὁ Μαμμιανὸς περιτῆν δόξαν τε πολλὴν ἐπὶ τε
 ἀληθείᾳ καὶ τῇ ἄλλῃ ἀρετῇ ἔχων, ἅπαντα ἐπετέλει τὰ τῶν πολι- 15
 τῶν γραμματεῖα, ἕκαστον οἰκείοις ἐπισφραγίζων αὐτὸς γράμμιασιν,
 ὄνπερ ταβέλλωνα καλοῦσι Ῥωμαῖοι, τὰ γράμματα δαιμονίως με-
 B μισάμενος τοῖς διοικουμένοις τὰ πράγματα τῆς Ἐμμεσηνῶν ἐκκλη-
 σίας παρέδωκεν, ὁμολογηκόσι μοῖραν αὐτῷ τινα κείσθαι τῶν ἐν-
 θένδε πορισθησομένων χρημάτων. ἐπεὶ δὲ ὁ νόμος ἐμποδῶν ἴστατο, 20
 τὰς μὲν ἄλλας δίκας ἀπάσας ἐς τριακοντοῦτιν παραγραφὴν ἄγων,
 ὀλίγας δὲ ἄτιας καὶ τὰς ὑποθηκαρίας καλουμένας τεσσαυράκοντα
 ἐνιαυτῶν μῆκει ἐκκροῦσιν μηχανῶνται τοιάδε. ἐς Βυζάντιον ἀφι-

2. ἔμπροσθεν. ἦν δὲ τις P ex Suida. ἔμπροσθεν ἦδη. οὗτος A.
 ibid. μὲν τὸ ἀξίωμα P cum Suida. εἰεν τῷ ἀξιώματι A. 4. ἐπὶ
 δὲ P ex Suida. ἐπεὶ οὖν A. 5. εἴ τινας P cum Suida. εἴ τι A.
 10. παρακαταθήκης] παραθήκης Suidas. 12. ξυγγίει Suidae ed.
 Mediol. Scribebatur ξυγγίει. 21. παραγραφῆν Suidas. Legebatur
 παράγραφον.

senorum Ecclesiam annis antea non paucis haerodem instituerat Mammianus vir clarissimus Patricia dignitate, genere, et divitiarum copia illustris. Iustiniano postea principe Priscus censum familiarum eius urbis habet, quaecumque florerent opibus, ac ditissimae praedia esse possent; harum diligenter observat maiores, quorum tabulas sibi conquisierat; eorumque nomine complures conficit libellos, quibus grandem pecuniam a Mammiano apud se depositam accepisse, eidemque debere se illi faterentur. Crediti vero inanibus illis libellis auri summa decem millia pondo colligebat. Denique publici tabellionis, viri fide et virtute conspicui, qui superstitite Mammiano civibus tabulas conficiebat, suaque manu consignabat, litteras mirum in modum imitatus, sic eos libellos Eusesenorum Ecclesiae procuratoribus tradit; qui partem acquirendae pecuniae, quae illum maneret, pollicerentur. Verum obstante lege, quae reliquas omnes actiones ad tricenariam praescriptionem prolatat, et quas hypothecarias dicunt, nonnullasque alias quadragenaria excludit exceptione, id ineunt consilii. Pergunt Byzantium ire, vim auri Caesari de-

κόμενοι καὶ χρήματα μεγάλα τῷ βασιλεῖ τούτῳ προέμενοι ἰδέοντο σφίσι τὸν τῶν πολιτῶν ὕλεθρον οὐδὲν ὠφεληκότων ξυγκατεργάζεσθαι. ὁ δὲ τὰ χρήματα κεκομισμένος μελλήσει οὐδεμιᾷ νόμον ἔγραψεν, οὐ χρόνοις τὰς ἐκκλησίας τοῖς καθήκουσιν, ἀλλ' ἐνιαυ-
 5 τῶν ἑκατὸν πληθεὶ δικῶν τῶν αὐταῖς προσηκουσῶν ἀποκεκλείσθαι, καὶ ταῦτα οὐκ ἐν Ἐμέσῃ μόνον κύρια εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἀνὰ πᾶσαν C τὴν Ῥωμαίων ἀρχήν. Ἐμεσηνοῖς τε τὸ πρῶγμα τοῦτο διαιτῶν A 125 ἔταξε Λογγίνον τινα δραστήριον τε ἄνδρα καὶ τὸ σῶμα ἰσχυρὸν ἄγαν, ὃς καὶ τὴν τοῦ δήμου ἀρχήν ἐν Βυζαντίῳ ὕστερον ἔσχεν.
 10 οἱ δὲ τῆς ἐκκλησίας τὰ πρῶγματα διοικούμενοι τὰ μὲν πρῶτα τῶν τινι πολιτῶν δίκην κεντηναρίοιν ἐκ βιβλίων τῶν εἰρημένων λαχόν-
 15 τες θνοῖν, κατεδικάσαντο τοὺς ἀνθρώπους εὐθὺς, ὃ τι καὶ ἀπολο- γήσαιντο οὐδαμῆ ἔχοντας διὰ τε χρόνου τοσόνδε μῆκος καὶ ἄγνοια τῶν τότε πεπραγμένων. ἐν πένθει δὲ μεγάλῳ ἐκάθητο οἱ τε
 20 ἄλλοι ξόμπαντες ἄνθρωποι ὡμῶς τοῖς συκοφανταῖς ἐκκείμενοι καὶ πάντων μάλιστα οἱ τῶν Ἐμεσηνῶν λογιώτατοι. τοῦ δὲ κακοῦ ἐς τοὺς πλείστους ἤδη τῶν πολιτῶν ἐπιρρέοντος προμήθειάν τινα τοῦ Θεοῦ ξυνηρέθη γενέσθαι τοιάνδε. Πρίσκον ὃ Λογγίνος τὸν τοῦτο D
 δὴ τὸ σκαιώρημα ἐργασούμενον ἅπαντα ὁμοῦ κομίζειν οἱ τὰ γράμ-
 25 ματα ἐκέλευσεν, ἀναδυόμενον τε τὴν πρῶξιν ἐγράψισε δυνάμει τῇ πάσῃ. ὁ δὲ ἄνδρὸς ἰσχυροῦ λίαν τὴν πληγὴν οὐδαμῆ ἐνεγκῶν. ἔπεσεν ὕπτιος, τρέμων δὲ ἤδη καὶ περιδεὴς γεγονὼς, ὅπως τε Λογγί-
 νον ἤσθησθαι τὰ πεπραγμένα ὑπονοῶν ἐξωμολόγει, οὕτω τε τῆς σκαιωρίας ἀπάσης ἐς φῶς ἐνεχθείσης τὴν συκοφαντίαν πεπειῶσθαι

5. δικῶν P ex Suida. δοικῶν A. 10. τῶν τινι Reisk. Legebatur τῶν τινι τῶν. 23. ὑπονοῶν addidit Reisk. ibid. ἐξωμολόγει Reisk. ἀμολόγει Alem. ὁμολογῶν AP.

ferunt, rogantque ut sibi esse praesto velit ad tantam civium perniciem. Ille accepta pecunia mox legem scribit, ut actiones quae Ecclesiis competere non statim temporis, sed centum annorum praescriptione excluderentur; idque non Emese duntaxat, sed in universo Romano imperio perinde valeret. Ac tum mittit Longinum virum industrium et corpore strenuum (qui postmodum egit urbis praefectum) ins illud Emesensis dicturum, firmaturumque. Principio quidem ex confectis illis libellis Emesenorum Ecclesiae procuratores, cum in nonnullos cives causam bis centum auri pondo tenuissent, eos illico condemnarunt, quibus ex tanta temporum distantia atque nocte rerum olim gestarum nulla defensio suppeteret. Quamobrem cum alii, tum Emesenorum primores in magno moerore iacebant, succensebantque calumniatoribus. Sed cum iam pars maxima civium in id exitum veniret, rem ita deus est moderatus. Prisco huiusmodi fraudis auctori, ut ad se omnes libellos deferret, Longinus imperat; atque rem detrectanti magna impingit alapam vi; ille ictu fortis dexteræ afflictus supinus concidit, tremensque ac pavidus, remque odoratum Longinum ratus fatetur fraudem; sic vero totius rei scena detecta desitum calumniis est. Non Romanorum leges modo sic diebus ferme

ξυτέβη. ταῦτα δὲ οὐ μόνον ἐς τοὺς νόμους ἀεὶ καὶ καθ' ἑκάστην εἰργάζετο τοὺς Ῥωμαίων, ἀλλὰ καὶ οὓς Ἑβραῖοι τιμῶσι καταλύειν ὄδε βασιλεὺς ἐν σπουδῇ εἶχεν. ἦν γάρ ποτε αὐτοῖς ἐπαινιῶν ὁ χρόνος

P 82 τὴν πασχυλίαν ἑορτὴν πρὸ τῶν Χριστιανῶν ἀγαγῶν τύχοι, οὐκ
V 336 εἶα ταύτην τοὺς Ἰουδαίους καιροῖς τοῖς καθήκουσιν ἄγειν, οὐδέ τι 5
A 126 μίμων. πολλοὺς τε αὐτῶν οἱ ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τεταγμένοι, ἅτε
προβατείων κρεῶν ἐν τούτῳ γενεσαμένους τῷ χρόνῳ, τῆς ἐς τὴν
πολιτείαν παρανομίας ὑπάγοντες χρήμασιν ἐζημίουν πολλοῖς. ἔρ-
γα μὲν οὖν καὶ ἄλλα τοιαῦτα Ἰουστινιανοῦ ἀνάρηθιμα ἐξεπιστάμε- 10
νος οὐκ ἔν τι ἐνθελὴν, ἐπεὶ πέρας δοτέον τῷ λόγῳ. ἀποκρήσει
γὰρ καὶ δὴ αὐτῶν τὸ τοῦ ἀνθρώπου ἦθος σημήναι.

B καθ'. Ὅτι δὲ εἴρων τε καὶ κατάπλευστος ἦν, αὐτίκα δηλώσω.
τὸν Λιβέριον τοῦτον, οὗπερ ἐμνήσθην ἀρτίως, παραλύσας ἥς
εἶχεν ἀρχῆς, Ἰωάννην ἀντ' αὐτοῦ κατεστήσατο Αἰγύπτιον γένος, 15
ἐπὶ κλησιν Λαξαρίωνα. ὅπερ ἐπεὶ Πελάγιος ἔγνω Λιβερίου φίλος
ἐς τὰ μάλιστα ὢν, τοῦ αυτοκράτορος ἀνεπυθάνετο εἶπερ ὁ ἀμφὶ
Λαξαρίωνα λόγος ἀληθῆς εἴη. καὶ ὅς εὐθὺς ἀπηνήσατο μηδὲν
πεπραγέναι τοιοῦτο ἀπισχυρισάμενος, γράμματά τε αὐτῷ πρὸς
Λιβέριον ἐνεχείρισεν, ἐντελλόμενος βεβαιότατα τῆς ἀρχῆς ἔχε- 20
σθαι, καὶ μηδεὶν αὐτῆς τρόπῳ μεθεῖσθαι. οὐ γὰρ ταύτης ἐθέ-
λειν ἐν τῷ παρόντι αὐτὸν παραλύσαι. ἦν δὲ τις τῷ Ἰωάννῃ ἐν
Βυζαντίῳ θεῖος, Εὐδαίμων ὄνομα, ἐς τε τὸ τῶν ὑπάτων ἀξίωμα
ἦκων καὶ χρήματα περιβεβλημένος πολλὰ ἐπίτροπος τέως τῆς βα-
σιλέως οὐσίας ἰδίας. οὗτος Εὐδαίμων ἐπειδὴ ταῦτ' ἠκηκεί ἕπερ 25

9. παρανομίας Alem. P. παρανόμος A. 20. ἐνεχείρισεν] ἐνεχείρισεν AP.

singulis accepit Iustinianus, sed eas etiam, quas Hebraei venerantur, ever-
tendas curavit. Si quando enim Paschatis celebritatem ante illis quam Chri-
stianis recurrens annus forte reduceret, haud statuto tempore eam agere,
vel honores deo deferre, vel legitimas religiones perficere permittebantur.
Quin plerosque eo tempore agnina pastos in crimen violatae reipublicae ad-
ductos, pecunia ingenti magistratus punivit. Iustiniani facinora huius gene-
ris infinita mihi plane comperta praetereo, ut et modum huic historiae finem-
que faciam, et quod viri illius ingenium satis hisce declaratum existimem.

29. Quod vero dissimulator fuerit ac versipellis, iam dicam. Liberio,
de quo paulo ante memoratum, quem gerebat magistratum abolevit, Ioanne
Aegypto cognomento Laxarione in eius locum suffecto. Qua cognita re Pe-
lagius, cui cum Liberio summa intercedebat necessitudo, Caesarem percon-
tatur, quae fides esset famae de Laxarione vulgatae? Illic statim rem inficia-
tur litteras Pelagio tradit, quibus Liberius firmam habere provinciam, neuti-
quam deponere iubetur, de illo abrogando non esse in praesentia mentem
sibi. Caeterum Byzantii erat Ioannis avunculus Eudaemon, vir consularis,
opulentus, Caesaris bonorum procurator; his ille quoque auditis, imperato-

ἐρρήθη, καὶ αὐτὸς βασιλέως ἀνεπνύθανετο εἰ ἐν βεβαίῳ τῷ ἀδελ-
 φιδῷ τὰ τῆς ἀρχῆς εἶη. ὁ δὲ ὅσα οἱ πρὸς Λιβέριον ἐγγράπτο
 ἀρησάμενος, πρὸς τὸν Ἰωάννην γράμματα γράψας ἀντιλυβέσθαι
 τῆς ἀρχῆς δυνάμει τῇ πάσῃ ἐπέστελλεν. οὐδὲ γὰρ οὐδ' αὐτῷ
 5 νεώτερον ἄμφ' αὐτῇ βεβουλεύσθαι. ὅσπερ ὁ Ἰωάννης ἀναπει- A 127
 σθεῖς, Λιβέριον ἀναχωρεῖν τοῦ τῆς ἀρχῆς καταγωγίου ἅτε αὐτῆς D
 παραλελυμένον ἐκέλευεν. Λιβέριος δὲ αὐτῷ πείθεσθαι οὐδαμῇ
 ἔφασκεν, ἡγμένος δηλονότι τοῖς βασιλέως καὶ αὐτὸς γράμμασιν.
 ὁ μὲν οὖν Ἰωάννης τοὺς οἱ ἐπομένους ὀπίσθας ἐπὶ τὸν Λιβέριον
 10 ἦει, ὁ δὲ ζὼν τοῖς ἄμφ' αὐτὸν εἰς ἀντίστασιν εἶδε. μάχης τε γε-
 νομένης, ἄλλοι τε πολλοὶ πίπτουσι καὶ Ἰωάννης αὐτὸς ὁ τὴν ἀρ-
 χὴν ἔχων. Εὐδαίμονος οὖν ἰσχυρότατα ἐγκειμένου, μετ' ἄπειμπος
 εὐθὺς ἐς Βυζάντιον ὁ Λιβέριος ἦν, ἣ τε σύγκλητος βουλή τὴν
 διάγνωσιν ποιουμένη τῶν πεπραγμένων, ἀνεψηφίσαστο τοῦ ἀνθρῶ-
 15 που, ἐπεὶ αὐτοῦ οὐκ ἐθέλοντος, ἀλλ' ἄμνομένου τὸ μίαισμα ξυ-
 ηνέχθη γενέσθαι. βασιλεὺς μέντοι οὐ πρότερον ἀπέστη ἕως αὐ- P 83
 τὸν ἐζημίωσε χρήματα λάθρα. οὕτω μὲν οὖν Ἰουστινιανὸς ἀλη-
 θεύσθαι τε ἠπίστατο καὶ εὐθύγλωστος ἦν. ἐγὼ δὲ πάρεργόν τι
 τοῦδε τοῦ λόγου εἰπεῖν οὐκ ἀπὸ τοῦ καιροῦ οἶομαι εἶναι. ὁ μὲν
 20 γὰρ Εὐδαίμων οὗτος ἐτελεύτησεν οὐ πολλῷ ὕστερον, ξυγγενῶν μὲν
 οἱ ἀπολελειμμένων πολλῶν, οὔτε διαθήκην τινὰ διαθέμενος οὔτε
 τι ἄλλο τὸ παράπαν εἰπῶν. ὑπὸ χρόνον τε τὸν αὐτὸν καὶ τις ἀρ-
 χων γεγινῶς τῶν ἐν παλατιῷ ἐθνύχων ὄνομα Εὐφρατῆς ἀπελεύθη
 τοῦ βίου, ἀδελφιδῶν μὲν ἀπολιπῶν, οὐδὲν δὲ ἐπὶ τῇ οὐσίᾳ δια-
 25 θέμενος τῇ αὐτοῦ πολλῇ ἐς ἄγαν οὖση. ἄμφω δὲ βασιλεὺς τὰς

1. ἀδελφιδῶ Reisk. Legebatur ἀδελφῶ. ἀνεψιῶ Alem. 8. ἡγμέ-
 νος] ἐνηγμένος Reisk. 15. ἐθέλοντος Alem. P. ἐθόντος A.
 18. ἦν] εἶναι Alem.

rem sciscitatur, num integer nepotī magistratus maneret; ille dissimulatis ad
 Liberium datis epistolis Ioanni scribit, iubetque strenue provinciam insistere,
 a se nihil statutum contra. His fretus Ioannes, Liberio praecipit (quippe a
 magistratu submoto) praetorio excedat; renuit Liberius, praetenditque Cae-
 saris et ipse diploma. Ergo Ioannes armato satellite Liberium impetit; is
 contra suo se satellitio defensat; pugna committitur, alii alio cadunt, et
 Ioannes, cui decreta provincia. Tum Eudaemone pertinaciter insistente,
 Byzantium Liberius accessit; cognoscit causam senatus, absolvitque virum
 caedia, invite et ad defensionem patraetae. Non prius Caesar destitit, quam
 eundem occulte pecunia damnavit: sic erat Iustinianus veritatis cultor et
 amicus. Sed haud ease ab re arbitror, hanc veluti historiae huius appendi-
 cem addere. Eudaemon hic frequenti numero propinquorum relicto, paulo
 post intestatus decessit; ac fere sub idem tempus obiit Euphratas eunuchorum
 palatii princeps, sororis filio superstitē, roque familiari sane amplissima
 minime constituta; actis bonorum utriusque rapinis voluntarium haeredem se

οὐσίας ἀφείλετο, κληρονόμος γεγενημένος αὐτόματος καὶ οὐδὲ
 τριώβολόν τι τῶν νομίμων κληρονόμων προέμενος. τοσαύτη αἰ-
 δοῖ ἔς τε τοὺς νόμους καὶ τῶν ἐπιτηδείων τοὺς ἕγγυγεῖς ὁ βασι-
 λεὺς οὗτος ἔχρατο. οὕτως καὶ τὰ Εἰρηναίου πολλῶ ἔμπροσθεν
 τελευτήσαντος δικαίωμα οὐδ' ὄτιοῦν ἐπ' αὐτοῖς ἔχων ἀφείλετο. 5
 τούτων δὲ τὸ ἐχόμενον ὑπὸ χρόνον τε τὸν αὐτὸν γεγονὸς οὐκ ἂν
 σιωπήσῃν. Ἀνατόλιός τις ἦν ἐν Ἀσκαλωνιτῶν λευκώματι τὰ πρω-
 A 128 τεῖα ἔχων. τούτου τὴν παῖδα γαμετὴν γυναῖκα τῶν τις Καισα-
 ρέων πεποίηται, Μαιμιλιανὸς ὄνομα, οἰκίας ἐπιφανοῦς ἄγαν. ἦν
 V 337 δὲ ἡ κόρη ἐπικλήρος, ἐπεὶ μόνης αὐτῆς Ἀνατόλιος ἐγεγόνει πατήρ. 10
 C νόμῳ δὲ ἄνωθεν διωρισμένον, ἐπειδὴν βουλευτῆς τῶν τινος πό-
 λεων οὐκ ἀπολελειμμένων οἱ παίδων γόνου ἄρρενος ἕξ ἀνθρώπων
 ἀφανισθείη, τῶν ἀπολελειμμένων ὑπὸ τούτου χρημάτων τὸ μὲν
 τεταρτημόριον δίδοσθαι τῷ τῆς πόλεως βουλευτηρίῳ, πάντων δὲ
 τῶν ἄλλων τοὺς κληρονόμους τοῦ τετελευτηκότος ἀπόνασθαι, γνά- 15
 ρισμα ἧθους τοῦ οἰκείου κἀνταῦθα ὁ αὐτοκράτωρ ἐνδεικνύμενος,
 νόμον ἔναγχος ἐτόγγχανε γράψας, ἔμπαλιν τὰ τοῦ πράγματος διωι-
 κούμενον, ὅπως δὴ, ἐπειδὴν βουλευτῆς ἄπαις τελευτῶν γόνου ἄρ-
 ρενος τῆς οὐσίας οἱ μὲν κληρονόμοι τὸ τέταρτον ἔχοιεν, τἄλλα δὲ
 D πάντα τὸ τε δημόσιον καὶ τὸ τῆς πόλεως λεύκωμα φέροιτο. καὶ- 20
 τοι οὐδὲπώποτε δημόσιον ἢ βασιλεὺς ἀφ' οὗ γεγύνασιν ἄνθρωποι
 χρημάτων βουλευτικῶν μετασχεῖν ἔσχε. τούτου τοίνυν κειμένου
 τοῦ νόμου, Ἀνατολίῳ μὲν ἐπεγένετο ἡ τέλειος ἡμέρα τοῦ βίου, ἣ
 δὲ τούτου παῖς τὸν τούτου κληρὸν πρὸς τε τὸ δημόσιον καὶ τὸ τῆς
 πόλεως βουλευτήριον κατὰ τὸν νόμον ἐνείματο, καὶ αὐτῇ γράμματα 25
 βασιλεὺς τε αὐτὸς καὶ Ἀσκαλωνιτῶν οἱ τοῦ λευκώματος ἔγραψαν,

4. οὕτως Alem. οὗτος AP.

Caesar scribit, legitimis haeredibus ne concessio quidem triobolo; ea fait in
 leges, in familiarium propinquos modestia. Sic etiam Irenaei diu antea de-
 mortui nullo iure fortunas diripuit. Hoc item per idem tempus accidit, quod
 minime praeterierim. Anatolius quidam Ascalonae fuit in albo senatorio fa-
 cile princeps, huius filiam haeredem, quae una illi fuerat, Mamilianus Cae-
 sariensium nobilissimus sibi uxorem adiunxerat. Caeterum prisca lex est, ut
 cuiuslibet civitatis senatorum, qui maribus absque liberis diem obiissent,
 quarta bonorum parte senatui addicta, haeredibus caetera fruenda superes-
 sent. Hic etiam sui specimen dedit imperator lata nuper plane illi contraria
 lege: ut extincto maribus absque liberis senatore, quartam haeredes habe-
 rent, reliqua ferret aerarium atque senatus; quamquam post genus huma-
 num natum nullae vel in publicum, vel in Caesaris aerarium illatae senato-
 rum facultates. Hoc decreto Anatolius diem vitae supremum egit; haere-
 ditatem ex lege aerario et curiae filia destinavit, acceptis ab imperatore et
 Ascalonae senatu tabulis, quibus eam controversia hac super re liberarent,

τῆς περὶ τούτου αὐτὴν ἀφιέντες ἀντιλογίας, ἕτε τὰ σφίσι προσή-
 χοντα κεκομισμένοι ὀρθῶς καὶ δικαίως. ὕστερον καὶ Μαμιλιαν-
 οὗ ἀπελύθη τοῦ βίου, ὅσπερ Ἀνατολίῳ κηδεστῆς ἐγεγόνει, παιδὸς
 οἱ ἀπολελειμμένης μιᾶς, ἥπερ καὶ τὴν τοῦ πατρὸς οὐσίαν, ὡς τὸ
 5 εἰκὸς, ἔσχε. μετὰ δὲ αὐτῆς περιούσης ἔτι οἱ τῆς μητρὸς ἀφίκετο
 ἐς τὸ μέτρον τοῦ βίου, ἀνδρὶ μὲν ξυνοικισθεῖσαι τῶν λογίμων τινί,
 μήτηρ δὲ οὔτε θήλειος οὔτε ἄρσενος γενομένη γόνου. ἀλλ' Ἰου-
 στινιανὸς πάντων ἀνελάβετο τῶν χρημάτων εὐθὺς, ἐκείνῳ ἀποφθεγ-
 ζάμενος τὸ θανατάσιον, ὡς τὴν Ἀνατολίον παῖδα γυναῖκα γραῦν
 10 οὔσαν τοῖς τε τοῦ πατρὸς καὶ τοῖς τοῦ ἀνδρὸς πλουτεῖν χρήμα-
 σιν οὐχ ὅσιον εἶη. ὅπως δὲ ἡ γυνὴ μὴ ἐν τοῖς προσαίτηταις τὸ A 129
 ἐνθὲνδε τετάξεται, στατήρα χρυσοῦν ἐς ἡμέραν ἐκάστην τὴν γυ- P 84
 ναῖκα φέρεσθαι ταύτην διώρισεν, ἕως ἂν περιῆ, τοῦτο θέμενος
 ἐν τοῖς γράμμασι, δι' ὧν τὰ χρήματα ἐλήισατο ταῦτα, ὡς τὸν στα-
 15 τήρα προεῖται τῆς εὐσεβείας ἕνεκα τοῦτον· ἔθυσ γὰρ μοι τὰ τε
 ὄσια καὶ εὐσεβῆ πράττειν. ἀλλὰ περὶ τούτων ἀπόρησιν λέγειν,
 ὅπως μὴ ὁ λόγος κατακόρως ἔχοι, ἐπεὶ οὐδὲ ἀπάντων ἀνθρώπων γε
 ὄντι δυνατόν ἀπομνημονεύσαι. ὅτι δὲ οὐ Βενέτων τῶν οἱ ἐσπου-
 δασμένων δοκούντων εἶναι λόγον τινὰ πεποίηται χρημάτων παρόν-
 20 των, ἐγὼ δηλώσω. Μάλθανης τις ἐγεγόνει ἐν Κιλικίᾳ Λέοντος Β
 ἐκείνου γαμβρὸς, ὃς περιεῖπεν, ὅσπερ μοι εἴρηται, τὴν τοῦ κα-
 λουμένου ραιφερονδαρίου τιμὴν. τοῦτον βίαις ἀναστέλλειν ἐπέ-
 στελλε τὰς ἐν Κιλικίᾳ. ταύτης τε τῆς σκῆψεως ὁ Μάλθανης λα-
 βόμενος ἀνήκεστα κατὰ Κιλικίων τοὺς πλείστους εἰργάζετο, καὶ τὰ
 25 χρήματα ληϊζόμενος τὰ μὲν τῷ τυράννῳ ἔεμπε, τοῖς δὲ αὐτοῖς
 ἐδικαίου πλουτεῖν. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι τὰ σφίσι παρόντα σιωπῆ

debitamque pecuniam ad plenam acceptam eidem referrent. Demum cessit e
 vita Mamilianus Anatolii gener, relicta filia paternae facultatis haerede, quae
 ex optimatibus cuidam nupta, nullaque suscepta prole, denique matrimonia in-
 teriit. Huius omnia bona Iustinianus adimit, praeclara illa voce pronuntiata,
 Anatolii filiam iam senem parentis atque mariti fortunae ditescere flagitium
 esse. At ne mulier in posterum mendicaret, staterem auream singulis diebus
 in omnem vitam illi constituit, et in tabulis huiusce rapinae hoc adiecit: sta-
 terem illum erogamus pietatis ergo; nam sanctos, piisque mores factis ex-
 primere consuevimus. Sed dictum satis, longiorque pareret historia satiata-
 tem: quamquam omnia humana complecti memoria posse haud facile putem.
 Quod vero nec Venetorum, qui eius ardere studio videbantur, ullam rationem
 habuerit ad praesentem pecuniam, nunc expono. Malthanes Cilix Leonis
 in Ciliciam. Is eam nactus occasionem, indignis modis complures Cilicum
 habuit; ex raptis pecuniis alias huic tyranno, suis divitiis alias aggressit.
 Haec damna obscure ferebant alii; sed quotquot erant Tarai Venetae factio-
 nis, Augustae favore freti, publice in foro absenti Malthanae conviciabantur.

ἔφερον, Τάρσων δὲ ὄσοι Βένετοι ἦσαν τῇ ἐκ βασιλίδος παρρησία
 θαρσοῦντες ἐν τῷ δημοσίῳ τῆς ἀγορᾶς ἐς τὸν Μάλθάνην οὐ πα-
 ρόντα σφίσι πολλὰ ἔβριζον. ὅπερ ἐπεὶ ὁ Μάλθάνης ἔγνω, πλη-
 C θος στρατιωτῶν ἐπαγόμενος ἐς Ταρσὸν εὐθὺς ἀφίκετο νύκτωρ,
 περιπέμπων τε τοὺς στρατιώτας ἐς τὰς οἰκίας, ὄρθρον βαθείος κα- 5
 ταλύειν ἐκέλευεν. ἔφοδον δὲ οἰόμενοι ταύτην οἱ Βένετοι εἶναι, ἐκ
 τῶν παρόντων ἠμύνοντο. ξυνέβη τοίνυν ἄλλα τε κακὰ ἐν σκοτῶ
 γενέσθαι καὶ Δαμιανὸν ἄνδρα ἐκ βουλῆς τοξεύματι βληθέντα πε-
 σσῖν. ἦν δὲ ὁ Δαμιανὸς οὗτος τῶν τῆδε Βενέτων προστάτης.
 ὅπερ ἐπεὶ ἐς Βυζάντιον ἦλθεν, οἱ τε Βένετοι δυσφοροῦμενοι θο- 10
 A 130 ρύβω ἀνὰ τὴν πόλιν πολλῶ εἶχοντο, καὶ βασιλέα μὲν ἀμφὶ τῷ
 πράγματι ἠνώχλουν ἄγαν, Λέοντα δὲ καὶ τὸν Μάλθάνην δεινο-
 D τάταις ἀπειλαῖς πολλὰ ἐδυσφήμον. καὶ αὐτοκράτωρ οὐδὲν τι
 ἤσσαν ἀγριάλνεσθαι ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ἐσκήπτετο. γράμμα
 μὲν οὖν εὐθὺς ἔγραψε, ζήτησίμ τε καὶ τίσιν τῶν τῷ Μάλθάνῃ πε- 15
 πολιτευμένων κελύων γενέσθαι. ἀλλὰ Λέων αὐτῷ χρυσίου προέ-
 μενος πληθὺς τοῦ τε διωγμοῦ ἀντίκα καὶ τῆς εἰς τοὺς Βενέτους
 στοργῆς ἔπαυσε, τοῦ τε πράγματος ἀνεξετάστου μενετηκότος Μάλ-
 θάνην βασιλεὺς ἐς Βυζάντιον παρ' αὐτὸν ἦκοντα ξύν τε πολλῇ
 φιλοφροσύνῃ εἶδε καὶ ἐν τιμῇ ἔσχεν. ἐξίοντα δὲ οἱ Βένετοι ἐκ βα- 20
 V 338 σιλῆως τηρήσαντες, πληγὰς αὐτῷ προσετρίψαντο καὶ ἐν παλατίῳ
 διαχρήσασθαι ἔμελλον, εἰ μὴ τῶν τινες διεκώλυσαν, οἱ γε πρὸς
 Λέοντος χρήματα ἤδη κεκομισμένοι λάθρα ἐτόγγανον. καίτοι τίς
 οὐκ ἂν ταύτην τὴν πολιτείαν ἐλεινοτάτην καλοίη, ἐν ᾗ βασιλεὺς
 μὲν δωροδοκῆσας ἀνεξέταστα κατέλειπε τὰ ἐγκλήματα, στασιῶται 25

17. διωγμοῦ Reisk. Legebatur μῶμον.

21. πληγὰς Alem. πλη-

γῆν AP. *ibid.* καὶ ἐν Alem. Aberat καὶ.

22. διεκώλυσαν]

τῶν παρόντων vel πρασίμων addit Reisk.

Id ubi accepit ille, collecta militum manu, Tarsum noctu pervenit; primo diluculo militi in domos immisso vastitatem imperat. Veneti hostilem impressionem rati, telis, quae cuique sors offerebat, defendere vim; cum alia in tenebris accidunt, tum Damianus senator Venetorum Tarsensium praeses telo confossus cadit. Simul ut adlata Byzantium haec fama est, impotenti animo Veneti per urbem ciere turbas, querelae apud Caesarem molestae hac super re, Leonem ac Malthanem trucibus minis conviciisque laceassere. Imperator, ut qui rem ferre gravius simulabat, de rebus a Malthane gestis quaestionem edicto constituit. Verum Leo profusissima largitione Caesaris edicti et in Venetos benevolentiae ardorem extinxit; ac iniudicata causa relicta, Malthanem Byzantium adventantem cum primis comiter imperator excepit, et honorificos prosequutus est; at Veneti ex aedibus Augusti prodeuntem adorti in Palatio vulnere afficiunt, plane conficiendum, nisi clam a Leone quidam pecunia occupati prohibuissent. Hic vero quotus quisque est, qui hanc republicam iure miseram non appellet, in qua muneribus sollicitatus

δὲ βασιλέως ἐν παλατίῳ ὄντος ἐπαναστῆναι τῶν τινι ἀρχόντων οὐ-
 δεμιᾷ ἡμέρῃ ἐτόλμησαν, ἀδίκων τε χειρῶν ἐπ' αὐτὸν ἤρξαι; τί-
 σις μέντοι τούτων δὴ ἕνεκα οὐδεμία οὔτε εἰς τὸν Μιλθθάνην ἐγέ- P 85
 νετο οὔτε εἰς τοὺς αὐτῷ ἐπαναστάντας. ἐκ τούτων δὲ εἴ τις βού-
 5 λοιτο τὸ Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως τεκμηριόσθω ἦθος.

λ'. Εἰ δέ τινα καὶ τοῦ τῆς πολιτείας ζυμφορον ποιεῖται B
 λόγον, τὰ ἐς δρόμον τε αὐτῷ τὸν δημόσιον καὶ τοὺς κατασκόπους
 εἰργασμένα δηλώσει. οἱ μὲν γὰρ Ῥωμαίων αὐτοκράτορες ἐν τοῖς
 ἄνω χρόνοις γεγενημένοι, προνοήσαντες ὅπως ἅπαντά τε σφίσιν
 10 ἐπαγγέλλοιτο τάχιστα καὶ μηδεμιᾷ διδῶτο μελλήσει, τά τε πρὸς
 τῶν πολεμίων ἐν χώρᾳ ἐκάστη ζυμπίπτοντα καὶ ταῖς πόλεσι κατὰ
 στάσιν ἢ ἄλλο τι ἀπρόοπτον συμβαινόντα πάθους τά τε πρὸς τῶν A 131
 ἀρχόντων καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων πανταχόθι πρασσόμενα τῆς Ῥω-
 μαίων ἀρχῆς, ὅπως τε οἱ τοὺς φόρους πυραπέμποντες τοὺς ἐπε-
 15 τείους διασώζοιτο βραδυνήτης τε καὶ κινδύνου χωρὶς, δημόσιον C :
 δῶν τινα πανταχόσε πεποιήται δρόμον τρόπον τοῦδε. ἐς ἡμέ-
 ρας ὁδὸν εὐζώνῳ ἀνδρὶ σταθμοὺς κατεστήσαντο, πῆ μὲν ὄκτω,
 πῆ δὲ τούτων ἑλάσσους, οὐ μέντοι ἦσαν ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον ἢ
 κατὰ πέντε. ἵπποι δὲ ἴσταντο ἐς τεσσαράκοντα ἐν σταθμῷ ἑκά-
 20 στω. ἵπποκόμοι δὲ κατὰ λόγον τοῦ τῶν ἵππων μέτρου ἐτετάχατο
 ἐν πᾶσι σταθμοῖς. συγγαῖς δὲ ἵππων δοκιμωτάτων ὄντων διαδο-
 χαῖς ἐλαύνοντες ἀεὶ ὁσπερ ἐπίκειται τὸ ἔργον τοῦτο, δέκα τε, ἂν
 οὕτω τύχοι, ὁδὸν ἡμερῶν ἀμείβοντες ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἔπρασον ἅπαντα

4. εἴ τις Reisk. ὅτι A. ὅτι P. 5. τεκμηριόσθω Alem. P.
 τεκμηριόσθαι A. 6. ποιεῖται] ἐποιεῖτο Alem. 9. χρόνοις
 Alem. P. χωρίοις A. 10. διδῶτο Reisk. διδότω AP. 20. δέκα
 τε] δέκα μὲν Reisk.

imperator impunita facinora praetermittat; seditiosi in Palatio, praesente
 Caesare aggredi magistratum vesano impetu per scelus audeant? Caeterum,
 et Malthanea, et qui vim eidem intulissent, impune abierunt; unde Iustiniani
 imperatoris genium conicere est.

30. Quam denique ad reipublicae utilitatem incumberet, in publicos
 vicedarios et exploratores constituta argumento sint. Nam priores Romani
 principes, ut quam celerrime ex nunciis cognoscerent, quae qualibet in pro-
 vincia hostes molirentur, quae in singulis municipiis seu seditione, sive im-
 proviso quocumque casu accidisset, quaeve praefecti ac reliqui praetores
 per Romanam ditionem agitarent; utque annua vectigalia comportanda citra
 moram in tuto essent, publicum citamque cursum passim ita constituerunt.
 In via, quam diurno itinere expeditus viator conficiat, octona ferme stabula,
 alicubi pauciora, infra quinque nusquam posuere. In singulis stabulis equi
 dispositi ferme quadraginta, et ad equorum numerum stabularii. Ergo quo-
 rum negotium hoc est, si equis quam exercitissimis aliis aliunde succeden-

Ἔσα μοι ἄρτίως δεδήλωται, πρὸς δὲ καὶ οἱ τῶν χωρίων πανταχῆ κύριοι, ἄλλως τε καὶ ἐν μεσογείοις τὰ χωρία ταῦτα ἐτύγγανεν, εὐδαιμονίστατοι ἐπ' αὐτοῖς ἐν τοῖς μάλιστα ἦσαν. τοὺς γὰρ ὄντας ἐκ τοῦ περιόντος σφίσι καρπὸς ἵππων καὶ ἵπποκόμων τροφῆς ἕνεκα τῷ δημοσίῳ ἀνὰ πᾶν ἔτος ἀποδιδόμενοι, χρήματα με-5 γάλα ἐφέροντο. ξυνέβαινέ τε διὰ ταῦτα τῷ δημοσίῳ δέχεσθαι μὲν αἰ τοὺς ἐγκειμένους ἐκάστω φόρους, ἀντιπαρέχεσθαι δὲ αὐτοῖς τοῖς ἐσκομίζουσιν ἀντίκα δὴ μάλα, καὶ προσῆν τὸ γεγενῆσθαι τῇ πολιτείᾳ τὰ δεόντα. τὰ μὲν οὖν πρότερα ταύτῃ πη εἶχεν. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ οὗτος πρῶτα μὲν τὸν ἐκ Καλχηδόνος ἄχρι ἐς Δακίβι-10 ζαν καθελὼν δρόμον ἠνόγκασε πάντας ἐκ Βυζαντίου εὐθὺς ἄχρι ἐς τὴν Ἐλενούπολιν οὗτι ἐθελουσίους ναυτιλλεσθαι. πλείοντες οὖν ἐν ἀκάτοις βραχέαις τισὶν, οἷαις διαπορθεύεσθαι τῆδε εἰώθασι, χεμιῶνος, ἂν οὕτω τύχοι, ἐπιπεσόντος, ἐπὶ μέγα κινδύνου χωροῦσι.

A 132 τῆς γὰρ ἀναγκαίου σπουδῆς ἐγκειμένης σφίσι καιροφυλακεῖν τε καὶ 15 P 86 προσδέχεσθαι μέλλουσαν τὴν γαλήνην ἀδύνατά ἐστιν. ἔπειτα δὲ κατὰ μὲν τὴν ἐπὶ Πέρσας ὁδὸν φέρουσαν τὸν δρόμον ἐπὶ σχήματος τοῦ πρόσθεν ὄντος εἶασεν εἶναι, ἐς δὲ τὴν λοιπὴν ζύμπασαν ἔω μέχρι ἐς Αἴγυπτον ἐν ἡμέρας ὁδῷ κατάσταθμον ἕνα κατεστή-20 σατο μόνον, οὐχ ἵππων μέντοι, ἀλλ' ὄνων θλίγων. διὸ δὴ τὰ 20 ζυμβαίνοντα ἐν χώρᾳ ἐκάστη μῦλις τε καὶ ὄψὲ τοῦ καιροῦ καὶ ὀπίσω τῶν πραγμάτων εἰσαγγελλόμενα ἐπικουρίας οὐδεμιᾶς τυγ-

3. εὐδαιμονίστατοι Alem. εὐδαιμονίστατα AP. *ibid.* ἐπ' αὐτοῖς Alem. ἐπ' αὐτοῦς A. ἀπ' αὐτοῦ prius coniecerat Alem. quod recepit P. 7. ἀντιπαρέχεσθαι Reisk. Legebatur ἀντιπαρέχεσθαι. 13. οἷαις Alem. οἷαι AP. 19. κατάσταθμον Alem. κατὰ σταθμὸν AP. 21. ἐκάστη μῦλις Alem. P. μῦλις ἐκάστη A.

tibus feruntur, cursuque diurno decem nonnunquam dierum viam evadunt, ad ea quae dixi peragenda. Hinc agrorum omnium etiam mediterraneorum possessores amplissimam rem domi fecerunt; nam promercales fructus alendis equis et stabulariis ingenti aere reportato, quaestoribus quotannis vendebant. Hinc etiam erat, ut a singulis stipendiariis publica in aerarium perpetuo inferrentur; ex illatis statim aes debitum illi perciperent; omniaque fierent e republica. Antebac ita res habuit. Hic vero princeps sublato veterario, qui Calchedone Dacibiziam movebat, omnes adegit Byzantio Helenopolim usque linteribus exiguis, quibus fretam traicitur, vehi, in discrimen subito commovendae, ut fit, tempestatis adductos. Neque enim, ubi ipsa urget necessitudo, tempus futuramque malaciam observes et opperiare. Cursum in Persidem, ut antea, sic esse permisit; per reliquam vero orientis plagam ad usque fines Aegypti, in diurno viae spatio unicum non equorum stabulum, sed aliquot asinorum constituit. Quamobrem quae in provinciis geruntur, sero et post factum renunciatis, adhibendo remedio locus non est;

χάνειν εἰκός, οἱ δὲ τοὺς ἀγροὺς κεκτημένοι καρπῶν τῶν σφετέρων
 σεσηπότων τε καὶ εἰκὴ κειμένων ἀνόνητοι ἐς αἰὲ γίνονται. τὰ δὲ
 τῶν κατασκήπων τοιαυτὰ ἔστιν. ἄνδρες πολλοὶ ἐν δημοσίῳ τὸ Β
 ἀνεκάθεν ἐσιτίζοντο, οἱ δὲ ἐς τοὺς πολεμίους ἴοντες ἐν τε τοῖς Περ-
 5 σῶν βασιλείοις γινόμενοι ἐμπορίας ὀνόματι ἢ τρόπῳ ἑτέρῳ, ἐς τε V 839
 τὸ ἀκριβὲς διερευνώμενοι ἕκαστα, ἐπυνήκοντες ἐς Ῥωμαίων τὴν
 γῆν πάντα τοῖς ἄρχουσιν ἐπαγγέλλειν ἠδύναντο τὰ τῶν πολεμίων
 ἀπόρητα. οἱ δὲ προὔμαθον ἐφυλάσσοντό τε καὶ ἀπρόοπτον οὐ-
 δὲν ξυνέκλιπτε σφίσι. τοῦτα δὲ τὸ χρεῖμα κἂν τοῖς Μήδοις ἐκ πα-
 10 λαιοῦ ***. Χοσρόης μὲν οὖν μελλούς, ὥσπερ φασί, πεποιημένος
 τὰς πρὸς τῶν κατασκήπων συντάξεις προμηθείας τῆς ἐνθὲνδε ἀπή-
 λανσεν. οὐδὲν γὰρ αὐτὸς τῶν κατασκήπων ὄνομα ἐξέτρηνεν ἐκ
 Ῥωμαίων τῆς γῆς, ἐξ οὗ δὲ ἄλλα τε πολλὰ ἡμαρτήθη καὶ Δαζική. C
 πρὸς τῶν πολεμίων ἑάλω, Ῥωμαίων οὐδαμῆ πετυσμένων ὄποα
 15 ποτὲ γῆς ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἔδκ τῆ στρατιῆ εἶη. ἀλλὰ καὶ κα-
 μήλους παμπληθεῖς τὸ δημόσιον ἐκ καλακοῦ τρέφειν εἰώθει, αἱ δὲ A 133
 τῆ Ῥωμαίων στρατιῆ ἐπὶ πολεμίους ἴοντι ἄπακτα φέρονσαι τὰ ἐπι-
 τήθεια εἶπακτα. καὶ οὔτε τοῖς γεωργοῖς τότε ἀγγραφορεῖν ἐπάναι-
 κες ἦν αὐτε τι ἐνδεῖν τοῖς στρατιώταις πῶν ἀναγκαίων ξυνέβαταιν,
 20 ἀλλὰ καὶ τάστας περιεῖλεν Ἰουστινιανὸς σχεδὸν τι ὑπύσας. διὸ
 δὴ ἐπὶ πολεμίους ἴοντος τὰ νῦν τοῦ Ῥωμαίων στρατοῦ γεγενησθῆναι
 τι τῶν δεόντων ἀδύνατον.

Τὰ μὲν οὖν σπουδαιότατα τῆ πολιτείας ἐφέρετο τῆδε. οὐδὲν

8. ἐφυλάσσοντο Reisk. ἐφύλασσον AP. 10. Post καλαιοῦ indi-
 cavi lacunam. 11. πρὸς τῶν] πρὸς delet Reisk. 12. οὐδὲν
 γὰρ αὐτὸς] ὁ δὲ βασιλεὺς οὗτος Reisk. 18. ἀγγραφορεῖν
 liber Pinellianus. ἀγροφορεῖν Ms. Vatic. ALKM. 23. ἐφέρετο
 Reisk. ἐπεφέρετο AP.

hinc et praediorum possessoribus gravi dispendio perditū vel temere abiecti
 commentus. Exploratorum autem forma haec erat; alimenta quamplurimis
 olim fuerunt ab aerario, qui per mercaturae, vel alterius rei speciem, ad hos-
 tes, et in ipsam Persarum regiam pedem penetrantes, exquisitisque adver-
 sariorum consiliis, haec statim reduces principibus aperiebant; quibus prae-
 monitis cautissime nihil improvisum accidit. Id ipsam iam olim Persae usur-
 pavere; quia Choroos maioribus praemiis, ut ferunt, exploratoribus decre-
 tit, quorum neminem a Romanorum ditione sublatum voluit, ea solertia bene-
 rem gessit. Contra nostris cum alia peccata sunt, tum Lixica regio ab hos-
 tibus occupata, Romanis semper ignaris, quo tandem rex Persarum esset
 copias expositurus. Ingens etiam numerus camelorum ab antiquo publice
 alebatur, qui militem in expeditionem secuti impedimenta convehent, ne ad
 id cogereantur coloni, vel necessariorum quidpiam militem deficeret. Hos
 etiam Iustinianus ademittit fere omnes. Quare modo cum castra in hostes pro-
 moventur, nihil quod e re sit, est opportunum.

Quae ergo summo studio in republica curanda erant, sic forebantur.

D δὲ οἶον καὶ τινος αὐτοῦ τῶν γελοίων ἐπιμνησθῆναι. τῶν ἐν Καισαρείᾳ ῥητόρων Ἐθαγγελιὸς τις ἦν οὐκ ἄσημος ἀνὴρ, ὅσπερ ἐπιφόρου τοῦ τῆς τύχης πνεύματος γενομένου χρημάτων τε ἄλλων καὶ χώρας πολλῆς κύριος γέγονεν. ὕστερον δὲ καὶ κώμην ἐπιθυλασίαν Πορφυρεῖωνα ὄνομα τριῶν χρυσίων κεντηναρίων ἐπρίατο. 5 ταῦτα μαθὼν Ἰουστινιανὸς βασιλεὺς ἀφελετο αὐτῷ τὸ χωρίον εὐθὺς ὀλίγην τινα τοῦ τιμήματος προέμενος μοῖραν, καὶ τοῦτο ἀποφθεγξάμενος, ὡς Ἐθαγγελίῳ ῥήτορι ὄντι οὐ μήποτε εὐπρεπὲς εἶη κώμης τοιαύτης κυρίῳ εἶναι. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἀμνηστέων ἐπιμνησθέντες παυσάμεθα λέγειν. τῶν δὲ πρὸς τὴν Ἰουστινια- 10 νοῦ καὶ Θεοδώρας νεοχμωθέντων καὶ ταῦτά ἐστι. πάλαι μὲν ἡ σὺγκλητος βουλή παρὰ βασιλεῖ ἰούσα τρόπῳ τοιῦδε προσκυνεῖν

P 87 ἤβουλόντο. πατριῆιος μὲν τις ἀνὴρ παρὰ μαζὸν αὐτοῦ προσεκό- νει τὸν δεξιόν. βασιλεὺς δὲ αὐτοῦ καταφιλήσας τὴν κεφαλὴν ἔξῃει, οἱ δὲ λοιποὶ ἕπαντες γόνυ κλίναντες βασιλεῖ τὸ δεξιὸν ἀπηλ- 15 λίσσαντο. βασιλῖδα μὲντοι προσκυνεῖν οὐδαμῇ εἴδαστο. παρὰ δὲ Ἰουστινιανὸν τε καὶ Θεοδώραν τὰς εἰσόδους ποιούμενοι οἱ τε ἄλλοι ἕπαντες καὶ ὅσοι τὸ πατριῆιον ἄξιωμα εἶχον ἔπαιπον μὲν εἰς

A 134 τὸ ἔδαφος εὐθὺς ἐπὶ στόμα, χειρῶν δὲ καὶ ποδῶν ἐς ἄγαν τεταυσ- μένων τῷ χεῖλει ποδὸς ἐκατέρου ἀψύμενοι ἔξανίσταντο. οὐδὲ 20

B γὰρ ἡ Θεοδώρα τὴν ἀξίωσιν ἀνεδέετο ταύτην, ἥ γε καὶ τοὺς πρέσ- βεις προτέσθαι Περσῶν τε καὶ τῶν ἄλλων βαρβάρων, χρήμασι τε αὐτοὺς δωρεῖσθαι, ὡσπερ ὑπ' αὐτῇ κειμένης τῆς Ῥωμαίων ἀρ-

1. οἶον] χειρον Reisk. 5. Πορφυρεῖωνα Alem. πορφυρεῖωνα AP.
 11. νεοχμωθέντων] νεοχμηθέντων AP. 14. δὲ add. Reisk.
 20. ἔξανίσταντο] ἐξίσταντο Alem. 21. ἢ γε] ἦδε AP.

Haud piget ex eius ridiculis etiam aliquid referre. Caesariensium causidico- rum unus fuit Evangelus vir non ignobilis, qui prospera usus fortunae aura, et pecunias et praedia complura possedit; tandem et Porphyreonem mari- tum pagum pondo auri tercentum coemit. Id ubi Iustinianus rescivit, mi- nima pretii parte numerata pago illum excludit, ac, dedecet, inquit, Evan- gelum causidicum talis tantique pagi potiri. Haec pauca de his dixisse satis. Caeterum ex iis quae Iustinianus atque Theodora novarunt, haec etiam sunt. Senatoribus olim imperatorem aedeutibus ita libebat salutare; quisque ordi- nis patricii ad dexteram mammam Caesarem venerabatur, illumque receden- tem osculo Caesar impartiebat in capite; reliqui ad unum omnes dextero sub- nixi genu discedebant: at Augustae nullus adorandae mos fuit. Verum cum in conspectum Iustiniani Theodoraecque venirent tum alii, tum qui patriciae dignitatis essent, statim in faciem procumbebant, ac manibus pedibusque ten- sis utrumque principis pedem osculo prosequabantur, ac tum abscedebant. Neque hunc honorem respuit Theodora, quae et Persarum aliorumque bar- barorum legatos (quod nunquam post hominum recordationem usurpatum est)mitteret, eisque lautia praeberet, tanquam penes illam Romani summa

χῆς, οὐδαμῆ ἀπηξίον, πρῶγμα οὐ πώποτε γεγονὸς ἐκ τοῦ παντὸς
 χρόνου. καὶ πάλαι μὲν οἱ τῷ βασιλεῖ ξυγγεγόμενοι αὐτὸν τε βα-
 σιλέα καὶ τὴν γυναῖκα βασιλῖδα ἐκάλουν, ἀρχόντων δὲ καὶ λοιπῶν
 ἕκαστων ὄπη αὐτῷ ἀξιώματος περὶ τάδε ἔχει. ἦν δὲ τις τούτων
 5 ἑποτιέφω ἐς λόγους συμμίξας βασιλέως ἢ βασιλίδος ἐπιμνησθεῖη,
 ἀλλ' οὐ δεσποτὴν τε ἀποκαλοῖη καὶ δέσποιναν, ἢ καὶ μὴ δούλους
 τῶν τινος ἀρχόντων περὶφῶτο ὀνομάζειν, τοσοῦτον ὕδα ἀμαθῆς καὶ C
 τὴν γλῶσσαν ἀκόλαστος ἐδόκει εἶναι, καὶ ἅτε ἡμαρτηκῶς τὰ πι-
 κρότατα καὶ ὑβρίσας ἐς οὐς ἤκιστα ἐχρῆν ἐνθένδε ἀπῆει. καὶ τὰ
 10 πρότερα μὲν ἄλλοι τε καὶ μόλις ἐν βασιλείοις ἐγίνοντο, ἐξ ὅτου δὲ
 οὗτοι τὴν βασιλείαν παρέλαβον, ἀρχοντες ὁμοῦ καὶ λοιποὶ ξύμπαν-
 τες ἐν παλατίῳ ἐνθελεχέστατα διατριβὴν ἔχον. αἴτιον δὲ ὅτι πάλαι
 μὲν ταῖς ἀρχαῖς τά τε δίκαια καὶ νόμιμα πύσσειν γνώμη ἀδ-
 τονόμῳ ἔξῃ. οἱ τε οὖν ἄρχοντες διοικούμενοι τὰ εἰωθότα ἐν τοῖς
 15 καταγωγαῖς τοῖς αὐτῶν ἔμενον, οἱ τε ἀρχόμενοι βίαιοι οὐδὲν οὔτε
 ὀρώτες οὔτε ἀκούοντες βασιλεῖ, ὡς τὸ εἰκὸς, ἄλλοι ἠνώχλουν. D
 οὗτοι δὲ ἅπαντα ἐπὶ πονηρῶ τῶν κατηκόων ἐφ' ἑαυτοὺς ἐς αἰὲ ἔλ-
 κοντες ἅπαντας σφίσι δουλοπρεπέστατα προσεδρεύειν ἠνάγκαζον·
 ἦν δὲ ἰδεῖν εἰς ἡμέραν σχεδόν τι ἐκάστην τὰ μὲν δικαστήρια πάντα A 185
 20 ἐκ τῆς ἐπιπλεῖστον ἀνδρῶν ἔρημα, ἐν δὲ τῇ τοῦ βασιλέως αὐλῇ
 ὄχλον τε καὶ ὕβριν καὶ ὠθισμόν μέγαν καὶ δουλοπρέπειαν ἐς αἰὲ V 340
 ξύμπασαν. οἱ τε αὐτοῖν ἐπιτήδειοι δοκοῦντες τὴν τε ἡμέραν διηνε-
 κῶς πᾶσαν καὶ τῆς νυκτὸς ἐς αἰὲ πολλὴν τινα μοῖραν ἐνταῦθα
 ἐστῶτες αὔπνοι τε καὶ ἀπόστοι παρὰ καιροῦς τοὺς εἰωθότας γενό-

4. περὶ τάδε ἔχει] ξυγγέβη ἔχειν Reisk.
 τοσοῦτο δὲ A. οὗτος δὲ Alem. P.

7. τοσοῦτον ὕδα Reisk.

esset imperii. Antiquitas etiam qui Caesarem alloquerentur, imperatorem
 compellarunt, coniugemque imperatricem: caeteros vero principes, ut cuius-
 que ordo ac dignitas tulit. At quisquis cum horum alterutro Augustorum ser-
 mones misceret, imperatoremve aut imperatricem, non dominum dominam-
 que nominasset, ac principes dicere servos abstinisset, is vero rudior ac
 procax habebatur, et quasi foedissime lapsus, et quibus haud esse illum de-
 ceret iniuriis abigebatur. Olim minime multi, rarerentque regiam frequen-
 tarunt; sed post coeptam horum dominationem, cum magistratus, tum reli-
 qui omnes aedae in Palatio tempus traxerunt; quod magistratibus dicendi
 iuris faciundique libera quondam potestas fuerit, quaeque de more ac tita-
 rent, haec domi apud se, ac in praetoriis, clientesque qui nullam sibi vim in-
 ferri sentirent, minus essent imperatori molestiae. Sed hi in subditorum per-
 niciam negotiis ad se omnibus revocatis, eos servilem in modum ad hanc per-
 traxerunt assiduitatem. Videre licebat singulis pene diebus orbatam mortali-
 bus tribunalia, forumque: contra in Caesaris aula perstreptentem seseque
 urgentem multitudinem et servile genus obsequii. Augustorum familiarissimi

μεινοι διεφθείροντο, ἐς τοῦτό τε αὐτοῖς τὴν δοκοῦσαν ἐδδαιμονίαν ἀποκεκρίσθαι ξυνέπεσε. τούτων μέντοι ἀφειμένοι πάντων διεμάχοντο πρὸς ἀλλήλους ἄνθρωποι, ὅσοι ποτὲ Ῥωμαίων τὰ χρήματα
 P 88 εἶη. οἱ μὲν γὰρ ἰσχυρίζοντο ἐν βαρβάροις ἅπαντα εἶναι, οἱ δὲ βασιλέα ἔφασκον ἐν οἰκίσκοις πολλοῖς καθιέρξαντα ἔχειν. ὀπηνίκα 5
 οὖν ἢ ἄνθρωπος ὢν Ἰουστινιανὸς ἀπέβλη τοῦ βίου, ἢ ἄτε τῶν δαιμόνων ἄρχων ἀπολύσει τὸν βίον, ὅσοι τηνικάδε περιόντες τύχῳσι, τὰληθῆς εἰσονται.

quique diem totam, multamque noctem ibi trahebant, vigiliis importunaque inedia confecti, huc tandem recidente illorum inani felicitate. His omnibus vero curis vacui inter se quaerere, ubi terrarum forent Romanorum opes: pars direptas a barbariis, pars a Caesare in diversis latebris retrusas affirmare. Verum ubi Iustinianus, siquidem homo ipse est, ex rebus humanis excesserit, vel si furiarum princeps res humanas everterit, quicumque tam superfuerint, id compertum habebunt.

ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ ΚΑΙΣΑΡΕΩΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΟΥ ΔΕΣΠΟΤΟΥ

ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ ΚΤΙΣΜΑΤΩΝ

ΛΟΓΟΙ ΕΞ.

ARGUMENTA.

EX EDITIONE MALTRETI.

I.

Auctoris praefatio. De sancta Sophia. (Cap. 1.) Equestris status Iustiniani in foro Augustaeo. Templum S. Irenae. Xenodochium Samsonis et alia duo. (2.) Deiparae virgini sacras aedes in Blachernis, apud fontem et in Heraceo. Tempora S. Annae, S. Zoës Martyris, et Michaelis archangeli. (3.) Templum SS. Petri et Pauli ad regiam Hormidas. Templum SS. Sergii et Bacchi. Templum SS. Apostolorum: in eo sepulera imp. inventio corporum SS. Andreae, Lucae atque Timothei. Alia quaedam templa. (4.) Quomodo mare Byzantium ambiat. (5.) Aedificia in sinu Ceras, nimirum templa S. Laurentii, deiparae in Blachernis, SS. Prisci et Nicolai, SS. Cosmae et Damiani, ac S. Anthimi Martyris. (6.) In eodem sinu templum S. Irenae. Inventio ibi reliquiae SS. quadraginta militum martyrum, Iustinianus mirifice sanatur. (7.) Templum Michaelis archangeli in Anaplo. Ioannis Baptistae in hodo. Alterum Michaelis archangeli templum in Asiae littore: itemque deiparae aedes. (8.) Sublatis lenonibus, regia quaedam, mutata in monasterium, meretricibus poenitentibus destinatur ac dicitur Poenitentia. Templum S. Pantoleomonis in promontorio. Nosocomium in Argyronio. Templum archangeli in Mochadio: S. Tryphonis, SS. Menae et Menai, S. Iac. (9.) Alia aedificia: in primis curia et chalos. (10.) Atrium ad thermas Arcadianas. Cisternae. Palatia in Heraceo et in Lucundianis. Portus. Xenodochia. (11.)

II.

Urbem Darae ab Anastasio Aug. conditam in Mesopotamia, Iustinianus munit. (Cap. 1.) Urbi Darae provisae aquae copia. Eventu mirabili aucta fluminis opportunitas. (2.) Chrysaе machinario obiecta per

paratum *Nicomæ ac Nicomediae*. *Pons Sangari impositus*. *Via munita*. *Pythia palatio, balneis, ac templo ornata*. (3.) *In Galatia fluvius Siberis ponte iunctus, et Iuliopolis contra amnem munita*. *In Cappadocia, muri Caesareae in meliorem formam redacti, et Meseus facta Metropolis*. (4.) *Via montibus præcisus laxata*. *Mopseustiae Adamaeque pontes reparati*. *Tarso provisum adversus flumen Cydnum*. (5.) *Hierosolymis templum deiparae magnificentissimum*. (6.) *Mons Garisim summo in honore apud Samaritanos*. *Eorum seditio*. *Christi praedictio a Zenone Aug. impleta*. *Muletati ab Anastasio Samaritani*. *Iustinianus Garisim munit, et incensa templa restaurat*. (7.) *Templum monachis in monte Sina extractum*. *Castellum ad montis eiusdem radices positum*. (8.) *Instaurata in oriente monasteria, templa, ptochia, etc.* (9.)

VI.

Alexandriae munita Phiala. *Nilus Asiam ab Africa separat*. *Quid octum Taphosiri*. (Cap. 1.) *Paratonium et Antipyrgus*. *Teuchris, Berenice, Ptolemais, Borium, utraque Augila*. (2.) *Syrtis maior*. *Tripolis*. *Mauri Pacati*. (3.) *Leptis magna a Iustiniano munita atque ornata*. *Oblatum ibi Mauris prodigium*. *Gadabitani Christi fidem amplectuntur*. *Syrtis minor*. (4.) *Carthago dicta Iustiniana, et Baga Theodorias*. *Quid in utraque urbe imperator aedificaverit*. (5.) *Muris cincta a Iustiniano Adrumetus, Iustiniana dicitur*. *Nova urbs condita ad Capituada, ubi fons mirabiliter eruperat, appulsa illuc imperatoris classe*. *Byzantii quaedam urbes munitas*. (6.) *Urbes Numidiae, praecipue circa montem Aurasiuum, in Sardinia Traiani forum: ad Herculis columnas Septem Iustinianus moenibus cingit*. (7.)

γὰρ ἤδη τῶν προγεγενημένων οὐκ ἐμπεδωθέντα τῷ λόγῳ τῷ
ὑπερβάλλοντι τῆς ἀρετῆς ἄπιστα γέγονεν. εἴη δ' ὡν εἰκότως τὰ
ἐν Βυζαντίῳ παρὰ πάντα τῷ λόγῳ κρηπίς. ἀρχομένου γὰρ ἔρ-
γου, κατὰ δὴ τὸν παλαιὸν λόγον, πρόσωπον χρῆθῆναι τη-
πλαγῆς.

α'. Ἄνδρες ἀγελαῖοι ποτε καὶ ὁ συρφετὸς ὄχλος Ἰουστι- V 395
νικῶ βασιλεῖ ἐν Βυζαντίῳ ἐπαναστάντες τὴν Νίκα κυλουμένην P 5
στάσιον εἰργάσαντο, ἥπερ μοι ἀπαρκαλύπτως ἀκριβολογουμένῳ
ἐν τοῖς ὑπὲρ τῶν πολέμων δεδιηγηται λόγοις. ἐνδεικνύμενοι δὲ
ὡς οὐκ ἐπὶ τὸν βασιλεῦ μόνον, ἀλλ' οὐδὲν τι ἦσσαν ἐπὶ τὸν
θεόν, αἵτε ἀποφράδες, τὰ ὄπλα ἀντήσαν, ἐμπρῆσαι τῶν Χριστι-
ανῶν τὴν ἐκκλησίαν ἐτόλμησαν (Σοφίαν καλοῦσιν οἱ Βυζάντιοι τὸν
τεῶν ἐπικαιριώτατα τῷ θεῷ τὴν ἐπωνυμίαν ἀπεργασάμενοι), ἐπε-
χῶρει δὲ αὐτοῖς ὁ θεὸς διαπράξασθαι τὸ ἀσέβημα, προειδὼς εἰς B
15 ὅσον τὸ κάλλος τοῦτο τὸ ἱερὸν μεταστήσασθαι ἐμελλεν. ἡ μὲν
οὖν ἐκκλησία ἐξηθρακωμένη τότε ζύμπασα ἔκειτο. βασιλεὺς δὲ
Ἰουστινιανὸς τοιαύτην ἀποτετέρονται οὐ κολλῶ ὕστερον ὥστε,
εἰ τῶν Χριστιανῶν τις ἐπόθετο πρότερον εἰ βουλομένοις αὐτοῖς
διολωλέναι τὴν ἐκκλησίαν εἴη καὶ τοιάνδε γενέσθαι, δέξας τι αὐ-
20 τοῖς τῶν γῶν φαινομένων ἐκτύπωμα, δοκοῦσιν ἄν μοι ὡς συντο-
μώτατα εἰξασθαι πεπονθυῖαν σφίσι τὴν ἐκκλησίαν θεάσασθαι,
ὅπως δὴ αὐτοῖς ἐς τὸ παρὸν μεταβάλοιτο σχῆμα. ὁ μὲν οὖν βα- C
σιλεὺς ἀφροντιστήσας χρημάτων ὑπάντων ἐς τὴν οἰκοδομὴν

3. ἀρχομένου] ἀρχομένῳ H. ἀρχομένους P. 4. λόγον] Pin-
dari Olymp. 6, 4. 13. ἐπὶ τὰ καιριώτατα CH. 17. οὐ
κολλῶ] οὐ om. CH.

et numerum illorum ingentem oernent, ea negent viri esse unius opera :
quippe multis veterum factis, quibus auctoritas historiae deest, ipsa vir-
tutis excellentia iam fidem abrogat. Porro convenit primam sedem oratio-
nis in iis esse, quae Byzantii visuntur. Nam, ut veteri fertur adagio, qui
opus ordiuntur, frontem oportet illustrem ponant.

1. Aliquando Byzantii vilissima capita et colluvies plebis, cum in
Iustinianum Augustum rebellassent, seditionem moverunt, dictam Nica ;
quam in libris de bellis nuda accurataque narratione exposui. Ac ne cui-
quam obscurum esset, illos execrabili furore percitos, non minus in deum
cepisse arma, quam contra imperatorem ; Christianorum ecclesiam igni de-
lere non dubitarunt ; aedem illam appellant Byzantii Sophiam, vocabulum su-
premo numini convenientissimum nacti. Tantum autem piaculum permisit
deus, praevidens, quantum decus instaurati templi futurum esset. Tum
quidem ecclesia in cineres penitus redacta iacuit : ipsam vero haud multo
post Iustinianus Augustus sic exornavit, ut si quis antea Christianis aliquam
eorum, quae iam cernimus, protulisset effigiem, et quaesivisset, num everti
templum, itaque restitui cuperent, illico, mea quidem sententia, peroptas-
sent videre dirutum, ut felici vice hodiernam formam acciperet. Ergo

τοῦ ξυνειδισμένου κομποδεστέρα καὶ τοῦ ἀμέτρον κοσμιωτέρα
 ἐπιεικῶς ἐστὶ, φωτὶ δὲ καὶ ἡλίου μαρμαρυγαῖς ὑπερφνωῶς πλή-
 θει. φαίης ἂν οὐκ ἔξωθεν καταλάμπεισθαι ἡλῶ τὸν χώρον,
 ἀλλὰ τὴν αἴγλην ἐν αὐτῷ φύεσθαι, τοσαύτη τις φωτὸς περιουσία
 5 εἰς τοῦτο δὴ τὸ ἱερὸν περικέχεται. καὶ τὸ μὲν τοῦ νεῶ πρόσω- B
 πον (εἴη δ' ἂν αὐτοῦ τὰ πρὸς ἀνάσχοντα ἡλίον, ἵνα δὴ τῷ θεῷ
 ἱερουργοῦσι τὰ ἄρρητα) τρόπῳ τοιῷδε δεδημιούργηται. οἰκο-
 δομία τις ἐκ γῆς ἀνέχει, οὐκ ἐπ' εὐθείας πεποιημένη, ἀλλ' ἐκ
 τῶν πλογιῶν ὑπεσταλάμενη κατὰ βραχὺ, καὶ κατὰ τὰ μέσα ὑπο- V 396
 10 χωροῦσα, ἐπὶ σχῆμά τε κατὰ ἡμῖσον τὸ στρογγύλον ἰοῦσα, ἔπερ
 οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα σοφοὶ ἡμικύλινδρον ὀνομαζέουσιν, ἐς ἕψος
 ἀπότομον ἐπανέστηκεν. ἡ δὲ τοῦ ἔργου τούτου ὑπερβολὴ ἐς
 σφαίρας τεταρτημόριον ἀποκέρκται, ὑπερθέν τε μηροειδὲς τι
 15 αὐτῇ ἔτερον τοῖς προπεχείσι τῆς οἰκοδομίας ἐπήρηται, τῇ μὲν εὐ-
 20 πρεπείᾳ θανμάσιον, τῷ δὲ ασφαλεῶ τῆς συνθέσεως δοκεῖντι
 εἶναι φοβερόν ὄλωσ. δοκεῖ γάρ πη οὐκ ἐν βεβαίῳ ἐπηρωρῆσθαι,
 ἀλλ' ἐπικινδύνως τοῖς ἐνθάδε οὔσι μετεωρῆζεσθαι. καίτοι δι- C
 φερύτως ἐν τῷ βεβαίῳ τῆς ἀσφαλείας ἐστήρικται. τούτων δὲ
 δὴ ἐφ' ἐκύτερα κίονες ἐπ' ἰδύφους εἰσὶν, οὐδὲ αὐτοὶ κατ' εὐθῆ
 25 ἐστῶτες, ἀλλ' εἴσω κατὰ σχῆμα τὸ ἡμικύκλον ὡσπερ ἐν χορῶ
 ἀλλήλοις ὑπεξαιστιάμενοι, καὶ αὐτῶν ὑπεράνωθεν οἰκοδόμημι
 μηροειδὲς ἀποκρέματα. τοῦ δὲ δὴ ἑψὸς καταπτικρὸν τὰς εἰσόδους
 ἔχων ἐγγήρεται τοῖχος, καὶ αὐτοῦ ἐκατέρωθεν οἱ τε κίονες καὶ τὰ
 αὐτῶν ὑπερθεν ὁμοιότατα τοῖς δεδηλωμένοις ἐν ἡμικύκλῳ ἐστή-
 25 κασι. κατὰ δὲ τὰ τοῦ νεῶ μέσα λόφοι χειροποίητοι ἐπανεστή-

5. περικίχεται] διακίχεται CH.

21. ὑπεξιστάμενοι H.

tato more magnificentior, ac nimis molibus concinnior omnino sit. Lumine et solari splendore mirabiliter affluit: non extrinsecus collustrari a sole locum, sed inibi nasci fulgorem diceret: tanta est affusae templo huic lucis copia. Ac frons quidem, nimirum pars obversa orienti, ubi deo peragi sacra solent ineffabilia, hoc modo constructa est. Ab humo exstat aedificium, non recta productum linea, sed laxa sensim obliquitate flexum; receditque in medio, ac figura semiteretiv, quam artis periti semicylindrum vocant, ad perpendicularium surgit. In quartam sphaerae partem desinit operis huiusculmen: cui quae sunt adiuncta celsius quiddam aliud sustinent, bicornis lunae instar sinuatum: quod simul concinnitate admirationem, simul dubiae compagis specie timorem parit. Neque enim videtur pendere tuto, et quamvis firmissime nitatur, periculum tamen ostendit ibi versantibus. Utrunque pavimentum columnis premitur, non recto et ipsi ordine, sed intus semicirculari forma dispositis; ita ut sibi invicem tanquam in choro assurgentes, lunato aedificio subsint. Orientem contra excitatus est paries, in quo sunt templi ianuae: hinc inde columnae, et his superiora structura iam dictis plano simili semicircularum exhibent. Medio in templo aggeres manufacti,